SOPHOCLIS
OEDIPUS COLONEUS

RECENSUIT, ET ANNOTATIONIBUS, SIGLISQUE METRICIS, IN MARGINE SCRIPTIS, INSTRUXIT

FRIDERICUS HENRICUS BOTHE

IN USUM SCHOLARUM

LIPSIAE

SUMTIBUS LIBRARIAE HAHNIANAE

MDCCCXXVII.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΤΟΥ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩι ΟΙΔΙΠΟΔΟΣ. *)

Ο ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩι ΟΙΔΙΠΟΥΣ συνημμένος πώς ἐστι τῷ ΤΥΡΑΝΝΩι. τῆς γὰρ πατρίδος ἐκπεσὼν ὁ Οἰδίπους, ἤδη γεραιὸς ὢν, ἀφικνεῖται εἰς Ἀθήνας, ὑπὸ μιᾶς τῶν θυγατέρων Ἀντιγόνης χειραγωγούμενος. ἦσαν γὰρ τῶν ἀρσένων περὶ τὸν πατέρα φιλοστοργότεραι. ἀφικνεῖται δὲ εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸ Πυθόχρηστον, ὥς αὐτός φησι, χρησθὲν αὐτῷ, παρὰ ταῖς ΣΕΜΝΑΙΣ καλουμέναις ΘΕΑΙΣ μεταλλάξαι τὸν βίον. τὸ μὲν οὖν πρῶτον γέροντες ἐγχώριοι, ἐξ ὧν ὁ Χορὸς συνέστηκε, πυθόμενοι συνέρχονται, καὶ διαλέγονται πρὸς αὐτόν· ἔπειτα

*) In hoc argumento describendo fere secuti sumus codicem Laurentianum A. membraneum, quem ab ipso usurpatorum librorum optimum esse ait Elmslejus in editione Oedipi Colonei. — *ὑπὸ μιᾶς τῶν θυγ.* convenit hoc, quod edidit Brunckius, secundum argumentum Salustio tributum, sequentibus *ἦσαν γὰρ — φιλοστοργότεραι.* Vulgo *ὑπὸ τῆς θυγατρὸς Ἀντιγόνης.* — *καὶ τὴν γενομένην ἄφιξιν.* Malit Elmslejus *γενησομένην.* — *ὃ καὶ ἤδη γεγηρακὼς ὁ Σοφ. ἐποίησε.* De hac traditione vide annotata ad postremum fabulae argumentum. — *ἦν γὰρ Κολωνῆθεν.* Tres hujus adverbii formas esse monet Elmslejus, *Κολωνόθεν*, *Κολώνηθεν*, *Κολωνῆθεν*: primam habere Aldum, secundam Laurentianum A. et Turnebum, tertiam B. Paris. et Brunckium. „Analogiae," inquit, „contraria videntur *Κολώνηθεν* et *Κολωνῆθεν*. Sed contra analogiam invaluit usus. Eustath. p. 351, 10. *ὁ δὲ ἐκεῖθεν δημότης ὁποῖος καὶ αὐτὸς, κολώνηθεν ἐλέγετο φῦναι, οὐ κολωνόθεν, ὡς ὅμοιον ὂν κολωνὸν καὶ κολώνην εἰπεῖν, καὶ ἐκ κολωνοῦ καὶ κολώνηθεν.* Inscriptio Attica ap. Chandlerum p. 70. *ΖΩΠΥΡΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΦΥΛΑΣΙΟΥ ΘΥΓΑΤΗΡ ΜΗΝΟΔΩΡΟΥ ΚΟΛΩΝΗΘΕΝ ΓΥΝΗ.* Philostratum *τὸν Κολωνῆθεν* memorat Demosth. in Midiam p. 535, 9. iterumque orationis in Neaeram scriptor p. 1352, 8." Vita Sophoclis: *ἐγένετο οὖν Σοφ. τὸ γένος Ἀθηναῖος, δήμου Κολωνῆθεν.* — *διὰ τὸν αὐτοῦ τάφον.* sic Aldus. liber Florentinus, B. Paris., Turn. *διὰ τὸν τάφον αὐτοῦ.* Brunck. aliique *διὰ τὸν αὐτοῦ τάφον.* De re cf. Schol. ad 253.

δὲ Ἰσμήνη παραγενομένη τὰ κατὰ τὴν στάσιν ἀπαγγέλλει τῶν παίδων, καὶ τὴν γενομένην ἄφιξιν τοῦ Κρέοντος πρὸς αὐτόν· ὃς καὶ παραγενόμενος ἐπὶ τῷ ἀπαγαγεῖν αὐτὸν εἰς τοὐπίσω ἄπρακτος ἀπαλλάττεται. ὁ δὲ πρὸς τὸν Θησέα διελθὼν τὸν χρησμὸν, οὕτω τὸν βίον καταστρέφει παρὰ ταῖς θεαῖς.

Τὸ δὲ δρᾶμα τῶν θαυμαστῶν· ὃ καὶ ἤδη γεγηρακὼς ὁ Σοφοκλῆς ἐποίησε, χαριζόμενος οὐ μόνον τῇ πατρίδι, ἀλλὰ καὶ τῷ ἑαυτοῦ δήμῳ. ἦν γὰρ Κολωνῆθεν· ὥστε τὸν μὲν δῆμον ἐπίσημον ἀποδεῖξαι, χαρίσασθαι δὲ καὶ τὰ μέγιστα τοῖς Ἀθηναίοις, δι' ὧν ἀπορθήτους ἔσεσθαι καὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτοὺς κρατήσειν ὑποτίθεται ὁ Οἰδίπους προαναφωνῶν, καὶ ὅτι διαστασιάσουσι πρὸς Θηβαίους ποτὲ, καὶ τούτων κρατήσουσιν ἐκ χρησμῶν διὰ τὸν αὐτοῦ τάφον.

Ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν τῇ Ἀττικῇ ἐν τῷ Ἱππείῳ, πρὸς τῷ ναῷ τῶν Σεμνῶν. ὁ δὲ Χορὸς συνέστηκεν ἐξ Ἀθηναίων ἀνδρῶν. προλογίζει *) Οἰδίπους.

ΑΛΛΩΣ.
ΣΑΛΛΟΥΣΤΙΟΥ. †)

Τὰ πραχθέντα περὶ τὸν Οἰδίπουν ἴσμεν ἅπαντα τὰ ἐν τῷ ἑτέρῳ ΟΙΔΙΠΟΔΙ. πεπήρωται γὰρ, καὶ ἀφῖκται εἰς τὴν Ἀτ-

*) h. e. primus in scenam prodit; quod facere solebant auctores principes, ὡς οἰκειουμένων τῶν θεατῶν ταῖς πρώταις ἀκοαῖς, ut inquit Aristoteles Polit. 7, 17. plura de hac re diximus in dissertatione de actuum et scenarum ratione in Plauto et Terentio, quae dissertatio priori editioni nostrae Terentii, excusae Berolini 1806., subjecta est.

†) Paris. B., Herm. Σαλουστίου Πυθαγορείου. Intelligi videtur is, qui Empedoclea scripsit, de quo vide Ciceronis interpretes Epist. ad Q. fratrem 2, 11. etc. neque enim cogitandus est Sallustius, philosophus Platonicus, qui vixit circa annum a Christo nato 363. — καὶ ἔστιν ἐν τῷ τεμένει τῶν σεμνῶν Ἐριννύων. Insolens locutio in scripto Grammatici: nam est coloris poëtici. Soph. Ajac. 837. (783.) σεμνὰς Ἐριννῦς. *Schaefer.* Nomen Ἐριν. uncinis incluserunt Elmsl. et H., nos deleveramus in priore ed. Expectari monet Elmsl. aut τῶν Ἐριννύων, aut τῶν Σεμνῶν, ut mox πρὸς τῷ ναῷ τῶν Σεμνῶν, ubi Steph. τῶν σεμνῶν θεῶν. quemadmodum Oedip. Col. 89. ὅπου θεῶν σεμνῶν ἕδραν λάβοιμι. Photius: Σεμναὶ θεαί. οὕτω καλοῦσιν Ἀθηναῖοι τὰς Ἐριννύας. cf. Pausan. Attic. c. 28. Hellerus et Doederlinus scriben-

τικὴν, ὁδηγούμενος ἐκ μιᾶς τῶν θυγατέρων, Ἀντιγόνης. καὶ ἔστιν ἐν τῷ τεμένει τῶν σεμνῶν Ἐριννύων, ὅ ἐστιν ἐν τῷ καλουμένῳ Ἱππίῳ Κολωνῷ, οὕτω κληθέντι, ἐπεὶ καὶ Ποσειδῶνός ἐστιν ἱερὸν Ἱππίου καὶ Προμηθέως, καὶ αὐτοῦ οἱ ὀρεωκόμοι ἵστανται. ἔστι γὰρ αὐτῷ Πυθόχρηστον, ἐνταῦθα δεῖν αὐτὸν ταφῆς τυχεῖν. οὗ μή ἐστιν ἑτέρῳ βεβήλῳ τόπος, αὐτόθι κάθηται· καὶ κατὰ μικρὸν αὐτῷ τὰ τῆς ὑποθέσεως προέρχεται. ὁρᾷ γάρ τις αὐτὸν τῶν ἐντεῦθεν, καὶ πορεύεται ἀγγελῶν, ὅτι τις ἄρα τῷ χωρίῳ προσκάθηται. καὶ ἔρχονται οἱ ἐν τῷ τόπῳ ἐν Χοροῦ σχήματι, μαθησόμενοι τὰ δέοντα. πρῶτος οὖν ἐστι καταλύων τὴν ὁδοιπορίαν, καὶ τῇ θυγατρὶ διαλεγόμενος. Ἄφατος δέ ἐστι καθόλου ἡ οἰκονομία ἐν τῷ δράματι, ὡς οὐδενὶ ἄλλῳ σχεδόν.

Α Λ Λ Ω Σ. *)

Τὸν ἐπὶ Κολωνῷ Οἰδίποδα ἐπὶ τετελευτηκότι τῷ πάππῳ Σοφοκλῆς ὁ υἱδοῦς ἐδίδαξεν, υἱὸς ὢν Ἀρίστωνος, ἐπὶ ἄρχον-

dum esse suspicati sunt ἢ Ἐριννύων. Vel id probaverim, vel, quod usitatius in hoc genere, ἤγουν Ἐρινν., si pro genuina sit habenda haec vox; sed etiamnum arbitror eam esse interpretationem. Ceterum Herm. καὶ ἐν τῷ τεμένει, omisso ἔστιν. — ἐν τῷ καλουμένῳ Ἱππίῳ Κολωνῷ. Alter enim Κολωνὸς vocabatur ὁ ἀγοραῖος, *forensis*. cf. argumentum Victorianum. Reisigius in Enarratione Oedipi Col.: „Consentiunt," inquit, „cum his (scriptore istius argumenti et Pherecrate Comico, ibi laudato) Harpocratio in v. Κολωνίτης p. 219., Pollux 7, 132., Suidas, atque Pausan. 1, 30. Idem Colonum hunc ponit Academiae, Platonis sepulcro et Timonis turri finitimum: κατὰ τοῦτο τῆς χώρας φαίνεται πύργος Τίμωνος —. δείκνυται δὲ καὶ χῶρος καλούμενος Κολωνὸς Ἵππιος, ἔνθα τῆς Ἀττικῆς πρῶτον ἐλθεῖν λέγουσιν Οἰδίποδα: cum quibus congruit Tullius libro de Finn. 5, 1." etc. Praeterea de hoc loco Brunck. in annotatis ad titulum fabulae laudat Meursii Pagos Atticos et Reliquorum Atticorum cap. 6. cf. et annot. ad fab. 15, 830. — ἐπεὶ καὶ Ποσειδῶνος —. cf. 54. seqq. — τῷ χωρίῳ MS. Paris. 2712., Br. Alii τῷ χωρ. τούτῳ. — ἐπεὶ καὶ Ποσειδῶνος —. cf. fabulae 54. seqq. — ἄφατος, *ineffabilis*, i. e. egregia, praeclara. Schol. ad 228., monente Reisigio: καθόλου θαυμαστή τίς ἐστιν ἡ οἰκονομία τοῦ δράματος etc. — ὡς οὐδενὶ ἄλλῳ σχεδόν. B. Paris. et Herm. ὡς οὐδὲν ἄλλο σχ.

*) Ediderunt hoc argumentum primi Thierschius Act. Monac. vol. 1. p. 322. seqq. ex apographo P. Victorii, et Elmsleius e codice A. Laurentiano; inde in Hermanni editionem et illam, quam Erfurdtii defuncti nomine curarunt

τος Μίκωνος, ὃς τέταρτος ἀπὸ Καλλίου, ἐφ' οὗ φασιν οἱ πλείους τὸν Σοφοκλέα τελευτῆσαι. σαφὲς δὲ τοῦτ' ἔστιν ἐξ

Hellerus et Doederlinus, propagatum est. — *Τὸν ἐπὶ Κολωνῷ — τελευτῆσαι.* De hac narratione, quam unus ille testificatur Scholiastes, addubitarunt viri docti praeter Elmslejum in annot. ad 628. et Thierschium, qui, Graeculo confisi, absolutum putant Oedipum Coloneum ab Sophocle, filio Aristonis. Addubitem id etiam ipse, non quo singulum spernam testimonium, sed quia testis homo est aliunde ignotus. Nam quod auctorem in auctore requirit, et, alios ne commemorem, ne Ciceroni quidem (l. l. in annotatis ad vitam Sophoclis pag. 6.), viro gravissimo credendum censet J. Bake (Bibl. crit. novae vol. 1. p. 6., quo loco judicat de Hermanni editione hujus tragoediae), scriptam eam esse in extrema Sophoclis senectute, nae viderit vir doctissimus, ne, famae nihil tribuens, praesertim in levioribus, quale hoc est, deperditisque tot rerum gestarum monumentis, fidem historicam aut tollat, aut arctioribus certe, quam par est, terminis circumscribat. Aristoteles Rhetor. 3, 15. *οἷον Σοφοκλῆς ἔφη τρέμειν οὐχ, ὡς ὁ διαβάλλων ἔφη, ἵνα δοκῇ γέρων, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης· οὐ γὰρ ἑκόντι εἶναι αὐτῷ ἔτη ὀγδοήκοντα.* quod tempus si recte Rochefortius, scriptor vitae Sophoclis in *Théatre des Grecs* vol. 2. pagg. 345. seqq., intellexit illud, quo in judicium poëta vocatus est a filiis, octogesimum tunc agebat annum, cum hanc fabulam composuit. Sexagesimum septimum fuisse contendit Reisigius, adstipulante Hermanno, i. e. olympiadis 87. secundum vel tertium (ante Christ. nat. 430. vel 429.), si viginti et octo natus annos Aeschylum vicerit, testante quidem marmore Pario, olympiadis 77. anno 4. (ante Christ. nat. 468.): itaque inter primum et secundum annum belli Peloponnesiaci incidere hujus tragoediae meditationem. Quae confidentius quam verius dicta magis etiam displicent propterea, quod vir doctus hanc fabulam omnia designare arbitratur, quae primo ejus belli anno sint acta. ad quod probandum abutitur verbis *αἱ δὲ μυρίαι πόλεις — τραπῇ* 1434. seqq., quae non eo trahenda esse ostenderunt Boeckhius atque Süvernius in dissertationibus germanice scriptis de Antigona et de locis quibusdam Tragicorum ad reip. tempora spectantibus. Sane tunc cum maxime Athenis odio flagrabant Thebani ob foedera primum per eos rupta captis Plataeis; nec patienter, credo, populus Atheniensis, quamvis praedicto laetatus Oedipi, Theseum audivisset dicentem 861. *καίτοι σε Θῆβαί γ' οὐκ ἐπαίδευσαν κακόν· Οὐ γὰρ φιλοῦσιν ἄνδρας ἐκδίκους τρέφειν* etc. Contra progressu temporis et in aliam partem converso impetu belli non ferri modo talia poterant, sed etiam utilia esse ad reconciliandum utrumque populum in gratiam. idque convenit in annum ab Aristotele significatum, septimum illum et decimum belli, olymp. 91, 3., ante Christ. natum 414., quo anno Athenienses duce Nicia obsidebant Syracusas, expectationemque dabant eventus, mox repentinis cladibus frustratam. Quare hac in causa Aristotelem auctorem sequar potius quam Reisigium. Sentio enim cum Rochefortio, intelligendum esse apud philosophum *δίκην* illam *παρανοίας*, quoniam judicium praeterea nullum habuit, quod sciam, Sophocles, nisi forte *φιλαργυρίας* post Samiam expeditionem olymp. 84, 4.; verum neque id constat, neque tum octogenarius fuit poëta. — *ἐπὶ ἄρχοντος Μίκωνος.* Olymp. 94, 2., ante Christ. nat. 402., anno

ὧν ὁ μὲν Ἀριστοφάνης ἐν τοῖς Βατράχοις ἐπὶ Καλλίου ἀνάγει τοὺς στρατηγοὺς ὑπὲρ γῆς, ὁ δὲ Φρύνιχος ἐν Μούσαις, ἃς

2. post finitum bellum Pelop. Elmsl.: „MS. μήκωνος. Μικίων appellatur a Diodoro 14, 17. ad Olymp. 94, 3. Sed chronicon Arundelianum recte ΜΙΚΩΝΟΣ. Aristophanes Lys. 679. τὰς δ' Ἀμαζόνας σκόπει, Ἃς Μίκων ἔγραψ' ἐφ' ἵππων μαχομένας τοῖς ἀνδράσιν. Onatam Miconis f. Aeginetam (Aeginensem) saepius memorat Pausanias. Virgilius pastorem Miconem appellavit Eclog. 3, 10.; 7, 30.“ — ὃς τέταρτος ἀπὸ Καλλίου. Callias, Alexias, Pythodorus, Euclides, Micon. Quintus igitur a Callia Micon, si quintus a Gyge Croesus ap. Herodotum 1, 13. Sed alteram numerandi rationem non solum recentiores, verum etiam nonnunquam sequuntur veteres. *Elmsl.* — ἐν τοῖς Βατρ. ἐπὶ Καλλίου. Consentit Ranarum argumenti scriptor: ἐδιδάχθη ἐπὶ Καλλίου τοῦ μετ' Ἀντιγένη διὰ Φιλωνίδου εἰς Λήναια. Consentit etiam de Phrynichi Musis. *Idem.* — ἀνάγει τοὺς στρατηγοὺς ὑπὲρ γῆς. Non Aristophanes Ranis, sed Eupolis Δήμοις, ἀνάγει τοὺς στρατηγοὺς ὑπὲρ γῆς, nempe Miltiadem, Aristidem, Cimonem, Periclem. vide ad Med. 389. — 92. p. 146. In Ranis ἀνάγεται [ab Inferis excitatur] Aeschylus. *Idem.* — MS. καλῶς ἐτελεύτησεν, metro vitiato, ut passim in hoc genere. Ceterum neque καλῶς τ' ἐτελ. neque καλῶς δ' ἐτελ. scribendum est, siquidem verbis πολλὰς — κακὸν causa ratioque dicitur superiorum. vide Matth. ad Eurip. Hecub. 777., nos ad Bacch. 237. cf. Iphig. Aul. 67. — πρὸς τῷ Εὐρυσακείῳ, prope sacellum Eurysacis, qui fuit Ajacis Telamonii filius. Pausan. 1, 35. διαμένουσι δὲ καὶ ἐς τόδε τῷ Αἴαντι παρὰ Ἀθηναίοις τιμαί, αὐτῷ τε καὶ Εὐρυσάκει· καὶ γὰρ Εὐρυσάκους βωμός ἐστιν ἐν Ἀθήναις. — καὶ τὴν παροιμίαν. H., auctore Thierschio, ὥστε καὶ τὴν παρ.: sed vid. Matth. gr. gr. §. 535, d. — Φερεκράτης. Platonius in libello περὶ κωμῳδίας, veteris comoediae poëtas recensens: τούτων δέ εἰσιν ἀξιολογώτατοι Ἐπίχαρμος, Μάγνης, Κρατῖνος, Κράτης, Φερεκράτης, Φρύνιχος, Εὔπολις, Ἀριστοφάνης. vide Aristoph. Beck. vol. 4. praefat. pagg. 28. seqq., Elmsl. ad Acharn. 10. — Οὗτος, etc. Notas personarum addidimus. MS. οὗτος ποτ' εἰσῆλθετ'. Harpocration. v. Κολωνίτας: οὗτος πόθεν ἥκεις ἐς Κολ., ἢ μὴν οὐ τὸν ἀγοραῖον etc. Malint Hellerus et Doederlinus: πόθεν ἦλθετ'. Iidem viri humanissimi ex apographo Victoriano ediderunt argumentum fabulae metricum, quod, jam olim publicatum a Camerario, selectis utrinque probabilioribus lectionibus, repetere visum est, etsi nobis ab ipso Victorio videtur profectum esse. Est autem hujusmodi:

Ἔμμετρος ὑπόθεσις τοῦ ἐπὶ Κολωνοῦ Οἰδίπου.

Ἤλυθεν ἐκ Θήβης ἀλαὸν πόδα βακτρεύουσα (MS. Monac. μακτρ.)
πατρὸς ὁμοῦ μητρὸς τλήμονος Ἀντιγόνη

(Cam. apud H. Steph. πατρ. ἑλουμητρὸς τλ. Ἀντ., apud Paulum ἑλουμητρὸς τλ. Ἀντ. latet aliquid. fortasse scriptor dederat πατρ. ὁμομήτωρ τλ. Ἀντ., vocabulo ὁμομ. sic pronuntiato, quasi esset ὁμμμήτωρ, qua de re vide Jacobs. Anthol. Palat. 3. p. 279., Markland. ad Eurip. Suppl. 901.)

ἐς χθόνα Κεκροπίην καὶ τὰς Δήμητρος ἀρούρας,
Σεμνῶν θ' ἱδρύνθη σηκὸν ἐς ἀθανάτων.

(ἀμέτρως liber Monacensis σεμνῶν δ' ἐλύθη, soloece βίᾳ versu 6., ubi Cam. βίας.)

ὡς δὲ Κρέων Θήβηθεν ἔχων εἰσῆλθεν ἀπειλάς,

συγκαθῆκε τοῖς Βατράχοις, φησὶν οὕτως· Μάκαρ Σοφοκλέης, ὃς πολὺν χρόνον βιοὺς Ἀπέθανεν, εὐδαίμων ἀνὴρ καὶ δεξιός· Πολλὰς ποιήσας καὶ καλὰς τραγῳδίας, Καλῶς ἐτελεύτησ', οὐδὲν ὑπομείνας κακόν. Ἐπὶ δὲ τῷ λεγομένῳ ἱππίῳ Κολωνῷ τὸ δρᾶμα κεῖται. ἔστι γὰρ καὶ ἕτερος Κολωνὸς ἀγοραῖος πρὸς τῷ Εὐρυσακείῳ, πρὸς ᾧ οἱ μισϑαρνοῦντες προεστήκεισαν, καὶ τὴν παροιμίαν ἐπὶ τοῖς καθυστερίζουσι τῶν καιρῶν διαδοθῆναι· Ὄψ' ἦλθες, ἀλλ' εἰς τὸν Κολωνὸν ἴεσο. μνημονεύει τῶν δυεῖν Κολωνῶν Φερεκράτης ἐν Πετάλῃ διὰ τούτων· α Οὗτος, πόθεν ἦλθες; β Εἰς Κολωνὸν ᾠχόμην, Οὐ τὸν ἀγοραῖον, ἀλλὰ τὸν τῶν ἱππέων.

Θησεὺς ταῖς ὁσίαις ῥύσατο
χερσὶ βίαν.

(*ῥύσατο βίαν*, vim prohibuit. Odyss. ψ', 243. *Ἠῶ δ' αὖτε Ῥύσατ' ἐπ' Ὠκεανῷ χρυσόθρονον, οὐδ' ἔα ἵππους Ζεύγνυσθ' ὠκύποδας* etc. de ν et ς confusis dictum ad Antig. 376., 896. genitivus *βίας* requireret accusativum personae, a qua prohiberi dicitur vis.)

Φοιβείων παρέχειν χρησμῶν φάτιν εἶπεν ἀληθῆ

(Heller. et Doederlin. — *φάτιν· εἶπεν* etc. Cam. *ἀληθῶν*.)

ἔνθεν ἄρ' ὁ πρέσβυς, τόνδε κρατεῖν πολέμῳ.
Ἀργόθεν ἦλθε θεῶν ἱκέτης κρατερὸς Πολυνείκης.
τῷδε πατὴρ στυγερὰς ἐξαπέλασσεν ἀράς·

(MS. Monac. *τῷ δὲ π. σ. ἐξαπέλασεν*. fort. *τόνδε π. στυγεραῖς ἐξαπέλασσεν ἀραῖς*.)

Μοῖραι γὰρ δυσάλυκτοι ἐφ' ἱππείοιο Κολωνοῦ

(male Cam. *δυσ. παρ' ἱππ.*, Monac. *ἱππείου*.)

ἤγαγον ἀνδράποδον πνεῦμα πολυχρόνιον.

(Monac. *ἀνδραπόδων*, Cam. *πολυχρονίου*.)

ὡς δ' ἦν Αἰγείδης (Monac. *Αἰγίδης*) *ἔφορος λογίων Ἑκάτοιο,*
σεισμοῖς καὶ βρονταῖς ἦν ἀφανὴς ὁ γέρων.

quae ita latino carmine reddidit Cam.: *Conjugii infelix materni crimine, natae Ipse suae innitens Oedipus Antigonae, Thebis Cecropios desertis venit in agros, Fessusque incubuit sedibus Eumenidum. Saevus adest Creo, qui repetat: sed dextera Thesei Injusta satis est vi prohibere senem. Tunc memorat fati leges, populum fore bello Egregium, cujus stent sua busta solo. Venit et Argiva Polynices urbe profectus. Hunc a se genitor dira precatus agit. Namque sibi addictae de colle trahebat equestri* (imo: *N. s. add. in collem ducebat equestrem*) *Ad se longa animae tempora Parca senis. Dumque animo Aegides perpendit dicta, movetur Terra, senexque inter fulmina raptus erat.*

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ.

ΑΝΤΙΓΟΝΗ.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ. 1)

ΧΟΡΟΣ ΓΕΡΟΝΤΩΝ ΑΤΤΙΚΩΝ. 2)

ΙΣΜΗΝΗ.

ΘΗΣΕΥΣ.

ΚΡΕΩΝ.

ΠΟΛΥΝΕΙΚΗΣ.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

1) ξένος B. Paris. ξένος ἀλήτης Laurent. A. Ald. et edd. vett. Ἀθηναῖός τις Elmsl. vide annot. ad fabulae versum 36.

2) ita Paris. 2712., Laur. A., Turn. Steph. Cant. γερόντων omittunt Ald. Brubb. Χορός Elmsl.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΕΠΙ ΚΟΛΩΝΩι.

ΟΙ. Τέκνον τυφλοῦ γέροντος Ἀντιγόνη, τίνας i. tr.
χώρους ἀφίγμεθ', ἢ τίνων ἀνδρῶν πόλιν;
τίς τὸν πλανήτην Οἰδίπουν καθ' ἡμέραν
τὴν νῦν σπανιστοῖς δέξεται δωρήμασι,
σμικρὸν μὲν ἐξαιτοῦντα, τοῦ σμικροῦ δ' ἔτι
μεῖον φέροντα, καὶ τόδ' ἐξαρκοῦν ἐμοί;
στέργειν γὰρ αἱ πάθαι με χὠ χρόνος ξυνὼν

Annotationes. Vers. 1., 2. *τίνας χώρους ἀφίγμεθ'.* Cic. de Fin. 5, 1. *Tanta vis admonitionis inest in locis: ut non sine causa ex his memoriae ducta sit disciplina. Tum Quintus, Est plane, Piso, ut dicis, inquit: nam me ipsum huc modo venientem convertebat ad sese Coloneus ille locus, cujus incola Sophocles ob oculos versabatur; quem scis quam admirer, quamque eo delecter. Me quidem ad altiorem memoriam Oedipodis huc venientis, et illo mollissimo carmine, quaenam essent ipsa haec loca, requirentis, species quaedam commovit, inanis scilicet, sed commovit tamen.* Cf. de loco, cui nomen fuit *Κολωνὸς*, Salustii argumentum hujus tragoediae cum annotatis. — Opportune monet Hellerus secundum Erfurdtium, regem generosissimae indolis fuisse Oedipum, qui aliorum nunc beneficiis vitam sustentari suam queratur; qua de re aequiores judices nactum esse Sophoclem quam Euripidem, aculeis petitum illum Comicorum propterea, quod mendicantem produxerit Telephum. Idem vir doctissimus: „His versibus," inquit, „priore ludibrii causa paululum immutato, Demetrium Poliorceten tum propter angustias exercitum prementes, tum quod patrem Antigonum habuerit luscum, sugillatum fuisse, apparet ex Plut. Demetr. c. 46." *χώρους*, non *loca* in universum, sed *ἀγροὺς, δήμους, pagos, rus*, opposito *πόλιν*. *Doederlinus.*

4. *σπαν. εὐτελέσι· τοῖς κατὰ σπάνιν τοῦ αἰτοῦντος διδομένοις.* Schol. vilibus et modicis, ut mendicis dari solent. *Cam.* Hellerus ad 8.: „Hoc et sequ. versu usum esse Aristippum naufragum, Galenus refert Protreptici c. 5., laudatus Valckenario Diatr. Eurip. p. 196."

6. Suidas v. *σπάνις* non male *μείω φέροντα. Elmsl.*

7. *στέργειν. ὑπομένειν τὰ δυστυχῆ.* Schol. min. *αἱ πάθαι, αἱ συμφοραί.* Ex Schol. Stephanus: „Legitur et *παρὼν* pro *ξυνών*: sed nostram hanc lectionem illi praefero, ut quemadmodum dicitur aliquis *συνεῖναι γήρᾳ* (eadem forma, qua *συνεῖναι πενίᾳ* pro *συζῆν πενίᾳ*), ita vicissim dicatur *γῆρας συνεῖναί τινι*: nam *χρόνος μακρὸς*

μακρὸς διδάσκει, καὶ τὸ γενναῖον τρίτον.
ἀλλ' ὦ τέκνον, θάκοισιν, εἴ τινα βλέπεις,
ἢ πρὸς βεβήλοις, ἢ πρὸς ἄλσεσιν θεῶν,
στῆσόν με κἀξίδρυσον, ὡς πυθοίμεθα,
ὅπου ποτ' ἐσμέν· μανθάνειν γὰρ ἥκομεν
ξένοι πρὸς ἀστῶν, ἃν δ' ἀκούσωμεν, τελεῖν.
ΑΝ. πάτερ ταλαίπωρ' Οἰδίπους, πύργοι μέν, οἳ

est *γῆρας.*" quod moderationem animi hominibus afferre solere monet Doederlin., laudans v. 746.

9., 10. recte viri docti *θάκοισιν* ad *στῆσον* referunt, et in *τινὰ* intelligunt *θᾶκον*. Stephanus jam olim: „Sunt," inquit, „qui *εἴ τινα βλέπεις* interpunctionibus includant." Temere quidam *θάκησιν*. Schol.: *θάκοισι. καθέδραις. ἢ πρὸς βεβ. βατοῖς. βέβηλος γὰρ τόπος ὁ ἀκάθαρτος* (Cam. *profanus locus.*) *καὶ βατὸς πᾶσι. καὶ βέβηλος ἀνὴρ ὁ μιαρός. — Σοφοκλῆς δὲ ἐν Συνδείπνῳ βέβηλον τὸν ἰδιώτην φησί.* In *βεβήλοις* sive intelligas *θάκοισιν*, sive id pro neutro et substantivi loco accipias, quod placet Doederlino, tantundem est. Gramm. in Bekkeri Anecd. gr. 1. p. 323., monente Doederl.: *ἀβέβηλος. — βέβηλα δὲ ἐλέγετο τὰ μὴ ὅσια, μηδὲ ἱερά. οὕτω Σοφ.* „*πρὸς*, ut Tacito *apud*, pro *ἐν*. Trach. 371. *πρὸς μέσῃ Τραχινίων ἀγορᾷ*, coll. v. 422. Oedip. T. 1126. *χώροις πρὸς τίσι ξύναυλος ὤν*. Aeschyl. Eum. 451. *πρὸς ἄλλοις οἴκοισι.*" *Doed.* Pro *ἀβεβήλοις* dictum *ἄλσεσιν θεῶν*, pars pro toto: nam simul intelligere Oedipus videtur *τεμένη*, agros diis consecratos, et *ναοὺς* sive *ἱερά*.

11. *ὡς πυθοίμεθα*, *quoniam sciscitari cupimus.* vide, si tanti est, Matth. gr. gr. §. 519. annot. 1. Seidlerus in ed. Erf. maj. sic reddit *ut percontari possimus*, quod minus aptum: nam percontari regionem etiam inter proficiscendum poterant ab obviis; nunc vero tantum est velut divinitus immissum illud Oedipi desiderium, ut progredi ulterius non sustineat, nisi re prius explorata. Perperam librorum omnium lectionem rectissimam mutarunt, alii ponentes *πυθώμεθα*, alii *πυθοίμεθ' ἄν*.

12. Recte Winsem., probante Doederlino: *nam hospites a civibus discere convenit.* Cam. quoque: „nam nobis e civibus discendum est advenis, quo sit opus facto." *ἥκομεν ξένοι* dictum esse monet Doed. pro *προσήκει ἡμῖν, ξένοις οὖσιν*, ut Eurip. Heracl. 213. *γένους μὲν ἥκεις ὧδε τοῖσδε, Δημοφῶν· Ἃ δ' ἐκτὸς ἤδη τοῦ προσήκοντός σε δεῖ Τῖσαι, λέγω σοι, παισί.* Gloss. in Vatic. apud Elmsl. *προσήκομεν.* cf. Matth. gr. gr. §. 296., Porson. ad Phoeniss. 372., infra 680., ubi Schaefer. confert Eurip. Alc. 282. *καλῶς μὲν αὐτοῖς κατθανεῖν ἧκον βίου.*

13. ita Elmsl., adstipulante H. Membr. Paris. Ald. et libri vett. omissa copula *ἃν ἀκούσ.*, sequiores *χἂν ἀκ.* Bene monet Elmsl., *δὲ* saepe excidisse apud Tragicos. Exempla duplicis craseos (*χἄν*, pro *καὶ ἃ ἄν*,) et ipse requirit, et Doed.

14. Codd. quidam et Suidae edd. v. *στέγει*, item Turn. Steph. Cant., *Οἰδίπου*, nomine accommodato ad *ταλαίπωρε*, ut videtur Elmslejo. Schol.: *οὐκ ἐμπαροινεῖν βουλομένη τῷ πατρὶ ταλαίπωρον ἀποκαλεῖ, ἀλλὰ τοῦ πάθους παριστῶσα τὸ μέγεθος. πωρεῖν δὲ οἱ Ἠλεῖοι τὸ πενθεῖν φασι. καὶ Ἀντίμαχος πῶρός τοί γ' ἀλόχοισι καὶ οἷς τεκέεσσιν ἕκαστος. παρὰ τοῦτο οὖν ταλαίπωρος ἐτυμολογεῖται.* Schol. Eurip. ad Or.

πόλιν στέγουσιν, ὡς ἀπ' ὀμμάτων, πρόσω·
χῶρος δ' ὅδ' ἱερὸς, ὡς σάφ' εἰκάσαι, βρύων
δάφνης, ἐλαίας, ἀμπέλου· πυκνόπτεροι δ'
εἴσω κατ' αὐτὸν εὐστομοῦσ' ἀηδόνες.
οὗ κῶλα κάμψον τοῦδ' ἐπ' ἀξέστου πάγου·

382. — *ταλαίπωρος παρὰ τὴν πώρην, ὃ δηλοῖ τὸ πένθος. Ἀντίμαχος πώρη τοι ἀλ. κ. οἷς τ. ἐκ. ἀντὶ τοῦ πένθος λέγει.* cf. Schneideri lex. gr. v. *πώρη*.

15. — Veterum munimenta erant moenia, in iisque turres, quae quod eminerent, e longinquo conspiciebantur. *στέγειν* est *continere*, quod qui ita dictum putant, ut tueri urbem turres significentur [Doed.: *tuentur*, ut propugnacula; cf. Aeschyl. Theb. 216., 797.], non ita absurdi sunt, praesertim quum vix dubitari possit, quin arx Athenarum sit intelligenda. Certe Aeschylus sic Sept. ad Th. 803. dixisse videtur *στέγει δὲ πύργος*. Quod sequitur, *ὡς ἀπ' ὀμμάτων*, est *quantum adspectus docet*. vide adnotata ad Elmsleji Medeam 210. Fortius sine particula *ὡς* Aeschylus Ag. 997. *πεύθομαι δ' ἀπ' ὀμμάτων νόστον, αὐτόμαρτυς ὤν.* Inepta scriptura *ὡς ἀνομμάτῳ*, quam Schol. memorat, ex eo orta, quod *ἀπ' ὀμμάτων* ap. recentiores caeci appellatio est: de qua dixit H. Steph. in Thesauro v. *ἀπό*. — H. *πρόσω, πρόσω εἰσίν*: Jacobsius ap. Hellerum: „*πύργοι* significant *ἀκρόπολιν* in extrema parte urbis positam, satis longo intervallo ab eo loco, in quo Oedipus nunc commoratur. A porta Hippade, quae proxima est ad Colonum, usque ad arcem 9 ferre sunt stadia.“ Thucyd. 8, 67. *ἐς τὸν Κολωνόν. ἔστι δὲ ἱερὸν Ποσειδῶνος ἔξω τῆς πόλεως, ἀπέχον σταδίους μάλιστα δέκα.* quem haud difficulter conciliari ait M. cum Cicerone de Fin. 5, 1.: potuisse enim Quintum videre Colonum e longinquo. Cf. 269. et annot. ad alterum argumentum fabulae.

16. *ὡς σάφ' εἰκ.* etiam Paris. 2712. Schol. *ὡς ἔστιν ἐκ προσόψεως τεκμήρασθαι.* De verbo *βρύειν* cum genitivo conferunt Aeschyl. Cho. 68. (63.) *παναρκέτας νόσου βρύειν*, qui tamen controversus locus est. sed vide, quos laudat Doed., secundum Schneider. in *Nachtr.* p. 54., Melanippid. ap. Stob. Eclog. phys. 2. p. 1006., Alex. ap. Athen. p. 367. cf. Matth. gr. gr. §. 330. Annotavit Doed., similem ap. Latinos structuram esse verborum *abundare* (Lucil. ap. Non. 9.) et *scatere* (Gell. N. A. 1, 1[illegible])

17. *δάφνης, ἐλ., ἀμπ.* Descriptio luci, nihil amplius. Menander ap. Stob. Serm. 55. — *φέρει γὰρ ὅσα θεοῖς ἄνθη καλὰ, Κιττὸν, δάφνην.* M. „*πυκνόπτεροι* nihil aliud est quam *πυκναὶ*, *frequentes*. Proprio significatu usurpavit eam vocem Eustath. p. 1522, 15. de avibus aquaticis.“ H. Sic etiam Winsem., Br., comes Stolberg. (*Und aus dem Innersten des Hains erschallt Zahlloser Nachtigallen süsses Lied.*) Solgerus et minus recte, et *ταυτολογικῶς*: *und flatternd schallt Darinn die süsse Nachtigall anmuthiglich.*

18. *εὐστ. εὐφθογγοῦσιν, εὐφώνως ᾄδουσιν.* Schol.

19. Idem: *ἐπ' ἀξέστου πέτρου. γράφεται πάγου. ἐπὶ τοῦ λιθίνου βάθρου.* Etiam Laurent. A. in marg. *γρ. πάγου.* quam lectionem minime absurdam esse intellexit H.; nec dubito, quin pro interpretatione adscriptum ad eam sit vulgatum *πέτρου*. Euripides Cyclop. 82. *πόθεν πάρεισι Σικελὸν Αἰτναῖον πάγον*, saepiusque usurpat vocem. Pindarus Isthm. 2, 48. *οὐ γὰρ πάγος, οὐδὲ*

μακρὰν γὰρ ὡς γέροντι προὐστάλης ὁδόν.
ΟΙ. κάθιζέ νύν με, καὶ φύλασσε τὸν τυφλόν.
ΑΝ. χρόνου μὲν οὕνεκ' οὐ μαθεῖν με δεῖ τόδε.
ΟΙ. ἔχεις διδάξαι δή μ', ὅποι καθέσταμεν;
ΑΝ. τὰς γοῦν Ἀθήνας οἶδα, τὸν δὲ χῶρον οὔ.
ΟΙ. πᾶς γάρ τις ηὔδα τοῦτό γ' ἡμὶν ἐμπόρων.
ΑΝ. ἀλλ', ὅστις ὁ τόπος, ἦ μάθω μολοῦσά ποι;
ΟΙ. ναὶ, τέκνον, εἴπερ ἐστί γ' ἐξοικήσιμος.

προσάντης ἁ κέλευθος γίγνεται (nicht Hügel ja, oder gesteilet, strecket nicht die Bahn dahin). „*κάμπτειν κῶλα, γόνυ, sedere* (*considere, sedem capere.* Seidl.), *quiescere.* vide Aeschyl. Prom. 32., 396., Apoll. Rhod. 1, 1174." *Br.* Hellerus comparat *flexerunt sedibus artus* Catull. Epithal. 304. — *ἀξέστου πάγου*, vel *πέτρου*, ut monente M., *βάθρον ἀσκέπαρνον* 101. Virgilii *vivo sedilia saxo* Aen. 1, 167. confert Hellerus.

20. *ὡς γέροντι.* vid. Matth. gr. gr. §. 389. Ajac. 376. *ἔρεβος ὦ φαεννότατον, ὡς ἐμοί.* Eurip. Ion. 1405. *καὶ τὸ γένος οὐδὲν μεμπτὸν ὡς ἡμῖν τόδε.* cf. 76. nostrates dicunt *für einen Greis.* Schol.: *προῆλθες μακροτέραν ὁδὸν ἢ ὡς ἥρμοζε γέροντι.* — Suidas v. *οὗ, τοπικὸν ἐπίῤῥημα: ὁδοῦ*, ut annotavit Elmsl., quemadmodum *μακρὰν βαρβάρου χθονὸς* et similia dicuntur. sed recte viro erudito *μακρὰν*, in quo intelligitur *ὁδὸν*, respuere videtur istam lectionem.

22. *ἀντὶ τοῦ δεδίδαγμαι τῷ χρόνῳ τὸ φυλάττειν σε ὁδηγοῦσα. σύνηθες οὖν τὸ πρᾶγμα* etc. Schol.

23. Sic meliores MSS. Ald. et recentiores. *ὅπου* Vatican., Br., alii. nec tamen ipse Br. prorsus damnat *ὅποι*, cum motus significatio insit in verbo *καθέσταμεν*, comparatque Eurip. Bacch. 180. *ποῖ δεῖ χορεύειν, ποῖ καθιστάναι πόδα;* Elmsl. laudat Eurip. Or. 1330. (1294.) *ἀνάγκης δ' εἰς ζυγὸν καθέσταμεν*, Doed. infra 348., Eurip. Phoen. 1288. (1202.) *αἰχμὴν εἰς μίαν καθέστατον*, Ajac. 80. *εἰς δόμους μένειν*, et ibi H.

25. Haud male Paris. A. *αὖδα*, i. e. *αὐδᾷ.* Oedipo hunc versum tribuit Elmsl., Hermanno suffragante, secundum codd. Paris. B., T., Vat. Farn. et edd. recentiores ante Br. Doed. quoque id haud nolebat, „ut *στιχομυθία*, quam Pollux Onom. 4, 17, 113. dicit, i. e. *τὸ παρ' ἓν ἰαμβεῖον ἀντιλέγειν*, continuetur." Membr. Paris. Ald. Br., alii, habent sub Antigonae persona. *τοῦτό γ'* Paris. F., ceteri libri mendose *τοῦτον.* illud ponendum esse primus vidit Heath. *τοῦτο* ad remotius verbum pertinet, ut saepius, cum pro *κεῖνο* usurpatur; qua de re vid. Doed. et ab eo laudatus Poppo Observ. Thucyd. p. 138. *ἡμὶν* brevi posteriore dederunt Reisig. et Elmsl., *ἧμιν* placuit Hellero atque Doederlino: vide Porson. Eurip. Hec. praef. suppl. p. XXXIV, Matth. gr. gr. §. 145. annot. 7., nos ad Eurip. Phoen. 263. Vulgo *ἡμῖν* depravato metro. — Schol. *ἐμπόρων. ἀντὶ τοῦ ὁδοιπόρων· διὸ τὸ χ.* Cam.: „*ἔμπορον* nunc dicit negotia sua curantem, cum sit proprie qui mercaturas faciat, mare navigans, atque etiam in aliena vel conducta navi, ut Odyss. *β*, *Ἔμπορος· οὐ γὰρ νηὸς ἐπήβολος οὐδ' ἐρετάων Γίγνομαι.*" cf. lexica h. v.

27. *εἴπερ ἐ. γ' ἐξ.* Winsem. *Ita, filia, si quidem locus est habitabilis.* Alioqui ne nomen quidem ejus scire cupit Oedipus. Schol. *ἐξοικ. ἀντὶ τοῦ ἐνοικήσι-*

ΑΝ. ἀλλ' ἔστι μὴν οἰκητός. οἴομαι δὲ δεῖν
οὐδέν· πέλας γὰρ ἄνδρα τόνδε νῷν ὁρῶ.
ΟΙ. ἦ δεῦρο προσστείχοντα κἀξορμώμενον;
ΑΝ. καὶ δὴ μὲν οὖν παρόντα· χὤτι σοι λέγειν
εὔκαιρόν ἐστιν, ἔννεφ' ὡς ἀνὴρ ὅδε.
ΟΙ. ὦ ξεῖν', ἀκούων τῆσδε, τῆς ὑπέρ τ' ἐμοῦ
αὑτῆς θ' ὁρώσης, οὕνεχ' ἡμὶν αἴσιος
σκοπὸς προσήκεις τῶν ἀδηλοῦμεν φράσαι . . .

μος. *Αὐξητικὴν* esse praepositionem monet Reisig. Seidl.: Cf. ad illud vocab. ἀοίδιμος Eurip. El. 471. (430.), ἁλώσιμον Aeschyl. Ag. 10.

28. Br. etc. Libri μὲν, vel μέν γ', οἰκητός. Schol. οἴομαι δὲ δ. οὐδέν. οὐ δεῖν τὸ προελθοῦσαν ἐρωτῆσαί με· ἰδοὺ γὰρ ἀνὴρ πάρεστι, παρ' οὗ εἰσόμεθα. οἷον, οὐκέτι δεῖν ἔοικε προϊοῦσαν μανθάνειν περὶ τοῦ τόπου. καλῶς δὲ τὰ τῆς οἰκονομίας, ἵνα μὴ μόνος ὁ Οἰδίπους (senex et coecus. *Cam.*) ἀπολειφθῇ. Doed.: δεῖ, ut *opus est*, et cum nom. et impersonaliter construitur etc.

30. Bene monet Hellerus, ἐξορμώμενον nihil aliud significare quam ἐρχόμενον, nec probandos esse Winsemium et Brunckium, vertentes *et properantem*, *et festinantem*. Rectius itaque Naogeorgus *An advenire et appropinquare huc vides?* Sed videndum, an hoc dictum sit per hyperbaton pro ἦ καὶ δεῦρο προσστείχοντα, ἐξορμώμενον; De καὶ transposito cf. Eurip. Med. 171., Phoen. 1279., Rhes. 359., 538. Vel potius δεῦρο προσστείχοντα κἀξορμώμενον senex intelligit eum, qui *viam ad se ingressus sit, nec in ea consistat, sed ultra progrediatur.* Alioqui haec fuerit ταυτολογία.

32. ἀνὴρ libri, nec opus est articulo, quem Br. aliique addiderunt. Recte M.: „ἀνὴρ ὅδε, *ecce tibi virum.* Sic γυναῖκες αἵδε Eurip. Hipp. 296., ubi plura." Philoct. 1228., monente H., ἀπάταισιν αἰσχραῖς ἄνδρα καὶ δόλοις ἑλών. i. e. ἐκεῖνον, sive τοῦτον. Aristophanes Equit. 441. ἀνὴρ ἂν ἡδέως λάβοι, ubi vid. Beck. Infra 1556. ἀνὴρ γὰρ οὐ στενακτὸς, οὐδὲ σὺν νόσοις Ἀλγεινὸς ἐξεπέμπετ'. Praeterea in hanc rem Doed. laudat Buttmannum ad Philoct. 119. et Bremium ad calcem libelli Rauchensteiniani de ordine orationum Olynth. pag. 64., Hellerus autem Schaeferi Melet. crit. p. 77.

33. ἀκούω T. Brunck., appendix Turn., Steph. Cant. Merito Br. aliique probaverunt ἀκούων, quae est ceterorum librorum lectio, ut Oedipi oratio ab hospite religioso interrumpatur.

34. οὕνεχ' ἡμ. αἴσιος. ὅτι αἴσιος ἡμῖν σκοπὸς ἀφῖξαι, ὥστε φράσαι περὶ ὧν ἀγνοοῦμεν. ἢ ὥστε φράσαι ἡμᾶς, ἃ σοι λέξομεν. Schol. Cf. sequ. annot.

35. σκοπὸς dicitur, qui advenerit speculatum, quid Oedipus filiaque Furiarum in luco agant. cf. 263. Id genus hominum cum malum inimicumque videri soleat, contra hic audit αἴσιος σκοπὸς, *faustus speculator*, propterea, quod sperat Oedipus fore, ut se certiorem faciat de rebus, quibus sibi exploratis opus est, ne forte aliquo contra jus fasque se inferat. — τῶν ἀδ. i. e. ὧν ἀδ., usu articuli poëtico, ut monet H. cf. 689. et annotata ad Eurip. Hipp. 503., Herc. fur. 928., Matth. gr. gr. §. 291. Sic autem margo Turn., unde hanc lectionem primus petivit Stephanus. Is recte: „Scribitur et," inquit „ἃ δηλοῦμεν pro ἀδηλοῦμεν, sed perperam, meo judicio: licet Turn. etiam editio lectionem illam in

ΑΘ. πρὶν νῦν τὰ πλείον' ἱστορεῖν, ἐκ τῆσδ' ἕδρας
ἔξελθ'· ἔχεις γὰρ χῶρον οὐχ ἁγνὸν πατεῖν.
ΟΙ. τίς δ' ἔσθ' ὁ χῶρος; τοῦ θεῶν νομίζεται;
ΑΘ. ἄθικτος, οὐδ' οἰκητός· αἱ γὰρ ἔμφοβοι
θεαί σφ' ἔχουσι, Γῆς τε καὶ Σκότου κόραι.

textu habeat. Ut autem *ἀδηλοῦμεν* exponit Scholiastes *ἀγνοοῦμεν*, sic *ἀδηλίαν* Hesychius *ἄγνοιαν.*" *ἀδηλεῖν* dictum ut *ἀδικεῖν*, *ἀλουτεῖν*: vidd. Doed. et H.

36. Quae hic inducitur persona [viatoris], nimis absurde *Ξένος* vulgo appellatur, vel etiam absurdius *Ξένος ἀλήτης*, quomodo ipse Oedipus nominatur v. 1021. Natus error e v. 33., ubi *ὦ ξεῖνε* eum appellat Oedipus. Eodem argumento *χορὸς ξένων* dici potuisset, qui vulgo est *Χορὸς Ἀττικῶν γερόντων*. Reposui *Ἀθηναῖός τις*. *Elmsl.* cf. 49., 81., sed etiam 75.— Satis Soph. v. 47. indicaverat, civem hunc esse Atheniensem; [quod et verba *ἄλλα δ' ἀλλαχοῦ καλὰ* 43. quodam modo significare videntur Bakio l. l. in annot. ad argum. 3. fabulae.] v. 78. et seqq. autem, non esse Coloniatam: unde intelligimus, hominem Atheniensem Athenis ad Colonum proficiscentem a poëta esse introductum. H. — *τὰ πλείονα*, *plura*, ut Eurip. Med. 581., Iphig. T. 1134. etc. Schol. *ἀπόστηθι πρῶτον τῶν ἀβάτων, καὶ τότε ἐρώτα.*

37. *οὐχ ἁγνὸν πατεῖν.* *οὐκ ἀνειμένον καὶ βατόν.* E Schol. cf. 1557.

38. *τοῦ θ. νομ.;* *cujus deorum* (scil. *esse*) *putatur*, vel *cui deorum rite, ex more constituto, addicitur?* Ex Hell.

39. *αἱ — κόραι.* Furiae, de quibus vide Heyn. ad Apollodorum p. 13., Boettiger. in *Furienmaske*, Hirtii *Bilderbuch für Mythol.* u. s. w. 2 Heft, p. 201. sequ. etc. Schol. *Φύλαρχός* (historicus, quem laudat Athen. 12, p. 536. F., monente Valck. ad Phoeniss. p. 573.) *φησι δύο αὐτὰς εἶναι, τά τε Ἀθήνησιν ἀγάλματα δύο.* (vide annot. ad v. *ἔμφοβοι.*) *Πολέμων δὲ τρεῖς αὐτάς φησι.* quae communis opinio est: vide Apollodor. 1, 1., Phurnut. de N. D. c. 10. Apud Euripidem Bacch. 858. Furiae dicuntur *θοαὶ Λύσσας κύνες*, quae dea partes habet in Hercule furente. — *ἔμφοβοι*, *terribiles* adspectu (vide Aeschyl. Eum., Eurip. El. 1265. seqq.), vel tremendae propter crudeles, quas sumunt, poenas. Pausan. 1, 28., postquam de Areopago dixit: *πλησίον δὲ*, inquit, *ἱερὸν θεῶν ἐστιν, ἃς καλοῦσιν Ἀθηναῖοι Σεμνὰς, Ἡσίοδος δὲ Ἐριννῦς ἐν Θεογονίᾳ.* (haec non ad vivum resecanda sunt: vide 42., Eurip. Iph. T. 870. [*μεταδρομαῖς Ἐριννύων*], 892. etc.), *πρῶτος δέ σφισιν Αἰσχύλος δράκοντας ἐποίησεν ὁμοῦ ταῖς ἐν τῇ κεφαλῇ θριξὶν εἶναι· τοῖς δὲ ἀγάλμασιν οὔτε τούτοις ἔπεστιν οὐδὲν φοβερὸν, οὔτε ὅσα ἄλλα ἀνάκειται θεῶν τῶν ὑπογαίων.*

40. *Γῆς τε καὶ Σκότου κόραι.* Haud convenit hoc inter scriptores. Schol. *Ἐπιμενίδης Κρόνου φησὶ τὰς Εὐμενίδας· ἐκ τοῦ καλλίκομος γένετο χρυσῆ Ἀφροδίτη, Μοῖραί τ' ἀθάνατοι, καὶ Ἐριννύες αἰολόδωροι. Ἴστρος δὲ ἐν τῇ τετάρτῃ μητέρα τῶν Εὐμενίδων Εὐωνύμην ἀναγράφει, ἣν νομίζεσθαι Γῆν. ἔνιοι δὲ μεταβαλεῖν αὐτόν* (imo *αὐτῶν*) *φασι τὸ ὄνομα ἐπὶ Ὀρέστῃ· τότε γὰρ πρῶτον Εὐμενίδας κληθῆναι, εὐμενεῖς αὐτῷ γενομένας, κριθέντι νικᾷν παρ' Ἀθηναίοις, καὶ ὁλοκαυτώσαντι αὐταῖς ὄϊν μέλαιναν ἐν Καρνίᾳ τῆς Πελοποννησίας. Φιλήμων δὲ ὁ κωμικὸς ἑτέρας φησὶ τὰς σεμνὰς θεὰς τῶν Εὐμενίδων.* cf. mythologi. Ceterum libri quidam *Σκότους*, quod minus Atticum Porsono ad Hecub. 819., Doe-

ΟΙ. τίνων τὸ σεμνὸν ὄνομ' ἂν εὐξαίμην κλύων;
ΑΘ. τὰς πάνθ' ὁρώσας Εὐμενίδας ὅ γ' ἐνθάδ' ἂν
εἴποι λεώς νιν· ἄλλα δ' ἀλλαχοῦ καλά.
ΟΙ. ἀλλ' ἵλεῳ μὲν τὸν ἱκέτην δεξαίατο·
ὡς οὐχ ἕδρας γε τῆσδ' ἂν ἐξέλθοιμ' ἔτι.
ΑΘ. τί δ' ἔστι τοῦτο;
ΟΙ. ξυμφορᾶς ξύνθημ' ἐμῆς.
ΑΘ. ἀλλ' οὐδὲ μέντοι τοὐξανιστάναι πόλεως
δίχ' ἔστι θάρσος, πρίν γ' ἂν ἐνδείξω, τί δρᾷν.

derlino autem abhorrere videtur a personificatione.

41. Bakius: *quarumnam sancto audito nomine invocabo?* —

42. Br. aliique. Libri ὅ γ' ἐνθάδ' ὢν εἴποι —. H.: „Si defendenda esset librorum scriptura, sic deberet explicari, ut εἴποι esset *dicat, per me licet.* At neque hoc satis aptum est, neque veri simile est Sophoclem ὁ ἐνθ. ὢν λεὼς maluisse quam ὁ ἐνθ. λεὼς dicere. Nam ὁ ἐνθάδε proprie dicitur de eo, qui perpetuam sedem quopiam in loco habet; ὁ ἐνθ. ὢν autem de eo, qui nunc illic est, alio tempore non est. Ita recte Eurip. Androm. 1069. (1023.), *quae hic acta sunt*“ etc. Bakius, et ipse probans ἂν, comparat Philoct. 222, 3. ποίας πάτρας ὑμᾶς ἂν ἢ γένους ποτὲ Τύχοιμ' ἂν εἰπών;

43. νιν, αὐτάς. Schol. ἄλλα — καλά. παρ' ὅσον ἄλλοι ἄλλοις ὀνόμασι καλοῦσιν αὐτάς. ἄλλα ὀνόματα παρ' ἄλλοις καλὰ νομίζονται, παρ' ἡμῖν δὲ ταῦτα (τοῦτο), τὸ ὀνομάζειν αὐτὰς Εὐμενίδας.

45. ὡς pro vulgato ὥστ' Vauvill. Schaef. Elmsl.; idque legit Schol., qui haec ita interpretatur: ἵλεῴ μοι αἱ Εὐμενίδες· ἐγὼ γὰρ οὐκ ἀναστήσομαι ἐντεῦθεν. — γε debetur Musgravio. Codd. ἕδρας γῆς τῆσδε, quod sunt qui tueantur. Sed recte Bak. non id quaeri monet, utrum sedem in Attica tenere Oedipo liceat, sed utrum eam ipsam sedem. „Suo loco,“ inquit, „γῆς illud est infra 85., ubi easdem deas alloquens Oedipus ait εὖτε ἐγὼ, i. e. *quando ex omni hac terra primum genua flexi ad vestras sedes.*“

46. τί δ' ἔ. τ.; ἀντὶ τοῦ διὰ τί οὐκ ἀνίστασαι; ξυμφ. ξύνθημα. σύμβολόν μοι τῆς συμφορᾶς τὸ καταντῆσαί με εἰς Ἐριννύων ἱερόν. Schol. Mirantis et subirati est τί δ' ἔστι τοῦτο; *quid hoc rei est? quomodo?* Servius Tullius apud Livium 1, 48. *Quid hoc, Tarquini, rei est? qua tu audacia me vivo vocare ausus es Patres, aut in sede considere mea?* — Cam.: „ξύνθ., σύμβολον. Convenire enim vult sibi incidisse in sacrum locum Eumenidum.“ Br.: *signum ad fortunas meas pertinens.*

47. Libri aliquot οὐδ' ἐμόν τοι, vel ἐμόν τι: in quo Seidlerus deprehendere sibi visus est οὐδ' ἐμοί τοι, quod in ordinem recepit H. Sed ἐμοὶ per se intelligitur, μέντοι vim habet assentiendi: *at te sane non ausim abigere injussu civitatis.*

48. ἔστι θάρσος, θαρσῶ. πρίν γ' ἂν ἐνδείξω, τί δρᾷν. Ita interpungendum est; et similiter ap. Schol., qui hanc lectionem explicat: ἕως οὗ τῇ πόλει ἐνδείξω, τί χρὴ ποιεῖν. nam vulgo non distinguitur post ἐνδείξω. Recte Br.: Praegnans est phrasis: πρίν γ' ἂν ἐνδ. τοῖς δημόταις, ὥστε βουλεύεσθαι αὐτοὺς τί δραστέον. — δρᾷν B. et T. Pariss. et Farn., quod merito Doed. atque Hellerus aliique praetulere vulgato δρῶ. Vaticani lectio δρᾷς (*quonam in loco verseris, quid agas*) arrisit Bakio,

ΟΙ. πρός νυν θεῶν, ὦ ξεῖνε, μή μ' ἀτιμάσῃς,
τοιόνδ' ἀλήτην, ὧν σε προστρέπω φράσαι.
ΑΘ. σήμαινε, κοὐκ ἄτιμος ἔκ γ' ἐμοῦ φανεῖ.
ΟΙ. τίς δ' ἔσθ' ὁ χῶρος δῆτ', ἐν ᾧ βεβήκαμεν;
ΑΘ. ὅσ' οἶδα κἀγὼ, πάντ' ἐπιστήσει κλύων.
χῶρος μὲν ἱερὸς πᾶς ὅδ' ἔστ'· ἔχει δέ νιν
σεμνὸς Ποσειδῶν· ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς

quae nobis quidem ad permutationem haud insolitam ν et ς litterarum pertinere visa est. vide annot. ad Antig. 379., 896. τί δρᾷν ut, monente Doed., Plat. Phaedon. p. 115, D. in edd. Bas. et Ald. καὶ ἐρωτᾷ δὴ, πῶς με θάπτειν, ubi vulgo legitur θάπτῃ; Joseph. Ant. l. 15, 45. ἠξίου βουλεύεσθαι τί ποιεῖν etc. cf. Lobeck. ad Phryn. p. 772.

49. μή μ' ἀτιμ. — ὧν. i. e. τούτων ἅ. ἀτιμάζειν τινά τινος est ἄτιμόν τινα ποιεῖν τινος, *aliquem aliqua re non dignari*; quod saepe idem est quod *alicui aliquid non concedere, abnuere, recusare. Noli me ita despicere, ut ea mihi deneges, quae te, ut dicas, rogo. Seidl.* ap. Heller. et Doed.

50. τοιόνδ' ἀλ., talem erronem, exulem tam miserum, cujus nulla ratio habenda esse videatur. Schol. προστρέπω, ἱκετεύω.

52. Frustra Br. aliique τίς ἔσθ', quae unius libri Vaticani scriptura est. H.: „Recte junguntur δὲ et δῆτα, ubi oratio redit ad ea, quae aliquanto ante dicta erant. Eurip. Phoen. 423. (431. Porson.) τί θηρσὶ δ' ὑμᾶς δῆτ' Ἄδραστος εἴκασεν; Ibi quoque codd. quidam δὲ omittunt, quos est Pors. secutus." Sic etiam Heller. et Doed. Aeschylus, annotante Doed., Sept. adv. Th. 813. αὐτὸς δ' ἀναλοῖ δῆτα δύσποτμον γένος. Lucian. t. 3. p. 108. Bip. ὁρᾷς δὲ δῆτα καὶ τὸν συλλογισμὸν, ὁποῖά φησιν.

53. κἀγὼ non male καὶ αὐτὸς interpretatur Doed., ut Philoct. 192. Seidl. potius expectari dicit ὅσα οἶδα ἐγὼ, καὶ σὺ ἐπιστήσει, sed alterum Graecis idem valere, qui et bis ponant in talibus καὶ, ut Xenoph. Cyrop. 5, 1, 23. ὅπως καὶ γιγνώσκετε, οὕτω καὶ ποιεῖτε, vel eodem quo nos loco, etc. Luxuriari Graecos in usu καὶ particulae, monet Schaeferus Melet. crit. p. 12. cf. 77. et index Eurip. h. v.

55. Neptuni Minervaeque deorum equestrium aras in Colono commemoravit Pausan. 1, 30, 4. (cf. 1001. seqq.) Promethei autem aram §. 2. in Academia esse scribit, nobilem cursus cum facibus certamine, quo inde ad urbem currebant. — H. Schol.: παρὰ (περί: vide Schaefer. Melet. crit. p. 25.) τοῦ τὸν Προμηθέα περὶ Ἀκαδημίαν καὶ τὸν Κολωνὸν ἱδρῦσθαι, Ἀπολλόδωρος γράφει οὕτως. Συντιμᾶται δὲ καὶ ἐν Ἀκαδημίᾳ τῇ Ἀθηνᾷ, καθάπερ ὁ Ἥφαιστος, καὶ ἔστιν αὐτῷ παλαιὸν ἵδρυμα [καὶ ναὸς] ἐν τῷ τέλει (Br. τεμένει) τῆς θεοῦ. δείκνυται καὶ βάσις ἀρχαία κατὰ τὴν εἴσοδον, ἐν ᾗ τοῦ τε Προμηθέως ἔστι τύπος καὶ τοῦ Ἡφαίστου. πεποίηται δὲ, ὡς καὶ Λυσιμαχίδης φησὶν, ὁ μὲν Προμηθεὺς πρῶτος καὶ πρεσβύτερος, ἐν δεξιᾷ σκῆπτρον ἔχων· ὁ δὲ Ἥφαιστος νέος καὶ δεύτερος· καὶ βωμὸς ἀμφοῖν κοινός ἐστιν ἐν τῇ βάσει ἀποτετυπωμένος. De certamine isto praeterea vidd. Harpocratio et Schol. Aristoph. ad Ran. 1114. ap. Voss. Theol. gentil. l. 1. c. 18.; item Hygin. Astron. 2, 15. — Hesych.: ἐν δέ. πρὸς τούτοις δὲ, ἐν αὐτοῖς δέ. cf. Oedip.

Τιτὰν Προμηθεύς· ὃν δ' ἐπιστείβεις τόπον,
χθονὸς καλεῖται τῆσδε χαλκόπους ὀδὸς,
ἔρεισμ' Ἀθηνῶν· οἱ δὲ πλησίον γύαι
τὸν ἱππότην Κολωνὸν εὔχονται σφίσιν

T. 27., ubi alius dicitur θεὸς πυρφόρος, Ajac. 627. etc.

57. Ita Br. et recentiores. Codd. ὁδός. Schol. χαλκ. ὁδός. ὡς οὕτω τινὸς καλουμένου τόπου ἐν τῷ ἱερῷ, χαλκόποδος ὀδοῦ (ὁδοῦ). φησὶ δ' Ἀπολλόδωρος δι' αὐτοῦ (i. e. ὀδοῦ: nam ὁδοῦ requireret αὐτῆς.) κατάβασιν εἶναι εἰς ᾅδου. (ἔνθα σιδήρειαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδὸς, ut ait Hom. Il. 8, 14. cf. Hesiod. Theog. 811., item 726. seqq., 741., 749., et ipse Soph. infra 1554.; aliique Proserpinam abreptam illuc a Plutone, memoriae prodiderant, teste Schol. ad 1583.) καὶ Ἴστρος δὲ μνημονεύει τῆς χαλκῆς ὀδοῦ (τοῦ χαλκοῦ ὀδοῦ), καὶ Ἀστυδάμας. καί τις τῶν χρησμοποιῶν φησι· Βοιωτοὶ δ' ἵπποιο ποτιστείχουσι κολωνὸν, Ἔνθα λίθος τρικάρανος ἔχει καὶ χάλκεος οὐδός. τὸ ἑξῆς· ὃν δ' ἐπιστ. τόπον, χθ. τῆσδε καλ. χαλκ. ὀδός (ὁδός). οὕτω δὲ ἐκαλεῖτο διὰ τὸ εἶναι μέταλλα χαλκοῦ ἐν τῷ Κολωνῷ. Tribuuntur a poëtis Tartaro limen, portae, fundamenta denique aerea; ex quo satis intelligitur loci nomen, etiamsi non credas Scholiastae, μέταλλα χαλκοῦ fuisse in Colono; quod tamen equidem non pro certo negem. Verum sane significari existimabimus limen Tartari, ubi habitant Eumenides, aerato instructum fundamento, vel columnis aereis, ut Hesiodo placet Theog. 746., 778., quae in Tartarum usque descendant, ipsiusque Athenarum urbis aptissime vocentur ἔρεισμα, ut monet censor Observationum crit. in Soph., Eurip., Anthol. gr. et Cic. Ludovici Purgoldi in *Bibl. der schönen Wiss.* 1803. 67, 2. Ceterum alius Coloni locus Neptuno sacer cogitandus est, alius Palladi, alius Prometheo, alius denique Eumenidibus, in quo versatur Oedipus, septentrionem versus; qui quidem locus omnis ex isto limine nomen τοῦ χαλκοῦ ὀδοῦ traxisse videtur eidem censori eruditissimo, ita ut vorago illa Tartarea non in scena fuerit, sed brevi itinere a theatro disjuncta. vide 1580.—1584.

58. πλησίοι plures MSS. et Ald.; ceteri libri αἱ δὲ πλησίον γύαι, quod Brunckio aliisque placuit. Elmsl. exquisitius esse dicit adjectivum πλησίος quam adverbium πλησίον. Sed tamen hoc frequenter legitur ap. Euripidem, illud semel. Magis Atticum putatur ὁ γύης quam ἡ γύη, et illo uti solere poëtas monet M., quem et Elmslejum vide ad Eurip. Heracl. 839. Εὐφωνότερον mihi visum οἱ δὲ πλησίον γύαι quam οἱ δὲ πλησίοι γύαι.

59. Ita Br. etc. Libri τόνδ' vel τὸν δ' ἱππ., qua de re Br. confert 44., nec desunt alia hujusmodi permutationis exempla. Videndum tamen, an satius sit scribi τῶνδ' (γυῶν), cum ο et ω saepe confusa esse constet: vide Anthol. Palat. 3. p. 454., nos ad Eurip. Suppl. 55. Nam ipsum τόνδ' vix est ut servari posse videatur, sive statuam illius herois, a nemine commemoratam, monstrari censeas cum Doed. et Reisigio, sive locum, quem tenere vel tenuisse olim credatur Colonus; quae Hermanni opinio est, docere obliti, quomodo locus dici possit ἀρχηγὸς τῶν Κολωνιατῶν. Haud male Bakius: „Equidem quidvis coeco monstrari absurdum duco, requiroque articulum τὸν ἱππ., non quidem notus ut ille (heros Colonus) Oedipo sit, sed quem hospes (civis Atheniensis) distincte designet.“ Conf. tamen 64. etc.

ἀρχηγὸν εἶναι, καὶ φέρουσι τοὔνομα
τὸ τοῦδε κοινὸν πάντες ὠνομασμένοι.
τοιαῦτά σοι ταῦτ' ἐστὶν, ὦ ξέν', οὐ λόγοις
τιμώμεν', ἀλλὰ τῇ ξυνουσίᾳ πλέον.
ΟΙ. *ἦ γάρ τινες ναίουσι τούσδε τοὺς τόπους;*
ΑΘ. *καὶ κάρτα, τοῦδε τοῦ θεοῦ γ' ἐπώνυμοι.*
ΟΙ. *ἄρχει τις αὐτῶν, ἢ 'πὶ τῷ πλήθει λόγος;*
ΑΘ. *ἐκ τοῦ κατ' ἄστυ βασιλέως τάδ' ἄρχεται.*
ΟΙ. *οὗτος δὲ τίς λόγῳ τε καὶ σθένει κρατεῖ;*
ΑΘ. *Θησεὺς καλεῖται, τοῦ πρὶν Αἰγέως τόκος.*
ΟΙ. *ἆρ' ἄν τις αὐτῷ πομπὸς ἐξ ὑμῶν μόλοι;*
ΑΘ. *ὡς πρὸς τί λέξων, ἢ καταρτύσων μολεῖν;*
ΟΙ. *ὡς ἂν, προσαρκῶν σμικρὰ, κερδάνῃ μέγα.*
ΑΘ. *καὶ τίς πρὸς ἀνδρὸς μὴ βλέποντος ἄρκεσις;*
ΟΙ. *ὅσ' ἂν λέγωμεν, πάνθ' ὁρῶντα λέξομεν.*
ΑΘ. *οἶσθ', ὦ ξέν', ὡς νῦν μὴ σφαλῇς; ἐπείπερ εἶ*

61. Sic 2 libri in ordine, Br. etc. Alii *ὠνομασμένον*. Schol. *ὠνομ. Κολωνιάται δηλονότι.*

62. *οὐ λόγοις — πλέον. τῷ ἔργῳ καὶ τῇ πείρᾳ πλέον τιμώμενα, οὐ τοῖς λόγοις. Idem.* H., merito probante Bakio: „Mihi," inquit, „hoc dicere videtur Atheniensis ille, non tam sermonibus hominum et fama haec celebrata esse quam consuetudine atque usu in honore haberi. Respicit autem praecipue illa, quae de Colono dicta sunt. Videtur enim haec eo fine scripsisse Soph., ut obscuritatem istius herois apud alios illo honore compensaret, quo sui eum populares colerent."

65. Steph., Br. in latina interp., Heller. et Doed., H. Vulgo non interpungitur post *κάρτα*. Schol. *ἐπών. Κολωνιάται καλούμενοι.*

66. *ἢ — λόγος; ἢ ἐν τῷ πλήθει ἐστὶν ἡ ἰσχύς; τουτέστι δημοκρατοῦνται;* Schol. *λόγος*, *imperium, summa jus dicendi potestas?* Seidl. Nos: *führt das Volk das Wort? Hellerus.* Sententiam expressisse ait Euripidem Cyclop. 119. *δεδήμευται κράτος.*

68. *λόγῳ*, *oratione*, ut idem interpretatur. Apte Doed. confert Eurip. Iphig. Aul. 923. *εἰ τὰ πράγματα Λελογισμένως πράσσοιμι μᾶλλον ἢ σθένει.*

71. Sic Paris. A., Ricc. A., Ald., Br. etc. Vulgus librorum *μόλοι*. Recte H., secundum Schol.: *cujusnam rei causa dicturus ei aliquid, an effecturus ut veniat?* Schol. *καταρτί παρασκευάσων, εὐτρεπίσων. Ὅμηρος* (Odyss. 4, 782.) *ἠρτύναντο δ' ἐρετμά, καὶ* (Odyss. 11, 438.) *Κλυταιμνήστρη δόλον ἤρτυε.*

74. *ὁρῶντα*, videntia, i. e. intelligentia, sapientia. Sic, monente Erf. ad Oedip. T. 389. (373. *ὅστις ἐν τοῖς κέρδεσι Μόνον δέδορκε.*) Cic. Tusc. 5, 39. de Cn. Aufidio coeco: *videbat in litteris.* Comparat praeterea Doed. *βλέπων* Philoct. 110. et *οὐχ ὁρᾷς ὁρῶν τάδε, desipis in eo, quod sic sapis,* Aeschyl. Agam. 1623.

75. *οἶσθ' — σφαλῇς;* — Vide Oed. T. 543. (510.) *οἶσθ' ὡς ποίησον;* Utriusque loci eandem constructionem esse, nisi quod jubeat *ποίησον*, vetet *μὴ σφαλῇς*, secundum alios monuit Elmsl. cf. Matth. gr. gr. §. 511, 4.

γενναῖος, ὡς ἰδόντι, πλὴν τοῦ δαίμονος.
αὐτοῦ μέν', οὗπερ κἀφάνης, ἕως ἐγὼ
τοῖσδ' ἐνθάδ' αὐτοῦ, μὴ κατ' ἄστυ, δημόταις
λέξω τάδ' ἐλθών· οἵδε γὰρ κρινοῦσί γε,
εἰ χρή σε μίμνειν, ἢ πορεύεσθαι πάλιν.
ΟΙ. ὦ τέκνον, ἦ βέβηκεν ἡμὶν ὁ ξένος;
ΑΝ. βέβηκεν, ὥστε πᾶν ἐν ἡσύχῳ, πάτερ,
ἔξεστι φωνεῖν, ὡς ἐμοῦ μόνης πέλας.
ΟΙ. ὦ πότνιαι δεινῶπες, εὖτε νῦν ἕδρας
πρώτων ἐφ' ὑμῶν τῆσδε γῆς ἔκαμψ' ἐγώ,
Φοίβῳ τε κἀμοὶ μὴ γένησθ' ἀγνώμονες,
ὅς μοι, τὰ πόλλ' ἐκεῖν' ὅτ' ἐξέχρη κακά,
ταύτην ἔλεξε παῦλαν ἐν χρόνῳ μακρῷ,
ἐλθόντι χώραν τερμίαν, ὅπου θεῶν
Σεμνῶν ἕδραν λάβοιμι καὶ ξενόστασιν·
ἐνταῦθα κάμψειν τὸν ταλαίπωρον βίον,
κέρδη μὲν οἰκίσαντα τοῖς δεδεγμένοις,

76. ὡς ἰδόντι, *adspectu.* cf. 20. Schol. τοῦ δαίμονος. τῆς τύχης. M.: „Per euphemismum pro τῆς ἄτης.“ Doed.: γενναῖος μέν, κακοδαίμων δέ.

77. κἀφάνης. cf. 53.

78. μὴ κατ' ἄστυ, non οὐ κ. ἄστυ, dicit, monente Seidlero, hoc sensu: *ne puta illis, qui in urbe sunt.* Quae quia longius aberat, propterea hoc addere Atheniensem dicit Hell., ne morae impatiens fiat Oedipus. Frustra Br. aliique τοῖς.

79. λέξω. Conjunctivus est; γε refero ad οἵδε, quae particula etiam alibi loco non suo invenitur. *Seidl.* Conferunt Eurip. Heracl. 739. (720. εἰ δή ποθ' ἥξομέν γε.) Cyclop. 194. (181. ἔσω πέτρας τῆσδ', οὗπερ ἂν λάθοιτέ γε.) Athen. p. 222.

80. Sic edd. Triclinianae, Br. aliique. Libri vett. ἢ χρή, quod frustra defenditur. vid. H. ad Medeam ab Elmslejo editam versu 480.

84. εὖτε etc. Schol. ἐπειδὴ ἦλθον (ἔκαμψα, *diverti.* Br.) πρὸς ὑμᾶς, μὴ ἐναντιωθῆτέ μοι καὶ τῷ χρήσαντί με (μοι) Ἀπόλλωνι. εὖτε, ὅτε, ἐπειδή. (*quandoquidem*, vel *quo tempore.* cf. Ajac. 662.) ἀγνώμονες, ἐναντιογνώμονες, ἀσύγγνωστοι. (*iniquae.* Br.)

89. τερμ. τερμίαν αὐτῷ εἱμαρμένην, ἐφ' ἧς ἔμελλε τὸ τέλος τοῦ βίου ἀνύσειν. Schol.

91. Sic MSS. praeter Paris. A. et Ricc., qui habent κάμπτειν, ut edd. vett. et nuper Reisig. atque H. Hic quidem ibi locum esse praesenti arbitratur, ubi id, quod quis futurum dixerit, jam nunc fiat. Ceterum euphemismus hic est mortis. cf. 103.

92. Ita H., auctore Doed. Act. Monac. vol. 1. p. 59. Libri vett. οἰκήσαντα, Tricliniani οἰκήσοντα, quod Schaeferus propagavit. Non improbat Reisig. οἰκίσαντα, translatum a colonia constituenda, ut Aeschyl. Prom. 250. τυφλὰς ἐν αὐτοῖς ἐλπίδας κατῴκισα: nec aliter scribendum esse censet Elmslejus. Nobis facilius etiam ferenda videtur ista metaphora in rebus cum transmigrante Oedipo con-

ἄτην δὲ τοῖς πέμψασιν, οἵ μ' ἀπήλασαν.
σημεῖα δ' ἥξειν τῶνδέ μοι παρηγγύα
ἢ σεισμὸν, ἢ βροντήν τιν', ἢ Διὸς σέλας.
ἔγνωκα μὲν νῦν ὥς με τήνδε τὴν ὁδὸν
οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ πιστὸν ἐξ ὑμῶν πτερὸν
ἐξήγαγ' εἰς τόδ' ἄλσος· οὐ γὰρ ἄν ποτε
πρώταισιν ὑμῖν ἀντέκυρσ' ὁδοιπορῶν,

junctis, ut *οἰκίσαντα* interpretari possis *παρασκευάσαντα διὰ τὸ οἰκίσασθαι*, *efficientem transmigrando*. Schol. *κέρδη μὲν οἰκήσαντα.* *ὁ ποιητὴς χαριζόμενος τοῖς Ἀθηναίοις τοῦτό φησιν· ἐδόκουν γὰρ τότε Βοιωτοὶ καὶ Ἀθηναῖοι πρὸς ἀλλήλους διαφέρεσθαι.* (vid. annot. ad postremum fabulae argumentum.) Idem ad praecedentem versum: *εἰσί γε οἵ φασι τὸ μνῆμα τοῦ Οἰδίποδος ἐν ἱερῷ Δήμητρος εἶναι ἐν Ἐτεωνῷ* (oppido Boeotiae: vid. Homer. Iliad. 2, 497. etc.), *μεταγαγόντων αὐτὸν ἐκ Κεοῦ τινος ἀσήμου χωρίου· καθάπερ ἱστορεῖν φησιν Ἀρίζηλον Λυσίμαχος ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ τῶν Θηβαϊκῶν γράφων οὕτως· „Οἰδίπου δὲ τελευτήσαντος, καὶ τῶν φίλων ἐν Θήβαις θάπτειν αὐτὸν διανοουμένων, ἐκώλυον οἱ Θηβαῖοι διὰ τὰς προγεγενημένας συμφορὰς, ὡς ὄντος ἀσεβοῦς· οἱ δὲ κομίσαντες [αὐτὸν] εἴς τινα τόπον τῆς Βοιωτίας καλούμενον Κεὸν ἔθαψαν αὐτόν. γιγνομένων δὲ τοῖς ἐν τῇ κώμῃ κατοικοῦσιν ἀτυχημάτων τινῶν, οἰηθέντες αἰτίαν εἶναι τὴν Οἰδίπου ταφὴν, ἐκέλευον τοὺς φίλους ἀναιρεῖν αὐτὸν ἐκ τῆς χώρας· οἱ δὲ, ἀπορούμενοι τοῖς συμβαίνουσιν, ἀνελόντες ἐκόμισαν εἰς Ἐτεωνόν. βουλόμενοι δὲ λάθρα τὴν ταφὴν ποιήσασθαι, καταθάπτουσι νυκτὸς ἐν ἱερῷ Δήμητρος, ἀγνοήσαντες τὸν τόπον. καταφανοῦς δὲ γενομένου, πέμψαντες οἱ τὸν Ἐτεωνὸν κατοικοῦντες τὸν θεὸν ἐπηρώτων, τί ποιῶσιν· ὁ δὲ θεὸς εἶπε μὴ κινεῖν τὸν ἱκέτην τῆς θεοῦ. διόπερ αὐτοῦ τέθαπται* (fort. *τετάφθαι*)· *τὸ δὲ ἱερὸν Οἰδιπόδειον κληθῆναι.*" Pausanias 1, 28., ubi dicit de templo Furiarum Athenis prope Areopagum exstructo: *ἔστι δὲ καὶ*, inquit, *ἐντὸς τοῦ περιβόλου μνῆμα Οἰδίποδος. πολυπραγμονῶν δὲ εὕρισκον τὰ ὀστᾶ ἐκ Θηβῶν κομισθέντα· τὰ γὰρ ἐς τὸν θάνατον Σοφοκλεῖ πεποιημένα τὸν Οἰδίποδος Ὅμηρος* (Iliad. ψ', 678. seqq.) *οὐκ εἶα με δόξαι πιστὰ, ὃς ἔφη Μηκιστέα, τελευτήσαντος Οἰδίποδος, ἐπιτάφιον ἐλθόντα ἐς Θήβας ἀγωνίσασθαι.*

96. Cave *μὲν νῦν* accipias pro *μέν νυν*, quod quidam posuerunt. Sunt haec dicta per hyperbaton pro *ἔγν. μὲν ὡς νῦν με* etc.

97. *πιστὸν*, certum cui confidas. *πτερὸν*, *omen*, *auspicium*, i. e. impulsus, ductus, quemadmodum et Latinos *auspicii* verbo uti monet Seidl. Schol. min.: *πτερόν. ἢ οἰωνός· ἢ πτέρωσις τῆς ἐμῆς διανοίας.* M.: „(*πτερὸν*) pro *avi* nonnunquam dictum ostendimus ad Eurip. H. F. 510. (474.) Verum avis (*ὄρνις*) cum figurato sensu *omen* significet, non alienum erat a Sophoclis magniloquentia eundem quoque sensum *πτερῷ* tribuere. *ὄρνις* hoc sensu adhibetur Pindar. Pyth. 4, ep. 1." Conferri jubet Doed. Aeschyl. Prom. 495. *ἐνοδίους συμβόλους*, ibique Blomf., item Callim. Lav. Pall. 124. *οὐκ ἀγαθαὶ πτέρυγες*, et Propert. 4, 9, 11. *Tuque o cara mihi felicibus edita* pennis, cum annot. Lachmanni p. 334. Idem: „*ἐξήγαγε.* h. e. *ad finem* perduxit. cf. 1334. Sic *ἐκθεάσασθαι* Oed. T. 1253."

99. *ἀντ. ἐνέτυχον.* Schol.

νήφων ἀοίνοις, κἀπὶ σεμνὸν ἑζόμην
βάθρον τόδ' ἀσκέπαρνον. ἀλλά μοι, θεαί,
βίου, κατ' ὀμφὰς τὰς Ἀπόλλωνος, δότε
πέρασιν ἤδη καὶ καταστροφήν τινα,
εἰ μὴ δοκῶ τι μειόνως ἔχειν, ἀεὶ
μόχθοις λατρεύων τοῖς ὑπερτάτοις βροτῶν.
ἴτ', ὦ γλυκεῖαι παῖδες ἀρχαίου Σκότου,
ἴτ', ὦ μεγίστης Παλλάδος καλούμεναι,
πασῶν Ἀθῆναι τιμιωτάτη πόλις,
οἰκτείρατ' ἀνδρὸς Οἰδίπου τόδ' ἄθλιον

100. *νήφων ἀοίνοις.* οὐ γὰρ σπένδεται οἶνος αὐταῖς, ἀλλ' ὕδωρ, καὶ νηφάλιαι καλοῦνται αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. Πολέμων δὲ ἐν τῷ πρὸς Τίμαιον καὶ ἄλλοις τισὶ θεοῖς νηφαλίους φησὶ θυσίας γίγνεσθαι, γράφων οὕτως· „Ἀθηναῖοί τε γὰρ ἐν τοῖς τοιούτοις ἐπιμελεῖς ὄντες, καὶ τὰ πρὸς θεοὺς ὅσιοι, νηφάλια μὲν ἱερὰ θύουσι Μνημοσύνῃ, Μούσαις, Ἠοῖ, Ἡλίῳ, Σελήνῃ, Νύμφαις, Ἀφροδίτῃ οὐρανίᾳ." Φιλόχορος δὲ καὶ περί τινων ἄλλων θυσιῶν τὸν αὐτὸν τρόπον δρωμένων φησὶν ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν Ἀτθίδων, Διονύσῳ τε καὶ ταῖς Ἐρεχθέως θυγατράσι etc. Schol. Laudat de his sacris Reisig. infra 147. sqq., Pausan. Corinth. p. 54. l. 24. (lib. 2, 11.), Aeschyl. Eum. 107. (χοὰς ἀοίνους, νηφάλια μειλίγματα.) Cf. 484. seqq., Aelian. H. A. 10, 46., Spanhem. ad Callim. hymn. in Pall. 107., Voss. Theol. gent. 9, 39. etc.

101. *ἀσκέπ.* ἄγλυφον, καὶ ἀπελέκητον, καὶ ἄξυστον, οὐκ εἰγασμένον. Schol. cf. 19.

102. *ὀμφάς.* μαντείας. gloss. Br.

103. *πέρασιν* ἀντὶ τοῦ πέρας (minime), ὅ ἐστι τελευτήν. — Schol. Conferunt καταστροφὴ Thucyd. 2, 42., ubi Schol. θάνατος. vide et 91.

104. εἰ μὴ δοκῶ ὑμῖν ἐλαττόνως ἔχειν τὰ κακὰ, καὶ δεῖσθαι προσθήκης κακῶν. Schol.

105. *λατρεύων.* Aeschyl. Prom. 967. (1004.) τῇδε λατρεύειν πέτρᾳ. M. Infra 249. ἔργοις ἀνοσίοις ὑπηρετῶν.

106. εὐφήμως τὰς Ἐριννύας γλυκείας φησὶν, ἵνα μὴ πικραὶ αὐτῷ γένωνται. Schol. Quippe εὐμενεῖς innocentibus, quae alias sunt ἔμφοβοι etc. *Reisig.* γλυκ. *dulces mihi*, scil. quod adferetis miseriae finem. *Erf.*

107. *Παλλ. καλ.*, Palladis appellatae, Palladi ab Amphictyone consecratae, ut testantur Justin. 2, 6. et Isidorus Orig. 15, 1. cf. Bos. Antiqu. gr. 1, 1, 7. Euripides Ion. 8. ἔστιν γὰρ οὐκ ἄσημος Ἑλλήνων πόλις, Τῆς χρυσολόγχου Παλλάδος κεκλημένη. Et Suppl. 696. οἴχεται τὰ Παλλάδος, *periērunt res Minervae*, i. e. Athenae.

108. Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. 1161.: „Magnum aliquid Athenis erat jactatumque crebro in concionibus ἡγεμονία τῆς Ἑλλάδος, *principatus Graeciae*, neque ulla re magis quam ambitioso προστατῶν vel ἡγεμόνων τῆς Ἑλλάδος titulo gaudebant avidae laudis Atheniensium aures; quo gradu postquam depulsi sunt, non defuere viri virtute praestantes, qui saepe pristinam illam gloriam recuperare civibus suis studerent; qua de re praeclare disserit Xenoph. π. Προσοδ. p. 543. (c. 5. seqq. ed. Schneider.)" Ad eundem Comici locum Beck. laudat Wielandium in Att. Mus. t. 1. p. 75., Mansonem *Ueber den Begriff der griech. Hegemonie*, Bresl. 1804., et ejusdem Spartam 3, 2, 107. seqq.

εἴδωλον· οὐ γὰρ δὴ τόδ' ἀρχαῖον δέμας.
ΑΝ. σίγα· πορεύονται γὰρ οἵδε δή τινες
χρόνῳ παλαιοί, σῆς ἕδρας ἐπίσκοποι.
ΟΙ. σιγήσομαί τε, καὶ σύ μ' ἐξ ὁδοῦ πόδα
κρύψον κατ' ἄλσος, τῶνδ' ἕως ἂν ἐκμάθω,
τίνας λόγους ἐροῦσιν· ἐν γὰρ τῷ μαθεῖν
ἔνεστιν ηὐλάβεια τῶν ποιουμένων.
ΧΟ. ὅρα! στ.
τίς ἄρ' ἦν; ποῦ ναίει; ποῦ κυρεῖ ἐκτόπιος συθεὶς,
as., dm. et gl.
ὁ πάντων, ὁ πάντων ἀκορέστατος; do.
λεύσσατ' αὐτόν. προσδέρκου, προσφθέγγου παν-
ταχῇ. as., ant. d. et i.

110. *οὐ — δέμας.* i. e. *οὐ γὰρ δὴ τόδε δέμας ἐστὶν ἀρχαῖον δέμας.* Sic MSS. Ald. *τό γ' ἀρχ. δέμας*, quod nonnullis placuit.

113. *με πόδα* pro *πόδα μου*, monente Br., et hoc pro toto corpore, quod occultandum, i. e. seducendum, est ope pedum. Nihil hisce modis loquendi usitatius. vid. Porson. ad Hecub. 806. (*ποῖ μ' ὑπεξάγεις πόδα;*)

115. *ἐν γὰρ — ποιουμένων.* *ἐν τῷ προμαθεῖν ἔννοια καὶ σκέψις γίγνεται. οὐ γὰρ τὸν φόβον φησί.* Schol. Cam.: In rebus exploratis considerationi esse locum dicit etc.

117. *ὁ χορὸς ἐκ τῶν ἐπιχωρίων ἀνδρῶν πεπυσμένος, ὅτι προσκαθέζεταί τις τῷ ἱερῷ τόπῳ τούτῳ, τὰ πρῶτα ὑποχαλεπαίνοντές φασι· τίς ἄρα ἐστὶν, ἢ ποῦ διατρίβει;* Schol.

118. *τίς ἄρ' ἦν;* Recte Schol. *τίς ἄρα ἐστίν;* Eurip. Hipp. 362. (337.) *Κύπρις οὐκ ἄρ' ἦν θεός.* Bacch. 798. *ἀλλ' ἦ ποτ' ἦσθα θήρ;* i. e. *εἶ.* cf. 143., 1586., Valck. ad Hippolyti l. l. Heyn. et Wunderlich. ad Virg. Eclog. 1, 80., nos ad Eurip. Med. 257. etc. — *ἐκτόπιος συθείς.* Pro *ἐκ τόπου συθείς.* M. „Recte vertit Br. *ex hoc loco.* Non enim videt Chorus Oedipum ibi, ubi eum esse acceperat: quippe in lucum ille recesserat.“ Ex H. Cf. 130.

119. *ὁ πάντων, ὁ πάντων.* repetitio emphatica. Schol. *ὁ πάντων ἀκορ. παρ' ὅσον οὐδεὶς αὐτῷ τῶν ἄλλων ἤρκεσε τόπων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦτον ἦλθεν ἀφόβως. οἷον, ὁ μηδενὶ τῶν ἄλλων τόπων ἀρκεσθεὶς, ἀλλ' ἐπὶ τοῦτον ἥκων ἀπληρώτως, ὅτι, τοσούτου τόπου παρακειμένου, εἰς τὸν ἄβατον ὥρμησεν.* Schol. *ἀκορὴς* sive *ἀκόρεστος*, monente Doed., in universum est *ὑβριστὴς*, ut Eurip. Heracl. 890. *ἔσχεν δ' ὕβριν ἀνδρός —; Μή ποτ' ἐμοὶ φρόνημα ψυχά τ' ἀκόρεστος εἴη!* „*κόρος* et *ὕβρις*,“ inquit, „quamvis proprie illud causam, hoc effectum indicet, tamen ita inter se permisceri coepta sunt, ut et Theognis 153. *τίκτει τοι κόρος ὕβριν* caneret, et Pindarus Ol. 13, 10. Boeckh. *Ὕβριν Κόρου ματέρα θρασύμυθον.* Schol. ad Pindar. Ol. 1, 56. *κόρῳ· τῇ ὕβρει καὶ ἀλαζονείᾳ.* Solon fr. 15, 9. (*δήμου δ' ἡγεμόνων ἄδικος νόος, οἷσιν ἑτοῖμον Ὕβριος ἐκ μεγάλης ἄλγεα πολλὰ παθεῖν·*) *Οὐ γὰρ ἐπίστανται κατέχειν κόρον*, et v. 37. *παύει κόρον, ὕβριν ἀμαυροῖ*“ etc.

120. Sic vett. libri, in his Paris. A., Ricc. A. et Ald. Duo deteriores loco *τοῦ προσφθέγγου* habent *προσπεύθου*, quae videtur esse interpretatio. Pro arbitrio Br. *λεύσσεις νιν; προσδέρκου* etc., nec melius H. olim *λεῦσσ' αὐτὸν, προσ-*

πλανάτας, πλανάτας τις ὁ πρέσβυς, οὐδ' do.
ἔγχωρος· προσέβα γὰρ οὐκ ἄν ποτ' ἀστιβὲς ἄλσος
εἰς as., 2 gl.
τᾶνδ' ἀμαιμακετᾶν κορᾶν, gl.
ἃς τρέμομεν λέγειν, dm.
καὶ παραμειβόμεσθ' ἀδέρκτως, ch. et i. h.
ἀφώνως, ἀλόγως τὸ τᾶς εὐφήμου στόμα φροντίδος
as., 2 gl.

δέρκου —, nunc προσπεύθου, λεῦσσέ νιν προσδέρκου παντ. Eidem tamen merito displicet prosarium αὐτόν. Fortasse scribendum est λεῦσσ' αὐτοῦ, *circumspice hic*, i. e. hoc ipso in loco, per quem modo incedis, nec ultra progredere, priusquam videris, ubi sit homo.

121. Naogeorgus: *Erro senex est quispiam, Nec inquilinus.* — οὐδ' ἔγχωρος, ut 362. βαιοῦ κοὐχὶ μυρίου χρόνου, Oedip. T. 58. γνωτὰ κοὐκ ἄγνωτα, ubi vide annotata de hoc genere affirmationis, quae fortior fit negato contrario. ἔγχωρος pro ἐγχώριος, quod ἄμετρον, jam in priore ed. posui. Nullo metro libri vett., quos Metrici quidam imitantur:

πλανάτας,
πλανάτας τις ὁ πρέσβυς etc.

nec rectius iidem:

—— οὐδ'
ἐγχώριος· προσέβα γὰρ οὐκ
ἄν ποτ' etc.,

initio versus collocata ἄν particula. Ceterum Eustath. ad Iliad. δ', pag. 448. l. 34., monente Reisigio: ἔγχωρος, οὗ χρῆσις παρὰ Λυκόφρονι, ἐγχώριος. Pollux 9, 1, 7. ἔντοπος, ἔνοικος· ἔγχωρος, ἐγχώριος. quibus testibus vir doctus addidit H. Stephanum Thesaur. l. gr. vol. 4. p. 666.

123. ἀμαιμ. ἀκαταμαχήτων, ἢ ἀπροσπελάστων. Schol. Hesych. ἀμαιμακέτην, ἀκαταμάχητον, μεγάλην, χαλεπήν. Epitheton Chimaerae, ignis et mali navis ap. Homerum, ut annotavit Reisigius. De etymologia Hellerus laudat Homeri interpp. ad Iliad. ζ', 179. Erf. vocem derivabat a μάω seu μάσσω, *palpo*, ut significaret *intractabilis*.

124. Apud Eurip. Iphig. T. 944. (873.) ἀνωνύμους θεὰς dici monet Hellerus. Orest. Eurip. 36. τὸ μητρὸς δ' αἷμά νιν τροχηλατεῖ Μανίαισιν· ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεὰς Εὐμενίδας, αἳ τόνδ' ἐξαμιλλῶνται φόβῳ.

125. ἀδέρκτως. οὐ προσβλέποντες, ἀλλ' ἢ καταμύοντες (*conniventes* oculis. *Cam.*), ἢ κύπτοντες. Schol.

126. Idem: παριόντες, φησὶ, ταύτας τὰς θεὰς οὐδένα λόγον ποιούμεθα, ἀλλὰ σιωπῇ ἔχομεν, ἐν ἑαυτοῖς δὲ μόνον καὶ κατὰ διάνοιαν εὐφημότερον διαλεγόμεθα, ὁποῖοι γιγνόμεθα, ὅταν μάλιστα ἔν τινι φρικωδεστέρῳ γενώμεθα φόβῳ. ἄκρως δὲ καινότερον διανόημα ἐξήνεγκε μετὰ κατασκευῆς. *Idem.* Elmsl.: Similia de heroibus tradit Photius: Κρείττονες· οἱ ἥρωες. δρκοῦσι δὲ κακωτικοὶ εἶναι. διὸ καὶ οἱ τὰ ἡρῷα παριόντες σιωπῶσιν. στόμα. Perperam Schol.: στόμα λέγει τὴν φωνήν· στόμα γὰρ ἡ φωνή. Ὅμηρος (Il. κ' 8.) πολέμου στόμα (πτολέμοιο μέγα στόμα) etc. Rectius interpretatur M. *sermonem*, ut 923., Ajac. 1073., Oedip. T. 411. etc. Significantur enim verba non pronuntiata, quemadmodum, monente Reisigio, Flaccus dixit Sat. 1, 4, 137. *haec ego mecum Compressis agito labris.* Cam.: *intra nos bona verba meditantes.* quod qua arte, quôque apparatu, extulerit Soph., merito admiratus est interpres graecus. Germanice di-

ἱέντες, τὰ δὲ νῦν τιν' ἥκειν λόγος οὐδὲν ἅζονθ', as., gl. et an. ch.
ὃν ἐγὼ λεύσσων περὶ πᾶν οὔπω a. d.
δύναμαι τέμενος a.
γνῶναι, ποῦ μοί ποτε ναίει. a. pár.
ΟΙ. ὅδ' ἐκεῖνος ἐγώ· φωνῇ γὰρ ὁρῶ a. d.
τὸ φατιζόμενον. a.
ΧΟ. ἰὼ, ἰώ!
δεινὸς μὲν ὁρᾶν, δεινὸς δὲ κλύειν. a. d.
ΟΙ. μή μ', ἱκετεύω, προσίδητ' ἄνομον!

cas *blicklos, Lautlos, sprachlos entsendend des Unentweihten Gedankens Wort.*

127. Huc respicere videtur Photius: *ἱέντες· ἀφιέντες. Elmsl.* ἅζονθ'. Antiquorum verborum amator Soph. ἅζονθ' pro ἀζόμενον, ut μηχανᾷν Ajac. 1056. (963.) — M. Vulgo: — ἱέντες· τὰ δὲ (vel τάδε, quod primus repudiavit Br.) —. Bene Elmsl. — ἱέντες, τὰ δὲ νῦν etc., ut ἅζονθ' referatur ad ἃς 124. Ceterum cf. annot. ad 152.

130. ναίει. ἤγουν διατρίβει. Schol. cf. 118.

131. quod in quibusdam libris legitur, ὅδ' ἐκ. ὁρᾷν, sublectum videtur ap. Aristophanem Equ. 1338. — „ὁρῶ, *video*, i. e. *percipio*. Verbis videndi, quum sit is sensus omnium nobilissimus, reliquorum sensuum perceptiones declarantur. Sic Aeschyl. S. c. Th. 103. κτύπον δέδορκα. Alexis Comicus ap. Athen. p. 134, A. τοῦτο γὰρ νῦν ἐστί σοι Ἐν ταῖς Ἀθήναις ταῖς καλαῖς ἐπιχώριον· Ἅπαντες ὀρχοῦντ' εὐθὺς, ἢν οἴνου μόνον Ὀσμὴν ἴδωσιν.“ Br. φωνῇ—φατιζόμενον. Schol. min. τὸ φατιζ. τὸ φραζόμενον· τὸ παροιμιῶδες. Id amplexus H. ita interpunxit: φωνῇ γὰρ ὁρῶ, τὸ φατιζόμενον, ut τὸ φατ. sic additum sit, ut alibi τὸ λεγόμενον: nam proverbii loco dictum esse existimat, *voce videre coecos*. Recte Bakius explodit hanc interpretationem cum ipsius verbi, tum in hoc praesertim loco, a cujus gravitate et affectu, exquisitis cantus numeris ornato, et proverbii et ejus significandi usum longissime abesse dicit. „Mihi,“ inquit, „τὸ φατ. nihil aliud praeter *oraculum* esse videtur, ut φάτις dicitur. Totius loci haec est sententia: *ecce ille ego*, quem quaeritis; nihil metuo: e vestra *voce enim*, e vestra oratione, *oraculum* evenire *video*, agnosco. Eadem conditionis oraculique fiducia supra dixerat ea, quae sunt vs. 44.—46. Atque huic demum audaciae, quam minime expectaverant, apte Chorus reponit δεινὸς δὲ κλύειν, inepta prorsus in altera illa interpretatione.“

132. Productio extremae syllabae in φατ. excusationem habet ab interpunctione, sicut πρέσβυς 136. cf. Seidler. de vers. dochm. p. 80., Herm. Elem. d. m. p. 373.

135. προσίδητ' ἄνομον. λείπει τὸ ὡς, ἵν' ᾖ ὡς ἄνομον. Schol. De hac ellipsi Hellerus laudat Vauvill. ad Ajac. 198. (195.), Thucyd. 2, 72. δέχεσθε δὲ ἀμφοτέρους φίλους. „προσιδεῖν h. l. idem fere videtur esse, quod *existimare, einen für etwas ansehn*; ut *intueri* ap. Liv. 4, 8. *Tribuni* (censuram) *magis necessariam quam speciosi ministerii procurationem intuentes .. haud sane tetendere.* Thucyd. 5, 113. τὰ ἀφανῆ ὡς γιγνόμενα ἤδη θεᾶσθε.“ Doed. H.: *ne me pro impuro habete.*

ΧΟ. Ζεῦ ἀλεξῆτορ, τίς ποθ' ὁ πρέσβυς;
ΟΙ. οὐ πάνυ μοίρας εὐδαιμονίσαι
πρώτης, ὦ τῆσδ' ἔφοροι χώρας.
δηλῶ δ'· οὐ γὰρ ἂν ὧδ' ἀλλοτρίοις
ὄμμασιν εἷρπον, a.
κἀπὶ σμικροῖς μέγας ὥρμουν. a. par.
ΧΟ. ἒ, ἔ! ἀντ.
ἀλαῶν ὀμμάτων ἄρα καὶ ἦσθα φυτάλμιος,
δυσαίων, μακραίων θ', ὅσ' ἐπεικάσαι.

136. Turn. Steph. Cant. Heller. et Doed. ἀλεξήτωρ. Paris. F. ἀλεξύτωρ. Sic Ajac. 369. ὦ Ζεῦ, προγόνων προπάτωρ, etc. cf. Matth. gr. gr. §. 312, 1.

137. οὐ πάνυ μοίρας εἰμὶ πρώτης εἰς τὸ εὐδαιμονίσαι· ἢ οὐκ ἀγαθῆς μοίρας, ἀλλὰ κακῆς. οὐ πάνυ τῆς πρώτης κατ' εὐδαιμονίαν μοίρας, τοὐναντίον δὲ, τῆς κατὰ δυσδαιμονίαν ἐσχάτης. Schol. cf., monente Br., Eustath. p. 479., ubi hujus schematis plurima exempla profert, quibus utitur Gataker. Opp. t. 1. p. 215. Cam.: Ἀντίφρασις. Contrarium enim ex eo, quod dixit non esse fatum suum felicitate praestans, intelligitur, extremum esse infelicitate. „πάνυ rarum ap. Tragicos. vid. Porson. ad Eurip. Hecub. 825.“ *Hell.*

138. ὦ τῆσδ' ἔφ. χώρας. Winsem. et Br. *o terrae hujus praesides.* Imo δεσπόται, domini seu possessores, Coloniatae. cf. 77. seqq. σφαγίων ἔφοροι audiunt aruspices Rhes. 29.

139. δηλῶ τὸ δυστυχὲς διὰ τῶν ὀφθαλμῶν. Schol. Tricliniani δῆλον, ut Ajac. 906., quem locum comparat Doederlinus.

141. καὶ ἐπὶ εὐτελέσιν αἰτήμασιν οὐκ ἂν σφόδρα ἱκέτευον, εἰ μὴ ἤμην δυστυχής. — Schol. Erf.: *nec propter parvas res* (v. 4. seqq.) *huc advenissem, qui olim magnus fui.* Et similiter H.: *sum ego profecto infortunatissimus: aliter enim non ita alienorum ope oculorum venissem, et exigui muneris causa, qui magnus atque insignis vir sum, hoc in portu constitissem.*

142. Paris. F. ἒ ἒ αἶ αἶ. Metrum postulare videtur αἶ αἶ. (αἰαῖ.) — *Elmsl.* Ald. ἄρα, non ἆ.

143. ἦσθα φυτ. δυσαίων. ἀπὸ φύτλης, ἀπὸ γενέσεως καὶ ἐξ ἀρχῆς τυφλὸς πέφυκας. Schol., cujus explicationem exscripsit Suidas v. φυτάλμιος. H.: „Rectissime Scholiastes et congruenter significationi vocis φυτάλμιος, de qua vid. Blomfield. in glossar. ad Agam. 318. Ut φρένας et σῶμα φύειν vel γεννᾷν dicuntur, qui suapte natura augescunt mentis virtutibus vel habitudine corporis, ita ἀλαῶν ὀμμάτων φυτάλμιος is est ab Sophocle dictus, qui natus est caecus, non autem, quum videret antea, privatus usu oculorum“ etc. — καί. non solum senex atque exul, sed *etiam* coecus natus, ut conjicere licet. — ἦσθα, εἶ. vid. annot. ad 118., et de interpunctione hujus loci sequentia.

144. μακραίων θ' Vatican., alii libri μακρ. τε θ', vel μακρ. τέ θ', ut Aldus, vel denique μακρ. τ' ἔθ', ut Turn.; omnes ὡς ἐπεικάσαι, quod in versum incurrere videns Canterus, pluribus assentientibus, scripsit μακρ. τ' ἔτ' ἐπεικάσαι. sed friget ἔτι. Pejores etiam aliorum conjecturae. Recte Vaticanus; ὡς mutandum in ὅσ', ut jam factum a nobis est in priore editione. Thucyd. 6, 25., laudante Matth. gr. gr. §. 543., ὅσα ἤδη δοκεῖν αὐτῷ etc. ὡς ab interprete profectum est, qui metri non haberet ratio-

ἀλλ' οὐ μὰν ἔν γ' ἡμῖν προσθήσεις τάσδ' ἀράς.
περᾷς γὰρ, περᾷς. ἀλλ', ἵνα τῷδ' ἐν οὐ
φθεγκτῷ μὴ προπέσῃς νάπει ποιάεντι, κάθυδρος οὗ
κρατὴρ μειλιχίων ποτῶν

nem. Schol.: δυσαίων. δυστυχὴς καὶ γέρων εἶ, ὡς ἔστι στοχάσασθαι ἐκ τοῦ εἴδους. φυλακτικῶς δὲ καὶ τοῦτο λέγουσιν, ἄρτι ἑωρακότες αὐτοῦ τὸ σχῆμα, τὴν πρώτην οὐχ ἑωρακότες, ἀλλ' ἀγνοοῦντες αὐτόν. (ἄλλως.) ἆρα πηρὸς ἦσθα καὶ τοιοῦτος ἐγεννήθης. οὐδέπω γὰρ τἄλλα παθήματα ἴσασιν αὐτοῦ. Posteriorem hanc interpretationem probantes Hellerus cum Doederlino et H. κατ' ἐρώτησιν scripserunt ἀλαῶν — ἐπεικάσαι; cum verba ὅσα ἐπεικάσαι non sint interrogantis, sed affirmata restringentis. quare pro vulgato ἆρα dedi ἄρα, quod habent edd. vett., metro illud glyconeo magis etiam altero conveniens. Vicem vocativi explent verba δυσαίων et μακραίων.

145. Ita Br. Tricliniani MSS. ἀλλά γ' οὐ μὰν ἐν ἡμῖν, impressi ἀλλά γ' οὐ μὰν ἔν γ' ἡμῖν, metro depravato. Libri vetusti ἀλλ' οὐ μὰν, sed iidem ἔν γ' ἐμοὶ, quod et ipsum aegre adaptes versui ἀντιστοίχῳ. Sententiam non uno modo interpretantur. Schol.: ἀλλ' οὐκ ἄν με, φησὶν, αἰτιάσῃ, ὡς μὴ προμηνύσαντά σοι μὴ εἰσελθεῖν εἰς τόδε τὸ ἱερόν. ἐάν τις, φησὶν, ἀγνοοῦντά τινα καὶ μιαίνοντα τόπον ἄβατον μὴ διδάξῃ, αὐτὸς ἐνέχεται ταῖς ἀραῖς. οὐκ ἐμοὶ οὖν, φησὶ, προσθήσεις τὴν σὴν ἀράν· προαπαγγελῶ γάρ σοι μὴ πατεῖν τὸν ἄβατον τόπον. Et similiter Schol. min.: ἀλλ' οὐκ ἂν ἐγὼ, φησὶν, αἰτιατέος εἴην, ὡς μὴ προμηνύσας σοι μὴ εἰσελθεῖν εἰς τόδε τὸ ἱερόν. Hac ratione προστιθέναι, ut nonnunquam *addere* ap. Latinos, pro simplice accipiendum esse, ἐν autem redundare, monet Hellerus. „Alteram," inquit, „rationem, ab Heathio tactam, sequitur Br.: *Sed haud sane, quantum per me licebit, his* [clarius Burgess. *istis infortuniis*: significantur enim senectus, coecitas et paupertas] *noxam addes, ob quam diris devovearis.* ἔν γ' ἐμοὶ (ἔν γ' ἡμῖν) igitur esset ὅσον γε ἐμοὶ ἔνεστι, *per me.* cf. Valck. ad Hipp. p. 199. (vers. 324. ἐν δὲ σοὶ λελείψομαι.), Jacobs. Addit. ad Athen. pag. 183." — Recte sane Heath.: nam haec bene cohaerent: *Infelix senex, ergo etiam coecus natus es, opinor. Saltem per me non sacrilegus quoque eris.* Altera ratio minus procedit.

146. ἀλλ' ἵνα τῷδ' ἐν ἀφθέγκτῳ. τὸ νάπος ἄφθεγκτον εἴρηκε διὰ τὰς προδεδηλωμένας αἰτίας. τὸ δὲ ἑξῆς, ἀλλ', ἵνα τῷδε μὴ προσπέσῃς νάπει ποιάεντι, μετάστηθι. (i. e. ἀλλὰ μετάστ. ἐκεῖσε, ἵνα etc.) ποίῳ νάπει; ὅπου κρατὴρ ὕδατος πλήρης συγκιρνᾶται ῥεύματι γλυκέων πότων. Ex Schol. περᾷς accipiendum pro aoristo, *penetrasti*: non enim nunc procedit Oedipus, sed is esse videtur, qui progredi ulterius velit; a quo dehortatur eum Chorus. Male ἵνα μὴ simplicem prohibitionem significare arbitrabatur Br. Dedi οὐ φθεγκτῷ pro ἀφθέγκτῳ, ne in duos versus distrahenda esset haec vox. de α et ου mixtis, quod fit saepius, vide Anthol. Palat. 3. p. 151., nos indice Euripidis, etc.

147. προπέσῃς H., libri προσπέσῃς, quod ἄμετρον. confundi solent πρὸ et πρὸς in libris.

148. μειλ. ποτ. γλυκέων πότων, (H.: „Laur. A. πότων, quod Elmsl. nescire se ait an praeferendum sit. Mihi quidem liquor hic rectius quam potus dici videtur.") ὅ ἐστι μέλιτος. οἷς μειλίσσουσι τὰς θεὰς (Furias)· συγκιρνᾶται γὰρ ταύταις ταῖς θεαῖς ὕδατος καὶ μέλιτος κρᾶμα (aqua mulsa). Schol. Cf. de his sacris 100. et infra 431. seqq.

ῥεύματι συντρέχει,
τὸν, ξένε πάμμορ', εὖ φύλαξαι,
μετάσταθ', ἀπόβαθι! πολλὰ κέλευθος ἐρατύει·
κλύεις, ὦ πολύμοχθ' ἀλᾶτα; λόγον εἴ τιν' οἴσεις
πρὸς ἐμὰν λέσχαν, ἀβάτων ἀποβὰς,
ἵνα πᾶσι νόμος,
φώνει· πρόσθεν δ' ἀπερύκου.
ΟΙ. θύγατερ, ποῖ τις φροντίδος ἔλθῃ; a. d.
ΑΝ. ὦ πάτερ, ἀστοῖς ἴσα χρὴ μελετᾶν,
εἴκοντας, ἃ δεῖ, καὶ ἀκούοντας.
ΟΙ. πρόσθιγέ νύν μου.
ΑΝ. ψαύω καὶ δή.

150. *τὸν* Paris. B. et T., mediaeque edd., quod merito probat Jacobs. apud Heller. et Doed. Alii MSS. et edd. vett. *τῶν*, *ο* et *ω* confusis, quod fieri nonnunquam ostendimus in annotatis ad Euripidem. Perperam Br. *τῷ*, paulo melius Heath. et Doed. *τό*: sed rectum *τὸν*, i. e. *ὃν κρατῆρα*, quo significantur sacra Furiarum, quae nefas conspici. Schol. *πάμμορ'. ὦ περὶ πάντα δυστυχής*. Saepius non legi hanc vocem, monet Elmsl.

151. *πολλὰ κέλ. ἐρατύει. οἷον, πολλή ἐστιν ὁδὸς ἡ διαχωρίζουσά σε ἡμῶν. δεῖ γὰρ νοεῖν, ὡς ὅτι πόῤῥωθεν προσφωνοῦσιν αὐτὸν, μὴ δυνάμενοι ἐπιβῆναι τῷ τόπῳ. καὶ ταῦτα εἰπόντων κατὰ μικρὸν ὁ Οἰδίπους προσέρχεται, καὶ ἵσταται ὥσπερ ἐν τῷ οὐδῷ τοῦ χωρίου.* Ita Schol., et recte quidem, nisi quod facilius est in *ἐρατ.* intelligi *τὸ σὲ κλύειν ἡμῶν*, cum sequatur *κλύεις*.

152. Bene Elmsl. aliique *οἴσεις*, quod vulgato *ἔχεις* superscriptum est in A. Laur. Ei lectioni accommodans Br. versum *ἀντίστοιχον* dedit *οὐχ ἅζονθ'*. Confert Elmsl. Trach. 123. *ὧν ἐπιμεμφομένα σ' ἁδεῖα μὲν, ἀντία δ' οἴσω.* Addas licet Eurip. Hel. 983. *τοὐνθένδε δὴ σὲ τοὺς λόγους φέροντα χρὴ Κοινὴν ξυνάπτειν μηχανὴν σωτηρίας*, nec inepte huc referas loca, in quibus *φέρειν* sonat *nuntiare*, velut Eurip. El. 411. *Νηρῇδες δ', — Ἡφαίστου χρυσέων ἀκμόνων Μόχθους ἀσπιστὰς ἔφερον τευχέων Ἀνά τε Πήλιον, ἀνά τε πρύμνας Ὄσσας ἱερὰς νάπας.* vid. et Lobeck. ad Ajac. 798. (745.)

153. *λέσχαν*, *orationem. si quid iis, quae ego dixi, referenda habes.* cf. 169.

155. *πρόσθεν δ' ἀπ. πρότερον δὲ μὴ διαλέγου.* Schol.

156. *ποῖ — ἔλθῃ; λογισώμεθα, τί ποιήσομεν.* *Idem.* Infra, monente Elmsl., 276. *ποῖ φρενῶν ἔλθω, πάτερ;*

157. *ἀστοῖς — μελετᾶν. ἃ ἐκεῖνοι ἀσκοῦσι, τούτων καὶ σὲ δεῖ ἐπιμέλειαν ἔχειν.* Schol.

158. *εἴκ. ἃ δεῖ.* πρὸς τὸ *χρὴ δὲ ξένον μὲν κάρτα προσχωρεῖν πόλει* (Eurip. Med. 207.) — *καὶ ἀκούοντας.* sic H. M., deteriore numero, *κἀκούοντας*. Libri vett. *κοὐκ ἀκούοντας*, recentiores *κοὐκ ἄκοντας*, quae videtur esse correctio alicujus Metrici. Grammaticus ap. Bekker. p. 79., laudante Elmsl.: *Ἀκούειν· ἀντὶ τοῦ πειθαρχεῖν. Δημοσθένης κατὰ Λεπτίνου.* Alius p. 369. *Ἀκούειν· ἐπὶ τοῦ πείθεσθαι. Δημοσθένης.*

ΟΙ. ὦ ξένοι, μὴ δῆτ' ἀδικηθῶ, σοὶ πιστεύσας καὶ μεταναστάς. as., 2 gl. pol. h.
ΧΟ. οὔ τοι μήποτέ σ' ἐκ τῶνδ' ἑδράνων, ὦ γέρον, ἄκοντά τις ἄξει. ch. t. h. c. l. m.
μονοστ.
ΟΙ. ἔτ' οὖν, ἔτι προβῶ; ΧΟ. ἐπίβαινε πρόσω. as., dm. et a.
ΟΙ. ἔτι προβίβαζε, κούρα, πρόσω· σὺ γὰρ ἀΐεις. gall.
ΑΝ. ἕπεο μὰν, ἕπε' ὧδ' ἀμαυρῷ κώλῳ πάτερ, ᾇ σ' ἄγω. as., 2 gl.
τόλμα, ξεῖνος ἐπὶ ξείνης, ὦ τλᾶμον, da. pent.

160. ξένοι Vaticanus et Paris. 2886. Vulgatum ξεῖνοι videtur esse a Metricis, anapaesticos hosce versus efficere studentibus. Metrum cum alibi habetur, tum Ajac. 1111., 1116., etsi ne ibi quidem recte descriptum est in edd., quae nostram antecessere.

161. Sunt, qui haec quoque in formam ἀντιστρόφων redigere sibi videantur; quod si fieri absque violentia posset, et ipsi faceremus; nunc satius duximus sequi medias edd., in quibus appellantur μονοστροφικά, quod genus carminis convenit turbis reique nondum in tranquillum actae, qualis haec est, recipiente se Oedipo ex luco Furiarum, tandemque in locum pervenientе, in quo consistere sine piaculo liceat, cum, agnitus a Choro, tristibus excipitur exclamationibus, totaque terra excedere Attica jubetur. Multa praeterea H. de Chori incessu et personarum distinctione inde a versu 117., quae nec per se valde probabilia, et nullo confirmata libro, hic non perscribenda, sed ex ipsius Hermanni editione hujus fabulae cognoscenda existimavimus, ne longi simus. — „ἐκ τῶνδ' ἑδράνων. Chorus digito monstrat sedem, quam Oedipus salva religione occupare possit. Est autem ea ἐν τῇ θυμέλῃ." *Jacobs.*

162. Temere quidam: ΟΙ. προβῶ; ΧΟ. ἐπίβαινε πόρσω, deletis verbis ἔτ' οὖν, ἔτι, quae minime inepta sunt, ut haec scilicet respondeant versui 173. Alii aliter, nec rectius, cum nihil mutandum sit: nam quod similia quaedam hic reperiuntur metra, fit illud etiam in aliis monostrophicis.

163. Ita Laur. A., nisi quod habet προσβίβαζε, ut vulgus librorum. Ceteri: ΟΙΔ. ἔτι; ΧΟ. προσβίβαζε etc. Verum haud convenit, procedere jussum Oedipum statim, priusquam pedem moverit, quaerere, an etiam progredi debeat (ἔτι;): convenit filiam appellare, ut se producat. προβίβαζε primus vir quidam doctus ap. Johnsonum, minus aptum sententiae προσβίβαζε. Schol. σὺ γὰρ ἀΐεις: οἷον, αἰσθάνῃ, ποῦ ἐσμέν. sub Oedipi hoc persona; quo adjuvatur distinctio codicis Laur., sentiente etiam Burgessio. Naogeorg.: *tu namque nos intelligis.* Imo: *tu enim intelligis*, quo me duci velint senes chorici.

164. ἀμ. κώλῳ, *pede obscuro*, seu *caeco*, i. e. hominis coeci. „Sic ποὺς τυφλὸς Phoen. 841. ibique Valck., Pors. ad 722. ὧδε, *huc*, ut v. 1442." *Heller.* Post haec H. versus 4 intercidisse putat, quorum primum et ultimum pronuntiasse Oedipum, medios Antigonam; de quo commento quid nobis videatur, significavimus in annotatis ad 181.

165. Frustra nonnulli, hos quo-

ὅ τι καὶ πόλις τέτροφεν ἄφιλον, ἀποστυγεῖν, i. tr.
καὶ τὸ φίλον σέβεσθαι. an. ch.
ΟΙ. ἄγε νυν σύ με, παῖ, ἵν' ἂν, εὐσεβίας a. d.
ἐπιβαίνοντες, τὸ μὲν εἴποιμεν,
τὸ δ' ἀκούσαιμεν, a.
καὶ μὴ χρείᾳ πολεμῶμεν. a. par.
ΧΟ. αὐτοῦ· μηκέτι τοῦδ' ἀντιπέτρου βήματος ἔξω πόδα κλίνῃς. ch. t. h. c. l. m.

que versus in formam glyconeorum redigentes:

τόλμα ξεῖνος ἐπὶ ξένης,
ὦ τλάμων, ὅ τι καὶ πόλις
τέτροφεν ἄφιλον, ἀποστυγεῖν,

usurpato metro suavissimo in re ingrata. De dactylicis pentametris vid. H. Elem. d. m. p. 326., de iambis trimetris sine justa caesura idem ibidem p. 111. Ne perversum quidem ictum metricum in verbis τέτροφεν ἄφιλον morabitur quisquam, qui norit hos poëtas; de quo dixit Elmsl. ad Eurip. Med. 477. (cf. index Euripidis nostri v. verbum.) qua re quo horridior fit versus, eo magis huic sententiae convenit; quae summa versuum est virtus. Nam illud parum est, quo multos hodie videmus contentos esse, ut versus vel faciant, vel dispositione verborum effingant apud veteres poëtas, et rectos et usitatos, nisi iidem et dictis apti sint, remque velut numeris depingant; in quo non minimum poëtae et versificatoris cernitur discrimen. Schol. ξεῖνος ἐπὶ ξείνης. ξένος ὢν ἐπὶ ξένης τόλμα (*sustine.* Winsem. Br.), ὦ τλᾶμον, ταῦτα φιλεῖν, ἃ καὶ ἡ πόλις φιλεῖ, ἐκεῖνα δὲ μισεῖν, ἃ καὶ ἡ πόλις μισεῖ. τέτροφεν, ἔχει.

168. εὐσ. ἐπιβ. i. e. interprete Eustath. p. 713. l. 31. (599, 48.) εὐσεβοῦντες. Sic Euripidi Hippol. 215. (192.) μανίας ἔποχος λόγος est μανικὸς λόγος. *Br.* Oedip. T. 790. (730. εἰς τοσοῦτον ἐλπίδων Ἐμοῦ βεβῶτος.) confert M., Hellerus Homer. Odyss. 22, 424. ἀναιδείης ἐπέβησαν, Hymn. in Merc., Act. Monac. t. 1. p. 38.

169. sequ. Tricliniani, Elmsl., Heller. et Doed., recte εἴποιμεν, ἀκούσαιμεν. Male alii εἴπωμεν, ἀκούσωμεν, pessime ille, qui hujus lectionis causa scripsit etiam ἵν' ἄμ' εὐσεβίας ἐπιβαίνοντες. Elmsl. hunc ordinem verborum esse monet ἄγε με ἐκεῖσε, ἵνα τὸ μὲν εἴποιμεν ἄν. supplendum enim esse ἐκεῖσε, ut 153., neque multum sententiae referre, utrum dicas εἴποιμεν αν, an ἐροῦμεν, quemadmodum Euripides Bacch. 1244. ἄγετ', ὦ πομποί, με, κασιγνήτας Ἵνα συμφυγάδας ληψόμεθ' οἰκτράς. Bakius: — „εἰπεῖν et ἀκούειν ita junguntur, ut simul sumta valeant *colloqui*: cf. infra 1288. Br. (1198.) Atque hoc unum est, quod spectat Oedipus, in eoque pietatem colere vult, neque necessitati repugnare" etc. Verba καὶ μὴ χρείᾳ πολεμῶμεν ad sensum cohaerere cum ἄγε νῦν σύ με monet Jacobs. καὶ μὴ pro μηδὲ, quod nonnemo requisivit, in oppositis, ut 362. ἥξοντα βαιοῦ κοὐχὶ μυρίου χρόνου, 850. τούτοισι, κοὐκ ἄλλοισιν" etc.

172. αὐτοῦ. illo ipso in loco subsiste, quem extra nefas est procedere. *Burton.* αὐτοῦ. scil. καθίστασο. *Erf.* ἀντιπέτρου, rupi similis, saxeae, ἰσοπέτρου, ut interpretatur unus Scholiastarum. similiter composita Reisig. ex Hesychio profert haec ἀντίθεος, ἀντίζυγα, ἀντίχορδα. Jacobs. intelligi monet suggestum in orchestra, in quo θυμέλη.

ΟΙ. οὕτως . . .
ΧΟ. ἅλις, ὡς ἀκούεις. an.
ΟΙ. ἑσθῶ; ΧΟ. λέχριός γ' ἐπ' ἄκρου λάου βραχὺς ὀκλάσας. gall.
ΑΝ. πάτερ, ἐμὸν τόδ'. ἐν ἡσυχίᾳ (ὤ μοί, μοι!) βάσιν ἅρμοσαι, as., 2 gl.

173, 4. Vulgo: *ΟΙ. οὕτως; ΧΟ. ἅλις* etc. Retulimus οὕτως ad ἑσθῶ, ut Oedipus interroget Chorum, an liceat, sic ipsum ad sedendum componi a filia; *sic*, ut jussit Chorus praegresso versu. Alioqui frustra quaerat Oedipus, an consistere ibi possit, quod jam facere jussus est a Choro. Id tamen eum quaerere revera arbitratus Chorus interpellat, dicens ἅλις, ὡς ἀκούεις, *satis est, ut audisti*; ne ulterius progrediare. ἑσθῶ H. Br. primum ἢ στῶ, post dedit ἢ ἑσθῶ secundum edd. vett., in quibus est ἢ 'σθῶ. Scripti ἠσθῶ, ἦσθο, ἢ 'σθῶ (στ), ἠσθῶ, ἠστῶ, A. Paris. ἦσθω. Ricc. A. ἦσθω cum gl. καθεσθῶ. Var. lect. in Laur. A.: γρ. ἢ στῶ, ὃ καὶ βέλτιον. Qui hoc probat, Reisigius: „Quis veterum," inquit, „auctor est ad hanc aoristi formam (ἑσθῶ) verbi ἕζομαι probandam? Compositum ἐκαθέσθην posteriores usurparunt, labante sermone graeco, veluti Charito, Longus, alii id genus ap. Dorvillium p. 23. Phrynichus in Eclogis p. 114. ista ἔκφυλα appellavit, Thomas Mag. p. 483. etiam barbara." Cui respondet H. ἐκαθέσθην aliasque ejusmodi formas ita rejici a grammaticis, si quis eas significatu considendi usurpet, cum hic nihil impediat, quominus ἑσθῶ proprie, i. e. sensu passivo, sive ad sedendum componendi, accipiatur, quod aptum coeco seni. Deinde istiusmodi observationes ad communem usum pertinere, non ad raro dicta, praesertim a poëtis; quin rariora ista plerumque in causa fuisse, ut recentiores, quo viderentur exquisite loqui, imitando ea frequentarent. „λέχριός γ' ἐπ' ἄ. λ. βρ. ὀκλάσας. Chori verba affert Suidas v. λᾶας. Genitivus λάου Elmslejo analogiae contrarius videtur. Est ille tamen ab Herodiano agnitus, ad quem Schol. ad Suidas provocant. Sensus verborum est: *obliquus* (a latere enim saxum illud Oedipo est) *in extremo saxo humilis considens*. — Ascendendum an descendendum sit Oedipo, non liquet. Erat in isto loco saxum, non illud justam ad sedendum altitudinem habens, sed aliquanto humilius, cujus in extrema parte considere Chorus Oedipum jubet." H. Quod βραχὺς vertit *humilis*, de eo conferri jubet Eurip. Heracl. 613. (599.) τὸν μὲν ἀφ' (ἐφ') ὑψηλῶν βραχὺν ᾤκισε, nec plane dissimilem hujus vocabuli usum esse monet infra 260. et 822. — βραχὺς ὀκλάσας. Similia quoad formam orationis M. esse monet πολὺς ῥέων, μέγας πνέων, etc. Elmsl.: — „Phrynichus ap. Bekker. p. 56. ὀκλάσαι· τὸ τὰ γόνατα ἐγκάμψαι ἐγκαθίζοντα. Saepius non legitur ap. Tragicos."

175. Elmsl. πάτερ, ἐμὸν τόδ'. ἐν ἡσύχῳ (Ἰώ μοι) βάσιν ἁρμόσαι, infinitivo accepto pro imperativo. Adjuvat hanc interpunctionem Schol., qui sic: ἐμὸν τόδε. τὸ ὁδηγῆσαί σε. Quod addit, ἢ τὸ ἁρμόσαι σου ἐφ' ἡσυχίας τὴν βάσιν τῇ καθέδρᾳ, ex eo intelligas, eum non invenisse βάσει in suis libris. Nam Ald. et edd. vett. ἐμὸν τόδ' ἐν ἡσυχίᾳ ἰώ μοι μοι, βάσει βάσιν ἁρμόσαι: neque aliter Turn. et recentiores. Sed A. Paris., teste Donndorfio, βάσιν βάσιν ἁρμόσαι, temere repetito verbo βάσιν. Recte igitur, nisi fallor, nos, restituto glyconeo: (ὤ μοί, μοι!)

γεραὸν εἰς χέρα σῶμα σὸν προκλίνας φιλίαν ἐμάν.
as., 2 gl.
ΟΙ. ὤ μοι δύσφρονος ἄτας! pher.
ΧΟ. ὦ τλάμων, ὅτε νῦν χαλᾷς, αὔδασον, τίς ἔφυσεν, pri.
βροτῶν τίς ὢν πολύπονος ἄγει, τίν' ἂν σοῦ πατρίδ'
ἐκπυθοίμαν. as., gl. pol.
pae. et gl. h.
ΟΙ. ὦ ξένοι, ἀπόπτολις. an. c.
ἀλλὰ μὴ . . . ΧΟ. τί τόδ' ἀπεννέπεις, γέρον;
as., 2 t. h.

βάσιν ἅρμοσαι. Aliorum, qui haec antistrophica esse volunt, graviores mutationes silentio praetermitti satius est. τόδε interpretari malim τὸ καθίζειν σε, quod intelligendum ex verbo ἑσθῶ.

176. Libri γεραιὸν, asperato versu. Eorum vetustiores προκλίνας, ut Ald., vel προκρίνας, A. Paris. προσκλίνας: pauci, iique deteriores, πρόσκλινον, quod ejus haud dubie commentum est, qui non videret, προκλίνας referendum esse ad ἅρμοσαι.

178. ὅτε νῦν χαλᾷς. ὅτε νῦν εἴκεις καὶ οὐκ ἀντιτείνεις τὸ ἐξελθεῖν· λέγει δὲ ἐκ τοῦ ἱεροῦ. Schol. Cam.: „(χαλᾷς.) Vel obsequeris nobis, egressus e sacro nemore, vel acquiescis." Hoc recte. τίς ἔφυσεν dedi, cum duo codd., quos male sequitur Br., haberent τίς σ' ἔφυσε, totidemque τίς σ' ἔφησε pro eodem. Alii τίς σ' ἔφυ, τίς ἔφυ, Paris. F. et A. Laur. in margine τίς ἔφυς, Hermanno aliisque probantibus, cum sit ταυτολόγον sequente τίς ὢν: nam quod itidem A. Laur. in margine et Schol. pro varia lectione praebent τίς ὁ πολύπονος, id equidem haud praeferendum duco vulgatae scripturae, quamvis contemtam eam prae ista ab iisdem videam. Quod additum est ab interprete, σὲ pronomen, eleganter intelligitur. Metri autem indicio βροτῶν sequentibus jungendum esse vidi, posteriore loco posito pronomine interrogativo, quae loquendi forma et ipsa gratiam suam habet apud poëtas.

179. τίς ὢν ἄγῃ ἀπὸ τῆς σῆς πόλεως; ἢ οὕτως· τίς ὢν διὰ πολλῶν πόνων ἄγῃ; Schol. ἄγῃ (ἄγει), vivis, vitam agis. Hesych. ἠγόμην, διῆγον. Σοφ. Θυέστῃ δευτέρῳ. Suidas quoque: ἠγόμην, ἐτρεφόμην, ἐτύγχανον, citans Oedip. T. 794. (734. ἠγόμην δ' ἀνὴρ Ἀστῶν μέγιστος τῶν ἐκεῖ. Plato pag. 875, d. ἀρετή τε αὐτοῖς ἀγομένοις ὀρθῶς, καὶ τοὐναντίον ἀποβαίνει κακῶς ἀχθεῖσι. Aristides tom. 2. p. 93. χωρὶς παιδοτριβῶν πολλὰ γένη τῶν ἀνθρώπων ἄγεται καὶ σώζεται. Athen. p. 153, A. ἀγόμενος βασιλικῶς. M. — Libri τίνα σοῦ π. ἐκπ., quod soloecum atque ἄμετρον primus correxit Vauvill.

180. ἀπόπτολις. ἔρημος καὶ ἄπολίς εἰμι. Schol. Respondetur hisce verbis ad illa τίς ὢν πολύπονος ἄγει, ut facile intelligatur εἰμί.

181. quidam ἀπενέπεις, quo evertitur metrum. Sed pertinet hoc, ut aliae multae horum scriptorum mutationes, ad commenticiam rationem antistrophicorum, de qua dixi in superioribus. Quare dehinc satis habebo diversas, si quae sunt, a nostris codicum lectiones commemorare, ne iterum iterumque refutandis ejusmodi nugis difficilibus, quas merito jam Elmslejus exagitavit in Diario classico vol. XV. pagg. 199. seqq., in immensum crescat moles hujus libri, hominesque humaniores ab

ΟΙ. μὴ, μὴ, μή μ' ἀνέρῃ, τίς εἰμι, gl. h.
μηδ' ἐξετάσῃς πέρα ματεύων. as., an. et i. h.
ΧΟ. τί τόδε;
ΟΙ. δεινὰ φύσις.
ΧΟ. αὔδα. an.
ΟΙ. τέκνον, ᾤ μοι, τί γεγώνω; ion. a min. d., vel an.
ΧΟ. τίνος εἶ σπέρματος, ξεῖνε, φώνει, πατρόθεν. as., et cr. d.
ΟΙ. ᾤ μοι ἐγὼ, τί πάθω, τέκνον ἐμόν; ch. d. c. l. m.
ΑΝ. λέγ', ἐπείπερ ἐπ' ἔσχατα βαίνεις. a. par.
ΟΙ. ἀλλ' ἐρῶ· οὐ γὰρ ἔχω κατακρυφάν. ΧΟ. μακρὰ do.

ejus lectione deterreat. Sane optandum est, ut inanibus istis eruditionis, quibus et ipsi olim male indulsimus, tandem aliquando abstineant viri docti, ne veteres poëtas, vix servatos ex ruina temporum, et inde a renatis litteris magis magisque emendari coeptos, paulatim perdamus, innumerisque nostris, quae dicuntur, correctionibus tam foede eos deformemus, ut se ipsi, si quando reviviscant, non sint agnituri. Quod ne temere dixisse existimer, rem auctorem dabo: nam H., qui ducit agmen antistrophicum, a versu 162. ad 219. plus vicies mutavit vulgatam lectionem, praetereaque bis lacunas investigare sibi visus est in integris sententiis; quo quid perversius funestiusque studiis humanitatis fingi cogitatione potest?

182. Sunt, quorum aures fastidiosissimas laedat μὴ quater illatum, quod horridum illis atque inconditum videtur. At istud horridum atque inconditum sedulo exquisivisse putandus est Tragicus ad atrocitatem rei pingendam; ne dicam, adeo hosce manifestos esse numeros glyconeos, ut nemo sit quin eos intelligat, modo ne delicias faciat et sapientior sapiente sibi videatur Sophocle. Cam.: — Crebrae negationes perturbati animi sunt indices.

184. δεινὰ φύσις. ἡ ἐμὴ γέννα δεινή ἐστι καὶ ἀθλία. Schol. δεινὰ φύσις, *dira origo*, *diri natales*. Sic οὐ μαθὼν ὃς εἶ φύσιν Ajac. 1281. (1171.) de Teucro, servae filio. M. *Prolem* seu *genus* intelligi malit Doed., ut El. 335. τὴν σὴν ὅμαιμον ἐκ πατρὸς ταυτοῦ φύσιν, Antig. 326. πόντου τ' εἰναλίαν φύσιν, Aristoph. Av. 1488. ὦ σοφωτάτη φύσις.

185. τί γεγώνω; Sic Eustath. p. 709. l. 43. (594, 37.) Verbum est barytonum. vide Aeschylum Prom. 193., 790. (786.) *Br.* γεγώνω 3 codd., Br. aliique. ceteri MSS. et edd. mediae γεγωνῶ.

187. τί πάθω; *quid agam?* „τί γὰρ πάθω; *quid enim agam?* eorum est formula, quos invitos natura, vel fatum, vel quaecunque tandem cogit vix superanda necessitas, ap. Eurip. obvia in Hecub. 612., Suppl. 257., in Aristoph. Av. 1432." etc. Valck. ad Phoen. 902. (841.)

188. βαίνεις Farn. et Paris. T., ceteri MSS. μένεις, β et μ, itemque αι et ε, confusis, ut saepe factum esse in libris monet Br. Ipse aliique recte βαίνεις. „Sensus verborum est: *dic, quoniam in extremis versaris.* Quum enim jam illud ei exciderit, infandam esse originem suam, eo est adductus, ut detrectare confessionem sceleris nequeat." H.

189. κατακρυφάν. ἀποφυγὴν τοῦ μὴ εἰπεῖν. *Schol.* κατακρυφὴ

μέλλετ'· ἀλλὰ ταχύνετε. gl.
ΟΙ. Λαΐου ἴστε τιν' ἀπόγονον;
ΧΟ. ὦ, ὤ, ἰού! do.
ΟΙ. τό τε Λαβδακιδᾶν γένος;
ΧΟ. ὦ Ζεῦ! a. par.
ΟΙ. ἄθλιον Οἰδιπόδαν;
ΧΟ. σὺ γὰρ ὅδ' εἶ; gl. pol. pae.
ΟΙ. δέος ἴσχετε μηδὲν, ὅσ' αὐδῶ. a. par.
ΧΟ. ἰὼ, ἰὼ, ὤ, ὤ, δύσμορος! ἰοὺ, ὤ, ὤ! do.
ΟΙ. θύγατερ, τί ποτ' αὐτίκα κύρσει. a. par.
ΧΟ. ἔξω πρόσω βαίνετε χώρας. gl. pol. h.
ΟΙ. ἃ δ' ὑπέσχεο, ποῖ καταθήσεις; a. par.
ΧΟ. οὐδενὶ μοιριδία τίσις ἔρχεται, da. t.

h. l. denotat praetextum, quo quis utitur, ut occulat aliquid. *Erf.* Nostrates similiter dicunt *Ausflucht.*

193. *Οἰδιπόδαν.* De hac forma vid. Valck. ad Phoen. (820.) p. 306. Male in B. *Οἰδίποδα. Br.* — *σὺ γὰρ ὅδ' εἶ;* Schol. ad 191., *εὖ διατέθειται γνωριζόμενον ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων τὸν Οἰδίποδα, ὑπὲρ τοῦ μὴ γενεαλογοῦντα ἄνωθεν ἐνοχλεῖν αὐτὸν τοῖς θεωμένοις. ἀλλ' ὅγε Εὐριπίδης τοιοῦτος· ἐν γοῦν ταῖς Ἱκέτισι τὸν Θησέα ὑποτέθειται τοὺς περὶ τὸν Ἄδραστον ἀγνοοῦντα, ἕνεκα τοῦ μηκῦναι τὸ δρᾶμα.* (?) Et ad 180. *οὐδὲν δὲ θαυμαστὸν ἐπίστασθαι τοὺς Ἀθηναίους τὰ ἐν Θήβαις πραττόμενα, μάλιστα οὕτως ἐπισήμων ὄντων τῶν κατὰ τὴν Σφίγγα.*

194. Idem: *ὅσα, φησὶ, λέγω, περὶ τούτων μηδὲν φοβεῖσθε.* (Ineptum est, quod addit:) *δεῖ δὲ προσυπακοῦσαι ψευσαμένου.* Bene monet Hellerus, metuere Coloniatas deorum iram, quod conscelératum hominem exceperint.

195. Oedipo in libris tribuitur verbum *δύσμορος*, i. e. *δύσμορός εἰμι*, quod frigidum in eo, qui modo se dixerit *ἄθλιον*. Quare id nos vocabulum jam olim Choro assignavimus; quod nunc alii imitati sunt, celato, ut solent, nomine auctoris invisi ipsis propterea, quod sui est judicii amantissimusque veritatis.

196. *τί — κύρσει; τί προβήσεται ἡμῖν; ὁρῶ γὰρ τούτους μυσαττομένους με.* Schol.

197. Frustra codd. Tricliniani *πόρσω.* Metrum hoc quo rarius est, eo minus oblitterari debet. recte autem annumeratur glyconeis polyschematistis, quod genus in eo cernitur, quod dipodiae ex pedibus *τρισήμοις* vel *τετρασήμοις*, excepto anapaesto, compositae subdit choriambum.

198. *ποῖ κατ.* *quomodo* vel *ubi exsolves?* dicitur, ut *καταθεῖναι ἀργύριον*, *pecuniam solvere.* vid. Aristoph. Nub. 245., Pac. 1213., Liban. vol. 2. p. 625, C. *ὀφείλειν καὶ καταθήσειν.* M. *ποῖ κατ.*, *quorsum persolves*, sic est dictum, ut significetur, quonam adducturus sit effectionem promissorum suorum Chorus, ut rata sint. H.

199. seqq. Schol. ad 197. *ἀκούσαντες τὰ κατ' αὐτῆς* (Br. *αὐτόν.* fort. *τὰ κατ' ἄντησιν*, ea, quae ad *ἱκεσίαν* Oedipi pertinent, nomen et genus ejus.) *ἀξιοῦσιν ἐξιέναι τοῦ χωρίου. φησὶν οὖν ὁ Οἰδίπους, ὅτι πρότερον ὑπέσχεσθε τὸ μὴ ἐκβαλεῖν με. οἱ δέ φασιν, οὐδεμία τίσις ἔρχεται τοῖς προπαθοῦσιν ἀντιτιμωρουμένοις. καὶ ἡμεῖς οὖν, ἀ-*

ὧν προπάθῃ, τὸ τίνειν. da. d. h.
ἀπάτα δ' ἀπάταις ἑτέραις ἑτέρα παραβαλλομένα a. hexam.
πόνον, οὐ χάριν, ἀντιδίδωσιν ἔχειν. a. t.
σὺ δ' ἐκ τῶνδ' ἑδράνων πάλιν ἔκτοπος aeol. tr.
αὖθις ἄφορμος ἐμᾶς χθονὸς ἔκθορε, da. t.

πατηθέντες ὑπὸ σοῦ, ἐν μέρει ἀπατῶμεν σέ. πέφρασται δὲ δυνατῶς. Et ad h. l.: μοιριδία τίσις. ἡ ἐξ Ἐριννύων. (?) Μοίρας γὰρ νῦν τὰς Ἐριννύας. (?) ὧν προπάθῃ, τὸ τίνειν. λείπει ἡ διά, ἵν' ᾖ διὰ τὸ τιμωρεῖν ὑπὲρ ὧν ἂν προπάθῃ. Sed nihil supplendum. Ordo verborum hic est: τὸ τίνειν ὧν προπάθῃ ἔρχεται οὐδενὶ τίσις μοιριδία, *ulcisci ea, quae quis ante passus sit, nemini venit* (i. e. evadit, fit, est,) *ultio fatalis*, sive exitiosa. Cam.: „Negant illam (ullam) vindictam manere eos, qui malum malo rependant. Nos igitur, decepti a te, vicissim decipimus" etc. Haud absimili sensu vocabulum μοιρίδιος usurpatur in epigrammate isto Euripidis ap. Athen. 2, 19. Ὦ τὸν ἀγήραντον πόλον αἰθέρος, Ἥλιε, τέμνων, Ἆρ' εἶδες τοιόνδ' ὄμματι πρόσθε πάθος, Μητέρα, παρθενικήν τε κόρην, δισσούς τε συναίμους, Ἐν ταυτῷ φέγγει μοιριδίῳ φθιμένους; — Quis credat, adeo quemquam esse invenustum, ut haec ita digerat, ter distractis vocibus, quibus finiuntur versus; quod et adspectu foedissimum est, et contra artem, ut novimus ex Hephaestione?

ὧν προπάθῃ τὸ τίνειν· ἀπάτα
δ' ἀπά-
ταις ἑτέραις ἑτέρα παραβαλλομέ-
να πόνον, οὐ χάριν ἀντιδίδω-
σιν ἔ-
χειν. —

Sic tamen novissimi tragoediae hujus in Anglia atque Germania editores; idque *ductu*, *imperio*, *auspicio*, ut cum Plauto loquar, ejus, qui tres libros condidit de re metrica. Quanto rectius edd. vett., quas sequuntur Br. Schaeferus aliique:

ἀπάτα δ' ἀπάταις
ἑτέραις — παραβαλλομένα
πόνον — ἔχειν:

nisi quod verba ἀπάτα — παραβαλλομένα in unum conjungenda erant anapaestum trimetrum, qualis ille est apud Euripidem Androm. 828.

Φθιάδος ἐκ γᾶς κυανόπτερος
εἴθ' ὄρνις εἴην.

Ejusmodi hypercatalecticus et ibi sequitur, et Valckenario auctore restitutus est Hippol. 146. — Schol. ad 201. ἡ δὲ ἀπάτη, φησί, παραβαλλομένη καὶ ἀντισουμένη ἑτέραις ἀπάταις πόνον ἔχειν ἀντιδίδωσι τῷ ἀπατήσαντι ἐξ ἀρχῆς, καὶ οὐ χάριν. καὶ αὐτοὶ οὖν νομίζουσι προσδεδέχθαι αὐτὸν καὶ ἐπηγγέλθαι τὴν ἀσφάλειαν αὐτῷ ἀπατώμενοι, καὶ οὐ πρότερον ἐπεγνωκότες, ὅτι οἰκείοις ἐνέχεται μιάσμασι, περὶ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, ὡς τὸ ἡ γλῶσσ' ὀμώμοκεν (ὀμώμοχ'), ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος· (Eurip. Hippol. 576.) καὶ ἐκεῖνος γὰρ ἀπατηθεὶς ὤμοσεν. „παραβαλλ. Eodem sensu συμβαλεῖν Ajac. 1322. (1235.)" *Doed.*

202. ἀντιδίδωσιν, *retribuit:* nempe illi, qui prior fallacias struxerit. M.

203. Sic Ald. et omnes MSS., neque opus erat Brunckiana mutatione σὺ δὲ τῶνδ' etc. — Eustath. p. 488, 35. (372, 35.), laudante H.: ἔκτοπος, ἐκτόπιος, ὃ καὶ ἄφορμος παρὰ Σοφοκλεῖ.

204. Paris. F. αὖθις, H. et Elmsl. αὖθις, vulgo αὖτις. Grammaticus ap. Bekkerum p. 463., mouente Elmsl., Αὖθις· ἐξ ἀρχῆς, πάλιν, ἐκ δευτέρου. σημειωτέον δέ, ὅτι τὸ μὲν αὖθις Ἀττικόν, τὸ δὲ αὖτις Ὁμηρικόν. Alibi quoque sic erratum est a librariis φιλομήροις.

μή τι πέρα χρέος ἐμᾷ πόλει προσάψῃς. as., dm. et an.
AN. ὦ ξένοι αἰδόφρονες, ἀλλ', ἐπεὶ γεραὸν ἀλαὸν as., dm. et pher. pae.
πατέρα τόνδ' ἐμὸν οὐκ ἀνέτλατ', ἔργων do.
ἀκόντων ἀΐοντες αὐδάν, gl. h.
ἀλλ' ἐμὲ τὰν μελέαν, ἱκετεύομεν, da. t.
ὦ ξένοι, οἰκτείρατε· ἃ πατρὸς ὕπερ τοῦ μόνου ἄντομαι, ch. pent. br.

velut infra 1846. ap. Aldum et in fragmento iambico Triptolemi ap. Schol. ad 469., quae loca laudantur ab Elmsl. et Doed. — Schol. *ἄφορμος*, ἀφορμηθείς.

205. *μή τι — προσάψῃς. ne quod ultra* (praeterea) *civitati meae negotium facessas.* Br. πέρα additum, quia jam eo civibus molestiam creaverat, quod lucum intravit inaccessum. *Ex Hell.*

206. Ita codd. 4, quos sequitur H., metri inprimis causa, quod ei videtur esse antistrophicum. Plures antiquioresque libri non habent ἀλαόν. Schol. *γεραόν. ἢ ἀλαόν.* Nobis nec per se displicebat ἀλαὸν, et vel propterea recipiendum esse videbatur, ut compleretur versus pherecrateus. — *αἰδόφρονες*, verecundi, i. e. *misericordes*, quemadmodum 213. dicitur τὸν ἄθλιον αἰδοῦς κύρσαι. Elmsl. ad Eurip. Heraclid. 461. (448.): „αἰδὼς hic *clementiam* significat, ut ἀναίδεια crudelitatem in Herc. 165. θρασὺς, *crudelis*, infra 978. — Antipho p. 618. πῶς οὖν ταύτην ἐλεεῖν ἄξιόν ἐστιν, ἢ αἰδοῦς τυγχάνειν παρ' ὑμῶν, ἢ ἄλλου του;" etc. Misericordiae laude inprimis florebant Athenienses, fuitque Αἰδοῦς βωμὸς Ἀθήνησιν ἐν τῇ ἀκροπόλει, ut refert Thucyd. 2, 37., quem exscripsit Schol. cf. Hellero laudatum Aelianum V. H. 4, 6., infra 224. seqq. Eurip. Suppl. 177., 365. seqq., Heraclid. 147. Cujus virtutis velut innatae propriaeque Atheniensibus commemoratione a contraria, quam nunc in Oedipo exercebant, duritie senes revocare studet Antigone, ut monet Hellerus. — ἀλλά, *saltem*, 209. repetitur ἐμφατικῶς, vel propter parenthesin longiorem, uti et ὦ ξένοι. *mei saltem miseremini.* cf. 1186. et 1315. quae laudat Hellerus; item Phoeniss. 1569., Ion. Eurip. 388. etc. Schol. τὸ τῆς Ἀντιγόνης πρόσωπον (has totas partes Antigonae. *Cam.* intelliguntur versus 206. — 215.) ὅλον καὶ τοῦ Χοροῦ τὸ τετράστιχον (216.—219.) ἀθετοῦνται. κρεῖττον γάρ φασιν εὐθέως τῷ δικαιολογικῷ χρήσασθαι τὸν Οἰδίπουν πρὸς αὐτούς. Ἀλλὰ τὰ πράγματα αὐτοῖς οὐκ ἐν καιρῷ (καλῷ Vict.) ἐστιν, ἀλλ' ἐν δυσπραγίᾳ, ὥστε ἐπαφρόδιτον εἶναι αὐτοῖς τὴν ἐλεεινολογίαν· καὶ τοῦτο τὸ πρόσωπον ἡ Ἀντιγόνη πληροῖ. ἐπεὶ μέντοι οὗτοι οὐ πείθονται, τότε δικαιολογικώτερον καὶ ὥσπερ ἀπολογούμενος ἐκφέρει τὰ ἑξῆς ὁ Οἰδίπους, ὅτι ἀκούσιά ἐστιν αὐτοῦ τὰ ἁμαρτήματα. — οὐδὲν δὲ ἐν τοῖς Διδύμου τούτων ὀβελισθὲν εὕρομεν.

207. *ἔργων ἀκόντων.* τῶν ἀκουσίων, ἢ τῶν ἀπαρεσκόντων ὑμῖν. Schol. Conferunt 233., 919., et de re Oedip. T. 1179. seqq. M.: „*facinorum, quae invitus commisit.*" — αὐδὰν, *narrationem.*

210. libri οἰκτείραθ', soluto metro choriambico, quod nemo facile monitus addubitabit. Non eliditur οἰκτείρατε cum propter interpunctionem, tum eam ob caussam, ut vox gravissima plene exaudiatur. *τοῦ μόνου.* Male recentiores MSS. et Turn. τοὐμοῦ vel τοῦ 'μοῦ, „ex conjectura sci-

ἄντομαι, οὐκ ἀλαοῖς προσορωμένα da. t.
ὄμμα σὸν ὄμμασιν, ὥς τις ἀφ' αἵματος
ὑμετέρου προφανεῖσα, τὸν ἄθλιον αἰδοῦς κύρσαι.
hexam. her.
ἐν ὑμῖν γὰρ, ὡς θεῷ, κείμεθα τλάμονες· as., dm.
et gl.
ἀλλ' ἴτε, νεύσατε τὰν ἀδόκητον χάριν! do.
πρός σ' ὅ τί σοι φίλον ἐκ σέθεν ἄντομαι, da. t.
ἢ τέκνον, ἢ λόγος, ἢ χρέος, ἢ θεός·

licet," inquit Elmslejus. potest etiam esse interpretatio verbi πατρός. H. metri sui causa ὑπὲρ τοὐμοῦ μόνου ἄντομαι. — τοῦ μόνου, τοῦ μονωθέντος, solius et inopis, omnique aliorum auxilio orbati, ut Hell. interpretatur.

212. Schol. ab H. emendatus: ὡς τῆς (imo ὥς τις) ἀφ' αἵματος. ὡς ἄν τις κοινῆς ἀνθρωπότητος ἔχουσα τὸ συγγενές. ἢ τοιαύτας ἱκετείας ποιοῦμαι, οἵας ἄν τις προσαγάγοι τοῖς συγγενέσι. Vera posterior expositio, neque alteram recipiunt verba τὶς ἀφ' αἵματος ὑμετέρου. Dedecori fuit feminis in publicum prodire et cum viris colloqui, nisi consanguinei essent: quare Antigone Atticos illos senes ita se compellare ait, ut parentes compellentur a filia.

213. τὸν ἄθλιον. τὸ ἑξῆς ἄντομαι τὸν ἄθλιον αἰδοῦς κύρσαι. Schol. αἰδοῦς, misericordiae. cf. 206.

214. Male fecerunt, qui propter nescio quas causulas metricas expunxerunt γάρ, quod prorsus necessarium est sententiae, siquidem verba ἐν ὑμῖν γὰρ — τλάμονες illorum, quas sequuntur, ἀλλ' ἴτε — χάριν causam rationemque continent; quod genus enunciatorum tractat Matth. gr. gr. §. 613, VII. cf. Elect. 206., quo itidem se impegerunt viri docti. — ἐν ὑμῖν κείμεθα, ut monente Br., Oedip. T. 299. ἐν σοὶ γάρ ἐσμεν, *ex te enim pendemus.* Praeterea laudantur Theocrit. 3, 31. τὶν ὅλος ἔγκειμαι, τὺ δ' ἐμεῦ λόγον οὐδένα ποιῇ, et Valck. ad Phoen. 1256. (1179. Πολύνεικες, ἐν σοὶ Ζηνὸς ὀρθῶσαι βρέτας Τρόπαιον etc.)

215. Verbum ἀδόκητον ad augendam beneficii gratiam facere monet Jacobsius ap. Hell. et Doed. Recte autem istud beneficium dicitur ἀδόκητον, quod expectare vix, et ne vix quidem, posset Antigone a senibus religiosissimis.

216, 7. πρός σ' ὅ τι etc. Nota structura: vide Matth. gr. gr. §. 465, 3. φίλον ἐκ σέθεν, carum propter te, quod magni facis propterea quod abs te profectum est, abs te pendet, ad te pertinet, velut liberi, verbum, negotium seu munus, deus. Verbum, λόγον, cum dicit, intelligit verbum aliquod gravius, quod emiserit Chorus, jusjurandum, seu promissum, quo nihil ei debeat esse antiquius sanctiusque. quod promissum quale fuerit, non ita difficile est conjectare: significatur enim, nisi fallor, illud, quod supra dixit Chorus 161. οὔ τοι μήποτέ σ' ἐκ τῶνδ' ἑδράνων, ὦ γέρον, ἄκοντά τις ἄξει. Ejus vocis gravissimae commonefacit eum virgo regia, tectisque verbis fidem liberare suam jubet. quae sententia quo aptior est his rebus ac ponderosior, eo magis miror Reiskium aliosque scribere ἢ λέχος (*sive uxor*), quod simile est τῷ ἢ τέκνον, cum diversa composuerit fecundum poëtae ingenium. Similiter 610. ΟΙ. οὔτοι σ' ὑφ' ὅρκου γ', ὡς κακὸν, πιστώσομαι. ΘΗ. οὔκουν πέρα γ' ἂν οὐδὲν ἢ λόγῳ φέροις. Vocabulum

οὐ γὰρ ἴδοις ἂν ἀθρῶν βροτὸν, ὅστις ἂν,
εἰ θεὸς ἄγοι, ἐκφυγεῖν δύναιτο. as., a. et i. h.
ΧΟ. ἀλλ' ἴσθι, τέκνον Οἰδίπου, σέ τ' ἐξ ἴσου i. tr.
οἰκτείρομεν καὶ τόνδε συμφορᾶς χάριν·
τὰ δ' ἐκ θεῶν τρέμοντες οὐ σθένοιμεν ἂν
φωνεῖν πέρα τῶν πρὸς σὲ νῦν εἰρημένων.
ΟΙ. τί δῆτα δόξης ἢ τί κληδόνος καλῆς
μάτην ῥεούσης ὠφέλημα γίγνεται,
εἰ τάς γ' Ἀθήνας φασὶ θεοσεβεστάτας
εἶναι, μόνας δὲ τὸν κακούμενον ξένον

χρέος alii aliter interpretantur, Cam. et Winsem. *rem*, Naogeorgus *dignitatem aliquam*, Br. *possessionem* (Solger. *Besitz*), comes Stolberg. *thesaurum* (*Sei es ein Schatz*), Reisig. χρήματα, H. *necessitudinem*, sive *rem necessariam*, *qua quis aegre caret*, *ideoque ea delectatur*. Mihi munus sive officium intelligi videtur tutandi luci Furiarum, cujus officii causa Chorus advenit; *deum* autem dici arbitror heroem Colonum, a quo locus incolaeque nomen traxerunt: vide 65., ubi Coloniatae audiunt τοῦδε τοῦ θεοῦ ἐπώνυμοι. Obtestatur igitur Antigone senes per liberos, si qui sint, feliciores illos se ipsa, regis miserrimi filia; per fidem Oedipo datam; per munus suum, quo nunc ipsum fungitur; denique per deum praesidem pagi; quibus rebus nihil poterat inveniri potentius ad animos Coloniatarum permovendos. — Paris. B. et Vatic. pro ἐκ σέθεν ostendunt ἕκαθεν, sub quo latere Elmsl. suspicabatur οἴκοθεν. Non opus.

218. Ita Tricliniani, Br. etc. Libri vett. βροτῶν, homoeoteleuto minus grato, metroque pessumdato. Passim o et ω confusa: vide indicem Anthol. Palat., nos in annotatis ad Eurip. Heracl. 33., Orest. 680.

218. ἴδοις ἂν ἀθρῶν eadem dictum abundantia, qua Trachin. 907. εἴ που φίλων βλέψειεν οἰκετῶν δέμας Ἔκλαιεν ἡ δύστηνος εἰσορωμένη, Antig. 763. σύ τ' οὐδαμᾶ Τοὐμὸν προσόψει κρᾶτ' ἐν ὀφθαλμοῖς ὁρῶν, Aeschyl. Cho. 738. ἦ δὴ κλύων ἐκεῖνος εὐφρανεῖ νόον, Εὖτ' ἂν πύθηται, Aeliani H. A. 17, 11., ἐάν τις θεάσηται τὴν θήραν, εἶτα αὐτῇ ἀντίος ὁρῶν προσβλέψῃ δριμὺ, quae profert Lobeck. ad Ajac. 882. (825.)

219. εἰ θεὸς ἄγοι, *si deus impellat*. Conferuntur 940., Antig. 620., Valck. ad Eurip. Hipp. 1435.

222. οὐ σθένοιμεν etc. ἀλλ' ἐμμένομεν τοῖς λεχθεῖσι δηλονότι. λέγομεν δὲ τὸ ἀναστῆναι τοῦτον τοῦ ἱεροῦ, μὴ μολύνειν αὐτό. Schol.

224. τί δῆτα δόξης. ὡς μάτην τῆς περὶ τῶν Ἀθηνῶν κατεχούσης δόξης, ὡς ἄρα φιλοικτίρμων τις ἂν εἴη (esse soleat) καὶ ἱκεταδόκος. καὶ ὁ Κυρηναῖος (Callimachus) οὕνεκεν οἰκτείρειν οἶδε μόνη πολίων ἐν τῷ τέλει τοῦ δευτέρου τῶν Αἰτιῶν. Idem. cf. 206.

225. κληδὼν μάτην ῥέουσα est *gloria falso divulgata*, h. e. ficta re, factisque non comprobata. *Doed.*

226. Schol., Br. etc. Perperam alii τάς τ' Ἀθ., vel τὰς Ἀθ. — εἰ, *siquidem*. Br.

227. μόνας, *solas*, i. e., interprete Erf., *prae aliis civitatibus*. Oedip. T. 282. οἶδε γὰρ Τὸν θεῖον ἤδη μάντιν ὧδ' ἄγουσιν, ᾧ Τά-

σώζειν οἵας τε, καὶ μόνας ἀρκεῖν ἔχειν;
κἄμοιγε ποῦ ταῦτ' ἐστὶν, οἵτινες βάθρων
ἐκ τῶνδέ μ' ἐξάραντες εἶτ' ἐλαύνετε,
ὄνομα μόνον δείσαντες; οὐ γὰρ δὴ τό γε
σῶμ', οὐδὲ τἄργα τἄμ'· ἐπεὶ τά γ' ἔργα μου
πεπονθότ' ἐστὶ μᾶλλον ἢ δεδρακότα,
εἴ σοι τὰ μητρὸς καὶ πατρὸς χρείη λέγειν,
ὧν οὕνεκ' ἐκφοβεῖ με· τοῦτ' ἐγὼ καλῶς

ληθὲς ἐμπέφυκεν ἀνθρώπων *μόνῳ*. cf. Antig. 763., Anthol. Palat. 3. p. 23. εἷς eodem sensu usurpari monuit Doed. Sic et Latini, velut Cic. Orat. 3, 34. *summum virum unum omnis Graeciae.* neque alio pertinere videntur Terentiana illa *Solus es, quem diligunt di*, Andr. 5, 6, 9. et *Solus est homo amico amicus*, i. e., ni fallor, maxime dilectus, amicissimus.

228. *οἵας* priore brevi, ut Eurip. Orest. 1446., ubi vide annotata. cf. Oedip. T. 1335. *καὶ — ἔχειν*, *et solas habere, quo aliis opitulentur.* *ἀρκεῖν*, ὥστε ἀρκεῖν.

229. *κἄμοιγε*, *etiam mihi*, sicut aliis. Schol. κἀμοὶ (sic scribendum, vel καὶ ἐμοὶ, non καί μοι, ut vulgo) ποῦ ταῦτ' ἐστὶ τὰ λεγόμενα περὶ Ἀθηνῶν; — ποῦ, *ubi*, i. e. *quo pacto?* quomodo hoc mihi quoque contingere dicendum est? Ajac. 1026. ποῦ σὺ στρατηγεῖς τοῦδε; ποῦ δὲ σοὶ λεῶν Ἔξεστ' ἀνάσσειν, ὧν ὅδ' ἤγαγ' οἴκοθεν; cf. Elmsl. ad Eur. Heracl. 371., (362.) et, quem laudat, Porson. ad Orest. 792. (783.), item Monk. ad Eurip. Alc. 1094. (1027.), Oedip. T. 340., 375. etc. Ceterum recte Victorius: παρ' ὑμῶν δηλονότι, τῶν Ἀθηναίων: nam sic scribenda ista arbitror ap. Hell, παρ' ὑμῶν δῆλον, ὅτι τοὺς Ἀθηναίους: i. e. κἄμοιγε ποῦ ταῦτ' ἐστὶ παρ' ὑμῶν, οἵτινες etc. *quomodo et ego id adipiscar a vobis, qui* etc. Non huc pertinent loca, in quibus ὅστις valet εἴ τις, ut Aeschyl. Prom. 262. ἐλαφρὸν, *ὅστις* πημάτων ἔξω πόδα Ἔχει, παραινεῖν νουθετεῖν τε τοὺς κακῶς Πράσσοντας etc.

231. *τό γε σῶμα*, *corpus quidem*, i. e. me ipsum. nec se, nec facta sua timenda sive abominanda esse ait.

233. seqq. μᾶλλον ἔπαθον ἤπερ ἐποίησα· οὐκοῦν καὶ συγγνώμης ἄξιός εἰμι. — τοῦτο ἐγὼ καλῶς ἔξοιδα, ὅτι μᾶλλον ἠδικήθην ἤπερ ἠδίκησα. Schol. *δεδρακότα* pro δεδραμένα. Sic Apoll. Rhod. 4, 156. τετμηότι θαλλῷ pro τετμημένῳ. M. cf. index Euripidis nostri v. activum pro passivo. — „Sensum bene expressit Tragicus nostras, qui Sophoclem nunquam legerat: *I am a man more sinned against than sinning.*" Elmsl. πεπ. ἐστὶ μ. ἢ δεδρακότα etc. *sunt* (ista facta mea, i. e. videbuntur tibi) *potius injuriam passi hominis quam inferentis, si tibi de parentibus meis dicendum est* (quod invitus faciam); *quorum factorum causa me abominaris, sat scio. sed tamen* etc. Ita haec cohaerent, nec in ὧν 235. intelligendum μητρὸς καὶ πατρὸς, quorum facta cum nescire fingatur Chorus, ut cui narranda putet Oedipus, non potest scilicet propter eadem istorum facta hunc aversari. Bene Reisigius: „Ad nomen remotius (τά γ' ἔργα μου), intercedente enuntiatione conditionali, spectat idem pronomen in Vespis Aristophanis 488. ὡς ἅπανθ' ὑμῖν *τυραννίς* ἐστι καὶ ξυνωμόται, Ἤν τε μεῖζον ἤν τ' ἔλαττον πρᾶγμά τις κατηγορῇ, Ἧς ἐγὼ οὐκ ἤκουσα τοὔνομ'" — etc.

ἔξοιδα. καίτοι πῶς ἐγὼ κακὸς φύσιν,
ὅστις παθὼν μὲν ἀντέδρων, ὥστ', εἰ φρονῶν
ἔπρασσον, οὐδ' ἂν ὧδ' ἐγιγνόμην κακός,
νῦν δ' οὐδὲν εἰδὼς ἱκόμην, ἵν' ἱκόμην,
ὑφ' ὧν δ' ἔπασχον, εἰδότων ἀπωλλύμην;
ἀνθ' ὧν ἱκνοῦμαι πρὸς θεῶν ὑμᾶς, ξένοι,
ὥσπερ με κἀνεστήσαθ', ὧδε σώσατε.
καὶ μή, θεοὺς τιμῶντες, εἶτα τοὺς θεοὺς
μοῖραν ποιεῖσθε μηδαμῶς· ἡγεῖσθε δὲ
βλέπειν μὲν αὐτοὺς πρὸς τὸν εὐσεβῆ βροτῶν,
βλέπειν δὲ πρὸς τοὺς δυσσεβεῖς, φυγὴν δέ του
* μήπω γενέσθαι φωτὸς ἀνοσίου βροτῶν.

236. *καίτοι, sed tamen*, etsi tu me istorum causa facinorum abominaris, *quomodo ego sim scelestus, qui injuriam passus vicissim intulerim —? κακὸς φύσιν*, malus natura, non casu ad committenda flagitia adductus.

237. *ὥστ', εἰ φρ. ἔπρασσον. ἄκων μὲν, φησὶν, ἔδρων· εἰ δὲ καὶ ἑκὼν* (*ὧδε*, i. e. *φρονῶν, sciens*, sive *ἑκὼν*), *προπαθὼν ἠμυνάμην.* — Schol.

239. *ἱκόμην, ἵν' ἱκόμην.* H. ad Vigerum annot. 30.: „Formulam *ἔπραξεν, ἃ ἔπραξεν*, et similes usurpant ii, qui rem clarius exponere aut nolunt, aut nequeunt.“ cf. interpp. h. l., infra 301., Seidler. ad Eurip. Troad. 1122., nos ad Eurip. Med. 955. etc. Schol.: *τὴν τοῦ πατρὸς φόνου λέγει ὁδόν.*

240. Plena oratio: *ὑφ' ὧν δ' ἔπασχον, ὑπὸ τούτων εἰδότων ἀπωλλύμην. Schaef. εἰδότων*, Laii et Iocastae, qui occidi jusserunt puerum Oedipum. Monuit H.

242. *ὥσπερ με κἀν. iis conditionibus, quibus me e luco reduxistis* (surgere jussistis, tanquam opem laturi, velut, monente Doed., benevolus Themistocli Admetus ap. Thucyd. 1, 136. *ὁ δὲ ἀνίστησί τε αὐτὸν —, καὶ ὕστερον οὐκ ἐκδίδωσι.*): vide supra 161. M. cf. 1196.

243. *εἶτα.* cf. annot. ad 355.

244. Ita Tricliniani, Schaef., H. Libri vett. *μοίραις*: 2 codd., quos sequuntur Reisig. atque Elmsl, *μοίρας*. Nondum poenitet conjecturae olim factae, scribendum esse *μοίρας ποιεῖσθε μηδαμῆς, nullo loco numerate*, quemadmodum dicitur *πλέονος ποιεῖσθαί τι* pro *περὶ πλέονος*, aliquid pluris facere. *μηδαμὸς*, vox Herodotea, non dedecet Sophoclem, rariora sectantem. Vulgatum Schaefero idem esse videtur quod *εἶτα τοὺς θεοὺς ποιεῖσθε ἐν οὐδεμιᾷ μοίρᾳ*. Similia sunt, quae M. comparat, *ἐν οὐδενὸς μερίδι ἐποιήσαντο* Pausan. 10, 28., et *τοὐμὸν ἐν σμικρῷ μέρος ποιούμενοι* Philoct. 504., quibus Schaeferus addit *οὐδεμιῇ μοίρῃ μεγάλῃ ἦγον* Herodot. 2, 172. Conferri etiam potest H. ad h. l. et ad Vigerum annot. 194, b. Schol.: *καὶ μὴ θεοὺς τιμ. ἐπεὶ κατὰ Πυθόχρηστον ἐληλυθέναι φησὶ καὶ γνώμῃ θεοῦ.*

247. *μήπω γεν. φωτός. ὃ βούλεται λέγειν, μηδένα διαφυγεῖν ποτε φῶτα ἀνόσιον ἀνθρώποις. ὡς τὸ δικαιότατος Κενταύρων.* (Iliad. λ', 832.) Schol. *ἀνόσιον ἀνθρώποις* significat *ἀνόσιον εἰς ἀνθρώπους*, nec verum videtur, quod posuit Vict., *ἐν ἀνθρώποις*. Quin potius intelligitur ex ea interpretatione, depravatum esse *βροτῶν* vulgatum, veteremque interpretem in suis exemplaribus invenisse

ξὺν οἷς σὺ μὴ κάλυπτε τὰς εὐδαίμονας
ἔργοις Ἀθήνας ἀνοσίοις ὑπηρετῶν·
ἀλλ', ὥσπερ ἔλαβες τὸν ἱκέτην ἐχέγγυον,

βροτοῖς, cui vocabulo librarii substituisse videntur βροτῶν, cum vel ignorarent compendia scripturae, vel ἀνοσίον βροτῶν scriberent ut εὐσεβῆ βροτῶν 245., sicut passim lapsi in similibus deprehenduntur. Plane sic Ajac. 1270. in quibusdam codd. et ap. Aldum legitur τοιοίδε μέντοι φῶτες ἔμπληκτοι βροτῶν, sed in plurimis iisque melioribus libris τ. μ. φ. ἔμπλ. βροτοῖς, quod merito placuit viris doctis. φῶς βροτῶν non magis graecum arbitror quam Passovius Melet. crit. in Aeschyl. Pers. p. 47.; cui tamen haud assentior, φυγὴν βροτῶν esse dicenti fugam eam, qua quis se subducit hominibus; cuius constructionis duritiem sensit etiam Doed. Neminem sine religione ac fide poenas deorum effugere ait Oedipus.

248. ξ ὺ ν ο ἷ ς, *quapropter, proinde*. Oedip. T. 623. σὺν ἀφανεῖ λόγῳ, *ob causam dubiam*, ut reddit Winsem. Pindar. Ol. 1, 175. ἔτι γλυκυτέραν κεν ἔλπομαι Σὺν ἅρματι θοῷ κλεΐξειν ἐπίκουρον εὑρὼν ὁδὸν λόγων, i. e. *propter currum celerem*. Hellerus confert Pindar. Ol. 14, 6. σὺν γὰρ ὑμῖν (compellantur Gratiae) τά τε τερπνὰ καὶ Τὰ γλυκέα γίγνεται πάντα βροτοῖς: σὺν ὑμῖν, *propter vos*, sive *per vos*. Perperam Schol.: ξ ὺ ν ο ἷ ς, σὺν τοῖς θεοῖς. vide et 759. σ ὺ μ ὴ κ ά λ υ π τ ε. ἀντὶ τοῦ μὴ περικαλύψῃς θεοὺς καὶ Ἀθήνας. Rectius est, quod addit: οἷον, ἀνόσια πράττων μὴ ἀφάνιζε τὰς Ἀθήνας. M.: κάλυπτε, *ignominia affice*. Pindar. Ol. 7, 170. μὴ κρύπτε κοινὸν σπέρμα. Pyth. 4, 260. (Μοῖραι δ' ἀφίσταντ', εἴ τις ἔχθρα πέλει Ὁμογόνοις) αἰδῶ καλύψαι, (i. e. interprete Schol.: ὥστε καλύπτειν τὴν αἰδῶ καὶ ἀποκρύπτειν, τουτέστι μὴ αἰδεῖσθαι.) Aristides tom. 2. p. 3.: οὗτοι φύσει καὶ δυνάμει διενέγκοντες τοὺς πρὸ αὐτῶν ἀπέκρυψαν. Apposite Doed. confert Apollon. Rhod. 1, 1292. ὄφρα τὸ κείνου κῦδος ἀν' Ἑλλάδα μή σε καλύψῃ, quemadmodum et nostrates dicunt μεταφορικῶς *verdunkeln*. Bakius: „Sensus est," inquit: „*quarum cogitationum auctoritate ne committas, ut beatas illas Athenas impiis facinoribus ita obruas*, ut ne appareat quidem amplius illa fama. Etiam sine exemplis ea potestas verbo καλύπτειν tribuenda est." Retulit vir doctus κάλυπτε ad ἔργοις ἀνοσίοις, quod etsi fieri potest, modo in ὑπηρετῶν ibidem intelligas ἔργοις ἀν., praestat tamen seorsim accipi verba ἔργοις ἀνοσίοις ὑπηρετῶν, quae sic interpretatur H.: *impiis te factis administrum praebens*. cf. 105.

250. ἐ χ έ γ γ υ ο ν, ἀσφαλῆ. Schol., quem Suidas exscripsit v. ἐχέγγυον. Hesych., monente Reisigio: ἐχέγγυος· ἀσφαλὴς ἐγγυητής, ἀξιόπιστος, βέβαιος· aliique similiter. Malit itaque Reisig. ἐχέγγυος, M. ἐπέγγυον, *quemadmodum me fide tua data accepisti*; qui tamen nec vulgatam lectionem prorsus rejiciebat, verba ὥσπερ ἔλαβες ἐχέγγυον ita interpretatus *quemadmodum invenisti me tutum*, praesidio scil. Eumenidum. Jacobs. quoque ap. Hell. et Doed.: *sicut me recepisti, tutam hic sedem mihi fore pollicitus*; laudato senario illo ap. Stob. Ecl. tom. 1. p. 126. οὐδεὶς παρανομῶν εἰς θεοὺς ἐχέγγυος, i. e. *tutus*. H.: — „ἐχέγγυος, quod sponsorem promissis stantem ac fide dignum significat, hic de eo dictum videtur, qui alius sponsione fretus est. Neque id mirandum, quum sponsionem habens, quae propria est hujus vocabuli significatio, et is intelligi possit, cui fidunt alii, et is, qui aliis ipse fidit: sicut hoc ipsum, fidem habere, ambiguum est, ut et πιστεύειν graece dici possit, et πιστεύεσθαι. Respicit autem ad Chori verba v. 161." — cf. 973.

ῥύου με κἀκφύλασσε, μηδέ μου κάρα
τὸ δυσπρόσωπον εἰσορῶν ἀτιμάσῃς·
ἥκω γὰρ ἱερὸς εὐσεβής τε, καὶ φέρων
ὄνησιν ἀστοῖς τοῖσδ'. ὅταν δὲ κύριος
παρῇ τις, ὑμῶν ὅστις ἐστὶν ἡγεμὼν,
τότ' εἰσακούων πάντ' ἐπιστήσει· τὰ δὲ
μεταξὺ τούτου μηδαμῶς γίγνου κακός.
ΧΟ. ταρβεῖν μὲν, ὦ γεραιὲ, τἀνθυμήματα

251. *κἀκφύλασσε*, *prorsus* serva, quae vis est praepositionis.

252. Aliquot codd. *δυσπρόσοπτον*, ut El. 436. *πέμψαι τάδ' αὐτῇ δυσπρόσοπτ' ὀνείρατα*, quod non aspernabatur Br.

253. *ἱερὸς*, *καθαρός*. Schol. „*ὅσιος* est *sanctus*, *ἱερὸς* *sacer*, diis traditus, opposito *βέβηλος*.“ *Ex Doed.* *καὶ* — *ἀστοῖς*. *ἐρεῖ γὰρ, ὡς ἔσται ποτὲ αὐτοῖς ἔχθρα πρὸς Θηβαίους, ἐν ᾗ κρατήσουσιν αὐτῶν διὰ τὸ τάφον αὐτοῦ παρ' Ἀθηναίοις τυγχάνειν. ἦν γὰρ λόγιον, ἐν ᾗ ἂν ταφῇ χώρᾳ, ἐκείνην μηδὲν κακὸν πείσεσθαι ὑπὸ θεῶν.* Schol. cf. argumenta fabulae, praesertim primum.

254. *δ' ὁ κύριος* nonnulli MSS., Junt. B., Elmsl. etc. Vetustiores fere, ut Ald., *ὅταν ὁ κύριος*: Tricliniani, quos Br. sequitur *ὅταν δὲ κύριος*. Articulum definitum indefinito junctum ne quis miretur, Doed. confert Oedip. T. 107. *ἐπιστέλλει σαφῶς Τοὺς αὐτοέντας χειρὶ τιμωρεῖν τινας* et Antig. 252. *ἄσημος δὑργάτης τις ἦν*, recteque id fieri putat tum, cum extare quidem aliquid sciamus, sed id ubi, quid, quo nomine appellandum, quale denique sit, nesciamus. Idem igitur propemodum hoc esse ac si dicatur *ὁ κύριος, ὅστις ποτ' ἐστίν*. H. quoque: „Recte dictum,“ inquit, „*ὁ κύριός τις*, quod est *is aliquis, penes quem potestas est.* Loquitur enim, quasi, quis ille sit, nesciat. Non enim a Choro, sed a viatore illo Atheniensi acceperat, Theseum esse.“ At nihil hoc ad rem, modo acceperat. vide annotata ad 1536.

256. *τὰ μεταξὺ*, ut *τὰ ἔμπαλιν* pro *τὸ ἔμπαλιν* Herod. 9, 26. etc.: vid. Hell. Matth. ad Eurip. Hec. 433.: Proprie *μεταξὺ* duos genitivos adjunctos habet, qui diversas res designant, intervallo aliquo diremtas. Sed ex his nonnunquam una tantum diserte memoratur, altera facilis intellectu supprimitur. Sic Soph. Oed. Col. 291. (256.) *τὰ δὲ* — *κακὸς* pro *τὰ δὲ μεταξὺ τοῦδε τοῦ χρόνου καὶ τοῦ παρεῖναι τὸν ἡγεμόνα.* Sed *τούτου* ad hoc alterum solum refertur. Ita fit, ut *μεταξὺ* pro *usque ad* poni possit.

257. *κακὸς*, infestus *mihi*. Erf.

258. *ταρβεῖν*, *revereri*, ut Homer. Odyss. 18, 391. *Doed.* *τἀνθ.* *εἶπε γὰρ σώζειν τὰς Ἀθήνας.* Schol. Argumenta *ἐνθυμήματα* sunt, ab animi intentione et cogitatione. Faciunt autem Dialectici argumentorum species tres: *ἐνθυμήματα*, *ἐπιχειρήματα*, et *ἀποδείξεις*. *Cam.* Cic. Top. 13. *Ex hoc illa rhetorum sunt ex contrariis conclusa,* quae ipsi enthymemata *appellant; non quod non omnis sententia proprio nomine enthymema dicatur, sed, ut Homerus propter excellentiam commune poëtarum nomen efficit apud Graecos suum, sic, cum omnis sententia enthymema dicatur, quia videtur ea, quae ex contrariis conficitur, acutissima, sola proprie nomen commune possidet.* Utramvis harum vocis significationum recte probaveris. Winsem.: *argumenta tua.* Br.: *consilia tua.*

πολλή 'στ' ἀνάγκη τἀπὸ σοῦ· λόγοισι γὰρ
οὐκ ὠνόμασται βραχέσι· τοὺς δὲ τῆσδε γῆς
ἄνακτας ἀρκεῖ ταῦτά μοι διειδέναι.
ΟΙ. καὶ ποῦ 'σθ' ὁ κραίνων τῆσδε τῆς χώρας, ξένοι;
ΧΟ. πατρῷον ἄστυ γῆς ἔχει· σκοπὸς δέ νιν,
ὃς κἀμὲ δεῦρ' ἔπεμπεν, οἴχεται στελῶν.
ΟΙ. ἦ καὶ δοκεῖτε τοῦ τυφλοῦ τιν' ἐντροπὴν
ἢ φροντίδ' ἕξειν, κἀπόνως τ' ἐλθεῖν πέλας;
ΧΟ. καὶ κάρθ', ὅταν περ τοὔνομ' αἴσθηται τὸ σόν.
ΟΙ. τίς δ' ἔσθ' ὁ κείνῳ τοῦτο τοὔπος ἀγγελῶν;
ΧΟ. μακρὰ κέλευθος· πολλὰ δ' ἐμπόρων ἔπη

259. Sic codd. quidam bonae notae, Schol. Br. etc. Alii πολλή τ' pro πολλή τοι, quod in versum incurrit, alii πολλή γ', quod non uni placuit Turnebo. H. ad Trach. 294. πολλή γ' ἀνάγκη confitentis et concedentis esse ait; affirmantis autem omissionem particulae restrictivae, nunc posito pronomine (ut Med. 957. πολλή μ' ἀνάγκη), nunc verbo ἐστὶ adjecto.

260. ὠνόμ., *enunciata sunt*. vid. M. ad Eurip. Iphig. Aul. 958. Br.: βραχέσι. gl. εὐτελέσι. (levibus. cf. 174.) Hujus significationis duo exempla suppeditat Reiskii index in Demosthenem (ἕνεκα κέρδους βραχέος et ἐκ βραχείας οὐσίας.)

261. ἄνακτας. Theseum. διειδέναι, *dijudicare*, *decernere*. Libenter se rem eam Theseo dijudicandam permittere ait Chorus.

262. εὖ τῇ οἰκονομίᾳ, ὥστε μὴ διατριβὰς γενέσθαι, τίς ὁ καλέσων ἔσται. Schol. κραίνειν cum genitivo, ut Ajac. 976. ὃς κραίνει στρατοῦ. cf., quem Hell. laudavit, Wakefieldium ad Trach. 127.

263. πατρ. ἄστυ γῆς, Doed. intelligit *caput terrae, quod jam majores Thesei tenuerint*; Hell. autem accipi malit pro ἄστυ γῆς πατρῴας per hypallagen satis frequentem. σκοπός. cf. 35.

264. Aliquot codd. et edd. vett. ἔπεμπεν, praeter Junt. sec., in qua est ἔπεμψεν, quod Br. e Triclinianis recepit. Sic etiam Laur. A., sed suprascripto π. Praetuli imperfectum, ut in sermone familiari, (?) et de re paullo ante acta. Neque id Elmslejo displicet.

265. ἐντροπὴν, αἰδῶ, reverentiam.

266. κἀπόνως τ' ἐλθ. π., *et venturum etiam esse haud gravate.* Scripti fere ἀπόνως τ', ut Ald., metro turbato, duo ἐμπόνως τ', ut dubium non sit quin recte particulam hanc restituerit Doed., cum Br., Triclinianos secutus libros, edidisset κἀπόνως ἐλθ. π. Frustra Porson. ap. Kidd. p. 217. aliique — ἕξειν, αὐτὸν ὥστ' ἐλθ'. π. καί — τε damnatum a nonnullis Doed. vindicasse monet Stallbaumium ad Plat. Phileb. p. 144.; similiterque Latinos jungere *et* — *etiam*; qua de re ipse et Frotscherus laudant Bremium ad Suet. Caes. 76., Ruhnk. ad Vellej. 1, 17., Cic. Leg. 3, 2, 4.; Quintil. 10, 1, 125. cf. 298.

269. μακρὰ κέλευθος. Erf.: „Dicendum erat μακρὰ, quia decem stadiis locus aberat ab Athenis." — cf. annot. ad 15. — πολλὰ δ' ἐμπ. ἔπη. εἰκὸς οὖν ἐστιν ἡμῶν ἀκηκοότων καὶ ἕτερον μεμαθηκέναι. ὁ γὰρ ἀπεληλυθὼς πρότερον οὐδέπω μεμαθήκει, ὅστις ἦν· τῷ γὰρ Χορῷ πρώτῳ ὡμολόγησε (Oedipus). διὰ μέσου τὸ θάρσει. Schol. Cam.: „Credibile esse dicunt, aliquem praetereuntem audisse sermonem Oedipi, qui dicturus sit Theseo" etc. Utramque

φιλεῖ πλανᾶσθαι, τῶν ἐκεῖνος αἴων,
θάρσει, παρέσται· πολὺ γὰρ, ὦ γέρον, τὸ σὸν
ὄνομα διήκει πάντας, ὥστε κεἰ βραδὺς
εὕδει, κλύων σοῦ δεῦρ' ἀφίξεται ταχύς.
ΟΙ. ἀλλ' εὐτυχὴς ἵκοιτο τῇ θ' αὑτοῦ πόλει,
ἐμοί τε· τίς γὰρ ἐσθλὸς οὐχ αὑτῷ φίλος;
ΑΝ. ὦ Ζεῦ, τί λέξω; ποῖ φρενῶν ἔλθω, πάτερ;
ΟΙ. τί δ' ἔστι, τέκνον Ἀντιγόνη;
ΑΝ. γυναῖχ' ὁρῶ
στείχουσαν ἡμῶν ἄσσον, Αἰτναίας ἐπὶ

ob causam alterum nuntium mittere recusat Chorus. cf. Schol. ad 262.

272. *κεἰ βραδὺς εὕδει*, *etiamsi serus dormiat.* Significanter dixit *βραδὺς*, *serus*, cum quia solent arctius dormire illi, qui sero cubitum iverunt, tum propterea quod aliter facere non debent reges secundum Homericum *οὐ χρὴ παννύχιον εὕδειν βουληφόρον ἄνδρα* etc. Schaeferus: „Metaphorice intelligendum de homine otioso, qui animum habet ab omnibus curis laxatum. Oedip. R. 65. *ὥστ' οὐχ ὕπνῳ γ' εὕδοντά μ' ἐξεγείρετε.* [item de regis vigilantia dictum. Reisig.] ubi optime Scholiastes: *οὐκ ἀμέριμνόν με ὄντα παρακαλεῖτε φροντίζειν.* Tympan. fragm. 1: *πυκνῆς ἀκοῦσαι ψεκάδος εὑδούσῃ φρενί.*“ quemadmodum et *dormire* Latinis dicitur figurate. Temere haec mutantur. — *ταχὺς*, quod oppositum *τῷ βραδὺς*, *celer*, ut etiam alteri nuntio sit anteversurus.

275. *τίς — φίλος.* *χρήσιμος. ὁ γὰρ ἀγαθὸς αὑτῷ τε καὶ τοῖς φίλοις ἐστὶ χρήσιμος.* Schol. Ad sententiam Hell. confert Eurip. Med. 85. 86., Terent. Andr. 2, 5, 16. Ibi Donatus laudat Andr. 4, 1, 12. *Proximus sum egomet mihi*, Lindenbrog. illud Menandri *φιλεῖ δ' ἑαυτοῦ πλεῖον οὐδεὶς οὐδένα.*

276. *ποῖ φρ. ἔλθω;* ut *ποῖ τις φροντίδος ἔλθῃ;* 156. et *ποῖ γνώμης πέσω;* Trach. 705. Monuit Hell.

277. *γυν. ὁρῶ.* *ἡ Ἰσμήνη πρόσεισι, τὰ κατὰ ἄῤῥενας ἀπαγγέλλουσα (ἀπαγγελοῦσα) παῖδας τοῦ Οἰδίπου πῶς ἔσχον.* Schol.

278. *Αἰτναίας.* *τῆς Σικελικῆς. λέγει δὲ ἀντὶ τῆς μεγάλης.* Schol. Sic et alii grammatici, monetque Burtonus, eodem sensu dici *Παρνάσσιος*, teste Favorino v. *Παρνάσσιοι.* Sed recte Reisigius: „Siculorum,“ inquit, „genus equorum velocitate clarum fuit. Quis enim nescit vel Hieronis quadrigas Pindaricis carminibus celebratas? *Per eosdem illos cantatus Grajis Agragas.* Itaque ab Oppiano illi non solum inter praestantissimos numerantur in Cynegeticis, libro 1. v. 170., sed ab eodem ob cursus celeritatem commendantur versu 272. *ἵππων ὅσσα γένεθλα τιτήλατο μυρίος αἶα, Ὠκύτατοι Σικελοί.* Cum his congruit Schol. Aristophanis ad Pacem (72.), *Αἰτναῖοι ἵπποι ταχεῖς καὶ διαβόητοι πρὸς τὸν δρόμον:* quo utitur auctore Phavorinus. Gratius Faliscus Cyneget. 524. ludum ait Siculis equis esse per montes Aetnae se ferre. Haec igitur summa eorum alacritas in caussa fuit, cur Soph. Ismenam nuntiam Sicula faceret equa vehi: tantum enim voluit hoc significare attributo, advehi Ismenam incitato cursu.“ —. „„Quodsi quid veri est in illa grammaticorum expositione, tamen ita erit existimandum, veloces illos equos fuisse,

πῶλον βεβῶσαν· κρατὶ δ' ἡλιοστερὴς
κυνῆ πρόσωπα Θεσσαλίς νιν ἀμπέχει.
τί φῶ; i. br.
ἆρ' ἔστιν; ἆρ' οὐκ ἔστιν; ἢ γνώμη πλανᾷ; i. tr.
καὶ φημί, κἀπόφημι, κοὐκ ἔχω τί φῶ, τάλαινα. i. t. c.
οὐκ ἔστιν ἄλλη! φαιδρὰ γοῦν ἀπ' ὀμμάτων

quod eximia proceritas cursum adjuvaret, quales Britannorum sunt cursores equi. Itaque *Αἰτναία πῶλος* tantundem valet atque equus cursor; quod ad scarabaeum, quo Trygaeus coelum peteret, facete transtulit Aristophanes.““ H. Laudantur etiam muli Siculi: vide Phot. v. ὄχος Ἀκέσσαιος et Pindari interpp. ad Olymp. 5 et 6.

279. ἡλιοστερής. σκιαστική. πλατύπιλος κυνῆ, ἤτοι περικεφαλαία, τὴν ὄψιν αὐτῆς περιέχει καλύπτουσα, καὶ ἀφαιρουμένη τὴν ἡλίωσιν. Schol. Idem ad sequ. versum: καὶ γὰρ περισσοὶ ἦσαν οἱ Θεσσαλικοὶ πῖλοι, ὡς καὶ Καλλίμαχος (ex emendatione Toupii et Naekii in dissert. de Tzetzae quodam loco et fragmentis nonnullis Callimachi, Bonnae edita 1821.), ἀμφὶ δέ οἱ κεφαλῇ νέον Αἱμονίηθεν Μεμβλωκὸς πίλημα περίτροχον ἄλκαρ ἔκειτο Ἴδεος ἐνδίοιο. Gloss. Victor. περικεφαλαία, ἀγροικῶν φόρημα. Reisigius: „Eo (pileo) utebantur peregrinatores adversus imbres aestusque. Quamobrem eo etiam Iris a Sophocle in Inacho atque ab Aristophane in Avibus induta est. κυνῆ autem, ut ait Schol. ad Nubes Aristoph. 267., fuit capitis tegumentum rusticanum, ita appellatum a materia, ex qua principio confectum fuit, pellibus caninis.“ quas pelles κυνὸς ποταμίου intelligere monet Eustathium atque Favorinum; et ab Hesychio commemorari etiam κυνῆν Ἀρκάδα et Βοιωτίαν, sed Thessalicam amplitudine videri praestitisse, itaque usu commodissimam fuisse. „Quare,“ inquit, „poëta nunc Ismenae hoc genus attribuit. quanquam ab eodem Arcadicus galerus in Inacho adhibitus fuisse traditur ab Hesychio s. v. Ἀρκάς.“ Conjicit Corayus in Prodromo bibl. gr. p. 298. ἡλιοστεγής. Sed recte Hellerus ὁ μακαρίτης: „Offenderat fortasse auctorem hujus conjecturae, quod στέρεσθαι h. l. dicitur, qui molesta aliqua re, quales sunt solis calores, liberatur. Verum et Romani *privare exilio*, *dolore*, *injuria*, sicut vicissim Horat. *vitiis instructior*. Ad κυνῆν ἡλιοστερῆ vid. Bentl. ad Callim. fr. 124. et Valck. ad Theocr. Adoniaz. p. 344. — De duplici accusativo (πρόσωπα et νὶν) uberius egit Matth. ad Eurip. Hec. 795. (771.)

281. Sic plerique omnes codd., nisi quod vett. edd. habent γνώμη. A. Laurent. πλανῶ, sed αι (i. e. ᾳ) superscripto ad ultimam syllabam; quod placuit Hermanno. Suidas in ἆρ' ἔστιν, quo loco hunc et sequentem versum profert: ἆρ' ἐστὶν (ἔστιν;) οὐκ ἔνεστιν (· Hermanni hae correctiones.) ἡ γνώμη πλανᾷ, quae videtur esse διττογραφία.

282. Male vett. edd., quas sunt qui sequantur: — τί φῶ. τάλαινα. Una haec est sententia, ut Eurip. Hecub. 1045. ἢ τὸν ἐς ἀΐδα Μελανοχρῶτα πορθμὸν ᾄξω τάλας; Hippol. 781. τίνα λόγον τάλας — προσαυδῶν τύχω; ibidem 832. ἀπὸ γὰρ ὀλόμενος οἴχομαι — τλάμων, Iphig. Aul. 791. οἴχομαι τάλαινα, et articulo addito Med. 262. αἰαῖ, πανώλης ἡ τάλαιν' ἀπόλλυμαι, quorum similia passim leguntur.

284. φαιδρὰ (i. e. φαιδρῶς) σαίνει, non φαιδρὰ προσστείχουσα, quod placet Scholiastae. Ceterum libri: — προσστείχουσα. (vel ·) σημαίνει δ', ὅτι

σαίνει με προσστείχουσα; σημαίνει δ', ὅτι
μόνης τόδ' ἔστι, δῆλον, Ἰσμήνης κάρα.
ΟΙ. πῶς εἶπας, ὦ παῖ;
ΑΝ. παῖδα σήν, ἐμὴν δ' ὁρᾷν
ὅμαιμον· αὐδῇ δ' αὐτίκ' ἔξεστιν μαθεῖν.
ΙΣ. ὦ δισσὰ πατρὸς καὶ κασιγνήτης ἐμοὶ
ἥδιστα προσφωνήμαθ', ὡς ὑμᾶς μόλις
εὑροῦσα λύπῃ δεύτερον μόλις βλέπω!
ΟΙ. ὦ τέκνον, ἥκεις;
ΙΣ. ὦ πάτερ δύσμοιρ' ὁρᾷν!
ὦ σπέρμ' ὅμαιμον! ὦ δυσάθλιαι τροφαί . . .
ΟΙ. ἦ τῆσδε κἀμοῦ;
ΙΣ. δυσμόρου δ' ἐμοῦ τρίτης.
ΟΙ. τέκνον, πέφηνας . . .
ΙΣ. οὐκ ἄνευ μόχθου γέ μοι.

— κάρα, in quibus δῆλον non habet quo referatur; quod qui sentirent, posuisse videntur illud, quod ap. Suidam v. σημαίνει legitur, σημαίνει δ', ὅτι Μόνης τόδ' ἐστὶν Ἰσμήνης φίλον (Μόνης φίλον τόδ' ἐστὶν Ἰσμ., vel cum H. Μόν. τόδ' ἐστὶ φίλιον Ἰσμ.) κάρα. Nunc σημαίνει absolute dictum est, ut Phoeniss. 588. αὐτὸ σημανεῖ, 1006. σήμαινέ μοι etc.

287. παῖδα (μὲν) σήν. cf. 1185.

288. αὐδῇ etc. ἐκ τῆς φωνῆς ἔξεστί σοι μαθεῖν. Schol.

290. προσφωνήματα dicta pro iis, quos alloquitur Ismene, ut, monente Reisigio, πρεσβεύματα Eurip. Suppl. 184., ubi vid. Markl. Haud male Reisig. vertit *nomina*.

291. λύπῃ, ob tristitiam, lacrimis scil. obortis. *Jacobs*.

293. Libri: ΟΙ. ὦ σπ. ὅμαιμον. ΙΣ. ὦ δυσ. τροφαί: cum consentaneum sit, sororem quoque a sorore adveniente compellari, ut 289. cf. 296. Et patris et sororis habitum Ismene contemplata subjicit ὦ δυσάθλιαι τροφαί, *o vitas miserrimas!* — σπέρμα ὅμαιμον, ut paulo ante ἐμὴν ὅμαιμον, infra 1185. ὦ σπέρματ' ἀνδρὸς τοῦδ', ἐμαὶ δ' ὁμαίμονες etc. Minus recte Triclin.: διότι ἐκ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ταύτην ἐγέννησεν, ὅμαιμον σπέρμα [ταύτην] καλεῖ: quae memoriae memorum lectorum inculcata taedium sui moveant. Nec jam probo Buttmannum, verba haec Antigonae tribuentem; etsi longe ista ratio melior quam librorum.

294. Hunc versum antecedenti jungendum esse animadvertit M.: nam codd. habent post 296., trepidantibus quidem interpretibus tam antiquis quam recentioribus, variaque comminiscentibus, quae non adscribam. Quod praeterea novat M., versus 295, 6. inserens post 292., deinde autem ponens 293, 4, 7. etc., minime necessarium est; placuit tamen et hoc nonnullis. Ceterum libri δυσμ. δ' ἐμοῦ, vel ἐμῆς, τρίτης, non δυσμ. τ' ἐμοῦ τρ., quod auctore Marklando invexerunt editores.

295. Vulgo τέκνον, πέφηνας; quasi denuo quaerente Oedipo, num advenerit filia Ismene; quod subabsurdum. Quare interrumpi arbitror a virgine vehementer commota senis orationem hanc, vel similem: τέκνον, πέφηνας ἀδοκη-

ΟΙ. πρόσψαυσον, ὦ παῖ!
ΙΣ. θιγγάνω δυοῖν ὁμοῦ.
ΟΙ. τέκνον, τί δ' ἦλθες;
ΙΣ. σῇ, πάτερ, προμηθίᾳ.
ΟΙ. πότερα πόθοισι;
ΙΣ. καὶ λόγοις τ', αὐτάγγελος,
ξὺν ᾧπερ εἶχον οἰκετῶν πιστῷ μόνῳ.
ΟΙ. οἱ δ' αὐθόμαιμοι ποῖ νεανίαι πονεῖν;
ΙΣ. εἴσ', οὗπέρ εἰσι· δεινὰ δ' ἐν κείνοις τανῦν.

τος: cujusmodi dicta cum passim inveniantur in tragoediis, velut ap. Euripidem Hel. 610. legitur ἀδόκητον ἔχω σε πρὸς στέρνοις, et Phoen. 284. ἰὼ μόγις φανεὶς ἄελπτα κἀδόκητα ματρὸς ὠλέναις, sexcenties in medium prolata intelligenda potius quam pronuntianda esse existimans elegantissimus Tragicus occupare fecit puellam dicere, se non sine labore advenisse. Interpunctionem pariter atque notationem personarum liberas fere res esse editoribus horum scriptorum, nemo nescit.

297. σῇ, π., προμ. *tibi, pater, prospiciens.* Winsem. Schol.: ἀντὶ τοῦ διὰ τὴν σὴν πρόνοιαν.

298. sic quidam veterum librorum, in quibus A. Paris., A. Ricc., Aldus. alii λόγοις γ', ut edidit H. recentiores, quos auctores habet Br., λόγων αὐτάγγελος. καὶ λόγοις τε ut 266. καὶ ἀπόνως τε. vide ibi annotata. in αὐτ. intelligendum αὐτῶν (λόγων), ut monuit H.

299. οἰκετῶν. Famulus Ismenae comes eo maxime consilio inducitur, ut habeat virgo, cujus juvetur tibia. vid. Genelli „Theater von Athen.“ *Doed.* Decorum quoque servavit Sophocles, virginem non sine comitatu peregre proficisci fingens: vid. G. G. S. Koepkii „Beschreib. des häusl. u. s. w. Lebens der Griechen“ p. 428, 9.

300. πονεῖν; ὥστε πονεῖν; vid. Matth. gr. gr. §. 535, d. et cf. 807. sqq. Recte Hellerus: *ubi sunt* (fratres juvenes), *ut laborare pro me possint; quod nunc vos, o puellae, facitis.* Et Doed.: „Hoc dicit: *Cur tu potissimum ades, virgo? quonam enim fratres evaserunt* (quo abierunt, H.)? *quibus, utpote masculae proli, prae te conveniebat patris curam suscipere.*

301. εἴσ', οὗπέρ εἰσι. cf. 289. δεινὰ δ' ἐν κείνοις τανῦν MSS. aliquot et Ald., Reisigio atque Elmslejo adstipulantibus; i. e. interprete Naogeorgo: *at inter eos atrocia sunt modo Exorta.* Alii libri depravate δεινὰ δ' κείνοις, vel δεινὰ δ' ἐκείνοις, ex quo facias δεινὰ δὴ κείνοις, siquidem δὲ et δὴ saepius confunduntur. Recentiores δεινὰ τἀκείνοις τανῦν, quod Brunckio placuit et Hermanno, non tamen uno id modo interpretatis: nam Br. sic vertit: *verum atroci versantur in periculo;* H.: „Plena,“ inquit, „oratio foret δεινὰ ἐκείνοις τὰ αὐτῶν ἐστι, vel δεινὰ τὰ ἐκείνων ἐστὶν αὐτοῖς, quae sunt in brevius contracta per illud genus attractionis.“ Vellem ejusmodi attractionis exempla protulisset vir doctissimus certiora quam sunt illa, quae adscripsit ad El. 137. (132.) Nunc, si quid mutandum est, malim cum Schaefero et Doederlino δεινὰ τἀν κείνοις secundum scholion δεινὰ δ' ἐκείνοις τανῦν. νῦν δὲ τὰ ἐν ἐκείνοις ἐστὶ δεινά. Sed enim perstandum esse censeo in scriptura Aldina; in qua quod nonnemo nec eleganter expressam dicit sententiam, et inutilem esse putat particulam δὲ, ut in iis, qui explicationis causa adjecta sint, duplici-

ΟΙ. ὦ πάντ' ἐκείνω τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ νόμοις
φύσιν κατεικασθέντε καὶ βίου τροφάς!
ἐκεῖ γὰρ οἱ μὲν ἄρσενες κατὰ στέγας
θακοῦσιν ἱστουργοῦντες· αἱ δὲ σύννομοι
τἄξω βίου τροφεῖα πορσύνουσ' ἀεί.
σφῷν δ', ὦ τέκν', οὓς μὲν εἰκὸς ἦν πονεῖν τάδε,
κατ' οἶκον οἰκουροῦσιν, ὥστε παρθένοι·

ter fallitur, primum quod minime inelegans est usus ἐν praepositionis, cum significat *inter*, quod fit saepissime; tum quia pro mera epexegesi habet verba δεινὰ δ' ἐν κείνοις τανῦν, quibus verbis illud, quod dixit Ismene, εἴσ' οὗπέρ εἰσι, quod est aperte loqui recusantis, ita corrigit, ut summatim tamen narret, quid agant fratres, ne sciscitanti de iis patri deesse videatur.

302. διαβάλλει τοὺς Αἰγυπτίους, ὡς παρὰ τὸ πρέπον διαιτωμένους, καὶ γυναῖκας, καὶ ἄνδρας. Νυμφόδωρος δὲ ἐν τῷ τρισκαιδεκάτῳ τῶν Βαρβαρικῶν (lib. 13., *Cam.*) γράφει οὕτως· „Ἔθεσι δὲ τὰ μὲν ἐναντίοις, τὰ δὲ ὁμοίοις χρῶνται τοῖς Ἕλλησι. τὸ μὲν γὰρ ἐξίστασθαι τοῖς πρεσβυτέροις τοὺς νεωτέρους ὁμοτρόπως καὶ ἡμῖν διοικοῦσι· τῶν δὲ ἄλλων οὐδέν. ἐν μὲν γὰρ τοῖς Ἕλλησιν οἱ μὲν ἄνδρες κατὰ τὴν ἀγορὰν οἰκονομοῦσιν, αἱ δὲ γυναῖκες ἔνδον μένουσαι ταλασιουργοῦσιν· ἐκεῖ δὲ αἱ μὲν γυναῖκες ἐν ἀγορᾷ περιπατοῦσι καὶ καπηλεύουσιν, οἱ δὲ ἄνδρες κατὰ τὴν οἰκίαν ὑφαίνουσιν. ὁ γὰρ Σέσωστρις ἐκθηλῦναι τοὺς ἄνδρας βουλόμενος, ἅτε μεγίστης χώρας γεγενημένους καὶ πολλοὺς ὄντας, ὅπως μὴ συστραφέντες ἐπ' ἰσομοιρίαν ὁρμήσωσι, τὰ μὲν ἐκείνων ἔργα ταῖς γυναιξὶ, τὰ δὲ τῶν γυναικῶν ἐκείνοις προσέταξεν, ἵνα μὴ μόνον τῶν ὅπλων ἀναγκαίως στερηθέντες, ἀλλὰ καὶ τὴν ψυχὴν ὑπὸ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀνεθέντες, ἀσμένως ἐπὶ τοῖς ὑπάρχουσι καταμένωσιν. ὅθεν τοὺς μὲν ψιλοὺς εἶναι, τὰς δὲ ἀνιέναι τὰς τρίχας προσέταξε, καὶ τοὺς μὲν ἐπὶ τῶν κεφαλῶν φέρειν τὰ φορτία, τὰς δὲ ἐπὶ τῶν ὤμων ἠνάγκασεν· ἔπειτα δὲ τοὺς μὲν καθημένους, τὰς δὲ ὀρθὰς ἑστώσας οὐρεῖν· καὶ ταῖς μὲν δύο ἱμάτια περιβάλε, τοῖς δὲ ἕν, ὑπολαμβάνων ἅμα τοῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἐκθηλύνεσθαι, ὃ καὶ Λυδοῖς ὕστερον συμπεσεῖν φασιν.“ (Herodot. lib. 1. *Cam.*) Schol. Cf., qui praeterea hanc in rem laudantur, Herodot. 2, 35., Eustath. p. 13, 12. (23, 45.), denique scriptorem dissertationis doricae de Turpi et Honesto in Galei Opusc. mythol. p. 714. Quod fratres moribus Aegyptiorum, i. e. homines rebus, similes dicuntur, de eo Hell. comparat 157., 1065., de Latinis Heusingerum ad Cic. de Offic. 1, 22. etc.

303. βίου τροφὰς, *vivendi modum.* Br.

305. αἱ δὲ σύννομοι. αἱ ἀδελφαὶ, ἢ αἱ γυναῖκες. Schol. Seidl.: „Schol. V. ὡς μετέσχισται τοῦ αὐτοῦ βίου καὶ τῆς αὐτῆς νομῆς. τοῦτο δὲ ὡς ἐπὶ ὄρνεως. λέγει δὲ τοῦτο ὁ ἔποψ πρὸς ἀηδόνα. Respexit hic Schol. ad Aristoph. Av. 209. ἄγε συννομέ μοι. Pro μετέσχισται e Schol. Aristoph. et Suida corrige μετέχουσαι.“

306. βίου τροφ., *victum:* cf. 1173. πορσ. *administrant.* Winsem.

307. σφῷν dicit Oed., intelligens duplicem liberorum sexum: *ex vobis utrisque.* Seidl. Blomf. Gloss. ad Aeschyl. Prom. (12.) p. 102.: σφῷν monosyllabice pro ὑμῖν (atque ὑμῶν, ut h. l.: *Both.*) Attici dicebant, et νῷν pro ἡμῖν:

σφὼ δ' ἀντ' ἐκείνων τἀμὰ δυστήνου κακὰ
ὑπερπονεῖτον. ἡ μὲν, ἐξ ὅτου νέας
τροφῆς ἔληξε καὶ κατίσχυσεν δέμας,
ἀεὶ μεθ' ἡμῶν δύσμορος πλανωμένη
γερονταγωγεῖ, πολλὰ μὲν κατ' ἀγρίαν
ὕλην ἄσιτος νηλίπους τ' ἀλωμένη,
πολλοῖσι δ' ὄμβροις ἡλίου τε καύμασι
μοχθοῦσα τλήμων, δεύτερ' ἡγεῖται τὰ τῆς
οἴκοι διαίτης, εἰ πατὴρ τροφὴν ἔχοι.
σὺ δ', ὦ τέκνον, πρόσθεν μὲν ἐξίκου πατρὶ
μαντεῖ' ἄγουσα πάντα, Καδμείων λάθρα,
ἃ τοῦδ' ἐχρήσθη σώματος· φύλαξ δέ μου
πιστὴ κατέστης, γῆς ὅτ' ἐξηλαυνόμην·
νῦν δ' αὖ τίν' ἥκεις μῦθον, Ἰσμήνη, πατρὶ

quod monuerunt Dawes. Misc. crit. p. 238., Pierson ad Moerin p. 300., Valck. ad Phoen. 463.

309. *τἀμὰ κακά*. accusativus: nam *δυστήνου* pertinet ad *ὑπερπονεῖτον*. Ajac. 1222. *ἐπεὶ καλόν μοι τοῦδ' ὑπερπονουμένῳ θανεῖν*. Male gloss. Vict. *ὑπὲρ, ἄγαν*.

312. *πλανωμένη*. Wakefield. vult *πονουμένη*. Si *πλανωμένη* et *ἀλωμένη* v. 314. in hac vicinia ferri non possent, multo pronius foret corrigere *νηλίπους τ' ἀτωμένη*. *Jacobs.* *οἴκοθέν γ' ἀτώμενος* dixit Eurip. Suppl. 169.

314. *νηλ.* *ἀνυπόδητος*. Schol. Non paupertatis solum indicium fuisse nudis pedibus incedere, sed a philosophis etiam ceterisque adstrictioris vitae hominibus, item ab heroibus, *ἀνυποδησίας* ritum fuisse observatum, adnotat Burtonus, laudans Bochart. Hieroz. 1, 2, 5. et Kust. ad Aristoph. Nub. 103. *Hell.*

316. *δεύτ. ἡγεῖται*, paternae alimoniae posthabet vitam, quam intra parietes domesticos ageret. *Cam.*

318. *ἐξίκου*. Br.: *tu vero, o filia, antea quidem domo egressa, clam Thebanis, patri renuntiasti quaecunque de me edita fuerant oracula*; et similiter alii interpp.; pejus etiam Solgerus: *Du aber, Kindlein,* (!) *kamest erst und brachtest mir, Geheim dem Kadmosvolke, jeden Götterspruch, Der über diesen Leib* (!) *erscholl, und gabest dann Mir treulich Obacht,* (!) *als ich ward hinausgejagt.* (!) Nusquam *ἐξικνεῖσθαι* valet *egredi*, sed *pervenire* sive *advenire*, quo sensu accusativo jungi solet, velut Eurip. Med. 648. *πρὶν ἄν τι δράσῃς, ἢ τίν' ἐξίκῃ χθόνα;* qui accusativus intelligi videtur El. 363.; vel *consequi* seu *perficere*, quemadmodum El. 565. Euripides dixit *τί δῆτα δρῶντες τοῦδ' ἂν ἐξικοίμεθα;* et Bacch. 929., si divinavimus, *οὐκ ἐξικνοῦμαι, Μαινάδων ὅσον μόθων*. Itaque h. l. *ἐξίκου ἄγουσα* significat *perfecisti, ut renuntiares*, quamvis prohibentibus Thebanis.

319. *ποῖα μαντεῖα; ὅτι, ὅπου δ' (ὁπουδὴ) ἂν ταφήσεται, σωτήριος ἔσται τῇ γῇ ἐκείνῃ*. Schol. Etiam de aliis vaticiniis cogitandum esse arbitratur Hell. in Oedipi vita miraculis et portentis referta; idque sane monstrat vocabulum *πάντα*; sed tamen inprimis illud de morte ejus oraculum intelligitur.

φέρουσα; τίς σ' ἐξῆρεν οἴκοθεν στόλος;
ἥκεις γὰρ οὐ κενή γε (τοῦτ' ἐγὼ σαφῶς
ἔξοιδα), μὴ οὐχὶ δεῖμ' ἐμοὶ φέρουσά τι.
ΙΣ. ἐγὼ τὰ μὲν παθήματ', ἅπαθον, πάτερ,
ζητοῦσα τὴν σὴν, ποῦ κατοικοίης, τροφὴν,
παρεῖσ' ἐάσω· δὶς γὰρ οὐχὶ βούλομαι,
πονοῦσά τ', ἀλγεῖν, καὶ λέγουσ' αὖθις πάλιν·
ἃ δ' ἀμφὶ τοῖν σοῖν δυσμόροιν παίδοιν κακὰ
νῦν ἐστι, ταῦτα σημανοῦσ' ἐλήλυθα.
πρὶν μὲν γὰρ αὐτοῖς ἦν ἔρις, Κρέοντί τε
θρόνους ἐᾶσθαι, μηδὲ χραίνεσθαι πόλιν,
λόγῳ σκοποῦσι τὴν πάλαι γένους φθορὰν,

323. τίς — στόλος; *quaenam te domo excivit profectio?*

324. κενὴ, *vacua, otiosa.*

325. μὴ — τι, *non terrorem mihi aliquem nuntians.* Hoc latine dici potest cum Doed. *non enim venisti, quin malum aliquod afferas*; vel cum Bakio *non ita vacua venisti, quin metum mihi afferas.* cf. Viger. 7, 12, 4., Matth. gr. gr. §. 601, b. Abesse videtur posse salva sententia κενή: nam sane hoc idem fere est ac si dicas Hermanni verbis οὐ γὰρ ἂν ἦλθες, μὴ οὐχὶ δεῖμά τι φέρουσα: verum ejusmodi περισσῶν plena sunt scripta veterum, velut, monente Doed., hic noster Oedip. T. 57. dixit ναῦς ἔρημος ἀνδρῶν μὴ ξυνοικούντων ἔσω, et hoc ipso loco legitur ζητοῦσα τὴν σὴν, ποῦ κατοικοίης, τροφὴν, ubi sufficiebat ζητοῦσα τὴν σὴν τροφήν.

327. Sic A. Paris., nisi quod habet, teste Donndorfio, κατοικοίη στροφήν. τροφὴν, τὴν δίαιταν, ut interpretatur Schol. Ald. et vett. edd. κατοικοίης τροφήν (Schol. min. sine auctoritate στροφὴν, διαγωγήν.): recentiores, male auscultante Br., κατοικοίη τροφήν, *explorans vitam tuam, ubi degeres*; i. e. explorans, ubi degeres. vid. annot. praegressa.

328. τὸ ἑξῆς δὶς γὰρ οὐ βούλομαι ἀλγεῖν. Schol.

332. Ἔρως pro ἔρις, quae librorum lectio est, auctore Tyrwhitto ediderunt Br. aliique, cum ἔρις h. l. dicta esset ἔρις ἀγαθὴ, *honesta certatio*, uter fratrum plus Creonti tribueret avunculo, ejusque jussis libentius pareret. Sensit hoc Doed., laudans Hesiodum initio libri de Operibus et Diebus, ubi dicit de ἐρίδων γένει, quarum τὴν μέν κεν ἐπαινήσειε νοήσας, Ἡ δ' ἐπιμωμητὴ, et Aeschyli illud Eum. 962. ἀγαθῶν ἔρις, cui ἔρις κακὴ opponitur 337. Cam.: „Antehac deliberarunt, num Creonti cederent regno, deque ea re certabatur. Sed nunc perniciosum inter ipsos certamen extitit." τε — μηδέ. vid. Matth. gr. gr. §. 607.

333. χραίνεσθαι, *inquinare discordia et caede.* Ajac. 43., annotante Hell., δοκῶν ἐν ὑμῖν χεῖρα χραίνεσθαι φόνῳ. Eurip. Herc. fur. 687. τίς ὁ θεοὺς ἀνομίᾳ χραίνων etc.

334. λόγῳ σκοποῦσι, *respectum habentes, ut quidem ipsi dicebant, sive vere illud, sive ficte, veteris pestis.* Ideo autem addit λόγῳ Ismene, quia repentina isti consilii mutatio, quum de φθορᾷ nihil interea mutatum fuisset, suspicionem commoverat, falso illam olim causam fuisse praetextam. Simillime Thuc. 2, 43. σκο-

οἷα κατέσχε τὸν σὸν ἄθλιον δόμον·
νῦν δ' ἐκ θεῶν του κἀξ ἀλιτηροῦ φρενὸς
εἰσῆλθε τοῖν τρισαθλίοιν ἔρις κακή,
ἀρχῆς λαβέσθαι καὶ κράτους τυραννικοῦ.
χὠ μὲν νεάζων καὶ χρόνῳ μείων γεγὼς
τὸν πρόσθε γεννηθέντα Πολυνείκη θρόνων
ἀποστερίσκει κἀξελήλακεν πάτρας.
ὁ δ', ὡς καθ' ἡμᾶς ἔσθ' ὁ πληθύων λόγος,

πο ῦντας μὴ λόγῳ μόνῳ τὴν ὠφελείαν. *Ex Doed.* Sic dici solet λόγῳ, vel λόγοις. Eurip. Hel. 1000. et 1002. λόγῳ θανεῖν, El. 47. τὸν λόγοισι κηδεύοντα, Heracl. 5. οἶδα δ' οὐ λόγῳ μαθὼν, ubi Elmsl. laudat Aeschyl. Prom. 336. ἔργῳ, κοὐ λόγῳ, τεκμαίρομαι, et Herodot. 5, 24. τοῦτο δὲ οὐ λόγοισι, ἀλλ' ἔργοισι, οἶδα μαθών. cf. Philoct. 55.

336. Triclin. et recentiores libri, Turn., Br., alii, ἀλιτηρίου, ruente versu; Toup. ad Suidam v. ἀλιτηροῦ: — του κἀλιτηρίου φρενὸς, quod nonnullis placuit. Sed acquiescendum esse videtur in antiqua lectione, cum verbi ἀλιτηρὸς nondum ad liquidum perducta sit prosodia. Nam H. quidem: „E verbo ἀλείτειν," inquit, „pro quo tantum ἀνθυπόταϰτον in usu est ἀλιτεῖν, factum ἀλείτης, quo Homerus usus est. Ejus nominis alia forma est ἀλίτας, media correpta, quae restituenda est Euripidi in Heracl. 614. τὸν δ' ἀλίταν εὐδαίμονα τεύχει. Fuerunt tamen, qui etiam ap. Homerum, cui media syllaba longa est, ἀλίτην scriberent, a verbo barytono ἀλίτω. vide Orionem Theb. p. 32., Etym. M. p. 62, 1., 65, 1. 13. et Ruhn. Epist. crit. p. 92. Itidem ex aoristo est ἀλιτήριος, ἀλιτηρὸς, ἀλιτρός" etc. Sane Eustath. ad Odyss. 5. p. 1529.: ἐνεστὼς ἀλείτω τῇ ει διφθόγγῳ παραληγόμενος, οὗ δεύτερος ἀόριστος ἤλιτον, ὅθεν ἀλιτηρός. Sed non est quod juremus in magistri ejus verba, nec male ἀλιτηρὸς ab ἀλίτης derivabimus, altera producta, sicut λυπηρὸς, ἀτηρὸς, κρατερὸς, μογερὸς, φοβερὸς, quae Doed. exempla profert, a nominibus λύπη, ἄτη, κράτος, μόγος, φόβος, cum ἀλιτήμων recte corripiat, eodem monente, syllabam secundam, quia non a nomine derivatur, sed a verbo ἀλιτεῖν, ut ἀβροτήμων ab ἀβροτεῖν pro ἁμαρτεῖν. Ad ἀλιτηροῦ altera producta pertinere videtur etiam libri Veneti scriptura ἀλειτηροῦ, et Parisini B. atque Vaticani ἀλητήρόν. Ceterum Schol. ἀλιτηροῦ, μιαρᾶς. gloss. Br. ἁμαρτωλοῦ, μιαρᾶς.

340. Sic fere vett. iique meliores libri, nisi quod A. quoque Paris. et A. Ricc. habent θρόνον, ut Ald. In aliis et hoc scriptum est et Πολυνείκην. Alteram formam magis Atticam esse monet Br.; quod autem attinet ad scripturam θρόνον, annotavit Doed., Tragicos, nisi metrum impedimento sit, *regnum* dicere solere θρόνους, *sellam* vel *solium* θρόνον, ut Aeschyl. Theb. 409., Prom. 228., et similiter *regiam* δόμους seu δώματα, non δῶμα seu δόμον. Pertinet hoc ad magniloquentiam poëtarum. — Schol. τὸ χ παράκειται, ὅτι πρεσβύτερόν φησι τὸν Πολυνείκη. Aliter scilicet Euripides Phoenissis (71.) et Hyginus fab. 67. Sed Apollodorus 3, 5. Οἰδίπους δὲ καὶ τὴν βασιλείαν παρέλαβε, καὶ τὴν μητέρα ἔγημεν ἀγνοῶν, καὶ παῖδας ἐτέκνωσεν ἐξ αὐτῆς Πολυνείκην καὶ Ἐτεοκλέα etc.

342. ὁ πλ. λόγος. *ut vulgo apud nos fertur.* Br. Comparatur Ae-

τὸ κοῖλον Ἄργος βὰς φυγάς, προσλαμβάνει
κῆδός τε καινὸν καὶ ξυνασπιστὰς φίλους,
ὡς αὐτίκ' Ἄργος ἢ τὸ Καδμεῖον πέδον
τιμῇ καθέξον, ἢ πρὸς οὐρανὸν βιβῶν.
ταῦτ' οὐκ ἀριθμός ἐστιν, ὦ πάτερ, λόγων,

schyl. Prom. 842. *ὡς ἐπλήθυον λόγοι.*

843. *τὸ κοῖλον Ἄργος.* *πολλαχοῦ τὸ Ἄργος κοῖλόν φησι· καθάπερ καὶ ἐν Ἐπιγόνοις τὸ κοῖλον Ἄργος οὐ κατοικήσαντ' ἔτι, καὶ ἐν Θαμύρᾳ ἐκ μὲν Ἐριχθονίου ποτιμάστιον ἔσχεθε κοῦρον Αὐτόλυκον, πολέων κτεάνων σίνιν Ἀργεϊ κοίλῳ. Ὅμηρος* (Odyss. 4, 1.) *οἱ δ' ἷξον κοίλην Λακεδαίμονα.* Schol. cf. 1297. Hinc, monente Hell., *καταβαίνειν εἰς Ἄργος* dicitur Thuc. 5, 58. Idem 2, 25. *κοίλη Ἦλις.* M.: Strabo de regione Argolica p. 370, C. *τῆς τε χώρας κοίλης οὔσης, καὶ ποταμοῖς διαῤῥεομένης.* In universum *τόπος κοῖλος* est locus montium ambitu cinctus, qui speciem excavati habet. Idem p. 239, C. *κοῖλος δ' ἐστὶν ὁ τόπος, ἔχει δ' ὅμως ἐρυμνὴν ἄκραν,* p. 284, C. *ἡ δὲ χώρα οὐ δεινὴ διὰ τὴν κοιλότητα τῶν πεδίων.* Euripides ap. eundem p. 366, C. (Cresph. fragm. 12.) *κοίλη γὰρ ὄρεσι περίδρομος* —.

344. In *καινὸν* reprehensio aliqua latet, quod Polynices quum connubium non esset inter Thebanos et Argivos, tamen Adrasti filiam duxerit. *Doed.*

345, 6. *quasi confestim Argis Thebanum solum aut cum honore occupaturis, aut ad coelum sublaturis.* *ἀπὸ κοινοῦ* in verbis *ἢ πρὸς οὐρανὸν βιβῶν* intelligi potest *τιμῇ* ex praegressis, etsi per se quoque ista verba significant, quod ait Schol., *ὑψώσων τῇ εὐκλείᾳ.* Recte M. usitatam hanc esse monet hyperbolen, quemadmodum Theocritus dicat 5, 144. *ἐς οὐρανὸν ὔμμιν ἀλεῦμαι,* et Nonnus 10, 344. *ἥπτετο Βάκχος Ὀλύμπου.* In coelum enim abire, sive ad deos evehi, dicuntur illi, quorum omnes numeros habet felicitas. vide Pindari interpp. ad Ol. 5. extrem., Horatii ad Ol. 1, 1, 29., Cic. Tusc. Quaest. 1. extrem., Erasmi Adag. 1, 6, 99. sequ., Klotz. Vindic. Horat. p. 60. Augurabatur igitur Polynices, Argivos aut magna cum gloria (*τιμῇ, σὺν τιμῇ*) potentissimum Thebanorum regnum esse expugnaturos, aut victos, cum et ipsi potentissimi essent, mirum quam aucturos gloriam Thebanorum. Male Br. *ὡς α. Ἄδη τὸ Κ. πέδον Τ. κ., καὶ πρ. ο. β.* Ceterum Paris. A. et F., itemque Ricc. A., *Καδμεῖον*, vulgus codicum *Καδμείων*, quod Reisigio aliisque placuit; quorum Elmslejus: „Ante *πέδον* facilius *καδμείων* mutatur in *καδμεῖον* quam *καδμεῖον* in *καδμείων*.“ Fateor; nec tamen propterea bonam bonorum librorum lectionem mutare ausim. Saepe confusa ο et ω: quid, si forte exaratum *Καδμεῖων* sedulo mutavit aliquis corrector, scripsitque *Καδμείων*, cum potius restituere debuisset id, quod alibi legeretur, *Καδμεῖον*? Adeo facile est ejusmodi rationes refellere. — *βιβῶν.* futurum Ionicum Atticumque, de quo Reisig. ad h. l., Matth. gr. gr. §. 178, 2. etc.

347. *ταῦτ' οὐκ ἀρ.* *οὐ μέχρι λόγων προκόπτοντα.* Schol. *ἀριθμός*, *futilis multitudo*, quam vocis significationem illustrantes Hellerus laudat Berglerum ad Aristoph. Nub. 1205. et Boeckhium de Trag. vet. p. 93. cf. Schneideri lex. v. *ἀριθμός*, ubi et illud profert, quod legitur Eurip. Heracl. 962. *εἰδὼς μὲν οὐκ ἀριθμὸν, ἀλλ' ἐτητύμως Ἄνδρ' ὄντα τὸν σὸν παῖδα:* qui locus, monente Elmslejo, id peculiare habet, quod in eo unus Hercules dicitur *οὐκ ἀριθμός*.

ἀλλ' ἔργα δεινά· τοὺς δὲ σοὺς ὅποι θεοὶ
πόνους κατοικτιοῦσιν, οὐκ ἔχω μαθεῖν.
ΟΙ. ἤδη γὰρ ἔσχες ἐλπίδ', ὡς ἐμοῦ θεοὺς
ὤραν τιν' ἕξειν, ὥστε σωθῆναί ποτε;
ΙΣ. ἔγωγε, τοῖς νῦν γ', ὦ πάτερ, μαντεύμασι.
ΟΙ. ποίοισι τούτοις; τί δὲ τεθέσπισται, τέκνον;

348. *τοὺς δὲ σοὺς ὅποι θεοὶ πόνους κατοικιοῦσιν, οὐκ ἔχω μαθεῖν.* Ita codex F. Paris., non *κατοικτιοῦσιν*, quod in aliis habetur libris, ineptum illud quidem propterea quod motus notio inest in *ὅποι*, non inest in *κατοικτίζειν*. vide annot. ad 23. et cf. similia 88. seqq., 364., 369. sequ., quae et hic cogitat Ismene. Euripides Hipp. 580. *ὦ Ζεῦ, τί δὴ — γυναῖκας εἰς φῶς ἡλίου κατῴκισας;* qui videndus etiam Herc. fur. 13. et Sisyph. fragm. 1, 38. Virg. Aen. 2, 524. *Sic ore effata recepit Ad sese, et sacra longaevum* in sede locavit. Horat. Od. 10, 17. *Tu pias laetis animas reponis Sedibus etc.* Interpretantur *ποῖ τραπέντες (τρέψαντες) κατοικτιοῦσι*, vel *ὅποι δὴ οἱ θεοὶ κατοικτίσαντες θήσουσι τοὺς σοὺς πόνους*, *ἢ εἰς τίνας ὅρμους αὐτοὺς ἄξουσι.* sed id quo fieri possit modo, haud docent: nam quae comparant, *ποῖ τελευτῆσαί με χρὴ* 441., *ἔνισπε —, δῆμον κρατοῦσα χεὶρ ὅποι πληθύεται* Aeschyl. Suppl. 603., *ποῖ κακῶν ἐρημίαν εὕρω;* Eurip. Herc. fur. 1054., aliena sunt omnia, ut in quae conveniat notio ista motus. *κατοικιοῦσιν* nos jam olim posuimus auctore Purgoldo Obs. crit. in Sophoclem etc. p. 216., cum nesciremus, idem prius conjectura consecutum esse Burgessium. — *τοὺς σοὺς πόνους, σὲ τὸν πονοῦντα.*

349. *οὐκ ἔχω μαθεῖν* modeste dicit virgo, quae oracula quidem nosset, sed, an eventum habitura essent, nesciret, pristinisque Oedipi fortunis admonita magis metueret quam speraret, patris etiam conamina ista Thebanorum aegre laturi, reverentia, quominus statim omnia exponeret, deterreretur. Similiter El. 572. Chorus *οὐκ ἔτι εἰσορᾶν* se dicit, quae tamen perspicit probatque.

350. *ὡς — ἕξειν.* Satis anomalam hanc constructionem esse monet Schaeferus: ex regula enim fore *ὡς ἐμοῦ θεοὶ ὤραν τινὰ ἕξουσι.* Est autem hoc genus ἀνακολουθιῶν, de quo Doed. conferri jubet Ajac. 360., Aeschyl. Eum. 788., Matth. gr. gr. §. 538. Elmsl.: „Abundat *ὡς*, ut ap. Xenoph. Hist. gr. 6, 5, 42. *ἐλπίζειν δὲ χρή, ὡς ἄνδρας ἀγαθοὺς μᾶλλον ἢ κακοὺς αὐτοὺς γενήσεσθαι.* Idem Paed. (Cyrop.) 1, 6, 25. *λέγεις σύ, ἔφη, ὦ πάτερ, ὡς καὶ καρτερώτερον δεῖν πρὸς πάντα τὸν ἄρχοντα τῶν ἀρχομένων μᾶλλον εἶναι.* quo exemplo usus est Weiskius v. *ὡς*. vide et lexic. Xenoph. v. *ὡς*, §. 26. p. 615."

351. *ὤραν. φροντίδα.* Schol. cura

353. *ποίοισι τούτοις; οἱ ὑπομνηματισάμενοι γράφουσιν οὕτω.* „*χρησμὸς τοιοῦτος γέγονεν· ὁποτέρῳ ἂν ὁ Οἰδίπους προσθῆται, τοῦτον κρατήσειν· καὶ χωρὶς κατὰ κοινὸν τοῖς Θηβαίοις, ὅτι ἔσται αὐτοῖς μεγάλων κακῶν αἴτιος, ἐὰν μὴ θάψωσιν αὐτὸν ἐπὶ τῆς χώρας.*" *ἐβουλόμην δὲ αὐτοὺς μαρτυρίᾳ χρήσασθαι ἢ συγγραφέως τινός, ἢ ποιητοῦ.* Schol. Hic locus interpretes turbavit. Nam quomodo nunc quaerit, quale oraculum editum sit, quum supra tenere se declaravit, quippe qui salutarem adventum suum deorum voluntate esse dixerit Atheniensibus? Volunt igitur duplex accipiendum oraculum: unum, fore victores Oedipi susceptores eorum,

ΙΣ. σὲ τοῖς ἐκεῖ ζητητὸν ἀνθρώποις ποτὲ
θανόντ' ἔσεσθαι, ζῶντά τ', εὐσοίας χάριν.
ΟΙ. τίς δ' ἂν τοιοῦδ' ὑπ' ἀνδρὸς εὖ πράξειεν ἄν;
ΙΣ. ἐν σοὶ τὰ κείνων φασὶ γίγνεσθαι κράτη.
ΟΙ. ὅτ' οὐκ ἔτ' εἰμί, τηνικαῦτ' ἄρ' εἴμ' ἀνήρ.
ΙΣ. νῦν γὰρ θεοί σ' ὀρθοῦσι, πρόσθε δ' ὤλλυσαν.
ΟΙ. γέροντα δ' ὀρθοῦν φλαῦρον, ὃς νέος πέσῃ.
ΙΣ. καὶ μὴν Κρέοντά γ' ἴσθι σοι τούτων χάριν
ἥξοντα βαιοῦ κοὐχὶ μυρίου χρόνου.
ΟΙ. ὅπως τί δράσῃ, θύγατερ; ἑρμήνευέ μοι.
ΙΣ. ὥς σ' ἄγχι τῆς στήσωσι Καδμείας, ὅπως

qui repulissent; alterum peculiariter datum Thebanis, quod juberet juxta Thebanum solum humari Oedipum. Hoc aliis confingi videntur: nam nullius poëtae aut fide digni scriptoris testimonio confirmari. Sed ipse profecto poëta h. l. tale quippiam innuit: idque nos intelligere, ut opinor, satis est. *Cam.* Simulare ignorantiam Hell. putat Oedipum quaerentem eo consilio, ut certior fiat, eodemne an alio atque ipse modo oraculum Thebani intelligant. quae nobis ratio duriuscula videtur.

354. *τοῖς ἐκεῖ ἀνθρώποις.* Paulo insolentius obscuriusque dictum ipsius, ni fallor, oraculi: nam οἱ ἐκεῖ ἄνθρωποι et Thebani intelligi possunt, et Athenienses; quanquam illi intelligendi sunt.

355. libri *εὐνοίας*. Solus T. Paris. in marg. γρ. *εὐσοίας*, quam lectionem habet Suidas v. *εὔσοια*. Schol.: *εὐνοίας χάριν.* ἵνα εὐνοῇς αὐτοῖς. ἐν τοῖς ἀναγκαιοτέροις τῶν ἀντιγράφων γράφεται *εὐσοίας χάριν*, ὃ καὶ οἱ ὑπομνηματισάμενοι ἀξιοῦσιν· εὔσοιαν δέ φασι τὴν εὐσθένειαν (Vict. εὐθένειαν)· καθάπερ καὶ ἐν Ἀμφιτρύωνι ἐπεὶ δὲ *βλάστοι, τῶν τριῶν μίαν λαβεῖν Εὔσοιαν ἀρκεῖ.* Laudantur Hesych. (εὔσοια, εὐθηνία, σωτηρία), Zonaras lex. p. 912. (εὔσοια, εὐσθένεια. ζῶντά τ' εὐσοίας χάριν.), Theocrit. 24, 8. (εὔσοα τέκνα).

357. *κράτη*, *victoriam*; vide *regnum*, ut Ajac. 942. vide 92., 253., 415. seqq.

358. *ἀνήρ*, *vir*, i. e. vir fortis, seu magnus ac potens. Aristoph., monente Br., Equ. 392. κἆτ' ἀνὴρ ἔδοξεν εἶναι, et 1254. μέμνησ', ὅτι ἀνὴρ γεγένησαι δι' ἐμέ: ubi vid. Bergler. Eurystheus Euripideus Heracl. 962. Herculem dicit ἐτητύμως ἄνδρ' ὄντα. Doed. confert Aristoph. Equ. 178. εἰπέ μοι καὶ πῶς ἐγώ, Ἀλλαντοπώλης ὤν, ἀνὴρ γενήσομαι. Epigrammatarius Anth. Palat. 1. p. 375.: ἄνδρας Ἄρης κτείνει, δειλοτέρους δὲ νόσος.

360. τὸν ἅπαξ ἐν νεότητι πεσόντα ἐν γήρᾳ ὀρθοῦσθαι ἀδύνατον. ἢ *φλαῦρον* χαλεπόν. Schol. *φλαῦρον*, φαῦλον, κακόν.

362. *βαιοῦ κοὐχὶ μυρίου.* cf. 121. M.: „Subaudi διά: vid. L. Bos. in Ellips. et infra 763. Herodot. 3, 124. ταῦτα ὀλίγου χρόνου ἔσται τελεύμενα. Eurip. Or. 1217. (1183.) ἥξει — τινος χρόνου; (ubi Schol. ἐν ποίῳ χρόνῳ;)" Elmsl.: „Subaudiendum potius ἐντὸς quam διά. Ita πέντ' ἐτῶν Aristoph. Ach. 782., ἡμερῶν τεττάρων Vesp. 260. Nos *within five years, within fuur days.*" cf. Matth. gr. gr. §. 378, 2.

364. ὅπως σχῶσί σε, ἢ κατοικίσωσι. Schol. ἄγχι γῆς, *prope terram*, i. e. in ipsis confiniis Thebanorum, nihil amplius. Habet

κρατῶσι μὲν σου, γῆς δὲ μὴ 'μβαίνῃς ὅρων.
ΟΙ. ἡ δ' ὠφέλησις τίς θύρασι κειμένου;
ΙΣ. κείνοις ὁ τύμβος δυστυχῶν ὁ σὸς βαρύς.
ΟΙ. κἄνευ θεοῦ τις τοῦτό γ' ἂν γνώμῃ μάθοι.
ΙΣ. τούτου χάριν τοίνυν σε προσθέσθαι πέλας
χώρας θέλουσι, μηδ', ἵν' ἂν σαυτοῦ κρατῇς.
ΟΙ. ἦ καὶ κατασκιῶσι Θηβαίᾳ κόνει;
ΙΣ. ἀλλ' οὐκ ἐᾷ τοὔμφυλον αἷμά σ', ὦ πάτερ.
ΟΙ. οὐκ ἆρ' ἐμοῦ γε μὴ κρατήσουσίν ποτε.
ΙΣ. ἔσται ποτ' ἆρα τοῦτο Καδμείοις βάρος.

autem populus uterque finitimus jus quoddam de confiniis, non arcendi modo tertium, sed utendi quoque illis, quatenus isto usu neuter eorum laeditur; id quod non fit construenda ibi domo, quantula ad vivendum moriendumque in illa seni sufficiat coeco et captivo. cf. 370.

366. θύρασι Elmsl., H., Hell. et Doed. Elmsl.: „Omnes libri θύραισι. Particulis interrogativis ποῦ, ποῖ, πόθεν, respondent adverbia θύρασι, θύραζε, θύραθεν, ut οἴκοι, οἰκάδε, οἴκοθεν. Eurip. El. 1074. (1007.) οὐδὲν γὰρ αὐτὴν δεῖ θύρασιν εὐπρεπὲς Φαίνειν πρόσωπον. Hic quoque vulgo legitur θύραισιν. — Idem Meleagro 12. ἔνδον μένουσαν τὴν γυναῖκ' εἶναι χρεὼν Ἐσθλήν· θύρασι δ' ἀξίαν τοῦ μηδενός. — Apud Aristophanem veram scripturam haud raro servarunt nonnulli libri. vide Vesp. 886., Pac. 941., 1023., Lys. 353., Thesm. 75., 799., Eccl. 985. Hoc monui ad Med. 466. p. 157." Schol. κειμένου. ἀντὶ τοῦ οἰκοῦντος. Possis etiam mortuum interpretari; neque aliter Ismene accepisse videtur verbum κειμένου, cum respondeat de sepulcro. Sic usurpari solet κεῖσθαι. Eurip. Phoen. 1589. πεσὼν, ὅπου μοι μοῖρα, κείσομαι πέδῳ etc. De altera significatione cf. 1487., Ajac. 197., 310., Antig. 455., Eurip. Iphig. T. 571. ἀλλ' εἰς ἀνάγκην κείμεθ', ἣν φυλακτέον.

367. ἀντὶ τοῦ ἐπὶ ξένης σου θαπτομένου δυστυχήσουσιν ἐκεῖνοι. Schol., probante Br., „Pars enim quaedam," inquit, „felicitatis esse videbatur, si quis post mortem patrio conderetur solo." τύμβον ἀξιούμενον Ulysses sibi optat ap. Euripidem Hec. 304., i. e. justis honoribus haud carentem: contrarium intelligi malit Elmsl.; sed parvi refert, utram interpretationem sequare, siquidem eo ipso maxime nomine infelix est sepultura in peregrina terra, quod incertum est, quali in mortuum non suae gentis voluntate futuri sint incolae.

369. προσθέσθαι πέλας. ἀντὶ τοῦ κατοικίσαι. Schol.

370. χώρας. τῆς Θήβης. μηδ' — κρατῇς. μηδὲ ἐᾶν σε ὅπου ἂν σαυτοῦ ἐξουσιάσῃ. λείπει τὸ ἐᾶν ῥῆμα. ἢ ἀπὸ κοινοῦ τὸ προσθέσθαι. Idem.

371. ἦ καὶ κατ. οἷον ἐν Θήβαις με χώσουσι. Idem. Gloss. Br. θάψουσιν. Usitatiora hoc sensu apud poëtas κρύπτειν et καλύπτειν. cf. tamen 1589. sequ. et 1594. sequ.

372. τοὔμφ. αἷμα. ὁ πατρῷος φόνος. Schol. Orph. Arg. 1162., laudante Doed., ἐπεί νύ οἱ αἰὲν Ἐριννὺς Αἵματος ἐμφύλοιο δεδουπότος Ἀψύρτοιο Ὑστερόκους ἕπεται.

374. ἔσται etc. διὰ τὸ μὴ κατασχεῖν σε. Schol.

ΟΙ. ποίας φανείσης, ὦ τέκνον, ξυναλλαγῆς;
ΙΣ. τῆς σῆς ὑπ' ὀργῆς σοῖς ὅταν στῶσιν τάφοις.
ΟΙ. ἃ δ' ἐννέπεις, κλύουσα τοῦ λέγεις, τέκνον;
ΙΣ. ἀνδρῶν θεωρῶν Δελφικῆς ἀφ' ἑστίας.
ΟΙ. καὶ τοῦτ' ἐφ' ἡμῖν Φοῖβος εἰρηκὼς κυρεῖ;
ΙΣ. ὥς φασιν οἱ μολόντες εἰς Θήβης πέδον.
ΟΙ. παίδων τις οὖν ἤκουσε τῶν ἐμῶν τάδε;
ΙΣ. ἄμφω γ' ὁμοίως, κἀξεπίστασθον καλῶς.
ΟΙ. κᾆθ' οἱ κάκιστοι, τῶνδ' ἀκούσαντες, πάρος
τοῦ 'μοῦ πόθου προὔθεντο τὴν τυραννίδα;
ΙΣ. ἀλγῶ κλύουσα ταῦτ' ἐγώ· φέρω δ' ὅμως.
ΟΙ. ἀλλ' οἱ θεοί σφι μήτε τὴν πεπρωμένην
ἔριν κατασβέσειαν, ἐν δ' ἐμοὶ τέλος
αὐτοῖν γένοιτο τῆσδε τῆς μάχης πέρι,

375. *ποίας αἰτίας γενομένης βλαβήσονται; ἀντὶ τοῦ ὑπὸ θεῶν, ὑπὸ Ἐριννύων, ἢ ὑπὸ τίνος; Idem.* Probat hanc explicationem Reisig., collato Oed. T. 907. *πότερα δόλοισιν, ἢ νόσου ξυναλλαγῇ;* etsi proprie *συναλλαγὴ* sit series causarum atque eventorum. vid. annot. ad Oedip. T. 34. Winsem. *quanam rerum vicissitudine id fiat?* quod placebat Hellero.

376. Winsem. *propter iram tuam, quando in tuo sepulcro consistent.* i. e. quando, tuis furiis agitati, eam terram invadent, in qua tu sepultus fueris. Schol. ad 422. *χρησμὸς γὰρ ἦν, ὡς ἢν οἱ Ἀθηναῖοι τοῦ τάφου αὐτοῦ* (Oedipi) *ἐγκρατεῖς γένωνται, ἔσοιτο αὐτοῖς ποτε σωτὴρ πολιορκουμένοις ὑπὸ Θηβαίων, εἴτε κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, εἴτε καθ' ἕτερον. ταῦτα δὲ εἰκὸς ποιητικώτερον ὑπὸ τοῦ Σοφοκλέους πεπλάσθαι ἐπὶ θεραπείᾳ τῶν Ἀθηναίων. πολλαχοῦ δὲ οἱ Τραγικοὶ χαρίζονται ταῖς πατρίσιν ἔνια.* cf. annot. ad argumentum 3. tragoediae.

378. *a legatis, qui redierant ab ara Delphica.* Winsem. cf. 380.

379. sequ. *ἐφ' ἡμῖν. ἀντὶ τοῦ δι' ἐμέ. ὥς φασιν. οἱ θεωροί.* Schol. *ἐφ' ἡμῖν, nostra causa,* ut reddit Reisigius, conferens Aeschyl. Prom. 96. *τοιόνδ' ὁ νέος ταγὸς μακάρων Ἐξεῦρ' ἐπ' ἐμοὶ δεσμὸν ἀεικῆ.*

382. Vetustiores libri, Reisig., Elmsl. *ἄμφω θ' ὁμ.*

384. *πάρος προὔθεντο* eadem abundantia dictum, qua *ἐκφέρειν ἔξω,* cujus generis exempla collegit Lob. ad Ajac. 741. (687.), ad Phryn. p. 10., Jacobs. ad Anthol. Palat. p. 108. *Hell.*

385. Recte Matth. ap. Hell.: „*ἀλγῶ κλ. ταῦτα,* probra, quae tu in fratres conjicis, *φέρω δ' ὅμως,* ita ut iis non indigner, nec fratres defendere vel excusare coner.“ Winsem.: *doleo ista audiens, sed fero tamen.*

387. *ἐν δ' ἐμοὶ τέλος. ἐν μηδενὶ ἑτέρῳ τὸ τέλος αὐτοῖς ἀποβαίη τῆς μάχης ἢ ἐν ἐμοί. οἷον, μηδεὶς ἄλλος κύριος γένοιτο ὥστε διαλῦσαι τὴν ἔριν αὐτῶν ἢ ἐγώ. Schol.* Penes me sit illius dissidii exitus: ita enim futurum sit, ut cadat uterque. *Cam.* cf. Schol. ad 390.

388. *τῆσδε — πέρι,* quod ad hoc bellum attinet. Idem propemodum diceret, si abesset *πέρι.*

ἧς νῦν ἔχονται, κἀπαναιροῦνται δόρυ·
ὡς οὔτ' ἂν, ὃς νῦν σκῆπτρα καὶ θρόνους ἔχει,
μείνειεν, οὔτ' ἂν οὐξεληλυθὼς πόλιν
ἔλθοι ποτ' αὖθις· οἵ γε τὸν φύσαντ' ἐμὲ
οὕτως ἀτίμως πατρίδος ἐξωθούμενον
οὐκ ἔσχον, οὐδ' ἤμυναν, ἀλλ' ἀνάστατος
αὐτοῖν ἐπέμφθην κἀξεκηρύχθην φυγάς.
εἴποις ἂν, ὡς θέλοντι τοῦτ' ἐμοὶ τότε
πόλις τὸ δῶρον εἰκότως κατήνυσεν.
οὐ δῆτ', ἐπεί τοι τὴν μὲν αὐτίχ' ἡμέραν,
ὁπηνίκ' ἔζει θυμὸς, ἥδιστον δέ μοι
τὸ κατθανεῖν ἦν καὶ τὸ λευσθῆναι πέτροις,
οὐδεὶς ἔρωτος τοῦδ' ἐφαίνετ' ὠφελῶν·
χρόνῳ δ' ὅτ' ἤδη πᾶς ὁ μόχθος ἦν πέπων,

389. ἧς νῦν ἔχονται, *quam* (pugnam) *nunc conserere parant.* „ἔχεσθαί τινος est *aggredi aliquid*, ut Thuc. 1, 18." *Hell. et Doed.* κἄπαν. h. e. καὶ ἐφ' ᾗ ἀναιροῦνται. Erf. κἀπαναίρονται margini adscripsit. (in ordinem recepit H.) Sic αἴρεσθαι δόρυ in Aristoph. Lys. 50.; cf. Bast. Ep. crit. p. 122. Sed utraque dictio proba. Gl. Vict. ἀναδέχεσθαι, ἀναλαμβάνεσθαι· μήτε πόλεμον πρὸς μηδένα παρὰ τὴν Ῥωμαίων γνώμην ἀναιρεῖσθαι. quae ex Polybio depromta esse videntur. Eurip. Med. 874. (853.) νεῖκος ἐξαιρουμένη, quod notatu dignum censet Elmsl. Herodot. 5, 36. Ἑκαταῖος — οὐκ ἔα πόλεμον βασιλεῖ τῶν Περσέων ἀναιρέεσθαι. Xenoph. Exped. Cyri 5, 7, 27. οὔτ' ἀνελέσθαι πόλεμον, ᾧ ἂν βούλησθε, οὔτε καταλῦσαι. Isaeus Or. Cleon. p. 6. Reisk. ἐκ λόγων τινῶν ἔχθραν ἀνείλοντο. — δόρυ pro πόλεμον poëtice. Sed nihili fuit χεῖρας ἀνθαιρουμένους, quod olim legebatur Thuc. 8, 32. *Doed.*

391. πόλιν ad ἔλθοι pertinet, ni fallor, non ad ὁὐξεληλυθὼς constructione Herodotea. alia ratio est verborum ἐξῆλθον ἄεθλ' ἀγώνων Trach. 504. et similium, quae ibi profert M. „πόλιν. Alii πάλιν, male: in terram enim Cadmeam rediisse Polynicem, in concessis est; in urbem, non item." *Doed.*

394. ἔσχον i. q. ἐκώλυσαν. vide infra 880. *Schaef.*

395. αὐτοῖν, *ipsis*, filiis meis, quibus id aeque ac mihi esset dedecori. Minus recte Schol.: αὐτ. ἐπ. τὸ ἐφ' ἑαυτοῖς οὐκ ἐπήρκεσαν. ἐνῆν γὰρ αὐτοῖς τὸ ἐφ' αὐτοῖς τοῦτο πρᾶξαι, ὡς αὐτάρκως κεκολασμένου τῇ πηρώσει. cf. 409. et Matth. gr. gr. §. 392. Est hic, qui vulgo vocatur, dativus commodi.

396. τοῦτο τὸ δῶρον. τὸ ἐξορισθῆναι. Schol.

397. Sic antiquiores libri, Ald., Reisig. etc. Paris. B., T., quos sequitur Br., κατήνεσεν, *concessit*, quod et ipsum ferri potest. „δῶρον ἐπὶ κακοῦ dictum observavit Abresch. ad Aeschyl. 1. p. 35." *Hell.*

401. τούτου τοῦ ἔρωτος οὐδείς με ἐποίει ἀπολαῦσαι. τοῦ ἀποθανεῖν δέ φησιν. Schol. H.: — „ἔρωτος τοῦδε ὠφελῶν est ὠφέλημα τοῦδε τοῦ ἔρωτος παρέχων." ἔρωτος τοῦδ', quod attinet ad hoc desiderium. vid. Matth. gr. gr. §. 316.

402. ὅτ' — πέπων. ὅτε θυμὸς ἦν πέπειρος. Schol. Hesych. πέπων, ἔκλυτος, ἀσθενής. vid. Trach.

κἀμάνθανον τὸν θυμὸν ἐκδραμόντα μοι
μείζω κολαστὴν τῶν πρὶν ἡμαρτημένων,
τοτηνίκ' ἤδη τοῦτο μὲν πόλις βίᾳ
ἤλαυνέ μ' ἐκ γῆς χρόνιον· οἱ δ' ἐπωφελεῖν,
οἱ τοῦ πατρὸς, τῷ πατρὶ δυνάμενοι, τὸ δρᾷν
οὐκ ἠθέλησαν, ἀλλ' ἔπους σμικροῦ χάριν

741. (728. ὀργὴ πέπειρα.), Eurip. Heracl. 160. (158. ἦν — πεπανθῇς, si mollitus, seu motus fueris.) *Mollis* sonare videtur Aeschyl. Ag. 1374., Eum. 66., *suavis* in versu Aeschyli ap. Athen. p. 51, C. ὀργὴν πεπάναι Aristoph. Vesp. 644. (666.) M. cf. Equit. 260. χρόνῳ ad πέπων retuli cum Blomf. ad Aeschyl. Ag. 1336. Vulgo: χρόνῳ δ', ὅτ' etc., pleonasmum in verbis χρόνῳ et χρόνιον notante Schaefero.

403. κἀμάνθ. *animadvertissemque*. Br. Perperam Schol.: ὅτε ἐκεῖνοι ἔγνωσαν πέψαντά με τὸν θυμόν. ἐκδραμόντα, *modum excessisse*, Doed. comparat κυθέσθαι δ' οὐδέν ἐστ' ἔξω δρόμου Aeschyl. Cho. 507. H.: „Hoc dicit: aliquanto post autem [χρόνῳ δ' ὅτ' etc.], quum omne istud malum jam mitigatum esset, sentiremque iram mihi in poenam excessisse majorem peccatis, tum demum et civitas me sero expulit, et qui opem ferre, digni patre, patri poterant, facere id noluerunt. Peracerbe addidit illud οἱ τοῦ πατρὸς, i. e. vere patris filii, nec degeneres, sed, ut ego in meum patrem, ita in me impii. De τὸ δρᾷν vid. ad Ajac. 114." De hoc cf. Matth. gr. gr. §. 542.

405. τοτ. ἤδη id quod τότ' ἤδη (*tum demum*.) vid. Jacobs. Additam. ad Athen. p. 19. coll. Locell. ad Xen. Ephes. p. 262., Abresch. Anim. ad Aeschyl. Prom. 909. τοῦτο μὲν πόλις ita dictum, ut pro τοῦτο δὲ (Matth. gr. gr. §. 288, b.) οἱ sequatur tantummodo οἱ δέ. vid. Seidl. ad Eurip. Iphig. T. 872. (881.), H. ad Viger. p. 701., Br. ad Aeschyl. Pers. 855. *Ex Doed.*

406. χρόνιον, *serum*, i. e. sero. Hesych., monente M.: χρόνιον, ἀρχαῖον, ἢ μετὰ πολὺν χρόνον.

407. οἱ τοῦ πατρός. vid. annot. ad 403.

408. ἀλλ' ἔπους σμικροῦ χάριν. Invenitur (?) et ita ἀλλ' ἀπ' οὐ σμικροῦ λόγου [scriptum alicubi fuerit ἀλλ' ἀπὸ σμ. λόγου, sublectum illud, ni fallor, infra 580.], i. e. Saltem tuerentur me uno verbo: ut intelligamus, ne oratione quidem defendisse patrem. Sed prior scriptura innuit, offensos filios a patre illius curam abjecisse. [„Quid esset ἔπους σμ. χ., recte perspexit Br., qui sic est interpretatus: *potius quam eum verbulo defenderent*. i. e. paucorum verborum causa, quae eos dicere pigebat, exul factus sum." H. Ipse Br.: „Possis tamen," inquit, „cum Cam. interpretari *ob rem parvi momenti*, *levem ob praetextum*, *propter levem offensionem*. Nam ἔπος saepe adhibetur pro πρᾶγμα, *res*, quod Heynio meo observatum fuit in Excursu 15. ad 6. Aeneidos." Erf. ap. Hell. dictum illud Oedipi intelligit, quo exilii sibi poenam exoptavit. (396.) Id dici σμικρὸν propterea, quod nullius esset momenti, quippe irae aestuantis impetu prolatum, quod tamen filii cupide arripuerint, quo excusatius possent patrem abigere, sibique thronum arrogare. Eam interpretationem Hell. improbans tamen potiorem Brunckii rationem esse censet, vel propter verba οὐκ ἔσχον, οὐδ' ἤμυναν et δυνάμενοι τὸ δρᾷν οὐκ ἠθέλησαν 394., 407., quibus verbis negligentia filiorum atque omissa pietas arguatur. Scholion P. Victorii:

φυγάς σφιν ἔξω πτωχὸς ἠλώμην ἐγώ.
ἐκ ταῖνδε δ', οὔσαιν παρθένοιν, ὅσον φύσις
δίδωσιν αὐταῖν, καὶ τροφὰς ἔχω βίου,
καὶ γῆς ἄδειαν, καὶ γένους ἐπάρκεσιν·

οἷον ἀντιλογίας βραχείας ἔδει ποιήσασθαι αὐτοὺς ὑπὲρ τοῦ πατρὸς διωκομένου τῶν Θηβῶν.] Placuit igitur h. l. exponere, quae comperissem tradita [a Schol. ad 1285.] de causis dissensionum inter fratres et irae paternae a veteribus, e quibus ad scriptores Thebaidos ab Athenaeo [lib. 11. pag. 465, E., F.] refertur, iratum Oedipum, quod filii sibi paternum poculum apposuissent, diris imprecationibus illos insectatum, exponentes rem his versibus [quos emendavimus secundum Schellenbergium, virum eruditissimum, in Antimacheis p. 78.] *Αὐτὰρ ὁ διογενὴς ἥρως ξανθὸς Πολυνείκης Πρῶτα μὲν Οἰδιπόδῃ καλὴν παρέθηκε τράπεζαν Ἀργυρέην Κάδμοιο θεόφρονος· αὐτὰρ ἔπειτα Χρύσεον ἔμπλησεν καλὸν δέπας ἡδέος οἴνου. Αὐτὰρ ὅγ' ὡς φράσθη παρακείμενα πατρὸς ἑοῖο Τιμήεντα γέρα, μέγα οἱ κακὸν ἔμπεσε θυμῷ· Αἶψα δὲ παισὶν ἑοῖσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἐπαρὰς Ἀργαλέας ἠρᾶτο (θεὸν δ' οὐ λάνθαν' Ἐρινὺν), Ὡς οὔ οἱ πατρώϊ' ἂν ἐῇ ἐνηείῃ φιλότητος Δάσσαιντ', ἀμφοτέροισι δ' ἔοι πόλεμοί τε μάχαι τε.* Refertur et ad eosdem ab aliis diversa causa. Nam quum singulis de victimis, quas immolassent pueri, mittere armos consuevissent, accidit incuria aliquando ut coxam mitterent. Quod ita tradunt aegre senem tulisse, interpretantem se a filiis contemni, ut malis modis illos execraretur. quod exponitur his versibus: *Ἰσχίον ὡς ἐνόησε, χαμαὶ βάλεν, εἶπέ τε μῦθον· Ὤμοι ἐγὼ, παῖδες μὲν ὀνειδείοντες ἔπεμψαν! Εὖκτο (δὲ) Διῒ βασιλῆι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι, χερσὶν ὑπ' ἀλλήλων καταβῆναι (καταβήμεναι) Ἄϊδος εἴσω.* Traditur et hoc, amissa Iocaste duxisse Oedipum aliam uxorem nomine Astymedusam: eam accusasse apud patrem privignos suos, quasi appellassent sese de stupro. Oedipus igitur priusquam rem exploraret, maledictis et imprecationibus in filios invectus dicitur; inter quas et haec fuerit ut sanguine partirentur regnum. *Cam.* Adscripsimus haec, non quo iis usum esse Tragicum putaremus, sed quia operae pretium est, ea, quae de materia, quam tractat scriptor excellens, memoriae tradita fuerunt, antequam opus ille suum componeret, in promtu habere, ut, quid eorum adhibuerit, quid spreverit, quidve de suo addiderit, intelligentes rectius de ingenio ejus et arte atque judicio existimemus. Nam istis quamvis recentiorum poëtarum dictis quin aliquid veri subsit, de quo fama acceperit Sophocles, non est quod dubitetur.

409. σφιν. cf. 895.

410. *ex his autem, quanquam virgines sunt.* Doed.

412. γῆς ἄδειαν, *securam sedem.* Br. „Non enim victu solum quaerendo demeruerat patrem Antigone, sed perduxerat etiam eo, ubi tutus ab insidiis placidum miseriarum suarum habiturus esset exitum. Cujus duplicis beneficii laus ad Ismenen quoque pertinet propter aequalem pietatis ardorem." *Hell.* καὶ γένους ἐπ., *et omne id praesidium, quod quisque a consanguineis consequi studet.* M. Minus probabiliter H.: „Ita dicit τέκνων (imo γένους) ἐπάρκεσιν, ut indicet suppetere sibi liberos per has, non per fratres earum, quos non habeat filiorum loco."

τὼ δ' ἀντὶ τοῦ φύσαντος εἱλέσθην θρόνους
καὶ σκῆπτρα κραίνειν, καὶ τυραννεύειν χθονός.
ἀλλ' οὔτι μὴ λάχωσι τοῦδε συμμάχου,
οὔτε σφιν ἀρχῆς τῆσδε Καδμείας ποτὲ
ὄνησις ἥξει. τοῦτ' ἐγᾦδα, τῆσδέ τε
μαντεῖ' ἀκούων, ξυννοῶν τε τἀξ ἐμοῦ
παλαίφαθ', ἁμοὶ Φοῖβος ἤνυσέν ποτε.
πρὸς ταῦτα καὶ Κρέοντα πεμπόντων ἐμοῦ
μαστῆρα, κεἴ τις ἄλλος ἐν πόλει σθένει.
ἐὰν γὰρ ὑμεῖς, ὦ ξένοι, θέλητέ μου
πρὸς ταῖσι ταῖς σεμναῖσι δημούχοις θεαῖς
ἀλκὴν ποιεῖσθαι, τῇδε τῇ πόλει μέγαν
σωτῆρ' ἀρεῖσθε, τοῖς δ' ἐμοῖς ἐχθροῖς πόνους.

413. τὼ δ'. ἐκεῖνοι. οἱ ἄῤῥενες δηλονότι. Schol.

415. τοῦδε συμμάχου. ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ. Idem.

417. ἐγᾦδα, ἐγὼ οἶδα. Schol.

418. Ita Heathio auctore Br. et Reisig. libri vitiose ξυνν. τά τ' ἐξ ἐμοῦ. ἐξ ἐμοῦ, *propter me*, *de me*, *mei causa edita oracula*. vid. Matth. gr. gr. §. 574. Intelligit Oedipus oraculum Delphis ipsi datum de patre occidendo et matre ducenda; quod cum infaustum exitum habuerit, ne hoc quidem, quod Ismene nuntiavit, prosperum fore auguratur.

420. πρὸς ταῦτα, πρὸς τάδε, *proinde*. cf. Ajac. 897., Oedip. T. 328. etc.

421. μαστ., *investigatorem*. Eurip. Bacch. 861. τίς ὅδε Καδμείων μαστὴρ οὐριοδρομῶν Εἰς ὄρος, εἰς ὄρος ἔμολεν, ὦ Βάκχαι;

422. ἐὰν γὰρ ὑμεῖς. Schol. εἰ ὑμεῖς συμβάλλεσθέ μοι, ἑαυτοῖς συμβάλλεσθε. χρησμὸς γάρ ἦν, etc. vid. annot. ad 376.

423. Ita Laur. A. et Paris. F., similiterque Ricc. B. προσταῖσι ταῖς. Vulgo σὺν ταῖσι, quod Canterus mutavit in σὺν ταῖσδε, adstipulantibus fere recentioribus, cum ταῖσι accipi possit pro ταῖσδε, quemadmodum Thuc. dixit 1, 81. τοῖς δὲ ἄλλη γῆ ἐστὶ πολλή, ἧς ἄρχουσι. cf. Matth. gr. gr. §. 286. Valet igitur πρὸς ταῖσι *praeter hasce*, cui adscriptum primum interpretandi gratia σὺν ταῖσι mox, facilius quippe intellectu, in ipsum ordinem videtur receptum esse. Nihil ad rem, quod sequitur ταῖς, quem articulum esse manifestum est addito adjectivo. Frustra H. σὺν προστάταις σεμναῖσι, nec melius Bakius πρὸς ταῖσι γῆς σεμναῖσι etc. „δημούχοις. Recte Winsh. *popularibus*. Sic πολισσοῦχος Aeschyl. Eum. 872., 997. et γαιάοχος passim. Br.: *populi vestri praesidibus*. Hell. H. intelligit populum tenentes, in eoque habitantes, collato 1013. Ceterum dicuntur Furiae.

424. ἀλκὴν ποιεῖσθαι (μου), *opem mihi ferre*. „Edd. Triclin. τῇδε μὲν πόλει. Laur. A. et 3 alii codd. τῇδε μὲν τῇ πόλει. Edd. vett. Br. Reisig. Elmsl. [Hell. et Doed., neque aliter nos jam olim.] recte τῇδε τῇ πόλει: nam salus urbis est, qua permovere senes vult Oedipus, non suorum clades inimicorum. Sed si invertisset, addere debuisset μέν: τοῖς μὲν ἐμοῖς ἐχθροῖς πόνους, τῇδε δὲ πόλει μέγαν σωτῆρα." H. cf. varietas lect. in membranis Paris.

ΧΟ. ἐπάξιος μὲν Οἰδίπους κατοικτίσαι,
αὐτός τε, παῖδές θ' αἵδ'· ἐπεὶ δὲ τῆσδε γῆς
σωτῆρα σαυτὸν τῷδ' ἐπεμβάλλεις λόγῳ,
παραινέσαι σοι βούλομαι τὰ σύμφορα.
ΟΙ. ὦ φίλταθ', ὥς νυν πᾶν τελοῦντι προξένει.
ΧΟ. θοῦ νῦν καθαρμὸν τῶνδε δαιμόνων, ἐφ' ἃς
τὸ πρῶτον ἵκου καὶ κατέστειψας πέδον.
ΟΙ. τρόποισι ποίοις; ὦ ξένοι, διδάσκετε.
ΧΟ. πρῶτον μὲν ἱερὰς ἐξ ἀειρύτου χοὰς
κρήνης ἐνέγκου δι' ὁσίων χειρῶν θιγών.
ΟΙ. ὅταν δὲ χεῦμα τοῦτ' ἀκήρατον λάβω;
ΧΟ. κρατῆρές εἰσιν, ἀνδρὸς εὔχειρος τέχνη,

426. Minus graviter H.: *ἐπάξιος μὲν, Οἰδίπους, κατοικτίσαι*, i. e. *ἐπάξιος μὲν εἶ*: qua chorda et Naogeorg. et Br. aliique oberravere.

427. *ἐπεὶ δὲ* etc. *ὅτι δὲ σώζειν ὑπισχνῇ τὴν πόλιν, ὑποθέσθαι σοι βούλομαι τὰ χρήσιμα. Ἀττικῶς δὲ πάνυ τῇ συντάξει. καὶ πιθανὴ λοιπὸν ἡ χάρις τῶν ἐγχωρίων ἀνδρῶν· παραινοῦσι γὰρ αὐτὸν καθαρσίων τυχεῖν, ἵνα ἧττόν πως ἐναγὴς φαίνοιτο.* Schol.

428. *ἐπεμβάλλεις. addis, oratione adjicis.* Erf.

430, 1. Edd. vett. mendo tralaticio, quod quidam male propagarunt: *ὡς νῦν, θοῦ νῦν.* Schol.: *προξένει. λέγε μοι καὶ πάρεχε τὰ χρήσιμα· οὐ γὰρ ἂν ὀκνήσαιμι τελεῖν. — θοῦ, strue, appara.*

434, 5. cf. de hiscè sacris 100. sqq. „*ἱερὰς* appellatas fuisse aquas et propter usum in sacris et quia fluvii in universum sacri erant, docuit Spanhem. ad Callim. p. 117.“ *Hell. et Doed.* vid. et annot. ad Oed. T. 1161. et Eurip. Suppl. 878. Doed.: „*Ex fonte pete libamina manibus puris et quas prius laveris.* nam *θιγεῖν πηγῆς* est *fonte lavari.* Aeschyl. Pers. 202. *ἔψαυσα πηγῆς.* — Tibull. 2, 1, 14. *Et manibus puris sumite fontis aquam.*“ — Idem *ἐνεγκοῦ* scribentem Elmslejum, ut *ἑλοῦ, ἐροῦ, λαβοῦ, πυθοῦ,* haud improbat, nec tamen nolit *ἐνέγκαι*, quod habet a m. 1. Vaticanus. H., *ἐνεγκοῦ* an *ἐνέγκου* praestet, non ausit dicere, et ad 683.: „Elmsl.,“ inquit, „dedit *ἱκοῦ*, uti supra v. 471. (435.) *ἐνεγκοῦ*. Ap. Suidam, ut in Sophoclis libris, *ἵκου* legitur, quae scriptura analogiae consentanea visa est Apollonio grammatico, teste schol. Aristoph. ad Plut. 103. cf. Buttmanni gr. gr. uberiorem vol. 1. p. 464. Mihi quidem haec disputatio nondum eo adducta videtur, ut contra libros multa in hoc genere novari velim.“ Cujus in sententiam discedo.

436. Ita Paris. F., Schol. Aristoph. ad Ach. 960., Suid. v. *χοὰς*, H. Vulgo *τοῦτο χεῦμ'*, quod minus elegans. Schol. *ὅταν — λάβω; ἀντὶ τοῦ καὶ ὅταν ἀρύσωμαι, τί πράξω;*

437. *ἀνδρὸς εὔχειρος. εὐπαλάμου κατὰ τὴν μετάληψιν.* (i. e. quod ad sensum vocabuli attinet.) *ἐπὶ τὸν Δαίδαλον ἡ ἀναφορά,* (?) *περὶ οὗ Φερεκύδης φησὶν οὕτω· „Μητίωνι δὲ τῷ Ἐρεχθέως καὶ Ἰφινόῃ γίνεται Δαίδαλος, ἀφ' οὗ ὁ δῆμος καλεῖται Δαιδαλίδαι Ἀθήνησι.“* Schol. *κρατῆρες* haud dubie *λάϊνοι*, ut Hom. Odyss. 13, 105. — *τέχνη opus arte factum.* Schaef. ad Longum p. 362. *Doed.* Tres fuisse, ex versu 444. colligas.

ὧν κρᾶτ' ἔρεψον καὶ λαβὰς ἀμφιστόμους . . .
ΟΙ. θαλλοῖσιν, ἢ κρόκαισιν, ἢ ποίῳ τρόπῳ;
ΧΟ. οἰός γε νεαρᾶς νεοπόκῳ μαλλῷ λαβών.
ΟΙ. εἶεν· τὸ δ' ἔνθεν ποῖ τελευτῆσαί με χρή;
ΧΟ. χοὰς χέασθαι στάντα πρὸς πρώτην ἕω.
ΟΙ. ἦ τοῖσδε κρωσσοῖς, οἷς λέγεις, χέω τάδε;

438. *καὶ λαβὰς ἀμφ.* τὰ ὦτα διὰ τὴν προτομήν, (?) ὧν ἔστι λαβεῖν. *ἀμφιστόμους* δὲ τὰς ἑκατέρωθεν ἐστομωμένας. ἢ διὰ τὸ ἑκατέρωθεν τοῦ στόματος ταύτας εἶναι. (*ἀμφιστ.*, quae os seu marginem cingunt. *ἀμφίστομος φάλαγξ* Vict. gl. *Hell. et Doed.*) ἢ τὰς πρόσωπά τινα θηρίων ἑκατέρωθεν ἐχούσας. ἔρεψον καὶ τῶν κρατήρων τὴν κεφαλήν. Schol. H. secundum Schneiderum in lex. gr. v. *ἀμφίστομος*: „Analogia ansas significari postulat in utraque craterum parte pervias, ut manus inseri possit."

439. *κρόκαισιν*, *filis laneis*. M.

440. Non habetur in libris γὲ, quod Heath. inseruit, metrum ille pariter restituens, et sententiam juvans, siquidem, ut Hermanni verbis utar, γὲ usurpatur in respondendo, cum quis id, quod alter dixit, confirmat, sed simul amplius definit. cf. Doed. Elmsl., infra 444. etc. Majore conatu alii οἰός νεογνῆς, ο. νεωροῦς, ο. νεώρου. Deinde libri vett. fere νεοτόκῳ, recentiores οἰοπόκῳ. Ex utraque lectione conflatum νεοπόκῳ debetur Cantero, quod omnium habet suffragia. Quod superest, λαβὼν legitur in Triclinianis, qui vocantur, βαλὼν in vetustioribus codicibus, quos Br. aliique sequuntur. Saepius confundi haec vocabula monet Br., nec sane rarum est errari in syllabarum vicinarum initialibus litteris; de quo dixi ad Eurip. Phoen. 408., Hel. 692. λαβὼν probarunt Valck. ad Phoen. 994., Schaef., Elmsl., Hell. et Doed., quod refertur ad κρᾶτα καὶ λαβὰς ἀμφιστόμους. Schaef.: „— Saepius *ex quadam abundantia adjectum hoc vocabulum.* Verba sunt Dorvillii ad Charit. p. 591. Infra 802. τόνδ' ἀπάξομαι λαβών. Aristoph. *Δαιταλ.* fragm. 16. ᾆσον δή μοι σκολιόν τι λαβὼν Ἀλκαίου κἀνακρέοντος. Inprimis compares Homer. Il. 12. v. 451. s. ὡς δ' ὅτε ποιμὴν ῥεῖα φέρει πόκον ἄρσενος οἰὸς Χειρὶ λαβὼν ἑτέρῃ." βαλὼν si verum sit, aut περιβαλὼν significare monet Doed. ut Pindari Pyth. 8, 59. ed. Boeckh. χαίρων δὲ καὶ αὐτὸς Ἀλκμᾶνα στεφάνοισι *βάλλω*: aut ἐπιβαλὼν, ut Trachin. 915. δεμνίοις τοῖς Ἡρακλείοις στρωτὰ βάλλουσαν φάρη, et Philoct. 67. λύπην πᾶσιν Ἀργείοις βαλεῖς.

441. *τὸ δ' ἔνθεν.* Recte Br. *quod reliquum est.* — *Hell.* — „Nihil est, cur corrigatur ποῖ, quod sic est accipiendum: *reliqua vero quonam me adducere oportet?*" H. cf. 348.

442. *πρὸς πρ. ἕω.* πρὸς τὴν ἀνατολήν. ἢ περὶ τὸν ὄρθρον. καὶ γὰρ δὴ καὶ τὰς ἐκθύσεις πρὸς ἥλιον ἐποιοῦντο· καθάπερ καὶ ἐν Ἠλέκτρᾳ (400.) *τοιαῦτά του παρόντος, ἡνίχ' Ἡλίῳ Δείκνυσι τοὔναρ ἔκλυον ἐξηγουμένου.* καὶ οἱ τοὺς καθαρμοὺς δὲ ἐπιτελοῦντες πρὸς τὴν ἕω ἵστανται. Κρατῖνος ἐν Χείρωνι *Ἄγε δὴ πρὸς ἕω πρῶτον ἁπάντων ἵστω, καὶ λάμβανε χερσὶ Σχῖνον μεγάλην.* Schol. Ovid. Fast. 4, 777. *haec tu conversus ad ortus Dic ter.* Taurus *primos ad ortus positus* ap. Senecam Oed. 338. Valer. Flaccus 3, 437. *Phoebi surgentis ad orbem Ferre manus.* vid. et Clem. Alex. p. 856, 7., D. Heinsii Crepund. Sil. p. 470. ed. Plantin. M. Praeterea confertur Lips. ad Tacit. Hist. 3, 24.

443. *an hisce fundam, quas mo-*

ΧΟ. τρισσάς γε πηγάς· τὸν τελευταῖον δ' ὅλον.
ΟΙ. τοῦ τόνδε πλήσας θῶ; δίδασκε καὶ τόδε.
ΧΟ. ὕδατος, μελίσσης· μὴ δὲ προσφέρειν μέθυ.
ΟΙ. ὅταν δὲ τούτων γῆ μελάμφυλλος τύχῃ;
ΧΟ. τρὶς ἐννέ' αὐτῇ κλῶνας ἐξ ἀμφοῖν χεροῖν
τιθεὶς ἐλαίας, τάσδ' ἐπεύχεσθαι λιτάς.
ΟΙ. τούτων ἀκοῦσαι βούλομαι· μέγιστα γάρ.
ΧΟ. ὥς σφας καλοῦμεν Εὐμενίδας, ἐξ εὐμενῶν

do dicebas, hydriis? Br. Perperam Schol. τὸ ὕδωρ ἐπὶ τῶν κρατήρων χέω;

444. Idem haud rectius: *τρισσάς γε πηγάς.* ἀντὶ τοῦ τὸ ὕδωρ ἀπὸ τριῶν πηγῶν. Imo *tria quidem flumina.* Nostrates dicant *und zwar drei Güsse*, sive *in drei Güssen, in drei Strömen;* τροπικῶς usurpato verbo πηγὴ, velut cum haec et similia dicunt δακρύων πηγὰς, δακρυῤῥόους πηγὰς, de quibus vid. Eurip. Phoen. 337. Br. *ternos quidem liba latices: novissimum vero cratera totum effunde.* Comes Stolberg. *Geuss dreimal, leere ganz den letzten Kelch!* Apparet, intelligi tres hydrias, quarum duae aqua pura implendae erant, tertia mulsa, quam totam effundi jubet Chorus. — De ternario numero sacro laudant Aeschyl. Ag. 1386. τρίτην ἐπενδίδωμι, Antig. 431. χοαῖσι τρισπόνδοισι, Theocrit. Epigr. 4, 10. τρισσὰ θύη τελέσαι, Schwenck. ad Choeph. 548. cf. etiam Obbarius ad Horat. Epist. 1, 1, 37., I. H. Voss. ad Virg. Eclog. 8, 73.

445. *τοῦ — θῶ; quanam re hunc* (cratera) *impletum statuam?* scil. ante quam libem. H.

446. *ὑδ., μελ.* ὕδατος καὶ μέλιτος· λείπει δὲ ὁ *καί.* ἀπὸ γὰρ τοῦ ποιοῦντος τὸ ποιούμενον. καὶ ἐν Ἐρασταῖς *γλώσσης, μελίσσης.* *τῷ κατεῤῥυηκότι;* βούλεται δὲ λέγειν τὸ μελίκρατον. Schol. Laudantur de hac figura Lobeck. ad Phryn. p. 187., Herm. ap. Wolfium Analect. vol. 2. p. 1. pagg. 67. seqq. „Imitantur Romani poetae in *murex*, *elephantus*, aliis.“ *Hell.* — *μηδὲ* (sic, cum δὲ vere adversativum sit, ut monet H.) *πρ. μέθυ.* ἄοινοι γὰρ θεοί. Schol. cf. 100., Aeschyl. Eum. 107.

447. ὅταν δὲ τὰς χοὰς χέωμεν ἐπὶ γῆς, τί χρή με ὕστερον δρᾶσαι; Schol. „*γῆ μελάμφυλλος.* *frondosa* Winsh. (et Naogeorg.), *herbida* Br. (Hinc comes Stolb.: *Und wenn die grüne Erd' es in sich saugt?* Putide Solgerus: *Und wenn des Bodens schwarzes Laub die Spend' empfing?*) Sed significat potius *regionem arborum densitate obscuratam*, i. e. *nemus.* Schol. ad Pind. Pyth. 1, 27. Boeckh. *Αἴτνας ἐν μελαμφύλλοις κορυφαῖς.* μελάμφυλλος πολύδενδρος· ἡ γὰρ τῶν δένδρων πυκνότης βαθεῖαν ἐργάζεται τὴν ὕλην. Sic Samus ap. Hesych. t. 2. p. 562. audit μελάμφυλλος, quae eadem in Hom. Il. 13, 12. ὑλήεσσα appellatur. Et Anacreon δάφνα μελάμφυλλος χλωρά τ' ἐλαία ap. Schol. Soph. Antig. 134. Idem valet *nigrum nemus* Virg. Georg. 3, 333. *Nigritia* enim densitatis et copiae est imago, ut in his exemplis, ita in Homeri κρήνῃ μελανύδρῳ. Elmsl. addit μελάμφυλλά τ' ὄρη δάσκια ex Aristoph. Thesm. 1006. *Doed.*

448. Operiri jubet locum, in quo profusa sit libatio, ramis oleaginis ordine, ut alii a dextra, alii ab sinistra imponantur. H.

449. *τάσδ' ἐπ. λιτάς.* ταύτας ποιοῦ τὰς εὐχάς. Schol.

450. *μέγ. γάρ.* μέγιστον γὰρ ταύτας μαθεῖν. *Idem.*

στέργων δέχεσθαι τὸν ἱκέτην σωτήριον
αἰτοῦ σύ τ᾽ αὐτός, κεἴ τις ἄλλος ἀντὶ σοῦ,
ἄπυστα φωνῶν, μηδὲ μηκύνων βοήν·
ἔπειτ᾽ ἀφέρπειν ἄστροφος. καὶ ταῦτά σοι
δράσαντι θαρσῶν ἂν παρασταίην ἐγώ·
ἄλλως δὲ δειμαίνοιμ᾽ ἄν, ὦ ξέν᾽, ἀμφὶ σοί.
ΟΙ. ὦ παῖδε, κλύετον τῶνδε προσχώρων ξένων;
ΑΝ. ἠκούσαμέν τε, χὤ τι δεῖ πρόστασσε δρᾶν.
ΟΙ. *ἐμοὶ μὲν οὐχ ὁδωτά· λείπομαι γὰρ ἐν

452. σωτήριον, σωτῆρα ἐσόμενον τῆς γῆς, non ἐπὶ σωτηρίᾳ, ut interpretatur Schol. cf. 424. seqq. Eam ob causam praecipue dignus est Oedipus, qui Eumenidum tutelae, dearum Atticarum, commendetur. Sensit hoc etiam Reisigius, neque σωτήριος usquam significat σῶς, quod quidam putant.

453. Ita codd. 3, Elmsl. aliique. Vulgo σύ γ᾽ αὐτός. Recte Doed.: „nec γὲ satis aptum est, et καὶ, ubi *sive* significat, non facile caret altero καὶ vel τὲ, ut ita dicam, praeparativo. 420. καὶ Κρέοντα — —, κεἴ τις ἄλλος. Antig. 328. ληφθῇ τε καὶ μή. Aeschyl. Theb. 1066. δράτω τε πόλις, καὶ μὴ δράτω, ut recte nunc legitur. Thuc. 2, 32. εὖ τε καὶ χεῖρον εἰπόντι." Schol.: οἷον, ἢ σὺ ταῦτα ποίει, ἢ ἄλλος τις ὑπὲρ σοῦ ταῦτα ποιείτω. Unde intelligas, et illum legisse in suis exemplaribus σύ τ᾽ αὐτός.

454. ἄπυστα. ἀνήκουστα. ἀντὶ τοῦ ἠρέμα, καὶ συντόμως. (haec interpretatio est verborum μηδὲ μ. βοήν, *et brevi precatione*, ut reddidit Doed., cum βοή saepe significet *preces*, velut El. 602., Aeschyl. Theb. 269., Choeph. 500., Eurip. Phoen. 1036.; add. Welcker. ad Hippon. Fragm. p. 26. Male Br. *non elata voce*, quod idem τῷ ἄπυστα φωνῶν, *submisse loquens*, „manu haud dubie ad os admota," ut ait Doed., laudans de hoc ritu Muret. V. L. 10, 1. Confert ad terrorem sacrificii etiam brevitas precum, timente supplice, ne ambagibus offendantur deae severae.) τοῦτο ἀπὸ τῆς δρωμένης θυσίας ταῖς Εὐμενίσι φησί. μετὰ γὰρ ἡσυχίας τὰ ἱερὰ δρῶσι, καὶ διὰ τοῦτο οἱ ἀπὸ Ἡσύχου θύουσιν αὐταῖς, καθάπερ Πολέμων ἐν τοῖς πρὸς (ita Vict. cod. et Br.; vulgo περί.) Ἐρατοσθένην φησίν, οὕτω· „τὸ δὲ τῶν εὐπατριδῶν γένος οὐ μετέχει τῆς θυσίας ταύτης." εἶτα ἑξῆς· „τῆς δὲ πομπῆς ταύτης Ἡσυχίδαι, ὃ δὴ γένος ἐστὶ παρὰ τὰς σεμνὰς θεάς, καὶ τὴν ἡγεμονίαν ἔχει. καὶ προθύονται πρὸ τῆς θυσίας κριὸν Ἡσύχῳ ἱερὸν ἥρῳ, τοῦτον οὕτω καλοῦντες διὰ γοῦν εὐφημίαν· οὗ τὸ ἱερὸν ἔστι παρὰ τὸ Κιμώνιον (ita Br.; vulgo Κυδώνιον.), ἐκτὸς τῶν ἐννέα πυλῶν." καὶ Ἀπολλόδωρος δὲ ἐν τῇ περὶ θεῶν ἑπτακαιδεκάτῃ περὶ τοῦ τῶν Ἡσυχιδῶν γένους καὶ τῆς ἱερείας φησί. καὶ Καλλίμαχος· νηφαλίαι καὶ τῇσιν ἀεὶ μελιηδέας ὄμπνας Ἀήτειραι καίειν ἔλλαχον Ἡσυχίδες. Schol.

455. ἄστροφος. cf. Aeschyl. Cho. 97., Virg. Eclog. 8, 102. M. Praeterea Hell. laudat Orph. de Lapid. 730. seqq. et Ovid. Fast. 1, 148.

456, 7. παραστ. ἐγώ. ὡς καθαρθέντι. δειμ. ἄν. μὴ καθαρθέντι. Schol.

458. προσχώρων, *finitimorum huic loco*, Coloniatarum. cf. 998.

460. ὁδωτά ἐστιν, i. e. ὁδωτὸν, Attico more loquendi. Schol. οὐκ ἐν ὁδῷ, οὐδὲ ἀνυστά. οἷον, οὐ βαδιστέα μοι, οὐδὲ πρακτέον ταῦτα etc. λείπομαι ἐν pro ἐλλείπομαι, *non sufficio*, dictum existimat Doed.

τῷ μὴ δύνασθαι, μήθ' ὁρᾶν, δυοῖν κακοῖν.
σφῷν δ' ἡτέρα μολοῦσα πραξάτω τάδε·
ἀρκεῖν γὰρ οἶμαι κἀντὶ μυρίων μίαν
ψυχὴν τάδ' ἐκτίνουσαν, ἢν εὔνους παρῇ.
ἀλλ' ἐν τάχει τι πράσσετον· μόνον δέ με
μὴ λείπετ'· οὐ γὰρ ἂν σθένοι τοὐμὸν δέμας
ἔρημον ἕρπειν, οὐδ' ὑφηγητοῦ γ' ἄνευ.
ΙΣ. ἀλλ' εἶμ' ἐγὼ τελοῦσα· τὸν τόπον δ' ἵνα
χρῆσται μ' ἐφευρεῖν, τοῦτο βούλομαι μαθεῖν.

per tmesin durissimam, cum praesertim sequatur dativus, ad quem nemo non referat praepositionem. Invenustum tamen ἐν extremo versu. Quare olim excudi jussimus λείπομαι γὰρ οὖν, probante Elmslejo, qui haec similia protulit in sua ed. hujus tragoediae: Aeschyl. Ag. 683. Μενέλεων γὰρ οὖν Πρῶτόν τε καὶ μάλιστα προσδόκα μολεῖν. Soph. Phil. 766. λαμβάνει γὰρ οὖν Ὕπνος μ' —. Eurip. Bacch. 920. (798.) ἀλλ' ἦ ποτ' ἦσθα θήρ; τεταύρωσαι γὰρ οὖν. El. 290. (262.) αἴσθησις γὰρ οὖν Κἀκ τῶν θυραίων πημάτων δάκνει βροτούς. Addi jubet Oedip. Col. 922., 927., 1123. (?), Antig. 489., 741., 771., 1255., Philoct. 298., in quibus omnibus γὰρ subjectum sibi habet οὖν, quod auget alterius particulae significationem, ut sit *nam sane, nam certe*. id nonnemini parum huic loco convenire visum est, cui tam convenit, quam quod maxime; sed sordere isti solent aliena. servavimus tamen, ut in re incerta, codicum scripturam.

464. τάδ' ἐκτίνουσαν, *haec* piacula *solventem*, *haec* a me commissa *luentem*. Ita Canterus aliique nec sustentari potest, quod in libris legitur, ἐκτείνουσαν. ι et ει etiam alibi confusa, praesertim in marmoribus. vid. Anthol. Palat. 3. p. 901.

467. ita 3 MSS. et edd. recentiores, nec ineptius ἔρημον, οὐδὲ ἄνευ γε ὑφηγητοῦ, quam βίᾳ, κοὐχ ἑκών, et similia, quae passim leguntur. Libri vetustiores mendose ὑφηγ. δ' ἄνευ. H. ὑφηγητῶν ἄνευ. Jacobs. ap. Hell. et Doed. — ἕρπειν οὐδ' ὑφηγ. γ' ἄνευ, quod non inelegans. οὐδὲ est *nec*, quidquid nonnulli argutantur: vid. Matth. gr. gr. §. 602. etc.

469. Schol. in cod. χρῆσται μ' ἐφευρεῖν: χρεία ἔσται κατὰ συναλιφὴν (συναλοιφὴν) χρῆσται. ἀντὶ τοῦ χρεία ἔσται. δηλοῦται δὲ ταὐτὸν τὸ (τῷ) δεήσει. καὶ ἐν Τριπτολέμωι (Τριπτολέμῳ) χρῆσται δέ σ' ἐνθένδ' αὖτις. H.: — „Sophoclis e Triptolemo versui adde duo alia exempla ap. Suidam v. χρή, ap. quem ter ibi male χρῆσθαι scriptum. Repone sic: λέγουσι δέ ποτε καὶ χρῆσται ἀντὶ τοῦ δεῖ. Φερεκράτης Λήροις· τὸ δ' ὄνομά μοι κάτειπε τί σε χρῆσται καλεῖν. Ἀριστοφάνης Δημν(αις· ἡ καρδία τε τίς; ἀλλὰ πῶς χρῆσται ποιεῖν;" Est igitur χρῆσται proprie χρῆ ἔσται, χρῆ autem dictum pro χρέα, i. e. χρεία, sicut γῆ pro γέα etc. vide Matth. gr. gr. §. 48., Th. C. G. Schneider. de dialecto Soph. p. 29. Hoc Catone contenti simus suadeo, neque in conjecturarum vortices relabamur. Ad sensum quod attinet, monet H., non solum, ubi ter noveni isti rami quaerendi sint, sed, totus ille locus qua parte luci jaceat, nescire Ismenen: eum igitur locum ubi inveniat, quaerere. Schol. Rom. et Laur. A.: ἔνθα τὸ ὕδωρ (et crateres, et reliqua necessaria ad sacrificium) ἐστίν, ἠδέως ἂν εἰδείην.

ΧΟ. τοὐκεῖθεν ἄλσους, ὦ ξένη, τοῦδ' ἦν δέ του
σπάνιν τιν' ἴσχῃς, ἔστ' ἔποικος, ὃς φράσει.
ΙΣ. χωροῖμ' ἂν εἰς τόδ'· Ἀντιγόνη, σὺ δ' ἐνθάδε
φύλασσε πατέρα τόνδε· τοῖς τεκοῦσι γὰρ
οὐδ', εἰ πονεῖ τις, δεῖ πόνου μνήμην ἔχειν.
ΧΟ. δεινὸν μὲν τὸ πάλαι κείμενον ἤδη κακὸν, ὦ ξεῖν',
ἐπεγείρειν· ch. t. h. c. l. m. στ. α'.
ὅμως δ' ἔραμαι πυθέσθαι . . . an.
ΟΙ. τί τοῦτο;
ΧΟ. τᾶς δειλαίας ἀπόρου φανείσας as., an. et i. h.
ἀλγηδόνος, ᾇ ξυνέστας. an.
ΟΙ. μὴ, πρὸς ξενίας, ἀνοίξῃς, τᾶς σᾶς, πέπον, ἔργ' ἀναιδῆ! as., 2 an.

470. τοὐκ. ἄλσους. τὸ ἐκεῖθεν τοῦ ἄλσους τούτου. (Gloss. Paris. A. κατὰ τὸ ἐκεῖθεν τοῦ ἄλσους.) — ἦν — ἴσχῃς. ἀντὶ τοῦ εἴ τι τῆς εἰδήσεως ἀγνοεῖς περὶ τὸν τόπον.

474. οὐδὲ h. l. nihil aliud est quam οὔ. Sic Eurip. Ion. 1282. τὰ γὰρ πεπρωμέν' οὐδ' ὑπερβαίη ποτ' ἄν. Epigrammatarius Anthol. Palat. 1. p. 347.: Σῆμα τόδ' Αἴαντος Τελαμωνίου, ὃν κτάνε Μοῖρα, Αὐτοῦ χρησαμένη καὶ χερὶ, καὶ ξίφεϊ· Οὐδὲ γάρ ἐν θνητοῖσι δυνήσατο, καὶ μεμαυῖα, Εὑρέμεναι Κλωθὼ τῷδ' ἕτερον φονέα. cf. 964. et annotata ad Eurip. Herc. fur. 1229.

475. τῆς Ἰσμήνης ἀποστάσης ὁ Χορὸς ἐρωτᾷ τὸν Οἰδίποδα, καί φησι· τὸ ἐπεγείρειν μὲν καὶ ἀνακινεῖν τὰ πάλαι συμβάντα δυσχερές· ὅμως δὲ μαθεῖν ἐπιθυμῶ τὴν αἰτίαν τῆς πηρώσεως. καὶ ἔστι παθητικά. Καλλίμαχος τί δάκρυον εὕδον ἐγείρεις; Schol. Plato, monente H., Phileb. §. 15.: μὴ κινεῖν εὖ κείμενον. Ibi Schol. Ruhnken.: μὴ κινεῖν κακὸν εὖ κείμενον, ἐπὶ τῶν ἑαυτοῖς ἐξ ἀγνοίας πράγματα ἐγειρόντων. (sic etiam Suidas v. μὴ κινεῖν.) ταύτης μέμνηται καὶ Υπερίδης ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ πρὸς Ἀριστογείτονα· καὶ οὐδὲ ἐκ τῆς παροιμίας δύνασαι μανθάνειν τὸ μὴ κινεῖν κακὸν εὖ κείμενον etc. vid. Stallbaum.

477. τᾶς δειλαίας. περὶ supplent Schol. Cam. M. vid. Matth. gr. gr. §§. 316., 327., ubi laudat Thucyd. 4, 6. ὡς ἐπύθοντο τῆς Πύλου κατειλημμένης. Versus anacreontei, qualis hic est τί τοῦτο; τᾶς δειλαίας, minime sunt inusitati, nec quidquam mutandum est. φανείσας additum monet Doed., ut Trach. 1. λόγος μὲν ἔστ' ἀρχαῖος ἀνθρώπων φανείς, 186. ἥξειν φανέντα σὺν κράτει νικηφόρῳ, 438. ὡς οὐχ ἡ Λυδία Πέρσειεν αὐτὴν, ἀλλ' ὁ τῆσδ' ἔρως φανείς. Significare ait hoc participium aut φαίνεται εἶναι, ut h. l., aut ὡς φαίνεται ὄν.

478. ᾇ ξυνέστας. τῆς ἐγκειμένης σοι ἀλγηδόνος. Ex Schol.

479. Libri: — τᾶς σᾶς. πέπονθ' ἔργ' ἀναιδῆ. Laboranti metro alii alio modo succurrerunt. proxime verum Martinus: — τᾶς σᾶς, πέπον' ἔργ' ἀναιδῆ, ne, per hospitium te oro, resuscites impudica ista facinora, quae tempore jam concocta sunt et lenita (cf. 402.): nam germanum haud dubie est πέπον, notum illud ex Epicis, quod per

ΧΟ. τό τοι πολὺ καὶ μηδαμὰ λῆγον ion. a ma. tr. br.
χρῄζω, ξεῖν', ὀρθὸν ἄκουσμ' ἀκοῦσαι. a. d. h. log.
ΟΙ. ὤ μοι!
ΧΟ. στέρξον, ἱκετεύω! as., ant. et ion. a min.
ΟΙ. φεῦ, φεῦ! ΧΟ. πείθου· κἀγὼ γὰρ, ὅσον σὺ προσ-
χρῄζεις. as., a. d. et ant.
ΟΙ. *ἤνεγκον κακότατ', ὦ ξένοι, ἤνεγκον ἄκων μὲν, θεὸς
ἴστω· ... ἀντ. α'.

se nec blandientis apud eos est, nec conviciantis aut reprehendentis, sed simpliciter appellantis, ut quod in omnis generis orationibus usurpetur. vide Schneideri lex. gr. v. πέπων, ibique laudatis versibus Homericis adde Hesiod. Theog. 543., 559., quibus in locis in pejorem partem accipiendum est, ut Aristoph. Equ. 260. et apud recentiores. Iliad. 5, 109. Ὄρσο, πέπον Καπανηϊάδη! καταβήσεο δίφρου, Ὄφρα μοι ἐξ ὤμοιο ἐρύσσῃς πικρὸν ὀϊστόν. Ea vox vel forte mutata fuit, vel ejus in locum a non intelligente substitutum πέπονθ', quod quominus dubites quin alienum sit, evolvenda tibi sunt scholia, in quibus ne vestigium quidem ejus apparet. atqui vocabulum, quale est πέπον, salva sententia praeteriri in interpretatione poterat; verbum πέπονθα non poterat, si id profectum esset a poëta. Sic autem Schol. μὴ πρὸς ξενίας. μὴ πρὸς τῆς σῆς ξενίας ἀναπτύξῃς μου τὰ ἀναιδῆ ἔργα. (sequentia pertinent ad lectionem προξενίας τὰς σὰς, de quâ cf. Schol. min.) ἢ οὐ μὴ τὰς προξενίας σου ἐπὶ ἔργα ἀναιδῆ καταγάγῃς. οἱονεὶ, μὴ κατὰ τὴν προξενίαν τὴν σὴν ἔργων γένοιο φαύλων ἀκροατὴς, ἀναπτύξαι καὶ φανερῶσαι τὰ κατ' ἐμὲ βουληθείς. Schol. min. πρὸς ξενίας. γράφεται μὴ προξενίας τὰς σάς. Sane προξενίας habet unus cod. Farn., plures τὰς σάς: sed bene se habet lectio vulgata.

480. *sane quae fama percrebuerit, neque ullo modo desinat, eam recte cupio cognoscere.* dicit famam de nuptiis Oedipi. Perperam Schol.: τὸ ἀδιάλειπτον κακὸν τὸ κατὰ τὴν πήρωσιν χρῄζω ἀκοῦσαι.

481. Codd. ξεῖν', versum impingentes, nisi ἀντίστροφον (490.) longe majore negotio refingas. Qui neutrubi mutatione opus esse putat, H., cum primus olim scripserit ξεῖν', quid sibi velit, non intelligo. ξεῖν' etiam Reisig. et Elmsl.

482. Itidem ἀμέτρως legitur ἰώ μοι, quod cujusvis erat emendare. antistrophica haec esse intelligentis; id quod etiam coeco apparet. Schol.: στέρξον ὃ λέγω, καὶ μὴ ἀποστραφῇς τὴν αἰτίαν εἰπεῖν. ὅ ἐστι πρόσδεξαί με. Winsem., probante Hellero, *boni consule, obsecro.*

483. κἀγὼ γάρ. πείσομαι δηλονότι εἰς ὅσον βούλει. Schol. κ. γάρ. scil. πείθομαι. H.

484. Consensu falsum esse fatentur ἄκων: neque id a metro tantum choriambico abhorret, sed etiam ταυτολόγον est, sequente τούτων δ' αὐθαίρετον οὐδέν. Absurde absurdum Elmsl. vocat ἑκὼν, quod excudi jussimus in priore nostra ed., ita quidem tum interpretati, quasi hoc esset oxymorum, quod neque insanus neque ebrius et patrem occidisset, et cum matre concubuisset Oedipus, ἑκὼν igitur haec patrasse dicendus, quae tamen non sponte commissa essent, utpote ab ignoto in ignotos. quae interpretatio etsi minime absurda est, tamen exempla desidero verbi φέρειν idem significantis quod τλᾶν, cum valet *audere*, seu *sustinere.* Quare nunc κακότητα esse

τούτων δ' αὐθαίρετον οὐδέν.
ΧΟ. * ἀλλ' εἰς τί; ΟΙ. κακᾷ μ' ἐν εὐνᾷ πόλις οὐδὲν ἴδρις

arbitror *calamitatem*, quemadmodum, monente Doed., Homerus dixit Il. 12, 332. τοῦ γὰρ δὴ πρὸς κύρτον ἴσαν καχότητα φέροντες, et Euenus ap. Stob. Flor. 49. πρὸς σοφίᾳ μὲν ἔχειν τόλμαν, μάλα σύμφορόν ἐστι, χωρὶς δὲ βλαβερὴ καὶ κακότητα φέρει. cf. 906., Pindar. Pyth. 2, 65. etc. Recte enim Oedipus: *subii quidem calamitatem, hospites, subii volens* (nec reluctans), *deum testor; tamen istorum nihil sponte admissum est.* Sponte se poenas dedisse ait innocentem; quod et verum est, et maxime comparatum ad spectatorum animos commovendos. ἄκων correctoris, nisi fallor, commentum est, κακότητα *scelus* denotare existimantis, ut vulgus interpretum. Sane scribendum est ἑκὼν, neque obtemperandum Hermanno audacissime ponenti ἤνεγκον ἄνων μὲν, i. e. secundum Hesychium ἀνύων, ut verba ἤνεγκον ἄνων κακότητα significent *sustinui perpetrare mala.* — θεὸς ἴστω. Valck. ad Eurip. Phoen. 1671. (ἴστω σίδηρος, ὅρκιόν τέ μοι ξίφος): „Quando nostro loco Thebana virgo ἴστω σίδηρος, Creon in Soph. Antig. v. 190. inquit ἴστω Ζεὺς, qui Thebis regnarat Oedipus in hujus Oed. in Col. v. 514. θεὸς ἴστω: morem expressisse Tragicos suspicor Thebis inprimis in vita quotidiana receptum: neque enim ita vulgo jurabant Attici. Alcmena similiter in Moschi, vel alterius potius, Megara v. 75. ἴστω γὰρ Κούρη (τε) καὶ εὐέανος Δημήτηρ." Eodem monente ap. Platonem Phaed. p. 62, A. Cebes Thebanus ἴττω Ζεὺς, ἔφη, τῇ αὐτοῦ φωνῇ εἰπών: et Plat. Epist. 7. p. 245, A. ἴττω Ζεὺς, φησὶν ὁ Θηβαῖος. Sed tamen Iphigeniae quoque ancillae graecae Eurip. Iphig. in Taur. 1006. ἴστω μέγας Ζεὺς, et Creüsa Eurip. Ion. 1369. ἴστω Γοργοφόνα: item Hector Homericus, annotante ibi Brodaeo, Iliad. 10, 329. ἴστω νῦν Ζεὺς αὐτός: ubi Schol. γιγνωσκέτω, μάρτυς ἔστω.

485. Insigni levitate H. edidit — ἴστω, τούτων ἐθελητὸν οὐδέν. quasi vocem αὐθαίρετον respuat versus anacreonteus; quod liberius fere ap. Tragicos metri genus et secunda et tertia sede recipit pedes τετρασήμους, et anapaestum quidem frequentissime secunda, rarius tertia; qui tamen pes nec ab eo loco abhorrere insimulandus est propter ἰσοχρονίαν. vide nos in Anacreonticorum ed. p. 124. et ipsum H. Elem. d. metr. p. 476. sequ. Nihil ad rem, quod hic versus etiam pro anapaesto haberi potest paroemiaco, sicut 489. pro ejusmodi dimetro, cum sit ionicus a majore trim. brachycat., siquidem tam leves offensiones curare non solent hi poëtae, metrum metro opponere contenti in Antistrophicis, non pedem pedi.

486. ἀλλ' εἰς τί ἤνεγκες κακότητα, vel, interprete H., „ἐς (εἰς) τί δυστυχὴς γέγονας; *quamnam in partem miser fuisti?* i. e., quod dicunt, *quonam respectu?*" Doed. sic interpretatur *quorsum haec? quatenus haec dicis?* ut Aeschyl. Cho. 212. καὶ πρὸς τί (*qua in re* Blomf.) δῆτα τυγχάνω κατευγμάτων; — κακᾷ μ' ἐν εὐνᾷ πόλις οὐδὲν ἴδριν γάμων ἐνέδησεν ἄτᾳ. Stipes fuit Sophocles, si scripsit κακᾷ μ' ἐν (vel μέν: nam sic plerique omnes codd.) εὐνᾷ γάμων ἐνέδησεν ἄτᾳ, cum idem sonet εὐνὴ κακὴ et ἄτη γάμων, nisi quod hoc dictum est gravius. Quo nos intellecto cum facillima mutatione κακᾷ μενοινᾷ, *pravo consilio*, posuissemus in priore ed., emendationem eam, quae lucem afferebat orationi, ne commemorarunt quidem viri doctissimi, qui postea fabulam sunt interpretati, sed frustra dubitarunt, μὲν εὐνᾷ rectum esset, an scribendum μ'

γάμων ἐνέδησεν ἄτᾳ.
XO. ἦ μητρόθεν, ὡς ἀκούω, δυσώνυμα λέκτρ' ἐπλήσω;
OI. ὤ μοι, θάνατος μὲν τάδ' ἀκούειν,
ὦ ξεῖν'! αὗται δὲ δύ' ἐξ ἐμεῖο . . .
XO. πῶς φῄς;
OI. παῖδε, δύο δ' ἄτα, . . .
XO. ὦ Ζεῦ! OI. ματρὸς κοινᾶς ἀπέβλαστον ὠδῖνος.
XO. σαί τἄρ' ἀπόγονοί τ' εἰσὶ, καὶ   i. d. στ. β'.

ἐν εὐνᾷ cum Reiskio atque Brunckio, quorum utrumque falsum est, et repudiata voce genuina ἴδρις, quam ad πόλις referebant, scripserunt ἴδριν, Oedipum solum intelligentes, cum ἴδρις pro ἴδριας sive ἴδρεις dixisset Sophocles, simul designans Iocastam. vidd. de hac forma contracta, quae longam habet finalem syllabam, Matth. gr. gr. §. 80, 4., Jacobs. Anthol. Palat. 3. p. 476. Verum haud dubie est κακᾷ μενοινᾷ. κακὴ ista μενοινὴ civitatis Thebanae dicitur ab eventu. Scriptum forte μεν οινᾷ facile degeneravit. Apollonius Rhod. Argon. 1, 893. ῥηϊδίως δ' ἂν τοι καὶ ἀπείρονα λαὸν ἀγείραις Ἄλλων ἐκ πολίων· ἀλλ' οὐ σύ γε τήνδε μενοινὴν Σχήσεις: 3, 396. τοῖο δὲ θυμὸς Αἰγιαλίην πόρφυρεν ἐνὶ στήθεσσι μενοινὴν etc.: 4, 355. Αἰσονίδη, τίνα τήνδε συναρτύνασθε μενοινὴν Ἀμφ' ἐμοί; cf. 3, 901. μενοινὰς dixit 4, 21. verbum μενοινᾶν Homerus, Hesiodus, Theognis, Pindarus, ipsique Tragici, alios ne commemorem, satis frequenter usurparunt.

488. μητρόθεν pro genitivo μητέρος accipit Doed., ut Aeschyl. Theb. 661. μητρόθεν σκότον etc. ἐπλήσω, codicum lectionem, nuper restituerunt. Male Br. ἔπλησας, quod nullus liber habet, ne B. quidem Paris., in quo id legi dicit, si fides habenda est Elmslejo, qui non ἔπλησας et in illo codice et in Vaticano se reperisse prodidit, sed ἔπλησαν, quod in aliis quibusdam inter versus perscriptum est. ἐπλήσω, implesti tibi. Accipiendi sensum in eo verbo inesse monet Elmsl.

490. Libri versu imperfecto ἐμοῦ. Non dubitavi admittere formam poëticam ἐμεῖο, cui adscripta interpretandi gratia vulgaris videtur in ipsum ordinem irrepsisse. Quae quidam addiderunt ad complendos numeros, γὲ, μὲν, φεῦ, voculae sunt παραπληρωματικαὶ, *Flickwörter*, *chevilles*.

491. Vulgo παῖδες δύο δ' ἆται. Id Heathius verti jussit *filii vero duo noxae*. Quem Elmsl. miratur non vidisse, filias παῖδας, filios autem ἄτα ab Oedipo nominari. Ego utrumque miror. Nihil enim istis interpretationibus fingi invenustius potest. Filiorum nulla hic mentio. *Hae*, inquit, *ex me natae sunt filiae quidem duae, sed duae noxae*. Nempe et ipsae labem originis gerunt, et patri, qui genuit, opprobria sunt. Ita haec etiam Brunckium intellexisse puto. [Br. ita: *filiae, duae autem noxae* —; nos: *filiae, duae quidem noxae.*] παῖδε recte dedit Elmsl., pariterque, quod nonnulli libri habent, ἄτα. H.

492. ἀπέβλαστον secundam corripit, ut primam ἔβλαστε 416., ubi vid. annot.

493. Ἀμέτρως libri vett.: σαί τ' ἄρ' εἰσ' ἀπόγονοί τε — ἀδελφεαί; Interrogationem hanc esse non nescientis ista Chori, sed stupentis, quae interrogatio vim habet exclamationis, vidit H.; ceterum male scripsit secundum Solgerum, nullo quidem adjuvante libro: αὗται γὰρ ἀπόγονοι τεαί; OI. κοιναί

κοιναί γε πατρὸς ἀδελφεαί;
ΟΙ. ἰώ . . . i. br.
ΧΟ. ἰὼ δῆτα!
ΟΙ. μυρίων ἐπιστροφαὶ κακῶν! as., dm. et i. d.
ΧΟ. ἔπαθες . . .
ΟΙ. ἔπαθον ἄλαστ' ἔχειν. i. d.
ΧΟ. ἔρεξας . . .
ΟΙ. οὐκ ἔρεξα.
ΧΟ. τί γάρ;
ΟΙ. ἐδεξάμην i. tr.
δῶρον, ὃ μήποτ' ἐγὼ ταλακάρδιος da. t.
ἐπωφέλησα πόλεως ἐξελέσθαι. as., i. h. et dm. h.
ΧΟ. δύστανε, (τί γάρ;) ἔθου φόνον . . . ἀντιστ. β'.

γε etc. nam quae codd. quidam recentiores habent, αὐτάρ (αὐτ' ἄρ, vel αὐτ' ἄρ') εἰσὶν, corrupta sunt. Trioliani — ἀδελφαί. recentiores editores: — ἀδελφεαί. τἄρ', τοι ἄρα.

496. sic Paris. membr. Ricc. A., T., Farn. et plerique impressi. Ceteri MSS. Junt. 2. Brub. 3. et novissimi editores μυρίων γ'. Male Br. ἐπιστροφάς. ἐπιστ. κακῶν. συναθροίσεις, πλῆθος. Schol. *vortices malorum*. M. Vel potius *impetus*, ut 986. *Doed.*

497. Libri vett. ἔπαθες; — ἔρεξας; quae correxit Br. Recte H.: „Istae non sunt interrogationes, sed exclamationes: nam quod Chorus dicere in mente habet, hoc est ἔπαθες ἄλαστα, ἔρεξας ἀνόσια."

497. Supini loco additum esse infinitivum ἔχειν monet Doed.

498. Turbatum est h. l. in 1. Brubach.: nam verba τί γάρ; usque ad ποτὲ 568. leguntur post 935. pag. 135. aversa et sequente, cum verbo ἔρεξα finiatur pag. 129.; deinde pag. 130. aversa et foliis sequentibus 4 cum dimidio descripti sunt versus 569. usque ad κενόν (931.): tum (932.) usque ad κακὰ (997.) habentur pag. 129. aversa et sequente; quos denique versus excipiunt pag. 136. aversa (998.) et reliqui hujus tragoediae; qui error haud dubie ex libro MS. in impressum propagatus fuit, bis foliis singulis et semel 5 continuis nescio quo casu trajectis. Schol. ἐδεξάμην δῶρον. τὸν γάμον τῆς μητρὸς, φησὶν, ἀντὶ τῆς λύσεως τοῦ αἰνίγματος δῶρον ἐδεξάμην, ὃ μήποτε ὄφελον λαβεῖν. ἀντὶ δὲ τοῦ εἰπεῖν μή ποτε ὄφελον ἐγὼ παρὰ τῆς πόλεως ἐξαίρετον ἰδεῖν οὕτως εἴρηκεν ἐπωφέλησα πόλεως ἐξελέσθαι. Rectius, ni fallor, H. ad. Viger. p. 758.: „*donum accepi, quod non merui miser ab urbe* (vel *civitate*) *accipere*. Ad ἐπωφέλησα enim intelligendum τὴν πόλιν, ut sit perinde ac si dixisset ἐπωφ. τὴν πόλιν, ὥστε μήποτε αὐτῆς ἐξελέσθαι τοῦτο τὸ δῶρον." Sic etiam Reisig., nec multo aliter nunc Doed.: nam olim ἐπωφ. pro ὠφέλησα accipiebat, ut ἅπαξ λεγόμενον. sed Scholiastae interpretationem, qua ἐπωφέλησα idem est quod ὄφελον, probant Reizius ap. H. l. l., Schneider. in lex. gr. v. ὄφελον, et vulgus editorum Sophoclis, in his Elmsl.

500. Frustra nonnulli πόλεος, quasi hic versus sit purus putus iambus.

501. Edd. vett. τί γὰρ ἔθου φόνον. Triclinianae τί γάρ; ἔθου φόνον. Quod recte servarunt novissimi editores. Non enim cur occiderit patrem Oedipus, sed an occiderit, interrogat Chorus. τί γάρ;

ΟΙ. τί τοῦτο; τί δ' ἐθέλεις μαθεῖν;
ΧΟ. πατρός;
ΟΙ. παπαῖ, δευτέραν ἔπαισας ἐπὶ νόσῳ νόσον!
ΧΟ. ἔκανες . . .
ΟΙ. ἔκανον. ἔχει δέ μοι . . .
ΧΟ. τί τοῦτο;
ΟΙ. πρὸς δίκας τι.
ΧΟ. τί γάρ;
ΟΙ. ἐγὼ φράσω.
καὶ γὰρ ἁλοὺς ἐφόνευσα καὶ ὤλεσα·
νόμῳ δὲ καθαρὸς, ἄϊδρις εἰς τόδ' ἦλθον.
ΧΟ. καὶ μὴν ἄναξ ὅδ' ἡμὶν Αἰγέως γόνος i. tr.
Θησεὺς κατ' ὀμφὴν σὴν ἀποσταλεὶς πάρα.
ΘΗ. πολλῶν ἀκούων ἔν τε τῷ πάρος χρόνῳ

refertur ad δύστανε, et idem fere est ac si dicas *profecto*. vide ad Viger. p. 729. H. Eandem nos medicinam fecimus Euripidi Alcest. 854., ubi codd. τί γὰρ ἀνδρὶ κακὸν μεῖζον ἁμαρτεῖν πιστῆς ἀλόχου, trepidantibus interpretibus. Etymol. M. p. 687. ed. Lips. τί γάρ; τί οὖν; κατάφασιν δηλοῖ, ἀντὶ τοῦ πῶς γὰρ οὔ; διατί γὰρ οὔ; (*quidni? wie anders?* Horat. Sat. 1, 1, 7. *Militia est potior.* quid enim? *concurritur* etc.)

504. νόσον, *morbum*, *vulnus*. Naogeorg. *vaeh*, *veh*. (sic.) *Vulnus alterum super prius Intulisti jam mihi.*

506. πρὸς δίκας τι. h. e. ἔνδικόν τι. Sic infra 1030. ξὺν πόθῳ. vid. Erf. ad Antig. 4. in Addendis. Oed. T. 55. γῆς — ξὺν ἀνδράσιν κάλλιον ἢ κενῆς κρατεῖν, h. e. εὐάνδρου vel οἰκουμένης. Ibid. 1014. (961.) πρὸς δίκης οὐδὲν τρέμων, h. e. (?) οὐδὲν ἔνδικον. *Doed.* El. 1211. πρὸς δίκης γὰρ οὐ στένεις. H.: „Quod dicit, ἔχει δέ μοι πρὸς δίκας τι, sic est intelligendum: *habet ea res mihi aliquid veniae a facti justitia.*"

507. Libri mendose ἄλλους. F. Paris., a Faebsio collatus, ἀλλοὺς, quo firmatur Erfurdtii conjectura ἁλοὺς, i. e., interprete Doed., „*convictus*, ἑάλων φονεύσας, *aperte necavi, sed ut lege purus* (quia lacessitus ab illo), *ita inscius* (quia patrem ignorabam) *patravi caedem*. Antig. 491. μισῶ γε μέντοι χὤταν ἐν κακοῖσί τις Ἁλοὺς ἔπειτα τοῦτο καλλύνειν θέλει." Male Br. auctore Tyrwhitto ἀγνώς. aliorum commenta sciens praetermitto. καὶ ὤλεσα. ita nos jam olim, probantibus viris doctis. codd. antiqui καὶ ἀπώλεσα, recentiores κἀπώλεσα, quorum utrumque ἄμετρον.

508. Bene Doed.: „φονεὺς καθαρὸς νόμῳ idem esse puto, quod ἄκων φονεὺς, sive προπαθὼν καὶ ἀντιδράσας. cf. 237. Ita νόμῳ καθαρὸς *homicidii*, ἄϊδρις *parricidii* continet excusationem." ἄϊδρις mediam corripit h. l., quae longa est 486. et alibi. Euripides Thesei fragm. 5. ἐγὼ πέφυκα γραμμάτων μὲν οὐκ ἴδρις. εἰς τόδ' ἦλθον, *huc deveni, huc delatus sum, in hoc scelus incidi.*

510. Ita Turn. aliique. libri vett. ἀπεστάλη. H. ad arbitrium suum ὃς ἐστάλη. Haud male Turn.; nec tamen nolim ἀποστολῇ, *missu civitatis propter famam de te perlatam.* Eurip. Phoen. 981. χρόνῳ δ'

τὰς αἱματηρὰς ὀμμάτων διαφθορὰς,
ἔγνωκά σ', ὦ παῖ Λαΐου, τανῦν θ' ὁδοῖς
ἐν ταῖσδ' ἀκούων μᾶλλον ἐξεπίσταμαι·
σκευή τε γάρ σε καὶ τὸ δύστηνον κάρα
δηλοῦτον ἡμῖν ὄνθ', ὃς εἶ, καί σ' οἰκτίσας
θέλω 'περέσθαι, δύσμορ' Οἰδίπου, τίνα
πόλεως ἐπέστης προστροπὴν ἐμοῦ τ' ἔχων,
αὐτός τε χἠ σὴ δύσμορος παραστάτις.
δίδασκε· δεινὴν γάρ τιν' ἂν πρᾶξιν τύχοις

ἔβα Πυθίαις ἀποστολαῖσιν Οἰδίπους. cf. Iphig. Aul. 612. Neglexerunt librarii nonnunquam ι subscriptum, nec raro α, ε, ο, litterae permiscentur in libris; qua de re monuimus ad Iphig. Taur. 168., 204., Bacch. 159., Ion. 125., 564., El. 212. similius id mihi videtur depravatae codicum scripturae.

515. σκευή. *ornatus tuus.* Naogeorg. *habitus* Winsem. Br.

517. Ita Reisig. in annotatis ad hanc fabulam, Elmslejo atque Hermanno aliisque adstipulantibus. MSS. vett. θέλω τί, vel τὶ, ἔρεσθαι, Ald. θέλω τὶ ἔρ. Recentiores libri, perperam repetito pronomine, θέλω σ' ἐρέσθαι. Confundi solent in codd. τι, π, τ, γ: quare vel θέλω 'περέσθαι scribendum fuit, vel θέλω γ' ἐρέσθαι, quemadmodum ap. Eurip. Herc. fur. 1128. ante Reiskium οἰκτρὸς πάρειμι legebatur pro οἰκτρὸς γάρ εἰμι. Praeterea scripturae θέλω γ' ἐρ. aliquid praesidii est in ista recentiorum codicum lectione θέλω σ' ἐρ., siquidem σ quoque et γ litteras permutari inter se constat, monente Jacobsio Anthol. Palat. 3. pp. 127., 290., 427. cf. nos ad Eurip. Suppl. 810. Sed verisimilius etiam nobis videtur θέλω 'περέσθαι. Ceterum libri vett. male ἔρεσθαι, cum ἐρέσθαι sit verbum αὐθυπότακτον, i. e. praesente carens, ut annotavit H. Reisigius: „Satis reconditum,“ inquit, „vocabulum ἐπερέσθαι, nec vulgari usu tritum, pro ἐπερωτᾶν, norunt Suidas et Phavorinus. Bis utitur eodem Aristophanes, Lysistrata v. 98. (ἐπερήσομαι) et Pluto 32. (ἐπερησόμενος), sed priore tantum loco simplici *interrogandi* significatu: in altero est *consulere*, usu frequentiore ap. veteres, ut Thucyd. 3, 92. (πρῶτον μὲν οὖν ἐν Δελφοῖς τὸν θεὸν ἐπήροντο); 8, 29. (ἕως ἂν βασιλέα ἐπέρηται —ἣν δὲ κελεύῃ, etc.); Eurip. fragm. Erechth. 2, 1. (ὀρθῶς μ' ἐπήρου· βούλομαι δέ σοι, τέκνον, etc.); et de suffragio. ap. Demosth. adv. Androt. p. 596, 26. Illud etiam ad posteriorem aetatem manavit, ut ap. Dionem Cass. Hist. Rom. 38, 5.; 44, 35.; 53, 24.“ Doed. praepositionem non magis abundare censet in ἐπερέσθαι quam in ἐπεικάζων El. 624. sensum esse hunc: *miserationi malorum tuorum, quam ante omnia volo testatam, hoc adjungo, ut ex te quaeram,* etc. — Οἰδίπου. Reisig. Οἰδίπους, quia ter apud Sophoclem legatur Οἰδίπου, duodecies Οἰδίπους pro vocativo, quem sermonis emendatorem temere secuti sunt Elmsl. atque ipse H., qui Oed. R. 390. libros sequendos esse censuisset.

518. προστροπήν. *supplicationem.* Cam.

519. παραστάτις. Errat igitur Thom. M. p. 690. παραστάδες Ἀττικοὶ, οὐ παραστάτιδες. Imo recurrit haec vox in Trach. 889. H. l. significat *ministram*, ut παραστάτης Ἡράκλειος in Eurip. Heracl. 89. *Doed.*

520. δεινὴν — ἐγώ. *admodum*

λέξας, ὁποίας ἐξαφισταίμην ἐγώ·
ὡς οἶδά γ' αὐτὸς, ὡς ἐπαιδεύθην ξένος,
ὥσπερ σὺ, χὡς τις πλεῖστ' ἀνὴρ ἐπὶ ξένης
ἤθλησα κινδυνεύματ' ἐν τῷ 'μῷ κάρᾳ·
* ὥστε ξένον γὰρ οὐδὲν ὄνθ', ὥσπερ σὺ νῦν,

enim grave aliquid dixeris, quod a me non sis impetraturus. Winsem.

522. ὡς οἶδά γ' αὐτός. quid illud sit, quod scire se dicat Theseus, suppressum esse monet Doed., ac nullo sane negotio haec vel similia quaedam intelligi τὰ τῶν ξένων, ὅτι ξένους ὄντας οὐ δεῖ ὑπεκτραπέσθαι. Schol. ὡς ἐπ. τὸ ὡς ἀντὶ τοῦ ὅτι.

523. χὡς τις — κάρᾳ. H.: καὶ ἤθλησα κινδυνεύματα ὥς τις πλεῖστα ἀνὴρ ἀθλήσας. „i. e.," inquit Reisig., „*ut qui plurima, in peregrina terra adii pericula.* Istud exaggerandi genus tum Latini frequentant formulis *ut qui maxime*, vel *ut quum maxime*, tum Graeci in pervulgatis ἢ ἄριστον, ὡς τάχιστα et ὥς τις ἄλλος. cf. Matth. gr. gr. p. 896. (1. ed.)." Idem Oedipum Corinthi educatum fuisse monet, Theseum Troezene apud Pittheum. Sed recte Doed.: „Imo hoc dicit ἐπαιδεύθην ξένος ποτὲ, ὡς σὺ νῦν ξένος εἶς." Reisig.: „ἐπὶ ξένης — κάρα. Maxime quum primum Troezene in Atticam terrestri itinere proficisceretur, atque Herculis aemulatione incitatus latrones debellaret" etc.

524. ἐν τῷ 'μῷ κάρᾳ, *meo capite, mea persona.* Eurip. Med. 812. (854.) οὐ δυνάσει — τέγξαι χέρα φοινίαν ἐν τλάμονι θυμῷ. ibi Matthiaeus monet, ποιεῖν τι τλήμονι θυμῷ vulgarem sermonem esse, ἐν τλήμονι θυμῷ poëtarum, inprimis tragicorum et lyricorum proprium. cf. ejus gr. gr. §. 401. annot. 2., Jacobs. Anthol. Palat. 3. p. 709., Ajac. 459. (σθένοντος ἐν πλούτῳ), Oed. R. 1053. (ἔν τε γὰρ μακρῷ Γήρᾳ ξυνᾴδει τῷδε τἀνδρὶ σύμμετρος), Eurip. Andromach. 1172. (μάτην δέ σ' ἐν γάμοισιν ὤλβισαν θεοί), Aristoph. Av. 1071. (ἐν φοναῖς ὄλλυται), Tat. Jacobs. p. 163. (κρίσιν — ἐν ταῖς βασάνοις) etc. Recte autem Horatius Art. poët. 68.: *mortalia facta peribunt, Nedum* sermonum *stet honos et gratia vivax:* nam progredientibus aetatibus vulgus sic loquebatur, velut Euripidis Schol. Guelferbyt. in argumento Orestis scripsit καὶ ἐν τῷ πελέκει τοῦτον φονεύουσι: quemadmodum et apud hodiernos Graecos multa nunc vocabula communi sermone frequentantur, quae olim exquisiti usus fuerunt et poëtici.

525. ξένον γ' ἂν οὐδέν' Vauvill. Br. aliique, nec ferri potest γὰρ, quae librorum lectio est; sed videndum, an rectius sit παρ' οὐδὲν ὄνθ', *nihilo aestimatum.* Eurip. Or. 551. παρ' οὐδὲν αὐταῖς ἦν ἂν ὀλλύναι πόσεις. Iphig. Taur. 679. ἐγὼ δὲ ταρβῶ, μὴ ἀπονοστήσας χθονὸς Θῆται παρ' οὐδὲν τὰς ἐμὰς ἐπιστολάς. Humane Theseus: „Quare velim," inquit, „me revereri (i. e. velim me semper sic animatum esse, ut reverear), quominus deseram hospitem despectum, qualis tu nunc es." παρ et γὰρ ap. Euripidem Herc. fur. 1128. El. 589. et alibi confusa sunt. οὐδὲν plerique habent MSS., quod H. probans pariter refert ad ὄνθ', ut significet hominem nihili seu miserrimum, sed mira comminiscitur, quibus omissam sibi visam negationem excuset, animadvertente Bakio. Inest autem negatio in verbo ὑπεκτραποίμην (vid. Matth. gr. gr. §. 601, 2, a.): quam olim quoque requirentis videtur esse illud οὐδέν', quod in duobus scriptis plurimisque antiquis edd. legitur.

ὑπεκτραποίμην μὴ οὐ συνεκσώζειν, ἐπεὶ
ἔξοιδ' ἀνὴρ ὤν, χὤτι τῆς ἐς αὔριον
οὐδὲν πλέον μοι σοῦ μέτεστιν ἡμέρας.
ΟΙ. Θησεῦ, τὸ σὸν γενναῖον ἐν σμικρῷ λόγῳ
παρῆκεν, ὥστε βραχέ' ἐμοὶ δεῖσθαι φράσαι.
σὺ γάρ μ', ὅς εἰμι, κἀφ' ὅτου πατρὸς γεγὼς,
καὶ γῆς ὁποίας ἦλθον, εἰρηκὼς κυρεῖς·
ὥστ' ἔστι μοι τὸ λοιπὸν οὐδὲν ἄλλο πλὴν
εἰπεῖν, ἃ χρῄζω, χὠ λόγος διοίχεται.
ΘΗ. τοῦτ' αὐτό νυν δίδασχ', ὅπως ἂν ἐκμάθω.
ΟΙ. δώσων ἱκάνω τοὐμὸν ἄθλιον δέμας

526. Frustra nonnulli codd. *συνεκσ. σ'.*

527. Hoc exemplo utitur H. ad Vigerum n. 66., ut ostendat, ἀνὴρ interdum pro *homine* dici singulari numero. *Nam de plurali* ἄνδρες, inquit, *res notissima.* Elmsl. Comparat Br. Maronis illa Aen. 1, 628. *Me quoque per multos similis fortuna labores Jactatam hac demum voluit consistere terra. Non ignara mali miseris succurrere disco.* Terentius Heaut. 25. *Homo sum: humani nihil a me alienum puto.* Br.: *Scio enim hominem me esse, nihiloque certiorem mihi esse quam tibi crastinae lucis usuram.*

529. γενναῖον. De potestate vocis egit Jacobs. Anthol. XII. p. 335. *Hell.*

530. παρῆκεν *ostensa est* Wins. *emicuit* Br. (secundum Naogeorgum); uterque a παρήκω, opinor, derivans. (debuisse igitur potius reddere ait H. *in conspectum prodiit*, ut Ajac. 688.) Non satis lucide gl. Vict. ἀφῆκεν, εἴασεν, ἔλειπεν. Quid si παρίημι, *permitto?* ut in El. 1482. (1400.) ἀλλά μοι πάρες κἂν σμικρὸν εἰπεῖν. (Ita procul dubio intellexit Schol. Vict.) Ultra necessitatem ὥστε additum, ut post πείθειν Philoct. 901. vid. H. ad Viger. p. 949. „*Generositas tua,*“ inquit, „*brevi oratione concessit, ut illis verbis supersedeam, quibus infelices ac supplices homines, antequam proferant, quid velint, praefandum esse censent.*“ — *Doed.* Idem, δεῖσθαι pro δεῖν accipiens, confert Herodot. 4, 11. τὴν μὲν γὰρ δὴ τοῦ δήμου φέρειν γνώμην, ὡς ἀπαλλάσσεσθαι πρῆγμα εἴη, μηδὲ πρὸς πολλοὺς δεόμενον κινδυνεύειν: Isocrat. Areop. 18. p. 232. τοσούτου γὰρ ἐδέοντο αὐτοὺς λανθάνειν οἱ κακόν τι δεδρακότες: Pausan. 4, 29. ἐδεῖτο γάρ οἱ πάντως γενέσθαι χρήματα, qui simillimus est locus. Ita tamen δεῖσθαι intelligi posse nescio quo pacto negans H.: „Scilicet,“ inquit, „δεῖταί μοι sic dicitur, ut aliquid supplendum sit, veluti τὰ πράγματα: *res mihi indiget pauca dicere.*“ cf. 559. Frustra Br., hiatu offensus: βραχέα μοι. Noster, monente Elmsl., Antig. 677. ἀμυντέ' ἐστὶ, et Trach. 1206. δραστέ' ἐστίν.

531. Ita MSS. quidam et edd. Triclin. Alii libri κἀπό του, vel κἀπὸ τοῦ. Br. κἀξ ὅτου, quod recte Reisig. et recentiores editores repudiarunt.

534. Laur. B. Ricc. A. διοίχεται, ut Aldus. Paris. A. διέρχεται cum var. lect. διοίχεται. Ceteri MSS. διέρχεται, quod admisit Turn. H. ad Suppl. 546.: *Verba* χὴ δίκη διοίχεται *significant* et vindicta finita. *Sic in Soph. Oedip. Col.* 574. (534.) χὠ λόγος διοίχεται (*ita enim legendum*), nihil, quod dicam, reliquum est. — *Elmsl.*

σοὶ δῶρον, οὐ σπουδαῖον εἰς ὄψιν, τὰ δὲ
κέρδη παρ' αὐτοῦ κρεῖσσον ἢ μορφὴ καλή.
ΘΗ. ποῖον δὲ κέρδος ἀξιοῖς ἥκειν φέρων;
ΟΙ. χρόνῳ μάθοις ἂν οὐχὶ τῷ παρόντι που.
ΘΗ. ποίῳ γὰρ ἡ σὴ προσφορὰ δηλώσεται;
ΟΙ. ὅταν θάνω 'γὼ, καὶ σύ μου ταφεὺς γένῃ.
ΘΗ. τὰ λοίσθι' αἰτεῖ τοῦ βίου· τὰ δ' ἐν μέσῳ
ἢ λῆστιν ἴσχεις, ἢ δι' οὐδενὸς ποιεῖ.
ΟΙ. ἐνταῦθα γάρ μοι κεῖνα συγκομίζεται.
ΘΗ. ἀλλ' ἐν βραχεῖ δὴ τήνδε μ' ἐξαιτεῖ χάριν.

537. σπουδ. gl. περισπουδαστὸν, ἤγουν καλόν. *Br.* τὰ δὲ — καλή. τὰ κέρδη παρ' αὐτοῦ μᾶλλον (potius) ἀγαθά ἐστιν ἢ καλὴ μορφή. *Doed.*

538. Ita 4 MSS. Vulgo κρείσσον', sententia minus perspicua. κρεῖσσον (i. e. κρεῖσσόν τί ἐστι) τὰ κέρδη dictum, ut Eurip. Or. 218. δυσάρεστον οἱ νοσοῦντες, Phoen. 908. δῆλον οἵ γ' ἐμοὶ λόγοι, Xenoph. Exped. Cyri 5, 6, 1. χρήσιμον ἂν ἐδόκουν εἶναι οἱ Σινωπεῖς ἡγούμενοι. cf. 552.

539. *quidnam vero lucri te afferre putas?* cf. 541.

540. που vel cum μάθοις ἂν conjungendum esse monet Doed., quemadmodum saepe legatur οἶσθά που et Oed. T. 1114. (1057.) προὔχοις τάχ' ἄν που, vel potius cum παρόντι, tanquam particulam temporalem, ut infra 1449. et Aeschyl. Pers. 740. ἐγὼ δέ που διὰ μακροῦ τάδ' ηὔχουν ἐκτελευτήσειν θεούς. Ceterum minus recte libri: χρόνῳ μάθοις ἂν, οὐχὶ etc. cum horum unus sit tenor, nec posteriore loco posita negatio quidquam habeat insoliti: οὐχὶ μάθοις ἂν χρόνῳ τῷ παρόντι που.

541. ποίῳ. χρόνῳ, τίνι χρόνῳ. cf. 539. Praeterea Doed. confert 532., Trach. 420. ποίοις ἐν ἀνθρώποισι; Oed. T. 936. ποίας δὲ καὶ γυναικὸς ἐκφοβεῖσθ' ὕπερ; Aeschyl. Ag. 269. ποίου χρόνου δὲ καὶ πεπόρθηται πόλις; — Schol. προσφορά, προσθήκη, πρόσδοσις. cf. 1180. (sic etiam Suidas v. προσφορά, ut H. annotavit.) τὸ δὲ δηλώσεται ἀντὶ τοῦ δηλωθήσεται. M.: *utilitas tua.*

543. Aliquot codd. τὰ λοίσθι' ἄρ' αἰτῇ, quam lectionem commemorat Schol. A. Laur. τὰ λοῖσθ' ἄρ' αἰτῇ, restituto metro; sed recte H. negat, satis aptam atque usitatam esse in ejusmodi responso ἄρα particulam. Magis probaverim τὰ λοῖσθ' ἂν αἰτῇ, qui ἂν et ἄρ' saepius confundi sciam. De eleganti isto ἂν, quod lenit mitigatque orationem, vid. Matth. gr. gr. §. 598, c. cf. 550. Schol. τὰ δ' ἐν μέσῳ κ. τ. λ. τοῦ ζῆν ἢ ἐπιλέλησαι, ἢ οὐ φροντίζεις. — τὰ δ' ἐν μέσῳ λῆστιν ἴσχεις, ut, monente Schaefero, 194. δέος ἴσχετε μηδὲν ὅσ' αὐδῶ. vid. Matth. gr. gr. §. 426, 2.

545. ἐντ. γάρ μου (sic) κεῖνα. διὰ τοῦ τέλους καὶ τὰ μέσα τοῦ βίου εὐτυχήσει· προσδοκῶν γὰρ σὺ ὠφεληθήσεσθαι ὑπ' ἐμοῦ, ὅταν ἀποθάνω, ζῶντά με γηροβοσκήσεις. Schol. *In hoc enim uno*, i. e. si meam sepulturam curaveris, *reliqua illa continentur.* M.

546. βραχὺ δῶρον με αἰτεῖς, τὸ ἐν Ἀθήναις θάψαι σε. Schol. ἐν βραχεῖ — χάριν, *parvum munus.* M. Comparat Doed. τοὔργον οὐ μακρὰν λέγεις, in quibus ὂν intelligendum esse monui; H. ibi laudat τοὔργον οὐχ ἑκὰς τόδε Aeschyl. Ag. 1659. Idem ad Trach. 958.:

ΟΙ. ὅρα γε μήν· οὐ σμικρὸς, οὐκ, ἀγὼν ὅδε.
ΘΗ. πότερα τὰ τῶν σῶν ἐκγόνων ἢ 'μοῦ λέγεις;
ΟΙ. κεῖνοι κομίζειν κεῖσ' ἀναγκάζουσί με.
ΘΗ.* ἀλλ' εἰ θέλοντ' ἄν γ' οὐδὲ σοὶ φεύγειν καλόν.

„Breviter dicit ἀγχοῦ κοὐ μακρὰν pro ἀγχοῦ ὄντα.“

547. ὅρα γε μήν. Particulae γε μὴν ita conjunctae leguntur ap. Aeschylum Eum. 51., Euripidem Rhes. 196., 284., El. 754. et alibi saepius. Nos *however.* — Elmsl. cf. Viger. 8, 4, 11. et ejus interpp.; quorum H. not. 298. γὲ μὴν ubique significare ait *certe vero;* sed Euripidis illud El. 754. μακρὰν γὰρ ἕρπει γῆρυς, ἐμφανής γε μὴν, quo exemplo utitur, sic reddit: *e longinquo accidit vox*, at vero *clara.* quod rectius. — οὐ σμικρὸς οὐκ libri meliores, in his Paris. A., Ricc. A., et Ald. Alii οὐ σμ. ἐστ', ὡς σμ. οὐκ, οὐ σμ. γὰρ, etc. „Copula omitti solet in hujusmodi sententiis; vid. G. Stallbaum. ad Plat. Phileb. p. 28. (?) — Geminatio negationis et elegans est et usitata. Ajac. 970. (896.) θεοῖς τέθνηκεν οὗτος, οὐ κείνοισιν, οὔ. ad quem locum multa contulit Elmsl. (Soph. Br.) Fragm. incert. 62. οὐ κόσμος, οὐκ. Aeschyl. Ag. 1299. (?) Homer. Odyss. 3, 28. οὐ γὰρ ὀΐω, Οὔ, σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν [illegible] siquidem ita interpungendum est.“ *Doed.* „Construe autem ἀγὼν cum οὐ σμικρὸς, non cum ὅδε: nam hoc dicit οὐ σμικρὸς ἀγών ἐστιν ὅδε, scil. ὁ ἀγών. Aliter enim οὐ σμικρὸς, οὐχ, ἁγὼν ὅδε scriptum oportuisset.“ H. cf. sequ. annot.

548. Dixerat Oed.: *Noli putare, tam expedita haec mihi fore; non sine difficulta[illegible] et discrimine mihi contingent, qu[illegible] modo flagitavi.* Ad hoc respondens Theseus sciscitatur, utrum a filiis suis, an ab ipso, Theseo, impedimenta ista vaticinetur profectura esse. *Doed.* τὰ τῶν σῶν ἐκγόνων ἢ ἐμοῦ dictum videri potest pro τοὺς σοὺς ἐκγόνους ἢ ἐμὲ (*utrum filios tuos an me dicis*), ut τἄμὰ κἀκείνων 566., τὰ τῆς τύχης pro ἡ τύχη Oedip. R. 924., τὸ τῶνδε pro αἵδε El. 1137., τοὐμὸν pro ἐγὼ Eurip. Phoen. 941.; sed praestat τὰ τῶν ἐκγόνων et τὰ ἐμοῦ interpretari Oedipi filiorum et Thesei res jam gerendas, i. e. certamen illud, quod dixit senex; ut intellexit Doed. Ceterum recentiores libri πότερα δὲ τῶν etc., quod ab explicatore videtur profectum esse.

549. *illi me reducere illuc jubent*, non Theseum modo, sed quemque, qui tradendi Oedipi potestatem habeat. Ea cum sit sententia, recte factum esse monet H., ut omitteretur accusativus; quo in genere Latini infinitivum passivi usurpare soleant. Pauci neque ii meliores codd. ἀναγκάσουσι, quod nonnullis placuit. — ἀναγκάζουσι, ut ἀναγκάσει 840.

550. Sic libri vett.; recentiores θέλοιντ' ἂν, θέλοιεν ἂν, θέλοντά γ': edd. Triclin. θέλοιεν. Nihil horum probari potest: itaque itum est in conjecturas; quarum quae editoribus Erfurdtianis atque Hermanno arrisit, Reisigii θέλοντάς γ', i. e. ipso interprete εἰ θέλοντάς γέ σε κομίζειν φεύγεις, οὐδὲ φεύγειν σοὶ καλὸν, inepti quid habet, quasi de eo dubitari possit, an reducere velint patrem filii, qui et alios, id ut faciant, cogere dicti sint. Eo nomine reprehendenda est etiam Erfurdtii correctio ἀλλ' εἰ θελονταί γ', in qua praeterea aphaeresis post εἰ, voculam procliticam, displicet Reisigio et Doederlino; nec magis probabile est illud θέλοντά γ', quod admisit Elmsl., Oedipum intelligens, siquidem neque opus est ut volentem reducere alii cogantur, et de Oedipi voluntate sequente demum versu dicitur.

ΟΙ. ἀλλ' οὐδ', ὅτ' αὐτὸς ἤθελον, παρίεσαν.
ΘΗ. ὦ μῶρε, θυμὸς δ' ἐν κακοῖς οὐ ξύμφορον.
ΟΙ. ὅταν μάθῃς μου, νουθέτει· τανῦν δ' ἔα.
ΘΗ. δίδασκ'· ἄνευ γνώμης γὰρ οὔ με χρὴ λέγειν.
ΟΙ. πέπονθα, Θησεῦ, δεινὰ πρὸς κακοῖς κακά.
ΘΗ. ἢ τὴν παλαιὰν ξυμφορὰν γένους ἐρεῖς;
ΟΙ. οὐ δῆτ'· ἐπεὶ πᾶς τοῦτό γ' Ἑλλήνων θροεῖ.
ΘΗ. τί γὰρ τὸ μεῖζον ἢ κατ' ἄνθρωπον νοσεῖς;
ΟΙ. οὕτως ἔχει μοι. γῆς ἐμῆς ἀπηλάθην

Quae cum ita sint, equidem malim scribi ἀλλ' εὖ θέλοντ' ἄν γ' οὐδὲ σοὶ φεύγειν καλὸν, *ad bonum*, i. e. aequum rectumque, *volentem aliquem ne te quidem decorum videatur refugere.* Ad quod Oedipus aptissime: ἀλλ' οὐδ', ὅτ' αὐτὸς ἤθελον, παρίεσαν, *at ne, cum id* (aequum bonumque) *ipse vellem quidem, illi permiserunt.* Quem irae indulgere vetat Theseus etc. — ευ, ει, α, facile permiscentur: vide Jacobs. indice Anthol. Palat., nosque in annotatis ad Euripidem non uno loco. de ἂν particula, cum orationem mitigat, dixi ad 648.

552. Male Br. θυμὸς ἐν κακοῖς secundum Stob. Floril. tit. 20., cujus, cum sententias generales excerpit, nullam in hisce rebus auctoritatem esse monet Doed. Velut proprium in objectionibus locum habet δὲ particula: vide Erf. ad Oedip. T. 380. (364.), Act. Monac. 1. p. 47. Cam.: *In rebus ita semper adversis nocens.*

553. Laur. B. ὅταν μ. με νουθέτει, quod minime damnem. vide ad Vigerum p. 893. sequ. H. *Ubi me audieris, tunc admone, nunc vero sine.* Winsem.

554. ἄνευ γνώμης, re non cognita.

555. *mala atrocia alia super alia pertuli.* Winsem. Non de singulo aliquo Oedipi malo cogitandum est.

556. παλαιὰν ξυμφορὰν γένους, *veterem calamitatem natalium*, quod velut invitis deis ortus est Oedipus.

558. Vat. et Venet. ἢ ὐ, i. e. ἢ οὐ, fortasse recte. „Habebis enim," inquit Doed., „pleonasmum negationis, qualem memorat Gregor. Cor. p. 101. Schaef. καὶ τὴν οὐ ἀπόφασιν Ἀττικοὶ περιττὴν πολλάκις λαμβάνουσιν, ὡς ὁ Θουκυδίδης ἐν τῇ τρίτῃ τῆς συγγραφῆς (cap. 36.) ὠμὸν τὸ βούλευμα καὶ μέγα πόλιν ὅλην διαφθεῖραι ἢ οὐ τοὺς αἰτίους. Ac si H. ad Viger. p. 801. contra Bastium ad Greg. Cor. l. l. monet: „Est semper οὐ μᾶλλον ἢ οὐ (nunquam μᾶλλον ἢ οὐ), nec potest aliter: nam ubi prior negatio videtur abesse, latet in interrogatione," eadem hujus quoque loci ratio est. Nec prosariis scriptoribus peculiare fuit. Eurip. Herc. fur. 183. ἐροῦ, τίν' ἄνδρ' ἄριστον ἐγκρίνειεν ἂν Ἡ [sic Ald.: nam vulgo legitur — ἂν; Ἡ —] οὐ παῖδα τὸν ἐμόν; — Sed non tam arctis finibus aliae gentes illam negationis post comparativos abundantiam circumscripserunt, neque nego equidem parum me perspicere causam ac rationem, cur *non possit aliter* quam post οὐ μᾶλλον locum habere illud ἢ οὐ" etc.

559. οὕτως ἔχει μοι, *ita habet mihi*, i. e. ita se res mihi habet, ellipsi usitata in utraque lingua. Cogitant τὰ πράγματα, nec male, sed rectius tamen intelligatur τοῦτο, i. e. hoc, de quo loquimur; res, quae agitur; res praesens. cf. 530. Eurip. Med. 291. (οὐχ ὧδ' ἔχει μοι, — — ὥστ' εἰς

πρὸς τῶν ἐμαυτοῦ σπερμάτων· ἔστιν δέ μοι
πάλιν κατελθεῖν μήποθ', ὡς πατροκτόνῳ.
ΘΗ. πῶς δῆτά σ' ἂν πεμψαίαθ', ὥστ' οἰκεῖν δίχα;
ΟΙ. τὸ θεῖον αὐτοὺς ἐξαναγκάζει στόμα.
ΘΗ. ποῖον πάθος δείσαντας ἐκ χρηστηρίων;
ΟΙ. ὅτι σφ' ἀνάγκη τῇδε πληγῆναι χθονί.
ΘΗ. καὶ πῶς γένοιτ' ἂν τἀμὰ κἀκείνων πικρά;
ΟΙ. ὦ φίλτατ' Αἰγέως παῖ, μόνοις οὐ γίγνεται
θεοῖσι γῆρας, οὐδὲ κατθανεῖν ποτε·
τὰ δ' ἄλλα συγχεῖ πάνθ' ὁ παγκρατὴς χρόνος.
φθίνει μὲν ἰσχὺς γῆς, φθίνει δὲ σώματος·
θνήσκει δὲ πίστις, βλαστάνει δ' ἀπιστία·
καὶ πνεῦμα ταὐτὸν οὔποτ' οὔτ' ἐν ἀνδράσι

τυράννους ἄνδρας ἐξαμαρτάνειν) etc.

560. σπερμ. *liberorum, filiorum.* Ajac. 1305. σὲ δ', ὦ γεραιοῦ σπέρμα Λαέρτου πατρός. Eurip. Med. 779. ἀλλὰ κτανεῖν σὸν σπέρμα τολμήσεις, γύναι; ubi explicatores σὼ παῖδε, σὸν παῖδα, σοὺς παῖδας.

561. κατελθεῖν, *postliminio redire.* μήποθ' ad cogitationem pertinet Oedipi; alioqui οὔποτε dicendum fuisset. vid. H. ad Viger. p. 805. sequ.

562. πῶς δῆτα οὖν, φησί, μεταπέμψαιντο ἄν σε, εἰ μή ἐστι δυνατὸν κατελθεῖν διὰ τὸ πατροκτόνον εἶναι. ὁ δέ φησι τὸ θεῖον αὐτοὺς ἐξαναγκάσει (sic) τοῦτο πράττειν. Schol. πεμψαίαθ', ut Eurip. Hecub. 925. τί χρῆμ' ἐπέμψω τὸν ἐμὸν ἐκ δόμων πόδα; quem locum contulit Schaeferus. *cur vero te arcessiverint, qui seorsim habites?* i. e. cur id fecerint, si te Thebas intrare nolunt? — De forma πεμψαίατο vid. Matth. gr. gr. §. 201, 3.

563. ἐξαναγκάσει plurimi MSS., margo Turn., Steph. Cant.; sed recte A. Paris. A. Ricc. Ald. aliique ἐξαναγκάζει. Schol. (ad 562.) legisse videtur τὸ θεῖον αὐτοὺς ἐξαν. τόδε.

564. ἐκ χρηστ., secundum oracula. *Reisig.*

565. τῇδε πλ. χθονί. ἀντὶ τοῦ ὑπὸ ταύτης τῆς χθονὸς πληγῆναι. Schol.

566. τἀμὰ κἀκείνων, i. e. τὰ ἐμὰ καὶ τὰ ἐκείνων, *ego et illi.* cf. 548. πικρά, acerba, inimica.

568. Philostrat. Vit. Apollon. p. 353. οὐδὲ μὴν θανεῖν ποτε, quod Br. aliique nonnulli admiserunt. „Docet Oedipus, nihil esse firmum et stabile in rebus humanis. Moritur (inquit) fides, perfidia semper pullulat. Proinde ut maxime hoc tempore non sit bellum tibi cum Thebanis: at afferre poterunt venturi anni.“ *Cam.* De immutabili natura deorum temporisque potentia Hell. laudat Jacobsium ad Anthol. XII. p. 215. et Ajac. 698. sequ.

571. Ovid. Epist. ex Ponto 2, 5, 5. *Candor in hoc aevo res inter mortua pene.*

572. πνεῦμα. gl. Vict. ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου. Ap. Suidam πᾶν πνεῦμα Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς τόποις φθαρτὸν εἶναι λέγει. Est *animus, Gesinnung,* vel potius *spiritus.* Eleganter Br.: *nec eadem semper adspirat aura.* Erf. confert Eurip. Suppl. 533. (519. ὅθεν δ' ἕκαστον εἰς τὸ φῶς ἀφίκετο, Ἐνταῦθ' ἀπῆλθε, πνεῦμα μὲν πρὸς αἰθέρα, Τὸ σῶμα δ' εἰς γῆν.) *Hell.* Eurip. Iphig. T. 1882. (1208.) πῶς φής;

φίλοις βέβηκεν, οὔτε πρὸς πόλιν πόλει·
τοῖς μὲν γὰρ ἤδη, τοῖς δ' ἐν ὑστέρῳ χρόνῳ
τὰ τερπνὰ πικρὰ γίγνεται, καὖθις φίλα.
καὶ ταῖσι Θήβαις εἰ τανῦν εὐημερεῖ
* καλῶς τε πρὸς σὲ, μυρίας ὁ μυρίος
χρόνος τεκνοῦται νύκτας ἡμέρας τ' ἰὼν,
ἐν αἷς τὰ νῦν ξύμφωνα δεξιώματα
δόρει διασκεδῶσιν ἐκ σμικροῦ λόγου,

τί πνεῦμα συμφορᾶς κεκτημένη; [ibi Seidler.: ,,*τίνι συμφορᾶς πνεύματι φερομένη; quonam casu, quanam re, veluti vento, impulsa?* metaphora ducta a navigatione.“ Eurip. Suppl. 538. *τρυφᾷ δ' ὁ δαίμων· — Ὁ δ' ὄλβιός νιν, πνεῦμα δειμαίνων λιπεῖν, Ὑψηλὸν αἴρει.* ubi vid. Markl., qui et haec Nostri comparat.] Sensus est: modo *κοῦφον πνεῦμα* (Ajac. 530. *τέως δὲ κούφοις πνεύμασιν βόσκου, νέαν Ψυχὴν ἀτάλλων, μητρὶ τῇδε χαρμονήν.*), quo *βόσκονται*, modo *δεινῶν ἄημα πνευμάτων* (ibid. 626.) *Doed.*

573 *βέβηκεν.* Antig. 1209., monente Doed., *ἄσημα περιβαίνει βοῆς.*

575. *τὰ τερπνὰ πικρὰ γίγνεται, jucunda amara fiunt,* i. e. amicitiae evadunt in inimicitias.

577. Hanc librorum lectionem sunt qui tueantur; sed incassum. Non male editor Londinensis, M., Br. aliique *τὰ πρὸς σέ.* Facilius *τὲ* in *τὸ* mutari videbatur Hermanno, aptiusque id putabat propter *τανῦν* praegressum. sed utroque verisimilius dicas *καλῶς τι*, quod et proxime abest a scriptura codicum, et sententiae tam convenit quam quod maxime, siquidem adjectivis adverbiisque additum *τὶ* orationi moderatur, efficitque ut aliquam ea dubitationem habere videatur, ut monet Matth. gr. gr. §. 487, 5. *εὐημερεῖ ταῖς Θήβαις πρὸς σὲ*, ut 572. sequ. *πνεῦμα βέβηκεν πόλει πρὸς πόλιν.* De *ι* et *ε* litteris confusis cf. 1568.

578. *τεκνοῦται* active. vid. Abresch. ad Aeschyl. 1, 345. *Hell. ἰὼν χρόνος, postera aetas.* Eurip. Phoen. 1637. (1539.) *καὶ παρθενεύου, τὴν ἰοῦσαν ἡμέραν μένουσα.* cf. *ἰόντα φόνον* 1652. *Ex Doed.*

579. *ξύμφ. δεξ.*, concordes receptiones, amica hospitia.

580. *δόρει*, auctore H., Reisig. et editores Erfurdtiani; neque aliud monstrat plurimorum MSS. atque Aldi scriptura *δορί.* Libri Tricliniani numeris parum Sophocleis *ἐν δορὶ*, quod temere Br. aliique adoptarunt. Forma illa fere oblitterata in codd. nostra memoria passim restitui coepit, annotante Doed., velut Aeschyl. Suppl. 853., Eurip. El. 436. (?), Aristoph. Pac. 356. vidd. Etymolog. p. 284., H. ap. Erf. in ed. majore Ajacis ad 1109., Buttmann. gr. gr. uberior. t. 1. p. 230. H. ad h. l. ,,Sophoclem,“ inquit, ,,ea (forma) usum his verbis testatur Choeroboscus ad Theodosium in indice Bekker. Anecd. p. 1364. *τὸ σὺν δόρει καὶ σὺν ἀσπίδι, ὅπερ Ἀριστοφάνης παρεμφαίνει ἐν Εἰρήνῃ ἐν μώμῳ Σοφοκλέους προκείμενον, ὡς ἀπὸ τοῦ δόρος ἐστίν. Λόγου* quum in quibusdam libris in *χρόνου* corruptum esset, in aliis correctum *ἐκ μακροῦ χρόνου*, id ut ad *ξύμφωνα* referretur. Sed praestare *ἐκ σμικροῦ λόγου*, *levi praetextu*, ut Lobeck. ad Ajac. 1255. interpretatur, nemo non videt.“ De hoc cf. Br. ad 408.

ἵν' οὑμὸς εὕδων καὶ κεκρυμμένος νέκυς
ψυχρός ποτ' αὐτῶν θερμὸν αἷμα πίεται,
εἰ Ζεὺς ἔτι Ζεύς, χὠ Διὸς Φοῖβος σαφής.
ἀλλ' οὐ γὰρ αὐδᾶν ἡδὺ τἀκίνητ' ἔπη,
ἔα μ' ἐν οἷσιν ἠρξάμην, τὸ σὸν μόνον
πιστὸν φυλάσσων· κοὔποτ' Οἰδίπουν ἐρεῖς
ἀχρεῖον οἰκητῆρα δέξασθαι τόπων
τῶν ἐνθάδ', εἴπερ μὴ θεοὶ ψεύσουσί με.
ΧΟ. ἄναξ, πάλαι καὶ ταῦτα καὶ τοιαῦτ' ἔπη
γῇ τῇδ' ὅδ' ἁνὴρ ὡς τελῶν ἐφαίνετο.
ΘΗ. τίς δῆτ' ἂν ἀνδρὸς εὐμένειαν ἐκβάλοι
τοιοῦδ', ὅτῳ πρῶτον μὲν ἡ δορύξενος
κοινὴ παρ' ἡμῖν αἰέν ἐστιν ἑστία,

581. ἵν', *ubi*, *quo loco*. Illo in loco, ubi sepultus esset Oedipus, cladem accepturi erant Thebani: vide v. 376. *Ex H.* Quam illam cladem dicat, hodie obscurum esse monet Doed. propter nostram historiae veteris Atticae inscitiam. Quanquam intelligenda fortasse est famosa illa strages Thebanorum Plataeis edita, de qua cf. annot. ad 376.

583. χὠ Διὸς Φοῖβος. Cf. annotata ad 735. σαφής. ἀντὶ τοῦ ἀληθής. ὡς καὶ Ὅμηρος (Il. 4, 404.) ἐπιστάμενος σάφα εἰπεῖν ἀντὶ τοῦ ἀληθῶς. Schol.

584. τάκ. ἔπη. Winsem. *arcana*, Br. *tacendas res*. Malim *certa illa* Jovis et Apollinis *dicta*, sive oracula, quibus gentis suae cladem denuntiantibus haud delectabatur Oedipus Thebanus. Nam per se oracula profari non molestius est quam alia aliorum referre dicta.

584. sic vett. libri et H., cujus vid. annot. ad Viger. pag. 473. Malim autem: — ἔπη· sequentibus adjunctis ἀσυνδέτως, ut quibus continuus causae effectus significetur. Vulgo: ἀλλ', οὐ γὰρ — ἔπη, ἔα etc.

585. ἔα μ' ἐν οἷσιν ἠρξάμην (εἶναι), sine me pergere, ut coepi; sine me manere in proposito. Solgerus *Lass bei dem ersten Worte mich, das deine nur Mir treu bewahrend*. Perperam Naogeorg. *Sine me loqui quae coeperam*, et similiter Winsem. *Sine me quae coeperam proloqui*; nec satis perspicue Br. *Sine me iis immorari, a quibus orsus sum*.

590. ἐφαίνετο. apparebat jamdudum perfecturus ista; apparebat jamdudum, fore hunc eum, qui ista perficeret.

591. *quis talis viri benevolentiam aspernetur?* De hac vocis ἐκβάλλειν sive ἀποβάλλειν potestate vid Miscell. Obss. vol. 3. t. 1. p. 405., Act. Monac. t. 1. p. 49. *Doed.*

592. ὅτῳ Suidas in MSS. Oxon. CCC. et Cantabrigiensi Collegii Corp. Christi, nec aliter edd. Aldi, Basil., Br., Schaefer. aliaeque; ὅτου ceteri libri, quod temere quidam alteri illi scripturae praeoptaverunt. Schol.: ἡ δορύξενος. φίλος. (imo φίλη, nisi aliud subsit vitium.) ἁπλοϊκώτερον δορυξένους καλοῦσι καὶ ὁπωσδηποτοῦν ἐπιξενωθέντας, ἢ ἐπισπατικοὺς καὶ πολεμίοις φίλους. (*Freunde vor dem Feind, Waffenbrüder*. Inepte Br. ἡ ἐπιτατικῶς νῦν, ἀντὶ τοῦ ἡ καὶ πολεμίοις φίλη.) Reisig.: „δορύξενος proprie, ut ait Pollux I. 3. §. 60., ὁ ἐκ τῆς κατὰ τὸν πόλεμον ἐπιμιξίας τὴν γνῶσιν πεποιημένος,

ἔπειτα δ' ἱκέτης δαιμόνων ἀφιγμένος
γῇ τῇδε κἀμοὶ δασμὸν οὐ σμικρὸν τίνει;
ἁγὼ σεβισθεὶς οὔποτ' ἐκβαλῶ χάριν
τὴν τοῦδε, χώρᾳ δ' ἔμπαλιν κατοικιῶ.
εἰ δ' ἐνθάδ' ἡδὺ τῷ ξένῳ μίμνειν, σέ νιν
τάξω φυλάσσειν· εἰ δ' ἐμοῦ στείχειν μέτα
τόδ' ἡδὺ, τούτων, Οἰδίπους, δίδωμί σοι
κρίναντι χρῆσθαι· τῇδε γὰρ ξυνοίσομαι.
ΟΙ. ὦ Ζεῦ, διδοίης τοῖσι τοιούτοισιν εὖ!
ΘΗ. τί δῆτα χρῄζεις; ἢ δόμους στείχειν ἐμούς;
ΟΙ. εἴ μοι θέμις γ' ἦν· ἀλλ' ὁ χῶρος ἔσθ' ὅδε. . . .
ΘΗ. ἐν ᾧ τί πράξεις; οὐ γὰρ ἀντιστήσομαι.
ΟΙ. ἐν ᾧ κρατήσω τῶν ἔμ' ἐκβεβληκότων . . .
ΘΗ. μέγ' ἂν λέγοις δώρημα τῆς ξυνουσίας.
ΟΙ. εἰ σοί γ' ἅπερ φῂς ἐμμενεῖ τελοῦντί μοι.

velut Glaucus et Diomedes ap. Homerum (Il. 6, 119. seqq.); quod idem docent Suidas et Eustath. aliique ab Alberto (Albertio) allati ad Hesych. vol. 1. p. 1025. Sed idem nomen ap. Tragicos latius patet, ut sit omnino ξένος, velut hic atque Eurip. Med. 688. (650.), quo utitur Br. ad Soph. El. 46. " — Cam. de eo, unde dicti sunt δορύξενοι, laudat Plut. in κεφαλαίοις Ἑλληνικοῖς. H. nihil aliud dicere ait Theseum nisi hoc, semper apud se paratum esse Oedipo hospitium pro mutua quadam vel inter ipsos, vel inter majores eorum, necessitudine.

594. δαιμόνων, deorum, Furiarum. Winsem. *Deinde his deabus supplex adest.* cf. 44, 84. seqq.

596. ἁγὼ σεβ. *quorum ego religione motus.* Br. οὔποτ' ἐκβ. χάριν. οὐ καταφρονῶ τῆς εἰς αὐτὸν χάριτος, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου ὑποδέχομαι. Schol.

597. Eleganter M. ἔμπολιν, ut 1080. σοὶ μὲν ἔμπολιν Οὐκ ὄντα. Quae Tragicorum exempla profert Valck. ad Eurip. Hipp. 388. (368.), diversa videntur Bakio, ut in quibus verbo junctum sit ἔμπαλιν. Quare malit ἔμπεδον. Verum, si quid mutandum est, praestat sane ἔμπολιν, cum sensus causa, tum quia et alibi confusa deprehenduntur vocabula πάλιν et πόλιν, velut 391. cf. Eurip. Suppl. 107., ubi cum legatur πόλιν, Elmsl. non male tentat πάλιν. Friget autem nonnihil h. l. ἔμπαλιν, *contra*; id quod sensit etiam Reisigius.

598. σέ νιν. σὲ, τὸν Χορόν. Schol.

600. τόδ', *huc*, Athenas, δεικτικῶς. vid. Schneider. lex. gr. v. τόδε. alii pleonastice dictum putant.

601. τῇδε γὰρ ξυν. *sic enim* (i. e. utrovis modo) *tibi opem feram.* Br. Schol. συνοίσομαι. συμπράξομαι ὡς σὺ βούλει.

604. εἰ — ἦν, *si mihi fas esset.* Winsem.

607. Si superior es futurus hostibus, si hic maneas, magnum praemium memoras (memorare poteris) mansionis tuae. *Cam.*

608. Usitatius dixisset ἐμμενεῖς: εἰ ἐμμενεῖς (ἐκείνοις), ἃ φῂς, τελοῦντί μοι (τοῦτο, τὸ κρατεῖν τῶν ἐμὲ ἐκβεβληκότων). Sed ita etiam Aeschylus, annotante Reisigio, Prom. 684. ἀλλά μοι τόδ' ἐμμένοι καὶ μήποτ' ἐκτακείη. τελοῦντι futurum esse monet vir doctus. Br.:

ΘΗ. θάρσει τὸ τοῦδέ γ' ἀνδρός· οὔ σε μὴ προδῶ.
ΟΙ. οὔτοι σ' ὑφ' ὅρκου γ', ὡς κακὸν, πιστώσομαι.
ΘΗ. οὔκουν πέρα γ' ἂν οὐδὲν ἢ λόγῳ φέροις.
ΟΙ. πῶς οὖν ποιήσεις;
ΘΗ. τοῦ μάλιστ' ὄκνος σ' ἔχει;
ΟΙ. ἥξουσιν ἄνδρες . . .
ΘΗ. ἀλλὰ τοῖσδ' ἔσται μέλον.
ΟΙ. ὅρα με λείπων . . .
ΘΗ. μὴ δίδασχ' ἃ χρή με δρᾶν.
ΟΙ. ὀκνοῦντ' ἀνάγκη.
ΘΗ. τοὐμὸν οὐκ ὀκνεῖ κέαρ.
ΟΙ. οὐκ οἶσθ' ἀπειλὰς . . .
ΘΗ. οἶδ' ἐγώ σε μή τινα
ἐνθένδ' ἀπάξοντ' ἄνδρα πρὸς βίαν ἐμοῦ.
πολλαὶ δ' ἀπειλαὶ πολλὰ δὴ μάτην ἔπη
θυμῷ κατηπείλησαν· ἀλλ' ὁ νοῦς ὅταν
αὐτοῦ γένηται, φροῦδα τἀπειλήματα.

si quidem promissis tuis stas, dum haec praestitero. Ceterum una est haec oratio, quae continetur verbis *ἀλλ' ὁ χῶρος ἔσθ' ὅδε* 604. versibusque 606. et 608., bis quidem illa interrupta, praefestinante loqui Theseo, antequam rem Oedipus enuntiavit; quo genere interrupti, neque id uno modo (cf. 613., 614., 616.), sermonis, pro vivido Graecorum ingenio, nihil est in fabulis eorum frequentius.

609. *τὸ τοῦδέ γ' ἀ. ἐφ' ἑαυτοῦ πεποίηται τὴν δεῖξιν ὁ Θησεύς.* Schol. Sic usurpari solent ὅδε, sive *οὗτος, ἥδε, ταῦτα* et similia Oedip. R. 501. *ἵκου, φονεὺς ὢν τοῦδε τἀνδρὸς ἐμφανῶς,* ad quem locum vide annotata.

610. *πιστ. πίστιν ἐπιθεῖναι παρακελεύσω.* Schol.

611. *τούτου τὸ ἑξῆς οὕτω· οὐκ ἂν πλέον λάβοις ὁρκίσας με ἢ λόγῳ πιστεύσας.* Schol. *λόγῳ, ψιλῷ.* scil. simplex promissum jurijurando oppositum, ut Thuc. 4. 83. *οὐ γὰρ ἦν ὁ διαλύσων, οὔτε λόγος ἐχυρὸς, οὔτε ὅρκος φοβερός.* Doed. Male Reisigius in Euripidem invehitur propterea, quod ap. eum Medea Aegeum ad jusjurandum adigit, cum id *σκήψεως* causa fieri dicatur Med. 707.

613. *τοῖσδ'. τοῖς τοῦ Χοροῦ.* Schol.

614. *ὅρα με λείπων μὴ ἐκεῖνοι ἀπάξουσιν.*

615. *ὀκν. ἀνάγκη. τὸν φοβούμενον γὰρ ἀνάγκη ταῦτα λέγειν.* Ex Scholiis vet. Minora: *ὀκν. ἀν. διδάσκειν δηλονότι.*

618. Temere haec mutantur. H. secundum Reisigium: „Sensus est," inquit: „*multae jam minae multa inania per iram minatae sunt.* Ipsae enim minae dicuntur minatae esse. Similiter in Trachiniis v. 845. *χὠ λόγος σημαινέτω*" etc. Schol.: *ἀντὶ τοῦ πολλοὶ ἄνθρωποι πολλὰ ἀπειλήσαντες ἐκ θυμοῦ, πέψαντες τὸν θυμὸν, καὶ τὸν καθεστηκότα νοῦν ἀναλαβόντες, ἐπαύσαντο τῶν ἀπειλῶν.*

620. *αὐτοῦ* nos olim posuimus; quam lectionem cum postea in A. Ricc. et Farn. invenisset Elmsl., pariter in ordinem recipe-

κείνοις δ' ἴσως καὶ δεῖν' ἐπεῤῥώσθη λέγειν
τῆς σῆς ἀγωγῆς, οἶδ' ἐγώ, φανήσεται
μακρὸν τὸ δεῦρο πέλαγος, οὐδὲ πλώσιμον.
* θαρσεῖν μὲν οὖν ἔγωγε κἄνευ τῆς ἐμῆς
γνώμης ἐπαινῶ, Φοῖβος εἰ προὔπεμψέ σε·
ὅμως δὲ κἀμοῦ μὴ παρόντος οἶδ' ὅτι
τοὐμὸν φυλάξει σ' ὄνομα μὴ πάσχειν κακῶς.

re non est dedignatus, insolentiorem quidem esse monens loquendi modum, sed similiter tamen Euripidem dicere Phoen. 327. λόγοισι χαίρει, τὸν δὲ νοῦν ἐκεῖσ' ἔχει et 1339. τὸν νοῦν πρὸς αὐτὸν οὐκ ἔχων, ἐκεῖσε δέ. Ipse, αὐτοῦ, ἐκεῖ, ἐνταῦθα, εἶναι sive γίγνεσθαι figurate usurpari solere annotaveram, mussante Elmslejo, ut cui data non esset scilicet ansa ad reprehendendum. Sed paulo alieniora nunc omnia mihi haec videntur; recteque, nisi fallor, H.: „Plerique (?) libri," inquit, „αὐτοῦ, quod restituit Elmsl., ut sit *ubi illuc animum adverterint.* Mihi quidem αὑτοῦ, quod est *sui compos*, multo aptius videtur. Nam etiam quum quis iratus est, animum, et maxime quidem, ad rem illam advertit, sed occaecatum cupiditate, nec libero usu judicii fruentem."

621. ἴσως Attica urbanitate usurpatum in re haud dubia, ut σχεδὸν El. 570. vide Schaefer. ad Longum p. 357. etc. ἴσως pertinet ad φανήσεται, ut monuit Reisig. H.: „κείνοις et cum ἐπεῤῥώσθη et cum φαν. construendum. Atque illud quidem significat *si illis eo crevit fiducia, ut gravia de te reducendo minarentur.*" Schol. κείνοις. τοῖς Θηβαίοις.

622. τῆς σῆς ἀγ. λείπει ἡ περί, (?) ἵν' ᾖ περὶ τῆς σῆς ἀγωγῆς, ἤγουν ἐπανόδου. Schol.

623. πέλαγος. Proverbii loco haec et similia dicuntur ad significandam al. rei magnitudinem, vel periculum. Athen. 1, 13. laudante H. Steph.: εἰς πέλαγος αὐτὸν ἐμβαλεῖς γὰρ πραγμάτων. Plautus Asin. 1, 2, 8. *Nam mare haud est mare; vos mare acerrumum.* cf. Vechneri Hellenolex. p. 503. ed. Heusinger. Comparantur praeterea Trach. 118. τὸ δ' αὔξει βιότου πολύπονον, ὥσπερ πέλαγος Κρήσιον, Aeschyl. Prom. 748. δυσχείμερόν γε πέλαγος ἀτηρᾶς δύης, quibus addas licet κακῶν πέλαγος (*ein Meer von Leiden*, ut nostrates quoque dicunt) Eurip. Hipp. 778., Suppl. 800., Herc. fur. 985.

624. Versus caesura vitiosus, quinti pedis. Probabiliter H. ap. Erf. in maj. ed. Electrae 350. κἂν ἐμῆς ἄνευ: nec male Porsonus ap. Kidd. p. 194. θαρσ. μ. οὖν κἄνευγε τῆς ἐμῆς ἐγώ. Possis etiam fortasse ἔγωγε τῆς κἄνευγ' ἐμῆς, vel ἔγ. καὶ γνώμης ἄνευ 'Εμῆς etc. Solent mutari minus trita. De articulo a voce sua remoto vid. Matth. gr. gr. §. 278. Eurip. Ion. 721. τὸ δ' ἐμὸν ἄτεκνον ἔλαβεν ἄρα βίοτον pro τὸ δὲ ἄτεκνον ἔλαβεν ἄρα ἐμὸν βίοτον. Ibidem 678., si divinavimus, οὔκουν ἑκών γε, τοῦ κρατῶ δ' ἄκοντος οὔ. Libri τοῦ δ' ἄκοντος οὐ κρατῶ, naturali quidem verborum ordine, sed ἀμέτρως.

625. προὔπεμψε. Deteriores quidam libri et margo Turn. προὔτρεψε. γνώμη Doederlino idem valet quod κύρωσις, *auctoritas*: κἄνευ τῆς ἐμῆς γνώμης, *etiam absque mea auctoritate, etiamsi abs te dissentiam.* El. 508. δοκῶ μὲν, εἰ καὶ σῆς δίχα γνώμης λέγω.

ΧΟ. Εὐΐππου, ξένε, τᾶσδε χώρας ἵκου τὰ κράτιστα γᾶς
ἔπαυλα, as., gl. et phalaec. στ. α'.
τὸν ἀργῆτα Κολωνὸν, ἔνθ' ἁ λίγεια μινύρεται as.,
2 gl.

628. Hoc carmen, quod judicibus eum (Sophoclem) legisse narrat Plut. (in libello, quem de eo scripsit, an seni sit gerenda resp., p. 785.; vide annot. ad Vitae Sophoclis verba ἡ πρὸς τὸν υἱὸν Ἰοφῶντα etc. vol. 1. p. 6.), in Academiae laudatione totum versatur. Academia enim aut in pago Colonensi sita erat, aut saltem ita propinqua, ut pro parte ejus haberi posset. Ad Academiam spectant tum alia, tum totus locus de olivis 644. seqq. *Elmsl.*, qui praeter Plutarchea ista, Cic. Cat. 7. et Lucianum Macrobiis, conferri jubet etiam Valerium Max., rhetorice exaggerata oratione de illo judicio dicentem 8, 7. Εὐΐππου. Virgilius Georg. 3, 113. *Primus Erichthonius currus et quatuor ausus Jungere equos, rapidusque rotis insistere victor.* in quo Reisig. consentire cum Marone monet Aelianum Var. Hist. 3, 38., Plinium H. N. 7, 56., Aristidem in Panathenaicis p. 184., Eratosthenem cap. 13. p. 109.; item Marmor Oxoniense p. 163. et Eusebium in Chronicis, commemoratum illum a Stanlejo ad Aeschyl. Prom. 464. H. ad 655., secundum Doed.: „Εὐΐππου ad regendorum equorum artem, εὐπώλου ad alendae nobilis propaginis studium spectare credibile est. Unde Ἴλιος εὔπωλος ap. Homerum, et Gratiarum καλλίπωλος ἕδρα Orchomenus ap. Pindarum. Eodem ut Soph. modo Simmias ap. Hephaestionem p. 43. (75. ed. Gaisf.) σοὶ μὲν εὔϊππος, εὔπωλος, ἐγχέσπαλος δῶκεν αἰχμὰν Ἐνυάλιος εὔσκοπον ἔχειν." etc. Ceterum praedicari inter Graecos solent equi equitesque Thessali (Eurip. Androm. 1186.), Argivi, Colophonii Maeonesque (Iliad. 10, 451.), et apud Lacedaemonios Sciritae (Xenoph. Cyrop. 4, 2, 1.); Attici non item; nec magis haec eorum laus ad vivum resecanda est quam universae Graeciae, cum εὔϊππος audit apud Euripidem Iphig. Taur. 128., sed poëtis patriae celeberrimae amantissimis ignoscenda. vid. G. G. S. Köpkii liber german. de re milit. Graecorum aevo heroico pagg. 130. sequ. et 265., ubi cum scriptor humanissimus hoc, nisi fallor, dedisset „Bei den Griechen war die Einführung der Reiterei dadurch erschwert, dass Griechenland ein an Pferden fast durchaus armes Land war," operae vocabulum *fast* vel quiddam simile per oscitationem omiserunt. — Verba sic ordinanda esse vidit Elmsl.: Εὐΐππου τᾶσδε χώρας ἵκου ἔπαυλα, τὰ κράτιστα γᾶς (ὄντα). Doed. quoque: „*Ad equestris huc* (τᾶσδε) *regionis* (scil. Colonum) *sedem hospitalem venisti, quae praestantissima est terrae*, h. e. aut *Atticae*, aut, id quod et olim (Specim. edit. Soph. p. 26.) proposui et ne nunc quidem damno, *orbis terrarum*. Sic in Plat. Protag. §. πλεῖστοι γῆς, ubi vid. Heind." Idem ἔπαυλα sedes vel regiones ad habitandum idoneas intelligit, ut πάροικοι Θρῃκίων ἐπαύλων Aeschyl. Pers. 870.

629. Livinejanus liber (Diar. class. vol. 14.) non male τόνδ' ἀργ., quod placet etiam Doederlino. „ἀργῆτα. Schol. λευκόγεων interpretatur. Theophrastus de Causis plant. 2, 5. ἡ σπιλὰξ, καὶ ἔτι μᾶλλον ἡ λευκόγεως, ἐλαιοφόρος. Homerus Iliad. β', 647. ἀργινόεντα Λύκαστον, ubi Scholia brevia λευκόγειον, nec aliter Eustath. intellexit ad v. 656. Apollonius: ἀργινόεντα· λευκὸν καὶ ἀργινώδη. lege ἀργιλώδη. M. Argillaceum fuit solum Atticae oliva-

θαμίζουσα μάλιστ' ἀηδὼν χλωραῖς ὑπὸ βάσσαις, pri.
τὸν οἰνῶπ' ἀνέχουσα κισσὸν καὶ τὰν ἄβατον θεοῦ
as., 2 gl.
φυλλάδα μυριόκαρπον ἀνάλιον, da. t.

ferae. — ἔνθ' ἁ Seidler. ad Eurip. El. 134. aliique. Vulgo ἔνθα λίγ., quod minus convenit versui ἀντιστοίχῳ. — *μινύρεται*, *girrt*, *klagt*. cf. Aristoph. Ran. 695. (κελαδεῖ δ' ἐπίκλαυτον ἀηδόνιον νόμον), Valck. ad Eurip. Phoen. 1518. (1432.)

630. θαμ. μάλ. *prae reliquis avibus numerosa*. M. ὑπὸ pro ἐν dictum respectu collium, quibus convalles subjacent. *Erf.*

631. ἀνέχουσα κισσόν. ὑπὲρ ἑαυτὴν ἔχουσα τὸ φυτόν. ἄνω ἔχουσα τὸν κισσόν. ὡς ἐν Λυκούργῳ Αἰσχύλος ἄκουε ἄν' οὖς ἔχων, ἀντὶ τοῦ ἄνω τὸ οὖς ἔχων. Schol. Sic etiam Suidas v. ἄν' οὖς ἔχων. sed hoc nihil aliud esse monet Doed. quam *erigens aures*, ut ὀρθὸν ἱστάναι οὖς Elect. 27. Rectius M.: „ἀνέχουσα. non raro *honorans* significat: vid. ad Eurip. Hecub. 123., nec aliter hic interpretari suaserim. *Honorare* autem vel *colere locum aliquem* quid aliud poëtis est quam *frequentare*, *habitare?*" Grammaticus in libello de Constructione p. 371., laudante Reisigio: ἀνέχω — ἀντὶ τοῦ στέργω καὶ τιμῶ· ὡς Εὐριπ. (Hecub. 123.) τῆς μαντιπόλου βάκχης ἀνέχων λέκτρ' Ἀγαμέμνων. Ajac. 208. ἐπεὶ σὲ — στέρξας ἀνέχει θούριος Αἴας, ubi Schol. ἀνέχει. — ἀντὶ τοῦ ἀνυψοῖ, τιμᾷ. (*hochhält*, quod verbum comparat Doed.) Vitiose aliquot libri οἰνώπαν ἔχουσα, nec quidquam mutandum est. Oedip. R. 198. οἰνῶπα Βάκχον εὔιον. οἰνὼψ idem quod οἰνωπὸς significare monet Schaeferus. Porson. ad Eurip. Med. 1363.: „Attici sine discrimine ἀμβλὼψ, ἀμβλωπὸς, γοργὼψ, γοργωπὸς, φλογὼψ, φλογωπὸς, ἀδμὴς, ἄδμητος" etc. Homericum est οἶνοψ, quod legitur Iliad. 13, 703., Odyss. 3, 132.; 13, 32. „Quod ad οἰνῶπα κισσὸν attinet, tria genera numerat Plin. H. N. 16, 34. (secundum Theophrastum H. pl. 3, 18.), *candidam* hederam, *nigram* et *helicem*. (Haec vulgaris ap. nos hedera, *Epheu*, *Wald-* oder *Mauerlorbeer*.) Nostra est igitur *nigra*, *flore purpureo*. Hedera autem in Attica primum provenisse traditur Acharnis, teste Pausania in Atticis p. 31. l. 4. Wechel., τὸν κισσὸν τὸ φυτὸν ἐνταῦθα πρῶτον φανῆναι." *Reisig.* κισσὸς seu κισσὸν hodieque vocatur, auctore Sibthorpio, provenitque in silvis umbrosis Graeciae. vid. doctissimi J. Billerbeckii Flora classica pag. 56. sequ. Br.: *nigricantem incolens hederam.* Malim *amans*. — ἄβατον. Suidas: ἄβατον· ἱερὸν, ἀπρόσιτον, ἔρημον. — θεοῦ. Bacchum fere intelligunt, qui in sequentibus demum commemoratur. Tu solem intelliges, qui passim θεὸς dicitur κατ' ἐξοχὴν, velut Eurip. Or. 997., Suppl. 195. etc. τὰν ἄβατον θεοῦ φυλλάδα, *deo* (soli) *inaccessam silvam*, quae ἀνήλιος dicitur ab effectu τοῦ ἄβατον εἶναι θεοῦ. (similia sunt ἀνήνεμος χειμώνων 633., ἐπίστροφος ἀνθρώπων, γήρως ἄλυπα, et alia, quae recenset Matth. gr. gr. §. 323.) cave enim de peculiari aliquo arborum aut plantarum genere cogites. Supra 16. χῶρος δ' ὅδ' ἱερὸς, — βρύων Δάφνης, ἐλαίας, ἀμπέλου. Has omnes aliasque, quibus consitus erat locus, arbores plantasque intelligit chorus, recte appellatas illas φυλλάδα μυριόκαρπον propter multitudinem varietatemque. cf. Schol. ad sequ. versum.

632. φυλλ. μυρ. παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν (Odyss. 19, 440.; cf. 5, 478.) τὴν μὲν (ἄρ') οὔτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων,

ἀνήνεμόν τε πάντων χειμώνων· ἵν' ὁ as., an. et dm.
βακχιώτας ἀεὶ Διόνυσος ἐμβατεύει, as, cr. d. et an.
θείαις ἀμφιπολῶν τιθήναις. - gl: h.
θάλλει δ' οὐρανίας ὑπ' ἄχνας ὁ καλλίβοτρυς κατ'
ἦμαρ αἰεὶ ἀντ. α΄.
νάρκισσος, μεγάλαιν θεαῖν ἀρχαῖον στεφάνωμ', ὅ τε

Οὔτε μιν ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ἀνέχουσα. ἀνήλιον δὲ διὰ τὴν δασύτητα τῶν φυτῶν. Schol. ἀνάλιον codd. T. et Farn. (sed η superscripto), editionesque recentiores, etiam Brunckii et aliorum. Ceteri MSS. et Ald. ἀνήλιον, quod nuper Hell. atque Doed. et H. restituerunt, cum Dorismi conveniant melicis. Minime supervacaneum est hoc epitheton, ut quo maxime intelligatur, θεὸν illum non alium esse quam solem, quo absente necesse est scilicet ut ἀνήλιος sit locus.

634. βακχιώτας Laur. B., Elmsl. aliique. Libri fere βακχειώτας. H. huc non pertinere monet ἠπειρώτης, Σικελιώτης, quaeque multa his similia inveniantur τοπικά: deinde ταξιώτης, εὐϊώτης, βακχιώτης non a τάξις, εὔϊος, βάκχιος formata esse, id quod nonnemo existimavit, sed a verbis ταξιοῦν, εὐϊοῦν, βακχιοῦν: unde consequens esse, quum βακχιοῦν dicant Graeci, non βακχειοῦν, convenire analogiae βακχιώτης, βακχειώτης autem repugnare. — „ἐμβατεύει proprie de deo inhabitante (seu frequentante). Aeschyl. Pers. 448. (455.) *Πὰν ἐμβατεύει ποντίας ἀκτῆς ἔπι.* vid. ibi Blomf. et Abresch. Animadv. p. 205.“ *Hell.*

635. θείαις τιθήναις, i. e. Nymphis. (Oceani, vel secundum alios aliorum, filiabus, a quibus, Jovis jussu, Nysae in Arabia sive India educatus fuit Bacchus; pro quo beneficio astrorum in numerum relatae ab Jove Nymphae Hyadum nomen acceperunt.) Eurip. Cyclop. 4. *ὦ Βρόμιε, — Νύμφας ὀρείας ἐκλιπὼν ᾤχου τροφούς.* Hygin. Astron. poët. 2, 17. *Liberum patrem — ut redderent nutricibus Nymphis.* cf. Diodor. Sic. 4, 2. M. vide et annot. ad Eurip. Bacch. 469. — θείαις ἀμφ. τιθ. H. ad Trach. 195. sic vertit *choro Maenadum pererrans.* ἀμφιπολεῖν sensu primitivo accipi malit Doed., ut sit *versari circa aliquem.* Eleganter Elmsl., sed praeter necessitatem, conjecit scribendum esse θεαῖς.

636. οὐρ. ὑπ' ἄχνας. ὑπὸ τῆς δρόσου. Eustath. p. 492. *Br.* ἄχνη, ut *ros*, de humore in universum. cf. Wakef. ad Trach. 858. (δακρύων ἄχναν χλωράν). *Hell.* vid. et Schneideri lex. gr. v. ἄχνη. „ὁ καλλ., *floribus spissus.*“ H.

637. Fallitur Schol., qui scribendum conjicit μεγαλᾶν θεᾶν, quo significentur Furiae. Satis enim constat, μεγάλας θεὰς Cererem et Proserpinam dici, quarum si antiquum coronamentum narcissum esse poeta dicit, Proserpinam potissimum videtur in mente habere, quam narcisso eximie gavisam esse Schol. ostendit, cujus docta ad h. l. adnotatio est; quem florem legens rapta a Plutone esse fertur, ut Pamphos ap. Paus. 9, 31, 6. et Homerus in hymno Cereris prodiderunt. Sophoclis verba de Furiis accepisse videtur etiam Plut. Quaest. sympos. 3, 1. p. 647, B. ὁ δὲ Σοφ. τὸν νάρκισσον ἀρχαῖον μεγάλων θεῶν στεφάνωμα προσεῖπε, τῶν χθονίων λέγων, quae verba repetiit Clemens Alex. Paedagog. 2. p. 213, 9. (181. ed. Col.) Eustath. p. 87, 25. (65, 42.) νάρκισσος Ἐριννύσι στεφάνωμα. νάρκισσός τε γὰρ ἐκ τοῦ ναρκᾶν παρηχεῖναι, καὶ τοῦ ναρκᾶν

χρυσαυγὴς κρόκος· οὐδ' ἄϋπνοι κρῆναι μινύθουσι
Κηφισοῦ νομάδες ῥεέθρων, ἀλλ' αἰὲν ἐπ' ἤματι
ὠκύτοκος πεδίων ἐπινίσσεται

Ἐριννύες τοῖς κακούργοις παραίτιοι. Alia vide ap. Creuzerum in praef. ad. Plotin. de Pulcritudine p. XLVIII. seqq. H. Pausan. initio fere Messenicorum: τὰ ὄργια κομίζων τῶν μεγάλων θεῶν Καύκων ἦλθεν ἐξ Ἐλευσῖνος. De iisdem plura dant proxime sequentes paginae. *Ex M.* Schol. ὅ τε χρυσ. κρόκος. ἀπὸ κοινοῦ τὸ θάλλει κατ' ἦμαρ. τοῖς τὸν νάρκισσον τῇ Δήμητρι ἀπονέμουσι τοῦτο συμκράττει, ὅτι κἂν τῇ Νιόβῃ ὁ Σοφ. τὸν κρόκον ἄντικρυς τῇ Δήμητρι ἀνατίθεται, ὥστε καὶ νῦν τὸν λόγον εἶναι περὶ τῶν Δήμητρος στεφανωμάτων. καὶ αὐτὸ δὲ τοῦτο ἴδιον ἂν εἴη Σοφοκλέους· τοῖς γὰρ ἀνθινοῖς οὐ πάνυ φασὶν ἥδεσθαι τὴν Δήμητρα.

638. ἄϋπνοι κρῆναι. Comparant Aeschyl. Prom. 358. ἄγρυπνον βέλος, Ovid. Trist. 4, 5, 4. *ut vigil infusa Pallade flamma solet.*

639. Κηφισοῦ meliores libri, deteriores Κηφισσοῦ. illud ostendunt etiam lapides et nummi: vid. Osann. de marmor. Elgin. p. 66. Strabo 9, 1. extremo: ποταμοὶ δ' εἰσὶν ὁ μὲν Κηφισσὸς (Κηφισὸς) ἐκ Τρινεμιῶν τὰς ἀρχὰς ἔχων, ῥέων δὲ διὰ τοῦ πεδίου, ἐφ' οὗ καὶ ἡ Γέφυρα καὶ οἱ Γεφυρισμοί· διὰ δὲ τῶν σκελῶν τῶν ἀπὸ τοῦ ἄστεος εἰς τὸν Πειραιᾶ καθηκόντων ἐκδίδωσιν εἰς τὸ Φαληρικὸν, χειμαῤῥώδης τὸ πλέον, θέρους δὲ μειοῦται τελέως. ἔστι δὲ τοιοῦτος μάλιστα ὁ Ἰλισσὸς, ἐκ θατέρου μέρους τοῦ ἄστεος ῥέων εἰς τὴν αὐτὴν παραλίαν ἐκ τῶν ὑπὲρ τῆς Ἄγρας καὶ τοῦ Λυκείου μερῶν καὶ τῆς πηγῆς, ἣν ὕμνηκεν ἐν Φαίδρῳ Πλάτων. Br.: „Cephisus non longe ab Eleusine in mare defertur. Qui Athenis Eleusinem via sacra ibant, Cephisum ponte, in quem extat Simonidis epigramma, transmittebant. Fluvius est perennis, nec unquam deficiens, cui proinde Tragicus noster vere κρήνας ἀΰπνους tribuit. Fallitur Strabo fluvium hunc confundens cum vivo, qui occidentalem partem urbis adluebat, et in Phalericum sinum demittebatur. Hujus erroris, ut et meae allucinationis [cum Ἰλισσοῦ scripsit in priore ed. fabulae secundum Scholiasten], testem profero virum antiquitatis peritissimum, quia loca adiit et curiose inspexit, Jac. Sponium. vide narrationem itineris editam Lugduni a. 1678. t. 2. p. 276. Ab opposita seu orientali urbis parte, longe a Colono, ab Eleusine longius, fluebat Ilissus, cujus hic nulla fieri debuit mentio.“ Contra M., postquam dixit, alia omnia de Cephiso tradere Strabonem l. l.: „Accedit,“ inquit, „Plut. in Solone p. 91, C.: πρὸς ὕδωρ οὔτε ποταμοῖς ἐστιν ἀεννάοις, οὔτε λίμναις τισὶν, οὔτ' ἀφθόνοις πηγαῖς ἡ χώρα (Attica) διαρκής.“ —

639. νομάδες dici videntur Cephissi fontes sive quod in plures rivos divisus fluit, sive quod imbribus subito augentur: respondet enim hoc nomen fere latino *vagus.* Ex H. Br.: *agrum pererrantes.* Eurip. Polyidi fragm. 1, 2. ὁρῶ γ' ἐν ἀκταῖς νομάδα κυματοφθόρον Ἁλιαίετον et Cyclopes νομάδας Cyclop. 107. confert Hell. Potuisset etiam νομάδα ἔλαφον ap. ipsum Sophoclem Aload. 12. similioraque hisce Maronis illa Georg. 3, 14. *Propter aquam, tardis ingens ubi flexibus* errat *Mincius*, et Ilissi atque Maeandri *errantes aquas* ap. Senecam, de quibus vid. Gronov. ad Senec. Hippol. 13. Ordo verborum hic est, ne dubites: οὐδὲ ἄϋπνοι νομάδες κρῆναι ῥεέθρων Κηφισοῦ.

640. Vulgo ὠκυτόκος active, quod

ἀκηράτῳ ξὺν ὄμβρῳ στερνούχου χθονός·
* οὐδὲ Μουσᾶν χοροί νιν ἀπεστύγησαν, οὐδ'
ἁ χρυσάνιος Ἀφροδίτα.
ἔστιν δ', οἷον ἐγὼ γᾶς Ἀσίας οὐκ ἐπακούω, chor. tr. h. c. l. m. στ. β'.
οὐδ' ἐν τᾷ μεγάλᾳ Δωρίδι νάσῳ Πέλοπός ποτε βλαστόν, as., chor. d. c. l. m. et da. tr.

interpretatus Schol.: ἤγουν, inquit, ὠκυτόκα ποιῶν τὰ πεδία καὶ ἔγκαρπα. Junxit igitur ὠκυτόκος et πεδίων, cum haec vox referenda sit ad ἐπινίσσεται, id quod recentiores interpp. vidisse monet H. Idem recte, si quid video, scripsit ὠκύτοκος, *celeriter natus*, cui jungo verba ἀκηράτῳ ξὺν ὄμβρῳ, *per imbrem purum*, ut Cephisus, si quando deficere coeperit, cito reparari dicatur imbribus, qui nunquam desint; quo pertinet Strabonis (vide annot. ad 639.) χειμαῤῥώδης τὸ πλέον. πεδίων στερνούχου χθονὸς, *camporum terrae planitiem habentis*, ut H. interpretatur. Schol. στερν. χθονός. ἴσον τῷ γονίμου γῆς ἐπιπέδου. (ad hoc recte H. respondet, non ubera, sed pectus vocari στέρνα. Doed. inter alia confert Empedoclis illud ap. Aristot. de Anima 1, 5. ἡ δὲ χθὼν ἐπίηρος ἐν εὐστέρνοις χοάνοισιν, ubi Philopon. ἀντὶ τοῦ πλατέσι· καὶ γὰρ τὰ στέρνα πλατύτερα τῶν ἄλλων τοῦ ζώου μερῶν.) ἢ πεδιούχου χθονός. μεταφορικῶς γὰρ καὶ στέρνα καὶ νῶτά (τῆς γῆς inserit Vict.) φασι τὰ πεδιώδη καὶ εὐρέα, καθάπερ αὖ πάλιν αὐχένας τὰ στενά.

642. νιν. τὴν Ἀττικήν. Schol. Quod verum videtur, etsi etiam ad Cephissum referri posset. Sed primaria tamen notio est Coloni. H. Deinde libri οὐδὲ χρυσάνιος, οὐδ' ἁ χρυσάνιος, vel χρυσήνιος, οὐδ' αὖ χρυσάνιος, Tricliniani οὐδ' αὖ ἁ χρυσήνιος, Br. οὐδέ γ' ἁ χρυσάνιος, H. οὐδὲ μὰν χρυσ., quae nec verisimiles mihi visae sunt correctiones, nec elegantes. Quare malim, per μείωσιν Atticam, οὐδ' ἂν ἁ χρυσάνιος Ἀφρ. Oed. Tyr. 1358. ἔδρασ' ἄν, εὖ τοῦτ' ἴσθ' ἄν —. cf. Matth. gr. gr. §. 598, c. Hujus scripturae vestigium superesse dicas in Tricliniana illa οὐδ' αὖ ἁ χρυσ. In ceteris codd. ἂν compendio scriptum, ἁ simili sequente (ἂ ἁ), facile excidit. χρυσάνιος, habenam auream habens, i. e. aureis bullis seu bracteis superne ornatam, ut χρυσόνωτον ἡνίαν Ajac. 846. (793.) exponit Lobeckius. H.: „Pausaniae verba in descriptione Academiae 1, 30, 2. Elmsl. attulit: ἔστι δὲ καὶ Μουσῶν βωμὸς, καὶ ἕτερος Ἑρμοῦ, καὶ ἔνδον Ἀθηνᾶς. De Venere ille nihil, sed tamen de Amore in principio capitis illius: πρὸ δὲ τῆς ἐσόδου τῆς ἐς Ἀκαδημίαν ἐστὶ βωμὸς Ἔρωτος, ἔχων ἐπίγραμμα, ὡς Χάρμος Ἀθηναίων πρῶτος Ἔρωτι ἀναθείη."

644. Laus olivae. H.: „Pausan. 1, 30, 2. (de Academia) καὶ φυτόν ἐστιν ἐλαίας, δεύτερον τοῦτο λεγόμενον φανῆναι. Herodotus 5, 82. ἐδέοντο ὦν οἱ Ἐπιδαύριοι Ἀθηναίων ἐλαίην σφι δοῦναι ταμέσθαι, ἱρωτάτας δὴ κείνας νομίζοντες εἶναι. λέγεται δὲ καὶ, ὡς ἐλαῖαι ἔσαν ἄλλοθι γῆς οὐδαμοῦ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἢ Ἀθήνῃσι. [Aelian. Var. Hist. 3, 38. ὅτι ἐν Ἀθήναις εὑρεθῆναι λέγουσι πρῶτον τὴν ἐλαίαν καὶ τὴν συκῆν, ubi vidd. interpp.] Ut ab Sophocle hic Asia et Peloponnesus pro orientis et occidentis oris nominantur, ita Scythae et Peloponnesus ab Aeschylo Eum. 706. οὔτ' ἐν Σκύθαισιν, οὔτε Πέλοπος ἐν τόποις." Ἀσίας, ἐν Ἀσίᾳ. vid. Matth. gr. gr. §. 378, 1.

645. Hell.: νῆσος poëtis peninsulam significare monuit M. ad

φύτευμ' ἀχείρωτον, αὐτόποιον,	as., 2 i. h.
ἐγχέων φόβημα δαΐων,	i. d.
ὃ τᾷδε θάλλει μέγιστα χώρᾳ,	as., 2 i. h.
γλαυκᾶς παιδοτρόφου φύλλον ἐλαίας·	chor. d. h.
	c. l. m.
τὸ μέν τις οὔτε νέος, οὔτε γήρᾳ	as., 2 i. h.

Eurip. Phoen. 212. (201.) Praecipue in Peloponnesum quadrat, ὡς παρὰ βραχὺ τοιαύτην οὖσαν. vid. Eustath. ad Dionys. in Perieg. v. 403., laudatum Burtono." — ποτε MSS. Triclin. Turn. Br. etc.; vetustiores codd. πώποτε, cui lectioni adaptantes versum ἀντίστροφον H. aliique audacter ediderunt χθονὸς αὔχημα μέγιστον, cum nec usquam legatur χθονὸς, et supervacaneum sit praegressis verbis ματροπόλει τᾷδε, ad quae referri licet αὔχημα μέγιστον, vel accipere pro αὐχήματι μεγίστῳ per appositionem. Bene monet Doed., ποτὲ h. l. non esse *unquam*, sed *olim*. Non enim hoc dicit Chorus, nusquam alibi quam in Attica provenire olivam, sed olim non provenisse: vid. Herodoti l. l. ad anteced. versum. quod cum ita esse ex ipso aoristi participio intelligere possent, tamen omnes fefellit interpretes.

646. φίτυμ' legit Livinejus, quam formam, ut magis poëticam, praeferebat Doed., laudans Schol. min. ad Ajac. 1296. (1208. φιτύειν τὸ σπείρειν, ποιητικῶς etc.) „In paucis codd., ut in scholiis, scriptum ἀχείρητον. Grammaticus in Bekkeri Anecd. p. 474, 4. ἀχείρωτον, ἄμωμον. Sed Pollux 2, 154. ἀχείρωτον δὲ Σοφ. εἶπε τὸ ἀχειρούργητον. Scilicet plantatio non manu cujusquam, sed per se ipsam facta intelligitur, quod est αὐτόποιον." *H. secundum Elmsl.*

647. Schol., cujus annotationi falso praescriptum legitur φύτευμ' — ἀχείρητον, cum ad hunc versum pertineat: ὅτι ἀπέσχοντο τῶν μορίων οἱ Λακεδαιμόνιοι. (Pelop. belli anno 1. olymp. 87, 2., ante Christ. nat. 431.), καὶ ἄλλοι ἱστοροῦσι, καὶ Φιλόχορος, ὥστε ταῖς ἀληθείαις ἐγχέων αὐτὰς φόβημα τοῖς πολεμίοις γενέσθαι. Λακεδαιμόνιοι γὰρ ἐμβάντες τῇ Ἀττικῇ δέκα μυριάσι Πελοποννησίων καὶ Βοιωτῶν, ἡγουμένου Ἀρχιδάμου τοῦ Ζευξιδάμου, Λακεδαιμονίων βασιλέως, ἀπέσχοντο τῶν λεγομένων μορίων, Ἀθηνᾷ θύσαντες, ὡς Ἀνδροτίων φησί. et ad 649. ἐπάρατον δὲ ἐποιήσαντο (Ἀθηναῖοι), εἴ τις τῶν ἐμβαλόντων αὐτὰς ἐκκόψειε, φίλος ἢ πολέμιος· διὸ Λακεδαιμόνιοι, τὴν λοιπὴν γῆν δῃοῦντες (Thucyd. 2, 12. seqq.), τῆς μὲν τετραπόλεως ἀπέσχοντο διὰ τοὺς Ἡρακλείδας, τῶν δὲ μορίων διὰ τὰς ἀράς. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης καὶ τοῖς νικήσασι τὰ Παναθήναια ἐλαίου τοῦ ἐκ μορίων γιγνομένου δίδοσθαί φησι. cf. 652. Jacobs.: ἐγχ. φόβημα. cui ob religionem vel hostes cum sacro quodam horrore parcant.

648. μέγιστα. gloss. Br. μεγίστως.

649. vid. Eurip. Ion. 1454. (1327. στέφανον ἐλαίας ἀμφέθηκά σοι τότε, Ἣν πρῶτ' Ἀθάνας σκόπελος εἰσηνέγκατο.) ubi quae fecisse se testatur Creusa, si ex more Atheniensium fecit, satis patebit, cur παιδοτρόφος vocetur oliva. vid. etiam Hesych. v. στέφανον. (στέφανον ἐκφέρειν. ἔθος ἦν, ὁπότε παιδίον ἄῤῥεν γένοιτο παρὰ Ἀττικοῖς, στέφανον ἐλαίας τιθέναι πρὸ τῶν θυρῶν· ἐπὶ δὲ τῶν θηλειῶν ἔρια διὰ τὴν ταλασίαν.) M. φύλλον. libri recent. θαλλὸν vel θάλλον.

650. τὸ μέν τις. τὸ φυτὸν τῆς ἐλαίας. Schol. οὔτε νέος, οὔτε γήρᾳ σημαίνων, *neque juvenis,*

σημαίνων ἁλιώσει χερὶ πέρσας. ὁ γὰρ ἐς αἰὲν ὁρῶν
κύκλος as., chor. d. h. c. l. m. et gl.
λεύσσει νιν Μορίου Διὸς, χἀ γλαυκῶπις Ἀθάνα.
pri.

neque senecta imperans. Significat hoc, nisi fallor, id neminem unquam facturum esse, *neque nunc juvenem, neque cum ad senectutem pervenerit*, i. e. neque nunc, neque olim; vel secundum Br.: *neque nunc, neque olim imperantem*, *τῷ νέος* accepto pro *νέον*, quod eodem redit. quemadmodum fortasse *γέροντα μῦθον* et *γέροντα πράγματα* in Etymol. M. intelligenda esse monet Hell., ut *senex* ap. Latinos, de quo laudat interpp. Horatii Sat. 1, 10, 67. et 2, 1, 34. Ipse Soph. Antigone extrema: *γήρᾳ τὸ φρονεῖν ἐδίδαξαν*, ubi vetus Schol. *τελευταῖον διδάσκουσι τὸ φρονεῖν*: recent. *γήρᾳ. ἤγουν ὕστερον. γῆρας χρόνου* Acris. fragm. 2. laudat Doed., nec raro haec vox figurate usurpatur, velut *γῆρας μιάσματος* dixit Aeschylus Sept. 679. Putidum est, quod nonnullis in mentem venit, *νέον* intelligi Xerxen juvenem, cujus jussu combusta Minervae in arce Athenarum olea postridie novo germine effloruisse dicebatur, teste Herodoto 8, 55.; *γήρᾳ* autem *σημαίνοντα*, *senem imperatorem*, esse regem Archidamum (cf. annot. ad 647.), quem aetate provectiorem fuisse ex Thucydide 1, 80. appareat. — *Ἀμέτρως* libri vett. *οὔτε νεαρός*.

651. *ἁλιώσει.* i. e. *ἀφανίσει*, *exitio dabit.* Respicit hic historiam de oliva Minervae, statim, postquam a Persis combusta fuisset, reviviscente. vid. Herodot. 8, 55., Pausan. in Attic. p. 64. (27, 2.) Nihil hic miraculi vidit, credo, Theophrastus, qui sic Hist. plant. 2, 4.: *ἡ ἐλαία ποτὲ προκαυθεῖσα τελέως ἀνεβλάστησεν ὅλη*. De hac oliva vid. etiam Liban. vol. 2. p. 378, C. M. cf. praegress. annot. „*πέρσας.* h. e. *ne tum quidem prorsus exstirpabit, etiamsi caedendo vastaverit in tempus.*“ Doed. — Paris. A. et Ricc. A. *ὁ γὰρ εἰσορῶν*, ut Ald. Ceteri MSS. *ὁ γ. εἰς αἰὲν*, vel *εἴσαιεν, ὁρῶν*. Br. *ἐσαιέν*. sed rectius puto *ἐς αἰὲν ὁρῶν*, i. e. *αἰὲν ἐσορῶν* per tmesin, ut *σιγαὶ δ' ἀνέμων τόνδε κατ' Εὔριπον ἔχουσι* pro *κατέχουσι* Eurip. Iph. A. 10.: cf. Matth. gr. gr. §. 594, 2. ita hoc intellexisse videntur isti librarii, qui exararunt *ἐσορῶν*, nisi id ex margine irrepsit; est autem *ἄμετρον*. Nam *ἐσαιὲν ὁρῶν* proprie valet *in perpetuum videns*, quod alienum a sententia. „*κύκλος Διὸς*, *oculus Jovis.*“ Cam. Reisig. confert Aeschyl. Prom. 91. *καὶ τὸν πανόπτην κύκλον ἡλίου καλῶ*, aliaque sic usurpati vocabuli *κύκλος* prolata ibi a Giacomellio exempla. Oedip. R. 1204. *ἔπαισεν ἄρθρα τῶν αὐτοῦ κύκλων.* vid. etiam H. ad Philoct. 1338. *πῶς, ὦ τὰ πάντ' ἰδόντες ἀμφ' ἐμοῦ κύκλοι Ταῦτ', ἐξανασχήσεσθε τοῖσιν Ἀτρέως Ἐμὲ ξυνόντα παισὶν, οἵ μ' ἀπώλεσαν; κύκλους ὀφθαλμῶν* dixit Aristides 1, 78.

652. *λεύσσει*, videt, curat, quod Latinis quoque est *videre*. Schol. *Μόριον Δία εἶπε τὸν ἐπόπτην τῶν μορίων ἐλαῶν. καὶ ἔστιν ὁ λεγόμενος Μόριος Ζεὺς περὶ Ἀκαδημίαν, ὥς φησιν Ἀπολλόδωρος· „περὶ Ἀκαδημίαν ἔστιν ὅ τε τοῦ Καταιβάτου Διὸς βωμὸς, ὃν καὶ Μόριον καλοῦσι, τῶν ἐκεῖ μορίων παρὰ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν ἱδρυμένων.“* Schol. Nomen a *μόρῳ* seu morte Halirrhothii derivant. Schol. Aristoph. ad Nub. 999. *ἡττηθεὶς τῆς Ἀθηνᾶς ὁ Ποσειδῶν ἐπὶ τῇ τῆς ἐλαίας ἐπιδείξει, ἔπεμψε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἁλιῤῥόθιον ταύτην τεμοῦντα. ὁ δὲ ἀνατείνας τὸν πέλεκυν ταύτης μὲν ἠστόχησε, τὸν δὲ πόδα αὐτοῦ πλήξας ἐτελεύτησε· καὶ οὕτω μορία ἡ ἐλαία ἐκλήθη, ὡς μόρου παρεκτική.* similiter, monente Rei-

ἄλλον δ' αἶνον ἔχω ματροπόλει· τᾷδε κράτιστον ἀντ. β'.
δῶρον τοῦ μεγάλου δαίμονος εἰπεῖν, αὔχημα μέγιστον
εὔϊππον, εὔπωλον, εὐθάλασσον.
ὦ παῖ Κρόνου, σὺ γάρ νιν εἰς
τόδ' εἷσας αὔχημ', ἄναξ Ποσειδάν,
ἵπποισιν τὸν ἀκεστῆρα χαλινὸν
πρώταισι ταῖσδε κτίσας ἀγυιαῖς·
ἁ δ' εὐήρετμος ἔκπαγλ' ἀλία χερσὶν παραπτομένα πλάτα

sigio, Etymol. p. 590. 1. 42., cum Martem Halirrhothii interfectorem narrent Euripides El. 1181. seqq. (cf. Iphig. T. 874. seqq.), Schol. ejus Or. 1609., Apollod. 3, 13, Pausan. 1, 28, 5. quare videndum, an magis huc faciat, quod Aristoteles memoriae prodidisse dicitur (vid. Schol. ad 647.), victoribus in Panathenaeis praemium datum esse oleum μορίων, seu μορίας, ut ait Lucianus Anachars. 9. Schol. vetus Aristophanis Nub. l. l.: ἢ διὰ τὸ πάντα ἄνθρωπον κεκτημένον ἐλαίας ἀναγκάζεσθαι μέρος τι [μορίαν] παρέχειν εἰς τὰ Παναθήναια. quod eodem, ni fallor, pertinet. Accedit, quod *fatalia* non μόρια dici solent, sed μόριμα, μόρσιμα, μορόεντα. Sed haec hactenus.

653. Aliam (inquit) laudem habeo patriae et loci. nam dicebatur collis equestris, i. e. Κολωνὸς ἵππειος: ibidemque Minervae et Neptuni equestris simulacra fuere. In sequentibus dicit, Neptunum primum equos frenasse et curribus adjunxisse apud se, assentans civibus suis. *Cam.* cf. annot. ad sequ. versum. αἶνον ματροπόλει dictum videtur ut μοῦσαν νέκυσιν Eurip. Iphig. 163., παιᾶνας ὀλομένοις Helen. 173.; cf. Matth. gr. gr. §. 392, 1. sed neque inepte ad verba ματρ. τᾷδε referas δῶρον, quemadmodum Hesiodus dixit Theog. 93. τοίη τοι Μουσέων ἱερὴ δόσις ἀνθρώποισιν: vid. itidem Matth. l. l. §. 396. Quare expunxi virgulas post τᾷδε et δαίμονος, veteres in hoc imitatus libros. ματροπόλει, *urbi patriae*, ut Pindarus Nem. 5, 15. Αἰακίδας ἐγέραρεν ματρόπολιν τε.

654. De lectione hujus versus vid. 645. μεγ. δαίμονος, Neptuni. αὔχημα εὔϊππον, *gloriam equorum*. Aliud h. l. est εὔπωλον, etsi alibi πῶλοι pro equis dicuntur apud poëtas. vid. annot. ad 628. Schol.: εὔϊππον, εὔπωλον. παρ' ὅσον ὁ Κολωνὸς ἱππεὺς ἐλέγετο, καὶ Ποσειδῶν καὶ Ἀθηνᾶ αὐτόθι ἵππιοι. — εὐθάλασσον (αὔχημα), *navalem gloriam*, quod alterum est Neptuni donum.

658. ἀκεστῆρα χαλινὸν dicit, qui medeatur ferociae equorum. Similiter Pindarus Ol. 13, 97. φίλτρον ἵππειον vocat. H. φάρμακον adscripsit Scal., ut monet Bakius. cf. 645.

659. ita T. codex, ut scribendum esse viderat Canterus, merito suffragantibus doctis. Ceteri libri ταῖσδ' ἔκτισας, vel ἐκτίσας. Schol.: περὶ τὰ τρία ταῦτα κεφάλαια μάλιστα διατρίβουσι τοῦ ἐγκωμίου, ὅτι εὔφορος (fertilis florum arborumque, inprimis olivae,) ἡ χώρα, καὶ ὅτι ἱππικοὶ Ἀθηναῖοι, καὶ ὅτι ναυτικοί.

660. Libri titubante versu χερσί,

θρώσκει τῶν ἑκατομπόδων Νηρῄδων ἀκόλουθος.
ΑΝ. Ὦ πλεῖστ' ἐπαίνοις εὐλογούμενον πέδον, i. tr.
νῦν σοι τὰ λαμπρὰ ταῦτα δεῖ φαίνειν ἔπη.

quod correxit Heath. Male Br. ex T. *παραπεπταμένα.* a *παραπετάννυμι.* *παραπτομένα* dictum pro *παραπετομένα*: vid. H. ad Oedip. R. 17. Jungenda *εὐήρετμος χερσὶν*, et *ἔκπαγλα* (i. e. *ἐκπάγλως*) *θρώσκει*, *mirifice saltat*, ut reddidit M.

661. *ἑκατομπόδων.* Putide Schol. *ὅτι αἱ Νηρηΐδες πεντήκοντά εἰσι.* Tot quidem Nereïdas Hesiodum Theog. 264. et Euripidem Iphig. A. 952., Iphig. T. 389., numerare monet M.; sed Plato Critia ed. Tauchnitz. vol. 7. p. 139.: *Νηρηΐδας δὲ ἐπὶ δελφίνων ἑκατὸν κύκλῳ· τοσαύτας γὰρ ἐνόμιζον αὐτὰς οἱ τότε εἶναι*: Ovidius Fast. 6, 499. *Excipit illaesos Panope centumque sorores*: Propertius 3, 5, 33. O centum *aequoreae Nereo genitore puellae.* Ammonius laudante Reisigio, p. 98. *καὶ τὰς μὲν γνησίας ν* (50) *εἶναι τὸν ἀριθμὸν, πλείους δὲ τὰς ἄλλας.* cf. Hederici lexicon mythol. v. Nereïdes. Quid dubitemus antiquissimam istam famam secutum esse Sophoclem? Elmsl. secundum Reisigium: „Ut 17. *πυκνόπτεροι ἀηδόνες*," inquit, „sunt *πυκναὶ ἀηδόνες πτεροῦσσαι* (hoc enim addere debebat Reisigius), ita *ἑκατόμποδες Νηρῇδες* sunt *ἑκατὸν Νηρῇδες ὀρχηστρίδες*. Simili modo *εὐπατέρειαν αὐλὰν* pro *καλὴν πατρῴαν αὐλὴν* dixit Euripides Hipp. 68., *πατροκτόνου χερὸς* pro *πατρῴας παιδοκτόνου χερὸς* Iphig. T. 1038." Haec etsi minime inepta sunt, tamen latius patet id genus, pertinetque ad locum de periphrasibus personarum atque rerum, quem locum nos induximus olim in annotatis ad hujus fabulae 770. (736.), et ne nunc quidem eum esse existimamus, quem impune negligant viri docti. Philoct. 91. *οὐ γὰρ ἐξ ἑνὸς ποδὸς Ἡμᾶς τοσούσδε πρὸς βίαν χειρώσεται.* Non uno scilicet pede incedebat Philoctetes; nec, si quis claudicat, propterea *ἐξ ἑνὸς ποδὸς* aliquid facere dicendus est; sed *ἐξ ἑνὸς ποδὸς χειρώσεται* nihil aliud significare videtur quam *εἷς τις χειρώσεται*. Eurip. Or. 1580. *οὐκ εἶ' ἐνόπλῳ ποδὶ βοηδρομήσετε;* i. e. *ἔνοπλοι*, non *armato pede*, quod ineptum. Phoeniss. 1455., annotante Reisigio, *ἃ πόδα σὸν τυφλόπουν θεραπεύμασιν αἰὲν ἐμόχθει*, i. e. *πόδα τυφλὸν*, plane ut h. l. *ἑκατομπόδων* dictum est pro *ἑκατόν*. Negans id tamen nonnemo, aliosque sugillans more suo, ut alibi saepe, neque uno modo, ita et hic ridicule lapsus est, qui *ἑκατόμποδας* Nereïdas intelligendas putet multipedes, quasi insectorum aut polypodum nescio quod fuerint genus. Magis audiendus Doed., nihil aliud isto epitheto quam *pernicitatem centum quasi pedibus properantium* significari existimans, quemadmodum Briareus dicatur *ἑκατόγχειρ* ob vires ac robur, et Furia Elect. 459. *καὶ πολύπους καὶ πολύχειρ* propter celeritatem cum fortitudine conjunctam. Verumtamen non adeo magna pedum pernicitate fuisse dicuntur Nereïdes ap. poëtas, sed ea tantummodo, quae debet esse nympharum choros ducentium. Quare in altera illa interpretatione perstiterim. „*θρώσκει.* Hesych. t. 1. p. 1738. *θρώσκει· πηδᾷ, ἀφάλλεται, κολυμβᾷ*, qua glossa respici putant Homer. Iliad. 21, 126. *θρώσκων τις κατὰ κῦμα . . ἰχθύς.* Idem verbum de *sagittae volatu* est ibidem 15, 314." *Doed.*

662. *ἡ Ἀντιγόνη ταῦτά φησιν ὁρῶσα προσιόντα τὸν Κρέοντα μετὰ χαρᾶς· ἐπὶ τὸν Οἰδίπουν δὲ ἀφῖκται ὁ Κρέων, καὶ μὴ πείσας αὐτὸν παρασπᾶται αὐτοῦ τὴν Ἀντιγόνην, φθάσας κατὰ τὴν ὁδὸν καὶ τὴν Ἰσμήνην ἀφελέσθαι.* Schol. H.: „Nunc, inquit, comprobare te veritatem oportet harum splendida-

ΟΙ. τί δ' ἔστιν, ὦ παῖ, καινόν;
ΑΝ. ἆσσον ἔρχεταί
Κρέων ὅδ' ἡμῖν οὐκ ἄνευ πομπῶν, πάτερ.
ΟΙ. ὦ φίλτατοι γέροντες, ἐξ ὑμῶν ἐμοὶ
φαίνοιτ' ἂν ἤδη τέρμα τῆς σωτηρίας.
ΧΟ. θάρσει, παρέσται. καὶ γὰρ εἰ γέρων κυρῶ,
τὸ τῆσδε χώρας οὐ γεγήρακε σθένος.
ΚΡ. ἄνδρες χθονὸς τῆσδ' εὐγενεῖς οἰκήτορες,
ὁρῶ τιν' ὑμᾶς ὀμμάτων εἰληφότας
φόβον νεωρῆ τῆς ἐμῆς ἐπεισόδου.
ὃν μήτ' ὀκνεῖτε, μήτ' ἀφῆτ' ἔπος κακόν·

rum laudum. vide ad Trach. 238." (εὐκταῖα φαίνων, *vota rata faciens*, i. e. solvens.)

665. οὐκ ἄνευ πομπῶν, *non sine satellitibus* seu *comitatu*.

666, 7. ἐξ ὑμῶν — σωτηρίας. *nunc tempus est, quo mihi ex vobis apparere possit salus.* Br. in annot. Doed.: „τέρμα τῆς σωτ. Br.: *certa salus*. Sed est potius *summa, ultima salus*. vid. Specim. Soph. p. 56., ubi attuli Eurip. Or. 1336. (1307. σωτηρίας γὰρ τέρμ' ἔχεις ἡμῖν μόνη) et similia." Idem esse quod σωτηρίαν vult Matth., laudans Eurip. Or. 1828. (?), Suppl. 617. (602. θεοὶ — πάντων τέρματ' ἔχοντες αὐτοί.) Adde Homericum τέλος θανάτοιο etc. *Hell.* Hesiodus Theog. 638. ἶσον δὲ τέλος τέτατο πτολέμοιο, ubi F. A. Wolfius: „*aequali adhuc fortuna in pugnis usi fuerant.* τέλος πολέμοιο pro πόλεμος notum est ex Homero, qui et ipse saepe sic loquitur." Proprie significare videtur τὴν τελείωσιν τῆς σωτηρίας. Dioscorides Anthol. Palat. 2. p. 504. σπονδὴ καὶ λιβανωτὲ καὶ οἱ κρητῆρι μιγέντες Δαίμονες, οἳ φιλίης τέρματ' ἐμῆς ἔχετε, cui similia Jacobsius profert ζωῆς πείρατα καὶ θανάτου ex Meleagro ibid. p. 500. et illud Incerti ap. Stob. Eclog. t. 1. p. 28. Ζεὺς ὁ καὶ ζωῆς καὶ θανάτου πείρατα νέμων, quod tale fuisse dicas in autographo poëtae Ζεὺς ὁ νέμων ζωῆς πείρατα καὶ θανάτου.

668. Schol. εἰ γέρων ἐγώ. κυρῶ δηλονότι. Membranae Laur. εἰ γέρων ἐγώ (κυρῶ written above). Laur. B. εἰ γέρων ἐγὼ κυρῶ. κυρῶ potius quam εἰμὶ usitatum in hoc genere Schol. adscripsisse videtur propterea, quod illud ipsum in aliis quibusdam minus probatis exemplaribus invenisset. Efficax certe ἐγὼ, cui oppositum ἥδε χώρα in sequentibus. Videtur haec esse διττογραφία.

670. εὐγενεῖς omnes libri, quod merito Schaeferus aliique restituerunt, cum Br. posuisset ἐγγενεῖς, „i. e.," inquit, „αὐτόχθονες, quod sibi laudi maxime esse ducebant Athenienses." At iidem, si qui alii, dicendi erant εὐγενεῖς, *nobiles*, seu *generosi*, ὡς τοῦ πλεῖστα ἐπαίνοις εὐλογουμένου πέδου (662.) οἰκήτορες.

671. ὁρῶ ὀμμάτων, *ex oculis vestris perspicio*, ut M. interpretatur; vel ὀμμάτων φόβον, *metum, qui in vultu apparet*, secundum Elmsl.

672. νεωρῆ, νέον, *recentem*. Br.: *vestro ex vultu video, subitum vos aliquem metum concepisse meum ob adventum.*

673. ὃν μήτ. ὀκνεῖτε. ὅντινα, ἐμὲ δηλονότι, μὴ φοβεῖσθε. Schol. ὃν refertur ad ἐμοῦ, quod latet in ἐμῆς, quomodo in Trachiniis (260.) πόλιν τὴν Εὐρυτείαν· τόνδε γὰρ μεταίτιον. ubi τόνδε refertur ad Εὔρυτον, quod nomen conti-

ἥκω γὰρ οὐχ ὡς δρᾶν τι βουληθείς, ἐπεὶ
γέρων μέν εἰμι, πρὸς πόλιν δ' ἐπίσταμαι
σθένουσαν ἥκων, εἴ τιν' Ἑλλάδος, μέγα·
ἀλλ' ἄνδρα τόνδε τηλικόνδ' ἀπεστάλην
πείσων ἕπεσθαι πρὸς τὸ Καδμείων πέδον,
οὐκ ἐξ ἑνὸς στείλαντος, ἀλλ' ἀνδρῶν ὑπὸ
πάντων κελευσθείς, οὕνεχ' ἧκέ μοι γένει
τὰ τοῦδε πενθεῖν πήματ' εἰς πλεῖστον πόλεως.
ἀλλ', ὦ ταλαίπωρ' Οἰδίπους, κλύων ἐμοῦ,
ἵκου πρὸς οἴκους. πᾶς σε Καδμείων λεὼς
καλεῖ δικαίως· ἐκ δὲ τῶν μάλιστ' ἐγώ,
ὅσῳ περ, εἰ μὴ πλεῖστον ἀνθρώπων ἔφυν
κάκιστος, ἀλγῶ τοῖσι σοῖς κακοῖς, γέρον,

netur in *Εὐρυτείαν*. *Vauvilliers*. vidd. ibi Wakef. et Erf., Seidler. ad Eurip. El. 582. (541.), quos laudat Hell.

674. *δρᾶν τι* idem quod *ὑβρίζειν*. vid. M. ad Antig. 1094., Wunderlich. Obss. Aeschyl. p. 33. *Doed. et Hell.* Eurip. Herc. fur. 815. *τί δρᾷς — μελάθρῳ;* Sic vulgus nostratium *einem etwas thun.*

677. *τηλικόνδ'*, *istius aetatis, decrepitum senem*, qui suorum tutela egeat. Frustra Br. aliique *τηλικόσδ'*, cum praesertim antecesserit *γέρων μέν εἰμι*. Bene Schaeferus: *Nolite metuere: senex senem abducam.*

678. sic MSS. 4. Ald., Elmsl., alii. *Καδμεῖον* A. Paris., Br.

679. *ἐκ.* cf. 790. *ἀνδρῶν* libri vett., H.; recentiores *ἀστῶν*, quae est illius interpretatio: sic tamen Br. etc. Eadem varietas, monente Elmsl., ap. Euripidem est Med. 282. *ὑπὸ* Vatic. Elmsl., ut 278. *Αἰτναίας ἐπὶ Πῶλον βεβῶσαν*. Vulgo *ὕπο*.

680. *οὕνεχ' ἧ. μοι γένει.* *ἀντὶ τοῦ ὅτι προσήκει μοι πενθεῖν τὰ τούτου ἀτυχήματα ὑπὲρ πάντας Θηβαίους.* Schol. cf. 12. *γένει*, *propter cognationem.*

681. Ita 2 Laur., nisi quod A. Laur. habet *εἰ σπλεῖστον*. Paris. F. Ricc. B. *εἰ πλεῖστον*. Plerique MSS. *ἢ πλεῖστον*, ut edd. ante Br., qui scripsit secundum Mudgium et Marklandum ad Eurip. Suppl. 481. *πήματα πλεῖστον*, quod *κακόμετρον*. Oedip. T. 865. *ὅτ' οὖν παραινοῦσ' οὐδὲν εἰς πλέον ποιῶ*, quem locum Elmsl. comparavit. Similiter dictum *εἰς τὸ μαλθακὸν* pro *μαλθακῶς* Eurip. Or. 713. (696.), ubi vid. M. *εἰς πλεῖστον* Elmsl., Hell. et Doed., H.

683. *ἵκου*. vid. annot. ad 435.

684. *τῶν*, *τούτων*, *τῶν Καδμείων*. vid. Matth. gr. gr. §. 286.

685. *ὅσῳ*, *ὅτι*, sive *ὡς*, *quoniam, quandoquidem*. vide Matth. gr. gr. §. 480. annot. 2., Schaefer. ad h. l., nos ad Antig. 59. Plene dicitur *τοσούτῳ, ὅσῳ*, quod respondet germanico *insofern*, *als* f. Herodotus 8, 13. *τοῖσι δὲ ταχθεῖσι αὐτέων περιπλώειν Εὔβοιαν ἡ αὐτή περ ἐοῦσα νὺξ πολλὸν ἦν ἔτι ἀγριωτέρη τοσούτῳ, ὅσῳ ἐν πελάγει φερομένοισι ἐπέπιπτε.* Plato Euthyphr. c. 12. *κινδυνεύω ἄρα, ὦ ἑταῖρε, ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς δεινότερος γεγονέναι τὴν τέχνην τοσούτῳ, ὅσῳ ὁ μὲν τὰ αὑτοῦ μόνον ἐποίει οὐ μένοντα, ἐγὼ δὲ πρὸς τοῖς ἐμαυτοῦ, ὡς ἔοικε, καὶ τὰ ἀλλότρια.* quae laudarunt Matth. et Schaefer. ll. ll.

685. *πλεῖστον κάκιστος*, ut *πλεῖστον ἐχθίστης* Philoct. 631., *πλεῖστον ἡδίστην* Eurip. Alc. 764.

ὁρῶν σε τὸν δύστηνον, ὄντα μὲν ξένον,
ἀεὶ δ' ἀλήτην, κἀπὶ προσπόλου μιᾶς
βιοστερῆ χωροῦντα· τὴν ἐγὼ τάλας
οὐκ ἄν ποτ' εἰς τοσοῦτον αἰκείας πεσεῖν
ἔδοξ', ὅσον πέπτωκεν ἥδε δύσμορος,
ἀεὶ σὲ κηδεύουσα καὶ τὸ σὸν κάρα

vid. Matth. l. l. §. 461. Medea quoque Euripides 1264. ὦ μέγιστον ἐχθίστη γύναι.

688. κἀπὶ πρ. μιᾶς. τῆς Ἀντιγόνης. εἴληπτο γὰρ ὑπ' αὐτοῦ ἡ Ἰσμήνη. Schol. πρόσπολον, *famulam*, eam vocat per contemtum. ἐπὶ προσπόλου μιᾶς χωροῦντα dictum videtur ut ἐφ' ἑνὸς ἡ κατάβασις ἦν Xenoph. Anab. 5, 2, 6., ἐφ' ἑνὸς, ἐπὶ τριῶν, τεττάρων τετάχθαι seu στῆναι, quae protulit Matth. gr. gr. §. 584. Nisi idem sit atque ἐπὶ προσπόλῳ μιᾷ, quae et Helleri est sententia, et ipsius Matthiaei ad Homer. hymn. in Merc. 200.; sed exemplum, quod quidem certum sit, desidero ejus usus. Utut hoc est, opponitur unica ista, quam dicit, ancilla frequenti olim Oedipi regis comitatui.

689. τὴν, ἥν. cf. 85, 1168.

690. αἰκείας Paris. F., quem sequitur Elmsl.; et recte. Eustath. p. 1336, 58. (1464, 18.): διφορεῖται δὲ κἀνταῦθα, ὡς καὶ ἐν Ὀδυσσείᾳ, ἡ παραλήγουσα τῆς ἀεικείας. οὐ μόνον γὰρ διὰ τοῦ ι γράφεται τῷ λόγῳ τῆς αἰκίας, ἀλλὰ καὶ διὰ διφθόγγου, ὡς ἀπὸ τοῦ ἀεικὴς, ὅθεν ἀείκεια, ὡς ἐπιεικὴς, ἐπιείκεια. Elmsl.: „Reperiuntur quidem," inquit, „nonnulla in ια desinentia, quae penultimam producant, ut αἰθρία, καλιὰ, κονία. Sed nolim ad hoc genus referre αἰκία. Scribendum enim αἴκεια ostendit analogia. Substantiva omnia ab adjectivis in ης derivata aut ει diphthongum, ut εὐσέβεια, aut ι correptum, ut ἀμαθία, in penultima habent ap. Atticos. Recte igitur ἀείκεια ab ἀεικὴς, αἴκεια ab αἰκὴς, de quo vide ad El. 206. (189.) — Formae Homericae sunt ἀεικίην, ἀληθίην, ἀναιδίην, in quibus producitur quidem penultima, sed ex sola necessitate." (?) Cui sic respondet H., ut usum tamen contemnere nonnunquam dicat analogiam, velut ἀείκεια sive αἴκεια generatim sit, quidquid indigno modo perpetretur, αἰκία vero certum significet genus indignitatis, quod est in crudelitate positum. Cui sententiae subscribo, mirorque ita statuentem virum doctissimum servasse tamen αἰκίας, quae ceterorum librorum lectio est, cum nulla hic crudelitas notetur, sed indignum virginis regiae servitium.

691. ὅσον, ἐς ὅσον. Ellipseos genus usitatum in utraque lingua, quod exemplis copiose illustrarunt, ex quibus pauca delibabimus. Plato t. 7. p. 139. ἐν πόλει, ᾗ ἥκιστα πρόθυμοι ἄρχειν οἱ μέλλοντες ἄρξειν. Xenoph. Hier. 1, 11. ἔρχονται καὶ εἰς πόλεις ἃς ἂν βούλωνται. cf. ibi Frotscher. Eurip. Hipp. 447. εἰς δὲ τὴν τύχην Πεσοῦσ', ὅσην σὺ, plane h. l. Cic. de Leg. 3, 15. *nam ego in ista sum sententia, qua te fuisse semper scio.* Corn. Nep. 3, 1. *incidit in eandem invidiam, quam pater suus ceterique Atheniensium principes*, ubi vid. Heusinger. Vellej. 1, 7. *Hesiodus vitavit, ne in id, quod Homerus incideret.* Seneca de Benefic. 7, 10, 2. *Video ferrum ex iisdem tenebris esse prolatum, quibus aurum et argentum.*

692. σὲ καὶ τὸ σὸν κάρα, ut Ajac. 1073. (1147.) καὶ σὲ καὶ τὸ σὸν λάβρον στόμα, Eurip. Or. 538. (527.) ὅπου σὲ μέλλω σήν τε λυπήσειν φρένα. Cave has meras esse tautologias existimes. Nam signi-

πτωχῷ διαίτῃ τηλικοῦτος, οὐ γάμων
ἔμπειρος, ἀλλὰ τοῦ 'πιόντος ἁρπάσαι.
ἆρ' ἄθλιον τοὔνειδος, ὦ τάλας ἐγώ,
ὠνείδισ' εἰς σὲ, κἀμὲ, καὶ τὸ πᾶν γένος;
ἀλλ' οὐ γάρ ἐστι τἀμφανῆ κρύπτειν, σὺ νῦν,
πρὸς θεῶν πατρῴων, Οἰδίπους, πεισθεὶς ἐμοὶ,
κρύψον, θελήσας ἄστυ καὶ δόμους μολεῖν
τοὺς σοὺς πατρῴους, τήνδε τὴν πόλιν φίλως
εἰπών· ἐπαξία γάρ· ἡ δ' οἴκοι πλέον
δίκῃ σέβοιτ' ἂν, οὖσα σὴ πάλαι τροφός.

ΟΙ. ὦ πάντα τολμῶν, κἀπὸ παντὸς ἂν φέρων
λόγου δικαίου μηχάνημα ποικίλον,

ficanter dicitur *καὶ τὸ σὸν κάρα, et caput tuum,* ' quae descriptio est personae miserrimae ac despectae, quasi dicas, *te, cum sis nihili senex;* et similiter *σὲ καὶ τὸ σὸν λάβρον στόμα* significat *te tam impudenter locutum*, *σήν τε* autem *φρένα* cum dicit Orestes l. l., non simpliciter *animum* intelligit Tyndari, sed avi olim amantissimi *pectus* nunc *commotum et ira tumens*, ut bene monuit Schaeferus. cf. 736.

693. *πτωχῷ* A. Laur. a m. 1., item Ricc. B., quo recepto H. vitavit homoeoteleuton, quod inest in vulgata lect. *πτωχῇ διαίτῃ*. Eadem generis mutatione *τηλικοῦτος* pro *τηλικαύτη* dictum esse monet, secundum Schaeferum, et h. l. et El. 575. cf. Matth. gr. gr. §. 436, 2.

694. *τοῦ 'πιόντος* *οὖσα, ὥστε ἁρπάσαι αὐτήν*. Nihil frequentius ejusmodi brachylogia.

695. *ἄθλιον*, infelix, malum. „*τοὔνειδος*. Articulo ideo opus fuit, quia *ὄνειδος* vocabulum *μέσον* est: vid. Creuzer. ad Plotin. p. 520. Eurip. Iphig. A. 305. (257.) *καλόν γέ μοι τοὔνειδος ἐξωνείδισας*. *Doed.* Hinc Philoct. 475. *ὄνειδος οὐ καλόν*. Eurip. Heracl. 450. *ἀλλ' ὅμως κακὸν Γένοιτ' ὄνειδος* etc.

697. Sic Ald. Vulgo *σύ νυν*: sed nunc ipsum miseriae suae memoriam obruere jubetur Oedipus abeundo a conspectu hominum, et in patriam urbem domumque ad suos se recipiendo. alioqui fieri non posse, ut manifesta omniumque ante oculos exposita occultentur. Ita haec cohaerent. Quod qui minus perspicerent, temere offensi verbo *κρύψον*, quod praecessisset *κρύπτειν*, cum emphatica, si quae alia, sit ista repetitio, substituisse videntur *κύψον*, quod in recentioribus libris legitur, a tragoedia quidem abhorrens, ut monet Reisigius.

699. *κρύψον τοῦτο τὸ ἄθλιον ὄνειδος, ὃ ὠνείδισα*. Hoc intelligendum, non *τἀμφανῆ*, quod subaudientes quidam omnia perturbant.

700. *φίλως εἰπὼν* est *χαίρειν κελεύων*. *Hell.*

701. *ἡ οἴκοι πόλις*, i. e. patria. *Br.* Est enim pro *οἰκεία πόλις*. *Doed.*

702. *δίκῃ* Laur. A., Turn. Br. etc. Male vulgus codicum *δίκη*, quod tuentes nonnulli maximas nugas agunt.

703. *κἀπὸ — ποικίλον, et ex quavis re callide aliquam justitiae* (*λόγου δικαίου*) *speciem petere sciens. H. secundum Doed.* Schol. *ὦ ἐν εὐλογοφανέσι λόγοις πανοῦργα βουλευόμενε.*

τί ταῦτα πειρᾷ, κἀμὲ δεύτερον θέλεις
ἑλεῖν, ἐν οἷς μάλιστ' ἂν ἀλγοίην ἁλούς;
πρόσθεν τε γάρ με τοῖσιν οἰκείοις κακοῖς
νοσοῦνθ', ὅτ' ἦν μοι τέρψις ἐκπεσεῖν χθονὸς,
οὐκ ἤθελες θέλοντι προσθέσθαι χάριν·
ἀλλ' ἡνίκ' ἤδη μεστὸς ἦν θυμούμενος,
καὶ τοὐν δόμοισιν ἦν διαιτᾶσθαι γλυκὺ,
τότ' ἐξεώθεις κἀξέβαλλες, οὐδέ σοι
τὸ συγγενὲς τοῦτ' οὐδαμῶς τότ' ἦν φίλον·
νῦν τ' αὖθις, ἡνίκ' εἰσορᾷς πόλιν τέ μοι
ξυνοῦσαν εὔνουν τήνδε καὶ γένος τὸ πᾶν,
πειρᾷ μετασπᾶν, σκληρὰ μαλθακῶς λέγων.
καίτοι τοσαύτη τέρψις ἄκοντας φιλεῖν,
ὥσπερ τις εἴ σοι λιπαροῦντι μὲν τυχεῖν
μηδὲν διδοίη, μηδ' ἐπαρκέσαι θέλοι,
πλήρη δ' ἔχοντι θυμὸν ὧν χρῄζοις τότε
δωροῖθ', ὅτ' οὐδὲν ἡ χάρις χάριν φέροι.
ἆρ' ἂν ματαίου τῆσδ' ἂν ἡδονῆς τύχοις;

705. κἀμὲ, *et me*, qui te bene noverim, sciamque, te mihi insidias struere. Frustra H. καί με.

707, 8. anacoluthon: neque enim habent accusativi quo referantur. vid. Matth. gr. gr. §. 426. annot. 3.

710. ἡνίκ' ἤδη μ. ἦν. ὡς ἐπὶ κεράμου. (?) ὅ ἐστιν, ὅτε κορεσθεὶς τοῦ θυμοῦ λοιπὸν τὰ συμφέροντα ἐβουλευόμην, καὶ οὐκ ἔτι ἤθελον φεύγειν. Schol. Post hunc versum ista κἀμάνθανον etc. 403. repetita leguntur in codd., quae recte eliminarunt viri docti.

711. ἐν δόμοισιν, domi in patria.

714. νῦν τε respondet praegresso πρόσθεν τε 707.

715. γένος τὸ πᾶν. τὸ Ἀττικόν. Schol.

716. σκληρὰ μαλθ. λ. *aspera* (i. e. inimica, insidiosa) *verbis mollibus loquens*. Br. cf. 724.

717. Vett. libri — φιλεῖν. ὥσπερ etc. Recentiores καίτοι τίς αὕτη τ. ἄ. φιλεῖν; quod cum conjectura assecutus esset Tyrwhittus, ut olim grammaticus, a quo est una hujus fabulae recensio, Br. aliique id admiserunt, tanquam certissimum. Sed recte H. veterem scripturam restituit, interpunctionem mutavit, hoc sensu: *atqui invitos amare tanta illis, qui sic amantur, voluptas est, ut si quis tibi petenti nihil daret, impleto autem iis, quae peteres, ingratam obtruderet gratiam: nonne inanis haec esset voluptas?*

720. sequ. Vulgo χρῄζεις. Quod recte in 3. ed. reposuit Br., χρῄζοις, unus praebuit Cod. Laur. B., unde recepit Elmsl. Pro vulgato φέρει recte idem φέροι ex aliquot codd., quibus accedunt Laur. A. Ricc. B., in quibus id vulgato superscriptum est. H. οὐδέν. Comparant Trachin. 455. τοῦ μηδὲν αἰσχροῦ et Aristoph. Ran. 437. μηδὲν μακρὰν ἀπέλθῃς. οὐδὲν et μηδὲν in his adverbia esse monet Elmsl. Schol. Guelferbyt. ad Eurip. Hecub. 250. (249.) Ἀττικοὶ τὸ οὐδὲν ἀπαγορευτικὸν οὐδὲν λέγουσι.

τοιαῦτα μέντοι καὶ σὺ προσφέρεις ἐμοί,
λόγῳ μὲν ἐσθλά, τοῖσι δ' ἔργοισιν κακά.
φράσω δὲ καὶ τοῖσδ', ὥς σε δηλώσω κακόν.
ἥκεις ἔμ' ἄξων οὐχ ἵν' εἰς δόμους ἄγῃς,
ἀλλ' ὡς πάραυλον οἰκίσῃς, πόλις δέ σοι
κακῶν ἄνατος τῆσδ' ἀπαλλαχθῇ χθονός.
οὐκ ἔστι σοι ταῦτ'· ἀλλά σοι τάδ' ἔστ', ἐκεῖ
χώρας ἀλάστωρ οὑμὸς ἐνναίων ἀεί·
ἔστιν δὲ παισὶ τοῖς ἐμοῖσι τῆς ἐμῆς
χθονὸς λαχεῖν τοσοῦτον ἐνθανεῖν μόνον.
ἆρ' οὐκ ἄμεινον ἢ σὺ τἀν Θήβαις φρονῶ;

vid. etiam Br. ad Aristoph. Nub. 381. et Concionat. 644. De sententia confertur illud Anthol. Palat. 2. p. 289., sive Anal. 3, 238. ὠκεῖαι χάριτες γλυκερώτεραι· ἢν δὲ βραδύνῃ, *Πᾶσα χάρις κενεή*, μηδὲ λέγοιτο χάρις. quo et pertinet [illegible]λυθρύλλητον *Bis dat, qui cito dat.*

723. προσφέρεις ἐμοί. ἀντὶ χάριτος δηλονότι. Schol.

724. E duobus membris alterum distinguitur et mutato nominis numero et addito articulo. vid. Porson. ad Phoen. 512. *Hell.*

725. ὡς σε δηλώσω κακόν. sc. ὄντα. vid. Matth. gr. gr. §. 550. annot. 1. etc.

727. πάραυλον. gloss. ἀγρότην. *Br.* Schol. ἀντὶ τοῦ ἐν ἀγροῖς. Rectius *vicinum*, ἄγχι γῆς *Καδμείας*. Sic etiam Ajac. 892. (831.) τίνος βοὴ πάραυλος ἐξέβη νάπους; *Elmsl.*

728. τῆσδ' Scal. et Vauvill., merito probantibus Brunckio, Schaefero, aliisque. Quod praebent codd., τῶνδ' si ad κακῶν referatur, quod facillimum, obscure dictum est; sin ad χθονός, ut significet *horumce* (Atheniensium) *terrae*, affectatum. Schol. καὶ ἵνα ἡ Θήβη ἀβλαβὴς ἔσται ἐκ ταύτης τῆς γῆς, ex quo conjicias cum Elmslejo, hominem τῆσδε χθονὸς legisse in suis libris. — ἄναιτος (gloss. in Ricc. A. ἤγουν ἀναίτιος.) plerique codd. et Turn., quod grammaticos excogitasse censet H., quibus obscurum videretur ἄνατος τῶνδε κακῶν. ἄνατος tamen A. Paris. et Ald.

729. οὐκ — ταῦτ'. οὐ προβήσεταί σοι ὁ σκοπός. Schol. ταῦτ', τὸ ἄγειν με. *non licet tibi id facere.* Similiter οὐκ ἔστι ταῦτα Ajac. 441., Trachin. 449., quae loca comparavit Doed. Alio sensu dictum est, quod sequitur, ἀλλά σοι τάδ' ἔστι, *sed hoc* (quod additurus est, ἐκεῖ — ἀεί) *tibi erit*, *hoc consequêris.* — ἐκεῖ χώρας, *ibi loci*, ut τηλοῦ τῶν ἀγρῶν, *longe hinc in agris*, Aristoph. Nub. 138.

730. ἀλάστωρ οὑμός. Eurip. Phoen. 1461. σὸς ἀλάστωρ, ξίφεσιν βρίθων καὶ πυρὶ καὶ σχετλίαισι μάχαις, ἐπὶ παῖδας ἔβα σούς, ὦ πάτερ. ubi Schol. ἀλάστωρ, ἔφορος δαίμων τῶν τὰ ἄλαστα πεποιηκότων, καὶ τιμωρός. cf. Med. 1002., 1274. etc. οὑμός, σός, *a me, abs te, evocatus.*

731. ἔστιν. repetitio emphatica.

731. τοσ. ἐνθ. μόνον. i. e. τοσοῦτον μόνον, ἐνθανεῖν, τὸ ἐνθανεῖν. Perperam Br., auctore Valck. ad Eurip. Hippol. 1250. (1195.), τοσοῦτό γ', cum in simplici rei finitione neque restrictioni neque intentioni locus sit, ut ait H.

733. ἆρα οὐ πλέον σου τὰ ἀποβησόμενα ἐν ταῖς Θήβαις οἶδα; Schol.

πολλῷ γ', ὅσῳπερ καὶ σαφεστέρων κλύω
Φοίβου τε καὐτοῦ Ζηνὸς, ὃς κεῖνου πατήρ.
τὸ σὸν δ' ἀφῖκται δεῦρ' ὑπόβλητον στόμα,
πολλὴν ἔχον στόμωσιν· ἐν δὲ τῷ λέγειν
κάκ' ἂν λάβοις τὰ πλείον' ἢ σωτήρια.
ἀλλ' οἶδα γάρ σε ταῦτα μὴ πείθων, ἴθι,
ἡμᾶς δ' ἔα ζῆν ἐνθάδ'· οὐ γὰρ ἂν κακῶς,
οὐδ' ὧδ' ἔχοντες, ζῷμεν, εἰ τερποίμεθα.

734. Paris. A. Ricc. A. καὶ σαφ., ut Ald. Ceteri MSS. et edd. recentiores ante Br. ἐκ σαφ. Alteri scripturae favet schol. ἀντὶ τοῦ καὶ σαφέστερον οἶδα. *Elmsl.* Hell. et Doed. κάκ. σαφ.

735. δοκεῖ γὰρ ὁ Ἀπόλλων παρὰ Διὸς λαμβάνειν τοὺς χρησμοὺς, ὡς καὶ ἐν Ἰφικλείᾳ φησὶ, καὶ Αἰσχύλος ἐν Ἱερείαις· στέλλειν ὅπως τάχιστα· ταῦτα γὰρ πατὴρ Ζεὺς ἐγκαθιεῖ Λοξίᾳ. (θεσπίσματα addit Macrob. Saturn. 5. extremo.) καὶ Ἀριστοφάνης Ἥρωσι. Schol. Reisig.: „Phoebus igitur Διὸς προφήτης dictus ab Aeschylo in Eumenidibus v. 19., cui Virgilium (Aen. 3, 250.) contulit adhibito Macrobio Stanlejus: (*Accipite ergo animis atque*) *haec mea figite dicta, Quae Phoebo pater omnipotens, mihi Phoebus Apollo Praedixit.*" cf. 583., 588.

736. ὑπόβλητον. οὐκ ἀληθὲς. ἀλλὰ πεπλασμένον, ἀπὸ τῶν ὑποβαλλομένων εἰς τὰ γένη τοὺς παῖδας. Schol. *fallax*, *subdolum.* M. Ajac. 185., monente Hell., εἰ δ' ὑποβαλλόμενοι κλέπτουσι μύθους οἱ μεγάλοι βασιλῆς, et ibid. 452. οὐδεὶς ἐρεῖ ποθ', ὡς ὑπόβλητον λόγον, Αἴας, ἔλεξας, ἀλλὰ τῆς σαυτοῦ φρενός. ibi Schol. recent. ὑποβολιμαῖον, νόθον. Similiter apud Latinos *subjicere testes*, *supponere pueros*, et similia dicuntur. Ceterum paullo audacius advenisse os fictum Creontis dicitur, cum ipse tali praeditus ore intelligatur. Sed plena sunt ejusmodi locutionibus περιφραστικοῖς scripta poëtarum; de quo genere Schaeferus ad Eurip. Orest. 1215. ed. Porson., postquam exagitavit Fischeri catalogum periphrasium in Animadversionibus ad Welleri gr. gr., quem tamen virum doctissimum (Fischerum dico) non minus quam alios rationem harum dictionum perspexisse credibile est; sed de hoc genere Schaeferus l. l.: „Teneant," inquit, „tirones, omnia illa nomina, quae, ut periphrasi inservientia, pro pleonasticis olim habebantur, vi propria nusquam carere, sed ubique loco suo posita esse. — Quod sicubi illorum significatio videtur obscurior, tantum tamen abest, ut nulla sit, ut orationem exornet tragica epicave verborum granditate." cf. 692.

737. στόμωσιν. δείνωσιν καὶ πανουργίαν. Schol. vet. Recentior: δεινότητα. vide 748. Confert Hell. Aristoph. Nub. 1106. Kust. εὖ μοι στομώσεις αὐτόν· ἐπὶ μὲν θάτερα Οἷαν δικιδίοις· τὴν δ' ἑτέραν αὐτοῦ γνάθον Στόμωσον οἷαν ἐς τὰ μείζω πράγματα. ubi Schol. στομώσεις· ὀξυνεῖς· ἢ εὔστομον ποιήσεις. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν μαχαιρῶν. — „ἐν δὲ — σωτήρια. *sed dicendo quae consequêre, majorem partem mala quam salutaria capies.* Itaque eo tendit Oedipi oratio, ut moneat Creontem, dicendo, quae statim refutari et ad aperiendam ejus malitiam converti possint, facturum ut damnum potius quam aliquid salutare consequatur. Est autem salutare illud reditus Oedipi. Confirmat hanc interpretationem responsum Creontis." H.

740. οὐ γὰρ — τερποίμεθα. *non enim male*, *ne sic quidem*, vi-

ΚΡ. πότερα νομίζεις δυστυχεῖν ἔμ' εἰς τὰ σά,
ἢ σ' εἰς τὰ σαυτοῦ μᾶλλον, ἐν τῷ νῦν λόγῳ;
ΟΙ. ἐμοὶ μέν ἐσθ' ἥδιστον, εἰ σὺ μήτ' ἐμὲ
πείθειν οἷός τ' εἶ, μήτε τούσδε τοὺς πέλας.
ΚΡ. ὦ δύσμορ', οὐδὲ τῷ χρόνῳ φύσας φανεῖ
φρένας ποτ', ἀλλὰ λῦμα τῷ γήρᾳ τρέφει;
ΟΙ. γλώσσῃ σὺ δεινός· ἄνδρα δ' οὐδέν' οἶδ' ἐγὼ
δίκαιον, ὅστις ἐξ ἅπαντος εὖ λέγει.
ΚΡ. χωρὶς τό τ' εἰπεῖν πολλὰ καὶ τὸ καίρια.
ΟΙ. ὡς δὴ σὺ βραχέα, ταῦτα δ' ἐν καιρῷ λέγεις.
ΚΡ. οὐ δῆθ', ὅτῳ γε νοῦς ἴσος καὶ σοὶ πάρα.
ΟΙ. ἄπελθ', (ἐρῶ γὰρ καὶ πρὸ τῶνδε), μηδέ με

vemus, si ita vivere nos juvat. Br. Hoc sensu vulgus nostratium dicere solet *des Menschen Wille ist sein Himmelreich.*

742, 3. Br.: *Num putas ex hoc tuo consilio majus mihi quam tibi ipsi damnum imminere?* Rectius Schol. ἀντὶ τοῦ ἐν τῷ μὴ πείθεσθαί σε μᾶλλον σὺ δυστυχεῖς ἢ ἐγώ. — εἰς τὰ σά, *quod attinet ad te.* Conferenda εὐτύχησεν εἰς τέκνα, μακάριος εἰς θυγατέρας, εἰς ἅπαντα δυστυχής, et similia. *Elmsl.* — „ἐν τῷ νῦν λόγῳ, *haec loquendo; iis, quae loqueris, durch dein Reden.*" *Ex Hell.*

745. πείθειν με εἰς τὸ ἀκολουθῆσαί σοι. τοὺς πέλας. τοὺς ἀπὸ τοῦ Χοροῦ. Schol. Hellenismus. Latine dicas: *Equidem gaudebo, si tu illud non magis hisce quam mihi persuadere potueris.*

746. φύσας φρένας, φρονίμος γενόμενος. vid. Br. et Lobeck. ad Ajac. 1066. (1003. κἂν σῶμα γεννήσῃ μέγα) etc. *Editores Erf.*

747. ἀλλὰ — τρέφει; *sed opprobrium vivis senectuti* dementiâ tuâ? Schol.: λῦμα τῷ γήρᾳ. κάθαρμα. ὅ ἐστιν, ἀπαίδευτος μέχρι γήρως μενεῖς; — τρέφειν, praesertim ap. Soph., *habere*, τρέφεσθαι *esse* significare monet Doed. secundum Valck. ad Hippol. 864. (345. ὦ πόνοι τρέφοντες βροτούς.)

749. ὅστις — λέγει. ὁ βουλόμενος ἐκ παντὸς δοκεῖν δίκαια λέγειν. Schol. „*nullum ego novi justum virum, qui ex omni causa probabiliter dicendi materiam petat;* i. e. non est viri justi, omnem causam, justam atque injustam defendere." Ex H. Conferunt 942. sequ., qui tamen locus vereor ut huc pertineat.

750. καὶ τὸ καίρια. Elegans lectio Suidae v. χωρὶς τὰ Μυσῶν καὶ Φρυγῶν ὁρίσματα, quam assensione sua Gatakerus Misc. Adv. c. 1. p. 410, D., Heath., M. et doctissimi quique comprobarunt. Codd. Sophoclei καὶ τὰ καίρια, ut est captus librariorum; quod miror superesse qui defendant. Schol. ἄλλο ἐστὶ τὸ φλυαρεῖν, καὶ ἄλλο τὸ ἀναγκαῖα λέγειν, h. e. τὸ καίρια.

751. *quasi vero tu pauca, illa pauca autem apte dicas.* Nam quum Creon Oedipo dixisset, aliud esse multa loqui, aliud apta, quo significat non se multa, sed apta dicere, conjungit illa Oedipus, neutrumque ab illo fieri ait, *tu scilicet,* inquiens, *brevis es, quae vero breviter, etiam apte dicis. Ex H. secundum editores Erf.*

752. ὅτῳ — πάρα. i. e. ὅτῳ γε καὶ πάρα (πάρεστι) νοῦς ἴσος σοί, *mens similis tibi*, i. e. tuae menti. Schol. οὐ δῆτα. τοῖς κατὰ σὲ οὐ δοκῶ καίρια λέγειν.

753. καὶ πρὸ τῶνδε. καὶ πρὸ

φύλασσ' ἐφορμῶν ἔνθα χρὴ ναίειν ἐμέ.
ΚΡ. μαρτύρομαι τούσδ', οὐ σὲ, πρὸς δὲ τοὺς φίλους,
οἷ' ἀνταμείβει ῥήματ', ἥν σ' ἕλω ποτὲ . . .
ΟΙ. τίς δ' ἄν με τῶνδε ξυμμάχων ἕλοι βίᾳ;
ΚΡ. ἦ μὴν σὺ κἄνευ τοῦδε λυπηθεὶς ἔσει.
ΟΙ. ποίῳ ξὺν ἔργῳ τοῦτ' ἀπειλήσας ἔχεις;
ΚΡ. παίδοιν δυοῖν σοι τὴν μὲν ἀρτίως ἐγὼ
ξυναρπάσας ἔπεμψα, τὴν δ' ἄξω τάχα.
ΟΙ. ὤμοι . . .
ΚΡ. τάχ' ἕξεις μᾶλλον οἰμώζειν τάδε.

Χrοοῦ. Schol. *etiam Chori nomine.* „Sic fiducia quadam anticipat Chori sententiam et voluntatem Oedipus. Rarior hic praepositionis significatus.“ *Ex Hell.* μηδὲ — ἐμὲ, *neque me observa* illuc *adigens* (me, ἐφορμῶν ab ἐφορμᾷν), *ubi habitare debeo*, i. e. ubi habitandum mihi esse dicis.

755. πρὸς δὲ, *praeterea vero* obtestor. τοὺς φίλους, amicos, Thebanos circumstantes, qui Creontem comitati erant, τοὺς πομπούς: cf. 665., 768., 792. πρὸς δὲ recte interpretati Reisig. atque Elmsl. nec, qui amici aut Thebani dicerentur, perspexerunt, et verba ἥν σ' ἕλω ποτὲ perperam superioribus junxerunt, virgula tantum interposita; in quo imitatus eos est H. Libri vett. — οὐ σέ. πρὸς δὲ — ῥήματ' ἥν σ' ἕ. π. Deteriores πρός γε, quod male Br. arripiens id tamen sensit, verba οἷ' ἀνταμείβει ῥήματ' referenda esse ad μαρτύρομαι, ut, qua de re Creon testes sibi esse velit praesentes senes Atticos et Thebanos suos, intelligatur. Eurip. Med. 591. δαίμονας μαρτύρομαι, Ὡς πάνθ' ὑπουργεῖν σοί τε καὶ τέκνοις θέλω. Ibidem 1346. Ζεῦ, τάδ' ἀκούεις, ὡς ἀπελαυνόμεθ', οἷά τε πάσχομεν, et sic passim.

756. ἥν σ' ἕλω ποτὲ, τιμωρήσομαι: nam id intelligendum est per aposiopesin, quam figuram orationis non est quod fastidiamus in magnis animorum commotionibus. Comparavit M. οὐκ εἰς ὄλεθρον; Oedip. R. 415.; 1087. et Virgilianum *Quos ego.* Ajac. 352. οὐκ ἐκτός; ubi Schol. οὐκ ἐκτὸς εἶ; etc.

758. τοῦδε. libri τῶνδε, in quo nemo non intelligat ξυμμάχων ex versu praecedente. Correxit M., quem nos jam olim probavimus, nunc etiam H. secutus est. Schol. ἦ μὴν σὺ κἄνευ. καὶ χωρὶς τοῦ λαβεῖν σε εἰς Θήβας.

759. *propter quod factum* (tuum) *hoc minatus es?* quid fecisti, qui hoc minatus sis? vide 248., et de participio cum ἔχεις conjuncto Antig. 986., Matth. gr. gr. §. 559, b.

762. Br. scripsit οἴμοι, quod responderet τῷ οἰμώζειν. Rectius dixisset, οἴμοι indignantis nonnunquam esse, velut Antig. 86., 306., Aristoph. Equit. 183., Acharn. 927., ubi vid. Elmsl., idque magis convenire videri huic sententiae. Sed tamen neque alienum ab ea est ὤμοι σχετλιαστικὸν, et ejusdem esse significationis voculae οἴμοι et ὤμοι videntur Scholiastae Aristophanis ad Nub. 775. et Brunckio ad ejusdem fabulae 1452. Ceterum, ὤμοι an ᾤμοι, ut in Aldina ed., scribendum sit, dubitant eruditi. Etymologus quidem, monente Reisigio, p. 618. l. 13. ὢ σχετλιαστικὸν ἐπίῤῥημα· ὅθεν τὸ ὤμοι, ὅπερ οὐκ ἔχει προσγεγραμμένον τὸ ἰῶτα. sed idem grammaticus p. 822. l. 34. ὤμοι (ᾤμοι) ἐστὶν ἀναφώνησις λύπης δηλωτική,

ΟΙ. τὴν παῖδ' ἔχεις μου;
ΚΡ. τήνδε τ' οὐ μακροῦ χρόνου.
ΟΙ. ἰὼ ξένοι, τί δράσετ'; ἦ προδώσετε,
κοὐκ ἐξελᾶτε τὸν ἀσεβῆ τῆσδε χθονός;
ΧΟ. χώρει, ξέν', ἔξω θᾶσσον· οὔτε γὰρ τὰ νῦν
δίκαια πράσσεις, οὔθ' ἃ πρόσθεν εἴργασαι.
ΚΡ. ὑμῖν ἂν εἴη τήνδε καιρὸς ἐξάγειν
ἄκουσαν, εἰ θέλουσα μὴ πορεύσεται.
ΑΝ. οἴμοι τάλαινα, ποῖ φύγω; ποίαν λάβω
θεῶν ἄρηξιν, ἢ βροτῶν;
ΧΟ. τί δρᾷς, ξένε;
ΚΡ. οὐχ ἅψομαι τοῦδ' ἀνδρός, ἀλλὰ τῆς ἐμῆς.

ἐκ τοῦ οἴμοι κατὰ ἔκτασιν τοῦ ο εἰς ω, ὤμοι (ᾤμοι). verumtamen probabilior est prior harum originum, quam probant Blomf. ad Aeschyl. Agam. 1314. aliique nostra memoria viri docti.

763. τήνδε, Antigonam. Libri τήνδε γ', proclivi ac frequente lapsu. H.: „Correxeram," inquit, „*multo ante*, ut *post* fecerunt Bothius, Schaeferus, aliique." *Non equidem invideo; miror magis.* Sed tamen dicendum fuit viro docto, quo tandem in libro id correxerit, ignoto illo et mihi, cum primo publicarem fabulas Sophocleas, et Schaefero, Reisigio, Martino, Elmslejo, editoribusque Erfurdtianis. Nam quod id domi fortasse in pugillaribus perscriptum olim habuit, aut cum discipulis communicavit in scholis, id profecto nihil ad litteratos. Ceterum similiter Euripides Ion. 1389. ἔκτεινά σ' ἄκουσ'. ΙΩΝ. ἐξ ἐμοῦ τ' οὐχ ὅσι' ἔθνησκες, quem locum non addubitatum comparavit Elmsl.; sed alii similes passim reperiuntur apud scriptores. H. Annot. ad Viger. 315.: „Quum integra," inquit, „orationis membra per τὲ adnectuntur, ita hoc fieri solet, ut eo modo addantur, quae tanquam non necessaria praecedentibus accedunt" etc. οὐ μακροῦ χρόνου. cf. 362.

764. ξένοι, Athenienses.

766, 7. Male Br. ταννῦν secundum B. Paris., et οὔτε πρόσθεν εἴργασαι auctore Gisb. Koenio in annot. ad Gregor. Corinth. p. 120. Lips. Non idem h. l. significat τὰ νῦν quod νῦν, cujus loco et ταννῦν dicitur, sed accusativus est, ad quem pertinet πράσσεις, cui accusativo additum δίκαια valet δικαίως. quod autem sequitur, οὔθ' ἃ πρόσθεν εἴργασαι, concise dictum est pro οὔτε δίκαια (i. e. δικαίως) εἴργασαι ἐκεῖνα, ἃ πρόσθεν εἴργασαι. *nec enim ea, quae nunc facis, justa* (i. e. juste) *facis, nec, quae ante perpetrasti.*

768. ὑμῖν ἂν εἴη τήνδε. τὴν Ἀντιγόνην. τοῖς δ' ἀκολούθοις δὲ ἑαυτοῦ φησιν ὁ Κρέων. Schol. cf. 755.

769. Vulgus codicum minus recte πορεύεται.

771. τί δρᾷς, ξένε; πρὸς τὸν Κρέοντα ἕλκοντα τὴν Ἀντιγόνην. Schol.

772. τῆς ἐμῆς. ἀδελφῆς μου γὰρ θυγάτηρ ἐστίν. Idem Hell.: „In speciem et ad fraudem a Creonte hoc esse compositum pariter ac τοὺς ἐμοὺς 774., nemo non videt. Quo enim praecipuo in Antigonam jure is gaudebat? Affinitatis? Ad patrem illa multo magis pertinebat quam ad avunculum. Regiae potestatis? Non ar-

ΟΙ. ὦ γῆς ἄνακτες!
ΧΟ. ὦ ξέν', οὐ δίκαια δρᾷς.
ΚΡ. δίκαια.
ΧΟ. πῶς δίκαια;
ΚΡ. τοὺς ἐμοὺς ἄγω.
ΑΝ. ἰὼ πόλις! στ.
ΧΟ. τί δρᾷς, ὦ ξέν'; οὐκ ἀφήσεις; τάχ' εἰς do.
βάσανον εἶ χερῶν. dm.
ΚΡ. εἴργου!
ΧΟ. σοῦ μὲν οὔ, τάδε γε μωμένου. do.
ΚΡ. πόλει μάχει γάρ, εἴ τι πημαίνεις ἐμέ. i. tr.
ΟΙ. οὐκ ἠγόρευον ταῦτ' ἐγώ;

ctius illa obstricta tenebatur quam ipse Oedipus, quem tamen Creon nunc non vindicat suum."

773. *ὦ γῆς ἄνακτες.* Ita Chorus appellari videtur, ut, monente Br., *χώρας ἄνακτες* Oedip. R. 858. cf. annot. ad ejusdem fabulae 85. Fuit tamen, cum ipsius Thesei auxilium implorari crederem ab impatientiore sene, Choro nihil nisi loquente, Creonte vero verba ad rem conferente, quod Chorum facere jusserat Oedipus 765. Supra 260. *τοὺς δὲ τῆσδε γῆς Ἄνακτας ἀρκεῖ τοῦτό μοι διειδέναι,* i. e. Theseum. Is etiam in verbis *γᾶς πρόμοι* intelligendus 826.; similiterque 775. Antigone non Chorum invocat, sed civitatem, *πόλιν.*

776. *τάχ' εἰς β. εἶ χ.* *statim in experimentum ibis manuum*, statim manus nostras experiere. Figurate dici solent *βάσανος* et *βασανίζειν.* Schol. Aristoph. 628. *λέγεται βασανίζειν καὶ τὸ χωρὶς πληγῶν ἀνακρίνειν, ἀπὸ τῆς βασάνου λίθου.* cf. ibi Spanhem. Mnasalcas, laudante Doed., Analect. Br. 1. p. 193. *ἀνδρῶν κρινομένων ἐν βασάνῳ σοφίης.* Schaeferus adscripsit hujus tragoediae 1207. *οὔτ' εἰς ἔλεγχον χειρὸς οὐδ' ἔργου μολών.*

778. *εἴργου.* *φυλάττου, χωρίζου.* *σοῦ μὲν οὔ.* *οὐκ ἀπείρξομαι.* Schol. *μωμένου.* Hesych. *μώμεθα· ζητοῦμεν.* Praeterea laudantur Trach. 1138. *χρηστὰ μωμένη,* Aeschyl. Cho. 40. *μωμένα — δύσθεος γυνά,* et Epicharmi versus ap. Xenoph. 2. Memor. Socr. 1, 20. *ὦ πονηρὲ, μὴ τὰ μαλακὰ μώεο, μὴ τὰ σκλήρ' ἔχῃς,* in quo versu prima *τοῦ μώεο* corripienda est metri gratia. Br. secundum Heath. *non equidem a te* (abstinebo manum), *si istaec moliris.*

779. *πόλει.* Schol. in codd. Laur. A. et Paris. A. *ταῖς Θήβαις* (male editor Rom. *ταῖς Ἀθήναις*): unde intelligitur, id quod pridem viderunt Reisig. et in schedis Erf., Creontis haec verba esse, non Oedipi, ut in vulgatis libris. cf. 800. Contra sequentia *οὐκ — ἐγώ;* Oedipum loqui, cum vulgo Choro tribuantur; intellexit Mudgius ap. M., qui monet, tale quid eventurum praedixisse Oedipum 614. cf. 616, 7. Deinde libri: *ΚΡ. μέθες — θᾶσσον. ΧΟ. μὴ — κρατεῖς. ΚΡ. χαλᾷν λ. σοι. ΧΟ. σοὶ δ' ἔγ. ὁδ. προβᾶθ' ὧδε* etc. Totum hunc locum ita, ut hic factum est, constituit Erf. in curis postumis, probante etiam H.

780, 1. Verbis *μέθες χεροῖν Τὴν παῖδα θᾶσσον. ΚΡ. μὴ 'πίτασσ' ἃ μὴ κρατεῖς* haec opponuntur in antistropha *τά γ' οὐ τελεῖ. ΚΡ. Ζεὺς ταῦτ' ἂν εἰδείη, σὺ δ' οὔ:* in quibus pro senario, quem habet stro-

ΧΟ. μέθες χεροῖν
* τὴν παῖδα θᾶσσον!
ΚΡ. μὴ 'πίτασσ' ἃ μὴ κρατεῖς.
ΧΟ. χαλᾶν λέγω σοι.
ΚΡ. σοὶ δ' ἔγωγ' ὁδοιπορεῖν.
ΧΟ. προβᾶθ' ὧδε, βᾶτε, βᾶτ', ἔντοποι· do.
πόλις ἐναίρεται, πόλις ἐμὰ, σθένει.
προβᾶθ' ὧδέ μοι! dm.
ΑΝ. ἀφέλκομαι δύστηνος, ὦ ξένοι, ξένοι!
ΟΙ. ποῦ, τέκνον, εἶ μοι;
ΑΝ. πρὸς βίαν πορεύομαι.
ΟΙ. ὄρεξον, ὦ παῖ, χεῖρας!
ΑΝ. ἀλλ' οὐδὲν σθένω.

pha, positus est dimeter iambicus. Quare hunc illi aequare studuerunt, partim ab initio, partim a fine addentes, quae forte excidisse arbitrarentur. At nihil excidit, integraeque, si quae aliae, sunt istae sententiae τά γ' οὐ τελεῖ: Ζεὺς ταῦτ' ἂν εἰδείη, σὺ δ' οὔ. Ergo non hic quaerendum fuit vitium, sed in stropha, nec de explenda cogitandum lacuna nulla, sed recidenda interpretatio. Scripserat, si quid video, poëta: μέθες χεροῖν, intelligendum relinquens τὴν παῖδα, vel quiddam simile, ut in verbis οὐκ ἀφήσεις 776. Obscurum id ratus aliquis adscripsit τὴν παῖδα: quo facto accessit versificator, qui interponendo verbo θᾶσσον, quemadmodum paulo ante legerat τάχ' εἰς βάσανον εἶ χερῶν, compleret senarium. nam libenter senarios, notissimum illis in hoc genere metrum, procudunt librarii, cumque duo vel tres ejusmodi versus alicubi repererunt, ad eorum exemplum alios quam plurimos sibi fingendos putant, ut hodieque solent nonnulli. At, inquiat quispiam, si vel maxime spuria sint verba τὴν παῖδα θᾶσσον, tamen his non respondent ἀντίστροφα. Non respondent, fateor, ut vulgo leguntur, inquinata etiam ipsa interpretamento. Verum Laurent. A., quem suorum librorum (decem autem usurpavit) et antiquitate et bonitate primum vocat Elmsl., initio non Ζεὺς ταῦτ' ἂν εἰδείη, sed habuisse visus est ζεύς τ' ἂν εἰδείη. Quid dubitamus scribere, congruentibus inter se versiculis:

— μέθες χεροῖν.
ΚΡ. μὴ 'πίτασσ' ἃ μὴ κρατεῖς.
t. d. c.

et in antistropha:

— τά γ' οὐ τελεῖ.
ΚΡ. Ζεύς γ' ἂν εἰδείη, σὺ δ' οὔ?

Τὲ quidem particulae in γὲ mutatione nihil facilius.

782. ὁδοιπορεῖν. ἀναχωρεῖν ἐντεῦθεν [ὦ Κρέων]. Schol.

783. ita Tricliniani, nisi quod et illi ostendunt ἐντόπιοι, ut MSS. vett. et Aldus, in quibus legitur προβᾶθ' ὧδ', ἐμβᾶτε, βᾶτ' ἐντόπιοι. Recte Br. ἔντοποι, quod requirit versus, βᾶτε non requirit, sed accipit libenter, ut haud immerito et Gallo erudito et aliis viris doctis placuerit. Insciens versum dochmiacum fecit Winsemius: *Adeste huc, adeste, venite, incolae.*

784. ἐναίρεται — σθένει. τουτέστι, βίᾳ πορθεῖται. Schol. Ingratum, ne dicam ambiguum, fuisset homoeoteleuton ἐμὰ, βίᾳ.

ΚΡ. οὐκ ἄξεθ' ὑμεῖς;
ΟΙ. ὢ τάλας ἐγώ, τάλας!
ΚΡ. οὔκουν ποτ' ἐκ τούτοιν γε μὴ σκήπτροιν ἔτι
ὁδοιπορήσεις· ἀλλ' ἐπεὶ νικᾶν θέλεις
πατρίδα τε τὴν σὴν καὶ φίλους, ὑφ' ὧν ἐγὼ
ταχθεὶς τάδ' ἔρδω, καὶ τύραννος ὢν ὅμως,
νίκα. χρόνῳ γάρ, οἶδ' ἐγώ, γνώσει τάδε,
ὁθούνεκ' αὐτὸς αὑτὸν οὔτε νῦν καλὰ
δρᾷς, οὔτε πρόσθεν εἰργάσω βίᾳ φίλων,
ὀργῇ χάριν δούς, ἥ σ' ἀεὶ λυμαίνεται.
ΧΟ. ἐπίσχες αὐτοῦ, ξεῖνε!
ΚΡ. μὴ ψαύειν λέγω.
ΧΟ. οὔτοι σ' ἀφήσω, τῶνδέ γ' ἐστερημένος.
ΚΡ. καὶ μεῖζον ἆρα ῥύσιον πόλει τάχα

Cam.: „*Evertitur*," dixit, „vehementer convocans cives."

790. *ἐκ τούτοιν γε μὴ σκήπτροιν.* *ἐκ τῶν θυγατέρων, αἷς ὡς σκήπτροις ἐχρῆτο καὶ βακτηρίᾳ.* Schol. „*ἐκ* dictum est ut in *ἐκ χειρὸς ἄγειν* et in Latinorum *pendere ex re*, non *in re*." *Doed.* Passim *ἐκ* Tragicis significare *per*, vel *ab*, ut 679., monuit Reisig. Conferuntur infra 1033. et Eurip. Hecub. 265. *ἥδ' ἀντὶ πολλῶν ἐστί μοι παραψυχή, Πόλις, τιθήνη, βάκτρον, ἡγεμὼν ὁδοῦ.*

791. A. Paris. et Rioc. cum editis ante Br. *ὁδοιπορήσῃς.* Non multum interest. vide H. ad h. l. et ad Ajac. 557. (532.), Matth. gr. gr. §. 516, b. §. 601, b. etc.

793. *καὶ — ὅμως*, *tametsi rex sum.* „His verbis inde primum invidia conflatur Oedipo, quod parere nolit, quum tamen ipse Creon, quamvis rex, parere non dedignatus sit, suscipiens armatam hanc legationem." *Ex Hell.*

795. Par. A. Ricc. A. *αὐτὸς σαυτὸν*, ut Aldus. Ceteri MSS. *αὐτὸς αὐτόν.* (B. et T. Pariss., teste Br., *αὐτὸς αὐτόν.*) Edd. recentiores *αὐτὸς αὑτὸν*, quod verum videtur. vide ad Oed. T. 138. *ἀλλ' αὐτὸς αὑτοῦ τοῦτ' ἀποσκεδῶ μύσος.* *Elmsl.*, qui tamen eo loco excudi jussit *αὐτοῦ.* cf. Buttmann. ad Philoct. 119., H. ad Antig. 920., Matth. ad Iphig. Aulid. 800., Jacobs. Anthol. Palat. 3. pagg. 285., 358. etc.

797. *χάριν δούς*, *indulgens.* Eurip. Herc. fur. 705., monente Erf., *ἀνομίᾳ χάριν δούς*, ubi M. confert *Κύπριδι χάριν πράσσων* Eurip. Ion. 914. Ibid. 1083. *δεσπότῃ χάριν φέρων*, *domino gratificans.* — *ἥ σ' ἀεὶ λυμ.*, *quae tibi semper plurimum nocet.* Winsem.

798. *ἐπίσχες αὐτοῦ, ξεῖνε.* *hic resiste, hospes.* Verba sunt Chori manum intendentis in Creontem. *Ex Br.* Eodem sensu *σχὲς οὗπερ εἶ* 1093. *Elmsl.*

800. *ῥύσιον*, *pretium, quod pro redimendo captivo solvitur.* M. Schol. editus *πόλει, ταῖς Ἀθήναις.* quem sequitur Br., verbum *ῥύσιον* altera significatione interpretatus secundum illud Eustathii ad Iliad. λ', p. 877. *τὸ δὲ ῥύσια δηλοῖ τὰ ἀντί τινων ῥυόμενα, ὅ ἐστιν ἑλκόμενα, καὶ ἀντὶ τῶν προαρπασθέντων ἁρπαζόμενα* (*represailles*) etc. Sed recte Reisig., si Athenae intelligendae sint, medium *θήσει* requirere videtur, nunc vero *πόλιν* Thebas dici putat, ut

θήσεις· ἐφάψομαι γὰρ οὐ ταύταιν μόναιν.
ΧΟ. ἀλλ' εἰς τί τρέψει;
ΚΡ. τόνδ' ἀπάξομαι λαβών.
ΧΟ. * δεινὸν λέγεις.
ΚΡ. ὡς τοῦτο νῦν πεπράξεται,
ἢν μή μ' ὁ κραίνων τῆσδε γῆς ἀπειργάθῃ.
805 ΟΙ. ὦ φθέγμ' ἀναιδὲς, ἦ σὺ γὰρ ψαύσεις ἐμοῦ;
ΚΡ. αὐδῶ σιωπᾷν.
ΟΙ. μὴ γὰρ αἵδε δαίμονες
θεῖέν μ' ἄφωνον τῆσδε τῆς ἀρᾶς ἔτι,
ὅς μ', ὦ κάκιστε, ψιλὸν ὄμμ' ἀποσπάσας

ῥύσιον significet pretium pro Oedipo ejusque filiabus solvendum ab Atheniensibus, si recuperare illos velint. Schol. Laur. A. hic quoque ταῖς θήβαις, ut 779.; quo ista interpretatio firmatur. φόνου ῥύσιον dici monet Doed. Philoct. 959.

801. θήσεις, *solves, numerabis*, quemadmodum τιθέναι τόκον, εἰσφορὰς, aliaque similia dicuntur.

802. ἀλλ' εἰς τί τρέψει; *at quonam tandem te convertes? quo devenies?* Winsem. *quidnam igitur acturus?* — λαβών. cf. 440.

803. Laur. A. B. Paris. A. λέγοις. In Paris. A. supra scriptum ει, ut οι in Paris. F. Caeteri libri λέγεις. Credas scriptum olim fuisse λέγοις ἄν, siquidem ὡς non est in antiquis MSS. et edd., sed additum demum in Triclinianis. H. λέγοις ἄν alienum a sententia, siquidem non id agitur, quod aliquando dicere possit Creon, sed illud, quod nunc ipsum dicit. Fuit, cum scribendum existimarem δεινὸν λέγεις εἷς, *mirum dicis unus*, seu *solus*, i. e. cum solus sis; quo pertinere videatur, quod 816. et 17. dicit Creon, ἀλλ' ἄξω βίᾳ, κεἰ μοῦνός εἰμι, τόνδε: necdum poenitet conjecturae, cum praesertim facile omitti potuerit εἷς propter praegressum simile -εις. Videndum tamen, an potius scribendum sit δεινὸν λιγαίνεις, quod minus usitatum verbum cum τῷ λέγεις explicuissent, id deinde genuinae voci offecerit, ut fieri solet in hoc genere. Aeschyl. Sept. 870. καὶ δόλος οὐδεὶς Μή 'κ φρενὸς ὀρθῶς με λιγαίνειν. ibi Blomf.: „λιγαίνω, *stridule queror*. Hesych. λιγαίνει· τέρπει, ᾄδει, μαστιγοῖ, κηρύττει, κλαίει, ἢ ὀξέως ἐφορμᾷ. Eustath. ad Iliad. O. p. 1033, 38. λιγαίνειν τὸ ῥητορικῶς ὑμνεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὀξέως φωνεῖν. Iliad. N. 684. κήρυκες δ' ἐλίγαινον" etc. Utroque modo suspectum istud ὡς excludetur.

805. φθέγμ'. res pro persona. vide Antig. 503., Matth. gr. gr. §. 429. Doed.: „Br.: *O vocem impudentem!* Sed tum scribendum ὦ. Appellatio potius est Creontis. Solentque hoc nomine compellari, qui oculis non cernuntur: cf. infra 1101., Ajac. 14." ψαύσεις Triclin., Br., Elmsl., H. Minus bene libri vett. ψαύεις.

806. αἵδε δαίμονες. Furiae, quarum in luco versatur.

807. τῆς. libri γῆς. Primus emendavit editor Londinensis. Schol. μὴ ἄφωνος γενοίμην εἰς τὸ καταρᾶσθαί σε.

808. i. e. με ψιλὸν, *me inermem*, non ψιλὸν ὄμμα, quod explicantes quidam egregie nugantur. Vidit Doed., conferens Philoct. 953. εἶσειμι πρός σε ψιλός. Infra 970. ὡς ἔξοιδά σε. Οὐ ψιλόν.

πρὸς ὄμμασιν τοῖς πρόσθεν ἐξοίχει βίᾳ.
τοιγὰρ σέ τ' αὐτὸν, καὶ γένος τὸ σὸν, θεῶν
ὁ πάντα λεύσσων Ἥλιος δοίη βίον
τοιοῦτον, οἷον κἀμὲ, γηρᾶναί ποτε.
ΚΡ. ὁρᾶτε ταῦτα, τῆσδε γῆς ἐγχώριοι;
ΟΙ. ὁρῶσι κἀμὲ, καὶ σὲ, καὶ φρονοῦσ', ὅτι
ἔργοις πεπονθὼς ῥήμασίν σ' ἀμύνομαι.
ΚΡ. οὔτοι καθέξω θυμὸν, ἀλλ' ἄξω βίᾳ,
κεἰ μοῦνός εἰμι, τόνδε, καὶ χρόνῳ βραδύς.
ΟΙ. ἰὼ τάλας! ἀντ.
ΧΟ. ὅσον λῆμ' ἔχων ἀφίκου, ξέν', εἰ
τάδε δοκεῖς τελεῖν.

810. Libri σε κἀυτὸν, σε χ' αὐτὸν, σέ γ' αὐτὸν, quod probabiliter in σέ τ' αὐτὸν mutavit Br.

811. Precatur Solem adspectui se Creontis subducere; id quod non aliter fieri potuit quam coecitate, quam optat homini. „Quod Sol invocatur ut coecitatis effector, idem poterat Orco assignari. Verum veteres cogitatione hac sunt assuefacti, ut naturam eandem contrarias in partes vim posse exserere intelligant, quum adest eadem vel deficit. Quare idem *sol* ap. Cic. de N. D. 2, 19. *ita movetur, ut quum terras larga luce compleverit, easdem modo his modo illis ex partibus opacet:* et ap. Horat. Carmine secul. *Alme Sol, curru nitido diem qui* Promis *et* celas. Notissimus est versus Sophoclis ἔλυσεν αἰνὸν ἄχος ἀπ' ὀμμάτων Ἄρης. Nimirum iam in Homerico hymno Z. Mars oratur, ut pacem conservet: ἀλλὰ σὺ θάρσος δὸς, μάκαρ, εἰρήνης τε μένειν ἐν ἀπήμοσι θεσμοῖς." *Ex Reisigio.* Doed. non uno in loco ap. Soph. ultoris munere fungi monet Ἥλιον: qua de re laudat El. 623. (598. seqq., quo tamen loco Apollo agitur, non Sol, nisi eundem esse putes cum Macrobio Saturn. 1, 17. aliisque) et elegantissimi viri Gustavi Schwabii librum de religione Sophoclis, Stuttgardiae editum 1820. p. 16. not. 35. Non huc illud pertinet, quod Clytaemnestra Ἡλίῳ δείκνυσι τοὔναρ El. 400., ubi Schol. τοῖς γὰρ παλαιοῖς ἔθος ἦν, ἀποτροπιαζομένους τῷ ἡλίῳ διηγεῖσθαι τὰ ὀνείρατα. Sed πάντων θεῶν πρόμον hic noster appellat Solem Oedip. R. 626. ubi vid. annot. Idem fragm. incert. 91. Ἥλιος οἰκτείρειέ με, Ὃν οἱ σοφοὶ λέγουσι γεννητὴν θεῶν, Καὶ πατέρα πάντων.

812. γηρᾶναι βίον. Aeschyl. Pers. 615. θαλλούσης βίον. *Hell.*

817. κεἰ μοῦνός εἰμι. Solum se dicit, quem pauci tantum stipatores sectentur, cum res sibi sit cum populo Attico. cf. 898. seqq. — βραδὺς meliores libri; alii βραχὺς, ut 822. Schol. editus: καὶ χρ. βραδύς. γράφεται καὶ βαρύς. Schol. A. Laurent. τὸ παλαιὸν φησι βαρύ: ex quo colligas, eum legisse βαρὺς, *gravis annis*, quod et Jacobsio placuit Specim. emend. p. 28. et Doederlino, qui tamen similia laudat Homeri Odyss. 8, 329. κιχάνει τοι βραδὺς ὠκὺν, et Theognidis 328. καὶ βραδὺς εὔβουλος εἷλεν ταχὺν ἄνδρα διώκων etc.

819. λῆμ', *os, audaciam, fiduciam.*

ΚΡ. δοκῶ.
ΧΟ. τάνδ' ἄρ' οὐκ ἔτι νέμω πόλιν.
ΚΡ. τοῖς τοι δικαίοις χὠ βραχὺς νικᾷ μέγαν.
ΟΙ. ἀκούεθ', οἷα φθέγγεται;
ΧΟ. τά γ' οὐ τελεῖ.
ΚΡ. * Ζεὺς ταῦτ' ἂν εἰδείη, σὺ δ' οὔ.
ΧΟ. ἆρ' οὐχ ὕβρις τάδ';
ΚΡ. ὕβρις· ἀλλ' ἀνεκτέα.
ΧΟ. ἰὼ πᾶς λεώς, ἰὼ γᾶς πρόμοι,
μόλετε σὺν τάχει, μόλετ'· ἐπεὶ πέραν
* περῶσι δή.

821. τάνδ' — πόλιν. ταύτην δ' ἄρα οὐκέτι νομιῶ πόλιν, εἰ σὺ ἀπάξεις τοῦτον. Similiter Suidas, quasi legisset νεμῶ, quod Reisigius aliique posuerunt. Mihi praesens videtur fortius. Hesych. νέμω, νομίζω. El. 143. σὲ δ' ἔγωγε νέμω θεόν: quem locum contulit M. Oedip. R. 1027. ἐγὼ δ' ἐμαυτὸν παῖδα τῆς Τύχης νέμων etc.

822. τοῖς δικ. Recte Br. *in justa causa.* Sic κακοῖς pro ἐν κακοῖς Phil. 1387., σμικροῖς Trach. 1223. *Ex Doed.* „βραχύς, *tenuis, inops*, ut Eurip. Heraclid. 614. et σμικρὸν infra 900.“ M. cf. 173.

823. τά γ'. ἅ γε. Schol. ταῦτα, ἃ λέγει, οὐ πληρώσει.

824. De h. l. diximus in annot. ad 780. et sequ. Serio autem optandum est, ut viri docti tandem aliquando ineptiis fictarum lacunarum, quas commentis qualibuscunque explent suis, abstineant, potiusque eo incumbant, ut inutilibus superiorum temporum additamentis purgent scriptores veteres, quam ut novis eos adspergant maculis interpolationis, quas cum aetas deleverit, id quod certe futurum est, ludibrium debituri sint posteritati. — Schol.: εἰ τελέσω, Ζεὺς ἂν εἰδείη.

825. ἆρ' οὐχ ὕβρις τάδ'; Similiter, monente Reisigio, Aristophanes Ran. 21. εἶτ' οὐχ ὕβρις ταῦτ' ἐστὶ —; Lysistr. 658. ταῦτ' οὐχ ὕβρις τὰ πράγματ' ἐστὶ πολλή; Nub. 1299. ταῦτ' οὐχ ὕβρις δῆτ' ἐστίν; ubi Harless.: „Terent. Andr. 1, 5, 2. *Quid est, si hoc non contumelia est?* Plura exempla Atticae illius loquendi formulae, gravem indignationem continentis, suppeditabit Hemsterhus. ad Lucian. dial. mort. 2, 2. t. 1. p. 337. (Κροῖσος. ταῦτα οὐχ ὕβρις;)“ — Per oscitationem Br. scripsit ἀλλ' οὐχ ὕβρις etc.

825. ἀνεκτέα. ἀνεκτέον. οὕτω γάρ φασι σκαπτέα, φυτευτέα, ἀντὶ τοῦ σκαπτέον, φυτευτέον. Schol. Notus Atticismus, cujus plura exempla protulit Burtonus. cf. Elmsl. ad Iphig. Taur. 599. quem miror h. l. dubitare, an plurale sit ἀνεκτέα. — His autem dictis manum Oedipo injicere parat Creon.

826. πρόμοι, principes, Theseu. Male gloss. Br. πρόμαχοι.

828. Sic libri vett.; recentiores περῶσι δῆτα; Brunck. περῶσιν ἤδη. sed opus est dochmio. Quare Reisig. περῶσιν δίκης: Seidler. de vers. dochm.

ἐπεὶ περῶσιν ἤδη πέραν,

quod nollem excidisset viro eruditissimo; Martin. περῶσιν εὔδην: Elmsl. et H. περῶσ' οἵδε δή. Equidem vel scribendum esse putem πέραν περαίνουσι δή, cum περαίνειν proprie idem sit quod περᾶν, vel, quod malim, ἐπεὶ περᾶν περαίνουσι δή, i. e. τὸ περᾶν, τὴν πέρασιν, *quoniam transitum jam*

ΘΗ. τίς ποθ' ἡ βοή; τί τοὔργον; ἐκ τίνος φόβου ποτὲ
t. t. c.
βουθυτοῦντά μ' ἀμφὶ βωμὸν ἔσχετ' ἐναλίῳ θεῷ,
τοῦδ' ἐπιστάτῃ Κολωνοῦ; λέξαθ', ὡς εἰδῶ τὸ πᾶν,
οὗ χάριν δεῦρ' ᾖξα θᾶσσον ἢ καθ' ἡδονὴν ποδός.
ΟΙ. ὦ φίλτατ' (ἔγνων γὰρ τὸ προσφώνημά σου), i. tr.
πέπονθα δεινὰ τοῦδ' ὑπ' ἀνδρὸς ἀρτίως.
ΘΗ. τὰ ποῖα ταῦτα; τίς δ' ὁ πημήνας; λέγε.
ΟΙ. Κρέων ὅδ', ὃν δέδορκας, οἴχεται τέκνων
ἀποσπάσας μου τὴν μόνην ξυνωρίδα.
ΘΗ. πῶς εἶπας;
ΟΙ. οἷά περ πέπονθ', ἀκήκοας.
ΘΗ. οὐκοῦν τις ὡς τάχιστα προσπόλων, μολὼν

perficiunt, *quoniam in eo sunt* (Creon et ejus satellites), *ut finibus Atticis excedant*. cf. 344. Pariter usurpato infinitivo sine articulo pro nomine substantivo Philoct. 283. εὕρισκον οὐδὲν πλὴν ἀνιᾶσθαι παρόν: Oed. R. 345. οὐχὶ ξυνῆκας πρόσθεν, ἢ 'κπειρᾷ λέγειν; El. 1343. οὐδ' ἔχω λέγειν, *nec supprimo sermonem*; Eurip. Phoen. 467. νῦν δ' οὔθ' ὅμοιον οὐδὲν, οὔτ' ἴσον, βροτοῖς Πλὴν ὀνομάσαι. cf. infra 897., 937., 1135., Antig. 219. Praeterea negligitur nonnunquam ι subscriptum, velut Rhes. 843., 928., Eurip. Troad. 221.; περῶσι videtur esse interpretatio τοῦ περαίνουσι. Illud quidem Doed. dubitabat, utrum significaret *fines nostros exeunt satellites, qui cum virginibus evaserunt*, an metaphorice *modum excedunt*, *qui praesentes urgent*, ὑβρίζουσι, qua de re laudat Erf. ad Oedip. R. 670. (636.) στυγνὸς μὲν εἴκων δῆλος εἶ· βαρὺς δ', ὅταν Θυμοῦ περάσῃς: inclinabat tamen et ipse ad priorem rationem. Contra Br.: *nam ultra fas jam transeunt*, et similiter ceteri interpp.

829. ἄκρως τῇ οἰκονομίᾳ τὸ μαθεῖν τὸν Θησέα τὰ γενόμενα πρὸς ταῖς θυσίαις ὄντα τοῦ Ἱππίου Ποσειδῶνος, ὑπὲρ τοῦ μὴ διατριβὴν ἐγγενέσθαι μηνύοντός τινος. Schol.

830. De hoc templo Neptuni praeter Thucyd. 8, 67. (vide annot. ad 15.) et Pausan. 1, 30. [δείκνυται δὲ καὶ χῶρος καλούμενος Κολωνὸς ἵππιος, ἔνθα τῆς Ἀττικῆς πρῶτον ἐλθεῖν λέγουσιν Οἰδίποδα· (διάφορα μὲν καὶ ταῦτα τῇ Ὁμήρου ποιήσει, λέγουσι δ' οὖν·) καὶ βωμὸς Ποσειδῶνος Ἱππίου, καὶ Ἀθηνᾶς Ἱππίας· ἡρῷον δὲ Πειρίθου καὶ Θησέως, Οἰδίποδός τε καὶ Ἀδράστου. τὸ δὲ ἄλσος τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τὸν ναὸν ἐνέπρησεν Ἀντίγονος [proprie ejus filius Demetrius Poliorcetes, olymp. 117, 4., ante Christ. nat. 308.] ἐσβαλὼν, καὶ ἄλλοτε στρατιᾷ κακώσας Ἀθηναίοις τὴν γῆν.] Hell. laudat Corsini Fast. Attic. t. 1. p. 206. cf. Salustii argumentum fabulae. — „ἔσχετ', *inhibuistis*. moram injecistis.“ M. cf. 894.

832. ᾖξα θᾶσσον ἤ. ταχύτερον ἢ ὡς ἔδει βαδίζειν. Schol. Pylades ap. Euripidem Or. 710. θᾶσσον ἢ μ' ἐχρῆν προβαίνων ἱκόμην δι' ἄστεως etc.

836. τέκνων μου τὴν μόνην ξυνωρίδα, *liberorum par*, *quod unicum mihi supererat*, i. e. duas filias. Figurate dici solet συνωρὶς, *jugum*. Euripides quoque ξυνωρὶς τέκνων Phoen. 1015. et alibi, ut ἀπήνας ὁμοπτέρου Phoen. 298. πο-

πρὸς τούσδε βωμοὺς, πάντ' ἀναγκάσει λεὼν
ἄνιππον ἱππότην τε θυμάτων ἄπο
σπεύδειν ἄπο ῥυτῆρος, ἔνθα δίστομοι
μάλιστα συμβάλλουσιν ἐμπόρων ὁδοὶ,
ὡς μὴ παρέλθωσ' αἱ κόραι, γέλως δ' ἐγὼ
ξένῳ γένωμαι τῷδε, χειρωθεὶς βίᾳ;
ἴθ', ὡς ἄνωγα, ξὺν τάχει. τοῦτον δ' ἐγὼ,

δοῖν ξυνωρίδα Aeschylus Cho. 969. pedum vincula appellat.

840. ἀναγκάσει (i. e. κελεύσει, ut 549.) σπεύδειν.

841. θυμάτων ἄπο. ἀπὸ τῶν θυσιῶν. ἀντὶ τοῦ ὡς ἔχει σχήματος ἕκαστος. Schol.

842. ἄπο ῥυτῆρος. i. e. χωρὶς ῥυτῆρος, *detractis frenis*, sive *effusis habenis*, ut interpretatur Wesselingius Observat. 1, 30. et ad Diodor. Sic. 19, 26. Plut., monente M., Dione, vol. 1. p. 976, D. οὗτοι διελάσαντες τὴν ὁδὸν ἵπποις ἄπο ῥυτῆρος. Idem M. confert Philostrat. vit. Apoll. 5, 42. λέοντα ἥμερον ἄπο ῥυτῆρος (sine loro) ἦγέ τις, ὥσπερ κύνα, et Thucyd. 6, 64. ἄπο τῶν ὅπλων, i. e. interprete Schol., χωρὶς ὅπλων. Pollux 1, 214., quem laudat Wesseling. Observat. l. l.: καὶ ἄπο ῥυτῆρος ἀνεῖναι τὸν ἵππον. Perperam Schol. vetus: ῥυτῆρος. ἀντὶ τῆς βλαύτης etc. Recte Triclin., nisi quod scripsit ἄπαι, cum ἀπὸ legatur in priscis codd. salvo metro propter ῥ sequens, sed Triclinius: ἄπαι ῥυτῆρος. ἤγουν ἀπὸ μιᾶς ὁρμῆς· ἀντὶ τοῦ ὡς ἔχει ἕκαστος σχήματος. (cf. Schol. ad 841.) εἴρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν διωκόντων τινὰς στρατιωτῶν καὶ πάσας ἡνίας χαλώντων, ὥστε ταχύτερον φέρεσθαι. ῥυτῆρας γὰρ τοὺς χαλινούς φασιν, οὐ τὰ ὑποδήματα, ὡς τὰ σχόλια λέγει. — ἄπο ῥυτῆρος Reisigius aliique, more veterum. vid. Bast. Epist. crit. p. 132. et cf. H. ad Viger. annot. 171, b., qui similiter scribi monet ἄπο θυμοῦ εἶναι, vel ποιεῖν, *odio esse, ingratum facere,* ἄπο σκοποῦ, *secus quam quo tendas*, ap. Xenoph. Mem. Socr. 1, 2, 25. πολὺν χρόνον ἄπο Σωκράτους γεγονότε, *qui dudum Socratis consuetudine uti desiissent*, et alia plurima; qua de re laudat Schaeferum Melet. crit. p. 51. et annot. ad Gregor. Cor. p. 210. sequ. Scilicet pro adverbio est ἄπο in istis locutionibus. Eustath. ad Iliad. p. 166. v. 29. seqq. et Rom. (p. 126. v. 6. seqq. ed. Basil.) ἰστέον δὲ, ὅτι, καθάπερ ἀπὸ τῆς εἰς προθέσεως καὶ τῆς ἐξ, καὶ τῆς πρὸς, καὶ τῆς ἀνὰ, καὶ τῆς κατὰ, γίγνεται ἐπιῤῥήματα τὸ εἴσω, τὸ ἔξω, τὸ πρόσω (ἀφ' οὗ τὸ πόῤῥω), τὸ ἄνω, τὸ κάτω, καὶ ἐκ τῆς περὶ τὸ πέριξ (ὅθεν τὸ ἀπρὶξ κατὰ συγκοπὴν), καὶ ἐκ τῆς ἀπὸ τὸ ἄπο, οὕτως etc. genitivus (ῥυτῆρος) ita intelligendus, ut in hisce et similibus, quae tractat Matth. gr. gr. §§. 315., 316., ὡς ποδῶν εἶχον, ἐπείγεσθαι ἄρηος, ἠῶς τοι προφέρει μὲν ὁδοῦ, προφέρει δὲ καὶ ἔργου ap. Hesiodum Op. et D. 577. — ἔνθα — ὁδοὶ, *ubi* maxime *convenit utrumque bivium mercatorum*, i. e. eo ipso loco, ubi convenit.

844. ἐγὼ Laur. A., Paris. F. et recentiorum, quos sequebatur Br., B. et T., item Laur. B. Vat. Farn. — A. Paris. et edd. vett. ἐμῷ, quod vix est ut defendi possit. sed dedit fortasse Soph. ἐμῶν, *mearum rerum in rebus meis*, (vide 859. sequ.) quod tamen usitatius dicas τῶν ἐμῶν.

845. τῷδε, *huicce*, ut mox ὅδε, τοῖσδε El. 1126., τούτων, ταύτην ibidem 247., 250. etc.

εἰ μὲν δι' ὀργῆς ἧκον, ἧς ὅδ' ἄξιος,
ἄτρωτον οὐ μεθῆκ' ἂν ἐξ ἐμῆς χερός·
νῦν δ' ὥσπερ αὐτὸς τοὺς νόμους εἰσῆλθ' ἔχων,
τούτοισι, κοὐκ ἄλλοισιν, ἁρμοσθήσεται.
οὐ γάρ ποτ' ἔξει τῆσδε τῆς χώρας, πρὶν ἂν
κείνας ἐναργεῖς δεῦρό μοι στήσῃς ἄγων·
ἐπεὶ δέδρακας οὔτ' ἐμοῦ καταξίως,
οὔθ' ὧν πέφυκας αὐτὸς, οὔτε σῆς χθονὸς,
ὅστις δίκαι' ἀσκοῦσαν εἰσελθὼν πόλιν,
κἄνευ νόμου κραίνουσαν οὐδὲν, εἶτ' ἀφεὶς
τὰ τῆσδε τῆς γῆς κύρι', ὧδ' ἐπεισπεσὼν
ἄγεις θ', ἃ χρῄζεις, καὶ παρίστασαι βίᾳ,
καί μοι πόλιν κένανδρον ἢ δούλην τινὰ

847. εἰ — ἧκον. εἰ μὲν δι' ὀργῆς ἐληλύθειν· ἐν ταύτῃ τῇ ὀργῇ, ἧς ἦν οὗτος ἄξιος. Schol. ἧκον δι' ὀργῆς, ut, monente H., διὰ μάχης ἥξω Aeschyl. Suppl. 484. similia sunt ἔρχεσθαι sive ἰέναι δι' αἰδοῦς, δι' οἴκτου, δι' ἔχθρας, et alia, de quibus vid. index Eurip. vv. διὰ et ἔρχεσθαι.

848. A. Laur. a m. 1. et F. Paris. οὐδ' ἀφῆκ' ἄν. 5 alii codd., sed recentiores, et appendix Turneb. οὐκ ἀφῆκ' ἄν.

849. ὥσπερ. Non huc referri τούτοισιν, sed οὕτω intelligi dicit H. At οὗτος nihil aliud est quam οὕτως ὢν, quo recte referas ὥσπερ, sicut ad ὁ αὐτὸς, quod est ὁ ὡσαύτως ὢν, in locis illis Platonis atque Demosthenis, quae hic proferuntur a Reisigio et Doederlino. Demosth. Cherson. p. 84, 28. B. μενεῖν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἀνοίας ὥσπερ νῦν, quae illustrans eruditissimus Bremius in Rauchensteinii libro de ordine orationum Olynth. Lips. 1821. edito p. 90.: „Post ὁ αὐτὸς," inquit, „haud raro ponitur adverbium ὥσπερ pro pronomine, quanquam saepe a viris doctis mutatum." Frustra igitur Br. aliique οὕσπερ, auctore Mudgio. Schol. ὡς ἀπὸ ξένης γῆς ἀπέσπασεν, οὕτω καὶ αὐτὸς ἐπὶ ξένης γῆς ἀποσπασθήσεται.

850. κοὐκ ἄλλοισιν. cf. 169.

851. de conversione orationis cf. 1264.

855. ὅστις δίκ. ἀσκ. εἰσελθὼν πόλιν — εἶτ' etc. i. e. qui, *quamvis* ingressus urbem —, *tamen* etc. Usurpantur εἶτα et ἔπειτα in rebus, quae contra jus fasque, vel praeter morem expectationemque fiunt, nec fere sine indignatione dicuntur; idque non initio tantum sententiae, vel interrogatione, aut cum participiis, sed etiam alibi. vide 243., Valck. ad Phoen. 549., Viger. 7, 5, 4. seqq., Matth. gr. gr. §. 566, 3., nos ad Eurip. Alc. 805., Heracl. 789., Herc. fur. 1278. — ἀφεὶς, *negligens*. Br.: *spretis iis, penes quos est hujus loci* (terrae) *publica auctoritas*. cf. 868.

858. ἄγεις, *diripis*, *agis*, tanquam praedam (nam sic Latini quoque), quemadmodum etiam dicunt ἄγειν καὶ φέρειν, ἄγειν καὶ καίειν. cf. 865., 869. παρίστασαι, *invadis*, *aggrederis*, ut, monente Doed., κτεῖνοι παραστὰς 935., οὐχ αὑτὸς αἰεὶ δαιμόνων παραστατεῖ El. 860., παρίστασαι βοῇ Aeschyl. Theb. 487.

859. Photius: Κένανδρον· κενὸν ἄνδρα. Imo κενὸν ἀνδρῶν, ἄστυ scilicet. Aeschylus ante Sophoclem κένανδρον ἄστυ dixit Pers.

ἔδοξας εἶναι, κἄμ' ἴσον τῷ μηδενί.
καίτοι σε Θῆβαί γ' οὐκ ἐπαίδευσαν κακόν·
οὐ γὰρ φιλοῦσιν ἄνδρας ἐκδίκους τρέφειν·
οὐδ' ἄν σ' ἐπαινέσειαν, εἰ πυθοίατο
συλῶντα τἀμὰ καὶ τὰ τῶν θεῶν, βίᾳ
ἄγοντα φωτῶν ἀθλίων ἱκτήρια.
οὔκουν ἔγωγ' ἄν, σῆς ἐπεμβαίνων χθονὸς,
οὐδ' εἰ τὰ πάντων εἶχον ἐνδικώτατα,
ἄνευ γε τοῦ κραίνοντος, ὅστις ἦν, χθονὸς,
οὔθ' εἷλκον, οὔτ' ἂν ἦγον, ἀλλ' ἠπιστάμην,
ξεῖνον παρ' ἀστοῖς ὡς διαιτᾶσθαι χρεών.
σὺ δ' ἀξίαν οὐκ οὖσαν αἰσχύνεις πόλιν
τὴν αὐτὸς αὐτοῦ, καί σ' ὁ πληθύων χρόνος

118., κενανδρίαν ibid. 782. *Ex Elmsl.*

860. τῷ μηδενί, *ei, qui nullo numero atque honore est.* Antig. 1322. τὸν οὐκ ὄντα μᾶλλον ἢ μηδένα. Eodem sensu dicuntur μηδεὶς et μηδὲν ὤν, οὐδεὶς et οὐδὲν ὤν: sed usitatiora sunt μηδὲν ὤν, οὐδὲν ὤν. Euripides Phoen. 601. κᾆτα σὺν πολλοῖσιν ἦλθες πρὸς τὸν οὐδὲν (i. e. τὸν οὐδὲν ὄντα) εἰς μάχην; ubi vid. Valck. cf., quem una cum illo laudat Hell., Locella ad Xenoph. Ephes. p. 129.; item Bergler. ad Aristoph. Equ. 158., Matth. gr. gr. §. 437. annot. 1.

861. παιδεύειν τινὰ σοφὸν, γενναῖον, κακὸν, eodem modo dicitur quo διδάσκειν. vide M. ad Eurip. El. 379. et Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. p. 4. *Ex Br.* Vid. not. ad Dionys. Hal. de Comp. verb. p. 413. Eodem modo intelligendum, quod statim sequitur, ἐκδίκους τρέφειν. (?) *Schaef.*

865. ἄγοντα. Saepius copula carent participia, ut Antig. 1199. — 1201. Eurip. Iph. A. 80., 81., Homer. Il. 6, 470.; 8, 232.; 11, 188., 835. cf. Locell. ad Xenoph. Eph. p. 190. *Hell.* vidd. etiam Matth. gr. gr. §. 556, 2., Hoogeveen. et Zeun. ad Viger. 6, 1, 18. not. 93. extrema. — ἱκτήρια, ἱκετήρια, i. e., ni fallor, ἱκετηρίαν, ἱκτήριον θησαυρὸν, ut ait Ajac. 1101. Solger.: *Noch würd' es Lob dir schenken, hört' es solchen Ruf, Dass, mich und selbst die Götter plündernd, deine Faust. Der Schutzbedürft'gen armen Trost hinweggeraubt.* Contra Winsem. *et abducere miseros supplices*, et similiter Naogeorg., Grotius, Br. Matth. quoque ad Eurip. Phoen. 1486. (1407. βοστρυχώδεος ἁβρὰ παρηΐδος) interpretatur φῶτας ἀθλίους ἱκτηρίους, probante Hell. cf. Matth. gr. gr. §. 442, 3.

866. Ita Tricliniani, Br. etc. Vett. MSS. fere ἐπιβαίνων, ut Ald., versu claudicante.

870. ξένον solus Vatic., Br., Elmsl., H., qui tamen neque ipse ita se assentiri ait Elmslejo, ut ubicunque per metrum ferri possit communis forma, alteram rejiciendum putet; itaque tuetur Aldinum ξεῖν' Iphig. Taur. 746., quo gravior fiat compellatio. Simili autem adductus ratione Soph. h. l. posuisse mihi videtur ξεῖνον, quo plenius exaudiretur vox, in qua praecipua vis sita esset sententiae.

871. σὺ δ' ἀξ. οὐκ οὖσαν. οὐκ οὖσαν ἀξίαν αἰσχύνεσθαι, τὴν Θήβην δηλονότι, αἰσχύνεις. αἰσχύ-

γέρονθ' ὁμοῦ τίθησι καὶ τοῦ νοῦ κενόν,
εἶπον μὲν οὖν καὶ πρόσθεν, ἐννέπω δὲ νῦν,
τὰς παῖδας ὡς τάχιστα δεῦρ' ἄγειν τινά,
εἰ μὴ μέτοικος τῆσδε τῆς χώρας θέλεις
εἶναι βίᾳ τε κοὐχ ἑκών· καὶ ταῦτά σοι
τῷ νῷ θ' ὁμοίως κἀπὸ τῆς γλώσσης λέγω.
ΧΟ. ὁρᾷς ἵν' ἥκεις, ὦ ξέν'; ὡς ἀφ' ὧν μὲν εἶ,
φαίνει δίκαιος, δρῶν δ' ἐφευρίσκει κακά.
ΚΡ. ἐγὼ οὔτ' ἄνανδρον τήνδε τὴν πόλιν λέγων,
ὦ τέκνον Αἰγέως, οὔτ' ἄβουλον, ὡς σὺ φῄς,
τοὔργον τόδ' ἐξέπραξα, γιγνώσκων δ', ὅτι
οὐδείς ποτ' αὐτοὺς τῶν ἐμῶν ἂν ἐμπέσοι
ζῆλος ξυναίμων, ὥστ' ἐμοῦ τρέφειν βίᾳ.
ἤδη δ', ὁθούνεκ' ἄνδρα καὶ πατροκτόνον

νεῖ δὲ πατρίδα πολίτου ἁμαρτία. Schol.

876. *μέτοικος.* ἀντὶ τοῦ ἔνοικος. — μετοίκους δὲ καλοῦμεν τοὺς ἀπὸ ἑτέρας χώρας οἰκοῦντας. (vid. Wolf. Proleg. ad Demosth. orat. Lept. a pag. 67.) — κέχρηται δὲ καὶ Αἰσχύλος ἐπὶ τῶν οἰωνῶν ἐν Ἀγαμέμνονι(58.), λέγων οὕτως τῶνδε μετοίκων ἀντὶ τοῦ ἐνοίκων. Schol. Doed.: *Μετοίκοις* recte comparatur Creon captivi loco habendus, ut qui domicilium in ea civitate, cujus non esset civis, μετοίκων more, positnrus erat. Eadem metaphora in Aeschyl. Pers. 319. de Artame Bactrio σκληρᾶς μέτοικος γῆς ἐκεῖ κατέφθιτο.

877. *βία τε κοὐχ ἑκών.* De rariore usu particulae τὲ, synonyma copulantis, vide Doed. Specim. ed. Soph. p. 49., H. ad El. 858. (828.) Antig. 413. καὶ φημὶ δρᾶσαι, κοὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ μή. Horat. Art. poët. 309. *Scribendi recte sapere est* et. *principium et fons.*

878. Reisig.: „Id est," inquit, „Homericis verbis ἀπὸ σπουδῆς ἀγορεύειν." *ἀπὸ τῆς γλώσσης,* τῇ γλώσσῃ. Xenoph. Anab. Cyri 2, 5, 7. ἀπὸ ποίου τάχους, *quanta celeritate.* vide Blomf. Gloss. in Aeschyl. Agam. 1620. (ἀπὸ φθογγῆς) et, quem laudat, Wyttenbach. ad Select. Hist. p. 414., Abresch. ad Aeschyl. 1. pp. 147., 348., Matth. gr. gr. §. 401. not. 2.

879. *ὁρᾷς, ἵν' ἥκεις,* ut Oedip. R. 649. ὁρᾷς, ἵν' ἥκεις, ἀγαθὸς ὢν γνώμην ἀνήρ, Τοὐμὸν παριεὶς καὶ καταμβλύνων κέαρ; Eurip. Aristophanesque ὁρᾷς, ἃ πάσχεις; *Ex Reis.* Nostrates vulgo: *siehst du, wie weit du kommst?* „*ἀφ' ὧν, unde,* complectitur et parentes, et patriam." *Hell.* secundum Reisigium.

882. *ἄβουλον, consilii expertem,* tanquam eam, quae a nihili homine (ἴσῳ τῷ μηδενὶ) regeretur, ut explicat Reisigius.

883. *γιγνώσκων, reputans, existimans.* M. Eurip. Phoen. 33. ἢ γνοὺς, ἤ τινος μαθὼν πάρα: Ion. 528. ὧν δὲ γιγνώσκω πέρι. Eandem significationem induit εἰδέναι 886., Herodot. 3, 61. vide annot. ad Phoenissarum l. l.

884. *αὐτούς.* τοὺς Ἀθηναίους. Schol. V. D. olim ἀστοῖς. Sed per synesin πολίταις ex v. 881. repetendum. Durius etiam Trach. 260. πόλιν τὴν Εὐρυτείαν· τόνδε γὰρ — scil. Εὔρυτον. *Hell.* Br. αὐτοῖς, ut Laur. B. et Livineji li-

κἄναγνον οὐ δεξοίατ', οὐδ' ὅτῳ γάμοι
ξυνόντες εὑρέθησαν ἀνόσιοι τέκνων·
τοιοῦτον αὐτοῖς Ἄρεος εὔβουλον πάγον
ἐγὼ ξυνῄδη χθόνιον ὄνθ', ὃς οὐκ ἐᾷ
τοιούσδ' ἀλήτας τῇδ' ὁμοῦ ναίειν πόλει·
ᾧ πίστιν ἴσχων τήνδ' ἐχειρούμην ἄγραν.
καὶ ταῦτ' ἂν οὐκ ἔπρασσον, εἰ μή μοι πικρὰς
αὐτῷ τ' ἀρὰς ἠρᾶτο καὶ τῷ 'μῷ γένει·
ἀνθ' ὧν πεπονθὼς ἠξίουν τάδ' ἀντιδρᾶν.
θυμοῦ γὰρ οὐδέν ἐστι γῆρας ἄλλο πλὴν

ber. Sed opponit Elmsl. Eurip. Iphig. A. 711. οὕτω δεινὸς ἐμπέπτωκ' ἔρως Τῆσδε στρατείας Ἑλλάδ'. Ion. 262. σηκοὺς δ' ἐνστρέφει Τροφωνίου. cf. Matth. gr. gr. §. 425. et laudatum a Doed. Elmslejum ad Heraclid. 693. (674.) H.: „Videtur," inquit, „Soph. more suo quod insolentius esset praetulisse."

887. δεξοίατ' pro δεξαίατ' Elmsl. atque H., quae formae etiam alibi confusae. Minus probabiliter Vauvill. δέξαιντ' ἄν. De ἄν omisso vid. Matth. gr. gr. §§. 514. not. 528. Schol. οὐδ' ὅτῳ. (falsum lemma in libris hoc ἤδην δ' ὅθ' οὕνεκ' ἄνδρα.) παρ' ὅσον αὐτὸς τέκνον ἐστὶ μητέρα γεγαμηκώς. Similiter H. γάμους τέκνων interpretatur matris cum filio connubium. Sed possunt etiam dici γάμοι ἀνόσιοι τέκνων nuptiae scelestae, quod ad liberos procreandos seu procreatos attinet.

889. 890. Judicabat Areopagus de quibusvis gravioribus delictis, quorum huc pertinerent caedes et ἀσέβεια, nisi consulto admissa puniisset ista curia, Oedipus inconsulto et patrem occidisset, et matrem duxisset. Nempe calumniatur affinem Creon. De Areopago vide Eurip. Orest. 1609., Bos. Antiqu. gr. p. 2. c. 11., Köpke's Gesetzgebung u. Gerichtsverfassung der Griechen p. 580. Schol. ᾔδειν δὲ εὔβουλον ὄντα τὸν Ἄρειον πάγον. τοῦτον δὲ χθόνιον εἶπεν, οἷον ἐγγενῆ (ita Br. pro εὐγενῆ secundum Valck. ad Ammon. p. 110.) καὶ αὐτόχθονα, ἐγχώριον· οὐχ, ὡς οἱ ἐξηγησάμενοι οἴονται, παρὰ τὸ τοὺς δικαζομένους ἐν αὐτῷ ὑπὸ τὴν χθόνα εἶναι etc. M. confert Apollon. Rhod. 2, 506. χθονίῃς νύμφαις, ubi Schol. ἐγχωρίαις: Ajac. 199. γενεᾶς χθονίων ἀπ' Ἐρεχθειδᾶν: Hesych. χθονίους Ἰναχίδας· αὐτόχθονας καὶ οὐκ ἐπήλυδας.

891. τοιούσδ' ἀλήτας, *hujusmodi errones*, i. e. sceleratos, qualem videri vult Oedipum. nam τὴν ἀλητείαν ipsam in crimen adduci nolim, etsi Plut. Solon. 22., monente Doed.: τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴν ἔταξεν ἐπισκοπεῖν, ὅθεν ἕκαστος ἔχει τὰ ἐπιτήδεια, καὶ τοὺς ἀργοὺς κολάζειν. cui addi jubet Doed. Philochorum ap. Athen. p. 247.

893. H. μή 'μοί, quod rectum esset, si pronomen referretur ad αὐτῷ, neque per ἐπεξήγησιν adderetur αὐτῷ τε καὶ τῷ ἐμῷ γένει: nunc verborum hic ordo est, εἰ μή μοι πικρὰς ἀρὰς ἠρᾶτο, αὐτῷ τε καὶ τῷ ἐμῷ γένει, nec quidquam mutandum.

896. Ita Paris. A. et Ricc. A., quae verborum structura nobis quoque politior visa est; ut Brunckio, Schaefero aliisque. Vulgo οὐδὲν γῆράς ἐστιν ἄλλο πλήν. Suidae codex Leid. v. θυμὸς everso metro: οὐδέν ἐστιν ἄλλο γῆρας πλήν. Ceterum hoc proverbii loco

θανεῖν· θανόντων δ' οὐδὲν ἄλγος ἅπτεται.
πρὸς ταῦτα πράξεις, οἷον ἂν θέλῃς, ἐπεὶ
ἐρημία με, κεἰ δίκαι' ὅμως λέγω,
σμικρὸν τίθησι· πρὸς δὲ τὰς πράξεις ὅμως,
καὶ τηλικόσδ' ὤν, ἀντιδρᾶν πειράσομαι.

ΟΙ. ὦ λῆμ' ἀναιδὲς, τοῦ καθυβρίζειν δοκεῖς,
πότερον ἐμοῦ γέροντος ἢ σαυτοῦ, τόδε;
ὅστις φόνους μοι, καὶ γάμους, καὶ ξυμφορὰς
τοῦ σοῦ διῆκας στόματος, ἃς ἐγὼ τάλας
ἤνεγκον ἄκων· θεοῖς γὰρ ἦν οὕτω φίλον,
τάχ' ἄν τι μηνίουσιν εἰς γένος πάλαι.
ἐπεὶ καθ' αὐτόν γ' οὐκ ἂν ἐξεύροις ἐμοὶ
ἁμαρτίας ὄνειδος οὐδὲν, ἀνθ' ὅτου
τάδ' εἰς ἐμαυτὸν τοὺς ἐμούς θ' ἡμάρτανον.
ἐπεὶ δίδαξον, εἴ τι θέσφατον πατρὶ
χρησμοῖσιν ἱκνεῖθ', ὥστε πρὸς παίδων θανεῖν,
πῶς ἂν δικαίως τοῦτ' ὀνειδίζοις ἐμοὶ,

dixisse monet Suidas secundum Scholiasten, qui sic: *οἷον, οὐκ ἔστι θυμοῦ κρατῆσαι ἄνθρωπον ὄντα. οὐ καταγηράσκει τὸ ὠμὸν τοῦ θυμοῦ, εἰ μὴ ἐξέλθοι τοῦ βίου ἄνθρωπος· ἀδύνατον γάρ ἐστι ζῶντα ἄνθρωπον μὴ θυμῷ χρήσασθαι. τοῦτο δὲ καὶ παροιμιακῶς λέγει, ὅτι ὁ θυμὸς ἔσχατον γηράσκει. λέγει δὲ διὰ τοὺς πρεσβυτέρους· ὅσῳ γὰρ γηράσκουσι, τὸν θυμὸν ἐῤῥωμενέστερον ἔχουσι. καὶ Ἀλκαῖς, ὡς λεγομένου* (ita liber Victor.: male alii *ὡς λέγομεν, οὐ*) *κατὰ κοινὸν, αὐτοῦ μιμνήσκεται.* Apostolius quoque p. 121., ut monet Erf.: *θυμὸς ἔσχατον γηράσκει.* Eadem figura Aeschylus Theb. 679. *οὐκ ἔστι γῆρας τοῦδε τοῦ μιάσματος.*

897. *θανεῖν, τὸ θανεῖν, θάνατος.* vid. annot. ad 828.

899. *ἐρημία.* cf. 817. *κεἰ δίκαι' ὅμως λέγω* dictum per hyperbaton pro *κεἰ λέγω δίκαια, ὅμως.* Sic Eurip. Hel. 679. *κεἰ πέφυχ' ὅμως λάτρις.* cf. Ajac. 15., H. ad Viger. 7, 5, 7. etc.

900. *σμικρὸν*, parvum, debilem, impotentem.

902. *τοῦ καθ. δοκεῖς τόδε;* i. e. *κατὰ τίνος δοκεῖς ὑβρίζειν τόδε;* *Br.*

902. *λῆμ'*, anime, indoles.

903. *ἢ σαυτοῦ. ἐπεὶ τὴν ἀδελφήν σου λοιδορεῖς.* Schol. Imo Creonti majorem ignominiam inurere dicit ejusmodi calumnias quam sibi imprudenter admissa. cf. 920. seqq.

905. *τοῦ — στόματος*, *per os tuum ire passus es.* Non nimium discrepat *διαβάλλειν*. Fons est Homericum *φύγεν ἕρκος ὀδόντων.* *Hell.*

906. *ἤνεγκον ἄκων*, *quarum auctor insons fui.* cf. 484. *Doed.*

907. *μηνίουσιν* (*ὀργιζομένοις.* Schol.) *ἄν*: vid. Matth. gr. gr. §. 59[illegible], b. „Priscam hanc formam prae altera *μηνιᾷν* retinuisse docet Lob. ad Phryn. p. 82.“ *Hell.*

908. *αὐτὸν, ἐμαυτόν.* *Br.*

909. *ἀνθ' ὅτου.* Vexavit interpp. breviloquentia. Sensus est: *cujus ulciscendi causa factum (a diis iratis) est, ut talia adversus me meosque committerem. Ex Hell.*

ὃς οὔτε βλάστας πω γενεθλίους πατρὸς,
οὐ μητρὸς εἶχον, ἀλλ' ἀγέννητος τότ' ἦν.
εἰ δ' αὖ, φανεὶς δύστηνος, ὡς ἐγὼ 'φάνην,
εἰς χεῖρας ἦλθον πατρὶ, καὶ κατέκτανον,
μηδὲν ξυνιεὶς ὧν ἔδρων, εἰς οὓς τ' ἔδρων,
πῶς γ' ἂν τό γ' ἆκον πρᾶγμ' ἂν εἰκότως ψέγοις;
μητρὸς δὲ, τλῆμον, οὐκ ἐπαισχύνει γάμους,
οὔσης ὁμαίμου σῆς, μ' ἀναγκάζων λέγειν,
οἵους ἐρῶ τάχ'; οὐ γὰρ οὖν σιγήσομαι,
σοῦ γ' εἰς τόδ' ἐξελθόντος ἀνόσιον στόμα.
ἔτικτε γάρ μ', ἔτικτεν, ὤ μοί μοι κακῶν,
οὐκ εἰδότ' οὐκ εἰδυῖα, καὶ τεκοῦσά με
αὑτῆς ὄνειδος παῖδας ἐξέφυσέ μοι.
ἀλλ' ἓν γὰρ οὖν ἔξοιδα, σὲ μὲν ἑκόντ' ἐμὲ
κείνην τε ταῦτα δυστομεῖν, ἐγὼ δέ νιν
ἄκων ἔγημα, φθέγγομαί τ' ἄκων τάδε·
ἀλλ' οὐ γὰρ οὔτ' ἐν τοῖσδ' ἀκούσομαι κακὸς

Nobis haec non breviter, sed languide negligenterque dicta esse videntur, cujus vitii non immunis fuit Sophocles. Dionys. Halic. Judic. scriptt. p. 69. ὁ μὲν Σοφ. πολλάκις ἐκ πολλοῦ τοῦ μεγέθους εἰς διάκενον κόμπον ἐκπίπτων οἷον εἰς ἰδιωτικὴν παντάπασι ταπεινότητα κατέρχεται. plura in hanc rem habet Lobeck. ad Ajac. 862. (811.)

914. οὔτε —, οὔ. vid. Schaefer. ad Lamb. Bos. de Ellips. p. 229.

916. Sensus est: *Sin constat, sicut sane constat, fati me iniquitate adactum, non consilii pravitate, manus conseruisse cum patre.* Doed.

919. Prius γὲ vim addere particulae πῶς, alterum adjectivo τὸ ἆκον, ut haec ita vertenda sint *quomodo tandem rem, quae quidem non consulto facta sit, vituperare queas*, monet Matth. ad Eurip. Med. 125., quicum alii consentiunt. Quod praebet B. Laur., τότ' ἆκον, nihil aliud sibi velle videtur quam τό γ' ἆκον. Paris. F. ap. Faehsium τόδ' ἆκον, quod placuit Reisigio. — ἆκον, ἀκούσιον. cf. 207. Haec promiscue usurpantur.

920. τλῆμον, *infelix, improbe;* quo sensu δύστηνος, ἄθλιος et similia dici solent. vide Ruhnken. Epist. crit. p. 139., El. 118. etc.

923. στόμα, *orationem.* cf. 126.

928. servavi codicum scripturam, etsi mihi quoque, ut Brunckio et Schaefero, rectius videtur δυσστομεῖν, quemadmodum scribunt δυσσεβὲς, δύσσειστον, aliaque similis compositionis: nam si δυστομεῖν, scribes etiam δύστομος, quod non *maledicus* significare videbitur, sed *difficulter secans* a δὺς et τομός. Caute H.: „Credam ego quidem," inquit, „illa fere simplici σ scribi solita esse, sed vereor ne pronunciata fuerint duplici, nisi ubi multo usu, ut in δύστηνος [ἄστηνος, monente Elmsl., extat ap. Etymologum p. 159, 11.], derivatio non respiciebatur, neque ambiguitas erat, quae in προστὰς aliisque."

929. non male Vat. et Ven. ἄκων τ'.

γάμοισιν, οὔθ' οὓς αἰὲν ἐμφέρεις σύ μοι
φόνους πατρῴους ἐξονειδίζων πικρῶς.
ἓν γάρ μ' ἄμειψαι μοῦνον, ὧν σ' ἀνιστορῶ.
εἴ τις σὲ, τὸν δίκαιον, αὐτίκ' ἐνθάδε
κτείνοι παραστὰς, πότερα πυνθάνοι' ἂν, εἰ
πατήρ σ' ὁ καίνων, ἢ τίνοι' ἂν εὐθέως;
δοκῶ μὲν, εἴπερ ζῆν φιλεῖς, τὸν αἴτιον
τίνοι' ἂν, οὐδὲ τοὔνδικον περιβλέποις.
τοιαῦτα μέντοι καὐτὸς εἰσέβην κακὰ,
θεῶν ἀγόντων. οἷς ἐγὼ οὐδὲ τὴν πατρὸς
ψυχὴν ἂν οἶμαι ζῶσαν ἀντειπεῖν ἐμοί.
σὺ δ', εἰ γὰρ οὐ δίκαιος, ἀλλ' ἅπαν καλὸν
λέγειν νομίζων ῥητὸν ἄῤῥητόν τ' ἔπος,
τοιαῦτ' ὀνειδίζεις με τῶνδ' ἐναντίον·

931. *αἰέν.* inprimis 886., sed etiam 681., 686., 695., 697. *ἐμφέρεις*, εἰσφέρεις, ἐπιφέρεις, *infers*, quemadmodum crimina inferri dicuntur, *objicis*; non προφέρεις, ut putat Abresch. ad Aeschyl. 1, 392. Potest etiam dictum esse ἐμφέρεις, ut εἰσφέρεις Eurip. Bacch. 545. (τίς; τοὺς λόγους γὰρ εἰσφέρεις καινοὺς, ἀεὶ), quo sensu passim dicitur εἰσφέρειν. De ἐν pro εἰς usurpato in compositis vidd. Zeun. ad Viger. 9, 3, 16. et ibidem ab H. laudatus Cattier. Gazophyl. p. 76.

934. *αὐτίκ' ἐνθάδε.* Interpretes *statim hic*, *subito hic*. Non improbo; nec tamen nolim verti potius αὐτίκα *exempli causa*, qua significatione non initio tantum sententiarum usurpatur, sed etiam in mediis, velut Plato dicit altero Alcibiade principio: ὥσπερ τὸν Οἰδίπουν *αὐτίκα* φασὶν εὔξασθαι χαλκῷ διελέσθαι τοὺς υἱεῖς τὰ πατρῷα: quem locum laudat Ernest. ad Xenoph. Memor. Socr. 4, 7, 2., ubi vid. etiam Hindenburgius, item Fischerus ad Aristoph. Plut. 130., Viger. 7, 4, 7. etc.

935. *κτείνοι*, *occidere vellet.* Ajac. 1052., monente Schaef., δίκαια γὰρ τόνδ' εὐτυχεῖν, κτείναντά με; ubi Schol. ὅσον ἐφ' ἑαυτῷ, *quantum in ipso situm fuit.* Oedip. R. 1374. οἵ μ' ἀπωλλύτην, *qui me perditum ibant.* vide ibi Br., Elmsl. ad Heracl. Eurip. 1003. (968.), Eurip. Phoen. 81. etc. Praeivisse Doed. monet Homerum Odyss. 16, 431. (τοῦ νῦν οἶκον ἄτιμον ἔχεις, μνᾷ δὲ γυναῖκα, Παῖδα δ' *ἀποκτείνεις*.), qui et similiter dicat οὕτω παραστάς.

936. *πατήρ σ' ὁ καίνων.* Notat hanc pronominis enclitici sedem Seidler. ad Eurip. El. 262. σ' ἡ τεκοῦσα. Add. τίς δέ σ' ὁ φύσας ex Homer. Batrach. 13. Similia reperies ap. H. ad Ajac. 1007. *Doed.*

937. *ζῆν*, τὸ ζῆν. vid. annot. ad 828.

940. *θεῶν ἀγόντων*, *deorum impulsu*, cf. 219. *οἷς*, *quibus a me nunc dictis.*

941. *ζῶσαν*, *si reviviscat.* Br.

942. *ἅπαν — ἔπος.* τουτέστιν ἀθυρόστομος ὤν. Schol. *existimans quidvis dictu honestum esse.* M. Confert Hell. Demosth. Mid. p. 540, 8. ed. Reisk. πάντας ἡμᾶς ῥητὰ καὶ ἄῤῥητα κακὰ ἐξεῖπεν, Dionys. Halic. Archaeol. 11, 38. ῥητὰ καὶ ἄῤῥητα κατ' αὐτοῦ λέγουσι. Alio sensu dici monet ῥητοί τ' ἄῤῥητοί τε

καί σοι τὸ Θησέως ὄνομα θωπεῦσαι καλὸν,
καὶ τὰς Ἀθήνας, ὡς κατῴκηνται καλῶς·
κᾆθ' ὧδ' ἐπαινῶν πολλὰ τοῦδ' ἐκλανθάνει,
ὁθούνεκ', εἴ τις γῆ θεοὺς ἐπίσταται
τιμαῖς σεβίζειν, ἥδε τοῦθ' ὑπερφέρει,
ἀφ' ἧς σὺ κλέψας τὸν ἱκέτην γέροντ' ἐμὲ
αὐτόν τ' ἐχειροῦ, τὰς κόρας τ' οἴχει λαβών.
ἀνθ' ὧν ἐγὼ νῦν τάσδε τὰς θεὰς ἐμοὶ
καλῶν ἱκνοῦμαι καὶ κατασκήπτω λιταῖς
ἐλθεῖν ἀρωγοὺς ξυμμάχους θ', ἵν' ἐκμάθῃς,
οἵων ὑπ' ἀνδρῶν ἥδε φρουρεῖται πόλις.
ΧΟ. ὁ ξεῖνος, ὦναξ, χρηστός· αἱ δὲ συμφοραὶ
αὐτοῦ πανώλεις, ἄξιαι δ' ἀμυνάθειν.
ΘΗ. ἅλις λόγων· ὡς οἱ μὲν ἐξηρπασμένοι
σπεύδουσιν, ἡμεῖς δ', οἱ παθόντες, ἕσταμεν.
ΚΡ. τί δῆτ' ἀμαυρῷ φωτὶ προστάσσεις ποιεῖν;

Hesiod. Opp. 4., Horat. Epist. 1, 7, 72. *dicenda tacenda locutus*, Virg. Aen. 9, 595. *digna atque indigna relatu Vociferans*; cui tamen de loco Horatiano non assentior, ut quo similiter notetur ἡ ἀθυροστομία. cf. 749.

945. τὸ Θησέως ὄνομα, Thesei nomen, Theseum.

946. ὡς κατ. καλῶς, *quod sint bonis legibus institutae*, seu *bene administrentur*. Vauv. Sic, monente Hell., infra 1435. κἂν εὖ τις οἰκῇ, Eurip. Androm. 561. πῶς; ἢ τὸν ἁμὸν οἶκον οἰκήσεις μολὼν Δεῦρ';

947. τοῦδ' ἐκλανθ. — ἀντὶ τοῦ ἀγνοεῖς τοῦτο, ὦ Κρέον, ὅτι εἴ τις χώρα θεοὺς ἐπίσταται γιγνώσκειν, ἡττᾶται περὶ τὸ φιλόθεον τὸ ἐν τῇ Ἀττικῇ. Schol.

949. τιμαῖς viri docti secundum marg. Turn. Libri mendose τιμάς. Rectum esset θεοῖς τιμὰς σεβίζειν, ut, monente Doed., Eurip. Hel. 1279. θυσίας οὐ σεβίζουσα θεοῖς, vel θεῶν, quod superscriptum in F. Paris., quemadmodum ἀέναον σέβοντι πατρὸς Ὀλυμπίοιο τιμὰν dixit Pindar. Ol. 14, 43.; sed probabilior est lectio τιμαῖς, nec rarum misceri ά et αι in codicibus. — τοῦθ' A. Paris. a m. 1. et B. Laur.; ceteri τοῦδ', quod recte rejecit Br. ὑπερφέρει. cf. annot. ad 1334.

952. τάσδε τὰς θεάς. Furias.

953. καὶ κατ. λιταῖς. Naogeorg. *precibusque pulso supplicibus*. Similiter nostrates dicunt *mit Bitten bestürmen*.

954. θ' superscriptum in F. Paris., quod recte asciverunt Reisig. et H.

958. οἱ ἐξηρπ. οἱ θεράποντες Κρέοντος. Schol. Br. *raptores*. Perfectum passivi positum pro medii; qua de re vid. Matth. gr. gr. §. 493.

960. ἀμαυρῷ, ut ἀμαυραῖς χερσὶ 1532., ἀμαυρὸν ἴχνος, ἀμαυρὸν σθένος Eurip. Herc. fur. 122., 226., αὐτή τ' ἀμαυρὰ (Schol. ἀφανής, ἄσημος) Eurip. Androm. 200., i. e. *tenui*, *infirmo*. Frustra Turn. in marg., Br., alii, ἀφαυρῷ, quod verbum non legitur ap. Tragicos. Recte Doed.: „ἀμαυρὸς cum proprie esset *non splendidus*, οὐ μαρμαίρων, plane in *tenuitatis* vel *in-*

ΘΗ. ὁδοῦ κατάρχειν τῆς ἐκεῖ, πομπὸν δ' ἐμὲ
χωρεῖν, ἵν', εἰ μὲν ἐν τόποισι τοῖσδ' ἔχεις
τὰς παῖδας ἡμιν, αὐτὸς ἐκδείξῃς ἐμοί·
* εἰ δ' ἐγκρατεῖς φεύγουσιν, οὐδὲν δεῖ πονεῖν·
ἄλλοι γὰρ οἱ σπεύδοντες, οὓς οὐ μήποτε
χώρας φυγόντες τῆσδ' ἐπεύχωνται θεοῖς.
ἀλλ' ἐξυφηγοῦ· γνῶθι δ', ὡς ἔχων ἔχει,

firmitatis notionem abiit. — *Tenuis* autem ideo dicitur, Creon, quia copiis desertus est, ut annotavit Reisig. coll. σμικρὸς 900., βραχὺς 822. Addere poterat βαιὸς ex Oedip. R. 709.“ (πότερον ἐχώρει βαιὸς, ἢ πολλοὺς ἔχων Ἄνδρας λοχίτας, οἷ' ἀνὴρ ἀρχηγέτης; ubi M. *tenuis*, i. e. tenuiter, cum exiguo comitatu.)

961. Libri δέ με. Schaeferus: „*Ut viam, qua puellae abductae sunt, praeeundo monstres: ego vero tibi comes esse volo.* cf. supra 665., Iliad. 13, 416.“ quem secutus H. scripsit δ' ἐμέ. Male Heath. δέ μοι, cum vellet, nisi fallor, τέ μοι, pejus etiam Br. δ' ἐμοί.

963. ita Elmsl., nisi quod dedit ἡμῖν, nos encliticum ponendum esse intelleximus. Libri τὰς παῖδας ἡμῶν, quod frustra sunt qui defendunt.

964. Vitiosus exitus senarii. Scribamus licet οὐδὲ δεῖ πονεῖν: *et ne tum quidem laborare oportet, si virginum isti potiti fugiunt.* Insolentiore loco positum οὐδὲ mirati librarii mutarunt. Sophocles scripsisset οὐδ', εἰ ἐγκρατεῖς φεύγουσι, δεῖ πονεῖν, nihil novassent. vide Viger. 7, 13, 15. Constructionis causa illatum δὲ, quod opponitur τῷ μὲν praegresso. Posset etiam οὐδὲ accipi pro οὐ, de quo dictum ad 474., vel scribi οὐ δὴ, cui vicina οὐδὲ et οὐδέν: sed genuinum procul dubio est οὐδέ.

965. ἄλλοι γὰρ οἱ σπεύδ. ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι ἐπιδιώκουσιν αὐτούς. Schol. — οὓς — θεοῖς, *quos metuendum non est ne se effugisse glorientur hujusce terrae diis*, „i. e.,“ inquit Reisigius Conjectan. in Aristoph. p. 298., „*adversus deos*, sive *irridentes hujusce terrae deos*: quemadmodum dativo utitur Tullius oratione in Pisonem, §. 2.: ‚*is mihi etiam gloriabitur, se omnes magistratus sine repulsa assecutum?*“ Non semel Furiarum auxilium et ab Oedipo et a Choro imploratum fuisse monet Doed.: vide 84. seqq., 423., 806. Longe durior illorum ratio est, qui φυγόντες referunt ad χώρας τῆσδε, et ἐπεύχεσθαι significare putant *gratias agere*, ut εὔχεσθαι ap. Euripidem El. 697. (ἀλλὰ θεοῖσιν εὔχεσθαι χρεών). Ut enim dici proprie possit is, qui fugit aliquid, φεύγειν τινὸς, quemadmodum εἴκειν τῆς ὁδοῦ et similia dicuntur (vid. Matth. gr. gr. §. 331, c.), inusitatum tamen est, ne dicam ambiguum (vid. Matth. l. l. §. 346.), nec facile exputes, cur non scripserit poëta, si id cogitavit, χώραν φυγόντες τήνδε. verum id intelligens dixit φυγόντες, ut modo φεύγουσιν: nec pios fingere raptores, ut qui diis tutoribus gratias agant, voluit potius quam impios alienorum numinum irrisores.

966. ἐπεύχωνται recentiores codd., quos secutus est H. Alii ἐπεύχονται, duo inter lineas ἐπεύξωνται, quod placuit nonnullis; sed recte H.: „Jam captos esse debere raptores significat. Quodsi ἐπεύξωνται vel ἐπεύξονται (cum Br. scribetur), captum iri eos indicabit.“

καί σ' εἷλε θηρῶνθ' ἡ τύχη· τὰ γὰρ δόλῳ
τῷ μὴ δικαίῳ κτήματ' οὐχὶ σώζεται.
κοὐκ ἄλλον ἕξεις εἰς τόδ'· ὡς ἔξοιδά σε
οὐ ψιλὸν, οὐδ' ἄσκευον εἰς τοσήνδ' ὕβριν
ἥκοντα τόλμης τῆς παρεστώσης τανῦν·
ἀλλ' ἔσθ' ὅτῳ σὺ πιστὸς ὢν ἔδρας τάδε·
ἃ δεῖ μ' ἀθρῆσαι, μηδὲ τήνδε τὴν πόλιν
ἑνὸς ποιῆσαι φωτὸς ἀσθενεστέραν.
νοεῖς τι τούτων, ἢ μάτην τανῦν τέ σοι
δοκεῖ λελέχθαι, χὤτε ταῦτ' ἐμηχανῶ;

ΚΡ. οὐδὲν σὺ μεμπτὸν ἐνθάδ' ὢν ἐρεῖς ἐμοί·
οἴκοι δὲ χἠμεῖς εἰσόμεσθ', ἃ χρὴ ποιεῖν.

ΘΗ. χωρῶν ἀπείλει νῦν· σὺ δ' ἡμὶν, Οἰδίπους,
ἕκηλος αὐτοῦ μίμνε, πιστωθεὶς ὅτι,
ἢν μὴ θάνω 'γὼ πρόσθεν, οὐχὶ παύσομαι,
πρὶν ἄν σε τῶν σῶν κύριον στήσω τέκνων.

ΟΙ. ὄναιο, Θησεῦ, τοῦ τε γενναίου χάριν,

968. ἡ τύχη. „Secundum veteres providae dei curae suberat etiam, quae *Fors* dicebatur, sive Fortuna, *Τύχη*. vid. J. F. Gronov. ad Liv. 1, 4.“ Sic Valck. ad Herodot. 3, 153. p. 275. — Horat. Od. 1, 28, 31. *Fors et Debita jura vicesque superbae Te maneant ipsum.* — Cf. Zoëgae disputat. inscripta *Tyche und Nemesis* (in Zoëga's Abhandl., herausgegeben von Welcker), et Ephr. Schmidt. de notione fati ap. Sophoclem, Lips. 1821. — θηρᾶν dicuntur dii scelerum ultores: vide Eurip. Bacch. 772., Matth. Animadv. ad Hymn. Homer. p. 127. *Ex Doed.* δόλῳ, σὺν δόλῳ, sicut Plato Leg. 1. p. 18. κινήσεις τῷ σώματι, et 4. p. 187. ἡ τοῖς βέλεσιν ἔφεσις, quae laudat Matth. gr. gr. §. 401. δόλῳ τῷ μὴ δικαίῳ, *dolo malo*, ut loquuntur ICti: vide Reisig. ad h. l. et, quem laudat, Cic. de Off. 3, 14, 60.

970. κοὐκ — τόδ', *neque alium ad hoc habebis* quam me; tu ipse ipsi mihi insidias tuas monstrabis, ut videam, quales sint, et cavere possim, ne unus tu vir superes hanc civitatem. cf. 961, 2. spectant haec ad vim et pugnam (982., 986. seqq.). Vidit Vauvill.

971. ψιλόν. cf. 808. ἄσκευον, *non instructum, armis destitutum.*

973. πιστὸς ἀντὶ τοῦ πιστεύων etc. Schol. πίσυνος, πεποιθώς. *Br.* Laudant hac de re Aeschyl. Prom. 916., Porson. ad Eurip. Hecub. 1117. (1075.) cf. supra 250., infra 1556.

976, 7. *Numquid haec* (ita se habere) *intelligis? an frustra tibi dicta putas quaeque nunc audis, et quae audisti* (a Choro 766. seqq.), *quum ista machinareris?* Br. Tum enim nihil illorum pensi habuerat. Eadem vero consilia longe diversa apparent post res male peractas et in ipso agendi fervore. *Jacobs. ap. Hell. et Doed.*

978. Tangit Creon jus fortioris. *Hell.* Grot.: *Nil, quod refellam, tu mihi hoc dices loco.*

983. κύριον τέκνων, *filiarum compotem.* Winsem.

984. ὄναιο. Eurip. Iphig. Aul. 911. ὄναιο συνεχῶς, δυστυχοῦντας

καὶ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐνδίκου προμηθίας.
ΧΟ. Εἴην, ὅθι δαΐων ἀνδρῶν τάχ' ἐπιστροφαὶ as., 2 an. c. στ. α'.
τὸν χαλκοβόαν ἄρη an. c.
μίξουσιν, ἢ πρὸς *Πυθίαις*, ἢ λαμπάσιν ἀκταῖς, as., i. d. et a. h.
οὗ *Πότνιαι* σεμνὰ τιθηνοῦνται τέλη as., i. chor. i.

ὠφελῶν. τοῦ γενν. χάριν, ob *animum fortem.*

985. *et ob curam nostri tuam justissimam.*

986. ὁ μὲν Κρέων καὶ ὁ Θησεὺς ἀπῆλθον· ὑπονοοῦσι (imo ὑπονοεῖ: vide seqq.) δὲ αὐτὸν οὐ φιλὸν ἥκειν, ἀλλὰ μετά τινος χειρὸς, ἣν πλησίον που ἐστρατοπεδευκέναι. κατὰ τοῦτο οὖν καὶ οἱ κατὰ τὸν Χορὸν, ἄλλως (τε καὶ Br.) προβεβηκότες τὴν ἡλικίαν, εὐχὴν ποιοῦνται ταύτην· εἴθε εἴην, ὅπου αἱ συμβολαὶ καὶ αἱ μάχαι μέλλουσιν ἔσεσθαι. ὑπονοοῦσι γὰρ τὰ ὅμοια τῷ Θησεῖ περὶ τοῦ Κρέοντος etc. Schol. ἐπιστροφαὶ, *impetus; pugna*, cum vir in virum conversus est, aut in qua viri versantur. *Doed. et Jacobs.* cf. 496. Proprie vocem intelligens M.: „ἐπιστροφὴ," inquit, „in re bellica dicitur, quoties exercitus vel cohors, conversione facta, versus hostem fertur. Plut. in Timoleonte vol. 1. p. 249, D. πυκνὰς ἐξ ἐπιστροφῆς ποιεῖσθαι τὰς ἐπελάσεις. Sic Trachin. 575. (566.) χὠ Ζηνὸς εὐθὺς παῖς ἐπιστρέψας. Proprie igitur hic adhibetur, ubi sermo est de Creontis satellitibus, quibus pugnaturis ex fuga se convertere necesse erat. cf. Thucyd. 2, 90., 91." Reisigius ἐπιστροφὴν in re militari proprie dici monet conversionem agminis in circuli quadrantem, *die halbe Wendung*, ἐπὶ δόρυ, *rechtsum*, ἐπὶ ἀσπίδα, *linksum.* Elmsl.: „Nescio," inquit, „an utrobique (hic et 496.) ἐπιστροφὴ nihil nisi παρουσίαν significet. ἐπιστρέφεσθαι haud raro cum accusativo loci conjunctum *versari in loco, visere locum*, significat, ut ap. Eurip. Hel. 82. τίς δ' εἶ; πόθεν γῆς τῆσδ' ἐπεστράφης πέδον;" etc.

987. τὸν χαλκ. στεῤῥοβόαν, μεγαλόφωνον. Schol. Comparant Στέντορα χαλκεόφωνον Iliad. 5, 785., φωνὴν ἄῤῥηκτον καὶ χάλκεον ἦτορ ibidem 2, 490., *ferream vocem* ap. Virg. Aen. 6, 625., quemadmodum et nostrates dicunt *eine eherne Stimme.* Naogeorg. *Marte clamoso.* Minus recte Winsem. et Br. *ferristrepum*, quod est χαλκόκροτον, χαλκόκτυπον.

988. Elmslejo videbantur *Πύθιαι* ἀκταὶ posse Marathoniae intelligi. At recte monet Reisig., Marathonis eum situm esse, ut istuc nullo pacto iter flectere Thebani (domum redeuntes) potuerint. Ac ne apparet quidem, unde Schol. tradiderit, aram dici Pythii Apollinis, quae esset Marathone. Quae enim ex Philochoro affert, in iis bis Pythium Oenoaë commemoratur, Marathonis autem Delium. Itaque recte de fano ad Oenoam, quam in confiniis Atticae et Boeotiae sitam dicit Thucyd. 2, 18., cogitandum esse vidit Reisig.; cui tamen non in eo accesserim, quod ripas dici ignobilis cujusdam fluvii putat, sed loquitur Soph., ut poeta, minus proprie, tractum illum ad littus in mente habens, in quo et Eleusis est, et longius a mari remotum Pythium. De Eleusiniorum sacrorum taedis satis constat. Inde littus Eleusinium λαμπάδες ἀκταί. H.

989. Πότνιαι. αἱ Θεσμοφόροι. τέλη δὲ τὰς τελετάς. καὶ *Αἰσχύλος* (Fragm. edit. Schütz. p. 251.)· Ἔφριξ' ἔρωτι τοῦδε μυστι-

θνατοῖσιν, ὧν καὶ χρυσέα κλῇς ἐπὶ γλώσσᾳ βέβακε
as., i. d. et t. d.
προσπόλων Εὐμολπιδᾶν· ἔνθ' οἶμαι ὀρειβάταν καὶ
as., pher. spond. et gl.

κοῦ τέλους. τιθηνοῦνται, ἐπιμελοῦνται καὶ ἀξιοῦνται θεραπείας. Schol. — σεμνὰ pro σεμναὶ primus Valck. ad Eurip. Hippol. 25. σεμναὶ et ἄμετρον est et alienum a sententia, ut quo nomine velut proprio Furias appellarent Athenienses. vide annott. ad alterum tragoediae argum. etc. τιθηνοῦνται τέλη dictum ut τὰ σέμν' ἔπη κόλαζ' ἐκείνους, i. e. τοῖς σεμνοῖς ἔπεσιν, et similia, quae et ibi protulimus et ad Antig. 106., 378., 1103. cf. Matth. gr. gr. §. 423, 6. Vocem τιθηνεῖσθαι illustrant Jacobs. Anthol. gr. t. 6. p. 252., Schaefer. Melet. crit. p. 82.

990. ὧν (θνητῶν) καὶ etc. quorum *etiam* clavis aurea antistitum Eumolpidarum linguas coërcet, i. e. non quorumvis mortalium, *sed* eorum tantum, qui mysteriis Eleusiniis rite initiati fuerint ab Eumolpidis; a quo dicto abesse posset καί, sed eleganter additum est, graeca περισσολογία, seu potius ἀκριβολογία: vide Schaefer. Melet. crit. p. 12., nos ad Antig. 266. χρυσέα, *divina*, *sancta*. Schol. χρ. κλῇς. ἐπεὶ ἄῤῥητα τὰ μυστήρια, καὶ καθάπερ κλεισὶν ἡ γλῶσσα κατείληπται, ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐξενεγκεῖν. κλῇς ἐπὶ γλ. βεβ., ut Aeschylus Agam. 35. βοῦς ἐπὶ γλώσσῃ μέγας βέβηκεν, quod proverbii loco dici monet Reisigius. cf. Blomf. ad Aeschyli l. l.

991. προσπ., *ministrorum* Cereris Eleusine. Schol. προσπ. τῶν τετελεσμένων. (imo potius *initiantium*, ut monet Doed.; quanquam latius patet significatio τοῦ πρόσπολος.) ζητεῖται, τί δήποτε οἱ Εὐμολπίδαι τῶν τελετῶν ἐξάρχουσι ξένοι ὄντες; εἴποι δ' ἄν τις, ὅτι ἀξιοῦσι (Br. ἀξιοῦσιν ἔνιοι) πρῶτον Εὔμολπον ποιῆσαι τὸν Δηϊόπης τῆς Τριπτολέμου τὰ ἐν Ἐλευσῖνι μυστήρια, καὶ οὐ τὸν Θρᾷκα (Eumolpum, Neptuni ex Chione filium, Thraciae regem, de quo Thucyd. 2, 15., Apollodor. 3, 4, 5. cf. annot. ad Eurip. Ion. 239., 243. etc.)· καὶ τοῦτο ἱστορεῖν Ἴστρον ἐν τῷ περὶ τῶν Ἀτάκτων. Ἀκεσόδωρος δὲ (imo Ἀκεστόδωρος, monente Reisig. secundum Plut. Themist. 13.) πέμπτον ἀπὸ τοῦ πρώτου Εὐμόλπου εἶναι τὸν τὰς τελετὰς καταδείξαντα, γράφων οὕτως· „Κατοικῆσαι δὲ τὴν Ἐλευσῖνα ἱστοροῦσι πρῶτον μὲν τοὺς αὐτόχθονας· εἶτα Θρᾷκας τοὺς μετὰ Εὐμόλπου παραγενομένους πρὸς βοήθειαν εἰς τὸν κατ' Ἐρεχθέως πόλεμον.“ τινὲς δέ φασι καὶ τὸν Εὔμολπον εὑρεῖν τὴν μύησιν τὴν συντελουμένην κατ' ἐνιαυτὸν (τῶν Μικρῶν μυστηρίων: vid. Bos. Antiqu. gr. p. 76. not. d.) ἐν Ἐλευσῖνι Δήμητρι καὶ Κόρῃ. Ἀνδροτίων μὲν οὖν γράφει, οὐ τὸν Εὔμολπον εὑρεῖν τὴν μύησιν, ἀλλ' ἀπὸ τούτου Εὔμολπον πέμπτον γεγονότα. Εὐμόλπου γὰρ γενέσθαι Κήρυκα, τοῦ δὲ Εὔμολπον, τοῦ δὲ Ἀντίφημον, τοῦ δὲ Μουσαῖον τὸν ποιητὴν, τοῦ δὲ Εὔμολπον τὸν καταδείξαντα τὴν μύησιν καὶ ἱεροφάντην γεγονότα. „quem (Scholiasten) cum Pausaniae testimoniis (Attic. 38.) contendit Heyn. ad Apollod. p. 338. Ex eorum gente adventicia olim atque e Thracia oriunda, cui annumerandi sunt etiam Ceryces, ab filio Eumolpi quodam tracto nomine, quo de agit Harpocratio s. v. Κήρυκες, ex illa igitur gente eligebantur perpetuo ἱεροφάντης atque δᾳδοῦχος, teste Aristide in orat. Eleusinia, vol. 1. p. 451. Cant., atque eorum primaria erant munera in rebus Eleusiniis.“ *Reisig.* cf. Meursius de Eleusiniis in Gronov. Thesauri graec. antiqu. t. 7., Fabricius Bibl. antiquar. Hamb. 1760. pag. 448.,

Θησέα καὶ τὰς διστόλους ἀδμῆτας ἀδελφὰς as., pher. spond. et pher.
αὐτάρκει τάχ' ἐμμίξειν βοᾷ as., dm. et i.
τούσδ' ἀνὰ χώρους· adon.

Meiners vermischte philosophische Schriften t. 3. p. 164. seqq., et quos praeterea laudat Wegscheider. libello de Graecorum mysteriis religioni non obtrudendis, Gotting. 1805., inprimis autem Fr. Creuzerus in opere germanico *Symbolik u. Mythologie.* — ἔνθ' οἶμαι τὸν ὀρειβάταν legitur in libris antiquis. Tricliniani ἔνθ' οἶμαι τὸν ἐγρεμάχαν Θησέα. Schol.: τὸν ἐγρεμάχαν. γράφεται ὀρειοβάταν (ut in ordine codicis F. Paris.), οἱονεὶ τὸν διὰ τῶν ὀρέων βαίνοντα τῶν προειρημένων χωρίων. Brubach. 1. in margine habet ἐγρεμάχαν. Mire H.: ἔνθ' οἶμαι ὀρειβάταν ἐγρεμάχαν Θησέα, qui nescio quod vocabulum ad sensum non necessarium forte excidisse putat in antistropha, judicio temerario, quod qui sequuntur, ii vereor ne inutilibus additamentis oneraturi sint veteres poëtas. Desideratur sane aliquid, sed hoc loco, neque illud verbum longius anapaesticum, quale vix reperias versui 1000. extremo, cujus versus integerrima est sententia, inculcandum, sed μονοσύλλαβον, quod hic deesse monstrat antistropha, idque tale, quod omitti facile potuit propterea, quia sensus loco suus etiam absque eo constabat. Quid multa? Vel forte excidit καὶ in fine hujus versus, vel sedulo deletum est ab eo, qui non caperet hyperbaton ἐμφατικὸν verborum ὀρειβάταν καὶ Θησέα, quod dictum pro καὶ ὀρειβάταν Θησέα: respondetque isti particulae καὶ sequens, usitato Graecis neque ineleganti modo loquendi; ἐγρεμάχαν autem interpretamentum est ejus, qui significandum sibi arbitraretur, profectum jam esse Theseum in Parnethem, Poecilum, montesque Boeotiam adjacentes, non ad festum aliquod Bacchicum celebrandum, ut Maenadas apud Euripidem Bacch. 96., sed ἐγρεμάχαν, *pugnas cientem*, de quo, qui antecedentia legisset, dubitare nemo poterat. At, inquiat aliquis, rarior est vox ἐγρεμάχαν quam quae interpretationis causa adscripta a librario esse videatur. Cui respondeo, non eundem captum esse omnium librariorum, aliis parviore sermonis vulgaris gyro decurrentibus, aliis, quamvis paucioribus, etiam elegantia altiorisque spiritus verba tentantibus, praesertim si recentes essent a lectione alicujus poëtae; velut hic fortasse librarius, cujus in auribus sonaret etiam Homericum Παλλὰς ἐγρεμάχη (hymn. in Cer. 424.), pro communi aliqua explicatione adscripsit illud ipsum, quod placuerat, ἐγρεμάχαν. Nam hoc verbum servari, deleri ὀρειβάταν, nolim cum propter auctoritatem veterum librorum, tum propterea, quod per se intelligitur ἐγρεμάχαν, praesertim sequentibus verbis αὐτάρκει ἐμμίξειν βοᾷ, ὀρειβάταν autem scenam proelii monstrat, vividioremque reddit descriptionem rei, quae agitur. Accedit, quod hac ratione puro, qui in antistropha est, glyconeo opponeretur polyschematistus; quod etsi fit nonnunquam, tamen, ubicunque fieri potest, vitatur.

992. Nomen Θησέα postremam h. l. corripit, ut monet Elmsl. τὰς διστ., *geminas*. Vetustiores codd. ἀδελφεὰς ambiguo metro. Recte Tricliniani Br. aliique ἀδελφάς.

993. αὐτ. βοᾷ, *impetu negotio conficiundo pari.* Mudgius. *pugna haud impari.* Br.

994. τούσδ' ἀνὰ χώρους, in

ἢ που τὸν ἐφέσπερον πέτρας νιφάδος πελῶσ' ἀντ. α'.
Οἰάτιδος ἐκ νομοῦ,

his regionibus, et, huc relato ἔνθα, *quo loco hujus terrae* Atticae.

995. recte H. pro vulgato ἤπου dedit ἤ που, quod respondet verbis ἢ πρὸς Πυθίαις etc. 988. Schol. vetus: τὸν Αἰγάλεών φησι· καὶ γὰρ τοῦτο ἐπ' ἐσχάτων ἐστὶ τοῦ δήμου τούτου. καταλέγουσι δὲ χωρία, παρ' ἃ μάλιστα εἰκάζουσι τὴν συμβολὴν γενέσθαι τοῖς περὶ τὸν Κρέοντα καὶ Θησέα. πέτρας δὲ νιφάδος εἴη ἂν λέγων τὴν οὕτω λεγομένην λείαν πέτραν, (Br. ἢ τὸν Αἰγάλεων λόφον, ἃ δὴ περίχωρά [Victor. περιχώριά] φασιν εἶναι, καθάπερ Ἴστρος ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Ἀτάκτων ἱστορεῖ, οὕτως· „ἀπὸ δὲ τῆς χαράδρας ἐπὶ μὲν [Victor. ἐπιμεν] λείαν πέτραν.") καὶ μετ' ὀλίγα· „ἀπὸ τούτου δὲ ἕως Κολωνοῦ παρὰ τὸν Χαλκοῦν προσαγορευόμενον. ὅθεν πρὸς τὸν Κηφισὸν ἕως τῆς μυστικῆς εἰσόδου εἰς Ἐλευσῖνα. ἀπὸ ταύτης δὲ βαδιζόντων εἰς Ἐλευσῖνα τὰ ἐπ' ἀριστερὰ μέχρι τοῦ λόφου τοῦ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Αἰγάλεω." ἤτοι οὖν τὴν καλουμένην λείαν πέτραν, ἢ τὸν Αἰγάλεων. ὁ δὲ νοῦς· ἆρα ἐπὶ τὸν ἕσπερον χῶρον τῆς λείας πέτρας προσπελάζουσι (Br. προσπελάσουσι); — „Athenis ad Oenoen proficiscentes inter Thriasium campum, prope Eleusina patentem, et inter *Aegaleon* montem, qui ab illo campo dextrorsum situs erat, tendebant. Thriasius enim campus et Eleusis ut vicina componuntur a Thucydide 2, 19. et 21. atque 1, 114.; item a Strabone 9. p. 605. Almel. atque Herodoto 8, 65., ut pulvis ab Eleusine veniens in eo campo cernatur. Deinde ex Thucydidis loco priore (2, 19.) apparet, qui ex Thriasio campo Acharnas procederent, eis dextra in parte fuisse Aegaleon illum: qui tamen ad meridiem ita protendebatur, ut, Herodoto teste 8, 90., sub eo Xerxes e regione Salaminis proelium navale inspectaret procul. Acharnae autem ab urbe LX. distabant stadiis. Quare in tabula Barthelemi regionem Aegalei montis parum accurate descriptam intelligo. Sed quam Schol. vocat λείαν πέτραν, eam ipsam rupem quandam Aegalei montis fuisse arbitror sitam ab Eleusine dextrorsum." *Reisig*. Recte hoc postremum negat H.: nam et Istri et Scholiastae verba consideranti vix dubium esse posse, quin uterque eos locos diserte distinxerit. Poëtam λείαν πέτραν dicere videri, ut Schol. ὁ δὲ νοῦς· — προσπελάζουσι. — πελῶσι fut. est. πελάσω quoque usitatum Atticis, monente Elmsl., velut Euripidi Or. 1642., Hel. 820., El. 1255., Iphig. T. 821. (omnia haec in anapaestis, quibus convenit ista forma.)

996. Οἴα [Br. Οἴη secundum Suidam v. Οἴηθεν, Harpocrationem, Steph. Byz. etc.] δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ὅθεν τὸ Οἴηθεν. ἐκ νομοῦ δὲ πάλιν χωρίου Ἀττικοῦ οὕτω καλουμένου, ἐν ᾧ νέμουσιν, ὡς νεμήσεως παρακειμένης. Schol. „Aliquantum interesse inter terminationes illas (Οἴα et Οἴη), ex Stephano Byzant. cognoscitur, qui Oan et Oen differre inter sese dicit. Sed quae ab hoc vocatur Ὄη, eandem arbitror esse atque Oeen (Οἴην): Sophoclemque eam ipsam ostendisse, ex ejusdem Stephani testimonio colligi licet, quod dicit fuisse Οἰνηΐδος φυλῆς: nam Θρία quoque, unde Thriasius campus ille, de quo ante diximus, nominatur, fuit ejusdem Oeneidis φυλῆς, Stephano testificante manifesto s. v. Θρία. Itaque facile Oes pascua et campo Thriasio finitima et Aegaleo propinqua erant, ut illinc potuerint ad occidentalem partem Aegalei progredi." *Ex Reisigio*. Hesych.: Οἰάτιδος ἐκ νομοῦ. Σοφ. Οἰδίποδι ἐπὶ Κολωνῷ, τῆς προβατευομένης ἐκ νεμήσεως. οἱ δὲ ἀπὸ Οἴης τοῦ δή-

πώλοισιν ἢ ῥιμφαρμάτοις φεύγοντες ἁμίλλαις.
ἁλώσεται· δεινὸς ὁ προσχώρων ἄρης,
δεινὰ δὲ Θησειδᾶν ἀκμά. πᾶς γὰρ ἀστράπτει χα-
λινὸς,
πᾶσα δ' ὁρμᾶται κατ' ἀμπυκτήρια φάλαρα πώλων

μον, κακῶς· οὐ γὰρ ἐγγὺς κεῖται. Prioris interpretationis mentionem fecit etiam Eustath. p. 1165, 46. (1225, 19.) Stephanus Byz. distinguit duos pagos, quorum alter Ὄα tribus Pandionidis, unde Ὄαθεν, alter Ὄη, Oeneidis fuerit, unde Ὄηθεν. Hunc posteriorem h. l. a poeta, Dorica forma utente, nominari, scite ostendit Reisigius. H.

997, 8. Vett. libri: — ἁμίλλαις ἁλώσεται. Tricliniani: — ἁμίλλαις; ἁλώσεται δεινός γ' ὁ προσχ. Ἄρης. Id Heath. aliique probantes vertunt *deprehendetur*, *experientia cognoscetur*, bene monente Reisigio, ἁλίσκεσθαι eo significatu in re mala dici, non in bona. Recte H.: — ἁμίλλαις. ἁλώσεται. „Sensus verborum," inquit, „hic est: *Vincetur* Creon: *gravis est incolarum hujus loci Mars; grave Thesidarum robur.* πρόσχωροι sunt, qui Colonum habitant (vid. 458.); Thesidae, qui Athenas." vocem ἁλώσεται jam ante interpunctione discreverat Schaeferus. Triclin. δεινός γ', quod responderet scilicet τῷ σεμναὶ in stropha. Schol. ὁ προσχ. ἄρης. ὁ τῶν ἐπιχωρίων.

999. Θησειδᾶν. τῶν Ἀθηναίων. ἁπλούστερον δὲ Θησειδᾶν, φησὶ, τῶν Ἀττικῶν τῶν ὑπὸ Θησέα τεταγμένων. Idem. Similiter Ἀτρεῖδαι in Euripidis El. 707. (659.), ubi vid. Seidler. *Hell.* Θησεῖδαι *duces* opponuntur προσχώροις, *vulgo*, Coloni praesertim pagi incolis. *Doed.*

1000. πᾶσα πώλων ἄμβασις, *omnis equitatus*, *omnis numerus* ἀναβατῶν. M. secundum Mudgium. H.: „Hesych.: ἀμπυκτήρια. τὰ φάλαρα. Σοφ. Οἰδίποδι ἐν Κολωνῷ. — Hesych., nisi fallor, adnotare voluit, ἀμπυκτήρια epitheton esse, quod τοῖς φαλάροις tribuerit Soph. (Scribendum igitur uno tenore: ἀμπυκτήρια τὰ φάλαρα.) Et recte. Nam frena vel ἄμπυκες, vel ἀμπυκτῆρες, ut ap. Aeschylum S. ad Theb. 467., dicuntur, unde factum adjectivum ἀμπυκτήριος, requirens aliquod substantivum, quod hic est φάλαρα. Sunt autem ἄμπυκες vel ἀμπυκτῆρες lora, quibus frena in ore equi sustinentur, frontali instructa, [more Ungarorum, ut monet Reisig.] a qua parte nomen ductum. Schol. minor Aeschyli l. c. κυρίως οἱ περὶ τὴν κεφαλὴν ἱμάντες τοῦ χαλινοῦ ἄμπυξ καλοῦνται. Sed illud κατ' ἀμπυκτήρια φάλαρα Reisig. interpretatur *cum phaleris*. Id significare verba ista non possunt. Alii inde a Vito Winshemio κατὰ pro *ad* accipiunt, ut sensus sit, equites ad frena equis injicienda properare. Id vero ab loci hujus ratione abhorret, in quo non de conscensuris equos, sed de insidentibus Thebanosque persequentibus sermo est. Quare ita usurpata est haec particula, ut quum κατὰ κράτος dicitur, i. e. quantum frena valent, remissa scilicet rursumque attracta motaque, quibus signis incenduntur animi equorum in citato cursu. Explicate Eurip. Suppl. 584. (570.) ὁρμᾶσθαι χρεὼν πάντ' ἄνδρ' ὁπλίτην ἁρμάτων τ' ἐπεμβάτην, μοναμπύκων τε φάλαρα κινεῖσθαι, στόμα ἀφρῷ καταστάζοντα Καδμείων χθόνα." Similiter Doed.: „Ad sensum κατ' ἀμπυκτ. (φάλαρα) ὁρμᾶσθαι idem esse videtur quod supra 842. σπεύδειν ἀπὸ (ἄπο) ῥυτῆρος. Similis praepositionis usus obtinet in κατὰ γλῶσ-

ἄμβασις, οἳ τὰν Ἱππίαν τιμῶσιν Ἀθάναν,
καὶ τὸν πόντιον γαιάοχον
Ῥέας φίλον υἱόν.
ἔρδουσιν, ἢ μέλλουσιν· ὡς προμνᾶταί τί μοι gall.
στ. β'.
γνώμα, τάχ' ἂν δώσειν τὰν δεινὰ τλᾶσαν, δεινὰ δ' as., i. h. dm. et i. c.
εὑροῦσαν πρὸς αὐθαίμων πάθη. as., dm. et i.
τελεῖ, τελεῖ Ζεύς τι κατ' ἆμαρ· as., i. et adon.
μάντις εἴμ' ἐσθλῶν ἀγώνων. t. d.
εἴθ' ἀελλαία ταχύρρωστος πελειὰς t. tr.
αἰθερίας νεφέλας κύρσαιμ', αὐτῶν δ' ἀγώνων, as., da. tr. h. et i. h.

σαν κλύων Trach. 747." Imo *secundum phaleras frenorum* et velut eorum arbitrio, *den Zügeln nach*, i. e. remissis frenis nec rursum adhibitis, *mit verhängten Zügeln*. Ceterum τὰ φάλαρα Etymologus h. v. fuisse dicit προμετωπιδίους ἀσπιδίσκους, τὴν κόσμησιν τὴν κατὰ τὸ μέτωπον τῶν ἵππων. Pensilia fuisse ut credamus, facit Plinius H. N. 37, 12.; nec laminas ferreas dixerim cum Marklando in annot. ad Eurip. Suppl. 586. (572.), sed vulgo argenteas, et subinde aureas per luxuriam, ut ait Ernest. in Clavi Cic. v. phalerae. cf. Lobeck. ad Ajac. 846. (793.)

1001. seqq. οἳ τὰν — υἱόν. Significantur Coloniatae. cf. 55. „Ἱππίαν Ἀθ. Bekker. Anecd. gr. t. 1. p. 351. Ἀθηνᾶ ἱππία ἢ ὅτι ἐκ τῆς τοῦ Διὸς κεφαλῆς, ὡς ὁ μῦθος, μεθ' ἵππου ἀνήλατο· ἢ ὅτι, ὡς Μνασέας, ἣ (ἡ) Ποσειδῶνος καὶ Κόρης τῆς Ὠκεανοῦ θυγάτηρ Ἀθηνᾶ τὸ ἅρμα τῶν ἵππων ἐξεῦρεν· ἄλλοι δέ φασιν, ὡς Ἄδραστον φεύγοντα, καὶ ἐπὶ Κολωνοῦ στήσαντα τοὺς ἵππους, Ποσειδῶνα καὶ Ἀθηνᾶν ἱππίους προσαγορευθῆναι. add. Pausan. 1, 31. — γαιάοχος quaeri potest, utrum h. l. sit *terram mari cingens*, an *hujus terrae tutor*, ut δημοῦχος et πολισσοῦχος. vide 55., M. ad Oedip. R. 159., Aeschyl. Suppl. 817. etc. *Doed.* Fit synizesis in voce Ῥέας. *Heath.*

1004. Male Br. aliique secundum Burtonum et Heath.: — μέλλουσιν; Recte Anglus anon.: *aut jam rem gerunt, aut cito gerunt*. „προμνᾶται, *praesagit*. — Photius: προμνῶμαι· προξενῶ, προμνηστεύομαι." *Elmsl.*

1005. τάχ' ἂν δώσειν, *mox redditurum esse* Creontem. τὰν δ. τλᾶσαν etc. Antigonam, quam solam nominari a Choro monent propterea, quod eam suis ipse oculis abstrahi viderit, de altera audiverit tantum 760. sequ., 836. sequ. Est omnino Antigona persona primarum partium in hac fabula, Ismene vix secundarum.

1006. εὑρ. πρὸς αὐθ., *consecutam a cognatis*, fratribus et Creonte. αὐθαίμων scribendum esse primus intellexi metri indicio. libri αὐθομαίμων. male Br. ὁμαίμων.

1009. seqq. *utinam velox celeri impetu columba pervenirem ad nubem aetheriam ipsasque pugnas, spectatum mittens oculos meos*. αὐτῶν ἀγώνων, ut αὐτὰν ἄθλων κορυφὰν (Thiersch.: *der Rosskämpf' aüssersten Glanz*) ap. Pindarum Nem. 9, 19., αὐτὸς Καύκασος Aeschyl. Prom. 744., αὐτὸν Πάραλον Eurip. Suppl. 643., ubi Markl. em-

θεωρήσασα τοὐμὸν ὄμμα! as., ant. et i. h.
ἰὼ θεῶν παντάρχε, παντόπτα Ζεῦ, πόροις ἀντ. β'.
γᾶς τᾶσδε δαμούχοις ἐπινικίῳ σθένει τὸν
εὔαγρον τελειῶσαι λόχον,
σεμνά τε παῖς Παλλὰς Ἀθάνα·
καὶ τὸν ἀγρευτὰν Ἀπόλλω,
καὶ κασιγνήταν πυκνοστίκτων ὀπαδὸν

phaticum hoc αὐτὸς illustrantem laudat Piersonum Verisim. 2, 9. p. 245. Latine dicas *media in certamina*. Nihil igitur mutandum. θεωρήσασα, θεωροὺς πέμψασα. Thucyd. 8, 10., monente H.: καὶ οἱ Ἀθηναῖοι — ἐθεώρουν ἐς αὐτὰ, i. e., interprete Schol. August. ἔπεμπον θεωρούς. cf. Schol. ad 5, 18., Wesseling. ad 3, 104. Similia Doed. comparat κατοικτίζειν, συμμαθεῖν secundum H. ad Ajac. 856. (814.), δειμαίνειν Aeschyl. Pers. 600., ποθέει (*desiderio accendit*) ap. Moschum Idyll. 8, 3.

1012. Libri vett. fere ἰὼ Ζεῦ πάνταρχε θεῶν, παντόπτα πόροις. Priorem versus partem ἄμετρον restituit Br., posteriorem H.: nam quod Br. dederat, Ζεῦ παντόπτα, πόροις, etiam ipsum in numeros incurrit, quia postrema τοῦ παντόπτα corripitur. Neuter tamen horum, qualis hic esset versus, intellexit; et Hermannus quidem eo audaciae processit, ut verba ἔρδουσιν ἢ μέλλουσιν 1004. plane carere numero diceret, quasi non sexcenti ejus generis anacreontei invenirentur. Ceterum quidam librarii παντάρχα, ut παντόπτα, quod male praetulit Br.

1013. δαμούχοις. i. e. κοιράνοις, ἄρχουσιν, ἄναξιν, ut 261. cf. 1258. *Elmsl.* vide et 423. ἐπινικίῳ σθένει, *victorioso robore*, vel, ut Winsem. reddidit, *victrici virtute*. Non ad vivum resecandum est ἐπινικίῳ, quasi ἐπινίκιον id tantum dicatur, quod post victoriam fit, vel victoriae causa, sed dandum poëtis, ut aliquid audeant. Quodsi tamen suspecta fuerit haec lectio non ἐπὶ νικείῳ (a νῖκος), quod inusitatum scripserim cum H., secundum Laur. A. et Paris. F., in quibus est ἐπινικείωι, ἐπινικείω, sed ἐπὶ νικαίῳ σθένει, i. e. ἐπὶ νίκῃ, quod, monente viro docto, legitur Aeschyl. Cho. 475., 868., Eum. 1011. Sed bene se habet ἐπινικίῳ, dochmioque aptissimum est.

1014. εὔαγρον ab effectu. τελειῶσαι (perperam Br. τελεῶσαι), *perficere*, ut interpretatur Vauvill. „λόχος non tam *insidias* quam *expeditionem* significat." *Hell.*

1016. Apollinem ἀγρευτὴν, sive ἀγραῖον, ab interfecto Pythone appellatum esse tradunt. Pausanias 1, 41, 5. Ἀλκάθου μὲν οὖν καὶ τοῦ λέοντος, εἴτε ἐν τῷ Κιθαιρῶνι αὐτὸν εἴτε καὶ ἑτέρωθι ἀποκτείνας ναὸν Ἀγροτέρας Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος ἐποίησεν Ἀγραίου (Megaris), ἐς τοσόνδε ἔστω μνήμη.

1017. πυκνοστίκτων, *maculosorum*. Eurip. Hecub. 86. βαλιὰν ἔλαφον dixit eodem sensu. ibi Schol. Flor. 25. ἢ βαλιὰν ἐνεργὸν τῷ βήματι, ἢ τὴν κατάστικτον καὶ ποικίλην. Hesych. βαλιάν· κατάστικτον —. Epitheton hoc cervorum maculosorum copiose illustrat Arnald. Lect. gr. p. 200., ut monet Beck. ad Euripidis l. l. cf. Monk. et interpp. ad ejusdem Hippol. 218. etc. Doctissimus F. P. Wilmsen. in libro german. *Handbuch der Naturgeschichte* vol. 1. p. 467.: „Seine (des Hirsches, oder Edelhirsches) gewöhnliche Farbe ist vom Maul bis zum Bürzel fahlroth oder kastanienbraun, und am Bauche weisslich. — Doch findet man unter seinem Geschlech-

ὠκυπόδων ἐλάφων, στέργω διπλᾶς ἀρωγὰς
μολεῖν γᾷ τᾷδε καὶ πολίταις.
Ὦ ξεῖν' ἀλῆτα, τῷ σκοπῷ μὲν οὐκ ἐρεῖς, i. tr.
ὡς ψευδόμαντις· τὰς κόρας γὰρ εἰσορῶ
τάσδ' ἆσσον αὖθις ὧδε προσπολουμένας.
ΟΙ. ποῦ, ποῦ; τί φῄς; πῶς εἶπας;
ΑΝ. ὦ πάτερ, πάτερ,
τίς ἂν θεῶν σοι τόνδ' ἄριστον ἄνδρ' ἰδεῖν
δοίη, τὸν ἡμᾶς δεῦρο προσπέμψαντά σοι;

te, und zwar mehr als bei andern wilden Thieren, Abänderungen in der Farbe: denn es giebt ganz *weissgefleckte*, und auch, wiewohl selten, silberfarbene Hirsche; die alten aber sind stets mehr grau als roth gefärbt." et de cervo dama Linn. (Damhirsch) p. 475.: „Er ändert die Farbe, und es giebt nicht allein röthliche, braune, dunkelbraune, gelbe, graue, sondern auch schwärzliche, *weissgefleckte*, und ganz weisse." — ὀπαδόν, *sectantem, persequentem*, venatricem, ἀγροτέραν Ἀρτέμιδα sive ἀγραίαν dictam, appellatione ambigua, ut quae et ab ἄγρα et ab ἄγρος derivari possit, monente Sturzio lexic. Xenoph. 1. p. 44. cf. praegress. annot. et, quos Doed. laudavit. Schol. Aristoph. Equ. 657. (τῇ δ' Ἀγροτέρᾳ. τῇ Ἀρτέμιδι. ἰδίως γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι σέβουσι καὶ τιμῶσι τὴν ἀγροτέραν Ἄρτεμιν. vidd. ibi omnino interpp., inprimis Küster. et Ducker.), Eustath. ad Iliad. p. 361. Rom., p. 273. Basil., Bekker. Anecdot. t. 1. p. 334. etc.

1018. στέργω. διὰ τοῦ στέργω σημαίνει οἷον προσίεμαι· τελευτᾷ δὲ εἰς ἴσον τῷ προκαλοῦμαι. *Ex Schol.* „Nempe," inquit H., „ut *veneror* eodem redit quo *precor*. Br. latinum *amabo* (et *amare* Plaut. Men. 2, 3, 71.; 3, 3, 1.) comparat. Orph. Argon. 774. μειλιχίοις στέρξῃ τε παραιφάμενος ἐπέεσσιν." cf. Br. Oedip. R. 11. et ad eundem locum annotata in J. H. C. Eggersii, viri litteratissimi, Animadversionum in Sophoclis Oed. Regem Specimine 1., edito Kiliae 1805., quem libellum serius accepi. — ἀρωγάς, *auxilia*, i. e. auxiliatores.

1020. τῷ σκοπῷ, i. e. τῷ σκοποῦντι, ἐμοί. *Jacobs. ap. Hell. et Doed.*

1021. ὡς ψευδ. Subaudi ἐστί. M. vide scriptores de ellipsibus, et cf. annott. ad Trach. 863. (τίς θυμός, ἢ τίνες νόσοι;), Eurip. Phoen. 915., Rhes. 913. etc.

1022. ὧδε προσπ. *huc conversas, huc accedentes.* Mire, ne quid gravius dicam, H.: „Nullo pacto accedendi significationem hoc verbum habet, *sed ea hic ex re ipsa supplenda est.* (!) Nam προσπολούμεναι sunt, quae sedulo curantur. (?) Hoc enim dicit Chorus, se virgines cernere illaesas observanterque curatas ab iis, qui eas raptoribus ereptas huc adducant." Ortum προσπολουμένας a πολεῖν, *movere*, ut monet Reisigius. Blomf. ad Aeschyli Cho. 352. in glossario: „πρόπολος, *minister*. — πρόπολος est proprie qui πρό τινος πολεῖται." Eodem modo προσπολούμενος est qui πρός τινα πολεῖται, qui admovetur alicui, i. e. qui ad eum accedit; quae significatio verbi magis etiam elucet in cognato πωλεῖσθαι. — Ceterum post hanc Chori orationem advenit ipse Theseus cum comitibus, recuperatas Oedipo filias reducens.

1024. τίς — δοίη. *utinam aliquis deorum — daret.* (Similiter

ΟΙ. ὦ τέκνον, ἦ πάρεστον;
ΑΝ. αἵδε γὰρ χέρες
Θησέως ἔσωσαν, φιλτάτων τ' ὀπαόνων.
ΟΙ. προσέλθετ', ὦ παῖ, πατρί, καὶ τὸ μηδαμὰ
ἐλπισθὲν ἥξειν σῶμα βαστάσαι δότε.
ΑΝ. αἰτεῖς, ἃ τεύξει· ξὺν πόθῳ γὰρ ἡ χάρις.
ΟΙ. ποῦ δῆτα, ποῦ 'στον;
ΑΝ. αἵδ' ὁμοῦ πελάζομεν.
ΟΙ. ὦ φίλτατ' ἔρνη!
ΑΝ. τῷ τεκόντι πᾶν φίλον.
ΟΙ. ὦ σκῆπτρα φωτὸς . . .
ΑΝ. δυσμόρου γε δύσμορα.

nos in priore ed., laudato Valck. ad Hipp. 208., ubi illustrat πῶς ἂν optantis.) Sic πῶς, quod vulgo simpliciter *utinam* vertunt, accuratius, h. e. verius, sive optativo junctum sit cum particula ἂν, sive conjunctivo sine illa particula (vid. Melet. crit. 1. p. 100.) vertes *utinam aliquo modo*. Hae enim similesque formulae vi nativa sunt πευστικαί, sed adjunctam habent notionem optandi. — cf. Markl. ad Eurip. Suppl. 796. (806., nostrae ed. 778.) *Schaefer*.

1026. ὦ παῖ, ubi expectaveris ὦ παῖδες. Conferri jubet Schaef. 1028., 1036., Br. ad Aristoph. Ran. 1479., Lobeck. ad Ajac. 191. (188.) et de Latinis Jul. Rufinianum p. 252. ed. Ruhnken. „Sic passim," inquit, „graeci scriptores, maxime, opinor, in sermone. Solere enim ἐν τῇ κοινῇ συνηθείᾳ ἔστιν ὅτε τοὺς λόγους οὕτω ποιεῖσθαι."

1029. σῶμα pro σώματα, ut ἔνθ' ἐκρύπτομεν δέμας Eurip. Bacch. 625. cf. infra 1036. — βαστάσαι, *contingere, contrectare*. Suidas, laudante Erf.: βαστάσαι οὐ τὸ ἆραι δηλοῖ παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, ἀλλὰ τὸ ψηλαφῆσαι, καὶ διασηκῶσαι, καὶ διασκέψασθαι τῇ χειρὶ τὴν ὁλκήν. Aeschyl. Agam. 33. γένοιτο δ' οὖν μολόντος εὐφιλῆ χέρα Ἄνακτος οἴκων τῇδε βαστάσαι χερί. ubi vid. Blomf. Vauvill.: „βαστάζω non tantum est *porto more bajulorum*, [et τροπικῶς subire aliquid, tanquam onus, velut Antig. 202. νεωτέρῳ τῷ τοῦτο βαστάζειν πρόθες.] sed etiam *contrecto, verso manibus*, atque etiam simpliciter *exploro*, ut in his Eupolidis versibus, quos affert Suidas: ἐγὼ δ' ἀκούσας τὸν τρόπον, Ὃν ἂν δοκῇ μοι, βαστάσας αἱρήσομαι. vide Suidam in voce βαστάσας. et Hom. Odyss. Φ. 405. αὐτίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε καὶ ἴδε πάντῃ. Itaque verto: *date ut corpus vestrum manibus contrectem*."

1030. ἃ τεύξει. Suidas Aldi in ἃ, monente Elmsl.: ἃ καὶ ἀντὶ τοῦ ὧν τέτακται, καὶ παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Μηδείᾳ (721.) πράξασ' ἃ μέλλω, καὶ τυχοῦσ' ἃ βούλομαι, καὶ παρὰ Σοφοκλεῖ αἰτεῖς ἃ τεύξῃ. cf. interpp. Euripidis l. l., H. ad Viger. n. 198. etc. ξὺν πόθῳ, ποθουμένη. cf. 506. *Doed.*

1032. ἔρνη, *germina*. Naogeorg. et Br.: nam Winsem. ridicule: *o dulcissimae plantae*. Eurip. Phoen. 189. ὦ Διὸς ἔρνος Ἄρτεμι, Iphig. Aul. 116. ὦ Λήδας ἔρνος etc. — τῷ τ. π. φίλον. „Recte observat Reisig., modeste Antigonam conjugii (paterni) calamitatem tangere, quum respondet *parenti quidvis carum*." H.

1033. σκῆπτρα. cf. 790. — φωτός. Ipse additurus Oedipus δυσ-

ΟΙ. ἔχω τὰ φίλτατ', οὐδ' ἔτ' ἂν πανάθλιος
θανὼν ἂν εἴην σφῷν παρεστώσαιν ἐμοί.
ἐρείσατ', ὦ παῖ, πλευρὸν ἀμφιδέξιον,
ἐμφύντε τῷ φύσαντι, κἀναπαύσατον
τοῦ πρόσθ' ἐρήμου τοῦδε δυστήνου πλάνου.
καί μοι τὰ πραχθέντ' εἴπαθ' ὡς βράχιστ', ἐπεὶ
ταῖς τηλικαῖσδε σμικρὸς ἐξαρκεῖ λόγος.
ΑΝ. ὅδ' ἔσθ' ὁ σώσας· τοῦδε χρὴ κλύειν, πάτερ,
* καὶ σοί γε τοὔργον τοὐμὸν ὧδ' ἔσται βραχύ.

μόρον vel quiddam simile παθητικῶς interpellatur a filia, cogitationem ejus praesentiente.

1034. τὰ φίλτατα, *carissima.* Nos ad Eurip. H. f. 478.: ὦ πρέσβυ, λεύσσω τἀμὰ φίλτατ', ἢ τί φῶ; „Passim τὰ φίλα vel τὰ φίλτατα, appellantur parentes, conjuges, liberi, cognati. vide Med. 16., Ion. 461. seqq., 553. etc."

1036. πλευρὸν ἀμφιδέξιον accipiendum pro plurali. cf. 1029. *fulcite mihi, o filia, utrumque latus.* Sic, monente Doed., Oed. R. 1177. ἀμφιδεξίοις ἀκμαῖς, h. e. ἀμφοῖν χεροῖν, et Aeschylus fr. Telephi ἀμφιδεξίοις χερσίν. Idem Prometh. 349., quem locum laudavit H.: (Atlas) κίον' οὐρανοῦ τε καὶ χθονὸς Ὤμοις ἐρείδων.

1037. ἐμφύντε Elmsl. et H. secundum Mudgium. A. Paris. et Riccard. ἐμφῦτε, ut Ald. Ceteri MSS. ἐμφῦσα, quod admisit Turn. repudiavit Steph., et recte. De masculino ἐμφύντε in feminis vid. Matth. gr. gr. §. 436, 1. „ἐμφύντε τῷ φύσαντι. Notanda paronomasia. Tralaticium vero Homericum ἐν δ' ἄρα οἱ φῦ χειρί." *Reisig.*

1038. τοῦδε Farn. et a m. 1. Laur. A. et Paris. T., quod pridem nos conjectura perspexeramus. Ceteri libri τοῦ τε. Recte monet Doed., locum non esse repetendo articulo in epithetis ejusdem nominis connectendis.

1039. ἐπεὶ — λόγος. *nam vos aetatis brevis decet* rmo. Br *sufficit enim, ut ea aetate breviter dicatis.*

1042. καὶ σοί γε B. Laur. et edd. recentiores ante Br., ipso probante. Ceteri MSS. et Ald. καὶ σοί τε. ὧδ' ex Livineji cod. accivit Doed.: nam alii ἔσται βραχὺ, versu hiante, quem sarciens Triclinius scripsit ἔσται δή, Br. ὧς ἔσται pro οὕτως, quod vix legi apud Atticos praeterquam in formulis καὶ ὧς, οὐδ' ὧς, et ubi ὧς ad aliud ὡς referatur, monuit Matth. ad Eurip. Hecub. 438. Ineptum vero καὶ σοί γε, καὶ σοί τε ineptius. Suam Br. lectionem ita reddidit: *et sic tibi brevis erit mea oratio.* At quomodo *mea,* i. e. Antigonae, *oratio,* si non ipsa dictura est, sed Theseus? Mitto aliorum vel correctiones vel interpretationes aeque infelices, nec Hermanni scripturam hanc καὶ σοί τε τοὔργον τοῦτ' ἐμοί τ' ἔσται βραχὺ commemoro, quo eam probem, sed quod placuit Elmslejo et Doederlino, meliorem non invenientibus scilicet, qui tamen et ipsi audaciorem vocant. Minime enim ita scribendum esse arbitror, sed καίτοι γε τοὔργον τοὐμὸν ὧδ' ἔσται βραχὺ, *quanquam sic meum opus exiguum erit;* quanquam sic non multum supererit, quod dicam, ubi finierit Theseus; quanquam sic otiosae mihi adstandum erit, illo loquente. Apta, si quid video, sententia; mutatio facilis, siquidem σ et τ litteras, ipsasque voces σοι et τοι, non ita raro per-

ΟΙ. ὦ ξεῖνε, μὴ θαύμαζε, πρὸς τὸ λιπαρὲς
τέκν' εἰ φανέντ' ἄελπτα μηκύνω λόγον·
ἐπίσταμαι γὰρ τήνδε τὴν εἰς τάσδε μοι
τέρψιν παρ' ἄλλου μηδενὸς πεφασμένην.
σὺ γάρ νιν ἐξέσωσας, οὐκ ἄλλος βροτῶν·
καὶ σοὶ θεοὶ πόροιεν, ὡς ἐγὼ θέλω,
αὐτῷ τε καὶ γῇ τῇδ', ἐπεὶ τό γ' εὐσεβὲς
μόνοις παρ' ὑμῖν εὗρον ἀνθρώπων ἐγὼ,
καὶ τοὐπιεικὲς, καὶ τὸ μὴ ψευδοστομεῖν.
εἰδὼς δ' ἀμύνω τοῖσδε τοῖς λόγοις τάδε·
ἔχω γὰρ ἅ'χω διὰ σὲ, κοὐκ ἄλλον βροτῶν.
καί μοι χέρ', ὦ 'ναξ, δεξιὰν ὄρεξον, ὡς

mutari inter se constat. Jacobsius, vir eruditissimus et codicum gnarus, Anthol. Palat. 3. p. 313.: „Saepe," inquit, „confusae litterae σ et τ," et exempla aliquot ejus erroris cum ibi profert, tum aliis in locis illius libri. *μέν σοι* pro *μέντοι*, quod habent M. et Porsonus, in 2 codd. Rom. legitur ap. Euripidem Med. 532. ed. Elmsl. (517.), in uno ibidem 708. (688.); *τελετᾶς* pro *τελέσας* ponendum esse vidimus Eurip. El. 790. cf. 1045. etc. Causa confusionis esse videtur harum litterarum in antiquis codd. similitudo.

1043. recte Elmsl. verba *πρὸς τὸ λιπ.* refert ad *εἰ μηκύνω λόγον*, *si producam sermonem usque ad fastidium.* Schol. ad El. 1374. ed. Erf. maj. (1302.) *λιπαρῆ* (*λιπαρεῖ*) *προὔστην χερί.* *ἀντὶ τοῦ λιπαρῶς, συνεχῶς.* i. e. *infinite, unaufhörlich.* De quantitate τοῦ *λιπαρὴς* et eum Electrae versum cf. et 427.

1044. *τέκνα φανέντ' ἄελπτα.* Accusativi sive nominativi absoluti: *filiabus insperato reversis.* Thucyd. 1, 36., laudante Vauvill.: *τρία μὲν ὄντα λόγου ἄξια τοῖς Ἕλλησι ναυτικὰ, τούτων εἰ περιόψεσθε* etc. Mediae orationi insertum *τέκνα φαν. ἄελπτα*, de quo vid. Matth. gr. gr. §. 426., ubi profert Antig. 198., et 662, 3.

1046. *τὴν* nos jam in priore ed., auctore M., quod nunc recepit etiam H., aliis vulgatum *σὴν* frustra tuentibus. Confusae σ et τ litterae, ut 1042. *τὴν εἰς τάσδε τέρψιν*, *quod ex illis gaudium capio. Br.* Id se alii nemini quam Theseo debere ait.

1048. *ὡς ἐγὼ θέλω.* Expectes *ὅσα, ἃ,* vel quiddam simile; sed ita solent scriptores graeci, praesertim poëtae, ut annotarunt Schaef. et Doed., laudantes Mitscherlich. ad Hom. hymn. in Cer. 137., Matth. gr. gr. §. 485. etc.

1051. *τοὐπιεικὲς*, *aequitatem.*

1052. *ἀμύνω*, *rependo.* cf. Valck. ad Eurip. Phoen. p. 691. (Schol. ad vers. 695., nostrae ed. 635.) Sensus est: *Expertus et probe conscius haec dico, et sunt haec mea verba debitae instar gratiae referendae. Hell.* Sic, monente Schol. Phoeniss. l. l., Thucyd. 1, 42. *ἀξιοῦντω τοῖς ὁμοίοις ἡμᾶς ἀμύνεσθαι.* Eustath. in Iliad. E. p. 414, 33. *φησὶν ὁ γραμματικὸς Ἀριστοφάνης, τὸ ἀμύνεσθαι — τεθεῖσθαι καὶ ἀντὶ φιλοῦ τοῦ ἀμείψασθαι ὁτιοῦν* etc. Suidas: — *κυρίως ἐπὶ τῶν προηδικημένων τάσσουσιν οἱ ῥήτορες τὸ ἀμύνασθαι.* Haec ex Valck., qui consuli praeterea jubet Wassium Thucydidis l. l., H. Steph. Thesaur. l. gr. t. 1. p. 104, c. etc.

ψαύσω, φιλήσω θ', ᾗ θέμις, τὸ σὸν κάρα.
καίτοι τί φωνῶ; πῶς δ' ἂν ἄθλιος γεγὼς
θιγεῖν θελήσαιμ' ἀνδρὸς, ᾧ τίς οὐκ ἔνι
κηλὶς κακῶν ξύνοικος; οὐκ ἔγωγε σὲ,
οὐδ' οὖν ἐάσω· τοῖς γὰρ ἐμπείροις βροτῶν

1055. sic A. Laur. F. Paris., nisi quod ille codex habet ῆ, hic ῇ θέμις, neglecto ι subscripto, ut saepius fieri scimus in MSS. Recentiores libri φιλήσω θ' ῇ θέμις. Vulgo εἰ θέμις. Bene Doed.: „θ' ῇ θέμις recepimus pro τ' εἰ θέμις, consentiente Elmslejo. Quae enim sequitur particula καίτοι, *quanquam*, ea vehementior justo foret, si Oedipus jam prius haesitavisset (εἰ θέμις), liceretne sibi Theseum amplexu tenere. Sic potius statuas: Oedipum modo pristinae regiaeque fortunae recordatione eo abreptum fuisse, ut suam sortem aequare Thesei dignitati vellet, regemque mendicus osculari cuperet, tum vero, cum praesentis miseriae et squaloris, piaculi quoque conscientia redisset, quasi perhorruisse, quod tam familiariter rege uti ausus esset.“ — Idem ᾗ, *quomodo*, ab Atticorum usu non alienum esse monet; quemadmodum ᾗ δ' ἔχω, ᾗ τοῦτ' ἐπράχθη, legatur Trach. 650., 676. et οὐχ ᾗ 'γὼ λέγω El. 314.

1056. ἄθλιος, *infelix*: per euphemismum pro *impurus*, *piaculo inquinatus*. Similis Herculi cura, ne Theseum contaminet, ap. Eurip. Herc. fur. (1122. seqq. *HP.* τί δῆτά μου κρᾶτ' ἀνεκάλυψας ἡλίῳ; *ΘH.* τί δ' οὔ; μιαίνεις, θνητὸς ὢν, τὰ τῶν θεῶν; *HP.* φεῦγ', ὦ ταλαίπωρ', ἀνόσιον μίασμ' ἐμόν.) M. Imo *malus*, *improbus*, qui alium contactu suo inquinari velit. De πῶς δὲ laudatur H. ad Viger. p. 846., ubi monet, δὲ et in respondendo cum vi quadam adversativa usurpari, velut Oed. R. 364., et poni solere in interrogatione, praegresso verbo, quo tolli videatur adhibendae hujus particulae necessitas; cujus rei exempla profert hunc ipsum locum et Aeschyl. Pers. 333. ἀτὰρ φράσον μοι τοῦτ' ἀναστρέψας πάλιν, Πόσον δὲ πλῆθος ἦν νεῶν Ἑλληνίδων. Ejus nunc rationis poenituit virum doctissimum, qui scripserit πῶς σ' ἂν ἄθλ. γ. Θιγεῖν θελήσαιμ' ἀ., ᾧ τίς οὐκ etc., quorum τίς adeo probo, ut vulgatum ᾧ τις οὐκ ἔνι κηλὶς, quod ita accipiunt, quasi dictum sit ᾧ οὔτις κηλὶς ἔνι, i. e. ἔνεστι, ne soloecismo quidem carere arbitrer; pronomine vero addito minime opus esse ajo, sed ᾧ referendum ad ἐγὼ, quod latet in verbo θελήσαιμι, quo genere hyperbati nihil usitatius apud scriptores; ἀνδρὸς autem significat ἀνθρώπου, sicut passim. nam sane de se ipso dicit Oedipus ᾧ τίς οὐκ ἔνι κηλὶς κακῶν, *cui quae non inest macula malorum?* Neminem, ne vilissimum quidem, attinget senex miserrimus, nedum Theseum servatorem.

1058, 9. κηλὶς κακῶν, ut κηλῖδα συμφορᾶς alterius Oedipi 792. ibidem 1304. τοιάνδ' ἐγὼ κηλῖδα μηνύσας ἐμὴν Ὀρθοῖς ἔμελλον ὄμμασιν τούτους ὁρᾶν; ξύνοικος figurate dictum esse monet Hell., ut ξυνοικεῖν Eurip. Hipp. 162. (143.), ubi vid. Valck., ξύναυλος (Schol. κοινωνός.) Ajac. 577. cf. 1169. — Minus recte libri οὐκ ἔγωγέ σε, cum τῷ σὲ gravissima significetur Thesei persona. — Quae nobis olim, eadem post Elmslejo placuit, Musgravii conjectura οὐδ' οὖν, σ' ἐάσω, i. e., Elmslejo interprete, οὐκ ἔγωγέ σε (ἔγωγε σὲ) φιλήσω, οὐδ' οὖν ἐάσω σε φιλῆσαί με (σὲ φιλῆσαι ἐμέ). Sed eodem redit vulgata lectio. Facile haec referuntur ad φιλήσω τὸ σὸν κάρα 1055. propterea quod hoc ipsum θιγεῖν nihil aliud est quam φιλῆ-

μόνοις οἷόν τε ξυνταλαιπωρεῖν τάδε·
σὺ δ' αὐτόθεν μοι χαῖρε, καὶ τὰ λοιπά μου
μέλου δικαίως, ὥσπερ εἰς τόδ' ἡμέρας.
ΘΗ. *οὔτ' εἴ τι μῆκος τῶν λόγων ἔθου πλέον,*
τέκνοισι τερφθεὶς τοῖσδε, θαυμάσας ἔχω,
οὐδ' εἰ πρὸ τοῦ 'μοῦ προὔλαβες τὰ τῶνδ' ἔπη·
βάρος γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν ἐκ τούτων ἔχει.
οὐ γὰρ λόγοισι τὸν βίον σπουδάζομεν
λαμπρὸν ποιεῖσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς δρωμένοις.
δείκνυμι δ'· ὧν γὰρ ὤμοσ', οὐκ ἐψευσάμην
οὐδέν σε, πρέσβυ· τάσδε γὰρ πάρειμ' ἄγων
ζώσας, ἀκραιφνεῖς τῶν κατηπειλημένων.
χὤπως μὲν ἁγὼν ᾑρέθη, τί δεῖ μάτην
κομπεῖν, ἅ γ' εἴσει καὐτὸς ἐκ ταύταιν ξυνών;

σαι. Probabiliter Doed.: „Theseus ubi cunctabundum Oedipum videt, ultro amplexum ejus petere putandus est; quem modeste declinat Oedipus. — Per *ἐμπείροις* (*expertis*) non Theseum, quamvis et ipsum miseriarum non inexpertum (cf. 522. seqq.), sed filias, squaloris paterni comites et pridem assuefactas malis, intelligas.“

1061. *αὐτόθεν*, *ab isto loco, ubi tu stas. Reisig.* Winsem. et Br.: *tu vero istinc mihi salve.*

1062. *μέλου*, *ἐπιμελοῦ*. Schol. „Duplicem structuram et *ἐμοὶ μέλεται τοῦδε* et *ἐγὼ μέλομαι τοῦδε*, sicut *ἐπιμέλομαι* et *ἐπιμελοῦμαι*, exemplis docet Valck. ad Phoeniss. v. 764.“ *Reisig.*

1063. Respondet hisce Oedipo, veniam praefato, si paulo prolixius dicturus esset, 1043.

1064. *θαυμ. ἔχω. ἀντὶ τοῦ ἐθαύμασα, Ἀττικῶς.* Schol. Exscripsit haec Suidas.

1065. *et ne illud quidem* (*οὐδὲ*) *miror, si de hisce prius quam de me verba fecisti. οὔτε —, οὐδὲ*, ut alibi: vid. Matth. gr. gr. §. 602. *τοῦ ἐμοῦ* pro *ἐμοῦ*: cf. 302. *τὰ τῶνδ' ἔπη*, *verba de hisce* filiabus tuis.

1071. *ἀκραιφνεῖς*, *ἀκεραίους*. Br.: *illaesasque omnibus, quae minitabatur Creon.*

1072. Libri corrupto metro et illato septenario: *χὤπως μὲν ἀγὼν οὗτος ᾑρέθη* etc. Recte Heath. aliique *ἁγὼν*, deleta interpretatione *οὗτος*. *ᾑρέθη*, *certamen profligatum est.* Sic Plut. 1. p. 432, A. *συνῃρηκὼς τὸν Μιθριδατικὸν πόλεμον.* Idem ibid. pag. 574, E. *συναιρήσων τὴν πολιορκίαν.* vide et ad Eurip. Phoen. 530. (482. *πᾶν γὰρ ἐξαιρεῖ λόγος*, *omnia enim conficit oratio.*) M. Confert ibi M. Isocratis illud Panathen. *λόγοις ἐξαίρειν* (*ἐξαιρεῖν*) *ἐπειρῶντο τὰς διαφοράς*: Juliani Imp. de Regno p. 73. ed. Spanhem. *κατεργάζεται πράγματα τοσαῦτα, ὁπόσα οὐ σίδηρος ἐξελεῖν ἰσχύσει*: denique *καθαιρεῖν πολέμους* ap. Philonem Jud. p. 269. et 354. Polybius Histor. 6, 5. §. 5., laudante Reisigio, *οἵας ἤδη γεγονέναι παρειλήφαμεν, καὶ πάλιν πολλάκις ἔσεσθαι ὁ λόγος αἱρεῖ.* Ceterum rem narrare recusat Theseus, recusavit Antigone 1041., credo, *ne ex longa longiorem facerent fabulam*, ut ait ille apud Comicum.

λόγος δ' ὃς ἐμπέπτωκεν ἀρτίως ἐμοὶ
στείχοντι δεῦρο, ξυμβαλοῦ γνώμην· ἐπεὶ
σμικρὸς μὲν εἰπεῖν, ἄξιος δὲ θαυμάσαι·
πρᾶγος δ' ἀτίζειν οὐδὲν ἄνθρωπον χρεών.
ΟΙ. τί δ' ἔστι, τέκνον Αἰγέως; δίδασκέ με,
ὡς μὴ εἰδότ' αὐτὸν μηδὲν ὧν σὺ πυνθάνει.
ΘΗ. φασίν τιν' ἡμῖν ἄνδρα, σοὶ μὲν ἔμπολιν
οὐκ ὄντα, συγγενῆ δέ, προσπεσόντα πως
βωμῷ καθῆσθαι τῷ Ποσειδῶνος, παρ' ᾧ
θύων ἔκυρον, ἡνίχ' ὡρμώμην ἐγώ.
ΟΙ. ποδαπόν; τί προσχρῄζοντα τῷ θακήματι;
ΘΗ. οὐκ οἶδα πλὴν ἕν. σοῦ γάρ, ὡς λέγουσί μοι,
βραχύν τιν' αἰτεῖ μῦθον, οὐκ ὄγκου πλέων.
ΟΙ. ποῖόν τιν'; οὐ γὰρ ἥδ' ἕδρα σμικροῦ λόγου.
ΘΗ. σοί φασιν αὐτὸν εἰς λόγους ἐλθεῖν μολόντ'
αἰτεῖν, ἀπελθεῖν τ' ἀσφαλῶς τῆς δεῦρ' ὁδοῦ.

1074. λόγος. nominativus absolutus. „Sensus videtur esse: *qui mihi rumor huc venienti modo allatus est, de eo tuam tecum reputa sententiam*, i. e. vide quid tibi statuendum sit.“ *Ex H.*

1077. Schol., emendatus a Porsono Advers. p. 167.: ἄνθρωπον δέ, φησίν, ὄντα οὐδὲν πρᾶγμα καπίζειν δεῖ. qui procul dubio legit ἄνθρωπον, non ἀνθρώπων, quod est in libris. Illud rectum esse, primus vidit M. οὐδέν' quoque pars codicum, eorumque antiquiorum, nisi quod A. et F. Paris., item Riccard., habent οὐδὲν, ut Suidas v. πρᾶγος, quod congruere ad h. l. intellexerunt interpp. Hell.: „Mihi sic a Theseo praecipi videtur: *ne minimam quidem rem esse negligendam, quippe quae interdum maximam ex se pariat.*

1079. αὐτὸν, *ipsum, per me, mea sponte.* μὴ εἰδότ'. nota synizesis.

1080. σοὶ — ὄντα, *non quidem tuum civem*, sed Argivum propter ductam Argivi regis filiam. cf. 1091. Schol.: καθ' ὑπόθεσιν ἱκετεύει ὁ Πολυνείκης πρὸς αὐτοὺς παραγγενόμενος etc.

1083. Recte Elmsl.: „ἡνίκα non ad proxima verba παρ' ᾧ θύων ἔκυρον, sed ad superiora προσπεσόντα καθῆσθαι spectare videtur. Verba igitur ἡνίχ' ὡρμώμην ἐγὼ interpretor *dum aberam ego.*“

1084. τῷ θακ. τῇ ἱκετείᾳ. Schol. min.

1086. οὐκ ὄγκου πλέων. *nec plenum negotii.* Br. *non magni momenti;* ad quod Oedipus: οὐ γὰρ — λόγου. Eurip. Troad. 1103. ὦ μεῖζον' ὄγκον δορὸς ἔχοντες ἢ φρενῶν etc.

1087. σμ. λόγου, parvi momenti. Herodot., monente M., 1, 120. λόγου οὐδενὸς γινόμεθα πρὸς Περσέων, et 3, 4. ἐόντα λόγου οὐ σμικροῦ. Jacobs.: „Quod in ara consedit, minime rem parvi momenti videtur indicare.“

1088. τὸ ἑξῆς, σοί φασιν αὐτὸν μολόντα αἰτεῖν εἰς λόγους ἐλθεῖν. Praeter necessitatem Vauvill. aliique ἐλθ. μόνον.

1089. Ita Heath. aliique. codd. ἀπελθεῖν ἀσφαλῶς, quod non ferendum. ἀσφ. τῆς δεῦρ' ὁδοῦ,

ΟΙ. τίς δῆτ' ἂν εἴη τήνδ' ὁ προσθακῶν ἕδραν;
ΘΗ. ὅρα, κατ' Ἄργος εἴ τις ὑμιν ἐγγενὴς
ἔσθ', ὅστις ἄν σου τοῦτο προσχρῄζοι τυχεῖν.
ΟΙ. ὦ φίλτατε, σχὲς, οὗπερ εἶ!
ΘΗ. τί δ' ἔστι σοι;
ΟΙ. μή μου δεηθῇς.
ΘΗ. πράγματος ποίου; λέγε.
ΟΙ. ἔξοιδ' ἀκούων τῶνδ', ὅς ἐσθ' ὁ προστάτης.

nihil mali passum (propterea), *quod huc venerit.* Br.

1090. *τήνδ' ἕδραν*, *hanc sessionem*. M., conferens Eurip. Phoeniss. 268. γονυπετεῖς ἕδρας προσπιτνῶ σ', ἄναξ. Oedip. R. 2., monente Elmsl. τίνας ποθ' ἕδρας τάσδε μοι θοάζετε;

1091. Argivum Oedipo cognatum se esse Polynices dixerat, nomine celato.

1093. Paris. A. Riccard. ἐπίσχες, ut impressi plerique. Laur. A. Paris. B. F. Vatic. (qui ὦ φίλτ') et ed. Juntina B. ἴσχες, quod barbarum recte appellat Br., cum Stephano quidem placuisset. Laur. B. ἴσχε. Paris. T. Farn. εἶχες. — Recte Heath. aliique σχὲς οὗπερ εἶ. Euripides Hecub. 962. (910.) σὺ δ' ἔτι μέμφει τῆς ἐμῆς ἀπουσίας, Σχές. Hipp. 1354. (1293.) σχές· ἀπειρηκὸς σῶμ' ἀναπαύσω. Iphig. A. 1467. (1332.) σχές· μή με προλίπῃς. *Elmsl.* ἐπίσχες interpretatio est, sublecta fortasse 798. quam inveniens ineptus aliquis Metricus, compositamque ratus ex ἐπὶ et ἴσχες, hoc dedisse videtur pro σχές. fieri etiam potest, ut forte inter se permutata fuerint similia φίλτατεσχὲς, φιλτατίσχες, quod ut magis credamus, facit corruptum istud φίλτατ' εἶχες. Revocans tamen H. ἴσχες: „Difficile," inquit, „dictu, quid in hoc genere barbarum sit. Valde enim fluctuari usus imperativorum videtur inter formas, quae ex verbis in ω et in μι terminatis originem habent. vide Porsonum ad Hecub. 830. [At nihil ibi Porsonus de hac forma, sed de κάρασχε, quod habent libri, item illud barbarum vocatum a Brunckio, cum sit, Persono judice, analogiae regulis consentaneum, nec tamen valde usitatum, etsi κάτασχε legatur ap. Eurip. Herc. fur. 1101., quo loco ille dubitanter proponit κάτισχε, nos excudi jussimus κατάσχες, quod habetur Bacch. 468., sicut παράσχες Troad. 82. Orest. 1031. MSS. quidam et Ald. μέτασχε, sed versus flagitat μετάσχες. Ipso Hecubae l. l. Porsonus κατάσχες, et recte. cf. Matth. ad Troad. l. l. et gr. gr. §. 234.] Hic quidem ἴσχες ut ad recitationem aptius est, [Inest quidem verbis ὦ φίλτατ' ἴσχες usitatissima senariorum caesura, sed cui libenter poëtae alias substituunt, metuentes Aristophaneum illud Ran. 1232. ληκύθιον ἀπώλεσεν.] ita etiam ab libris videtur commendari. Neque hic solum, sed etiam in Bianoris epigrammate, quod ex cod. Vat. p. 504. edidit Huschkius in Anal. p. 233. et Jacobsius in Anthol. Palat. (vol. 2. p. 310.), ἴσχες scriptum invenitur, sed Jacobsius scripsit ἴσχε'."

1095. *τῶνδ'*, filiarum mearum, quas intelligendas esse vidit Reisig., nec vertendum *his auditis* cum Brunckio, quod dici debuisset ἀκούων ταῦτα, ut monet H. Viri Argivi mentione facta Oedipus recordatur illorum, quae narravit Ismene 342. seqq. Schol. min. *ὁ προστάτης*. ὁ ἱκέτης, ὁ προστατῶν τῶν ναῶν. M.: „προστάτης (a προστῆναι. *Schaef.*), sup-

ΘΗ. καὶ τίς ποτ' ἐστὶν, ὃν γ' ἐγὼ ψέξαιμί τι;
ΟΙ. παῖς οὑμὸς, ὦ 'ναξ, στυγνὸς, οὗ λόγων ἐγὼ
ἄλγιστ' ἂν ἀνδρῶν ἐξανασχοίμην κλύων.
ΘΗ. τί δ'; οὐκ ἀκούειν ἔστι, καὶ μὴ δρᾶν, ἃ μὴ
χρῄζεις; τί σοι τοῦτ' ἐστὶ λυπηρὸν, κλύειν;
ΟΙ. ἔχθιστον, ὦ 'ναξ, φθέγμα τοῦθ' ἥκει πατρί·
καὶ μή μ' ἀνάγκῃ προσβάλῃς τάδ' εἰκάθειν.
ΘΗ. ἀλλ' εἰ τὸ θάκημ' ἐξαναγκάζει, σκόπει,
μή σοι πρόνοι' ᾖ τοῦ θεοῦ φυλακτέα.
ΑΝ. πάτερ, πιθοῦ μοι, κεἰ νέα παραινέσω.
τὸν ἄνδρ' ἔασον τόνδε τῇ θ' αὑτοῦ φρενὶ
χάριν παρασχεῖν, τῷ θεῷ θ', ἃ βούλεται·
καὶ νῷν ὕπεικε τὸν κασίγνητον μολεῖν.
οὐ γάρ σε (θάρσει) πρὸς βίαν παρασπάσει
γνώμης, ἃ μή σοι ξυμφέροντα λέξεται.

plex, ἱκέτης. Raro hac potestate invenias. Habet tamen Noster infra 1188. Idem λιπαρεῖ προὔστην περὶ El. 1302." M.

1096. Perperam Br. ὃν ἂν ἐγὼ φ. τι. Aeschylus Prom. 291. οὐκ ἔστιν ὅτῳ μείζονα μοῖραν Νείμαιμ' ἢ σοί: cui similia Elmsl. non pauca collegisse monet viros doctos, inprimis Monkium ad Alcest. 117. cf. infra 1328. sequ. *et quis est ille, quem quidem ego reprehendam*, i. e. quem indignum censeam, qui te conveniat? Similiter Br.

1100. recte H. secundum Doed. distinxit post λυπηρὸν hoc sensu: *quid hoc, audire, tibi molestum est?*

1101. φθέγμ'. cf. 805.

1103. *at si supplicatio*, sive status supplicis, *te id cogit*, ut eum admittas, *vide ne tutela*, in qua est, *dei tibi cavenda sit*, si id facere recusabis. „Hoc monet Theseus, videat ille, ne parum reverentem se erga deum (Neptunum) praebeat, si audire eum, qui ad aram confugerit, detrectet." *Ex H.*

1104. Ald. et edd. ante Br. μή μοι, cum officium audiendi supplicis Polynicis ad solum Oedipum pertineat, cujus ille colloquium expetit, ut monet H.

1106. τὸν ἄνδρα τόνδε. Theseum. M. Idem ad Ajac. 78. „τῷδε τἀνδρί. Haec phrasis plerumque ap. Tragicos eum ipsum, qui loquitur, designat. Neque tamen perpetuum est hoc. Vide infra v. 1285. et 1338. (1180. ὅδ' ἁνήρ, Menelaus 1233. τοῦδ' ὑπ' ἀνδρὸς, ex hoc viro, Ajace.) Oedip. Tyr. 1158. (1101. ἁνὴρ ὅδε, famulus) Oedip. Col. 1246. (1106.) Philoct. 1469. (1423. σὺν τῷδ' ἀνδρί, cum Ulysse)." quibus locis alia multa nullo negotio addas similia. Male igitur dubitat H., an Theseus ὅδε ὁ ἀνὴρ appellandus fuerit Antigonae, quemadmodum et ξένος passim audit in hac fabula, et Polynicem intelligi contendit, de quo statim Antigone καὶ νῷν ὕπεικε τὸν κασίγνητον μολεῖν. Recte Br.: *Virum hunc sine suo ipsius animo obsequi, et deo, sicut cupit.* Obsequebatur autem animo suo Theseus orando Oedipum, ut admitteret filium, nec contemneret tutelam dei; quod regem facere noluerat senex iratus 1093. sequ.

1110. λέξεται passivum est. vide Porson. ad Hecub. 297. H.

λόγων δ' ἀκοῦσαι τίς βλάβη; τά τοι καλῶς
εὑρημέν' ἔργα τῷ λόγῳ μηνύεται.
ἔφυσας αὐτόν· ὥστε μηδὲ δρῶντά σε
τὰ τῶν κάκιστα δυσσεβεστάτων, πάτερ,
θέμις σέ γ' εἶναι κεῖνον ἀντιδρᾶν κακῶς,
ἀλλ' αὐτόν. εἰσὶ χἀτέροις γοναὶ κακαί,
καὶ θυμὸς ὀξύς· ἀλλὰ νουθετούμενοι
φίλων ἐπῳδαῖς ἐξεπᾴδονται φύσιν.
σὺ δ' εἰς ἐκεῖνά μοι τανῦν ἀποσκόπει

σε

1111. Pessimo exemplo H. librorum tantum non omnium scripturam καλῶς (nam soli Paris. B. et Vatic. καλά, et sequente versu ἔργω) mutavit, κακῶς suum obtrudens Sophocli. Recte elegantissimus Grotius: *Audire voces quid nocet? Quidquid bene Animo repertum est, vocis indicio patet.* - Hellero hoc dicere videtur virgo regia: *Fieri tamen possit, ut is aliquid boni meditetur: hoc quomodo ad nos perveniat, nisi eum audiveris?* Cui assentior.

1113. μηδὲ pro μήτε primus Br., H. μή γε, quod γὲ repeti dicit post σὲ 1115.

1114. ita Toup. in Suid. v. καταινέσαντος, quem fere secuti sunt editores. libri κακίστων. pro adverbio est κάκιστα.

1115. θέμις. Dawesius Miscell. crit. p. 342. aliique θέμιν, quod recepit Elmsl.; sed videndum, an indeclinabile sit θέμις in formula θέμις ἐστὶν, id quod arbitratur Buttmannus gr. gr. uber. t. 1. p. 232., probante H. Plato Gorgia p. 505. C. ἀλλ' οὐδὲ τοὺς μύθους φασὶ μεταξὺ θέμις εἶναι καταλείπειν, ἀλλ' ἐπιθέντας κεφαλήν. Aeschyl. Suppl. 340. πότερα κατ' ἔχθραν ἢ τὸ μὴ θέμις λέγεις; Xenoph. Oecon. 2, 11. πῶς θέμις εἶναί σοι καὶ ἐκ πολέμου σώζεσθαι; plura in hanc rem vide ap. Buttmann., Reisig., Elmsl., Doed., H. — κακῶς, ἀλλ' αὐτόν. sic libri, vel αὐτὸν, praeter Ricc., in quo legitur ἀλλὰ σεαυτὸν, quae est interpretatio. A. Paris. ἀλλ' αὐτόν. Puncto nunc distinguunt post κακῶς, nec intellecto αὐτὸν varia comminiscuntur, quorum quod plerisque omnibus placuit, Brunckianum ἀλλ' ἔα 'υτὸν pro ἀλλ' ἔα αὐτὸν (idem Dawes. sic scribi posse putaverat ἀλλ' ηὐτόν) inusitatum est durissimumque, ut quod ne pronuntiari quidem non distortis labiis possit. Recte, ni fallor, codd. ἀλλ' αὐτὸν, *sed ipsum*, i. e. *praesertim*, sive *et quidem*, te ipsum sponte tua, neque injuriis nunc a filio provocatum. Tatius ed. Jacobs. pag. 134. κόρην ἐωνησάμην, ὦ δέσποτα, καλὴν, ἀλλὰ χρῆμά τι κάλλους ἄπιστον. quo modo Latini quoque *sed* usurpant, velut Plautus dixit Rud. 702. *Idum, Turbalio, curriculo adferto duas Clavas* ... LA. *Quas clavas?* DAE. Sed *probas:* Phaedrus Fab. 4, 16, 19. odore *canibus anum*, sed *multo*, *replent*. Possis etiam ἀλλὰ interpretari *certe, saltem*, ut ab ultione abstinendum esse Antigone dicat Oedipo, si non omnino, at *certe* non lacessito injuria. Servavit Elmsl. quoque scripturam librorum, nisi quod et ipse plene interpunxit post κακῶς: H. male edidit ἀλλ' ἔα αὐτόν.

1116. γοναὶ, *soboles*.

1118. ἐπῳδὴ figurate dici solet. „Aeschyl. Prom. 172. καί μ' οὔτι μελιγλώσσοις ἐπαοιδαῖσι θέλξει. Eurip. Hipp. 478. (456.) εἰσὶν δ' ἐπῳδαὶ καὶ λόγοι θελκτήριοι.“ *Jacobs.*

1119. ἐκεῖνά μοι. libri ἐκεῖνα μή. Cam.: „Jubet priorum meminisse. Impos enim animi Oe-

πατρῷα καὶ μητρῷα πήμαθ', ἅπαθες·
κἂν κεῖνα λεύσσῃς, οἶδ' ἐγώ, γνώσει κακοῦ
θυμοῦ τελευτὴν, ὡς κακὴ προσγίγνεται·
ἔχεις γὰρ οὐχὶ βαιὰ τἀνθυμήματα,
τῶν σῶν ἀδέρκτων ὀμμάτων τητώμενος.
ἀλλ' ἡμὶν εἶκε. λιπαρεῖν γὰρ οὐ καλὸν
δίκαια προσχρῄζουσιν, οὐδ' αὐτὸν μὲν εὖ
πάσχειν, παθόντα δ' οὐκ ἐπίστασθαι τίνειν.
ΟΙ. τέκνον, βαρεῖαν ἡδονὴν νικᾶτέ με
λέγοντες· ἔστω δ' οὖν ὅπως ὑμῖν φίλον.
μόνον, ξέν', εἴπερ κεῖνος ὧδ' ἐλεύσεται,

dipus et patrem interfecit, quamvis ignarus, et postea se oculis privavit. Vult igitur eum irascentem compescere Antigone, jubetque vetera eum revolvere, in quibus inventurus sit, qualis soleat esse irae exitus." quem *μοι* legisse animadvertit Doed., idque sententiam requirere intellexit, nec tamen ponere ausus est in nullo repertum codice, sed interpunctione juvari posse locum ratus haec edidit: *σὺ δ' εἰς ἐκεῖνα, μὴ τὰ νῦν, ἀποσκόπει, πατρῷα* etc.; quo sensu olim Naogeorgus, nesciente Doed.: *at tu noli in haec praesentia, Sed in illa materna et paterna incommoda, Quae passus es, mentis oculos figas tuae.* Sed contorta haec ratio, recteque H. excudi jussit *ἐκεῖνά μοι*, quod Scholiasten habuisse in suis exemplaribus existimat, ita haec commentantem: *τὰ περὶ τὴν πήρωσιν λέγοι ἄν. οὐ γὰρ τὰ ἐξ ἀρχῆς πραχθέντα ὀνειδίζει αὐτῷ, ἀλλ' ἃ ἀπὸ* (ita H.; libri *ἀλλ' ἀπὸ*, Doed. *ἀλλ' ἃ ὑπὸ*) *τῆς ἄγαν ὀργῆς ἀπέβη. τούτου γὰρ αὐτὸν ἀποτρέπειν βούλεται.* De *μοι* et *μὴ* confusis agit Elmsl. in annotatis ad Euripidis Medeam. Causa erroris sonorum *η* et *οι* similitudo in dialecto *ἁπλοελληνικῇ*, qua inde a seculo post Christ. nat. undecimo utuntur Graeci, a quibus profecta sunt antiquissima scriptorum ejus nationis apographa.

1121. ita Pierson. Veris. p. 250., Tyrwhittus, alii. codd. mendose *λύσῃς*.

1123. Schol. min. *οὐ βαιά*. M. Br. etc. *οὐχὶ βαιά*. Laur. A. et Paris. F. *οὐχὶ βίαια*, quod eodem redit. ceteri MSS. *οὐ βίαια*, omissa paragoge, ut saepius factum monet Br. Heath. aliique *οὐ βίαια*. Hesych., a Br. emendatus in lex. Soph.: *βαιόν· ὀλίγον, μικρόν. Σοφ. δὲ Οἰδίποδι ἐν Κολωνῷ οὐ βαιὰ ἀντὶ τοῦ ἄφθονα καὶ πολλά.*

1124. *ἀδέρκτων* ab effectu. vide annot. ad Antig. 742., 810. etc.

1127. *τίνειν ἀμείβεσθαι*. Schol.

1128. *βαρ. ἡδονήν*. accusativus appositionis, ita accipiendus, quasi dictum sit *βαρείᾳ ἡδονῇ*. vide Matth. gr. gr. §. 426, 1. etc. Br.: *Nata, vincitis me vestra oratione, ut vobis morem geram in re mihi permolesta.* Recte ille, sed haec latina prolixa ac diffusa, graeca brevia et concinna, ut quae maxime.

1130. *ἐλεύσεται*. rariorem hanc formam esse monent ap. poëtas scenicos: legitur enim praeterquam h. l. tribus tantum aliis, Trach. 595., Aeschyl. Prom. 853., Suppl. 531. prosae quoque orationis scriptoribus fere inusitata est: vid. Elmsl. ad Eurip. Heracl. 210. Moeris: *ἄπεισιν Ἀττικῶς. ἀπελεύσεται Ἑλληνικῶς.*

μηδεὶς κρατείτω τῆς ἐμῆς ψυχῆς ποτέ.
ΘΗ. ἅπαξ τὰ τοιαῦτ', οὐχὶ δὶς, χρῄζω κλύειν,
ὦ πρέσβυ. κομπεῖν δ' οὐχὶ βούλομαι· σὺ δὲ
σῶς ἴσθ', ἐάν περ κἀμέ τις σώζῃ θεῶν.
ΧΟ. Ὅστις τοῦ πλέονος μέρους χρῄζει, τοῦ μετρίου παρεὶς, as., 2 gl. στ.
ζώειν, σκαιοσύναν φυλάσσων ἐν ἐμοὶ κατάδηλος ἔσται· as., gl. et archil.
ἐπεὶ πολλὰ μὲν αἱ μακραὶ ἁμέραι κατέθεντο δὴ as., 2 gl.
λύπας ἐγγυτέρω· τὰ τέρποντα δ' οὐκ ἂν ἴδοις ὅπου,

1131. τῆς ἐμῆς ψυχῆς, vitae meae, i. e. mei. Br.: *ne quis vitam meam in sua potestate habeat.* Conferri jubet H. 1099. sequ., 1109. sequ., 1252., ex quibus locis intelligitur, metuere Oedipum, nec sine causa metuere ne Polynices quoque id agat, ut se ex Attica abducat invitum. Schol. min. κρατείτω. ὥστε ἀπὸ τῶν ἐνταῦθά με μεταστῆσαι.

1134. σῶς pro vitiosa librorum scriptura σῶν primus Scal. in editionis Steph., quae 1568. excusa est, exemplari illo, quod servatur Lugduni in bibliotheca Academica, ut annotavit Bakius. cf. Valck. ad Eurip. Hippol. 304. et de ὢν intelligendo Matth. gr. gr. §. 550.

1135. Chorus non hic insectatur nimias et inexplebiles hominum cupiditates generaliter, ut existimavit Cam. et eum secutus Johnsonus (auctore Schol.), sed eorum nimiam vitae longioris cupiditatem etc. *Heath.* Quippe sordet ei, miserias Oedipi, tanti viri, contemplato, vita humana, qui praesertim et ipse cum aliis, tum senectae molestiis prematur. Ordo verborum hic est: ὅστις χρῄζει ζώειν (τὸ ζώειν. ζωήν: vide annot. ad 828.) τοῦ πλέονος μέρους, παρεὶς (ζώειν) τοῦ μετρίου (μέρους), *qui expetit vitam majoris partis, negligens minoris*, i. e. qui longiorem potius quam breviorem vitam expetit.

1136. Ἀμέτρως edd. mediae αἰεὶ φυλάσσων. „σκαιοσύναν φυλάσσων dicitur ut θυμὸν, γλῶσσαν, νοῦν τρέφειν Ajac. 1143. (1050. ἡ γλῶσσά σου τὸν θυμὸν ὡς δεινὸν τρέφει.) Antig. 1101. (καὶ γνῷ τρέφειν τὴν γλῶσσαν ἡσυχωτέραν.)" M. „ἐν ἐμοὶ, *apud me, me judice.* Matth. gr. gr. §. 577. Oedip. T. 677. (640. ἐν δὲ τοῖσδ' ἴσος.) Trach. 621. (οὔτι μὴ σφαλῶ γ' ἐν σοί ποτε.)" etc. *Doed.*

1137. ἐπεὶ — ἐγγυτέρω. H.: „Sensus est: *multa jam longior vita propius dolori admovit* (admovere solet): i. e. longa vita saepe eo adduxit res humanas, ut plus doloris quam voluptatis haberent."

1138. Libri ἴδοις ὁπότ' ἄν τις vel ὁπόταν τις, F. Paris. ὁππότ' ἄν τις. Schol. in A. Laur.: γρ. ὅπου ὅτ' ἄν τις. Recte igitur Elmsl. et H. ὅπου, quod ante quam eum codicem evolvit, conjectura assecutus erat Elmsl. in annot. ad Ajac. 33., cum nobis olim placuisset ἴδοις ποτὲ, Ὅταν τις etc., quorum ὅταν pariter isto scholio confirmatum iidem viri docti etiam ipsi in ordinem receperunt. ὅπου sic usurpatum esse monet Elmsl. Oedip. R. 873. (μάλιστα δ' αὐτὸν εἴπατ', εἰ κάτισθ', ὅπου.) Antig. 304. (τί δὲ ῥυθμίζεις τὴν ἐμὴν λύπην, ὅπου;) Ajac. 103. (ἢ τοὐπίτριπτον κίναδος ἐξῄρου μ', ὅπου.) 829. (ἄνδρα μὴ λεύσσειν, ὅπου.)

ὅταν τις εἰς πλέον πέσῃ i. d.
τοῦ θέλοντος, οὐδ' ἔπι κόρος, ἰσοτέλεστος Ἄϊδος ὅτε μοῖρ', t. t.
ἀνυμέναιος, ἄλυρος, ἄχορος, ἀναπέφηνε, as., 2 ith.
θάνατος, εἰς τελευτάν. ith.
μὴ φῦναι τὸν ἅπαντα νικᾷ λόγον· τὸ δ', ἐπὴν φανῇ, ἀντ.

1139. sequ. Ut *τὸ πολὺ τοῦ θέλοντος* (voluntatis, cupidinis), ita etiam *τὸ πλέον* dictum monet H., sensumque esse hunc: *si quis in id, quod in cupiendo nimium est, incidit*, i. e. si quis modum in cupiendo excedit. *οὐδ' ἔπι κόρος* Vatic., similiterque alii MSS. et pleraeque omnes edd. soli A. Laur. et F. Paris. *οὐδ' ἔπι κοῦρος*. Rectum *οὐδ' ἔπι κόρος*, hoc sensu: *nunquam esse, quo quis gaudeat, si immodice amet vitam, et ne tum quidem ea satiari ejusmodi homines, cum mors tandem subrepat.* H.: *ὁ δ' ἐπίκουρος, ἰσοτέλεστος* etc., ut hoc dicat Chorus: *non videas quae oblectent, quum quis in nimiam vivendi cupiditatem incidit: sed opifera postremo mors aeque interitum adducit, quum Parca sine hymenaeis, sine lyra, sine choreis apparet.* „*ἐπίκουρον*," inquit, „satis constat dici opiferum: unde *κακῶν* et *νόσου ἐπίκουρος* ap. Euripidem. Est autem sic dictus, ut alibi *Θάνατος Παιὰν*, vitae malis medelam afferens. Nec *θάνατος ἰσοτέλεστος Ἄϊδος* tautologiam continet: nam Orci appellatione significatur discessus ad Inferos, quamque in Orco vitam degunt mortui." Sic ille, cujus sententiae quominus subscribam, primum id me impedit, quod durior mutatio ista est scripturae antiquae; tum illud, quod hac servata omnia melius cohaerent, fortiorque est illa sententia, quam interpretati sumus, quam haec, quae placet Hermanno, re nulla juvari senes decrepitos, sed tandem etiam ipsos mori. Verba vulgata sic ordinat Elmsl. *οὐδ' ἔπι* (pro *ἔπεστι*) *κόρος, ὅτε Ἄϊδος μοῖρα ἰσοτέλεστος, ἀνυμέναιος, ἄλυρος, ἄχορος*, (*δηλονάτι*) *θάνατος, ἀναπέφηνεν εἰς τελευτάν*. haec autem addit interpretandi causa: „*οὐδ' ἔπι κόρος*, *neque adest satietas*, scilicet *vitae et commodorum ejus. ἰσοτέλεστος Ἄϊδος μοῖρα mors omnibus communis* aut tale quiddam significare videtur. *Ἄϊδος μοῖρα*, ut *θανάτου μοῖρα* ap. Aeschylum Pers. 920., *μοῖραν θανάτου* ap. Euripidem Med. 987. (935.) *θάνατος* superiorum verborum interpretatio est." *μοῖρ'* et nos olim, et nunc Elmsl.; alii *Μοῖρ'*. cui subjecta vox propria *θάνατος*, ut, monente Doed., *χαλινῶν* ap. Aeschylum Theb. 207. (*ἱππικῶν δ' ἀΰπνων πηδαλίων διὰ στόμα, Πυριγενετᾶν χαλινῶν.*)

1141. Similiter de Marte Euripides Phoen. 795. (732.) seqq. cf. Wakef. Trag. Delect. 1. p. 86., 2. p. 336. *Hell.* Significantur isto modo res tristes, quemadmodum *ἄλυρον ἔλεγον* dixit Eurip. Hel. 177., *ἄλυρον μοῦσαν* Phoen. 971., *ἀχόρους στοναχὰς* Androm. 994., *ἄτας ἀχορεύτους* Troad. 121.

1143, 4. *πάνυ ἄριστον ἀνθρώποις τὸ μὴ φῦναι, παρὰ τὸ λεγόμενον* (Theogn. 76.) *ἀρχὴν μὲν μὴ φῦναι ἐπιχθονίοισιν ἄριστον. τὸ δ' ἐπεὶ φανῇ. τοῦτο τὸ ἑξῆς· ἐπεὶ δὲ φανῇ, τὸ βῆναι ἐκεῖθεν ὅθενπερ ἥκει ὡς τάχιστα παραπολὺ τῶν ἄλλων δεύτερόν ἐστιν ἐκείνου, τοῦ* (male libri *τὸ*) *μὴ φῦναι καθόλου.* Schol. Ex hac opinione Burtonus natam esse monet consuetudinem non tantum barbarorum, sed etiam cultioris ingenii nationum, exequias hominum cum hilaritate celebrandi; qua de re laudat Valer. Max.

βῆναι κεῖθεν, ὅθεν περ ἥκει, πολὺ δεύτερον, ὡς τάχιστα·
ὡς εὖτ' ἂν τὸ νέον παρῇ κούφας ἀφροσύνας φέρον,
τίς πλάγχθη πολύμοχθος ἔξω, τίς οὐ καμάτων ἔνι,
φόνοι, στάσεις, ἔρις, μάχαι,
καὶ φθόνος; τό τε κατάμεμπτον ἐπιλέλογχε πύματον ἀκρατὲς,
ἀπροσόμιλον γῆρας ἄφιλον, ἵνα πρόπαντα
κακὰ κακῶν ξυνοικεῖ.
ἐν ᾧ τλάμων ὅδ', οὐκ ἐγὼ μόνος, as., ant. et i. d. br. ἐπ.
πάντοθεν βόρειος ὥς τις ἀκτὰ t. tr. br.
κυματοπλὴξ χειμερία κλονεῖται, as., chor. d. et i. c.

2, 6, 12., Melam 2, 2., Solinum Polyhistor. c. 10. „Hanc sententiam antiquae fabulae Sileno tribuebant, qui quum a Mida captus esset, hoc ei muneris pro sua missione dedisse scribitur: docuisse regem, *non nasci homini longe optimum esse; proximum autem quamprimum mori.* Ita Cic. Tuscul. 1, 48., ad quem locum vide quae collegit Jo. Davisius." *Br.* κεῖθεν ὅθεν περ pro κεῖσε ὅθεν περ dictum esse monent per attractionem, de qua vidd. H. in annotatis ad Vigerum p. 941., Buttmann. ad Plat. Crit. cap. 4. p. 45, B. (πολλαχοῦ γὰρ καὶ ἄλλοσε ὅποι ἂν ἀφίκῃ, ἀγαπήσουσί σε) etc.

1145. κούφας, κουφονόους, Simonides Brunck. Anal. 1. p. 145. θνητῶν δ' ὄφρα τις ἄνθος ἔχῃ πολυήρατον ἥβης, Κοῦφον ἔχων θυμὸν πόλλ' ἀτέλεστα νοεῖ. *Ex Hell.*

1146. i. e. τίς καμάτων πολύμοχθος πλάγχθη ἔξω (τοῦ νέου), τίς (καμάτων) οὐκ ἔνι; *quis molestus labor aberrare* (velut a scopo, i. e. *abesse*) *solet a juventute, quis non inesse?* Schol. τίς πλάγχθη. τοῦτο ἰδίως ἐξήνεγκε. βούλεται δέ τι τὸ τοιοῦτον σημαίνειν, τίς ἂν πλαγχθείη τῶν πολλῶν μόχθων; — τίς οὐ καμάτων ἔνι; ταῦτα ὑπεροπτικῶς (Br. ἐρωτηματικῶς, H. ὥσπερ ἐρωτηματικῶς.) εἴρηται κατὰ τοιαύτην ὑπόκρισιν (responsionem), καθ' ἣν ἐμφαίνεται πρότερον μὲν, ὅταν εἴπῃ, τίς πλάγχθη τῶν μόχθων τῶν πολλῶν, ὑπακουόμενον τὸ τοιοῦτον, οὐδείς· πάλιν δὲ, ὅταν ἑξῆς ἐπιζεύξῃ, τίς οὐ καμάτων ἔνι; τὸ πᾶς. βούλεται γὰρ καὶ νῦν κατὰ τὸ ὅμοιον λέγειν οὐδείς ἐστι κάματος, ὃς οὐκ ἔνεστιν. qui cum ἰδίως hoc dictum ait, significare voluit, ni fallor, κάματον aberrare dici a juventa, non hominem a καμάτοις, quod vulgarius. Mire H.: πολὺ μόχθος, quod sit τίς μόχθος πλάγχθη πολὺ ἔξω; *quis longe discedit labor?*

1148. ἐπιλέλογχε, sortitur, consequitur. Conferri jubet Elmsl. Heynium ad Pindaricum ἀκέρδεια λέλογχε θαμινὰ κακαγόρως Olymp. 1, 84. ἀκρατὲς — οὐ τὸ ἀκόλαστον, ἀλλὰ τὸ ποιοῦν πάρεσιν, ὡς μὴ ἔχειν τὸν γέροντα κρατεῖν ἑαυτοῦ. Eustath. ad Il. K. p. 790., quem laudavit Br., vertens: *viribus defecta* (senectus).

1150. κακὰ κακῶν, *mala malorum*, i. e. summa mala, quemadmodum et nostrates dicunt *die Uebel der Uebel*. Similia memorat M. ἔσχατ' ἐσχάτων κακὰ Philoct. 65., τἀγαθὰ τῶν ἀγαθῶν in epigr. Incerti Anthol. Steph. p. 20., τέχνην τεχνῶν καὶ ἐπιστήμην ἐπιστημῶν

ὡς καὶ τόνδε κατάκρας δειναὶ κυματοαγεῖς as., 2 pher.
ἆται κλονέουσιν ἀεὶ ξυνοῦσαι, a. d. h. log.
αἱ μὲν ἀπ' ἀελίου δυσμᾶν, da. tr. h.
αἱ δ' ἀνατέλλοντος, αἱ δ' ἀνὰ μέσσαν as., chor. et pher.
ἀκτῖν', αἱ δὲ νυχιᾶν ἀπὸ Ῥιπᾶν. as., dm. et cr. d. c.
AN. Καὶ μὴν ὅδ' ἡμῖν, ὡς ἔοικεν, ὁ ξένος, i. tr.

ap. Philonem Jud. de constitutione Principis, vol. 2. p. 362. etc. Suidas: κακὰ κακῶν. Διοκλῆς Βάκχῃ· πλύνεῖτε (Elmsl. πλυνεῖ τε τὰ) κακὰ τῶν κακῶν ὑμᾶς. πρεσβυτικῶν κακῶν σωρὸν dixit Aristophanes Plut. 270., quo loco haec laudantur ab interpretibus in senectutem jactata: φοβοῦ τὸ γῆρας· οὐ γὰρ ἔρχεται μόνον. (P. Syrus: *Metue senectam: non enim sola advenit.*) τὸ γῆρας ὥσπερ βωμός ἐστι τῶν κακῶν· Πάντ' ἔστ' ἰδεῖν εἰς τοῦτο καταπεφευγότα. Bion ap. Diog. Laert. 4, 7, 3, 48. τὸ γῆρας ὅρμος κακῶν etc.

1154. ὡς καὶ τόνδε etc. anacoluthon: praecessit enim ἐν ᾧ τλάμων ὅδε, cui congrueret κλονεῖται vel quiddam simile; sed mutavit poëta constructionem, verba ὡς καὶ etc. referens ad praegressa πάντοθεν — κλονεῖται. — κατάκρας, funditus, prorsus. Conferunt πυρὶ πρῆσαι κατάκρας Antig. 206., κατάκρας ὀλέσας βίοτον Eurip. Hipp. 1305., sed ibi meliores libri κατὰ γᾶς. vide, quos Elmsl. laudat, Homeri interpp. ad Il. O, 557.

1155. κλονέουσιν, tanquam venti, ab omni parte flantes, quod fieri solet in tempestate.

1157. ἀνατ., ἀπ' ἀνατ. — ἀνὰ μέσσαν ἀκτῖνα, *a meridie*, dictum ut ἀνὰ τὸν ποταμὸν et similia. vid. Matth. gr. gr. §. 579, 2.

1158. ἀκτῖν', radium κατ' ἐξοχὴν, i. e. radium solis, sive solem. — Ῥιπᾶν. τὰ ἀπὸ τῶν ὀρῶν φησι τῶν προσαγορευομένων Ῥιπαίων. οὕτω δὲ καλοῦσι Ῥιπαῖα ὄρη. λέγει δὲ αὐτὰ ἐννύχια διὰ τὸ πρὸς τῇ δύσει κεῖσθαι. μέμνηται δὲ καὶ Ἀλκμὰν, λέγων οὕτως· Ῥιπὰς (Br. Ῥιπᾶς: imo Ῥίπας,) ὄρος ἔνθεον ὕλα, (sic membr. Laur., non ὕλας, ut vulgo) Νυκτὸς μελαίνας στέρνον. M.: „νυχιᾶν. Non de nocturno tantum tempore dicitur, verum et de locis quibuscunque tenebrosis. Schol. Apollonii Rhod. in lib. 3, 846. νύκτα τὸν ἀφώτιστον τόπον φασί. — Ῥιπᾶν. Riphaeì montes satis noti. Ῥίπας aliquando dictos esse, non adeo pervulgatum est, ut vel eo nomine locus Aristotelis mereatur afferri ex Meteorolog. lib. 1. c. 13. ὑπ' αὐτὴν δὲ τὴν ἄρκτον, ὑπὲρ τῆς ἐσχάτης Σκυθίας, αἱ καλούμεναι Ῥῖπαι, περὶ ὧν τοῦ μεγέθους λίαν εἰσὶν οἱ λεγόμενοι λόγοι μυθώδεις. In iis fontes Tanais collocat Lucanus 3, 273. Eustath. in Odyss. p. 843. (1967, 30. καὶ Ῥίπη μὲν πόλις, καὶ) ὄρος Ῥῖπαι. (ῥιπὴ δὲ ἡ πνοὴ, ὀξυτόνως.)" ῥιπαὶ venti dicuntur cum alibi, tum apud Apoll. Rhod. 1, 1015., 4, 1687., ne ῥιπὰς ἀνέμων Antig. 126. commemorem; sed eorum aliena ab hisce mentio, ut in quibus non partes diei significentur, sed regiones coeli, unde erumpere dicuntur, more ventorum, ἆται. Putide enim Soph. tempora enumerans et vesperi et mane, meridieque et noctu excruciari Oedipum dixisset. Recte Doed.: „νύχιαι sunt montes *septentrionem versus siti*, ut ἕσπερος θεὸς Pluto appellatur in Oed. T. 178., quia

ἀνδρῶν γε μοῦνος, ὦ πάτερ, δι' ὄμματος
ἀστακτὶ λείβων δάκρυον, ὧδ' ὁδοιπορεῖ.
ΟΙ. τίς οὗτος;
ΑΝ. ὅνπερ καὶ πάλαι κατείχομεν
γνώμῃ, πάρεστι δεῦρο Πολυνείκης ὅδε.
ΠΟ. οἴ μοι, τί δράσω; πότερα τἀμαυτοῦ κακὰ
πρόσθεν δακρύσω, παῖδες, ἢ τὰ τοῦδ' ὁρῶν
πατρὸς γέροντος, ὃν ξένης ἐπὶ χθονὸς
ξὺν σφῷν ἐφεύρηκ' ἐνθάδ' ἐκβεβλημένον,
ἐσθῆτι σὺν τοιᾷδε, τῆς ὁ δυσφιλὴς
γέρων γέροντι ξυγκατῴκηκεν πίνος,
πλευρὰν μαραίνων· κρατὶ δ' ὀμματοστερεῖ
κόμη δι' αὔρας ἀκτένιστος ᾄσσεται·
ἀδελφὰ δ', ὡς ἔοικε, τούτοισιν φορεῖ
τὰ τῆς ταλαίνης νηδύος θρεπτήρια.
ἁγὼ πανώλης ὄψ' ἄγαν ἐκμανθάνω,

occidentem versus putabatur aditus Orci." — ἀπὸ sequente ῥ posteriorem producit, more Attico.

1160. μοῦνος, μονούμενος.

1161. ἀστακτὶ, *affatim*, lacrimis utique non stillantibus, sed pleno rivo fluentibus. Hesych. ἄστακτον· οὐ καταστάζον, ἀλλὰ ῥύδην. Suidas. ἀστακτί· πολυστακτὶ, πολυδακρύτως. τὸν νεκρὸν παραπέμπων ἔκλαιεν ἀστακτί. Philostratus Heroic. p. 714. ὅ τε Πρωτεσίλεως ἀστακτὶ δακρύει. cf. 1539.

1162. ὅνπερ — γνώμῃ. *quem jam pridem praesagiebamus animo.* Winsem. Minus bene Br.: *quem et olim cogitabamus.*

1164. Comparant simillima, quae habet Euripides Phoen. 1232. Schol. παραφυλάττου πάλιν τὴν τέχνην τῆς ῥητορείας αὐτοῦ, ὅτι οὐκ εὐθέως ἐπὶ τὴν ὑπόθεσιν αὐτοῦ ἀπαντᾷ, ἀλλὰ προκατασκευάζει τὰ ὅλα εἰς εὔνοιαν.

1168. τῆς. ἧς. vide 85., 689.

1169. γέρων πίνος, *vetus squalor*, ut γ. λόγος Eurip. H. f. 26., γ. πέπλος Theocr. 7, 17. etc. συγκατ., *cohabitare solitus est, inolevit, adhaesit*, metaphora satis usitata: vide 1058. — πίνος, *squalor*, Scal., Br. et ab eo editores: libri πόνος.

1170. πλ. μαρ. „*tabefaciens illius infirmum latus.* synecdoche, pro corpore toto." *Naogeorgus.*

1171. ἀκτένιστος. (*impexa.*) Pollux 2, 34. διεκτενισμένον δὲ ἐρεῖς, καὶ κτενίζειν, καὶ ἀκτένιστος, ὡς Σοφοκλῆς. *Elmsl.* Est haec descriptio personae σπαρτοπολίου, memoratae a Polluce 4, 19, 133., quae propria erat senum miserorum. *Doed.* ᾄσσεται. passivum hoc passim usurpat epica poësis, perraro scenica. *Schaef.* cf. Porson. ad Eurip. Or. 1427.

1172. ἀδελφά. κοινὰ δὲ τούτοις, ὡς ἔοικε, γίγνεται. Schol. „Grammaticus ap. Bekkerum p. 341. ἀδελφά· ὅμοια, παραπλήσια. Noster Antig. 192. (178.) καὶ νῦν ἀδελφὰ τῶνδε κηρύξας ἔχω." *Elmsl.* Ibi Schol. ἴσα, ὅμοια. german. *verwandt*, angl. *akin to it.*

1173. θρεπτ., *alimenta*, non, ut alibi, mercedem altoribus debitam. Annotavit Br. Simile βίου τροφεῖα, *victum*, 306.

καὶ μαρτυρῶ κάκιστος ἀνθρώπων τροφαῖς,
ταῖς σαῖσιν ἥκειν τἄλλα (μὴ 'ξ ἄλλων πύθῃ)·
ἀλλ' ἔστι γὰρ καὶ Ζηνὶ σύνθακος θρόνων
Αἰδὼς ἐπ' ἔργοις πᾶσι, καὶ πρὸς σοί, πάτερ,
παρασταθήτω· τῶν γὰρ ἡμαρτημένων
ἄκη μέν ἐστι, προσφορὰ δ' οὐκ ἔστ' ἔτι. —
τί σιγᾷς;
φώνησον, ὦ πάτερ, τι· μή μ' ἀποστραφῇς.
οὐδ' ἀνταμείβει μ' οὐδέν, ἀλλ' ἀτιμάσας
πέμψεις, ἄναυδος, οὐδ' ἃ μηνίεις φράσας; —
ὦ σπέρματ' ἀνδρὸς τοῦδ', ἐμαὶ δ' ὁμαίμονες,
πειράσατ' ἀλλ' ὑμεῖς γε κινῆσαι πατρὸς
τὸ δυσπρόσοιστον κἀπροσήγορον στόμα,
ὡς μήγ' ἄτιμον, τοῦ θεοῦ γε προστάτην,
οὕτως ἀφῇ με, μηδὲν ἀντειπὼν ἔπος.

1175. τροφαῖς, *propter victum a me tibi non praebitum.*

1176. ἥκειν, γενέσθαι, εἶναι. Ajac. 592. ἐκ πατρῴας ἥκων γενεᾶς ἄριστος, ubi vide annotata. Male post ἥκειν distinguitur, sentiente etiam Doederlino. Hoc dicit Polynices, ceteris nominibus, τἄλλα, se vituperandum esse, tanquam pessimum, idque se ipsum ingenue confiteri (μὴ ἐξ ἄλλων πύθῃ), nisi quod jam reverentia (αἰδὼς) sibi debeatur illa, quae adversus miseros supplicesque adhiberi soleat. μὴ 'ξ ἄλλων πύθῃ proverbiali formula dicitur, monente Vauvill., ut μηκέτ' ἄλλοθεν πύθῃ Elect. 1159., ubi H.: „Quod dicit μηκέτ' ἄλλοθεν πύθῃ, cujusmodi plurima reperiuntur, hanc vim habet, ut sit *ipse tibi dico.*" Nihil hic mutandum, nec commemoratione dignae sunt conjecturae, quibus haec non intelligentes vexarunt.

1179, 80. τῶν γὰρ — ἔτι. posse corrigi peccata, augeri non posse dicit. *Ex H.* προσφορά, προσθήκη. vide 541.

1185. σπέρματα, *semina*, soboles, gnatae. cf. 293. Ovid. Fast. 2, 384. *Ilia Vestalis coelestia* semina *partu Ediderat.* — ἐμαὶ δ' ὁμ. refertur δὲ ad μὲν, intelligendum in σπέρματα. vidd. Elmsl. et H. ad Eurip. Med. 940. (918.) cf. supra 287.

1186. ἀλλά, *saltem*, ut 260. etc.

1187. τὸ δυσπρ. τὸ δυσπροσπέλαστον. Schol. ἤτοι ἀπρόσιτον. Schol. min.

1188. Ita H. secundum Reisigium et vett. edd., in quibus habetur μήτ' ἄτιμον. scripti μή μ' ἄτ. Eurip. Or. 1554. ὡς μή γ' ἔχῃς σύ, quo loco item Aldus μήτ', ut monet H. Solent confundi hae particulae. — προστάτην. cf. 1095.

1189. libri vett. οὕτως μ' ἀφῇ γε praeter Ricc., in quo legitur ἀφῆκε. edd. Triclin. οὕτως ἀφῇ γε: sed inutilis particula, id quod intellexit Elmsl., tentans οὕτως ἀφιῇ, ut ἀφιῶσι ap. Aristophanem Lys. 157. Perperam H. οὕτω μ' ἀφῇ γε, cum οὕτως, quod libri habent, indicio sit, sequentis vocabuli initialem litteram fuisse vocalem; quo animadverso facile intelligitur, μὲ forte transpositum induxisse Metricos male feriatos, ut adderent γὲ ad fulciendum versum.

ΑΝ. λέγ', ὦ ταλαίπωρ', αὐτὸς ὧν χρείᾳ πάρει·
τὰ πολλὰ γάρ τοι ῥήματ', ἢ τέρψαντά τι,
ἢ δυσχεράναντ', ἢ κατοικτίσαντά πως,
παρέσχε φωνὴν τοῖς ἀφωνήτοις τινά.
ΠΟ. ἀλλ' ἐξερῶ (καλῶς γὰρ ἐξηγεῖ σύ μοι),
πρῶτον μὲν αὐτὸν τὸν θεὸν ποιούμενος
ἀρωγὸν, ἔνθεν μ' ὧδ' ἀνέστησεν μολεῖν
ὁ τῆσδε τῆς γῆς κοίρανος, διδοὺς ἐμοὶ
λέξαι τ' ἀκοῦσαί τ' ἀσφαλεῖ ξὺν ἐξόδῳ.
καὶ ταῦτ' ἀφ' ὑμῶν, ὦ ξένοι, βουλήσομαι,
καὶ ταῖνδ' ἀδελφαῖν, καὶ πατρὸς κυρεῖν ἐμοί·
ἃ δ' ἦλθον, ἤδη σοι θέλω λέξαι, πάτερ.
γῆς ἐκ πατρῴας ἐξελήλαμαι φυγὰς,
τοῖς σοῖς πανάρχοις οὕνεκ' ἐνθακεῖν θρόνοις
γονῇ πεφυκὼς ἠξίουν γεραιτέρᾳ.
ἀνθ' ὧν μ' Ἐτεοκλῆς, ὢν φύσει νεώτερος,
γῆς ἐξέωσεν, οὔτε νικήσας λόγῳ,
οὔτ' εἰς ἔλεγχον χειρὸς οὐδ' ἔργου μολὼν,

1190. ὧν χρείᾳ (pro διὰ χρείαν, ut monet M., τοῖς παρεστῶσιν κακοῖς Eurip. Suppl. 998. aliaque similia conferens, qualia habet etiam Matth. gr. gr. §. 408, b. πάρει, *quorum causa ades.*

1191. Hoc dicit Antigona. Expone causam adventus tui: multa enim et explicate loquendo fit, ut quis vel gratum quid, vel acerbum vel miserabile dicat, quo qui prius obstinate tacebat, ad respondendum commoveatur. *Ex H.*

1195. τὸν θεὸν, Neptunum. ποιούμενος ἀρωγὸν, *mihi advocans.*

1196. ἔνθεν — μολεῖν, *a quo*, i. e. a cujus ara seu templo, *me huc arcessivit.* cf. 242.

1198. λέξαι τ' ἀκ. τ'. vide annot. ad 169. ἀσφ. ξὺν ἐξ. *tuto cum commeatu.* Br.

1199. βουλήσομαι. pro βούλομαι dictum videtur, idiomate Attico, ut Oedip. R. 1024., Eurip. Med. 244. Doed.: „Haec anomalia etsi certo consilio, (?) non tamen caret ratione. Dici potuit vel κυρεῖν βούλομαι, vel κυρήσω. (?) Nunc utrumque commiscuit poëta" etc. Similiter Tragici τί λέξεις; dicere videntur pro τί λέγεις; de quo vid. H. annot. ad Viger. 164.

1201. ἃ δ' ἦλθον. λείπει ἡ διὰ, ἵν' ᾖ δι' ἃ ἦλθον. Schol. vid. Matth. gr. gr. §. 477, d.

1203. πανάρχοις, regiis.

1204. γονῇ γεραιτέρᾳ. Usitatius foret γονῇ γεραίτερος, quod dixit Homerus Il. 21, 489., sed amat insolentiora Sophocles.

1207. οὐδ' ἔργου H. libri vitiose οὔτ', Ald. οὐκ'. — εἰς ἐλ. χειρός. cf. 776. χειρὸς οὐδ' ἔργου dictum pro ἔργου χειρὸς per ἓν διὰ δυοῖν, ut existimat Doed., quo modo concursus evitetur duorum genitivorum. Possis etiam ἔργον intelligere specimen aliquod fortitudinis sive ingenii, quale illud est, quo dando procos vincit Ulysses Homericus; nam minus

πόλιν δὲ πείσας. ὧν ἐγὼ μάλιστα μὲν
τὴν σὴν Ἐριννὺν αἰτίαν εἶναι λέγω·
ἔπειτα κἀπὸ μάντεων ταύτῃ κλύων.
ἐπεὶ γὰρ ἦλθον Ἄργος εἰς τὸ Δωρικὸν,
λαβὼν Ἄδραστον πενθερὸν ξυνωμότας
ἔστησ' ἐμαυτῷ, γῆς ὅσοιπερ Ἀπίας
πρῶτοι καλοῦνται καὶ τετίμηνται δορὶ,
ὅπως, τὸν ἑπτάλογχον εἰς Θήβας στόλον
ξὺν τοῖσδ' ἀγείρας, ἢ θάνοιμι πανδίκως,
ἢ τοὺς τάδ' ἐκπράξαντας ἐκβάλοιμι γῆς.

placet, quod aliquando visum Doederlino, ἔλεγχον χειρὸς esse *certamen singulare*, ἔργον autem *proelium*.

1210. κλύων A. Paris. B. Laur. Ricc. et impressi ante Br. is ex aliis dedit, quod minus elegans, κλύω. κλύων rursus Reisig. Elmsl. etc. Comparant Oedip. R. 699. τὸν δὲ Λάϊον, φύσιν Τίν' εἶχε, φράζε, τίνα δ' ἀκμὴν ἥβης ἔχων.

1211. Ἄργος τὸ Δωρικόν. Bene monet humanissimus Buttmannus, celebriorem ejus nominis urbem intelligendam esse, quam Doricam, i. e. Peloponnesiacam, Tragicus appellet propterea, ut ab Argo Amphilochio discernatur. Homerus, laudante H., Iliad. 2, 681. ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Ἄργος ἔναιον, — Μυρμιδόνες δὲ καλεῦντο καὶ Ἕλληνες καὶ Ἀχαιοί. Hoc Argos idem Amphilochiö. cf. Eustath. ad Dionys. Perieg. 419. Strabo 9, 5. sub initium: λοιπὸν δ' ἐστὶ (Thessaliae) τὸ ἑσπέριον, ὃ περικλείουσιν Αἰτωλοὶ, καὶ Ἀκαρνᾶνες, καὶ Ἀμφίλοχοι, καὶ τῶν Ἠπειρωτῶν Ἀθαμᾶνες, καὶ Μολοττοὶ etc.

1212. Ἄδραστον, regem Argivorum, de quo Apollodorus 1, 9., Hyginus fab. 69. etc.

1213. γῆς Ἀπίας, Peloponnesi, ita appellatae a medico quodam Api, secundum Aeschylum Suppl. 268., ut refert M., laudans praeterea ejusdem fabulae 784., Pausaniam p. 123. (2, 5.), qui tamen alium Apin intelligit, Telchinis filium, regis Sicyoniorum, Tzetzen in Lycophronem 176. aliosque. Apollodorus 2, 1, 1. Φορωνεὺς δὲ (Inachi filius), ἁπάσης τῆς ὕστερον Πελοποννήσου προσαγορευθείσης δυναστεύων, ἐκ τῆς Λαοδίκης νύμφης Ἆπιν καὶ Νιόβην ἐγέννησεν. Ἆπις μὲν ουν εἰς τυραννίδα τὴν ἑαυτοῦ μεταστήσας δύναμιν, καὶ βίαιος ὢν τύραννος, ὀνομάσας ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν Πελοπόννησον Ἀπίαν, ὑπὸ Θελξίονος καὶ Τελχῖνος ἐπιβουλευθεὶς, ἄπαις ἀπέθανε, καὶ νομισθεὶς θεὸς ἐκλήθη Σάραπις, ad quem locum vidd. Heynius et interpp. H.: „Apis, ut Sicyonii teste Pausania 2, 5, 5. ferebant, rex fuerat Peloponnesi, a quo tota Peloponnesus nomen Apiae terrae accepit. Ex iis, quae de eo rege Aeschylus Suppl. 270. seqq. refert, intelligitur, nomen illud τὸν ἤπιον significare, fabulamque illam ad vitae humanioris cultum in illis locis introductum spectare. Simul apparet, magis cum ea nominis derivatione productionem primae syllabae adjectivi Ἄπιος, quae Tragicis usitata est, quam correptionem, quae Epicis placuit, convenire.“ cf. infra 1575.

1215. ἑπτάλογχον. cf. 1221, 2.

1216. πανδίκως, παντελῶς, πάντως, ut Trach. 1247. πράσσειν ἄνωγας οὖν με πανδίκως τάδε etc.

εἶεν. τί δῆτα νῦν ἀφιγμένος κυρῶ;
σοὶ προστροπαίους, ὦ πάτερ, λιτὰς ἔχων,
αὐτός τ' ἐμαυτοῦ, ξυμμάχων τε τῶν ἐμῶν,
οἳ νῦν ξὺν ἑπτὰ τάξεσι, ξὺν ἑπτά τε
λόγχαις, τὸ Θήβης πεδίον ἀμφεστᾶσι πᾶν·
οἷος δορυσσοῦς Ἀμφιάρεως, τὰ πρῶτα μὲν
δόρει κρατύνων, πρῶτα δ' οἰωνῶν ὁδοῖς·
ὁ δεύτερος δ' Αἰτωλὸς Οἰνέως τόκος
Τυδεύς· τρίτος δ' Ἐτέοκλος Ἀργεῖος γεγώς·
τέταρτον Ἱππομέδοντ' ἀπέστειλεν πατὴρ
Ταλαός· ὁ πέμπτος δ' εὔχεται κατασκαφῇ
Καπανεὺς τὸ Θήβης ἄστυ δῃώσειν τάχα·
ἕκτος δὲ Παρθενοπαῖος Ἀρκὰς ὄρνυται,
ἐπώνυμος τῆς πρόσθεν ἀδμήτης χρόνῳ
μητρὸς λοχευθεὶς πιστὸς Ἀταλάντης γόνος·
ἐγὼ δὲ, σὸς, κεἰ μὴ σὸς, ἀλλὰ τοῦ κακοῦ

1218. εἶεν transitioni servit. vidd. F. A. Wolf. ad Platon. Symp. 4, 2., Viger. ejusque interpp. 5, 6, 9., Reisig. ad h. l. etc. Moeris: εἶεν Ἀττικῶς· ἄγε δὴ Ἑλληνικῶς.

1220. ita Reisk. aliique. libri αὐτός γ', menda frequenti.

1221. ξὺν — λόγχαις, i. e. *et septem hastas manibus gerentes.* ab his septem imperatorum hastis totus exercitus vocatur ἑπτάλογχος 1215.

1223. ita Reisig. aliique, quia δορυσσόος est ap. Hesychium. libri δορύσσους. „Septem ducum descriptio praeterquam in Aeschylea fabula cognomini atque Euripidis Phoenissis 100. — 200., ejusdemque Supplicibus 885. — 955. ed. Herm., reperitur ap. Diodorum Sic. 4, 64. 65. et Apollodorum 3, 6. Verum discrepant illi inter se nominum memoria" etc. *Reisig.* Schaefer.: „τὰ πρῶτα μέν. Sequitur sine articulo πρῶτα δ': quod notandum."

1224. δόρει Reisig. auctore H. ap. Erf. in annot. ad Ajac. 1109. libri infirmo numero δορί. κρατύνων, κρατῶν. Reisig.: *princeps bello atque augurandi arte.* — „οἰωνῶν ὁδοῖς. De divinatione ex avibus omnia fere dedit Spanhem. ad Callim. Lav. Pallad. 123." M.

1229. τάχα Paris. A., Ricc., ut Ald. et edd. vett. ceteri MSS. πυρί, quod aegre construendum tamen praetulit H., τάχα correctoribus deberi dicens, cum contra esse videatur.

1231. ἐπώνυμος. παρὰ τὸ παρθένος οὕτω κληθείς. Schol.

1232. πιστὸς γόνος, qui fidem facit, se filium esse μητρὸς ἀδμήτης, ipse ἀδμής. Er.: *Atalantae partu editum se probans*, eodem, ni fallor, sensu. neque aliter M. Minus significanter H., virgula distinguens post λοχευθείς: *sextus autem Parthenopaeus Arcas venit, a matre diu quondam virgine, unde nomen habet, partu editus, fidus Atalantae filius*, i. e. fidus Polynici socius; cui interpretationi subsidio venit 1305.

1233. σὸς, σὸς ὤν. Hoc in mente habet: *ego vero dux sum illorum, qui quum tuus sim filius, te per hasce puellas tuamque ipsius*

πότμου φυτευθεὶς, σός γε τοι καλούμενος,
ἄγω τὸν Ἄργους ἄφοβον εἰς Θήβας στρατόν.
οἵ σ' ἀντὶ παίδων τῶνδε καὶ ψυχῆς, πάτερ,
ἱκετεύομεν ξύμπαντες, ἐξαιτούμενοι
μῆνιν βαρεῖαν εἰκάθειν ὁρμωμένῳ
τῷδ' ἀνδρὶ τοὐμοῦ πρὸς κασιγνήτου τίσιν,
ὅς μ' ἐξέωσε κἀπεσύλησεν πάτρας.
εἰ γάρ τι πιστόν ἐστιν ἐκ χρηστηρίων,
οἷς ἂν σὺ πρόσθῃ, τοῖσδ' ἔφασκ' εἶναι κράτος.
πρός νύν σε κρηνῶν, πρὸς θεῶν ὁμογνίων,
αἰτῶ πιθέσθαι καὶ παρεικάθειν, ἐπεὶ
πτωχοὶ μὲν ἡμεῖς καὶ ξένοι, ξένος δὲ σύ·
ἄλλους δὲ θωπεύοντες οἰκοῦμεν σύ τε
κἀγὼ, τὸν αὐτὸν δαίμον' ἐξειληφότες·
ὁ δ' ἐν δόμοις τύραννος, ὢ τάλας ἐγὼ,
κοινῇ καθ' ἡμῶν ἐγγελῶν ἁβρύνεται.
ὃν, εἰ σὺ τῇ 'μῇ ξυμπαραστήσει φρενὶ,

animam oramus, ut adjuves expeditionem nostram. Ex H. Frustra igitur Br. *ἐγὼ δ'*, *ὁ σός*.

1236. *ἀντὶ* idem valet quod *πρὸς* in obtestationibus. — *Br.* Idem monuit, hoc ipso l. l., H. ad Viger. annot. 369.

1237. Jungat fortasse aliquis *ἐξαιτ. μῆνιν*: sed *μῆνιν εἰκάθειν τινὶ* dictum est ut *graves iras Marti redonabo* ap. Horat. Carm. 3, 3, 30. — *Hell.*

1239. *τῷδ' ἀνδρί.* *δεικτικῶς* Br. addidit *ἐμοί*). *καὶ ἐστὶ πυκνὸς ἐν τῷ τοιούτῳ Σοφ.* Schol.

1240. *ὅς — πάτρας.* hyperbaton pro *ὅς μ' ἐξ. πάτρας κἀπεσύλησεν.* A. Paris. haud male *ἐξέωσεν.*

1242. *utris tu accesseris, horum victoriam fore praedixit deus.* Br.

1243. *παθητικόν ἐστι τὸ πρὸς πατρῴων κρηνῶν ὁρκοῦν, ὡσεὶ ἔφη πρὸς τῶν ἐκθρεψάντων σε ὑδάτων.* Schol. *θεῶν ὁμ.* Photius ap. Br. in lex. Soph. *ὁμόγνιοι θεοί, οὓς οἱ* (*οἷς οἱ* Ruhnken. ad Tim. p. 192., *ὅσοις* Doed.) *συγγενεῖς κοινῶς ὀργιάζουσιν.* Iidem *θεοὶ ἐγγενεῖς* dicuntur El. 404., ubi vidd. annotata.

1246. *οἰκοῦμεν. ζῶμεν.* Lucian. de Astrolog. *ἀλλ' ἐν μιῇ ὥρῃ οἰκέουσι.* M.

1247. sic libri praeter unum Laur. B., qui habet *ἐξειληχότες*, ut Br. aliique auctore Valck. ad Eurip. Hipp. 809. Qui alterum servavit cum Reisigio atque Doed., H.: „Non de fortuna," inquit, „quam a fatis sibi destinatam sustineant, dictum est hoc verbum, sed de ea, quam ab illis, a quibus patria pulsi sint, acceperint. *Mendici sumus et hospites, aliisque servientes vivimus, et ego et tu, eadem sorte accepta.* Hinc statim Eteoclis gaudentis eorum miseria mentio injicitur."

1249. Hesych.: *ἁβρύνεται: κοσμεῖται.* Grammaticus ap. Bekker. p. 322. addit: *θρύπτεται, καυχᾶται.* Aeschyl. Ag. 1214. *ἁβρύνεται γὰρ πᾶς τις εὖ πράσσων πλέον.* Elmsl.

1250. ita, nisi quod habent *ξυμπαραστήσῃ*, vel *ξυμπαραστήσῃ*, Laur. B., Ricc., Reisk. Br. etc. Recte

βραχεῖ ξὺν ὄγκῳ καὶ χρόνῳ διασκεδῶ·
ὥστ' ἐν δόμοισι τοῖσι σοῖς στήσω σ' ἄγων,
στήσω δ' ἐμαυτὸν, κεῖνον ἐκβαλὼν βίᾳ.
καὶ ταῦτα σοῦ μὲν ξυνθέλοντος ἔστι μοι
κομπεῖν· ἄνευ σοῦ δ' οὐδὲ σωθῆναι σθένω.
ΧΟ. τὸν ἄνδρα, τοῦ πέμψαντος οὕνεκ', Οἰδίπου,
εἰπὼν ὁποῖα ξύμφορ', ἔκπεμψαι πάλιν.
ΟΙ. ἀλλ' εἰ μὲν, ἄνδρες, τῆσδε δημοῦχος χθονὸς
μὴ 'τύγχαν' αὐτὸν δεῦρο προσπέμψας ἐμοὶ
Θησεὺς, δικαιῶν ὥστ' ἐμοῦ κλύειν λόγους,
οὔ τ' ἄν ποτ' ὀμφῆς τῆς ἐμῆς ἐπῄσθετο·
νῦν δ' ἀξιωθεὶς εἶσι, κἀκούσας γ' ἐμοῦ
τοιαῦθ', ἃ τὸν τοῦδ' οὔποτ' εὐφρανεῖ βίον.
ὅς γ', ὦ κάκιστε, σκῆπτρα καὶ θρόνους ἔχων,
ἃ νῦν ὁ σὸς ξύναιμος ἐν Θήβαις ἔχει,
τὸν αὐτὸς αὑτοῦ πατέρα τόνδ' ἀπήλασας,
κἄθηκας ἄπολιν, καὶ στολὰς ταύτας φορεῖν,
ἃς νῦν δακρύεις εἰσορῶν, ὅτ' ἐν πόνῳ

Br.: „Verbum activum est et transitivum συμπαριστάναι, quod extat ap. Pindar. Ol. 6, 72. hic vero neutra significatio obtinet, quae soli formae mediae inest.“

1251. βρ. ξὺν ὄγκῳ. *facili negotio*. Br. pro χρόνῳ solus Ricq. πόνῳ, ut vett. edd., quod Schaefero et Reisigio videtur interpretamentum vocis ὄγκῳ, alieno loco insertum.

1254. Recentiores libri μὲν σοῦ, quod placuit Hermanno cum propterea, quod in concludenda oratione μὲν aptius jungatur verbis primariis, tum quia σοῦ ξυνθ. nihil sit nisi repetitio eorum, quae modo dicta sint, ut neque opus hic sit particula μὲν, nec σοῦ recte videatur sub ictu metrico collocatum esse.

1256. τοῦ πέμψαντος. Thesei. cf. 1258. seqq. Reisig. Elmsl. H. Οἰδίπους.

1257. ἔκπεμψαι. *dimitte hinc a te*. H.

1258. δημοῦχος. cf. 1013.

1260. δικ. δίκαιον κρίνων. Schol. Particulam ὥστε vim verbi intendere putat H., ut aut per *adeo* aut per *vel* exprimi possit. vid. idem ad Viger. additam 2. pag. 949.

1261. ὀμφὴν non simpliciter vocem suam dicit, sed ut adsignificetur praedictio futuri. H.

1262. ἀξ. εἶσι. *dignus habitus abibit*. Winsem. „Respondet verbis Polynicis 1183. ἀλλ' — ἄναυδος.“ *Jacobs*.

1264. ὅς γ', ὦ κάκιστε. δαιμονίως τῇ ἀποστροφῇ χρῆται ἀπὸ τοῦ Χοροῦ ἐπὶ τὸν Πολυνείκην ὁ Οἰδίπους. παραφύλαξον δὲ, πῶς οἱ αὐτοὶ τῶν λόγων γίγνονται τῶν μὲν θηλειῶν (filiarum) ἐγκώμιον, τούτου δὲ κατηγόρημα. Schol. Similis orationis conversio est Eurip. Hecub. 1179. (1137.), ut ibi annotavit Porsonus. Elmsl. confert 851.

1267. καὶ — φορεῖν. καὶ ἔθηκας, i. e. ἐποίησας, αὐτὸν φορεῖν ταύτας στολάς.

ταὐτῷ βεβηκὼς τυγχάνεις κακῶν ἐμοί.
οὐ κλαυστὰ δ' ἐστὶν, ἀλλ' ἐμοὶ μὲν οἰστέα
τάδ', ὥσπερ ἂν ζῶ σοῦ φονέως μεμνημένος.
σὺ γάρ με μόχθῳ τῷδ' ἔθηκας ἔντροφον,
σύ μ' ἐξέωσας· ἐκ σέθεν δ' ἀλώμενος
ἄλλους ἐπαιτῶ τὸν καθ' ἡμέραν βίον.
εἰ δ' ἐξέφυσα τάσδε μὴ 'μαυτῷ τροφοὺς
τὰς παῖδας, ἦ τἂν οὐκ ἂν ἦν, τὸ σὸν μέρος·
νῦν δ' αἵδε μ' ἐκσώζουσιν, αἵδ' ἐμαὶ τροφοὶ,
αἵδ' ἄνδρες, οὐ γυναῖκες, εἰς τὸ συμπονεῖν·
ὑμεῖς δ' ἀπ' ἄλλου, κοὐκ ἐμοῦ, πεφύκατον.
τοιγάρ σ' ὁ δαίμων εἰσορᾷ μὲν οὔ τί πω,
ὡς αὐτίκ', εἴπερ οἵδε κινοῦνται λόχοι
πρὸς ἄστυ Θήβης. οὐ γάρ ἐσθ' ὅπως πόλιν
* κείνην ἐρεῖ τις· ἀλλὰ πρόσθεν αἵματι
πεσεῖ μιανθεὶς, χὠ ξύναιμος ἐξ ἴσου·

1270. Deteriores libri κλαυτά. Ejusmodi formarum subtile quoddam discrimen esse suspicatur H. et h. l. et Oedip. R. 362. (346. οὐχ ὥστε γ' εἰπεῖν γνωστόν.), ut κλαυτὸς proprie sit *defletus*, deinde, ad exemplum aliorum verbalium, *lacrimabilis*, κλαυστὸς autem *lacrimandus*, i. e. quem convenit defleri. cf. 1595. — οἰστέα, ferenda sine lacrimis.

1271. ὥσπερ — μεμνημένος, *utcunque vivam tui ut interfectoris mei memor.* H. Frustra Br. ἕως περ.

1272. ἔντροφον, *innutritum hisce laboribus, semper in his malis versantem.* „μόχθῳ — ἔντροφον. i. e. εἰς τόνδε τὸν μόχθον ἔβαλες, ἐν ᾧ νῦν τρέφομαι, i. e. εἰμί.“ *Jacobs.*

1273. ἐκ σέθεν, *per te.* Winsem.

1276. τὸ σὸν μέρος, *quantum in te est.*

1279. Arripit conviciandi occasionem ab ipso Polynice, id v. 1233. jam suspicante, subministratam. *Hell.*

1280. εἰσορᾷ, *ulciscitur.* cf. 1436. *Schaef.*

1281. ὡς αὐτίκ' ὄψεται, ut interpretatur Steph.

1283. ἐρεῖ τις. sic libri, nullo sensu, qui quidem huc pertineat: nam Hermanni interpretatio haec *non est enim ut quis civitatem jactet illam urbem* quid sibi velit, non sane intelligo. Turnebus ἐρείψεις perspicua quidem sententia, sed incerta auctoritate. Probaverunt id tamen Br. aliique, ut qui melius isti ulceri remedium non invenirent. Equidem scribendum censeo ἀρεῖ sensu medii, i. e. capiet, auferet, quod aptissimum, codicumque simillimum scripturae. sic apud Euripidem Iphig. T. 168. τίν' ἐκ τῆς τῆς, quod corruptum legitur in C. Parisiensi, hoc esse suspicatus sum τινάκτης τίς. Contra MS. Anthol. Palat. VI, 195, 2. ἀριβρεμέταν a manu 1. pro ἐριβρεμέταν. cf. 1415. αἴρειν sensu de medio tollendi frequens est in novo Testamento. Quodsi hoc displicuerit, haud intercedam quominus ponatur ἑλεῖ ab αἱρέω, quae vox aeque vicina est vulgatae lectioni. nam etsi perraro invenitur haec futuri forma, tamen Eu-

τοιάσδ' ἀρὰς σφῷν πρόσθε τ' ἐξανῆκ' ἐγὼ,
νῦν τ' ἀνακαλοῦμαι ξυμμάχους ἐλθεῖν ἐμοὶ,
ἵν' ἀξιῶτον τοὺς φυτεύσαντας σέβειν,
καὶ μὴ 'ξατιμάζητον, εἰ τυφλοῦ πατρὸς
τοιώδ' ἔφυτον· αἵδε γὰρ τάδ' οὐκ ἔδρων.
τοιγὰρ τὸ σὸν θάκημα καὶ τοὺς σοὺς θρόνους
κρατοῦσιν, εἴπερ ἐστὶν ἡ παλαίφατος
Δίκη ξύνεδρος Ζηνὸς ἀρχαίοις νόμοις·
σὺ δ' ἔῤῥ' ἀπόπτυστός τε κἀπάτωρ ἐμοῦ,
κακῶν κάκιστε, τάσδε συλλαβὼν ἀρὰς,
ἅς σοι καλοῦμαι, μήτε γῆς ἐμφυλίου
δόρει κρατῆσαι, μήτε νοστῆσαί ποτε
τὸ κοῖλον Ἄργος, ἀλλὰ συγγενεῖ χερὶ
θανεῖν, κτανεῖν θ' ὑφ' οὗπερ ἐξελήλασαι.
τοιαῦτ' ἀρῶμαι, καὶ καλῶ τὸ Ταρτάρου

ripides Hel. 1221. dixit *ἐλθὼν δ' ἐς οἴκους ἐξελῶ κόσμον νεκρῷ*, ubi vidd. Matth. et, quem laudat, Reisig. Comment. crit. in Soph. Oedip. Col. p. 365.; quibus quae opponunt Elmsl. atque H. in annotatis ad 1454. (1361.) hujus tragoediae, ubi *ἐλεῖ* pro *ἐπεὶ* editum est a Reisigio, non eo valere debent, ut istam formam prorsus abjudicemus a scriptoribus Atticis, praesertim iis, qui insolentia sectantur, in quibus est Sophocles.

1285. vide, si tanti est, annotata de his rebus ad 408.

1288. *καὶ μὴ — ἔφυτον*. *neque existimetis, rem esse nullius momenti, quod talia in caecum patrem committitis*. Jacobs. Similiter H.: *neu leve esse ducatis, si miseri caecique patris tales estis tamque impii filii.*

1291. *κρατοῦσιν ἀραὶ*, quod vidit Br. H.: „Itaque, inquit, Dirae et sede illa tua ad aram Neptuni, et solio in urbe Thebarum potiuntur.“ Doed.: —„Praesens fiduciam vaticinantis indicat. Sic vates in Lucilii epigr. 44. (Anthol. Palat. XI, 163.) *πάντες, ἔφη, νικᾶτε*. De accusativo post *κρατεῖν* vid. Matth. ad Batrachom. 62.“ cf. Matth. gr. gr. §. 338, b. — „*εἴπερ — νόμοις*. Pro Jove dixit *Ζηνὸς ἀρχαίοις νόμοις*, quia sensus, qui verbis subest, eo redit, ut dicat *si quidem Justitia incolumes servat Jovis antiquas leges.* Viderat hoc Br.“ *Ex H.*

1292. *Δίκη ξύν. Ζηνός*. Pindarus Ol. 8, 28. *σώτειρα, Διὸς Ξενίου πάρεδρος Θέμις*. ad quem locum vide Schmidii notam. Supra 1177. *Αἰδὼς* dicitur Jovis adsidere solio.

1293. *ἔῤῥε*. Timaeus lex. p. 20. *ἔῤῥε· φθείρου· ἀπαλλάττου*. Br.: *in malam rem abi*. Aliquanto lenius est *στεῖχε* 1303. — *ἐμοῦ*, *quod ad me attinet*. vid. Matth. gr. gr. §. 316.

1293. *καλ. ἐπικαλοῦμαι*. *Editores Erf.*

1294. *συλλαβὼν*, *tecum auferens.*

1295. *γῆς ἐμφ.* *terrae patriae.*

1296. *δόρει* pro *δορὶ* Reisig. aliique, ut 580., 1224.

1297. *τὸ κοῖλον Ἄργος*. vide 843.

1299. ita primus H. ad Hecub. 341. Vulgo *τοῦ Ταρτ.*

στυγνὸν πατρῷον Ἔρεβος, ὥς σ' ἀποικίσῃ·
καλῶ δὲ τάσδε δαίμονας· καλῶ δ' Ἄρη,
τὸ σφῷν τὸ δεινὸν μῖσος ἐμβεβληκότα.
καὶ ταῦτ' ἀκούσας στεῖχε, κἀξάγγελλ' ἰὼν
καὶ πᾶσι Καδμείοισι, τοῖς σαυτοῦ θ' ἅμα
πιστοῖσι συμμάχοισιν, οὕνεκ' Οἰδίπους
τοιαῦτ' ἔνειμε παισὶ τοῖς αὑτοῦ γέρα.

ΧΟ. Πολύνεικες, οὔτε ταῖς παρελθούσαις ὁδοῖς
ξυνήδομαί σοι, νῦν τ' ἴθ' ὡς τάχος πάλιν.

ΠΟ. οἴ μοι κελεύθου, τῆς τ' ἐμῆς δυσπραξίας,
οἴ μοι δ' ἑταίρων! οἷον ἆρ' ὁδοῦ τέλος

1300. *πατρῷον*, *patrium*, *cognatum:* non enim ad vivum haec resecanda sunt. Heynius ad Hesiod. Theog. 116. seqq. in ed. Wolf.: „*Ex Chao*," inquit, „*alii omnia ducebant;* alii cum Chao Noctem, Erebum, Tartarum conjungebant, Terra exclusa" etc.

1300. *ὥς σ' ἀπ.*, *ut te hinc abstrahat.* H.

1301. *τάσδε δαίμονας.* Furias. *Ἄρη.* Schol. ad Ajac. 655.: ὁ *Ἄρης δὲ ἡ λύσσα, ἡ μανία.* Ibidem M. monet, veteres non solum bella, sed omne genus malorum, pestes, morbum caducum, coecitatem, insaniam, ad Martem retulisse; quam in rem laudat Cic. Somn. Scip. c. 4. (*Tum rutilus, horribilisque terris, quem Martem dicitis.*) Ovid. in Ibin 215. (*Te fera nec quidquam placidum spondentia' Martis Sidera presserunt, falciferique senis.*) Claudian. Epigr. 26. (*Quod furis, adversi dedit inclementia Martis*) etc. cf. Lobeck. ad eundem locum, Elect. 1309., 1343. „Martis mentio gravior etiam apparebit, si memineris, infensum illum antiquitus fuisse Thebanis propter occisum draconem filium. vid. Eurip. Phoen. 944. (876.) seqq." *Hell.*

1304. *καὶ πᾶσι Καδμ.*, *vel omnibus Cadmeïs*, i. e. Thebanis. Ita H., non *καὶ — τὲ* dici monens, ut *τὲ — καί*: quod arbitratus Br. sic vertit: *Cadmeïsque cunctis, et tuis simul fidelibus sociis.*

1307. *ταῖς παρ. ὁδοῖς*, *ob susceptum huc iter.* Br.

1308. *ξυνήδομαι*, *vehementer gaudeo. αὐξητικὸν* est *σὺν* et h. l. et apud Euripidem Med. 135. (*οὐδὲ συνήδομαι — ἄλγεσι δώματος*), Hippol. 653. (*ὀργῇ συντεθηγμένος φρένας*), Rhes. 912. (*οὐ μὴν θανόντι γ' οὐδαμῶς ξυνήδομαι*) etc. vid. Zeun. ad Viger. 9, 5. extrem. 6. *οὔτε ξυνήδομαι* dictum pro *ἀλγῶ* per *λιτότητα.* Familiariter additum *σοι*, non ad praepositionem referendum, sed pertinet *ξυνήδομαι* ad *ταῖς παρ. ὁδοῖς.*

1309. *καὶ αὕτη δευτέρα ἐστὶν ὥσπερ δέησις, καὶ παθητικωτάτη ἐν τῷ ἀπολοφύρεσθαι αὐτὸν, τεχναζομένη πάνυ πιθανῶς.* Schol.

1310. *οἷον ὁδοῦ τέλος ἀφ.* sic intelligendum est, ut accusativi pendeant e notione verbi eum casum regentis, quod latet in verbo quod positum est, veluti *οἷον ὁδοῦ τέλος ἐλάβομεν ἀφωρμηθέντες.* H. Idem non plene distinguendum esse monet post *ἐγὼ* sequente versu, sed hanc unam esse exclamationem *οἷον ἆρ' ὁδοῦ τέλος τοιοῦτον ἀφωρμήθημεν:* nam interdum *οἷος* ita dici, ut sequatur aliud praedicatum; cujus locutionis prope eandem vim esse ac si *ὡς* dicatur pro *οἷος.* Ita Aeschylus Ag. 572. *χειμῶνα δ' εἰ λέγοι τις οἰω-*

Ἄργους ἀφωρμήθημεν, ὢ τάλας ἐγώ,
τοιοῦτον, οἷον οὐδὲ φωνῆσαί τινι
ἔξεσθ' ἑταίρων, οὐδ' ἀποστρέψαι πάλιν,
ἀλλ' ὄντ' ἄναυδον τῇδε συγκύρσαι τύχῃ!
ὦ τοῦδ' ὅμαιμοι παῖδες, ἀλλ' ὑμεῖς, ἐπεὶ
τὰ σκληρὰ πατρὸς κλύετε τοῦδ' ἀρωμένου,
μή τοί με πρὸς θεῶν σφώ γ', ἐάν γ' αἱ τοῦδ' ἀραὶ
πατρὸς τελῶνται, καί τις ὑμὶν εἰς δόμους
νόστος γένηται, μή μ' ἀτιμάσητέ γε,
ἀλλ' ἐν τάφοισι θέσθε κἀν κτερίσμασι·
καὶ σφῷν ὁ νῦν ἔπαινος, ὃν κομίζετον,
τοῦδ' ἀνδρὸς, οἷς πονεῖτον, οὐκ ἐλάσσονα
ἔτ' ἄλλον οἴσει τῆς ἐμῆς ὑπουργίας.
ΑΝ. Πολύνεικες, ἱκετεύω σε πεισθῆναί τί μοι.
ΠΟ. ὦ φιλτάτη, τὸ ποῖον, Ἀντιγόνη; λέγε.
ΑΝ. στρέψαι στράτευμ' εἰς Ἄργος ὡς τάχιστά γε,
καὶ μὴ σέ τ' αὐτὸν καὶ πόλιν διεργάσῃ.
ΠΟ. ἀλλ' οὐχ οἷόν τε· πῶς γὰρ αὖθις αὖ πάλιν
στράτευμ' ἄγοιμι ταὐτὸν, εἰσάπαξ τρέσας;

νοκτόνον, Οἷον παρεῖχ' ἄφερτον Ἰδαία χιών.

1312. τινὶ Br. aliique auctore Tyrwhitto. codd. vitiose τινά.

1313. οὐδ' ἀπ. πάλιν. *rursus avertere, sive effugere*, τοιοῦτον τέλος ὁδοῦ, talem profectionis exitum meae, diras patris. Perperam Br. *nec fas pedem referre.*

1315. ἀλλὰ, *saltem.* cf. 206.

1317. σφώ γ' H. auctore Elmslejo in annot. libri mendose σφῶϊν, vel σφῶν. ut etiam infra 1345. Ingeniose Doed. in annot. μή τοί με, πρὸς σφὼ θεῶν, ἐάν γ' αἱ etc., intellecto λίσσομαι, quam ellipsin exemplis illustrari monet a Valck. ad Phoen. 1659. et ab Elmslejo ad Eurip. Iphig. A. 1233.

1322. τοῦδ' ἀνδρὸς, *ab hoc viro* (Oedipo). B., referens κομίζετον ad τοῦδ' ἀνδρός. sed recte Hell. hisce verbis jungere videtur ἔπαινος. quare distinximus post κομίζετον.

1323. τῆς ἐμ. ὑπ. *ob officium mihi praestitum.* Br.

1323. sic aliquot MSS., in his A. Paris., et edd. vett. In aliis τὸ est omissum, pro eoque 3 recentiores habent μοι, quod placuit Hermanno.

1327. ita Br. aliique. Minus recte libri σέ γ', perpetua harum particularum confusione.

1328, 9. πῶς — τρέσας; *quomodo enim easdem copias rursus reducere possim, subito concepto metu?* ἄγοιμι, non ἄγοιμι ἂν, ut ψέξαιμι 1096., ubi vide annotata. Recte H.: „Tot duces tantaque vis militum, tam longis laboriosisque itineribus ad Thebarum oppugnationem adducti, non erant sic temere ob illius, qui eos convocasset, formidinem domum redituri." αὖθις αὖ πάλιν. Parallelismus Atticus, de quo cf. Ajac. 836., El. 53., Eurip. Hecub. 464. etc.

ΑΝ. τί δ᾽ αὖθις, ὦ παῖ, δεῖ σε θυμοῦσθαι; τί σοι
πάτραν κατασκάψαντι κέρδος ἔρχεται;
ΠΟ. αἰσχρὸν τὸ φεύγειν, καὶ τὸ πρεσβεύοντ᾽ ἐμὲ
οὕτω γελᾶσθαι τοῦ κασιγνήτου πάρα.
ΑΝ. ὁρᾷς τὰ τοῦδ᾽ οὖν ὡς ἐς ὀρθὸν ἐκφέρει
μαντεύμαθ᾽, ὃς σφῷν θάνατον ἐξ ἀμφοῖν θροεῖ;
ΠΟ. χρῄζει γάρ· ἡμῖν δ᾽ οὐχὶ συγχωρητέα.
ΑΝ. οἴ μοι τάλαινα! τίς δὲ τολμήσει κλύων
τὰ τοῦδ᾽ ἕπεσθαι τἀνδρὸς, οἷ᾽ ἐθέσπισεν;
ΠΟ. οὐδ᾽ ἀγγελοῦμεν φλαῦρ᾽· ἐπεὶ στρατηλάτου
χρηστοῦ τὰ κρείσσω, μηδὲ τἀνδεᾶ λέγειν.
ΑΝ. οὕτως ἄρ᾽, ὦ παῖ, ταῦτά σοι δεδογμένα;

1330. Quod Antigona dicit, *τί — θυμοῦσθαι;* non est de futuro intelligendum, sed de ea iracundia, quam modo ostendit Polynices, quum se negat abducturum esse exercitum. Videbatur enim dira patris execratione in dolorem conjectus, quum oranti sorori, ut sibi obtemperaret, blande responderet *ὦ φιλτάτη μοι ποῖον Ἀντιγόνη; λέγε·* unde illa mitigatum esse sperabat. Nunc autem videt, iterum effervescere ejus in fratrem iras. Similiter in Euripidis Electra v. 1120. (1054.) Clytaemnestra filiae respondet: *ὁρᾷς; ἂν᾽ αὖ σὺ ζωπυρεῖς νεῖκη νέα.* H.

1332. *πρεσβ. πρεσβύτερον ὄντα.* Schol. min.

1334. *vides ergo, ut hujus vaticinia ad eventum ruunt?* Impetum enim quendam adsignificat hoc verbum (*ἐκφέρειν*): unde proprium est in equis, qui, frenis non parentes, effuso cursu sessorem vel aurigam, quo ipsi volunt, secum auferunt. *Ex H.* Frustra Br. aliique auctore Tyrwhitto *ἐκφέρεις.* cf. annot. ad Ajac. 7. et supra 97. M. comparavit Trach. 837. *ὁπότε τελεόμενος ἐκφέροι — ἄροτος, cum annus integer exiisset,* Iliad. ψ', 758. *ὦκα δ᾽ ἔπειτα Ἔκφερ᾽ Ὀϊλιάδης* pro *ἐξέδραμεν,* Aristidis illud tom. 2. p. 2. *οὐ τοῖς ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἐξενεγκοῦσι παραδίδοται τὸ σύμβολον, ἀλλὰ τοῖς παρελθοῦσι,* Xenoph. p. 547.; neque rarum esse monet, verba a *φέρω* composita transitivam potestatem deponere: quemadmodum *ὑπερφέρειν* (*anteire*) supra 949. Oedip. R. 366. et alibi *ἀναφέρω, διαφέρω, προφέρω, συμφέρω* dicantur.

1336. *χρῄζει.* Schol.: *ἐν ἴσῳ τῷ χρησμῳδεῖ,* Br.: *vaticinatur enim quae futura sunt;* quasi legissent *χρῄζει.* Recte Vauvill.: *cupit enimvero,* quasi diceret *vatem eum ira, non deus, facit.* Et similiter H.: „*vult enim hoc.* Vaticinatum enim ista esse Oedipum, non attinebat repeti: illud multo gravius est et acerbius, velle hoc illum et optare, ut pereant filii.“

1337. *οἴ μοι τάλαινα.* i. e. proprie *οἴ μοι, τάλαινά εἰμι.*

1338. *τοῦδε τἀνδρὸς,* Oedipi.

1339. *οὐδ᾽ ἀγγ. φλ.* ne renuntiabimus quidem infausta, nedum ut ea refellere conaturi simus apud exercitum. Recentiores libri *οὐκ ἀγγ. φλαῦρα, φαῦλα, κακὰ,* Attice. cf. Eurip. Androm. 711., Iphig. A. 1046.

1340. *τἀνδεᾶ, deteriora.* Elmsl. ad Heraclid. 170. (*καὶ τοῦτο πολλῷ τοῦ παρόντος ἐνδεές.*) *Hell. et Doed.*

1341. *οὕτως ἄρα, ergone,* ut Oedip. T. 1444. (1364.) *οὕτως ἄρ᾽*

ΠΟ. καὶ μή μ' ἐπίσχῃς γ'· ἀλλ' ἐμοὶ μὲν ἥδ' ὁδὸς
ἔσται μέλουσα δύσποτμός τε καὶ κακὴ
πρὸς τοῦδε πατρὸς, τῶν τε τοῦδ' Ἐριννύων·
σφὼ δ' εὐοδοίη Ζεὺς, τάδ' εἰ τελεῖτέ μοι
θανόντ'· ἐπεὶ οὔ με ζῶντα γ' αὖθις ἕξετον.
μέθεσθε δ' ἤδη, χαίρετόν τ'· οὐ γάρ μ' ἔτι
βλέποντ' ἐσόψεσθ' αὖθις.
ΑΝ. ὢ τάλαιν' ἐγώ!
ΠΟ. μή τοί μ' ὀδύρου.
ΑΝ. καὶ τίς ἄν σ' ὁρμώμενον

ἀνδρὸς ἀθλίου πεύσεσθ' ὕπερ; *Ex Doed.*

1343. ἔσται μέλουσα, *serio ad effectum perducetur.* Eurip. Helen. 198. (185.) Ἴλιον κατασκαφὰν Πυρὶ μέλουσαν δαΐῳ. Hesych. μέλω, ἐν ἐπιμελείᾳ εἰμί. M.

1345. ita H., cum in libris σφῷν legatur, vel σφῶϊν, cui dativo non convenit Ζεὺς, quia εὐοδεῖν est verbum intransitivum. Nunc recte dicitur Ζεὺς εὐοδοίη σφὼ ab εὐοδοῦν. Habuerunt, ni fallor, librarii σφὼ pro σφῶ. cf. 1317.

1346. θανόντ'. i. e. θανόντι: neque enim fieri potest, ut haec vox non referatur ad μοι pronomen, sed seorsim posita pro accusativo accipiatur, quemadmodum El. 452. dicitur ὕπεστί μοι θάρσος, ἁδυπνόων κλύουσαν Ἀρτίως ὀνειράτων, Eurip. Med. 777. σοὶ δὲ συγγνώμη λέγειν Τάδ' ἐστὶ, μὴ πάσχουσαν ὡς ἐγὼ κακῶς, quorum similia passim legas, in quibus τὸ σολοικοφανὲς mollitur exorsa nova verborum constructione, quam in singulo vocabulo inesse nemo animadvertat. At vero rarissimam esse, litterae elisionem in dativis singularis numeri, Porsonus in supplem. praefat. Eurip. Hecub. p. XXIV. ed. Lips. aliique annotarunt. quamobrem ne nunc quidem poenitet conjecturae, jam olim propositae, τάδ' εἰ θανόντι μοι Τελεῖτ', ἐπεὶ etc., quam conjecturam eodem prope tempore, quo eam publicavi, me inscio, fecit etiam Lobeckius in libello de usu apostrophi p. 13., iterumque commendavit in annot. ad Ajacem p. 341. Sequentia hoc modo scripsimus in priore ed. ἐπεὶ οὐ μή ζῶντά γ' αὖθις ἕξετον, verbum ἕξετον ita interpretati, ut ap. Euripidem Iphig. T. 776. (ἔχω σ' Ὀρέστα), Ion. 1345. (μῶν οὐκ ἔχειν μ' ἔχουσα;) et alibi saepius usurpatum legitur, cum ineptum sit, quidquid invenusti quidam obloquuntur, desperare Polynicem de justis funebribus sibi vivo faciendis; qui sensus est vulgatae lectionis ἐπεὶ οὔ μοι ζῶντί γ' αὖθις ἕξετον (cf. 1319. seqq.): id quod sensit etiam Elmslejus. Reperit postea idem vir doctissimus in B. Laur. ediditque hoc, quod et nos admittere non dubitavimus, quippe simillimum conjecturae nostrae, ἐπεὶ οὔ με ζῶντά γ' αὖθις ἕξετον, *quoniam me vivum non amplius complectemini.* Faciebant id scilicet sorores, quarum e complexu tandem eripiens sese Polynices: μέθεσθε δ' ἤδη, inquit, χαίρετόν τε. Schol.: μέθεσθε δ' ἤδη. καὶ ἐκ τούτου δῆλον, ὅτι ἐν τῇ παρακλήσει ἅμα τοὺς λόγους λέγουσα τούτους εἴχετο αὐτοῦ ἡ ἀδελφή. Minus fortasse notum sensu amplexandi verbum ἔχειν fraudi fuit librariis; vel potius similia sectantes more suo μοι ζῶντι scripserunt, ut μοι θανόντι: ne dicam, facile confundi hasce voculas, quemadmodum hoc ipso loco τελεῖτέ με legitur in tribus codd.

1348. βλέποντα, *vivum.*

εἰς προὖπτον ᾅδην οὐ καταστένοι, κάσι;
ΠΟ. εἰ χρὴ, θανοῦμαι.
ΑΝ. μὴ σύ γ', ἀλλ' ἐμοὶ πιθοῦ.
ΠΟ. μὴ πεῖθ' ἃ μὴ δεῖ.
ΑΝ. δυστάλαινά τἄρ' ἐγὼ,
εἴ σου στερηθῶ.
ΠΟ. ταῦτα δ' ἐν τῷ δαίμονι
καὶ τῇδε φῦναι χἀτέρᾳ. σφῷν δ' οὖν ἐγὼ
θεοῖς ἀρῶμαι μή ποτ' ἀντῆσαι κακόν·
ἀνάξιαι γὰρ πᾶσίν ἐστε δυστυχεῖν.
ΧΟ. νέα τάδε νεόθεν ἦλθέ μοι βαρύποτμα κακὰ as., pher. et dm. στ. α'.
παρ' ἀλαοῦ ξένου, dm.

1350. Hesych. προὖπτον· πρόδηλον, φανερόν. Euripides Hipp. 1305. προὖπτον ἐς ᾅδαν στείχω κατὰ γᾶς. cf. Blomfield. gloss. in Sept. c. Theb. 848.

1353. *ἐν τῷ δαίμονι*, intellecto *ἐστίν*: *in fortunae potestate situm est futurane sint haec isto an alio modo.* vide Matth. gr. gr. §. 577.

1355. ita Paris. T., Farn., Br. etc. Alii κακῶν. H.: „ἀντᾶν cum genitivo potius *adipisci* significat, usitatumque est in eo quod cupimus alicui obtingere, non in eo quod accidere nolumus" etc.

1356. *πᾶσιν*, ἀνθρώποισιν, ut interpretatur Reisigius: „*οὐδενὶ ἄξιαί ἐστε δυστυχεῖν*: *in nemine commeruistis sortem afflictam.*" Oedip. R. 40. ὦ κράτιστον πᾶσιν Οἰδίπου κάρα, ubi vidd. Schol. et interpp. Possis tamen et accipere πᾶσιν pro ἐν πᾶσιν sive πάντα, i. e. πάντως, *in omnibus rebus, omnino*, quae Musgravii Jacobsiique est sententia.

1357. *νέα τάδε νέοθεν*. νεωστί. εἰ καὶ ὅτι μάλιστα ξενικά ἐστι τὰ πρόσωπα καὶ τὰ κατέχοντα τούτους κακὰ, ὅμως συναλγεῖ (ὁ Χορὸς Br.), καὶ εὐλαβεῖται μὴ ἐκ τῆς ὁμιλίας τῆς σὺν αὐτοῖς ἀπολαύσωσί τινος κακοῦ καὶ αὐτοί. ἐν τοιούτῳ τῷ ἤθει καὶ ὁ λόγος αὐτοῖς διάκειται. τοιαῦτα πάρεστιν ἡμῖν, φησίν, ἄτοπα παρὰ τοῦ ξένου ἀπολαῦσαι, ἐκτὸς εἰ μὴ μοῖρά τις καταλαμβάνει ἡμᾶς, καὶ κατὰ μοῖραν ἀπολαύομεν, ὧν ἀπολαύσομεν. Schol. Idem ad 1359. *εἴ τι μοῖρα.* εἰ μὴ κατὰ μοῖραν ταῦτα πάσχω, εἴποιμι ἂν ἐκ τοῦ Πολυνείκους νέα μοι κακὰ ἐληλυθέναι. Rectius H.: „*nova mihi ex improviso atrocia venerunt mala a caeco hospite, nisi aliquid fatale accedit.* Aegre enim fert, quod hospes ille, ut ipse impiis facinoribus insignis est, ita nunc etiam his in locis, in quibus est hospitio exceptus, malorum jacit semina, mutuae caedi filios suos devovens: unde Chorus sibi quoque metuit molestiam, nisi fatalis aliqua intercedat necessitas. Consulto enim poeta his eum verbis uti voluit, quae mortis Oedipi aliquam praesagitionem continerent. Redeunt enim eo, ut innuat, nisi moriatur Oedipus, nihil nisi incommoda per eum sibi afferri." Et similiter Doed., cujus editionem ex parte vidit H., cum suam pararet: „*Nova et gravia mala haec irruunt in me, quorum auctor est coecus senex, nisi forte fata ei jam instant.*" Idem νέα interpretatur δεινά, quod nolim; sed illud recte dicit, νέοθεν more Homerico additum esse ἐκ

εἴ τι μοῖρα μὴ κιγχάνει· as., t. et i.
μάτην γὰρ οὐδὲν ἀξίωμα δαιμόνων ἔχω φράσαι· i. t.
*ὁρᾷ, ὁρᾷ ταῦτ' ἀεὶ χρόνος, ἐπεὶ μὲν ἕτερα, as., i. et gl. h.
τὰ δὲ παρ' ἦμαρ αὖθις, αὔξων ἄνω. do.
ἔκτυπεν αἰθὴρ, ὦ Ζεῦ! dm. h.
ΟΙ. ὦ τέκνα, τέκνα, πῶς ἄν, εἴ τις ἔντοπος, i. tr.
τὸν πάντ' ἄριστον δεῦρο Θησέα πόροι;
ΑΝ. πάτερ, τί δ' ἐστὶ τἀξίωμ', ἐφ' ᾧ καλεῖς;
ΟΙ. Διὸς πτερωτὸς ἥδε μ' αὐτίκ' ἄξεται
βροντὴ πρὸς ᾅδην· ἀλλὰ πέμψαθ' ὡς τάχος.
ΧΟ. ἴδε μάλα μέγας ἐρείπεται κτύπος ἄφατος ὅδε ἀντ. α΄.

περισσοῦ, quemadmodum Iliad. 7, 39. legatur οἰόθεν οἶος et 97. αἰνόθεν αἰνῶς.

1359. Hoc quoque Homericum esse monent, νῦν αὖτέ με μοῖρα κιχάνει Iliad. 22, 303., Callini illud Ephesii (Poët. gnom. graec. ed. Tauchnitz. p. 60., Stob. Floril. p. 199. etc.) ἐν δ' οἴκῳ μοῖρα κίχεν θανάτου, et similia comparantes, quae imitati Aeschylus Euripidesque dixerint κιγχάνει δέ νιν Ἑρμῆς Choeph. 612. ed. Blomf., et κατ' ὄσσων κιγχάνει μ' ἤδη σκότος Hippol. 1442. ed. Monk. — κιγχάνει primus H. de emend. rat. gr. gr. p. 60.: nam libri κιχάνει, κιχάνῃ etc., prima correpta, qua hic longa opus est. Hesych.: κιγχάνειν· εἰσπράττειν, λαμβάνειν. κιγχάνω· τυγχάνω. „κιγχάνει. scil. αὐτὸν (Oedipum), non, ut Elmslejo videtur, ἡμᾶς." *Doed.*

1360. μάτην, μάτην ὄν, μάταιον, ἅλιον, ut, monente Erf., 1373. Doed.: „*neque enim quidquam deorum decreto vel coelitus fit, quin momentum habeat.*" I. e. voluntas deorum, sive oraculum datum de Oedipo ejusque morte in his locis, eventum habebit. cf. 1366.

1361, 2. haec affecta, nec juvat pessimas quorundam interpretationes proferre. Scribendum puto ἐπὶ μὲν ἕτερα, i. e. ἐπαύξων μὲν ἕτερα, quemadmodum τόνδε κατ' Εὔριπον ἔχουσι pro κατέχουσι Iphig. A. 11. alibique similia leguntur. ἐπὶ et ἐπεὶ misceri non est rarum: vid. Jacobs. Anthol. Palat. 3. p. 473. ἐπὶ Johnsonus quoque posuisse videtur, sed alio sensu, qui haec ita reddat: *super alia et haec mala denuo dirigens.* τὰ δὲ pro τάδε jam Turn., viditque et Schol. et Jacobs., ἕτερα et τὰ δὲ sibi respondere. deinde libri τάδε πήματ', vel τάδ' ἐπ' ἤματ', αὖθις: sed Schol.: ἕτερα μὲν αὔξων ἄνω, τὰ δὲ παρ ἦμαρ αὖθις, quod merito probaverunt Canter. Nov. Lect. 7, 11., Scal., Br. etc. παρ' ἦμαρ, παρ' ἡμέραν, *in diem. videt* (i. e. curat, perficit,) *ista* (ταῦτα, τὰ ἀξιώματα δαιμόνων, *placita deorum,*) *semper tempus, nunc haec, nunc rursus alia in diem, provehens,* quae antea jacerent, nec fieri posse viderentur. Quibus vix dictis tonat, et revera praedictio illa evenit, haud vulgari artificio poëtae.

1364. πῶς ἄν, *utinam.* εἴ τις ἔντοπος, *si quis adest.* Sic fere Vauvill.; alii interpp. a sensu aberrarunt, incolam aliquem Coloni intelligentes.

1366. τἀξίωμ'. τὸ βούλημα. Schol. *votum, petitio.* M. cf. 1360.

1369. Ut ἐρείπω *dejicio* signifi-

Διόβολος· εἰς δ' ἄκραν
δεῖμ' ὑπῆλθε κρατὸς φόβαν.
ἔπτηξα θυμόν· οὐράνια γὰρ ἀστραπὴ φλέγει πάλιν.
τί μὰν ἀφήσει τέλος; δέδια δ'· οὐ γὰρ ἅλιον
ἀφορμᾷ ποτ', οὐκ ἄνευ ξυμφορᾶς.
ὦ μέγας αἰθήρ! ὦ Ζεῦ!
ΟΙ. ὦ παῖδες, ἥκει τῷδ' ἐπ' ἀνδρὶ θέσφατος — i. tr.
βίου τελευτή, κοὐκ ἔτ' ἔστ' ἀποστροφή.
ΑΝ. πῶς οἶσθα; τῷ δὲ τοῦτο συμβαλὼν ἔχεις;
ΟΙ. καλῶς κάτοιδ'. ἀλλ' ὡς τάχιστά μοι μολὼν
ἄνακτα χώρας τῆσδέ τις πορευσάτω.
ΧΟ. ἔα! ἰδοὺ μάλ' αὖθις ἀμφίσταται — do. στ. β'.
διαπρύσιος ὄτοβος. — dm.

cat, ita ἐρείπομαι *cado*. Elmsl. Frustra Heath. Br. ὅδ' ἄφατος.

1370. εἰς — φόβαν. Comparat Cam. Virgilianum *steteruntque comae*.

1372. οὐράνια pro κακομέτρῳ οὐρανία H. ad Eurip. Hecub. p. 167. et Seidler. ad Troad. 1306. Seidlerus: „οὐράνια adverbialiter dictum est, *magno casu* corruens, ut supra (Troad.) v. 530. ἵππον οὐράνια βρέμοντα, *equum ingenti strepitu sonantem*. Conferri possunt οὐράνιον ὅσον, οὐράνιον ἄχος et similia." Grammaticus ap. Bekker. in Anecdotis p. 4, 20., quem laudat H.: ἀνεβόησεν οὐράνιον ὅσον. (Aristoph. Ran. 781.) σημαίνει τὸ ὑπερβεβηκὸς καὶ μέχρι τοῦ οὐρανοῦ ἦκον.

1373. τί — τέλος. *quemnam emittet finem?* Haud immerito Chorus, de eventu a fulgure praenuntiato sollicitus, quaerit, quem finem portendat etc. *Heath.* δέδια δ' pauci codicum recentiorum, Turn. Br. etc. plerique MSS. atque Ald. δέδια τόδ'. Interpretum et τόδε est et δὲ, id quod ex metro intelligitur. scribendum δέδι'· οὐ γὰρ etc.

1374. οὐκ ἄ. ξ. asyndeton, quam figuram amat affectus. Euripides, monente Elmsl., El. 198. (176.) θεῶν ἐνοπὰς κλύει Τᾶς δυσδαίμονος, οὐ παλαιῶν πατρὸς σφαγιασμῶν. Perperam Heath. aliique οὐδ' ἄνευ ξ.

1378. ita Br. et ab eo editores, similiterque in appendice Turnebi Antigonae, non Chori, ut in ceteris libris, persona annotata est; idque rectius, monente H., cum alias ob causas, tum quia filiae appellatae sunt ab Oedipo. Doed.: συμβαλὼν pro συμβαλόμενος. vid. Creuzer. Comment. Herodot. 1. p. 302. not. 287.

1381. libri corrupto metro ἔα, ἔα. in talibus multum sibi indulserunt librarii. „ἀμφίσταται. Phil. 1265. ἵσταται θόρυβος. Eurip. Iphig. T. 1272. (1198.) τίς — ἵστησιν βοήν; Heraclid. 656. (637.) τί γὰρ βοὴν ἔστησας;" *Doed.*

1382. διαπρ. ὄτοβος. μέγας ψόφος. Schol. Hesych. emendatus a viris doctis: διαπρύσιον· διαπορεύσιμον, μακρὸν, διὰ πάντων διεξιὸν, ἐξάκουστον, μέγαν, διάτονον. Sexies Hom. ἤϋσεν δὲ διαπρύσιον. *Ex Elmsl.* Non est dubitandum, quin hic versus sit dochmius, dochmiacorum clausula solennis. Quare in antistropha necessario scribendum fuit γύαλ' pro γύαλον, quod eo sensu, qui hic requiritur, fere inusitatum est Tragicis.

ἵλαος, ὦ δαίμων, ἵλαος, εἴ τι γᾷ do.
ματέρι τυγχάνεις ἀφεγγὲς φέρων!
ἐναισίου δὲ συντύχοιμι, μηδ' ἄλαστον ἄνδρ' ἰδὼν i. t.
ἀκερδῆ χάριν μετάσχοιμί πως. do.
Ζεῦ ἄνα, σοὶ φωνῶ. dm.
ΟΙ. ἆρ' ἐγγὺς ἁνήρ; ἆρ' ἔτ' ἐμψύχου, τέκνα, i. tr.
κιχήσεταί μου καὶ κατορθοῦντος φρένα;
ΑΝ. τί δ' ἂν θέλοις τὸ πιστὸν ἐμφῦναι φρενί;
ΟΙ. ἀνθ' ὧν ἔπασχον εὖ, τελεσφόρον χάριν

1383. *ἵλαος* (i. e. *ἱλάως*) *φέροις, εἴ τι τυγχάνεις φέρων.* *Ex M.* Minus recte Schol. subaudit *ἔσο.* Idem *γᾷ ματέρι, τῇ Ἀττικῇ.*

1384. *ἀφεγγὲς*, *tenebricosum*, i. e. aerumnosum. (atrum, infaustum.) Iliad. δ', 117. *μελαινάων ὀδυνάων*, ubi Schol. *εἰς βάθος διηκουσῶν δεινῶν.* Eurip. Phoen. 978. *μέλαιναν κῆρ'.* vide et Aeschyl. Cho. 49. (*ἀνήλιοι, βροτοστυγεῖς δνόφοι καλύπτουσιν δόμους.*) et infra 1574. M. Schol. *ἀφεγγές· ἄῤῥητον, δεινόν.*

1385. sic libri praeter 2 recentiores et Suidam v. *ἐναίσιμος*, quorum illi *ἐναισίῳ* habent, hic *ἐν αἰσίῳ*, quod edidit Turn. *ἐναισίου συντύχοιμι*, ut *συντυχὼν κακῶν ἀνδρῶν* Philoct. 320., quae constructio quo rarior est, eo minus debet mutari. placuit tamen *ἐναισίῳ* Schaefero atque Elmslejo. *ἐναισίου ἀνδρὸς*, Oedipi, quod ex sequentibus petendum esse intellexit M. Optat Chorus, ut sibi faustum felixque sit in Oedipum incidisse. Vocem *ἄλαστος* a *λάζομαι* quam a *λήθειν*, ut vulgo, derivare malit H., ut proprie sit *intolerabilis*, praesertim ob scelera ac flagitia. M.: „*ἄλαστον*, *miserum, infelicem.* Sic *τέκνον ἄλαστε* Callim. Lav. Pallad. 87.“

1386. *ἀκ. χάριν. ἧς φαῦλον τὸ κέρδος.* Schol. Jacobs.: *ne ex benevolentia in illum monstrata malum in me redundet.*

1389. H.: „*κιχήσεται* non esse cum genitivo constructum, sed referri ad latens pronomen *με*, nemo non videt.“ Imo nemo id non construat cum genitivo, qui sic explicandus est, ut in similibus verbis, quae tractat Matth. gr. gr. §. 363. At nemo ita locutus est, inquiat quispiam. Quid tum postea? Est igitur hoc *ἅπαξ λεγόμενον.* Multa novat audetque Sophocles, de quo *βιογράφος* ejus antiquus: *ἤνεγκε τὰ μικτά· εὐκαιρίαν, γλυκύτητα, τόλμαν, ποικιλίαν.* — *κατ. φρένα*, ejus, qui mentis compos sit.

1390. Male Schol. *τί τὸ πιστὸν θέλεις ἐμβαλεῖν τῇ φρενὶ ἐκείνου, τῇ τοῦ Θησέως δηλονότι. ἀντὶ τοῦ τί βούλει πιθανὸν ἀνακοινώσασθαι τῷ Θησεῖ;* Cui auscultans Br. haec ita reddidit: *Quid habes, quod illius fidei concreduas?* At *φρὴν* per se non potest intelligi mens Thesei, sed ipsius Oedipi; quaeritque sane Antigone, quidnam id rei sit, cujus fidem innasci animo suo (i. e. dari sibi a Theseo) cupiat pater. Vult autem ille, solum Theseum scire sepulcri sui locum, quo ipse, quamvis coecus, eum perducturus sit, non alius quam regis manu sepeliendus: vide 254. seqq., 542., et inprimis 1418. seqq. Ejus rei certus mortem obire cupit. Quam loci sententiam esse, jam in priore ed. nostra significavimus.

1391. *τελ. χάριν*, plenam et velut perfectam gratiam, quam se

δοῦναί σφιν, ἧνπερ τυγχάνων ὑπεσχόμην.
ΧΟ. * ἰώ, ἰὼ παῖ, βᾶθι, βᾶθ', εἴτ' ἄκραν — ἀντ. β'.
ἐπὶ γύαλ' ἐναλίῳ
* Ποσειδανίῳ θεῷ τυγχάνεις
βούθυτον ἑστίαν ἁγίζων, ἱκοῦ!
ὁ γὰρ ξένος σὲ καὶ πόλισμα καὶ φίλους ἐπαξιοῖ

Theseo Atheniensibusque relaturum esse promisit accepto beneficio hospitii ac tutelae.

1392. Suidas: *σφίν*· *αὐτοῖς*. *καὶ ἀντὶ τῆς οἱ ἀντωνυμίας παρὰ Σοφοκλεῖ· ἔδει γὰρ τελεσφόρον χάριν δοῦναί σφισιν, οἱ αὐτῷ.* Elmsl. ex Homerico hymno Panis v. 19. affert etc. H. Laudat de hac re Doed. Lobeckium ad Ajac. 801. et Buttmanni Lexil. 1, 17. — Elmsl.: „*τυγχάνων* pro *ὅτε ἐτύγχανον*, *ὢν ἐβουλόμην* scilicet." Similiter Reisigius, merito probante H.

1393. Perperam Triclinius *ἰού, ἰού*, sicut *ἔα, ἔα* versu *ἀντιστοίχῳ*. *ἰώ* jam olim bis posuimus.— *εἴτ' ἄκραν* etc. Alterum orationis membrum cogitatione supplendum putat Doed., idque tale, quod generalem habeat sententiam, velut *εἴτε ἄλλοθι*. Nec aliter H.: *o fili*, sive alibi es, *veni*, *sive* etc. Quam rationem, altero illo membro ne significato quidem, ut in exemplis ab H. prolatis in annot. ad Vigerum p. 884., parum tutam esse ipse fatetur Doed. Vide igitur, an scribendum sit facillima mutatione *εἴγ'*, *siquidem*, cum jure sumat Chorus, rediisse Theseum ad aram Neptuni faciendumque ibi sacrificium. *ἄκραν ἑστίαν*. Doederlino hoc voluisse videtur Tragicus: *εἰ ἄκραν τὴν ἑστίαν ἔχων ἁγίζεις*, „i. e.," inquit, „*si summos altaris gradus tenes, ut nunc maxime sacrificia faciens.*" H. secundum Vauvill.: *εἴτ' ἄκρον ἐπὶ γύαλον* etc., quod ita vertit: *sive in summa campi parte marino deo Neptuno aram taurina victima sacrans ades.* Neque hanc correctionem probo, nec satis placet *ἄκραν* ad *ἑστίαν* tanto intervallo referendum, sensu praesertim obscuriore. Dedit, ni fallor, Soph. *ἀκρᾶν ἐπὶ γύαλα*, *in ambitu montium*, sive collium. Philoct. 1081. *ὦ κοίλας πέτρας γύαλον*. Hesych. *γύαλον*, *περίβολος*. vide Küster. ad Aristoph. Thesm. 115. (*Φοῖβον, ὃς ἱδρύσατο χώρας γύαλα*), Eurip. Androm. 1048. (*ὃς διαστείχει θεοῦ Χρυσοῦ γέμοντα γύαλα*) etc.

1394. cf. 1382. Male Br. Heathio auctore *ἐπ' αἰγιαλόν*, cum nulla hic littoris marini mentio esse possit, sed ara dicatur Neptuni Equestris, quae non longe aberat ab Academia, ut monet Elmsl.

1395. *Ποσειδανίῳ θεῷ*. Hoc si nihil offensionis habet, dicemus etiam, opinor, Apollinarem deum pro Apolline, et Palladiam deam pro Minerva. Recte Reisigius *Ποσειδανίων*, sed perperam *γυάλων* excogitavit, quo illud referretur: referendum enim esse videtur ad *ἀκρᾶν*, quae conjectura hac Reisigii emendatione firmatur, quam certissimam esse arbitror. Graeca libertate in construendis verbis usus poëta: — *βᾶθ' εἴγ'* (vel *εἴτ'*) *ἀκρᾶν ἐπὶ γύαλ' ἐναλίῳ Ποσειδανίων θεῷ τυγχάνεις* etc. Ceterum libri *Ποσειδαωνίῳ*, *Ποσειδαωΐῳ* etc., litteris *ν* et *ι* confusis, ut sexcentis aliis in locis. vide Schaefer. Melet. crit. p. 109., Porson. ad Eurip. Med. 953., Ajac. 538. etc.

1397. i. e. Brunckio interprete: *ἐπαξιοῖ σὲ καὶ πόλ. καὶ φίλους, ὥστε παθὼν παρασχεῖν δικαίαν χάριν.* alioqui dicendum erat *σοὶ* etc. *φίλους*, Coloniatas, seu Chorum.

δικαίαν χάριν παρασχεῖν παθών.
σπεῦσον, ἄϊσσ', ὦ ἄναξ!
ΘΗ. τίς αὖ παρ' ὑμῶν κοινὸς ἠχεῖται κτύπος, i. tr.
σαφὴς μὲν αὐτῶν, ἐμφανὴς δὲ τοῦ ξένου;
μή τις Διὸς κεραυνὸς, ἤ τις ὀμβρία
χάλαζ' ἐπιῤῥάξασα; πάντα γὰρ θεοῦ
τοιαῦτα χειμάζοντος εἰκάσαι πάρα.
ΟΙ. ἄναξ, ποθοῦντι προὐφάνης, καί σοι θεῶν
τύχην τις ἐσθλὴν τῆσδ' ἔθηκε τῆς ὁδοῦ.
ΘΗ. τί δ' ἐστὶν, ὦ παῖ Λαΐου, νέορτον αὖ;
ΟΙ. ῥοπὴ βίου μοι· καί σ', ἅπερ ξυνήνεσα,
θέλω πόλιν τε τήνδε μὴ ψεύσας θανεῖν.
ΘΗ. ἐν τῷ δὲ κεῖσαι τοῦ μόρου τεκμηρίῳ;
ΟΙ. αὐτοὶ θεοὶ κήρυκες ἀγγέλλουσί μοι,
ψεύδοντες οὐδὲν σημάτων προκειμένων.
ΘΗ. πῶς εἶπας, ὦ γεραιὲ, δηλοῦσθαι τάδε;
ΟΙ. αἱ πολλὰ βρονταὶ διατελεῖς, τὰ πολλά τε
στράψαντα χειρὸς τῆς ἀνικήτου βέλη.
ΘΗ. πείθεις με· πολλὰ γάρ σε θεσπίζονθ' ὁρῶ,
κοὐ ψευδόφημα· χὤ τι χρὴ ποιεῖν λέγε.
ΟΙ. ἐγὼ διδάξω, τέκνον Αἰγέως, ἅ σοι
γήρως ἄλυπα τῇδε κείσεται πόλει.

1399. *σπεῦσον* T. Paris. Farn., edd. mediae, Br., H. vett. libri carent hoc vocabulo, non sine detrimento versus.

1403. *ἐπιῤῥ.* ἀντὶ τοῦ ἐπέῤῥαξεν. Schol. H.: „Proprie nihil aliud quam *ἐστὶν* intelligitur: *num fulmen aut grando est?* scilicet, quod ita clamatis.“ cf. Schaefer. ad Lamb. Bos. Ellips. pag. 608. *πάντα — πάρα.* i. e. θεοῦ γὰρ χειμάζοντος πάρα εἰκάσαι πάντα τοιαῦτα.

1406. ita Pierson. Verisim. p. 62., Br., Elmsl. libri *ἐσθλὴν θῆκε τῆσδε τῆς ὁδοῦ*, quod cujusvis erat emendare.

1408. *ῥοπὴ βίου*, *inclinatio vitae ad finem vergentis*, ut exponit Jacobsius Anthol. t. 9. p. 343. cf. Trach. 82. etc. *Ex Hell.*

1410. h. e. *τίνι σήματι πέποιθας;* rarior verbi *κεῖσθαι* usus. *Jacobs.* Comparare licet *προσκεῖσθαι* El. 240. (219. *εἴ τῳ πρόσκειμαι χρηστῷ*), 1040. (983. *ᾧ σὺ πρόσκεισαι κακῷ*), Ajac. 407. (384. *μωραῖς δ' ἄγραις προσκείμεθα*). *Hell. et Doed.*

1412. *σημ. προκ.* οἷον, διὰ τῶν σημείων. Schol. Winsem. Br. *propositis signis.*

1414. *διατ.*, *continuae.*

1415. Pierson. Veris. p. 139. Br. etc. libri *στρέψαντα* praeter B. Laur., in quo legitur *πολλά τ' ἀστράψαντα.* ε et α confusa, ut 1283. M.: Rariusculum est *στράπτω*, sed habet Apollon. Rhod. 1, 544., 3, 1017., 1215., Oppian. Cyneg. 349., 518.

1419. *γήρως ἄλυπα*, ὑπὸ γήρως οὐ λυπηθησόμενα, ut *ἄλυπος ἄτης* El. 945. vide Schaeferi Mel.

χῶρον μὲν αὐτὸς αὐτίκ' ἐξηγήσομαι,
ἄθικτος ἡγητῆρος, οὗ με χρὴ θανεῖν·
τοῦτον δὲ φράζε μή ποτ' ἀνθρώπων τινὶ,
μήθ' οὗ κέκευθε, μήτ' ἐν οἷς κεῖται τόποις·
ὥς σοι πρὸ πολλῶν ἀσπίδων ἀλκὴν ὅδε
δορός τ' ἐπακτοῦ γειτόνων ἀεὶ τιθῇ.
ἃ δ' ἐξάγιστα μηδὲ κινεῖται λόγῳ,
αὐτὸς μαθήσει, κεῖσ' ὅταν μόλῃς, μόνος·
ὡς οὔτ' ἂν ἀστῶν τῶνδ' ἂν ἐξείποιμί τῳ,
οὔτ' ἂν τέκνοισι τοῖς ἐμοῖς, στέργων ὅμως·
ἀλλ' αὐτὸς αἰεὶ σῶζε, χὤταν εἰς τέλος
τοῦ ζῆν ἀφικνῇ, τῷ προφερτάτῳ μόνῳ
σήμαιν'· ὁ δ' αἰεὶ τῷ 'πιόντι δεικνύτω·
χοὔτως ἀδῇον τήνδ' ἐνοικήσεις πόλιν
Σπαρτῶν ἀπ' ἀνδρῶν. αἱ δὲ μυρίαι πόλεις,

crit. p. 137. *Ex H.* Br. secundum Heath. *quae senium nunquam sentient.* Paris. F. et in margine A. Laur., item Schol., σῆι τε κείσεται. Jubet haec nunquam oblivisci Theseum et Athenienses.

1422. τοῦτον, τὸν νέκυν τὸν ἐμὸν, quod facile intelligitur ex μὲ praegresso. Male H. lacunae signa posuit ante hunc versum, quasi hoc vel quiddam simile exciderit νέκυν δὲ τὸν ἐμὸν τῇδε κρυφθῆναι χθονί. (cf. 1446.)

1423. Bene monent, tautologiam hanc nullam esse: diversa enim esse locum tumuli et regionem, in qua sit ille locus.

1424. πρὸ π. ἀσπ. *vice multorum clypeorum.* Br. i. e. multorum ὁπλιτῶν. „ἀσπὶς enim;“ inquit M., „poetis valet ἀσπιδηφόρους, i. e. ὁπλίτας, gravis armaturae milites. vid. Eurip. Phoen. 78.“ ἀλκὴν γειτόνων, auxilium adversus vicinos, Thebanos. Ordo verborum hic est: ὥς ὅδε πρὸ πολλ. ἀσπ. δορός τ' ἐπακτοῦ ἀεί σοι τιθῇ ἀλκὴν γειτόνων: id quod vidit Br.

1425. δορός τ' ἐπ., ut στρατὸν ἐπακτὸν Trach. 259.; ἀλκὴν γειτόνων, ut ἀλκὴν κακοῦ ap. Hesiodum (Op. et D. 201.) *Elmsl.* Br. *externorumque subsidio arcessitorum militum.*

1426. ἐξάγιστα, *sanctissima*, nec temere divulganda. cf. 1445. Hesych. ἐξάγιστα· πάντα τὰ ἱερὰ καὶ ἀφωσιωμένα, ἃ οὐχ οἷόν τε ἐκκομίζεσθαι τῶν ἱερῶν. ἔνιοι δὲ ἁγνὰ ἀπέδοσαν. cf. Schol. Br.: *quae vero arcana sunt, nec palam proferenda.*

1431. τῷ προφ. Schol. τῷ πρεσβυτέρῳ υἱῷ. Imo *praestantissimo*, ut Elmsl. interpretatur, qui ἅπαξ λεγόμενον esse putat pro προφερεστάτῳ.

1432. τῷ 'πιόντι. versui non opus apostrophus, meliusque procedent numeri, si scribes τῷ ἐπιόντι.

1433. ἀδῇον, ἀδῄωτον. Schol.

1434. Σπαρτῶν ἀνδρῶν, Thebanorum, qui ex seminatis a Cadmo dentibus serpentis orti credebantur. vide Euripidem Bacch. 222. et mythologos. ἀνδρῶν additum ἐκ περισσοῦ. Eurip. Herc. fur. 4. ὃς τάσδε Θήβας ἔσχεν, ἔνθ' ὁ γηγενὴς Σπαρτῶν στάχυς ἔβλαστεν, et 715. Σπαρτῶν γένος ἵν' ἐφάνη, et Suppl. 564. ἔλθ', ὥς σε λόγχῃ Σπαρτὸς ἐν πόλει λάβῃ. ἀδῇον ἀπὸ Σπαρτῶν ita dictum esse

κἂν εὖ τις οἰκῇ, ῥᾳδίως καθύβρισαν·
θεοὶ γὰρ εὖ μὲν, ὀψὲ δ' εἰσορῶσ', ὅταν
τὰ θεῖ' ἀφεὶς τις εἰς τὸ μαίνεσθαι τραπῇ·
ὃ μὴ σὺ, τέκνον Αἰγέως, βούλου παθεῖν.
τὰ μὲν τοιαῦτ' οὖν εἰδότ' ἐκδιδάσκομεν·
χῶρον δ' (ἐπείγει γάρ με τοὐκ θεοῦ παρόν)
στείχωμεν ἤδη· μηδὲν ἐντρεπώμεθα.
ὦ παῖδες, ὧδ' ἕπεσθ'· ἐγὼ γὰρ ἡγεμὼν
σφῷν αὖ πέφασμαι καινὸς, ὥσπερ σφὼ πατρί.
χωρεῖτε, καὶ μὴ ψαύετ', ἀλλ' ἐᾶτέ με
αὐτὸν τὸν ἱερὸν τύμβον ἐξευρεῖν, ἵνα
μοῖρ' ἀνδρὶ τῷδε τῇδε κρυφθῆναι χθονί.

monet Doed. ut κρυπτὸν ἀφ' Ἥρας Eurip. Bacch. 89. cf. Matth. gr. gr. §. 573. extrem. — αἱ δὲ — καθύβρισαν. „*pleraeque* (enim) *civitates, etiam si quis eas bene regat, proclives sunt ad temeritatem.* Quod est de Atheniensibus dictum, ne forte, si non diligenter celentur, quae celari jubet, homines temerarii arcanis in perniciem civitatis abutantur." *Ex H.*

1435. οἰκῇ. cf. 946. καθύβρ. *lascivire solent.*

1436. seqq. Furere solere dicit plebem, nec quidquam pensi habere; deos vero rerum divinarum contemtores bene quidem, sed sero, videre atque ulcisci; quod ne ipsi eveniat, arcanis illis temere proditis, sedulo cavendum esse Theseo.

1440. τοὐκ θεοῦ παρὸν, *praesens dei* (i. e. fati) *necessitas.*

1441. A. Paris. et Ricc. μηδέν γ'. Vulgo μηδέ γ', neque aliter plerique scripti, nisi quod habent μή δέ γ'. Aptum asyndeton tantae trepidationi, nec vel μηδέ γ' probandum, vel μηδ' ἔτ', quod Reisigio placuit et Hermanno. Similiter, hoc ipso monente, Ajac. 757. χωρῶμεν, ἐγκονῶμεν, οὐχ ἕδρας ἀκμὴ etc. Schol.: μὴ δέ γ' ἐντρ. ἀντὶ τοῦ ἐπιστρεφώμεθα. Ὅμηρος ἐντροπαλιζόμενος. (Il. 11, 547.; 17, 109.) Doederlino quoque Soph. referre videtur voluisse Homericum ἐντροπαλίζεσθαι, quod de iis dicitur, qui inviti discedentes cunctantur. H.: „ἐντρέπεσθαι quum proprie sit *sese convertere*, inest ei verbo subsistendi significatio, quae eodem redit quo μέλλειν. Schol.: ἀντὶ etc. Similiter Germani in vulgari sermone loquimur: *wir wollen uns nicht umsehen.*" [*uns an nichts kehren.*] Oedip. R. 1003. μηδὲν ἐντραπῇς. ibid. 683. ὧν ἐντρέπου σὺ μηδέν. El. 480. οὐδὲν ἐντρέπει Ἐμοῦ γε. Eurip. Alcmaeon. fr. 14. τί τοῦ τεκόντος οὐδὲν ἐντρέπει πατρός; quae suppeditavit Elmsl. Hesych. apud Reisig.: ἐντρέπεται· μεταστροφὴν λαμβάνει, ἐπιστρέφεται, κάμπτεται.

1442. ὧδ', *huc*, ut 164. etc.

1443. ὥσπερ σφὼ πατρί. Numeri sane invenusti; id quod sentiens Porsonus praef. Hecub. Eurip. pag. 32. proposuit ὡς πρὶν σφὼ πατρί. Possis etiam ὡς καὶ σφὼ πατρί, quod aliquanto lenius est ad pronuntiandum. Recte quidem se haberet versus, si σφὼ esset encliticum; sed est ὀρθοτονούμενον. Itaque negligens fuit Sophocles, si ita scripsit: nam recto talo stat regula Porsoni, quidquid maligni quidam obloquuntur.

1444. μὴ ψαύετ', ad me ducendum. cf. 159.

τῇδ', ὧδε, τῇδε βᾶτε· τῇδε γάρ μ' ἄγει
Ἑρμῆς ὁ πομπὸς, ἥ τε νερτέρα θεός.
ὦ φῶς ἀφεγγὲς, πρόσθε πού ποτ' ἦσθ' ἐμόν·
νῦν δ' ἔσχατόν σου τοὐμὸν ἅπτεται δέμας·
ἤδη γὰρ ἕρπω, τὸν τελευταῖον βίον
κρύψων παρ' ᾅδην. ἀλλὰ, φίλτατε ξένων,
αὐτός τε, χώρα θ' ἥδε, πρόσπολοί τε σοὶ,
εὐδαίμονες γένοισθε, κἀπ' εὐπραξίᾳ
μέμνησθέ μου θανόντος εὐτυχεῖς ἀεί.

ΧΟ. Εἰ θέμις ἐστί μοι τὰν ἀφανῆ θεὸν — do. στ.
καὶ σὲ λιταῖς σεβίζειν, ἐννυχίων ἄναξ, — as., dm. h. et dm.
Ἀϊδωνεῦ, Ἀϊδωνεῦ, λίσσομαι — as., ant. et dm.
μήτ' ἐπίπονα, μήτ' ἐπὶ βαρυαχεῖ ξένον ἐξανύσαι — as., dm. et gl.

1447. *τῇδε γάρ.* οὐ πταίει ὁ ὑποκριτὴς, ἀλλ' εὐθὺ ἄπεισιν, ὥσπερ ἀγόμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ. πάνυ δὲ σεμνῶς καὶ τὸ τοῦ Ἑρμοῦ προσέθηκεν. Schol.

1448. *Ἑρμῆς ὁ πομπός.* Alias dicitur *ἐνόδιος, ἡγεμόνιος* etc. Monet Bergler. ad Aristoph. Plut. 1160., duplici respectu pleraque haec cognomina Mercurio tribui, quia et animas ducat et viatores. De hujus loci magnificentia laudatur Longinus *περὶ Ὕψους* c. 15. §. 7. — „*ἡ νερτέρα θεός.* Proserpina. cf. Virg. Aen. 4. in fine, Statium in Epicedio Glauciae. (Silv. 2, 1.)" M.

1449. *ἀφεγγές.* ὃ τῷ νῷ ὁρᾷ, οὐ τοῖς αἰσθητοῖς ὀφθαλμοῖς. Schol.

1450. *ἔσχατον,* ἐσχάτως. Haud vulgariter lucem corpore suo contingi dicit, per hypallagen. Plane Catullus Epithalamio extremo Pelei et Thetidos: *Nec se contingi patiuntur lumine claro.*

1451. *τὸν τελ. βίον.* τὸ τελευταῖον τοῦ βίου, τὸ τοῦ βίου τέλος, ut 1607.

1453. *πρόσπολοί τε σοί.* οἱ Ἀθηναῖοι. Schol.

1454. *ἐπ' εὐπραξίᾳ* proprie *est in felicitate et ob eam.* Apte Vauvill. attulit Aristoph. Equit. 406. *πῖνε, πῖν' ἐπὶ συμφοραῖς.* Cui loco addit Elmsl. ejusdem fabulae 661. (*ἐπὶ συμφοραῖς ἀγαθαῖσιν εἰσηγγελμέναις.*) H.

1456. Optat placidam mortem Chorus Oedipo. *Cam.* secundum Schol. *τὰν ἀφ. θεόν.* τὴν Περσεφόνην φησί. Schol.

1457. *ἐννυχίων.* τῶν ἐν νυκτὶ ἀεὶ καὶ σκότῳ διατριβόντων, τεθνηκότων. *Idem.* M. *inferorum.* cf. Oedip. R. 187. (173. ἑσπέρου θεοῦ), Trach. 509. (τὸν ἔννυχον Ἅιδαν).

1458. Metrum hoc est:

υυ |
‿‿ — ‿‿‿ ‿ | — — — ‿ —
Ἀϊδωνεῦ, Ἀϊ- | δωνεῦ λίσσομαι,

unde intelligitur, non esse scribendum *Αἰδωνεῦ*, quo facto - *νεῦ Αἰ* - foret iambus. Antistropha hanc formam habet

— — — — | — — — — —
εὐνᾶσθαι κνυ- | ζᾶσθαί τ' ἐξ ἄντρων.

1459. *ἐξανύσαι* Vauv., Br., M. alii. Codd. mendose *ἐκτανύσαι*, cum scriptum fortasse esset initio *ἐκσανύσαι*, mox σ et τ litterae confunderentur, ut saepe factum propter similitudinem: vide Jacobs. indice Anthol. Palat. etc. Schol.:

(5) μόρῳ τὰν παγκευθῆ κάτω νεκρῶν πλάκα, as., dm. et t. d. c.
καὶ Στύγιον δῶμα. πολλῶν γὰρ ἂν καὶ μάταν as., da. et cr. tr.
πημάτων ἱκνουμένων t. d. c.
πάλιν σὲ δαίμων δίκαιος αὔξοι. as., 2 i. h.
ὦ χθόνιαι θεαὶ, σῶμά τ' ἀνικάτου ἀντ.
θηρὸς, ὃν ἐν πύλαισι φασὶ πολυξέστοις
εὐνᾶσθαι, κνυζεῖσθαί τ' ἐξ ἄντρων,

δίδου μοι τὸν ξένον κατανύσαι etc. ἐξανύσαι νεκρῶν πλάκα, ut Antig. 750. τὸν παγκοίταν ὅθ' ὁρῶ θάλαμον τήνδ' Ἀντιγόνην ἀνύτουσαν, ubi vide similia. cf. ἀνύσειν τὸν ᾅδαν Ajac. 674. — ἐπίπονα (i. e. ἐπιπόνως) mortis dolores (vide 1556.) significare videtur, μόρος autem poenas Oedipi apud Inferos (vide 1464.), quas deprecatur Chorus. — Dochmium μήτ' ἐπίπονα μήτ' ἐπὶ (— ∪ ∪ ∪∪ — ∪∪) si agnovissent, inutilibus conjecturis abstinuissent viri docti.

1460. τὰν παγκευθῆ νεκρῶν πλάκα. Naogeorg. *aequor* (campi) *Inferum, quod condit omnes ac capit.*

1461. δῶμα. libri δόμον, quod ἄμετρον. Hae voces etiam alibi sunt confusae, velut Eurip. Phoen. 297. plerique codd. habent δόμοισι, sed Ald. δώμασι, et contra ejusdem fabulae 1483. non pauci libri, monente Porsono, ostendunt δώμασιν, ubi metrum exposcit δόμοισιν.

1463. sic libri vett., non ἀέξοι, quod a Triclinio invectum propter falsam lectionem τὸν αἰὲν ἄυπνον vel ἔνυπνον versu ἀντιστρόφῳ. Schol. ἀποστρέφει τὸν λόγον πρὸς τὸν Οἰδίποδα. τὸ δὲ μάτην ἱκνουμένων ἔν τινι τρόπῳ εἴρηκε, παρ' ὅσον σχεδὸν πάντα τὰ ἁμαρτήματα τῷ Οἰδίποδι ἀκουσίως ἐγένετο etc. Participium praesentis recte usurpatum esse monet H., ut quod ad sensum recordationemque malorum referatur, hoc sensu: *multis temere contractis malis urgentibus, rursum te justus aliquis deus sua augebit ope.*

1464. ὦ χθόνιαι θεαί. ὦ Ἐριννύες. Schol. Invocat Furias et Cerberum, hunc ut ne teneat animam mortui in limine Ditis; illas, ut propitiae sint, nec puniant, quae ille sine mala mente commisit. H. Hysteronproteron παθητικόν.

1465. θηρός, τοῦ Κερβέρου. Schol. πολυξ. Eleganter M. in annot. πολυξένοις, ut τὸν πολυξενώτατον Ζῆνα τῶν κεκμηκότων Aeschyl. Suppl. 163., quo sensu Plutonem et πολυδέκτην, πολυδέγμονα, πολύκοινον, πάνδοκον, dici monet H. Sed recte Elmsl.: „Ita quidem scribere potuisset Soph. qui πολυξέστοις scripsisse videtur. Nec Plutonis regiam dedecent πύλαι πολύξεστοι, quas ξεστοὺς vel εὐξέστους dixisset Homerus."

1466. εὐνᾶσθαι. *excubare. Ex H.* Mire Schol.: εὐνᾶσθαι. κοιμᾶσθαι. λείπει τὸ φασίν. ὁ γὰρ νοῦς τοιοῦτος ὃν φασι κοιμᾶσθαι etc. quasi non legisset φασὶ in suis exemplaribus, quod sane abesse potest per sententiam, sed non per metrum.

1466. sic plures iique meliores libri. in aliis κνυζᾶσθαι scriptum videtur, ut εὐνᾶσθαι. alterum magis Atticum videtur Elmslejo.

ἀδάματον φύλακ' Ἀΐδα, ὡς λόγος αἰὲν ἔχει·
ὅν, ὦ Γᾶς παῖ καὶ Ταρτάρου, κατεύχομαι
ἐν καθαρῷ βῆναι ὁρμωμένῳ νερτέρας
τῷ ξένῳ νεκρῶν πλάκας.
σέ τοι κικλήσκω τὸν αἰένυπνον.
ΑΓ. Ἄνδρες πολῖται, ξυντομωτάτως μὲν ἂν i. tr.

1467. ἀδάματον Br. etc. Libri fere ἀδάμαστον, pauci ἀδάμαντον. passim haec permixta. dein Tricliniani, ut edidimus; vetustiores depravato versu Ἀΐδα, λόγος αἰὲν ἀνέχει. Schol. λόγος αἰὲν ἀνέχει. ἀντὶ τοῦ φασίν.

1468. ὅν, ὦ Γᾶς παῖ. Θάνατε. vide 1471. Schol.: τὸν Κέρβερον ἐξευμενίζομαι, τῷ ξένῳ ὁρμωμένῳ καὶ περῶντι νερτέρας νεκρῶν πλάκας, ἀβλαβῶς ὑπαντῆσαι. Schol.

1469. H. secundum Reisigium: „Quum dicit ἐν καθαρῷ βῆναι τῷ ξένῳ, significat recedere debere Cerberum, ut pura sit via hospiti, neu ille adspectu canis aut latratu terreatur.“ Confert Reisigius Iliad. 8, 489. Τρώων αὖτ' ἀγορὴν ποιήσατο φαίδιμος Ἕκτωρ — Ἐν καθαρῷ, *in vacuo*, et 10, 198. ἑδριόωντο Ἐν καθαρῷ, ὅθι δὴ νεκύων διεφαίνετο χῶρος Πιπτόντων. Scholiastae morem gerens M. ἐν καθ. interpretatus erat *innoxie*.

1471. σέ. τὸν Θάνατον: nam eum Γᾶς παῖδα καὶ Ταρτάρου dici 1468., Scholiasta monstrante, intellexit H., qui haec ita reddidit: *quem* (Cerberum), *o Telluris et Tartari filia* (Mors), *de via cedere precor ad inferas mortuorum oras accedenti hospiti: te ego invoco, quae aeternum sopis.* Imo *quae aeternum dormis.* ad ipsam mortem translatum est, quod de mortuis dicas. Similiter somnolentum Ovidius fingit Somnum Metam. 11, 612. seqq. Ceterum Hyginus Fabularum praefatione pag. 1. „*Ex Nocte et Erebo* fatum, *senectus, mors*“ etc.; sed istarum rerum liberi sunt poëtae. — αἰένυπνον restitutum ex Schol. Suida v. αἰένυπνος, Eustathio p. 1201, 25. (1275, 7.) nam libri Sophoclei τὸν (A. Laur. a m. 1, et F. Paris. τίν') αἰὲν ἄϋπνον, vel τὸν αἰὲν ἔνυπνον, quod quidem in Farn. et T. Parisiensi legitur. Correctoris esse videtur τὸν αἰὲν ἄϋπνον, qui hoc de Cerbero dici existimaret. Schol.: ὑφ' ἓν ἀναγνωστέον αἰένυπνον, τὸν ἀείυπνον. οὕτως ἀποδιδόασι τὸν διαπαντὸς κοιμώμενον. φησὶ δὲ τὸν θάνατον, ὥσπερ δαίμονά τινα ὄντα. πρὸς πάντας γὰρ σχεδὸν τοὺς ὑποχθονίους τὴν παράκλησιν ἐποιήσαντο (malim ἐποιήσατο, ὁ Χορὸς, quia praecessit φησί), τὸν Πλούτωνα, τὴν Περσεφόνην, τὸν Κέρβερον, καὶ νῦν πρὸς τὸν θάνατον αὐτόν. Mortem pariter invocari Ajac. 800. et Philoct. 797., monet Doed. Apud Euripidem Alcestide est πρόσωπον προτατικόν.

1472. Ἄνδρες πολ. ξυντομ. ἀντὶ τοῦ συντόμως. ἔστι δὲ ὁ ἄγγελος εἷς τῶν ἀκολουθησάντων Θησεῖ θεραπόντων· καὶ ἀφῖκται ἔνια ἀπαγγέλλων τῶν πραχθέντων ἐπὶ τῆς ἐρημίας· οὐ γὰρ πάντα δυνατὸν ἦν θεάσασθαι. Schol. ξυντομ. — ὀλωλότα. *brevissime quidem dixerim, Oedipum esse mortuum; sed* etc. Hell.: „*am kürzesten träf' ich's wohl.* El. 663. ἐπεικάζειν κυρῶ. Aeschyl. Suppl. 689. λέγων κυρήσαις. — λέξας — ὀλωλότα. Oropicam loquendi formam notavit Valck. p. 267. (Phoeniss. 711. sive 651. nostrae ed. scil. ὀλωλότα dictum est pro ὀλωλέναι.) cf. Matth. gr. p. 797. (§. 550.)“ Eurip. Iphig. T. 976., annotante Elmsl., ταὐτὸν χεροῖν σοι λέξεται μίασμ' ἔχων. Helen. 1026. ἀτὰρ θανόντα τοῦ μ' ἐρεῖς πεπυσμένη;

τύχοιμι λέξας Οἰδίπουν ὀλωλότα·
ἃ δ' ἦν τὰ πραχθέντ', οὔθ' ὁ μῦθος ἐν βραχεῖ
φράσαι πάρεστιν, οὔτε τἄργ' ὅσ' ἦν ἐκεῖ.
ΧΟ. ὄλωλε γὰρ δύστηνος;
ΑΓ. ὡς λελοιπότα
κεῖνον τὸν αἰεὶ βίοτον ἐξεπίστασο.
ΧΟ. πῶς; ἆρα θείᾳ κἀπόνῳ τάλας τύχῃ;
ΑΓ. τοῦτ' ἔστιν ἤδη κἀποθαυμάσαι πρέπον.
ὡς μὲν γὰρ ἐνθένδ' εἷρπε, καὶ σύ που παρὼν
ἔξοισθ', ὑφηγητῆρος οὐδενὸς φίλων,
ἀλλ' αὐτὸς ἡμῖν πᾶσιν ἐξηγούμενος.
ἐπεὶ δ' ἀφῖκτο τὸν καταῤῥάκτην ὀδὸν,
χαλκοῖς βάθροισι γῆθεν ἐῤῥιζωμένον,
ἔστη κελεύθων ἐν πολυσχίστων μιᾷ,
κοίλου πέλας κρατῆρος, οὗ τὰ Θησέως

Addito ὡς Aeschylus Ag. 631. *λέγουσιν ἡμᾶς ὡς ὀλωλότας*, ubi plura dedit Blomf. Valck. l. l.: „Hunc orationis formandae morem Oropiis, Atticorum vicinis, Grammatici veluti proprium tribuunt. Auctor Etymologici M. p. 808, 4. *χαίρω σε ἐληλυθότα. Ὠρωπικοὶ οὕτω λέγουσι, καὶ Εὐριπ. Σισύφῳ*" etc.

1473. ἃ δ' *ἦν — ἐκεῖ.* sensum hunc esse monuit Hell.: *quae autem acta sunt, neque in explicando* (quia scil. mira atque brevia sunt) *brevitatem ferunt, nec propter rerum copiam.* In verbis *οὔτε τἄργα* intelligendum *ἀπὸ κοινοῦ παρῆν ἐν βραχεῖ.* Est hysteron-proteron. proprie dixisset: *οὔτε ἐκεῖ τὰ ἔργα ἦν ἐν βραχεῖ, οὔτε νῦν ὁ μῦθος πάρεστι φράσαι οὕτως (ἐν βραχεῖ).*

1476. *γὰρ, igitur.* Quaerit Chorus, quod jam audivit, ut fieri solet in magno affectu. vid. Buttmann. ad Philoct. 333. *Hell.*

1477. *τὸν αἰεὶ βίοτον, quam semper egit vitam*, i. e. hanc omni tempore aerumnosam vitam. *Ex H.* Perperam Schol. *τὸ μακρὸν γῆρας, ἢ τὴν ζωήν:* Suidas *τουτέστι τὸ μακρὸν γῆρας τῆς ζωῆς* etc.

1478. *ἆρα — τύχῃ;* repetendum *ὄλωλε* ex antecedentibus.

1479. *hoc jam etiam admiratione dignum est.* significat *ἤδη* narrationem jam ordiendam; *τῷ καὶ* vero ad quaestionem Chori, an divinitus et sine molestia interierit Oedipus, sic respondetur, ut id non modo ita factum esse dicatur, sed etiam mirabiliter. non enim per se mirabile est, mori aliquem *θείᾳ τύχῃ*, velut fulminis ictu percussum, et *ἀπόνως*, sine doloribus, cujus contrarium est *τὸ δυσθανατεῖν.* cf. 1556. seqq., 1569.

1483. *τὸν κατ. ὀδόν.* cf. 57. *καταῤῥάκτην προσηγόρευσε διὰ τὸ νομίζειν ἐκεῖνον τὸν τόπον κατάβασιν ἔχειν εἰς ᾅδου. καί εἰσιν οἳ δι' αὐτῆς τὴν ἁρπαγὴν φασι τῆς Κόρης γενέσθαι. Ex Schol.* cf. 1586. *ὀδόν.* i. e. *οὐδόν.* locus, ut videtur, inclinatus, praeceps. — *Jacobs.*

1485. ita Heath. etc. libri *πολυσχίστῳ*, vitio frequenti: vide Jacobs. indice Anthol. Palat., Schaefer. Melet. cr. p. 109., nos ad Eurip. Med. 905., Androm. 630. etc.

1486. *κοίλου πέλας κρατ. τοῦ μυχοῦ· τὰ γὰρ κοῖλα οὕτως ἐκάλουν ἐκ μεταφορᾶς. ὅθεν καὶ*

Περίθου τε κεῖται πίστ' ἀεὶ ξυνθήματα·
ἀφ' οὗ μέσος στὰς, τοῦ τε Θορικίου πέτρου,
κοίλης τ' ἀχέρδου, κἀπὸ λαΐνου τάφου,

τὰ ἐν τῇ Αἴτνῃ κοιλώματα κρατῆρες καλοῦνται. λέγει δὲ δι' οὗ καταβῆναί φασι τὴν Κόρην ἁρπαγεῖσαν. Πειρίθου τε, φησὶ, κεῖται συνθήματα, οἷον ὑπομνήματα τῆς πίστεως, ἧς ἔθεντο πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς εἰς ᾅδου καταβάσεως· ἀμάρτυρον δὲ, εἰ διὰ τούτου τοῦ τόπου κατῆλθον. πιθανῶς δὲ ὁ Σοφ. πρὸς χάριν τῆς Ἀττικῆς φησιν ἐνταῦθα τὴν εἰς ᾅδου κατάβασιν Οἰδίποδος γενέσθαι. Schol. H.: „De illo Thesei et Pirithoi foedere diversae narrationes ferebantur. Aliter enim Pausanias 1, 18, 5. τοῦ δὲ ἱεροῦ τοῦ Σαράπιδος οὐ πόῤῥω χωρίον ἐστὶν, ἔνθα Πειρίθουν καὶ Θησέα συνθεμένους ἐς Λακεδαίμονα καὶ ὕστερον ἐς Θεσπρώτους σταλῆναι λέγουσι. Is quidem locus in urbe fuit. Non est enim veri simile, aliud foedus ab Sophocle dici, etsi Schol. id ante descensum ad Inferos factum ait."

1487. κεῖται, ἐστί. cf. 366. ista foedera cum ibi superesse dicit, nihil aliud intelligere videtur quam eorum memoriam adhuc conservari. De ritu foederum faciendorum vidd. inprimis Homeri interpp. ad Iliad. 3, 264. seqq. cf. Nitschii *Beschreib. des haüslichen u. s. w. Zustandes der Griechen*, 1. t. p. 672. alterius ed., quam curavit vir de litteris meritissimus, G. G. S. Köpke.

1488. ita Br., merito probantibus viris doctis. libri ἐφ' οὗ μέσον. Schol. vel μέσος, vel, quod habet Vatican., μέσον legisse videtur, cum haec ita interpretetur ἀντὶ τοῦ μεταξὺ τοῦ κρατῆρος, ὅ ἐστι τοῦ μυχοῦ, στάς. Recte H.: „Quum, ubi constitisset Oedipus, satis indicatum esset, primo universe ἐν τῷ καταῤῥάκτῃ ὀδῷ, deinde distinctius κελεύθων ἐν πολυσχίστων μιᾷ, κοίλου πέλας κρατῆρος, profecto non opus erat adjici ἐφ' οὗ, sed definiendum potius erat, a qua parte crateris illius constitisset. Idque fit per praepositionem ἀπὸ, quam iterat in illis κἀπὸ λαΐνου τάφου." — τοῦ τε Θορ. πέτρου. ταῦτα γνώριμα τοῖς ἐγχωρίοις. Θόρικος δὲ δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος φυλῆς. Schol. Sic etiam Steph. Byzant. cf. Strabo 9, 1. ed. Tauchnitz. 2. p. 242., Mela 2, 3, 94. (*Thoricos et Brauronia, olim urbes, jam tantum nomina.*) etc. Vicina igitur Colono fuerit necesse est illa rupes a septentrione, qua parte descensus in Tartarum esse credebatur. De Thorico quidem urbe haud cogitandum esse videtur, quae diversa regione sita erat in litto-re, Panormum inter portum, ubi Prasiae, et Sunium promontorium. Reisigius tamen: „Ipsum πέτρον," inquit, „contestatum est Plinii auctoritate in H. N. 4, 7, §. 11: *Thoricos promontorium*; argentariaque metalla reperta ibi traduntur 37, 5, §. 18. Sed quoniam Strabo Thoricum demis annumerat inter Sunium et Marathona sitis, et Sunio quidem proximum, putandum est (?) rupem quandam hujus promontorii quamvis longius remoti ad locum illum versus ita prominuisse, ut ad designandam regionem valere posset."

1489. κοίλ. τ' ἀχ. ἀπὸ κοινοῦ τὸ στάς. κοίλης δὲ ἀχ., τῆς τὸν πυθμένα ἐχούσης ὑπόκενον, σαπέντα. Schol. Arboris genus est ἄχερδος [veluti ἡ ἄχη ἔρδουσα propter spinas et acidum saporem fructuum], *prunus silvestris* Latinis dictum (*prunus spinosa* Linn., *Schlehdorn*, *Schwarzdorn*), Anglis a *sloe*. Alcaeus in Anthol. (Steph.) p. 272. καὶ πνιγόεσσαν ἄχερδον ἀποστύφουσαν ὀδιτῶν Χείλεα. Hom. Odyss. Ξ, 10. καὶ ἐθρίγκωσεν ἀχέρδῳ. Theocrit. 24, 88. ἀνέμῳ δεδονημένον αὖον ἄχερδον. M. H.: ἄχερδος, quae est pirus silvestris, an-

καθέζετ'· εἶτ' ἔλυσε δυσπινεῖς στολάς·
κἄπειτ' ἀΰσας παῖδας, ἠνώγει ῥυτῶν
ὑδάτων ἐνεγκεῖν λουτρὰ καὶ χοάς ποθεν.
τὼ δ' εὐχλόου Δήμητρος εἰς ἐπόψιον
πάγον μολοῦσα, τάσδ' ἐπιστολὰς πατρὶ
ταχεῖ πόρευσαν ξὺν χρόνῳ, λουτροῖς τέ νιν
ἐσθῆτί τ' ἐξήσκησαν, ᾗ νομίζεται.
ἐπεὶ δὲ παντὸς εἶχε δρῶντος ἡδονήν,
κοὐκ ἦν ἔτ' ἀργὸν οὐδὲν ὧν ἐφίετο,

tiqua arbor fuisse videtur, sive illa superstes adhuc, quum hanc fabulam scriberet Soph., sive fama celebrata. Et quum pagus (Atticae) fuerit nomine Ἀχερδοῦς, non incredibile est ei a tali aliqua arbore, quae casu quodam memorabilis fuerit, nomen illud esse inditum.

1490. καθέζετ'. Porsonus praefat. Hecubae pag. XVII.: *Similis est ratio in καθεζόμην, καθήμην, καθεῦδον, quibus augmentum non praeponunt Tragici, Comici pro arbitrio vel praeponunt, vel abjiciunt.* cf. H. praefatione Baccharum p. XIII. — M.: „ἔλυσε δυσπ. στολάς. Exuit igitur vestes, aliasque mox induitur v. 1496., tanquam sacrum diis facturus. Ita enim veteres solenniter. Unde et paria tradit de Alcestide Euripides fabulae cognominis v. 157. et sequ., ubi plura contulimus." Trach. 613. *θυτῆρα καινῷ καινὸν ἐν πεπλώματι. Hell. et Doed.*

1492. λουτρὰ, ad corpus ante sepulturam lavandum. vide (Schol. et) Eurip. Hecub. 611. (588.) χοὰς ad Manes placandos. vid. Eurip. Iphig. Taur. 160. (147.) et sequ. M.

1493. εὐχλόου Δήμητρος *ἱερόν ἐστι πρὸς τῇ ἀκροπόλει. καὶ Εὔπολις Μαρικᾷ· ἀλλ' εὐθὺ πόλεως εἶμι. θῦσαι γάρ με δεῖ Κριὸν Χλόῃ Δήμητρι. — οὕτω δὲ τιμᾶται ἐκ τῆς τῶν κήπων χλόης· θυοῦσί τε Θαργηλιῶνος* (secundi mensis vernalis: vide Ludov. Ideleri *Histor. Untersuchungen über die astronom. Beobachtungen der Alten*, Berl. 1806. p. 389.) ἕκτῃ. Schol. Recte H. πάγον ἐπόψιον εὐχλόου Δήμητρος interpretatur collem eum, ex quo illud in urbe (cf. Pausan. 1, 22, 3.) Cereris fanum conspiciatur; quo pertinet lectio εἰς προσόψιον codicum Laur. A. et Paris. F., item Suidae v. πρὸς ὄψιν. Doed. et Bakius conferri jubent Eurip. Hippol. 30., ubi Palladis rupes dicitur κατόψιος γῆς τῆσδε.

1494. ἐπιστ. ἐντολὰς, πράξεις. Schol. ἐπιστ. πόρευσαν, *ιερ jussas curaverunt.*

1495. sic libri vett. Hodie fere scribunt 'πόρευσαν. cf. 1490., 1499. sequ. etc., H. Elem. doctr. metr. p. 121.

1496. cf. 1490.

1497. δρῶντος. i. e. ὑπηρετοῦντος. Hesych. δρώοιμι· ὑπηρετοίην. vide et Eurip. Cyclop. 132. (πᾶν δέ σοι δρῴημεν ἄν.) M. δρῶντος. pro δρωμένου. Br. ad 74. Sic Trach. 196. τὸ ποθοῦν.. *Schaef.* παντὸς δρ. ἡδονὴν, πάσης ὑπηρεσίας ἀφθονίαν. *Jacobs.* Reisig. παντὸς δρῶντος neutraliter accipit, ut sit παντὸς πράγματος: qua de re inprimis laudat Heindorfium ad Plat. Sophist. p. 403. cui sententiae etiam Elmsl. accedere videtur, cum se causam nullam videre dicit, quare δρῶντος passivo sensu accipiatur.

1498. ἀργὸν, *infectum*, ut Theogn. 583., ex emendatione Eldikii Suspic. Specim. p. 2. *ἀλλὰ τὰ μὲν προβέβηκεν, ἀμήχανόν ἐστι γενέσθαι Ἀργά.* Eurip. Phoen. 711.

κτύπησε μὲν Ζεὺς χθόνιος, αἱ δὲ παρθένοι
ῥίγησαν, ὡς ἤκουσαν· εἰς δὲ γούνατα
πατρὸς πεσοῦσαι κλαῖον, οὐδ' ἀνίεσαν
στέρνων ἀραγμοὺς οὐδὲ παμμήκεις γόους.
ὁ δ', ὡς ἀκούει φθόγγον ἐξαίφνης πικρὸν,
πτύξας ἐπ' αὐταῖς χεῖρας, εἶπεν· „Ὦ τέκνα,
οὐκ ἔστ' ἔθ' ὑμῖν τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ πατήρ.
ὄλωλε γὰρ δὴ πάντα τἀμὰ, κοὐκ ἔτι
τὴν δυσπόνητον ἕξετ' ἀμφ' ἐμοὶ τροφήν·
σκληρὰν μὲν, οἶδα, παῖδες· ἀλλ' ἓν γὰρ μόνον
τὰ πάντα λύει ταῦτ' ἔπος μοχθήματα·
τὸ γὰρ φιλεῖν οὐκ ἔστιν ἐξ ὅτου πλέον
ἢ τοῦδε τἀνδρὸς ἔσχεθ', οὗ τητώμεναι
τὸ λοιπὸν ἤδη τοῦ βίου διάξετον."

ἓν δ' ἐστὶν ἡμῖν ἀργόν. (ubi Schol. ἀργὸν, ἄπρακτον καὶ παραλελειμμένον.) *Ex Schaef. et Jacobs.*

1499. Ζεὺς χθόνιος. πάνυ σεμνῶς τὸ χθόνιος. οἷον, μύκημα ἐγένετο, καὶ ἐσείσθη ἡ γῆ, προδηλοῦντος τοῦ θεοῦ τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ ἔδει ἀποτάττεσθαι τὸν Οἰδίποδα. Schol. De fulmine subterraneo, vide citata ad Eurip. Hippol. 1216. (1146. ἔνθεν τις ἠχὼ, χθόνιος ὡς φωνὴ Διὸς etc.) Plutonem *nigrum Jovem* vocat Seneca Herc. Oet. 1703. Hesiodus Op. et D. 465. εὔχεσθαι δὲ Διῒ χθονίῳ, ubi vid. Graev. M. Non opus est ut Ζεὺς χθόνιος de *Jove infero*, i. e. de *Plutone*, intelligatur: Olympius Jupiter motuum subterraneorum auctor habetur; χθόνιος autem non epitheton Jovis, sed praedicati pars est. Quid, quod ne illud quidem opus est, ut de terrae tremore potius quam de coelesti tonitru cogites: nam χθόνιος saepius nil aliud est quam *terribilis*. Miscell. Obss. vol. 2. t. 1. p. 95. ad Eurip. Hel. 1361. αὐδὰν χθονίαν. coll. Aristoph. Av. 1743., 1748. Schol. ad Eurip. Phoen. 817. πάντα τὰ δεινὰ χθόνια ἔλεγον οἱ παλαιοί. Eodemque modo χθονίους θεοὺς explicat Steinbrüchel. in Eurip. Hecub. 79. (vid. Mus. Turic. 1. p. 164.), coll. χθόνιον τύχαν ex Helen. 352. *Doed.*

1501. sic libri vett. vulgo: κλαῖον. Schol. min. οὐδ' ἀνίεσαν. οὐδ' ἔπαυον.

1503. ὡς — ἐξαίφνης, *ut — derepente audiit* Br. sermone graecissantis Plauti. simile ἐπεὶ τάχιστα. vide Blomf. ad Prom. 207., H. ad Viger. p. 852. nam proprie ἐξαίφνης pertinet ad εἶπεν. *Ex Doed.*

1507. δυσπ. τροφήν. γηροκομίαν. Schol.

1509. λύει. i. e. τούτους τοὺς (ὑμῶν) μόχθους ἅπαντας ἤδη ἀμείβομαι ἑνὶ ῥήματι. *Jacobs.*

1510. ἀντὶ τοῦ οὐδεὶς πλέον μου ὑμᾶς ἐφίλησε. Schol.

1512. libri fere τὸν λ. ἤδη βίοτον διάξετον, versu politico, quem dicunt. A. Laur. et F. Paris. τὸ λοιπόν. edd. Triclin. τὸν λ. ἤ. βίοτον αὖ διάξετον, quod fuisse initio dicas τὸν λ. ἤ. βίοτον οὖν δ., siquidem οὖν et αὖ misceri constat: vide Porson. ad Eurip. Med. 807., 840.; et cf. ibid. 806., ubi C. Rom. τοιοσδ' οὖν, etc. Suidas v. τητᾶσθαι: τὸ λοιπὸν ἤδη τοῦ βίου διάξετε, quod receptum a Schaefero ita placuit Reisigio, ut nec tamen praebitum a libris Sophocleis sper-

τοιαῦτ' ἐπ' ἀλλήλοισιν ἀμφικείμενοι
λύγδην ἔκλαιον πάντες. ὡς δὲ πρὸς τέλος
γόων ἀφίκοντ', οὐδ' ἔτ' ὠρώρει βοή,
ἦν μὲν σιωπή· φθέγμα δ' ἐξαίφνης τινὸς
θώϋξεν αὐτόν, ὥστε πάντας ὀρθίας
στῆσαι φόβῳ δείσαντας ἐξαίφνης τρίχας.
καλεῖ γὰρ αὐτὸν πολλὰ πολλαχῇ θεός·
„Ὦ οὗτος, οὗτος, Οἰδίπους, τί μέλλομεν
χωρεῖν; πάλαι δὴ τἀπὸ σοῦ βραδύνεται.“
ὁ δ', ὡς ἐπήσθετ' ἐκ θεοῦ καλούμενος,
αὐδᾷ μολεῖν οἱ γῆς ἄνακτα Θησέα.
κἀπεὶ προσῆλθεν, εἶπεν· „Ὦ φίλον κάρα,
δός μοι χερὸς σῆς πίστιν ἀρχαίαν τέκνοις,

neret dualem; quem virum doctissimum secuti sumus. Elmsl. et H. *ἤδη τὸν βίον διάξετον*, quae per se non mala nullius tamen libri lectio est. verba *βίος* et *βίοτος* confundi in codd. nemo nescit.

1514. *τοιαῦτ'*. Male Br.: *hunc ad modum se invicem amplexi.* quonam tandem modo? Legitur quidem *τοιαῦτα* sensu adverbii, velut Aeschyl. Theb. 876.; sed h. l. accusativus est, qui pertinet ad *ἔκλαιον*: *talia fere Oedipi verba omnes invicem se amplexi ejulatu prosecuti sunt.* Trach. 153. *πάθη μὲν οὖν δὴ πόλλ' ἔγωγ' ἐκλαυσάμην.* *Ex Doed.*

1514. *λύγδην*. *λύζοντες*. Schol. *singultim*, schluchzend, quae vox ejusdem originis ac *λύζειν*.

1515. ita Turn. in margine. alii vitiose *οὐδέ τ' ὠρώρει*, vel, quod pejus etiam, *ὀρώρει*.

1517. *ἱστάναι τρίχας* dicitur is, cujus inviti comae eriguntur, sicut moriens Socrates *τὰ ὄμματα ἔστησεν* ap. Plat. Phaed. p. 118, A. Eurip. Hel. 588. *γέγηθα, κρατὶ δ' ὀρθίους ἔθείρας ἀνεπτέρωκα.* *Ex Doed.*

1518. *φόβῳ δείσαντας*, ut *φόβῳ ταρβοῦσαν* Trach. 176., *ὕπνῳ εὕδοντας* etc. vid. Porson. Advers. p. 147. *Idem.* — parum placet tantulo intervallo repetitum *ἐξαίφνης*, quod si absit, nemo desideret. videndum igitur, an simile Soph. dederit *ἐξείης*, vocem Homericam, Tragico haud indignam *ὁμηρίζοντι*, cum copulari soleant *πᾶς* et *ἑξῆς*. Eurip. Iphig. A. 293. *καὶ διδοὺς πρόσρησιν ἑξῆς πᾶσι.* Idem fragm. 3. Protesilai *ὅστις δὲ πάσας ξυντιθεὶς ψέγει λόγῳ Γυναῖκας ἑξῆς.* Philemon, vel quisquis ille est ap. Stobaeum Grot. t. 2. (vide Euripidis fragm. incertorum, quae Barnesius collegit, 14, 5.): *δειλοὶ πάλιν ἑξῆς πάντες εἰσὶν οἱ λάγοι* etc.

1519. *πολλὰ πολλαχῇ*. Hoc alienissimum a divina majestate, si rem aestimes ex nostro sensu, tamen non dedecebat Graecorum *Δία τὸν χθόνιον* deosque illi ministrantes. *Schaef.*

1521. *τἀπὸ σοῦ*, *quod ad te attinet.* sic passim et hoc et similia *τἀπ'* (i. e. *τὸ ἀπὸ*) *ἐμοῦ*, *τὰ ἐξ ἡμῶν* (Eurip. Heracl. extrem.) etc. *Ex Doed.*

1525. familiariter additum *μοι*. *πίστιν ἀρχ.* H. interpretatur eam, quae firma maneat, olim antiqua futura. Sic Aeschylus Ag. 587. *θεοῖς λάφυρα ταῦτα τοῖς καθ' Ἑλλάδα Δόμοις ἐπασσάλευσαν, ἀρχαῖον γάνος.*

ὑμεῖς τε, παῖδες, τῷδε· καὶ καταίνεσον
μή ποτε προδώσειν τάσδ' ἑκών, τελεῖν δ' ὅσ' ἂν
μέλλῃς φρονῶν εὖ ξυμφέροντ' αὐταῖς ἀεί."
ὁ δ', ὡς ἀνὴρ γενναῖος, οὐκ οἴκτου μέτα
κατήνεσεν τάδ' ὅρκιος δράσειν ξένῳ.
ὅπως δὲ ταῦτ' ἔδρασεν, εὐθὺς Οἰδίπους
ψαύσας ἀμαυραῖς χερσὶν ὧν παίδων λέγει·
„Ὦ παῖδε, τλάσας χρὴ τὸ γενναῖον φρενὶ
χωρεῖν τόπων ἐκ τῶνδε, μηδ', ἃ μὴ θέμις,
λεύσσειν δικαιοῦν, μηδὲ φωνούντων κλύειν·
ἀλλ' ἕρπεθ' ὡς τάχιστα· πλὴν ὁ κύριος
Θησεὺς παρέστω μανθάνων τὰ δρώμενα. —
τοσαῦτα φωνήσαντος εἰσηκούσαμεν
ξύμπαντες· ἀστακτὶ δὲ σὺν ταῖς παρθένοις
στένοντες ὡμαρτοῦμεν. ὡς δ' ἀπήλθομεν,

1528. *μέλλῃς.* recte intelligunt *τελεῖν.* Hell.: *quaecunque facturus sis, eo consilio te facturum, ut illis prosit.* cf. „φρονῶν εὖ (τελεῖν), *benevole.*" *Ex Schaef.*

1529. *οὐκ οἴκτου μέτα*, *sine fletu*, lacrimis repressis.

1532. *ἀμ. χερσίν.* cf. 960.

1533. *τλάσας τὸ γενναῖον.* recte H.: *id quod generosum est animo subeuntes*, ut Eurip. Alc. 598. ἔργον τλᾶσα γενναῖον τόδε. quod alii τὸ γενναῖον interpretati sunt γενναίως, graecum id quidem esse monet, sed a Tragicorum usu alienum.

1536. *ὁ κύριος*, *is*, *ad quem summa hujus rei pertinet*, ex quo pendet. Sensit hoc H. Sic 254. ὅταν δὲ κύριος Παρῇ τις, ὑμῶν ὅστις ἐστὶν ἡγεμὼν, *Τότ' εἰσακούων πάντ' ἐπιστήσει.* Eurip. Suppl. 1142. οὗτος *κύριος*, τύραννος ὤν, *Πάσης ὑπὲρ γῆς Δαναϊδῶν ὁρκωμοτεῖν.* Iphig. A. 627. Ζεὺς ἠγγύησε (Peleo Thetidem), καὶ δίδωσ' *ὁ κύριος.* Helen. 914. ἀλλ' ἥδε πατέρα νέρθεν ἀνακαλούμενον Οὐκ ἀξιώσει, τὸν πρὶν εὐκλεέστατον, Κακῶς ἀκοῦσαι· *κυρία* γάρ ἐστι νῦν. Elect. Eurip. 230. *ΟΡ.* καὶ πῶς γάμον τοιοῦτον οὐχ ἥσθη λαβών; *ΗΛ.* *οὐ κύριον τὸν δόντα μ' ἡγεῖται*, ξένε etc.

1538. *εἰσηκούσαμεν*, *obtemperavimus.* vide Eurip. Cyclop. 120., (107. νομάδες· *ἀκούει δ'* οὐδὲν οὐδεὶς οὐδενός.) Herodot. 3, 61. (προερέοντα τῷ στρατῷ ὡς Σμέρδιος τοῦ Κύρου ἀκουστέα εἴη τοῦ λοιποῦ, ἀλλ' οὐ Καμβύσεω.) M. Conferunt praeterea 163. (σὺ γὰρ *ἀΐεις*) et Antig. 64. (καὶ ταῦτ' ἀκούειν, *et haec mandata exsequi.*)

1539. *ἀστακτί.* H. ad 1161. (1253.): „Hujus terminationibus adverbia si sunt ab nominibus derivata, ultimam communem habere videntur; sin a verbis, necessario brevem." Idem tamen h. l. non insimulavit τὸ ἀστακτί, a verbo derivatum, ultima longa. Quare acquiescendum esse videtur in Blomfieldii sententia dicta ad Aeschyl. Prom. 216., hoc ι finale modo produci, modo corripi. cf. annot. ad Eurip. Med. 1298. et ipsum H. ad Ajac. 1206. (1139.), item Reisigium ad hunc ipsum locum.

χρόνῳ βραχεῖ στραφέντες, ἐξαπείδομεν
τὸν ἄνδρα, τὸν μὲν οὐδαμοῦ παρόντ' ἔτι,
ἄνακτα δ' αὐτὸν ὀμμάτων ἐπίσκιον
χεῖρ' ἀντέχοντα κρατὸς, ὡς δεινοῦ τινὸς
φόβου φανέντος, οὐδ' ἀνασχετοῦ βλέπειν.
ἔπειτα μέντοι βαιὸν, οὐδὲ σὺν χρόνῳ,
ὁρῶμεν αὐτὸν γῆν τε προσκυνοῦνθ' ἅμα,
καὶ τὸν θεῶν Ὄλυμπον ἐν ταὐτῷ λόγῳ.
μόρῳ δ' ὁποίῳ κεῖνος ὤλετ', οὐδ' ἂν εἷς
θνητῶν φράσειε πλὴν τὸ Θησέως κάρα.
οὐ γάρ τις αὐτὸν οὔτε πυρφόρος θεοῦ
κεραυνὸς ἐξέπραξεν, οὔτε ποντία
θύελλα κινηθεῖσα τῷ τότ' ἐν χρόνῳ,
ἀλλ' ἤ τις ἐκ θεῶν πομπὸς, ἢ τὸ νερτέρων
εὔνουν διαστὰν γῆς ἀλύπητον βάθρον.
ἀνὴρ γὰρ οὐ στενακτὸς, οὐδὲ σὺν νόσοις
ἀλγεινὸς ἐξεπέμπετ', ἀλλ', εἴ τις βροτῶν,
θαυμαστός. εἰ δὲ μὴ δοκῶ φρονῶν λέγειν,
* οὐκ ἂν παρείμην οἷσι μὴ δοκῶ φρονεῖν.

1541. *ἐξαπ.* *procul respeximus.* vid. Lobeck. ad Ajac. 15. Schol. *ἴδιον αὐτοῦ τὸ πολλαῖς κεχρῆσθαι ταῖς προθέσεσι. παραφυλακτέον δὲ, πῶς καὶ τὰ ἄῤῥητα ὑπ' ὄψιν ἤγαγεν ὁ ἄγγελος, ἐκ τῶν σχημάτων* (ex gestibus Thesei) *μηνύων.* Schol.

1543. *ἄνακτα δ' αὐτόν.* *τὸν Θησέα εἴδομεν κατὰ τοῦ κρατὸς ἔχοντα χέρα (χεῖρα) ἐπίσκιον ὀμμάτων· ὅ ἐστι τῇ χερὶ (χειρὶ) σκέποντα τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸ μὴ θεωρῆσαι τὸ δεινὸν τοῦ πάθους· ἤγουν, τὸ σχῆμα τῶν θαυμαζόντων ἐνδεικνύμενον.* Idem Reisig.: „Luculenta imago ad rem designandam horribilem: cujus adspectum ne heros quidem ille ferre potuit, qui nec terrestria pericula, nec maritimos terrores, nec denique inferna monstra reformidavit.“ Comparatur Hom. hymn. in Cer. 197. *ἔνθα καθεζομένη προκατέσχετο χερσὶ καλύπτρην, Δηρὸν δ' ἄφθογγος τετιημένη ἧστ' ἐπὶ δίφρου* etc.

1546. *ἔπειτα μέντοι βαιόν.* *ἀντὶ τοῦ μετ' ὀλίγον, οὐ μετὰ πολύ.* Schol.

1548. *ἐν ταὐτῷ λόγῳ*, *simul.* M.

1552. *ἐξέπρ.* *ἀνεῖλεν.* Schol.

1555. *ἀλύπητον*, *illaesum*, incolumen (*ἐξέπραξεν*). Pollux, monente Elmsl., 3, 98. *Πλάτων δὲ καὶ τὸ ἀλύπητος ἔφη, ὥσπερ καὶ Σοφ. ἀλύπητον.* Idem confert Trach. 168. *τὸ λοιπὸν ἤδη ζῆν ἀλυπήτῳ βίῳ* etc. Paris. F. *ἀλάμπετον*, quam lectionem commemoravit Schol.

1556. Etiam hic Br. aliique *ἀνήρ.* cf. 32. *στενακτὸς* active, de quo cf. 973.

1557. *ἀλγεινός.* Novo modo dictum: dolorem *patiens.* cf. 37. *Ex Reisigio.* *σὺν νόσοις ἀλγεινὸς*, *morbis cruciatus.*

1559. Versus procul dubio depravatus, sed quem facile restitueris scribendo *οὐκ ἂν παρείμην, οἷσι μὲν δοκῶ (μὴ φρονῶν λέγειν),*

ΧΟ. ποῦ δ' αἵ τε παῖδες, χοἱ προπέμψαντες φίλων;
ΑΓ. αἵδ' οὐχ ἑκάς· γόων γὰρ οὐκ ἀσήμονες
φθόγγοι σφε σημαίνουσι δεῦρ' ὁρμωμένας.
ΑΝ. αἰαῖ, ἔστιν, ἔστι νῷν δὴ as., ant. et t. στ. α'.
οὐ τὸ μὲν, ἄλλο δὲ μὴ, πατρὸς ἔμφυτον da. t.
ἄλαστον αἷμα δυσμόροιν στενάζειν, t. tr. c.
ᾧ τινι τὸν πολὺν ἄλλοτε μὲν πόνον ἔμπεδον εἴχομεν, da. hex.
ἐν πυμάτῳ δ' ἀλόγιστα παροίσομεν da. t.
* ἰδόντε καὶ παθοῦσα. ad.
ΧΟ. τί δ' ἔστιν;
ΑΝ. ἔστιν μὲν εἰκάσαι, φίλοι. as., i. h. et an. c.

φρονεῖν, *haud concesserim, istos ipsos sapere, quibus quidem videor insanire.* Similiter ap. Euripidem Androm. 250. (εἰ μὲν θανοῦμαί γ' · εἰ δὲ μὴ, οὐ λείψω ποτέ.) vulgus librorum obtrudit εἰ μὴ θαν., sed A. Paris. recte εἰ μέν: et contra Medeae 472. plerique MSS. et Ald. habent μὲν pro μὴ, quod in uno libro legitur, editumque est a Musgravio aliisque. Non hujus loci est παρίεμαι pro παραιτοῦμαι, de quo vidd. Timaei interpp. Jacobsio bis intelligendum videbatur φρονεῖν: οὐκ ἂν παρείμην φρονεῖν, οἷς μὴ δοκῶ φρονεῖν, *istos contra ipse sana mente esse negaverim*, sententia quidem proba, sed ταὐτολογικῶς compositis verbis εἰ δὲ μὴ δοκῶ φρονεῖν et οἷσι μὴ δοκῶ φρονεῖν. Schol. recte: οὐκ ἂν παρείμην. παραχωρήσαιμι.

1560. χοἱ προπ. φίλων. ἀντὶ τοῦ ὁ Θησεύς. Idem; sed recte alii etiam reliquos Oedipi amicos comitesque intelligunt.

1563. libri αἴ, αἴ, φεῦ. ἔστιν etc. quidam pessima crasi φεῦ, 'στιν, cum elidi non possit vocalis, quae accentum habet. sequor Hermannum, cui φεῦ a glossatoribus videtur adjectum esse. Idem secundum Reisigium: „*licet, licet nobis non in hoc quidem, in alio autem non*"(i. e. in rebus omnibus), *patris insitum infandum sanguinem miseris gemere.* Nam ἔμφ. ἄλ. αἷμα dicit infelicem sanguinem: cui origini debeant, quod et vivo illo perpetuis malis conflictatae sint, et nunc morte ejus incredibilia perpessae."

1566. ᾧ τινι, *cui*, cujus gratia. ἔμπεδον, *manifestum, intelligibilem*, cui opponuntur ἀλόγιστα, i. e. ea, quorum rationem non perspicias.

1567. παροίσομεν, *afferemus, dicemus*, ut Iphig. Aul. 884. αἰσχύνομαι δὲ παραφέρουσ' οἰκτροὺς λόγους. *Ex. H.*

1568. ἰδόντε pro feminino accipiunt cum Scholiaste; quod libenter ferrem, cum sit usitatum (vid. Matth. gr. gr. §. 436.), nisi additum esset feminina forma παθοῦσα, cujusmodi exemplum nullum protulerunt viri docti. Scribendum censeo ἰδόντι καὶ, i. e. καὶ ἰδόντι, *etiam ei, qui ista adspexisset:* nam ipsae non viderant. Ordo hic est: ἐν πυμ. δὲ παροίσομεν παθοῦσα ἀλόγιστα καὶ ἰδόντι: *ad extremum vero ea dicemus expertae, quae ne oculis quidem usurpata quisquam intelligat.* De hyperbato isto (ἰδόντι καὶ) cum alios videbis, tum Heynium indice Pindari in καί. ι et ε confundi non est insolitum: vide 577., Elect. Eurip. 162. nostrae ed. etc.

1569. Inepte libri οὐκ ἔστιν μὲν

ΧΟ. βέβηκεν;
ΑΝ. ὡς μάλιστ' ἂν εἰ πόθῳ λάβοις. i. tr.
τί γάρ; ὅτῳ μήτ' Ἄρης, cr. d.
μήτε πόντος ἀντέκυρσεν, ἄσκοποι δὲ πλάκες ἔμαρψαν t. t.
ἐν ἀφανεῖ τινι φαινόμεναι μόρῳ. do.
τάλαινα, νῷν δ' ὀλεθρία νὺξ ἐπ' ὄμμασιν βέβηκε. as., i. d. et t. d.
πῶς γὰρ ἤ τιν' ἀπίαν t. d. c.
γᾶν, ἢ πόντιον κλύδων', as., dm. et i. br.
ἀλώμεναι βίου δύσοιστον ἕξομεν τροφάν; i. t. br.
ΙΣ. οὐ κάτοιδα. t. στ. β'.
κατά με φόνιος Ἅιδας ἕλοι i. d.
* πατρὶ ξυνθανεῖν γεραιῷ
* τάλαιναν· ὡς ἔμοιγ' ὁ μέλλων
* βίος οὐ βιωτός.

etc. Sensit H., *οὐκ* additamentum esse Metrici, senarium facientis; idque comprobare monet vett. libros versu antistrophico. Recte Antigone: *Licet id conjicere*, quod quaeris.

1570. *βέβηκεν; obiit?* Oedip. T. 906. *εὖ ἴσθ' ἐκεῖνον θανάσιμον βεβηκότα.* ibi Schol. *βεβηκότα, οἰχόμενον*, gloss. Br. *νεκρὸν ὄντα* etc. „*ὡς — λάβοις. ὡς μάλιστα ἂν λάβοις, εἰ πόθῳ λάβοις, obiit, quo modo maxime mortem accipias, si exoptatam accipias.*" *Ex H.*

1571. *τί γάρ; quidni?* conferri jubent Eurip. Or. 476. Porson. ed. (465.), Heindorf. ad Plat. Soph. p. 328., quibus addas licet H. ad Viger. §. 108. *ὅτῳ — μόρῳ. — ᾧ τινι μήτε πόλεμος, μήτε νόσος* (Vatic. *πόνος*, cujus istud *νόσος* interpretatio est) *ἐπῆλθεν, ἀλλ' ἀφανῶς διὰ χάσματος ἀπολομένῳ. Ex Schol.*

1572. *ἄσκοποι, improvisae.*

1573. *ἐν ἀφανεῖ φαινόμεναι.* oxymoron, quod quidam non capientes novant. libri deteriore numero *μόρῳ φαιν.*

1574. *τάλαινα.* sororem videtur appellare. in libris plene distinctum post *τάλ.* Schol. *νῷν δέ. ἡμῖν, ἐμοὶ καὶ Ἰσμήνῃ. τὸ δὲ τάλαινα διὰ μέσου ἀναπεφώνηται.* quae minus apta ratio. -- *νύξ.* cf. 1384.

1575. *ἀπίαν, longinquam*, adjectivo *ἄπιος* ab *ἀπὸ* derivato, ut *ὕπερος* ab *ὑπέρ.* producit tamen, quod mireris, etiam hoc vocabulum primam, sicut *Ἀπία*, cum significat Peloponnesum. nam fieri non potest, ut ea hic quoque intelligatur, quemadmodum supra 1213. cf., quem Doed. laudat, Buttmanni Lexilogum 1. pag. 68. sequ.

1577. *δύσοιστον. τὴν δυσπόριστον.* Schol.

1580 - 1582. Brevior mensura est versuum, qui his respondent in antistropha. Quare lacunam ibi fingunt editores, pro more suo, alii post *φίλα*, alii post *ἔρημος.* Contra nobis hoc loco depravatum videtur *τάλαιναν*, verba autem *ὁ μέλλων* speciem interpretationis habent, quibus deletis haec apparent metra, quae jam olim in ipso ordine posueramus:

ΧΟ. ὦ διδύμα τέκνων ἀρίστα, as., chor. et i. h.
τὸ φέρον ἐκ θεοῦ καλῶς χρὴ φέρειν, do.
* μηδ' ἄγαν οὕτω φλέγεσθον· οὔτοι κατάμεμπτ' ἔβητον.

ΑΝ. πόθος καὶ κακῶν ἄρ' ἦν τις· ἀντ. α'.
καὶ γὰρ ὃ μηδαμὰ δὴ τὸ φίλον φίλον,
ὁπότε γε καὶ τὸν ἐν χεροῖν κατεῖχον.
ὦ πάτερ, ὦ φίλος, ὦ τὸν ἀεὶ κατὰ
* γᾶς σκότον εἱμένος, οὐδὲ γέρων ἀφίλητος ἐμοί ποτε

πατρὶ ξυνθανεῖν γεραιῷ! τάλαιν'! do.
ὡς ἐμοὶ βίος οὐ βιωτός. gl.

ἔρημος, ἄπορος, ἐπιμένει, σέ τε,
ὦ φίλα, πατρὸς ὧδ' ἐρήμας;

1584. τὸ φέρον, *fors*. Scal. Br. conferri jubet illud Palladae Anthol. Palat. 2. p. 302. εἰ τὸ φέρον σε φέρει, φέρε καὶ φέρου· εἰ δ' ἀγανακτεῖς Καὶ σαυτὸν λυπεῖς, καὶ τὸ φέρον σε φέρει. Reisigius monet, τὸ φέρον plane esse latinum *fors*, item a *ferre* ortum: *id quod fert*. Notanda talia mihi videntur, non temere mutanda.

1585. ne hi quidem numeri congruunt antistrophicis. Fortasse hoc dederat poëta: μηδ' ἄγαν φλέγεσθ'· οὐ κατάμεμπτ' ἔβητον, qui versus constat ex ithyphallico et iambo hypercatalecto. φλέγεσθε legisse videatur Schol., qui sic: μηδ' ἄγαν οὕτω φλέγεσθον. ἀντὶ τοῦ μὴ ἄκρως φλέγεσθε, τὸ ἐκ θεοῦ πεμφθὲν δυσανασχέτως φέρουσαι. οὕτως plerisque omnibus displicuit, praesertim metri causa. — οὔτοι κατ. ἔβητον. οὐκ ἐν τοιούτοις ἐστὲ, ὥστε καταμέμφεσθαι etc. Schol. κατάμεμπτα, καταμέμπτως. M.

1586. seqq. *Ergo etiam malorum aliquod desiderium est: nam etiam quod minime id erat, quod gratum esset* (τὸ φίλον, gaudium nostrum), *gratum est, quandoque etiam illum manibus fovebam:* i. e. quandoquidem etiam virum coecum et malis pene oppressum sedulo curabam. *Ex H.* ἦν valet ἐστί: cf. 118. τὸν, τοῦτον. res notissima.

1590. εἱμένος pro ἠμφιεσμένος. Eurip. Tro. 496. τρυχηρὰ περὶ τρυχηρὸν εἱμένην χρόα Πέπλων λακίσματ'. Saepius non legitur ap. Tragicos. *Elmsl.* Locutionem γαῖαν ἐφέννυσθαι Chaeremoni restituit Ruhnken. Epist. crit. p. 119. *Doed.* cf. 871. οὐδὲ γέρων, *ne senex quidem*, i. e., ni fallor, quamvis fueris senectutis obsitus malis. (cf. annotata ad 1150.) *non est metuendum, ne unquam ego et haec Ismene vel senem te non simus amaturae.* Ita haec utcunque interpreteris, nec tamen negandum est, importune fieri videri in mortuo, et patre, mentionem senectutis, tanquam rei, quae imminuere caritatem possit. Senserunt id quidam editores hujus fabulae, quorum Elmsl. malit θανὼν, πεσὼν, vel aliquid ejusmodi, Doed. γὰρ ὢς, H. γὰρ ὤν. Equidem haud invitus legerem in aliquo libro οὐδ' ἑτέρως ἀφίλητος etc. *et ne aliter quidem* (quam adhuc, cum viveres,) *nos te amare unquam desinemus.* Potest etiam ἑτέρως intelligi κακῶς, *male, infeliciter, cum sis apud Inferos*, satis noto euphemismo, quem illustrat Valck. Diatrib. in Eurip. perditor. dram. reliqu. p. 112., ubi inter alia καλῶς et ἑτέρως opponi monet ap. Demosthenem de Cor. p. 150. §. 150. et Jamblichum sibi expendenti Protr. c. 14. p. 84, 25. Platonem

καὶ τᾶδε μὴ κυρήσῃς.
ΧΟ. ἔπραξεν . . .
ΑΝ. ἔπραξεν οἷον ἤθελε.
ΧΟ. τὸ ποῖον;
ΑΝ. ἇς ἔχρῃζε γᾶς ἐπὶ ξένας
ἔθανε· κοίταν δ' ἔχει
νέρθεν εὐσκίαστον αἰὲν, οὐδὲ πένθος ἔλιπ' ἄκλαυστον.
ἀεὶ γάρ σε τόδ' ὄμμ', ὦ πάτερ, ἐμὸν
στένει δακρύον· οὐδ' ἔχω πῶς με χρὴ τὸ σὸν τάλαιναν
ἀφανίσαι τοσόνδ' ἄχος.
ὤ, μὴ γᾶς ἐπὶ ξένας
θανεῖν ἔχρῃζες· ἀλλ' ἔρημος ἔθανες ὧδέ μοι.
ΙΣ. ὦ τάλαινα, ἀντ. β'.
τίς ἄρα με πότμος αὖθις ὧδ'
* ἔρημος, ἄπορος, ἐπιμένει,
* σέ τ', ὦ φίλα
* πατρὸς ὧδ' ἐρήμας;
ΧΟ. ἀλλ' ἐπεὶ ὀλβίως γ' ἔλυσε
τὸ τέλος, ὦ φίλαι, βίου, λήγετον
τοῦδ' ἄχους· κακῶν γὰρ δυσάλωτος οὐδείς.
ΑΝ. πάλιν, φίλα, συθῶμεν. ΙΣ. ὡς τί ῥέξομεν; i. tr. στ. γ'.
ΑΝ. ἵμερος ἔχει με . . .
ΙΣ. τίς; an. c.

Theaeteto p. 173, D. videri scripsisse εὖ δὲ ἢ ἑτέρως τι γέγονεν ἐν πόλει. Apta igitur vox sententiae, neque ductus litterarum dissimiles, siquidem γ et τ, itemque ν et σ, permutari inter se constat.

1592. Perperam libri Triclin. ἔπραξεν οὖν. *Br. Perfecit igitur. . . ANT. Perfecit quod voluit.*

1593. ἇς ἔχρ. γᾶς. ἐφ' ἧς ἤθελε ξένης γῆς ἀπέθανε. Schol.

1595. ἄκλαυστον A. Paris. Ricc. Br. etc. alii ἄκλαυτον. cf. 1270.

1596. codd. fere depravato metro ἀεὶ γὰρ ὄμμα σε τόδ'.

1599. μὴ ἔχρῃζες, μὴ ὤφελες. Ex Schol.

1602. αὖθις, *denuo, rursus*, ut antea. Delevit Reisigius verba αὖθις — ἄπορος, quia iterum leguntur 1619. H. quoque omisit ἄπορος et nonnulla excidisse putat post ἔρημος. Sane vel hic turbatum est, vel potius in stropha, quam vide, collatis etiam annotatis ad 1631.

1606. ἐπεὶ ὁ Οἰδίπους εὐδαιμόνως ἀπέθανε, μὴ λίαν θρηνεῖτε. Schol.

1608. δυσ. οὐδείς. οὐδεὶς δύσληπτος, ἀλλ' εὐάλωτος. Schol. κακῶν δυσάλωτος, ut ἄλυπος γήρως et similia.

ΑΝ. τὰν χθόνιον ἑστίαν ἰδεῖν . . . i. d.
ΙΣ. τίνος;
ΑΝ. πατρός. τάλαιν' ἐγώ!
ΙΣ. θέμις δὲ πῶς τάδ' ἐστί; μῶν οὐχ ὁρᾷς; as., i. h. et er. d.
ΑΝ. τί τόδ' ἐπέπληξας;
ΙΣ. καὶ τόδ', ὡς . . . i. d.
ΑΝ. τί τόδε μάλ' αὖθις;
ΙΣ. ἄταφος ἔπιτνε, δίχα τε παντός. t. d.
ΑΝ. ἄγε με καὶ τότ' ἐπενάριξον.
* * * *
ΙΣ. αἰαῖ, δυστάλαινα! ποῖ δῆτ' as., ant. et t.
αὖθις ὧδ' ἔρημος, ἄπορος, αἰῶνα τλάμον' ἕξω;
ΧΟ. φίλαι, τρέσητε μηδέν. ΑΝ. ἀλλὰ ποῖ φύγω; ἀντ. γ'.
ΧΟ. καὶ πάρος ἀπεφύγετον
τὰ σφῷν τὸ μὴ πιτνεῖν κακῶς.
ΑΝ. φρονῶ . . .
ΧΟ. τί δῆθ' ὑπερνοεῖς;
ΑΝ. ὅπως μολούμεθ' εἰς δόμους οὐκ ἔχω.

1611. *τὰν χθ. ἑστίαν.* Br. *inferam domum.* tumulum.

1613. *θέμις — ἐστί; quomodo vero hoc fas est* (visum ire sepulcrum Oedipi, quod ille cuiquam notum esse noluit praeter Theseum)? *num id non vides* (scilicet non esse fas)? Ad hoc respondet Antigona *quid hoc objicis?* non quo quaerat, quid velit soror, sed exclamans, sibi in mentem revocari id, quo, quod cupit, irritum esse intelligat. Tum Ismene addit reliqua: *et illud, quod insepultus et seorsim a quovis alio e medio sublatus est,* ut ne exstet quidem aut inveniri possit ejus sepulcrum. Sic fere H.

1617. ita Elmsl. et H. Laur. B. *ἐξενάριξον*, ceteri libri *ἐνάριξον.* Pro *τότ'* Vatic. et Venet. *τόδ'*, quod H. mutavit in *τῷδ': duc me, et illi,* patri nostro, *victimam adde.*

1619. *τλάμον'* pro *τλάμων* H. *aliique. cf.* annot. ad 1602. et 1631.

1622. *τὰ* probabilitèr additum ab H., qui antecedente versu *ἀπέφυγε* scripsit, cum libri habeant *ἀπεφεύγετον*, Br. aliique *ἀπεφύγετον*, et istam Chori orationem interpellari fecit ab Antigona quaerente *τί;* cui Chorus, orationem absolvens: *τὰ σφῷν* etc. „Hoc dicunt,“ inquit: CH. *etiam ante effugit* — AN. *quid?* CH. *res vestra, ne male affligeretur.* Recordari jubet Chorus puellas, paulo ante eas Creonti esse ereptas.“ At idem correctae a Brunckio lectionis sensus est, effugisse illas rerum suarum interitum.

1623. *φρονῶ, cogito, delibero,* non *intelligo*, ut Heath. aliique reddunt. de reditu in patriam se cogitare dicit, interpellata a Choro, qui sollicitudinibus nimis indulgentem eam reprehendit. *ὑπερνοεῖν* dictum ut *ὑπεραιδεῖσθαι* et similia: *quid praeter modum deliberas cogitasque?*

ΧΟ. μηδέ γε μάτευε. ΑΝ. μόγος ἔχει.
ΧΟ. * καὶ πάρος ἐπεί.
ΑΝ. τοτὲ πέρα μέν, τοτὲ δ' ὕπερθεν.
ΧΟ. μέγ' ἄρα πέλαγος ἐλάχετόν τι.
ΑΝ. ναί, ναί.
ΧΟ. ξύμφημι καὐτός.
ΑΝ. φεῦ, φεῦ, ποῖ μόλωμεν, ὦ Ζεῦ;
* ἐλπίδων γὰρ εἰς τί με δαίμων τανῦν γ' ἐλαύνει;
ΘΗ. παύετε θρῆνον, παῖδες· ἐν οἷς γὰρ a. d.
χάρις ἡ χθονία ξύν' ἀπόκειται,

1625. *μόγος ἔχει*. Chori haec in libris verba recte Antigonae tribuisse videtur H. auctore Wundero in Adversariis ad Soph. Philoct. p. 69.

1626. Corruptum ἐπεί, id quod et obscurae sententiae et imperfecti metri indicio intelligitur. H. itaque posuit ἐπειρῶ. mihi verisimilius videtur καὶ πάρος ἐπῄει (ὁ μόγος), *antehac quoque te invasit* (calamitas). sic usurpari solet ἐπιέναι. Eurip. Alc. 167. οὐδὲ τοὐπιὸν Κακὸν μεθίστη χρωτὸς εὐειδῆ φύσιν etc. vicina vero ἐπῄει, ἐπέει, ἐπεί.

1627. ἀμέτρως libri τότε μὲν πέρα. H. haec ita reddidit: AN. *quo pacto revertamur non habeo.* CH. *ne quaere quidem.* AN. *malis teneor.* CH. *etiam antehac experiebare.* AN. *nunc supra modum, nunc etiam amplius.* Haud diffitior, istud τότε δ' ὕπερθεν (*nunc etiam amplius* quam supra modum) mihi affectatum videri; sed remedium huic malo, si malum est, non invenio.

1628. *vasto sane pelago jactamini*. Br.

1631. sic libri, nisi quod B. Paris. et Venet. τὸ νῦν δ' ἐλαύνει, Paris. F., codex bonae notae, τὰ νῦν ἐλαύνει, Vatic. τὸ νῦν ἐλ. Paulo major modulus est versus ἀντιστρόφου, cui modulo aequantes hujus scripserunt εἰς τίν' ἡμᾶς, εἰς τί δή με, εἰς τίν' ἔτι με, cujusmodi sexcenta nullo negotio excogitari possunt additamenta; sed quem in usum? aut cuinam se persuasuros esse sperant viri eruditi, talia locum mereri inter ipsa Sophoclis verba, tanquam eo dignissima et plane genuina? Videndum potius, an recidenda sint in stropha quaedam, quae mala manus addiderit. quod qui faciet, vix dubitabit, credo, tollere hic istud ἄπορος, quod Hermanno quidem delere visum est in stropha. Nam ut patheticum illud αὖθις ὧδ' ἔρημος ingeminet Ismene, fero, praesertim in ea, quae timeat, ne jam Antigona quoque, vitae pertaesa, manum sibi inferre cogitet, duplici solitudine angens sororem; sed ut plane idem h. l. dicat, quod supra dixit, id putidum mihi videtur indignumque Sophoclis ingenio. Quare libens scripserim:

αὖθις ὧδ' ἔρημος αἰῶνα τλάμον
ἕξω; as., ith. et an.

ἐλπίδων γὰρ εἰς τί δαίμων τανῦν
μ' ἐλαύνει;

sive potius, excluso με, tanquam interpretatione, ἐλπ. γ. εἰς τί δαίμ. τανῦν γ' ἐλ.;

1632. Laur. A. et a correctore B., tum F. Paris. Vat. Ven. Schol. Steph. Br. aliique θρήνων.

1633. ita Reisig., merito suffragante Elmslejo. libri ξυναπόκειται, vel συναπόκειται. Br. secundum Heathium male ξύν γ' ἀπόκειται, nec meliores sunt aliorum conjecturae, partim contortae illae

κενθεῖν οὐ χρή· νέμεσις γάρ. a. pat.
ΑΝ. ὦ τέκνον Αἰγέως, προσπίτνομέν σοι. a. d.
ΘΗ. τίνος, ὦ παῖδες, χρείας ἀνύσαι;
ΑΝ. τύμβον θέλομεν προσιδεῖν αὐταὶ
πατρὸς ἡμετέρου.
ΘΗ. * ἀλλ' οὐ θεμιτὸν κεῖσε μολεῖν.
ΑΝ. πῶς εἶπας, ἄναξ, κοίραν' Ἀθηνῶν;
ΘΗ. ὦ παῖδες, ἀπεῖπεν ἐμοὶ κεῖνος,
μήτε πελάζειν εἰς τούσδε τόπους,
μήτ' ἐπιφωνεῖν μηδένα θνητῶν
θήκην ἱεράν, ἣν κεῖνος ἔχει·
καὶ ταῦτά μ' ἔφη πράσσοντα καλῶς
χώραν ἕξειν αἰὲν ἄλυπον.
ταῦτ' οὖν ἔκλυε δαίμων ἡμῶν,
χὠ πάντ' ἀΐων Διὸς Ὅρκος.
ΑΝ. ἀλλ' εἰ τάδ' ἔχει κατὰ νοῦν κείνῳ,
ταῦτ' ἂν ἀπαρκοῖ· Θήβας δ' ἡμᾶς
τὰς Ὠγυγίους πέμψον, ἐάν πως

et quarum vix sensum invenias. ξύν', ξυνᾶ, i. e. ξυνῶς, *communiter.* χάρις ἡ χθονία est favor, quo civitas Atheniensis, ut adhuc Oedipum ipsum, ita nunc simul ejus filias, propter merita patris, amplexa est. χθονία, ἐγχώριος: cf. 890.

1635. sic plane F. Paris., ut Br. Schaef. Reisig. Elmsl. alii mendose προσπίπτομεν, vel προσπιτνοῦμεν, H. προσπιτνοῦμέν σοι.

1636. i. e. τίνος χρείας, ὥστε ἀνύσαι αὐτήν; *cujus negotii causa, quod procurari cupis.* sic codd., neque opus est Brunckiano χρείαν.

1639. Hiat versus, nec desunt poetae qui opem ferant, alii scribentes κεῖσ' ἐστὶ μολεῖν, alii θεμιτόν τινα κεῖσε μολεῖν, alii denique θεμ. γάρ κ. μ. Quod verisimillimum est, id nemini in mentem venit, ab interprete aliquo adjecta esse verba κεῖσε μολεῖν, quibus recisis hunc versum cum praegresso in unum conjungendum esse censeo.

1643. Manes circa sepulcra praecipue invocari solitos fuisse monet M., laudatis Aeschyl. Cho. 4. et 106., Pers. 649. sequ., Eurip. Helen. 970., (911.), Virgil. Aen. 3, 68. „ἐπιφωνεῖν θήκην (sepulcrum) nove dixit pro ἐπιφωνοῦντα προσειπεῖν.“ *Ex H.*

1645. i. e. καλῶς πράσσοντα. Nihil mutandum.

1647. δαίμων, deus, qui id perfecit.

1648. Διὸς Ὅρκος. Est is Jovis Ὁρκίου minister, et secundum Hesiodum quidem in Theogonia v. 804. Eridis filius: Ὅρκον — τὸν Ἔρις τέκε πῆμ' ἐπιόρκοις: cui Ruhnkenius Epist. crit. 1. p. 90. praeter Menandrum rhetorem annotavit Herodoti l. 6. c. 86. §. 3. Wessel. *Reisig.*

1649. *Haec si illi placent, iis nos adquiescere par est.*

1651. „Θήβας — τὰς Ὠγυγίους. Tralaticia sunt omnia, quae de pervetusto Thebarum rege, a quo ibi etiam porta quaedam no-

διακωλύσωμεν ἰόντα φόνον
τοῖσιν ὁμαίμοις. a.
ΘΗ. δράσω καὶ τάδε, καὶ πάνθ', ὁπόσ' ἂν a. d.
μέλλω πράσσειν, πρόσφορά θ' ὑμῖν,
καὶ τῷ κατὰ γῆς, ὃς νέον ἔῤῥει,
πρὸς χάριν· οὐ γὰρ δεῖ μ' ἀποκάμνειν.
ΧΟ. ἀλλ' ἀποπαύετε, μηδ' ἐπὶ πλείω
θρῆνον ἐγείρετε· a.
πάντως γὰρ ἔχει τάδε κῦρος. a. par.

men invenit, proferuntur." *Reisigius*, de Ogyge copiosius agentes laudans Stanl. ad Aeschyl. Pers. 327., Spanhem. ad Callim. hymn. in Jovem 14., Burmann. ad Ovid. Metam. 3, 713.

1652. *ἰόντα φόνον, futuram caedem.* cf. 578.

1654. ita plerique editores auctore Porsono, qui conferri jubet Aeschyl. Prom. 121., Theb. 876., 934., Aristoph. Pac. 558. libri ὅσα ἂν, vel ὅσ' ἂν, editor Londin. et Heath. ὅσα γ' ἂν, Br. πάντα γ' ὅσ' ἂν.

1657. Expunxit H. γὰρ, ut Thesei oratio versu paroemiaco finiatur: nulla enim in tragoedia, quae a Choro anapaestis concludatur, illam Chori ultimam orationem cum praegressis alius personae verbis numerorum perpetuitate cohaerere, sed singulari contineri et a ceteris discreto systemate. „Et ita," inquit, „fieri necesse est. Additur enim ejusmodi systema tanquam acclamatio quaedam finitae jam tragoediae: ex quo patet, si praecedunt anapaesti, debere eos versu paroemiaco id ipsum conspicuum reddere, finitas esse partes actorum." Sic ille, diversa miscens: nam epiphonemata ista generalia Chori in fine Ajacis, Antigonae, Philoctetis, Hecubae Euripideae, magisque etiam invocationes Victoriae in Oreste ac Phoenissis, sententiasque, qualis est illa, quae extrema Medea saepiusque apud Euripidem legitur, πολλῶν ταμίας Ζεὺς ἐν Ὀλύμπῳ etc., peculiare metrum habere consentaneum est, ejusmodi dictis nihil ad rem gestam pertinentibus. Sed hic aliter sese res habet: siquidem neque generalis est sententia, quae continetur verbis ἀλλ' ἀποπαύετε — κῦρος, et partes actoris sustinet, qui hoc dicit, ut qui abstinere a querelis jubeat Oedipi filias propterea, quod rata ac firma futura sint omnino omnia, quae petierint. Quare ne sic quidem haec Choro pronuntiante quidquam offensionis habent; sin vero Thesei sunt verba, quod puto, quia illius potius quam Chori est dicere πάντως γὰρ ἔχει τάδε κῦρος, multo minus novandum est.

1658. μηδ' Elmsl., H.; alii vitiose μήτ'. — *ἐπὶ πλείω ἐγείρετε*, ut, monente Doed., El. 134. ἀλλ' ἀπὸ τῶν μετρίων ἐπ' *ἀμήχανον* Ἄλγος ἀεὶ στενάχουσα διόλλυσαι etc.

VARIETAS LECTIONIS

IN MEMBRANIS PARISIENSIBUS,

POST BRUNCKIUM ET ELMSLEJUM DENUO COLLATIS A DONNDORFIO BEROLINENSI.

[Collatus est codex cum editione Musgravii, quae prodiit Oxonii 1800. sed hic nostrae ed. numeri usurpati sunt.]

Argumento fabulae 1. pro *σεμναῖς* liber habet *σκηναῖς*.

verba *πρῶτον — συνέστηκε* desunt.

ἐπιδεῖξαι MS. pro *ἀποδεῖξαι*.

Argumento 2. in fine additum *προλογίζει Οἰδίπους*.

Τὰ τοῦ δράματος πρόσωπα. οἰδίπους. θησεύς. ἀντιγόνη. κρέων. ξένος ἀλήτης. πολυνείκης. χορὸς γερόντων ἀττικῶν. ἄγγελος. ἰσμήνη.

Versus trifariam, seu tribus ordinibus (*in 3 Kolonnen.* Donndorf.), ita scripti, ut qui primo ordine perscribi coepit versus, altero tertioque continuetur. Insunt interpretationes quaedam, rubro colore scriptae inter versus; item satis multa scholia in margine, quorum quae incognita essent vel omnia, vel partem, adscripsisse vellem Donndorfium, si quid forte haberent, quo interpretatio hujus tragoediae adjuvaretur.

Fabulae versu 10. *ἄλσεσι*.

25. *αὖθα*.

45. *τῆς τε δ'*.

51. 52. Utrique horum versuum praescripta nota personae *ξε*.

70. *ἡμῶν*.

71. *καταρτύσω μολεῖν*.

74. *ὅσἄγ'*. persimilia hic saepe *ν* et *γ*.

η

94. *παρεγγυα*.

158. *κοὐ κ' ἀκούοντας*.

164. *ἔπεο, μὰν ἔπε*.

174. *'ἠσθῶ*. (?)

175. *βάσιν*.

176. *προσκλίνας*, Brunckio et Elmslejo dissentientibus.

199. *μοι ῥαδία*.

211. *οὐ καλαοῖς*.

219. verba *ἐκφ. δύναιτο* peculiari versu scripta.

232. *τὰ δ' ἔργα*.

327. *κατοικοιηςροφήν*.

399. *ἕξει*, contra ac refert Elmsl.

415. *τοῦδε τοῦ*.

424. *τῇ πόλει*.

517. *θέλω τί* (Elmsl. *τι*) *ἔρεσθαι*.

531. *κἀπ'*. (Elmsl. *κἀπό του*.)

543. *λοῖσθ' αὐτῇ* (sic. Elmsl.: *λοῖσθ' αἰτῇ*).

567. *μούνοις*.

580. *δορί*.

583. *χ' ὁ*.

587. *τοπῶ*.

625. *προὔπεμψαί*.

650. *τό*.

658. *ἵπποισι*.

720. *ὦ*.

819. *λῦμ'*, nec notatur esse hoc a correctore, ut apud Elmsl.

821. *ἄρα*.

833. γὰρ adscriptum a manu 2.
866. ἐπιβαίνω.
886. ἤδη.
904. ᾽συμφορᾶς.
929. φθόγγαμαι.
933. μοῦνακῶν. (?)
      δ
949. τοῦθ.
1038. πρόσθεν.
1042. ἔσται βραχύ.
1051. mire δενδοστομεῖν.
1063. οὐτοίτι.
1072. μὲν ἀγῶν.
      ο
1074. λόγ (λόγος).
1096. ἐστὶν ὅ.
1120. ᾽ἄπαθες.
1167. σύν.
1189. μ᾽ ἀφῆ.
1198. σύν.
1221. ταξεσ^ (ιν) σὺν ἑπτά.
1240. ἐξέωσεν.
1250. ξυμπαραστήσῃ. (Elmsl. ξυμπαραστήσῃς.)
1271. μεμνημένου, ut Riccard.
1278. συμπονεῖν.
1288. ἐρεῖ τις.
1303. κἀξάγγελ᾽.
1311. ἄργας.
1358. παρ᾽, ut Ald.
1383. ὦ δαῖμον.
1430. ἀεί.
1479. τοῦτ᾽.
1520. οὗτος semel.
1534. μή μ᾽.
1569. ἔστι μέν.
1639. κεῖσαι.

In demselben Verlage sind folgende empfehlungswerthe und verhältnißmäßig sehr wohlfeile Ausgaben griechischer Classiker erschienen, und in allen Buchhandlungen zu haben.

Euripidis Dramata. Ed. Bothe. Vol. I. 1825. 8 maj. . . . 2 rthlr.

Einzeln sind daraus abgedruckt:

Hecuba.	4 gr.
Orestes.	4 —
Andromache.	4 —
Alcestis.	4 —
Medea.	6 —
Phoenissae.	6 —
Hippolytus.	6 —
Supplices.	6 —
Iphigenia in Aulide.	8 —
	2 rthlr.

— — Vol. II. 1826. . . . . 2 rthlr. 16 gr.

Daraus einzeln:

Troades.	6 gr.
Iphigenia taurica.	6 —
Bacchae.	6 —
Rhesus.	4 —
Cyclops.	4 —
Electra et Danaë.	9 —
Hercules furens.	8 —
Helena.	8 —
Heraclidae.	4 —
Ion.	9 —
	2 rthlr. 16 gr.

Aristophanis Nubes. Edid. Ernesti et G. Hermann. 1799. 8 maj. 1 rthlr. 12 gr.

Callimachi Hymni et Epigrammata. Ed. Volger. 8. 1817. 12 gr.

Luciani Samosatensis Dialogi. Ed. Martini. sonst 1 rthlr. jetzt 12 gr.

Pindari Carmina. Rec. C. C. Ahlwardt. 4 maj. 1820. 18 gr.

Plutarchi Marius, Sulla, Lucullus et Sertorius. Rec. Leopold. sonst 1 thlr. 12 gr. jetzt 18 gr.

— — *Theseus et Romulus, Lycurgus et Numa Pompilius.* Rec. Leopold. sonst 1 rthlr. 4 gr. jetzt 16 gr.

Thucydidis de bello Peloponnesiaco libri octo. Ed. D. G. Seebode. (Textabdruck) 8 maj. 1818. 1 rthlr.